

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS27148	ImageGroup:	I8LS27150
LCCN:	n/a	ISBN:	9789384839055

Title:	འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་དམིགས་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང། 'dus pa 'phags lugs lha so gnyis pa'i lam rim pa gnyis kyi khrid dmigs brjed byang mi bskyod mgon po'i zhal lung /
Author:	ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། shes rab rgya mtsho
Descriptor:	copy made available from the Library of Tibetan Works and Archives, LTWA Acc.No.D35714
Original Publication:	gsang chen stod rgyud pod phreng /;gsum pa/ (kha)
Place:	Sidhbari, Dharamsala
Publisher:	rgyud stod dpe mdzod khang /
Date:	2017
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

D35714

༡༡॥ འདུས་པ་འཕགས་ལྷགས་ལྟ་མོ་གཉིས་པའི་ལམ་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དམིགས་བརྗེད་བྱང་
 མི་བསྐྱེད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལྷང་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་མོ།

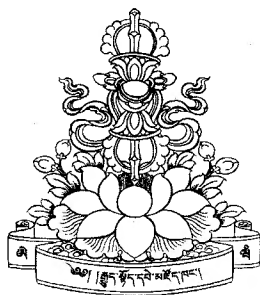
རྩེ་བཅུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

ཆུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

307a

གཤམ་ཆེན་མོ་རྒྱ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ། ༡༩༥

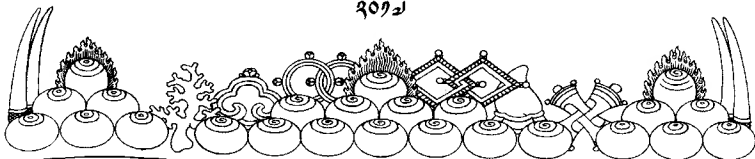
༡༡། འདུས་པ་འཕགས་ལྷན་སྒྲུ་སྟོ་གཉིས་པའི་ལམ་
ཐིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་དམིགས་བརྟེན་བྱས་
མི་བསྐྱོད་མགོན་པོ་འཛིན་ཞལ་ལྷན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད།

རྒྱ་མཚོ་ལྷན་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༡༩༩༩

ཀམ་ཆེན་པོ་ལྷ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མོ་

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས།

མཛད་པ་ལོ། རྩེ་བཅུན་ལེས་རབ་རྒྱ་མཆོད་པལ་བཟང་པོ། 19103-2124

བཟོད་བྲ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

ཁུ་ཆེན་པ་དང་སློབ་སྟོན་པ། དགེ་མཉམས་མཁས་བྱུང་ཙོར་བཟང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་པ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སློབ་ཐང་རྒྱ་རྒྱལ།

ལག་བསྟར་ཁུ་སྤྲིག་པ། རྒྱངས་ཆང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

དབར་སྟུན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དབར་སྟུན་པ། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

རྒྱལ་སྤྱི་དཔེ་རྟགས་ཁང་། ༩༦1 ༩3 19134 04 4

Gyuto Library

Sidhbari - Dharamsala (H.P.)

Gyuto Library©2017

First Edition:1100 Copies

Series Title: *gsan-chen-stod-rgyud Series; Volume.3 (B)*

*Reminder Notes of the profound commentarial teachings
on the two stages of the glorious Guhyasamāja*

Author: rje-btsun śes-rab rgya-mtso dpal-bzañ-po (Jeytsun Sherab Gyatso Pel-Zang po; 1803-1875)

Subject: The stages of the profound path of the glorious Guhyasamāja

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche

Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang

Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Librarian, Gyuto Library)

Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten

Copyright: Gyuto Library

Publisher: Gyuto Library

ISBN:978-93-84839-05-5

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057, Dharamshala

Distt. Kangra, Himachal Pradesh, India

E-mail: gyutolibrary@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

༥ སྙན་བརྒྱད་བསྙན་པའི་མཛོད་འདིན་ཨ་ཁུ་ཆང་རྩེ་བཅུན་གཤམ་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ།

ཨ་མ་པུ་རྩེ་རྩེ་དཔེ་ལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་གཙོ།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་།

རི་སྒྲིབ་ཀྱི་རི་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་ལས། ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་འདྲེ་བའི་མགོན་པོ་དང་། ས་
ར་ཉ་དང་རྒྱ་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་དང་། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་ལ་འབྱོར་མ་སོགས་དཔལ་པོ་དང་། དཔལ་
མོ་བྱེ་བས་བསྐྱོད་པའི་གསང་ཆེན་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་
གཞུང་ལས། རྒྱ་ཉི་ལྷན་གྱི་ཅེ་མོ་རྒྱ་རྒྱ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱ་
རྒྱས་སྒྲིབ་པ་དོ་རྩེ་འཆད་གིས་ཨོ་རྒྱ་སོགས་སུ་དག་པའི་འཁོར་རྒྱས་ལ་གསུངས་
པ་དཔལ་བྱུག་ན་དོ་རྩེ་ལེགས་པར་བསྐྱུས། དེ་ནས་མགོན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཞབས་ལ་བ་སྐྱས་
ལྷ་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རིག་འཛིན་གྱི་ས་བརྟེས་ཉེ་འཆད་
ཉན་ཤིན་ཏུ་དར་བར་མཛད། ལྷག་པར་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སྒྲིབ་པའི་དུས་ཅམ་དུ་ཤི་
ག་མ་ཤི་ལ་སོགས་སུ་ཆོས་འདིའི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་ཅ་བཤད་ཀྱི་
རྒྱ་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ལྟོན་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་དར་བས་གསང་
འདུས་ཤེས་ན་སྐབ་ཐོབ་ཀྱི་གལ་མགོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་རྒྱ་འདི་བྱང་།
དེ་ནས་མར་འགོས་སོགས་ཀྱིས་མོད་དུ་རྒྱ་བྲངས་པ་ལྟོག་སྐབ་དུ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་
སྐབ་ལས་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བསྐྱངས། སྐབ་བསྐྱར་མཐའ་དག་གདན་གཅིག་དུ་ཉམས་ལེན་
དུ་ཕྱི་ལ་གྱིས་དེ་ལ་པའི་སྒོ་ལ་བཟང་སྒོ་ལ་པའི་སྒོ་ལས་ཀྱི་རྒྱས་མཐུ་ཡོངས་སུ་སྐབ་པ་ཡལ་
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱ་རྒྱ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་། སྒོ་བྱེད་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་ཁིད། རྒྱ་བརྟེན་ཅ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱ་དག་ལ་
པའི་བྱགས་བཙོན་ལྟར་བཞེས་ཀྱིས་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་སྒྲེལ་
བས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་གིས་ས་འདི་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ་

སྒྲ་དཔེན་གཞུང་གསུམ་ནས་འདིའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་རྒྱན་བྱུང་བ་ཚུ་པོ་གཅིག་འདེས་
 ལྟ་བུའི་མན་ངག། ཆ་ཆང་ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་མ་ནོར་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ངད་ལྷལ་
 བ་འདི་རྣམས་རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཁྱིད་ཡིག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་རྒྱད་ཀྱི་ཁྱངས་དང་
 འབྲེལ་ཞིང་མན་ངག་དཔེགས་རིམ་རྣམས་གསལ་བ་རྗེན་ཏུ་འཁོད་པ་མ་ཟད་འདིའི་སྟེང་
 ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་སྟོལ་ཡང་དར་རྒྱས་བྱུང་། བརྒྱད་རིམ་ཀྱི་པོ་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱི་
 ཆེ་བ་སོགས་ཞིབ་སྒྲ་ནི་འདི་གའི་གཞུང་ཏུ་གསལ་ལོ།། དེས་གསང་དོན་རྗེ་ཤེས་པའི་ཆོས་
 གྲ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟོང་གྲ་ཆང་ཏུ་མང་ཐོས་འདུལ་བ་འདོན་པ་ལ་སྦྱབས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་
 ཆའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གཞུང་བཟང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་
 ཀྱི་བཀའ་ཁྱིད་དབྱེས་བཞིན་གནང་གཏན་ཁེལ་ཉིའི་མཆོམས་སུ་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ནས་
 སྟེང་བཛོད་གྲིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པོར་མདོར་བསྡུས་ཅིམ་ཏུ་ནོར་བཟང་ནས་སུག་གིས་
 སུ་བཀྲིས་པའོ།།

སྟེ་བ་ཀྱན་ཏུ་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་།།

མི་བལྟ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་རྩལ་ཀྱན་བཟུང་ནས།།

རྒྱལ་བ་སང་གེ་ངོ་སྦྱལ་པའི་སྒྲ།།

དེ་ཡི་འཁོར་གྱི་སྟོག་མར་བདག་གྱུར་ཅིག །

༩ དཔེ་སྟུང་གསལ་བཤད།

༡༡། འདིར་གསར་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་ལྷ་ཆར་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཙོ་པོ་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་མེད་ཤུགས་མེད་གཤེད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞེས་བསྟུས་པའི་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིད་ཟབ་པའི་གདམས་ངག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་རྒྱན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསོ། དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་སྟོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྟོབ་སྟོང་དང་ཉམས་བཞེས་ལ་སྟོན་པའི་ཆེད་ཟབ་གསར་དོན་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྟོར་གཙོ་པོར་གྱུར་པ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པའི་འཕགས་པོད་སྟེས་ཆེན་དག་ནས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་ཁག་ཚུགས་བསྟུས་ཀྱིས་《གསར་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཐེང་》ཞེས་པ་སྟེ་ལྷེ་ཀྱི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་དཔར་སྟུང་ཁུས་དང་ཁུ་སྟུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན།

ད་ལས་སྟུང་བརྒྱུད་གདམས་པའི་མངའ་བདག་ཨ་ཁུ་ཆར་རྩེ་བཅུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་《འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་པོ་གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྱིད་དམིགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང་》དང་། 《དཔལ་གསར་པ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་གྱའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོད་ཞལ་ཀྱི་བདུད་ཅི་》ཞེས་ཆོས་ཆེན་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་གསར་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་ཐེང་གསུམ་པ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་རྩེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་བདེ་འཛིགས་གཉིས་ཀྱི་བསྟེད་རྩོགས་དང་སྟུང་དཔར་སྟུང་ཁུས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལས་ལས་བསྟུས་རྩེ་ཟས་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནས་ཆོས་འདིའི་བཤད་ཁྱད་གནང་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་བསྟུས་བཟང་གི་གོ་སྟོབས་དང་བསྟན་རྣམ་ཐོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཁུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་གོང་གི་ཆོས་ཆེན་གཉིས་

ཟུར་དུ་ཟུངས་ནས་《གསང་ཆེན་སྒྲིབ་རྒྱུད་ཐོད་ཐེང་གསུམ་པ། གྲུ་ཏེ།》དེ་བ་གཟུགས་སུ་དང་
སྒོལ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིབ་གང་ལེགས་དང་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་འདིར་བྲངས་པའི་བཀའ་
བསྟན་སོགས་ཀྱི་ལུང་མཆན་དང་། ཡོངས་གྲགས་དཔར་མ་ཁག་གཉིས་མཚུངས་བསྟར་ཁྱུས་
པའི་བསྟར་མཆན་བཅས་བཀོད་ནས་དཔར་སྟེན་ཁྱུས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ཐོད་ལྷ་ལྷན་ནས་དཔར་སྟེན་ཁྱུས་པའི་ཤིང་དཔར་《འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་
ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་དང་ཐོད་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོད་མགོན་ཐོད་ཞལ་
ལུང་།》《དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལུང་དཔར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོད་
ཞལ་ཀྱི་བདུད་ཅི།》མཛོད་དགེ་དགེ་ལྷན་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་དཔར་སྟེན་ཁྱུས་པའི་《འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་དང་ཐོད་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོད་
མགོན་ཐོད་ཞལ་ལུང་།》《དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལུང་དཔར་ཁྲིད་ཀྱི་
བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོད་ཞལ་ཀྱི་བདུད་ཅི།》བཅས་མན་ཚུན་ཞིབ་བསྟར་ཁྱུས་ཏེ་བསྟར་མཆན་
བཀོད་ཡོད། བསྟར་མཆན་འགོད་སྐབས་ཡིད་གཉིས་མི་དགོས་པའི་ཡིག་ཚུར་དཔེར་ན་
གཤམ་གྱི་གསང་འདུས་བསྟོད་རིམ་གྱི་བསྟར་འབྲས་རེུ་མིག་གི་བསྟར་མཆན་ཨང་བརྒྱ་དང་
དོན་དགུ་པར་མཛོད་དཔར། ཤོག་གངས། ༡༣བཟ ༥‘ཚུལ་བརྟེན་ཞེས་པར་ཤིང་དཔར་གྱི་ཤོག་
གངས་ ༡༡བཟ ༤ པར་‘ཚུར་བརྟེན་ཞེས་གསལ་བ་མ་ཟད་དོན་དུ་འང་འཐད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་
ནམས་བསྟར་མཆན་དུ་འགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བསྟེན་པར་ཐད་ཀར་དག་བཅོས་ཁྱུས། དཔར་མ་
གཉིས་ཀའི་ནང་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཚུར་ཐག་ཆོད་པའི་རིགས་དཔེར་ན། དགོང་
མོ་ལ་དགུང་མོ། སོར་རྟོག་ལ་སོར་རྟོགས། གུང་མོད་ཆོགས་ལ་གུང་མོད་ཆོག་ལྟ་བུ་ནམས་
གཞུང་དུ་དག་བཅོས་ཁྱུས་ནས་འོག་དུ་བསྟར་མཆན་བཀོད། གཞན་གོ་དོན་མི་འདྲ་བ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་ཡོད་རིགས་ལས་གང་དག་པར་སེམས་པ་དེ་ཉིད་དུས་སུ་བཞག་ཅིང་གཞན་ནམས་འོག་
མཆན་དུ་བཀོད། དཔེར་མཆོན་ན། གཞུང་དུ་ཤིང་དཔར་ལྟར་སྒྲོམ་པས་ཞེས་པར་འོག་མཆན་

དུ་བསྐྱོམ་པས་ མཛོད་དཔར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་ཡོད། དེ་ཡང་མཛོད་དཔར་ཞེས་པ་ནི།
མཛོད་དགེ་དགེ་ལྷན་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་དཔར་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ཨ་ཁུའི་གསུང་གསང་འདུས་
བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཟུར་གྱི་བསྐྱུས་མིང་རྫོགས་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།

དེ་བཞིན་ཆེག་སྤང་ཅིང་སོགས་བཅུ་བཞི་པོ་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་པ་མ་ཟད་དཔེ་
གཅིག་གི་ནང་དུ་འདྲ་བོད་ལོག་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་པས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་
བཀོད་ཅིང་དཔྱུས་སུ་བརྟེན་གྱི་འགྲོས་ལ་གཞི་བཟུང་། བསྐྱར་མཆན་རྣམས་ལུང་མཆན་དང་
མཆན་ལུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆེད་བསྐྱར་མཆན་གྱི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ཅུང་ནག་གས་ཆེ་བ་བཟོས།

ལུང་མཆན་འགོད་ཚུལ་ནི། ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱེད་ཞིབ་གནང་བདེའི་
སྤྱང་ལུང་འདྲན་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སྡེ་དགེ་དཔར་མ་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གསུང་འདུས་
བཟུང་སྒྲིག་དཔར་རྟེན་བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་ལུང་ལུངས་སའི་ཁུངས་ལྷན་དཔེ་སོ་སོའི་
མཆན་དང་རྫོགས་ཆོད་པའི་དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འདྲིན་ཞུས་པ་དཔེར་མཆོན་ན། སྡེ་
བཀའ་ལྟ་བུ་དུས། ག་སྤྱུལ། བརྟག་པ་དུག་པ། འོག་གངས་༡༡༥བཟ ལས་བྱུང་བ་
ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་ཉིད།” ཅེས་སོ། ཞེས་དང་། སྡེ་བཟུན། སྤྱིང་
ཡིག་དེ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུ་བ། བཤེས་སྤྱིང་། འོག་གངས་༩༣བཟ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “མཐུན་བར་བྱུར་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་།” ཞེས་སོ། ཞེས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་
གྱི་མཆན་དང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཆན། རོད་སྤྱིང་གི་སྡེ་བ། བསྐྱར་བཅོས་ལ་མཛོད་པ་པོ། གཞུང་
མཆན། ལེའུའི་མཆནས། འོག་གངས། མདུན་རྟགས་(ན) རྒྱབ་རྟགས་(བ) རིག་སྤྱིང་གི་གངས་
བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཆེག་མི་མཐུན་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ། དཔེར་ན།
གོང་གི་སྡེ་བཀའི་ལུང་དུ་“ཁོད་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་ཉིད།” ཅེས་པར། གཞུང་དུ། “ཁོད་
དང་བཟུན་དང་ལག་བཅངས་དང་།” ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དཔྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་
མཆནས་གསལ་པོར་འབྲེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཆེག་གི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་འདི་“ ”དང་།

ལུང་ཆོག་དེའི་ནང་དུང་ཆོག་རྒྱུ་རེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཆེ་རྟགས་འདི་ ‘གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། གཞུང་གི་ཤོག་གྲངས་ ༡༡ པའི་ལུང་མཆན་དུ། “ཆུ་ཁམས་གསེར་
 དང་ནམ་མཁའ་བཞིན།” དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད།” ཅེས་པའི་སྐབས་“ཆུ་ཁམས་
 གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ནམས།” ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།

གཞན་ཡང་དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཔྱུས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་
 བཅད་ནམས་ཆ་ཆང་ལ་མཆོམས་མ་འདྲེས་པ་གསལ་བཞོད་ཞུས། གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་
 རྟོག་གི་སྒྲིལ་བྱེད་། རྩེ་འདིའི་མཛད་རྣམས། ཁྲངས་བཅོལ་གི་གཞུང་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་དཔེ་
 བསྟར་ཞུ་ཡུལ་གི་དཔར་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྟར་མིང་དོ་སྟོན་བཅས་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་བཞོད། དེ་
 བཞིན་གོང་གསལ་དཔར་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྟར་འབྲས་རེའུ་མིག་དང་། དབལ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་བསྐྱེད་རྩོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་གང་རྟེན་གི་མཆན་བྱང་། མཛད་པ་པོ། བོད་སྐད་།
 ཤོག་གྲངས་བཅས་གསལ་བཞོད་ཞུས། རྩེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་།
 དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་བཅས་ཟུར་རྒྱན་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱིགས། བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཀྱང་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཞོད་པ་བཅས་དེ་རྩྱུར་ལྷག་བསམ་དག་
 པས་རང་བྱས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་ཞུས་ཞུལ་ཡིན་ཡང་སྟོ་གོས་དང་ཉམས་སྟོང་གི་བྱས་
 པ་དམན་པས་ནོར་སྟོན་དང་ཆད་ལྷག་རི་བྱུང་ལྟ་དང་ཆེ་མ། གཞུར་གནས་མཁས་པའི་སྟུན་སྲར་
 དང་བས་ཀྱན་ནས་ཁྲངས་ཏེ་བཅོད་པར་གསོལ་ཡོ།

༥ ལེགས་གསོལ།

ད་ལས་གསང་ཆེན་སྟོན་རྒྱུད་པོད་སྐད་གསུམ་པ། རྒྱུ་དཔར་གསར་སྟུན་གི་ལས་
 གཞི་ནང་ལས་སྐབས་རྩེ་སྟོན་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཞེས་སྤྱིའི་ལས་སྟུན་ཞུས་པ་

བཞིན་ལྷ་རྩེས་སུ་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་བཀའ་མིན་ཆེ་བ་དང་། བྱ་ཆང་གི་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་དང་
 དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སློབ་སྟོན་བ་གཅིག་ལྟོགས་མེད་སྟོ་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་
 བྱུང་ཞོར་བཟང་མཆོག་ནས་ཀྱང་སློབ་སྟོན་གནད་སྟོན་དང་འབྲེལ་སྟོན་སློང་གསར་འབྲི་གནང་
 བཤ། དགའ་བྱུང་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་འཇམ་དབྱེད་སྟོན་དང་། སྟོ་མང་དགེ་བཤེས་བྱམས་པ་
 ཆོས་ལྷན། སྟོ་མང་དགེ་བཤེས་ཏར་གདོང་ཨ་འཛིགས་བཅས་ཀྱིས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུང་ཁྲུངས་
 འཆོལ་ཞིབ་ལ་རོགས་འདེགས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁོ་ཤོའི་ལས་རོགས་རྒྱུད་སྟོན་ཆང་བསྐྱར་
 འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་སྐད་ནང་མ་དཔེ་གཙང་བསྐྱར་ནས་བཟུང་། བར་
 དུ་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུང་ཁྲུངས་འཆོལ་ཞིབ། མཐར་ལུང་མཆན་དང་བསྐྱར་མཆན་བཀོད་ཅིང་
 ལྷ་སྒྲིག་པར་གྱི་ལྷ་ཕྱིའི་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་ཀྱང་ལེན་གྱིས་ལས་དོན་ཆགས་རྒྱུད་
 གནང་བ། ལྷ་སྒྲིག་ལས་རོགས་སྟོ་སྟོང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་མཆོག་དང་གནས་སྐབས་
 ལས་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་ནས་སྐབས་བསྐྱར་གྱི་ལས་རིམ་རྣམས་ཐུགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་
 ལེགས་བསྐྱབས་གནང་བ། ལྷ་ཞབས་རྒྱ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཐོག་
 གི་ཡི་གེ་རྣམས་དབྱིན་བསྐྱར་གནང་བ་དང་། ལྷ་ག་པར་སྐབས་བཙོ་ལྷ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དགེ་
 སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀའ་གིས། དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་ཀྱལ། དགེ་སྟོང་བསྟོན་རྣམས་དབལ་
 འཁྱོད། དགེ་སྟོང་མངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ། དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་སྟོང་དོན་གྲུབ་
 འཕྲིན་ལས། དགེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་སྟོན་པ་བཅས་ནས་རྒྱ་འཁྱོའི་མཐུན་འཁྱུར་ཆ་ཆང་གནང་བ་
 སོགས་མདོར་ན་ད་ལམ་ཕྱག་དེབ་འདི་ཉིད་མཐུག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ན་
 མེད་པའི་མཐུན་འཁྱུར་རོགས་རམ་འབད་བཙོན་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་
 དབྱས་ནས་ཐུགས་རྩེ་བཀའ་མིན་ལྷ་སྐྱུ་ཏུ་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་།

དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་པོ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་ལྷགས་རྒྱུའི་
 སྐལ་བཟང་གི་ཤོ་སྐབས་ལ་དགའ་སྟོན་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཅུ་རྣམས་ལ་བསྟན་

འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཁོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 བ་མཆོག་གི་གཙོས་བའི་རིས་སྤྱ་མ་མཆིས་བའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ནམས་སྦྱ་ཆེ་བསྐལ་བ་བརྒྱའི་
 བར་དུ་བརྟན་ཅིང་རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྟན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཐུ་མ་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་ཐུགས་བའི་དབལ་གྱི་བརྟན་བའི་ཡང་
 སྦྱིང་རྒྱད་རྒྱལ་འདུས་བའི་གཞུང་བཟང་འདི་དག་ལ་ཐོས་སྟོན་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་བརྟན་བའི་སྦྱིང་
 པོ་རང་རྒྱད་ལ་རྒྱས་པར་མཛད་བའི་སྦྱེས་བྱས་འདིག་ཆེན་གྱི་ཁོན་ཀྱན་དུ་གཏམས་ཤིང་ཐབ་
 གསང་དོ་རྩེ་ཐེག་བའི་བརྟན་བའི་འོད་སྤང་ཡངས་བའི་མཐའ་བྱ་ཀྱན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་བའི་རྒྱར་
 འཕྱར་བའི་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱད་ཉོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྟོ་
 བཟང་སྤྱ་སྤྱབ་གྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༥༥ གྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ གྱི་ཟླ་༡ ཆེས་༡༥ ལ།

ཕྱི་བརྒྱུས་མིང་རྫོང་སྤྱོད།

བཀའ་འགྲུ།

མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་ཇེ་གྲར།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་ཇེ་གྲར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༨ ༣༠ནང་-༤༥བཟ

དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལྷང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༣ ༡༥(ནྟ-༣༠)ཟམ

མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ།

(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༡ ༣༤ཟནྟ-༣༥༠ནང

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མ།

(ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མ།)

མདོ་སྒྲ། ༨ ༩༠(ནྟ-༩༥)ནང

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ།

(ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མདོ།)

མདོ་སྒྲ། ༨ ༩༥(ནྟ-༩༦)ཟནྟ

འཇམ་དཔལ་མཆན་བརྗོད།

(འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ༡ ༡༧-༡༣བཟ

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ལྟར་ལྟུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འཕྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ལ ༡༤༥ན༡-༣༡༡ན༤

བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུ།

(རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཉུང་བྱ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ཀ ༡༡༣ན༡-༡༤༤བ༡

འདུས་པའི་རྒྱུ་བྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་
འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྩི་ཆེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ཅ ༡༤༤ན༤-༡༥༡བ༡

རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུ།

(རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྩི་རྩི་མཁའ་འགྲོ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ལ ༡བ༡-༡༡༥ན༡

རྩི་རྩི་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ།

(དཔལ་རྩི་རྩི་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ཆ ༣༤ན༡-༤༡བ༣

སྤྱིང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ།

(སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ནུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སྤྱིང་པོ་བརྒྱན་པའི་ལེན།)

པལ་པོ་ཆེ། ཀ ༡༡༤བ༡-༣༤༤ན༡ན༡ ཨ ༡བ༡-༣༤༥ན༡

འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ།

(འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྤྱི། ཨ ༡༡༣ན༡-༡༡༤བ༡

ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་སྒྲིག་ ༩ ༡༧༧༧-༣༠༡༧༧

འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

དགོན་བརྒྱུད་ཆ་ ༡༡༧༧-༡༩༡༧༧

བཤད་རྒྱུ་དོན་ཤེས་པ།

(རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དཔལ་དོན་ཤེས་པ་མདོན་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་

གསང་བ་རྣམ་པར་བྱེ་བ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ༣ ༢༠༡༣-༢༡༧༧

ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ།

(བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྲིང་པོ།)

ཤེས་རབ་སྤྲིང་པོ་གསལ། ༡ ༡༧༧༧-༡༧༧༧

སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ།

(སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

པལ་ཆེན། ༡ ༡༧-༣ ༣༧༧

གསང་འདུས་ཅུ་རྒྱུ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་བྱུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་

བ་བརྟག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ༣ ༢༠༡༣-༡༧༧༧

གསང་བ་སྤྲིང་པོ།

(དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིང་ཆོག་གསང་བའི་རྒྱུ།)

རྒྱུ་འབྲུམ། ༣ ༡༧༧༧-༡༧༧༧

སྤྱུང་།

(ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཆེན་པོ།)

རྒྱད་འབྲུམ། བ། ༨༣བ།-༡༡༡བ།

ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས།

(ལྷ་མོ་བཞེས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ།)

རྒྱད་འབྲུམ། ཅ། ༩༨༨བ།-༩༩༡བ།

བསྟན་འགྲུལ།

འགྲེལ་བ་སྦྱོན་གསལ།

(དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྦྱོན་མ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།)

རྒྱད་འགྲེལ། ཉ། ༡བ།-༣༠༡བ།

རྒྱད་སྒྲ་མ།

(རྩི་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་སྒྲ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅས།)

སེམས་ཅམ། ཐ། ༥༧བ།-༨༣ན།

སྤྱུང་ཐབས་ཀྱན་བཟང་།

(སྤྱུང་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱུང་པའི་ཐབས།)

རྒྱད་འགྲེལ། ད། ༩༡བ།-༩༦ན།

མངོན་རྟོགས་རྒྱུ།

(རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་

བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེན་པུས་པ།)

ཤེར་བྱིན། ༡༡༡བ།-༡༡༣བ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བསྟོན་པ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྷ་བསྟོན་པ།)

བསྟོན་ཆོགས། ༡ ༤༣༧-༤༣༧

ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལུང་བྱས་པ།)

མངོན་པ། ༡ ༡༩༡-༡༩༩

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

(སློབ་དཔོན་ལངས་རྒྱས་དཔལ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོན་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)

རྒྱད་འགྲེལ། ༥ ༡༧༡-༡༧༧

སྙན་བརྒྱད་རྩོམ་ཆིག་རྒྱུ་།

(མཁས་པ་རྒྱ་རོ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལྷ་དང་ལོ་ལྷ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་གདན་
ལ་པའི་སྙན་བརྒྱད་རྩོམ་ཆིག་རྒྱུ་།)

རྒྱད་འགྲེལ། ༦ ༣༠༩-༣༠༩

སྙིམ་པའི་མེ་རྟོག་།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ལྷ་ཀར་ཤེས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྐྱར་སྙིམ་པའི་མེ་རྟོག་།)

རྒྱད་འགྲེལ། ༧ ༣༠༩-༣༡༩

རྟོགས་འཇུག་།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་མཛད་པའི་ལུང་དུ་སྟོན་པ་རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་པ།)

སྙན་ཆོགས། ༨ ༡༤༡-༡༤༧

མདོར་བྱས།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།)

རྒྱད་འབྲེལ། རི ༡༧༡-༡༡ན༡

དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས།

(སློབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས།)

རྒྱད་འབྲེལ། རི ༡༩༥བ-༡༠༧བ

སློད་འཇུག

(རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སློད་པ་ལ་འཇུག་པ།)

དབུ་མ། ལ༡༧༡-༧༠ན༡

དབུ་མ་འཇུག་པ།

(སློབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)

དབུ་མ། ལ༡༧༡-༡༡ན༡

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱ་དེ་བས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

དབུ་མ། ཚ ༡༧༡-༡༡ན༡

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད།

(འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

སེམས་ཙམ། བ ༧༠༧༡-༧༤ན༡

བྱང་རྒྱལ་ལམ་སློན།

(དོ་བོ་རྩེས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སློན་མ།)

དབུ་མ། ཞི ༡༡༤ན༡-༡༧༡ན༡

བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སློན་མའི་དཀའ་འབྲེལ།

(རྫོགས་མཇུག་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སློན་མའི་དཀའ་འབྲེལ།)

དབུ་མ། བློ་མཁུ་ ༡༩༡༩-༡༩༣༩

བཟང་སྟོད་སློན་ལམ།

(འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སློན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ།)

སྐྱ་ཆོག་མ། ཏྲ ༣༠༠བྱ-༣༠༣བྱ

རིན་ཆེན་ཐེང་བ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཇུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ།)

སྐྱེས་རབས། གེ ༡༠༡ནྱ-༡༡༩ནྱ

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཇུག་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བ།)

རྒྱད་འབྲེལ། རི ༩༩ནྱ-༡༡ནྱ

རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་བ།

(དཔལ་ལྷན་ནུ་རྩེ་པས་མཇུག་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ།)

རྒྱད་འབྲེལ། བློ་མཁུ་ ༡༡༩ནྱ-༡༡༩ནྱ

གཤམ་རྩེ་ནག་པོའི་སྐྱབ་ཐབས།

(སྐྱབ་དཔོན་མཁས་པ་དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཇུག་པའི་གཤམ་རྩེ་གཤམ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་

སྐྱབ་ཐབས།)

རྒྱད་འབྲེལ། མི ༡༡༩-༡༣༡

བཤེས་སྤྱིང་།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཇུག་པའི་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག།)

སྤྱིང་ཡིག་ རི ༩༠བྱ-༩༩བྱ

ལྷ་མོ་དམག་ཐོར་གྱི་མན་ངག།

(དཔལ་ལྷ་མོ་དམག་ཐོར་གྱི་མན་ངག།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ལ ༡༤༣བ༡-༡༤༥ན༡

བོད་ཀྱི་སྐ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

མགོན་བསྐྱང་།

(རྒྱལ་དབང་ལུ་པ་ངག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་དཔལ་མགོན་པོ་ཆེ་ཆུང་ལས་མཁན་

རྣམས་ཀྱི་བསྐྱང་བཤཀས་ཆོས་སྤྱང་དགེས་པའི་སྒྲ་དབྱངས།)

པོད། ད འཕྱལ་དབར། ༡ན༡-༡༡བ༣

གྲུབ་མཐའི་ཅ་བ།

(ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཕྲུལ་སྤོང་གཏོང་
ལུ་སྒྲ་དབྱངས།)

པོད། བ ཤིང་དབར། ༡ན༡-༡༤ན༥

སྒྲུབ་ཐབས་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་
བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ།)

པོད། བ གཙང་དབར། ༡ན༡-༡༥ན༣

ཆོས་རྒྱལ་བསྐྱོག་པ།

(རྗེ་བཙན་ཆུ་རྒྱ་ཇས་མཛད་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱོག་པ།)

རྒྱུད་སྟོན་གསུང་རབ། ག དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གཏོར་ཆོག་བསྐྱང་གསོ་བསྟོད་བསྐྱུལ། ༡བ༤-༤ན༤

འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས།

(ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་དཔལ་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་
ཟབ་བྱིད་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཞལ་ལུང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་གཞུང་
ལམ་སྐལ་བཟང་འཇུག་རོགས།)

ཐོད། བ་གིང་དཔར། ༡༩༡-༥༣༡

འཇིགས་བྱེད་སྒྲོན་ལམ།

(ཁད་ཁྱད་པ་ཚེས་དབང་གཤགས་པམ་མཛད་པའི་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་ཁྱེད་ཆེན་པོའི་ཐོན་ལམ།
ཁྱེད་ཁྱད་ཆེས་ལྗོངས་པོད་དང་པོ་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་ཁྱེད་ཆེན་པོའི་ཐོན་ལམ་མཛད་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་དང་
མཛོམ་པར་རྫོགས་པ། ༡༩༩༤-༡༩༩༩)

འཛིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་གཅེས་ཏུག་དམར་བྲིད།

(ཀྱུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་མཁན་པའི་དཔལ་འཛིན་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་འོག་མ་རིམ་རྣམ་
འབྱོར་པའི་རིམ་གྱི་གཅེས་པ་དུག་གི་དམར་ཁྲིད་རྒྱུད་དང་ལུམ་ཆེན་གྱི་དགོངས་རྒྱུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ལྷང་སྒྲ་གསུམ་གྱི་ཆོར་འབེབས།)

མོད། ཁ་བཟུམ་ལུའི་དབར་མ། ༡༩༡-༣༧༩

རྩེ་བརྩུན་མི་ལའི་མགྲར་འབྱུང།

(ནལ་འཕྱོར་པ་རུས་པའི་རྒྱན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོ་མི་ལ་བཞད་པ་དེ་རྩེའི་ནམ་པར་ཐར་པ་རྒྱས་པར་ཐུ་བ།)

[illegible]

ཆེའི་ངང་ཚུལ་བརྗོད་པ།

(ལྷན་ཆའ་པོ་ཚུ་གིས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩི་པ་ཚུ་གློ་པ་ཟང་གྲགས་པའི་དང་རྩལ་ལྷན་
ཟད་པ་ཚོད་པ།)

ཐོད། ཁ འཕྲུལ་དཔར། ༤༡ན།-༤༢ན།

སྒྲིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག

(རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་རག་དབང་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་སྒྲིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་གྱི་
དམིགས་རིམ་རི་པོ་གྲུ་འཛིན་དུ་བཀོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེ།)

མོད། བ འཕྲུལ་དཔར། ༩༣ན6-19བ3

གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་བྱ་ཚུལ།

(རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་པའི་
འོག་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིབ་དཔོན་ལ་གཏང་རག་གི་མཚོད་པ་བྱ་བའི་ཚུལ།)

མོད། ཁ གཏང་དཔར། ༩༥མན༥-960ན༧

རྫོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ།

(རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་རང་གི་རྫོགས་པ་བརྗོད་པ་མདོ་
ཅམ་དུ་བཤད་པ།)

མོད། ཁ གཏང་དཔར། 69ན༧-69བ9

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ།

(རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟིང་པོ།)

མོད། ཁ གསུང་ཐོར་བྱ། གཏང་དཔར། 99ན༧-99བ༧

མཐའ་གཅིད་སྒྲུ་གྲ།

(རྒྱ་ཅོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་པ་རྫོགས་མ་གསལ་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་མཐའ་གཅིད་རིན་ཆེན་སྒྲུ་གྲ།)

མོད། ཅ གཏང་དཔར། 999-999བ6

བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་མ།

(ཀྲུན་མཁྱེན་འཛིན་དབང་པོས་མཛད་པའི་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་སླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱི་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་མ།)

མོད། 11 999-999ན༧

ནམ་དག་གངས་རི་མ།

(མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་ཆེ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོ་གང་དུ་མཛད་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བའི་རྒྱལ་ཆོན་པའི་སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་བཀོད་པ་མཐའ་
ཡས་པ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུ་ཉེ་མདོར་བསྐྱུས་པར་བཛོད་པ་ནས། སྤོན་ལམ་
དུ་བྱ་བའི་ཆེགས་སྤྱ་བཅད་པ་གོ་བདེ་བར་སྦྱར་བ།)

པོད། १ གཙང་དབར། གསུང་མོར་བྲ། १ན༥-८བ༤

ནམ་འབྱོར་དག་རི་མ།

(ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་སྤྱུབ་ཐབས་ནམ་
འབྱོར་དག་པའི་རི་མ་པ།)

པོད། २ གཙང་དབར། १ན१-३ནབ༥

དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ།

(མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་ལྡན་ས་མ་དམ་པ་ཆེ་བཅུན་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཛོད་པའི་སྤོན་ས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
ཆེགས་སྤྱ་བཅད་པ།)

པོད། १ གཙང་དབར། ३ན༥-१ན༥

བ་རི་ལོ་ལྷ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས།

(ཆེ་གུང་ཐང་བསྐྱུན་པའི་སྤོན་མེས་མཛད་པའི་བ་རི་ལོ་ལྷ་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས།)

པོད། ३ ཁིང་དབར། १ན१-॥ན༤

བར་དོ་འབྲང་སྒྲོལ།

(པཎ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་བར་དོ་འབྲང་སྒྲོལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་འདིགས་
སྒྲོལ་གྱི་དཔའ་པོ།)

པོད། ३ ཁིང་དབར། ३०ན༥-३१བ༥

སྤྲུལ་མཆོད།

(པཎ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲུལ་མཆོད་པའི་ཆོག།)

མོད། ༡ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༩༤བ༣

ཅུལ་སྤྲུལ་ཆེན།

(རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་
པའི་རྣམ་པའི་དཔེ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ།)

མོད། ༡ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༩༤བ༣

ཞི་སྤྲུལ་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་།

(རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་དག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་བའི་
སྤྲུལ་ཐེག་རབ་དཀར་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་།)

མོད། ༡ དཔར་གསར། ༡༩༡-༩༤བ༣

རིམ་ལྷ་གསལ་སྤྲུལ།

(རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་
དག་རིམ་པ་ལྷ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྲུལ་མེ།)

མོད། ༢ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༩༤བ༣

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།

(རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།)

མོད། ༡ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༩༤བ༣

ལམ་རིམ་བསྐྱེད་པོ།

(རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་
གཞག་མདོར་བསྐྱེད་པོ་བཞེད་བྱང་ཏུ་བྱས་པ།)

མོད། ༡ གཙང་དཔར། ༤༤བ༣-༤༤བ༣

གསང་འདུས་མཆོད་འབུལ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ།)
མོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༡༩༠༧-༡༩༡༩

གསང་འདུས་སློན་མིས།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་མཆོད་པའི་མཐུག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་སློན་ལམ་དང་བཀྲ་མིས།)
མོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༡༩༡༩-༡༩༢༧

གསང་རྣམ་ཆེགས་བཅད་མ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་འོ་ཁ་ཁ་བསམ་གཏན་སྤྱིང་དུ་ལྷས་བྱུང་པར་ཅན་
གཟེགས་པ་གསང་ཡིག་ཐོག་བཞེད་བྱང་དུ་མཛད་པ་གསང་རྣམ་ཆེགས་བཅད་མ།)
མོད། ཁ་གཙང་དཔར། ༡༩༢༡-༡༩༣༧

གསང་བའི་རྣམ་ཐར།

(རྗེའི་གསུང་འབུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷ་ལྷའི་དགེ་སློང་བཀྲ་མིས་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་
བཅུན་སྒྲ་མ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་གསལ་འདེབས།)
མོད། ༡༡ གཙང་དཔར། ༡༩༣༧-༡༩༤༦

གསང་རྣམ་འོག་མིན་མ།

(ལྷ་ལྷའི་དགེ་སློང་བཀྲ་མི་དབང་པོས་མཛད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེའི་
གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ།)
ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱང་བཞད་པའི་གསུང་འབུམ། མོད། བ་བཟུས་འཁྲིལ་དཔར་གསར། ༡༩༣༧-༡༩༤༣

སྒྲེ་བཀའ།

(སྒྲེ་དགེ་བཀའ་འཁྱུར།)

མོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ས་བྱ་བྱི་ལོ་༡༡༡༤ནས་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་༡༣༣༣ནས་བཟང་བྱ་ལྗེའི་མིང་ཁམས་སྒྲེ་
དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བཅུན་པ་ཆེ་རིང་ནས་བཅུན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྒྲེ་དགེ་
བཀའ་འཁྱུར།

ཕྱེ་བཞུག་།

(ཕྱེ་དགེ་བཞུག་འགྲུར།)

པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་མོ་སྤུལ་བྱི་ལོ་༡༡༣༡ལོར་ཁམས་ཕྱེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་
བཞུག་པ་ཚེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྒྱུ་བའི་དབྱ་བཅུམས། དེའི་སྤུལ་སྤྱོད་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཆུག་
བསྐྱེད་ནས་ཤིང་བྱི་བྱི་ལོ་༡༡༤༤ལོར་ལགས་པར་བྱུབ་པའི་ཕྱེ་དགེ་བཞུག་འགྲུར།

མ་དཔེ་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་དཔར་མ་གཉིས།

ཤིང་དཔར།

(པོད་ལྷ་ལྷན་ནས་དཔར་སྐྱབ་ལྷས་པའི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་ལོ་གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་
དང་པོའི་བྲིད་དམིགས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང་དང་། དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་ཚྲོགས་རིམ་རིམ་ལུང་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི།)

མཚོད་དཔར།

(མཚོད་དགེ་དགེ་ལྷན་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་དཔར་སྐྱབ་ལྷས་པའི་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྷ་ལོ་
གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་བྲིད་དམིགས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང་
དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚྲོགས་རིམ་རིམ་ལུང་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱོད་ཞལ་
གྱི་བདུད་ཅི།)

༥ ཨ་ཁུ་ཚང་ཇེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་པོའི་
མཛད་ནམ་མཛོད་བསྐྱུས་བཞུགས་སོ།།

༡༡། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས།
ལེགས་བཤད་འཚོལ་ལ་ངོམས་བ་མི་མངའ་ཞིང་།།
ཐོས་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས།།
མན་ངག་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་གྱུར་དགེ་བའི་བཤེས།།
དབལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བྱིས་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལུང་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་དམ་པ་སྟན་བརྒྱད་
གདམས་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཛོད་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱུར་བ་འཇམ་མགོན་བསྟན་པའི་སྟོག་
ཤིང་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ཇེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་སྟན་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤིང་བ་
གསུམ་ན་རྟག་ཏུ་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ནི། མདོ་སྨྱད་ཅེ་གཞུང་ཁྱ་ལེད་དུ་ཡབ་ལོ་འཁོ་དང་ཡུམ་ཅི་ན་
ཐར་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་བཟང་བྱང་བདུན་པ་ཁྲག་སྐྱུག་ཅེས་བ་རྩ་མོ་
པག་གི་(༡༥༠༣)ལོར་ངོ་མཚར་བའི་དགེ་མཚན་བྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་སྐུ་བཞུགས། མཚན་
རྟ་མགིན་སྐུབས་ཞེས་གསོལ། བྱིས་བ་སྐྱ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འང་དཔེ་ཆ་ཤོག་བྱང་རེ་ཅམ་
བྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་སྟོག་པའི་ཚུལ་མཛད་བ་སོགས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བག་ཆགས་མདོན་པར་
བརྟམ་པའི་དགེ་མཚན་ངོམས། ཁྱ་བོ་ཇེ་སང་སྒྲ་མ་ལས་སྟོག་བསྐྱུས་པས་དབུ་ཆེན་གཟུབ་

མ་དང་། གཤམ་མའི་འབྲུ་ཆ། ཆེག་སྒྲིག་། ཁྲུམ་ཁྲིས། སྤྱང་ཡིག་། སྤྲུགས་ཁྲིས་སོགས་ཆོག་
 མཐའ་དག་དཀའ་ཆེགས་ལ་མ་བསྟེན་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད། དགྲའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དུ། སྤྲུབས་
 མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་འཛིགས་མེ་རྒྱ་མཆོ་ཁྱལ་དེར་ཕེབས་སྐབས། སྤྱོད་ཆེ་མས་རྗེ་འདི་གྲུ་རྒྱུན་
 དུ་ཕྱལ། དཔྱེས་བཞིན་ཕྱང་བསྟན་དང་ཕྱག་མདུད་སྤྱལ། གཞན་གྱི་དག་ལས་དེར་སང་ཆེ་བར་
 ན་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་ཆེ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཞིག་བཞུགས་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་གཡོ་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུགས་པའི་ཐུགས་དང་
 སྤྱེས། དགྲའ་གངས་བཅུ་དྲུག་དུས་རྒྱལ་བས་ཕྱང་གིས་བསྐྱུགས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཟུ་ཤིས་
 འཁྲིལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྟོ་རྗེ་མཆོག་དགེ་
 འདུན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། སྤྱོད་གསལ་ངང་མོ་བྱེ་བས་ཐོས་བསམ་གྱི་མཁྱེན་རྒྱ་རྒྱུད་མར་བརྟུང་
 པའི་རོལ་མཆོ་རྟེན་ཕྱང་ཐོས་བསམ་གྱིར་དུ་སྤྲིག་ཞུགས་མཛད། གནས་ལུང་གཟིགས་པ་དག་
 པ་གྱིར་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་རྟོན་མཆོག་དཔྱེས་པའི་སྤྱོད་གྲོས་ལས་བཅི་བཞག་ཐོག་མར་གསན་ཅིང་།
 དེ་མེད་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་རྗེ་དཔོན་མཆོག་རྟོན་ཡོད་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་རིགས་པའི་
 སྤྱོད་འབྲེད་བསྐྱུས་གྲུ་ལ་བསྐྱབས། རྗེ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བདེ་མཆོག་དབང་སོགས་བཀའ་
 ཆོས་གསན་ཅིང་དགྲའ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པ་(༡༩༡༤)ལོར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤྲོམ་པ་བཞེས་ཏེ་
 མཆོན་ལ་དཔོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ཞེས་གསོལ། གཞུང་ཕྱགས་རྒྱ་མཆོ་རྩ་བུར་ཐོས་བསམ་
 སྤྱག་རུས་ཐེག་པ་མཛད་བཞིན་ཀུན་མཁྲེན་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་སྤྱོད་ཐང་ཐུབ་
 བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ། གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྤྲོན་མ། རྒྱལ་མཁན་ཆེན་ཕྱགས་པ་རྒྱལ་
 མཆོན། གསང་བདག་སྡེ་བྱི་ཆང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བར་མགོ་ལ་ཐོད་བཞིན་བཀྱར་གྲང་། བཀའ་

རིན་འཁོར་ཐབས་བྲལ་བ་དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཅུན་དགོན་མཆོག་ཀྱིས་མཆོན་སོགས་
 མཆོན་ལྷན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཅུ་ལྔ་གསུམ་དུ་ཉི་ལར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་
 གདམས་བ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱ་གསན། བྱ་ལུལ་བ་གཞོན་ཏུ་འོད་ལྷར་དུ་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་
 བསྟེན་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཁྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཡིག་དང་། མཆོད་དཔོན། ཐབ་གཡོག་ཚུན་
 མཛད་ནས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་མཛད་དེ་གཙོ་ཆེར་གཞུང་
 ཆེན་བཀའ་པོད་ལ། སྔགས་རིག་གནས་བཅས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་
 རོས་བསམ་སྦྱོབ་གཉེར་ལ་དཀའ་སྤྱད་དཔ་པོ་མཛད་པས་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་གྱུར།
 རོས་པ་རྣམས་ཟིན་ཟིན་སྟེ་ཐབ་པ་པོད་ཆེན་ཉི་ལྔར་ལོངས་པ་ཡོད་པར་གྲགས། འོན་ཀྱང་པོད་
 བདུན་ཅུ་དཔར་དུ་འཁོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འབྲལ་གྱི་མཛད་པ་ཡང་། ཡོ་བྱད་ལ་དམ་འཛིན་
 མེད་ཅིང་། ཅ་དངོས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་འབྲལ་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་སྟེ་གཏོང་པར་མཛད། རྒྱ་པོད་
 རྟོར་གསུམ་ནས་འདུས་པའི་རྣམ་ཐོལ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ། མི་ཐ་དྲེ་མེད་སོགས་དབང་
 དང་། སྦྱུལ་ཐབས་རིན་འབྱུང་སོགས་རྩེས་གནང་། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་
 རྩིགས་སོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད། ལམ་རིམ་དང་སྟོ་སྦྱོར་གྱི་ཁྲིད། བཀའ་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་
 ལུང་བཅས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་པར་མཛད་པས་དབང་ལུང་ཁྲིད་གསུམ་གྱི་རྒྱན་
 ཉམས་པ་རྣམས་སྤར་གསོས་ཤིང་། མི་ཉམས་པ་རྣམས་གོང་དུ་སྟེལ་བས་བྱ་སྟོབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་
 ཀྱན་ཏུ་ཁྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ། ། རྩེ་འདི་ཉིད་དགེ་ལྷན་སྦྱུལ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་གྲུབ་དབང་
 སྟོང་རྩོལ་ཁྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ་དག་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་རྩེ་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྟོད་འབྲེལ་དུ། སྟོང་རྩོལ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དང་། རྩེ་འཛིགས་མེད་

དབང་པོ་གཉིས་ལྟ་གདན་ཅོར་འཛིན་དགའ་ཚལ་དུ་ཞལ་འཛོམས་ནས་ནང་པན་ཚུན་སོ་སོ་རང་
 དེག་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མ་གྱུར་བའི་སྤྱན་གྱིས་གསུང་འཕྲོས་མང་པོ་གནང་སྐབས་
 ཞེས་བ་ནས་སྒྲོང་རྩོལ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲ་མའི་གོ་ས་མི་ལེགས། གྲུ་རྒྱུང་བཅོས་མའི་ཚུལ་དུ་བཀྲ་
 ཤིས་འབྲིལ་དུ་འཕྲོན་འདོད་ཡོད་ཅེས་བ་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསན་བས་ཕྱིས་སུ་གྲུང་ཐང་
 རིན་པོ་ཆེས་སྒྲོང་རྩོལ་སྒྲ་མ་རང་འེའི་དགོན་བ་འདིར་གྲུ་རྒྱུང་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་འཕྲོན་རྒྱུའི་ཞལ་
 བཞེས་ཡོད། ཐེབས་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འཛིན་གྲུ་བསྐྱུས་ཆེན་ནམ་རྟགས་དེགས་ཀྱི་ཆོད་
 ཡིན། ཞེས་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་རྣམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། ཉིད་ནས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཞལ་
 བཞེས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད། མདོར་ན་རྗེ་འདིས་བསྐྱུན་བ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
 གསུམ་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ལྡས་ཤིག་བསྐྱུངས་པས་ཨ་ཁུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མདོ་
 དཔུས་ཁམས་གསུམ་ལ་གྲགས་ཆེ། མཐར་བསྐྱུན་འགྲོའི་དོན་དེ་ཞིག་གྲུབ་ནས་དགྲུང་གྲངས་
 དོན་གསུམ་(༡༩༧༥)ལོར་སྐུ་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ། ། ཞེས་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྐྱུས་འདི་ནི་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་
 ལྷོང་ནས་དད་ཅིང་རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་མདུད་པ་མི་སྣོད་པ་སེར་སྣོད་སྣོད་རྒྱུད་དགེ་བཤེས་མ་ཞི་ལྷ་ཏུས་གསང་ཆེན་
 ཆོས་ཀྱི་བཞུགས་རྒྱུད་སྣོད་གྲུ་ཆོད་ཀྱིས་སུ་བཞིས་པོ། ། ། སང་མཁྱེན་ལམ། ། །

ཕྱི རྟེན་ཆ་ག

དང་པོ། མཛུགས་ཆེན་།	༣
གཉིས་པ། དཔེ་སྤྱན་གསལ་བ་གད།	༥
གསུམ་པ། དཔེ་སྤྱན་མིང་འོ་སྤྱོད།	༡༡
བཞི་པ། མཛུགས་ཆེན་།	༡༥
ལྔ་པ། ས་བཅད།	༡༩
རྒྱལ་པ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྟ་ལོ་གཉིས་པའི་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྱིད་དཔེ་གསལ་གྱི་ བརྗེད་བྱུང་།	༡
༡ མཛུགས་པར་བརྗེད་པ་དང་སྤྱིའི་བཅད་པ།	༣
༢ ལྟ་དཔེ་གསལ་པའི་ལོ་རྒྱུས།	༡༡
༣ ཉམས་ཁྱིད་དམ་དམར་ཁྱིད་དོས་གྱི་རིམ་པ།	༣༡
༡ གང་གིས་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་རྟེན།	༣༡
༢ གང་དུ་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་གནས།	༤༠
༣ དེར་རྟེན་འབྱོར་གྱི་ལོ་བྱུང་འདུ་བྱ་བ།	༤༡
༤ རི་ལྟར་ཉམས་སྤྱི་ལེན་པའི་རྟེན།	༤༦
༥ སྤྱི་ལེན་པ།	༤༦

(༡) ཐུན་དངོས།	༡༤༩
༡ བ་མའི་རྣལ་འབྱོར།	༡༤༩
༡ བརྒྱས་པ།	༡༤༤
༣ རྩ་བ་ལྷན་བསྐྱེ།	༡༥༡
༤ མཆོད་བསྟོད་བདུན་ཅི་མུང་པ།	༡༥༩
༥ ཉེར་བསྐྱེ།	༡༥༩
(༢) ཐུན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༤
༡ གཏོར་མ་འབུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༤
༡ ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༠
༣ ཉལ་པའི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༡
༤ ལྷང་པའི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༡
༥ ལྷས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༡
༦ ལུས་བརྟས་པའི་རྣལ་འབྱོར།	༡༥༩

ག༡ མཐུག་..... ༡༥༩

བདུན་པ། དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་བ་པ། ༡༥༥

 ༡ ཐོན་འགྲོ། ༡༥༤

 ༡ ཐུན་མོང་། ༡༥༤

 ༢ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོན་འགྲོ། ༡༥༥

 ༣ འགལ་ཁྱེན་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱིང་བ་རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས། ༡༥༥

 ༤ མཐུག་ཁྱེན་ཆོགས་བསགས་བ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ༡༥༥

ཁ དངོས་གཞི་ལ།	306
༼༡༽ གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།	306
༡ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།	306
2 སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།	307
3 ལུས་སེམས་སྐྱེ་མའི་བའི་གནས་ཚུལ།	307
༼ཁ༽ ལམ་བསྐྱོད་བའི་རིམ་ལ།	309
༡ རྟེན་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱུགས་རིམ།	309
༼༡༽ ལུས་དབེན་སྐྱེ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན།	309
༼2༽ རག་དབེན་གསུང་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན།	330
༼༡༽ སྤྱང་གའི་སྤྱ་ཅེར་སྤྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྤྱག་ཚུལ་བསྐྱོམ་ཚུལ། ..	330
༡ རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན།	330
2 འཁོར་ལོ་མེད་བའི་སྤྱགས་ཐིག་ཉི་ཅེ་བ།	333
༼2༽ གདོང་གི་སྤྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྤྱག་ཚུལ་བསྐྱོམ་ཚུལ།	333
༼3༽ གསང་བའི་སྤྱ་ཅེར་རྒྱས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྤྱག་ཚུལ་བསྐྱོམ་ཚུལ། ..	336
༼3༽ སེམས་དབེན་གསུང་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ།	336
༡ ལུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་བའི་རྒྱུང་བརྒྱས།	336
2 སྤྱང་གའི་ཁ་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཅན།	336
3 བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱད་རིམ།	340
4 འག་སྤྱོད་འབྱེད་འཛུམ་ཀྱི་རྒྱུང་བརྒྱས།	341
5 ལས་ཀྱི།	341

༡༡། འདུམ་པ་འཕགས་ཕྱགས་ལྷ་མོ་གཉིས་པའི་ལམ་
འམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་
མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ཕྱང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༡༡། ཁ་མོ་གུ་རུ་ཕྱི་གུ་ཅུ་ས་སྤང་མཐུ་ལ་དེ་བ་ག་ཏུ་ཤ་ར་ཏི་གཙུ་མི།
 རྒྱ་ཕྱགས་དབྱེར་མེད་ཐག་མེད་བདེ་བ་ཆེ།
 རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱི།
 དག་པའི་བརྟན་གཡོ་མཁའ་བྱུང་སྤྱུ་བའི་གར།
 རབ་འབྱུང་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་མགོན་དེས་སྤྱོདས།

བ་སྤྱེ་རེས་ཀྱང་ཉེས་ཆོགས་དབྱང་འཛོམས་ཤིང་།
 ཡང་དག་མཐའ་ལས་མི་ལྡང་ཆོས་ཀྱན་གཟིགས།
 བཞེད་བ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དེའི་ངོ་མཆར།
 མཐོང་ནས་སྤྱུབ་བྱེད་ཐབས་འདི་བསྟེན་བར་རིགས།

དེ་ཡང་སྟོན་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉམ་མེད་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
 གཤམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མཛོན་བར་རྫོགས་བར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་
 པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་བར་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་མཐུན་ཀྱང་། མདོ་ལྷགས་ལ་བྱང་
 སེམས་ས་བཅུ་སྟེད་བ་ཐ་མའི་ཆེ་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་ཡོངས་སྤྱར་སངས་
 རྒྱས་ཉེ་རེས་བ་ལྷ་ལྡན་དུ་བཞུགས་ནས་ཞིང་ཁམས་ཁྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱ་ལོགས་སྤྱུ་སྤྱལ་བའི་
 བཀོད་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་བ་ཡོངས་སྤྱུ་གཤམ་བ་ལྟར་དང་། སྤྱགས་ལྷགས་ལ་
 མའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་བ་དང་། ལྷའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་བ་གཉིས་ཡོད་པས་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་འདི་ས་བཅུ་སྟེད་བ་ཐ་མའི་ཆེ་འོག་མིན་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་སྤྱ་ལོགས་
 བར་མདོའི་ལམ་གྱིས་བཟོད་དེ། སྤྱགས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྤྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་

དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུགས་ཏེ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྤྱོད་མཁེད་སྐྱར་བཞེངས། སྐར་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་མཁེད་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས། རྗེས་ཐོབ་དུ་འཕོས་པ་ལ་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆར་དབང་བཞི་པ་དངོས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་སྤྱལ་པའི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱེད་པར་མཛད་པའི་ནང་ནས་འཇམ་བུ་གླིང་འདིར་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས། སྤྱོད་མཁེད་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅེད་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་སོགས་མདོ་ལུགས་དང་འབྲ། བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་བཏོན་གཤེགས་ནས་བདུད་བཙུག་པའི་མཛད་པ་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཁྱོ་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམས་རྒྱལ་དང་། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དམར་ནག་སོགས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་བདུལ་བར་གསུངས་པ་དང་པལ་ཆེར་འབྲ་བའི་ཆོད་རེད། རྣམ་སྤྱེད་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས་ས་ག་རྒྱ་བའི་བཙོ་ལྷའི་ཐོ་རངས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་རོལ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པའི་སྤྱིའི་བཀོད་པས་འཇམ་བུ་གླིང་འདིར་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྤྱིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། “སངས་རྒྱས་སྤངས་ཡོངས་མི་འདའ། ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འཇུར་ཏེ།” ཞེས་སོ། ། གཞུང་དུས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་མེད་མདོ་ཁྲངས་སུ་བཙོལ་ཡོད།

9 རྗེ་ལགས། མདོ་སྤེ། འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་མེད་མདོ། མོག་གྲངས་94456 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྤེ། ཆོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འཇུར་ཏེ།” ཞེས་སོ། ། གཞུང་དུས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་མེད་མདོ་ཁྲངས་སུ་བཙོལ་ཡོད།

གསུངས་པ་གང་། །” ཞེས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལ་འཕེལ་
འཁྱིལ་མེད་པར་བཤད་པས་སྒྲགས་ལུགས་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་མེད་ཟེར་དགའ་ཡང་། ཐུན་མོང་
བ་^༡གཞན་ངོམི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཁས་ལེན་པ་ལས་སྤྱོད་མོང་བའི་ལུགས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་
ན་འགལ་འདྲ་མང་པོ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་ཆོས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྤྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱོན་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་སུ་འདྲ། དེ་ཡང་དམན་བ་ལ་མོས་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་
སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་བ་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་
པར་མོས་བ་ལ་ཆགས་བཅས་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱན་པའི་དང་པོ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
དང་། གཉིས་པ་མར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་དང་། གསུམ་པ་གསང་སྒྲགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད།
དེ་ལས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བ་སྒྲགས་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྟོད་ཡིན་ཞིང་།
སྒྲགས་ལའང་གདུལ་བྱའི་མཆོག་དམན་གྱིས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཡོད། གསང་སྒྲགས་གྱི་གདུལ་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་རྒྱས་པ་བཤུགས་ཡིན་ཁྱེད། དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་རིམ་
བས་ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཁྱེད་དང་ཉེ་རེག་སྒྲགས་
གཅིང་སྒྲ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་པན་ཚུན་བལྟ་བའི་ཆགས་པ་ལམ་
བྱེད་རྒྱས་ལ་དེ་ཡན་ཆད་ལམ་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་བྱ་
རྒྱུ། ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་ཅིང་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་བལྟ་ཞིང་ཅེ་ཁོད་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་རྒྱས་ཁྱེད་དེ་ཡན་ཆད་མི་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་
ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་སྤྱོད་རྒྱུ། ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་ཞིང་
བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་དང་བལྟ་བ་དང་། ཁོད་པ་དང་། ལག་བཅངས་གྱི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་རྒྱས་

༡ ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག་ ༡ འཇམ་དཔལ་མཆོན་བཞིན། ཤོག་གངས་པོ་༡༩ ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཞོད་ན། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འབྱུང་ལ། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྟོགས་སངས་རྒྱས། གང་ཡང་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་གང་།”
ཞེས་སོ།

༢ ཐུན་མོང་པ་ མཛོད་དཔར།

ལ། དངོས་ཀྱི་རིག་མཉེ་བདེ་བ་ལམ་བུ་དུ་མི་རྩལ་པ་ལ་དེ་ཅུ་ཀྱི་ཆགས་པ་ལམ་བུ་དུ་སྟོན་
 པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ། ཕྱི་ལོ་བྱ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བུད་
 ཅིང་། བསྟོས་པའི་ལྷ་མོ་དང་བལྟ་རྟོན་སོགས་ཀྱི་ཆགས་པ་ལམ་བུ་དུ་རྩལ་པར་མ་ཟད།
 དངོས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་དང་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་བུ་དུ་རྩལ་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་
 ལྷ་བུའི་ཆགས་པ་ལམ་བུ་དུ་སྟོན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་
 གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བཞི་གསུངས་པ་ནི། གྲུང་ལས། “དམན་བ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད།”
 ཅེས་སོགས་དང་། ཁ་སྦྱར་ལས། “རྟོན་དང་བལྟ་དང་ལག་བཅངས་དང་།”^༡ སོགས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་དང་། “སྟོན་བུའི་རྩལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས།”^༢ ཞེས་པ་ཤིང་ལས་སྦྱེས་
 པའི་སྟོན་བུས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཟད་པར་བུད་པ་ལྟར། ཆགས་སོགས་ལས་སྦྱེས་པའི་ལྷན་
 སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཟད་པར་བུད་པའི་དོན་ཡིན། དེ་
 ཡང་ལལ་མོ་ཆེས་ཆགས་པ་ལམ་བུ་དུ་ཅེས་བཞོན་མོངས་དེ་དག་ལམ་དུ་སོང་བར་འབྱུལ་
 པ་མང་ཡང་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་ཆགས་སོགས་ལམ་བུ་གྲོགས་འདོན་དང་གྲོགས་སུ་
 བསྐྱར་བ་ཡིན། མདོ་ལས། “རི་ལྷར་གྱིང་ཁྱེད་མེར་སྐྱེའི་མི་གཙང་ལུད།”^༣ ཅེས་སོགས་
 ལྷར་ཆགས་སོགས་ལམ་བུ་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་བ་ཅུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཡང་ས་མཐོན་
 པོའི་སྐབས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་
 ཆགས་སོགས་ལམ་བུ་གྲོགས་སུ་བསྐྱར་རུས། དེའི་རྩལ་ཡང་དང་པོ་ཆགས་སོགས་
 མཛོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐ་མལ་བར་མ་ཤོར་བར་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱོང་དུ་

༡ ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༨ ལམ་འཛོམས་རྩི་རྒྱུར། ལེུ་བུ་བུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་༥༤བ།

༢ ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ག་མི་བུ། བརྟག་པ་དུག་པ། འོག་གངས་༡༡༥བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྟོན་དང་ལྟ་དང་ལག་བཅངས་
 ཉིད།” ཅེས་སོ།

༣ ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ག་མི་བུ། བརྟག་པ་དུག་པ། འོག་གངས་༡༡༥བ། ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐོས་ནས་སྟོན་བུ་གནས་པ་ཉིད།” ཅེས་སོ།

༤ ལྷ་བཀའ། དཀོན་བཅེགས། ཆ་འདྲ་སྤང་གིས་ལུས་པའི་མདོ། འོག་གངས་༡༣༠ན། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབེར་ན་གྱིང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་
 མི་གཙང་ལུད།” ཅེས་སོ།

གྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མཐར་ཉིན་མོངས་བ་བག་ལ་ཞུས་ལས་སྟོབས་རེ་ཆེར་
 འཕེལ་ཉེ་སྤང་བྱ་འཛུམས་བ་ལ་རྒྱས་བ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་མོད་སྤྲེལ་མས་བ་རྒྱུད། མ་རྒྱུད། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གསུམ་དུ་སྤྱེ་ནས་ས་སྤྲེལ་
 བས་ཀྱི་རྟོག་དང་། རྟོག་དང་བས་དུས་འཁོར་སོགས་རང་རང་གང་ལ་ཞེན་ཆེ་བའི་རྒྱུད་དེ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱས་ནས་དེ་རྒྱུད་སྤྲེལ་ཐབས་ཅན་ཀྱི་མཆོག་དུ་འདོད་བ་ལ་འགལ་
 འདུ་མང་བས། རྟོག་དང་གཉིད་ཆེན་པོས་བ་རྒྱུད་དང་ཐབས་རྒྱུད་ཅེས་བའི་བ་དང་ཐབས་སྤྲེལ་
 ལུས་དང་། མ་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཅེས་བའི་མ་དང་ཤེས་རབ་མོད་གསལ་ལ་བྱས་
 བས་དང་པོ་སྤྲེལ་ཚུལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་བ་བ་རྒྱུད། གཉིས་བ་སྤྲེལ་ཚུལ་ཅལ་དུ་
 བཏོན་ནས་འཆད་བ་མ་རྒྱུད་དུ་བཞེད། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བའི་ཐབས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བའི་སྤྲེལ་བ་ལ་བྱེད་བས་སྤྲེལ་
 དང་མི་འདྲ་ཞིང་། སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟུན་ཀྱི་སྟོན་བ་
 ཞིག་དགོས་པས། དེས་ན་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་
 གསུངས། མོད་སྤྲེལ་མས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱུར་འདི་སྤྲེལ་བདག་ཐོས་སོགས་ཡོད་བ་བ་རྒྱུད།
 “གསང་བ་མཆོག་གི་དབྱེས་བ་ན།”¹ ཞེས་སོགས་ཡོད་བ་མ་རྒྱུད་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་བ་
 དབྱུག་གཞུག་སྟོན་པོས་བྱས་བ་བ་རྒྱུད། སྤྲེལ་བྱས་བ་མ་རྒྱུད་ཟེར་བ་སོགས་བ་མའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཁྲུབ་པར་སྤྲེལ་ཆོགས་སྤྲེལ་བ་རྟོག་དང་གཉིད་ཆེན་པོས་སྤྲེལ་བ་ཤེས་སོགས་སྤྲེལ་ཆེར་
 བག་གཞུལ་ཤེས་ན་རང་ལུགས་ལ་དེས་བ་བསྐྱེད། ཐབས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་ལས། གསང་བ་
 འདུས་པའི་རྒྱུད་ནི་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གངས་སྟོན་པའི་སྤྲེལ་བ།
 “གསང་བ་འདུས་བ་སྟོང་ཐུག་གཅིག །”² ཅེས་གསུངས་པས་སོ། དག་ལས་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་

1 རྒྱུད་དེ་ མཆོད་དཔལ།

2 སྤྲེལ་བཤད། རྒྱུད་འབྲུག། ག་སྤྲེལ། བཞག་བ་དང་སོ། འོག་གངས་༥༩ནང་

3 སྤྲེལ་བཤད། རྒྱུད་འབྲུག། ཆ་རྟོག་སྤྲེལ་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད། མེུ་བཅུ་གཅིག་ག། འོག་གངས་༥༩ནང་

སྒྲོང་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་མེད་མི་རུང་དང་། རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྩུབ་སེམས་དགོས་པས་དེའི་དང་
ལས་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་གཤིན་རྒྱུ་གཤེད་དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལྷ་བྱུ་ཞེ་
སྤང་ཐབས་རྒྱུད་དང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལམ་གྱི་གྲོགས་
སྤྱ་གནང་བའང་ཡོད་ལ། གཉི་མུག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོས་མ་གཏོགས་གནང་བ་མེད་ཅེས་
དངོས་སྤྱ་ལམ་གྱི་གྲོགས་སྤྱ་འགྲུང་བར་མ་གསུངས་པས་སྤྱབས་མགོན་རྟོ་རྩེ་འཆང་ནས།
རི་གི་ཨ་ར་ལའི་རྒྱུད་གཉི་མུག་ཐབས་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་གཉི་མུག་དངོས་མ་ཡིན་པར་
གཉིད་དང་མི་ལམ་ལམ་བྱེད་སྟོན་པས་དེར་བཞག་པ་འདྲ་གསུངས། དེ་ཡང་གསང་བ་
འདུས་པ་ལ་ཡིག་དོན། སྤྱི་དོན། སྤྱས་དོན། མཐར་ཐུག་གི་གསང་བ་འདུས་པ་བཞི་
གསུངས་ཤིང་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པས་ན་རྒྱུད་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཙ་བ། མདོ་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་གནད་འདིར་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པས་མདོ་
སྤྱེ་ཀུན་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་སྟེ། གསང་འདུས་ཤེས་ན་མདོ་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་
ཞེས་སྤང་རྒྱུད་རྟོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པར་གསུངས། བྱང་
པར་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གནས་མི་གནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྤྱུབ་ཀྱི་རྒྱུན་
གནས་མི་གནས་ལ་རགས་ལས་པས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། “འདི་དོན་ལྟ་བུར་
འཕོ་བྱེད་པ། གང་གི་རུས་སྤྱ་གནས་པ་དེར། ‘སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གྱང་།
གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།’” ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སྤྱིར་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་
ཐེག་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་རུས་
འདིར་འབད་དགོས། རང་རེ་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་ཁུལ་ཡིན་པས་བདེ་གསང་གི་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་དང་མ་

༡ སྤྱེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་རྫོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གངས་༡༥ན.༣ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་སྤྱེ་
མ་གཉིས་བྱང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་། གནས་པ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།’ ཞེས་སོ།

མཇལ་ན་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་མཇལ་བའི་གོ་མི་ཆོད་
 ཅེས་དམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་ཀྱང་འབབ་ས་སྟགས་
 འདི་ཡིན་པས། “ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྟོད་བཀའ་སྩལ་བ།” ཞེས་སྟགས་མདོ་ལྷགས་ལ་བདེན་
 བཞི་སྟགས་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆོས་གང་གསུངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པར་
 གསུངས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད་གོ་ཐབས་དང་ཤེས་ཐབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ལམ་མཐར་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་གོ་དགོས་པས་སྟོང་ཉིད་དང་གཉུག་སེམས་དབྱེར་མེད་རྟོ་
 གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། དེས་ན་མདོ་སྟེ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཞིལ་གསུངས་པ་འདིའི་ཉིད་དགོས་མཐར་སྟག་ཏུ་གཞིལ་བ་ལ་
 གོ་དགོས། འདུས་པའི་རྒྱད་རྒྱལ་བ་པོད་ཏུ་མ་འགྱུར་ལ། རྒྱད་དོན་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིས་
 འཆང་དགོས་པས་བྱང་དོན་ཕྱག་མཆན་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པས་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཏུ་བཤད་པ་དང་།
 དེས་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྟོ་སྟགས་རྒྱད་ལ་འཆང་བས་རྟོ་རྟོ་འཆང་
 ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོའི་དགོངས་པ་གཞན་ཏུ་འདེན་དགོས་པས་སོ། ། ཡང་།
 “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱགས་སུ། མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་སྟགས་ཀྱིས་བརྒྱན།”¹ ཞེས་པ་
 སྦྱབ་པའི་དབེན་གནས་མེ་རྟོག་སྟགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཀྱང་རྟོག་གི་རྒྱང་མཐའ་དག་
 དབྱ་མར་ཐེམ་པས་རྒྱང་གིས་དབེན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། སྦྱ་མའི་སྦྱ་མཆན་དཔེས་སྦྱས་པ་མེ་
 རྟོག་གིས་བརྒྱན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དང་། རྟོགས་རིམ་སྟོན་
 པ་དེས་དོན། སྦྱའི་གཞུང་གི་ཐོབ་ཆོད་ཙམ་བསྟན་པ་སྦྱ་རི་བཞིན་པ། སྦྱ་དང་འཛིག་རྟོན་གྱི་
 ཐ་སྦྱད་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནས་བདེ་མཛད་པ་གོ་ཅ་བྱ་སྟགས་བཅུ་གྲ་
 མེད་ཀྱི་སྐབས་ཙམ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བཅུ་དང་། རྣམ་འཕྲོར་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཕྱག་རྟོར་

1 རྟོ་རྟོ་འཆང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གསུང་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་འབྲེལ་བསྟོད་པ། གཙང་དཔར། སྟག་གྲངས་ 7234
 2 སྟེ་བཀའ་ལྔ་རྒྱད་འབྲས་ཅན་རྒྱད། ཡེ་ཏུ་བཅུ་གཉིས་པ། སྟག་གྲངས་ 70456 ལས་བྱུང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
 ཕྱགས་མཆན། མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་སྟགས་པས་བརྒྱན།” ཞེས་སོ།

གྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཅི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགོངས་གཞི་
གཞན་ལ་དགོངས་ནས་འཕྲིག་བཤད་མཛད་པ་དཔེར་ན། མདོ་ལས། “པ་དང་མ་ནི་བསད་
བྱ་ཞིང་།” ཞེས་སོགས་དང་། “སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་སྤྱིང་པོར་ཤེས།”^༡ ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་
རྒྱུད་གྱི་རིགས་དགོངས་པས་བཤད་པ། སྤྱས་ཟེན་གྱི་བཤད་པ་སྤྱི་བྱང་ཐད་དུ་བྱས་པ་
དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་སྟེ་མཐའ་བྱུག་དང་། ཡི་གེའི་ཐོབ་ཆོད་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིག་དོན།
མདོ་སྤྱགས་གཉིས་དང་། རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་། ཐེག་པ་གོང་འོག་། རིམ་གཉིས་སྤྱད་མོང་དུ་
ཡོད་པའི་བཤད་པ་སྤྱི་དོན། མདོ་དང་རྒྱུད་པལ་ཆེར་དུ་སྤྱས་པའི་དོན་སྟོན་པ་སྤྱས་དོན་ཏེ།
དེ་ལ་དཔེར་གསུམ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་པ་སྤྱང་བ་སེམས་སྤྱས། བྱུག་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དང་
བསྟན་རྒྱལ་སོགས་སྟོན་པ་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱས། སྤྱི་ལུས་སྟོན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མའི་
སྤྱས་པ་གསུམ་ཡོད། མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་འོག་མར་མེད་པའི་སྤྱི་ལུས་
དང་འོད་གསལ་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱང་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱི་ལུས་དང་། སེམས་ཐམས་
ཅད་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱོད་པ་མཐའི་འོད་གསལ་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་བཤད་ནི་སྟོན་བརྒྱུད་འདོན་པའི་སྤོབ་མ་རེ་རེ་ཅམ་ལ་སྒྲིག་ཁྱིད་དུ་བྱེད་པ་
དང་། ཆོགས་བཤད་ནི་གཏུལ་བྱ་སྤྱི་ཁྱབ་ལ་འཆད་པ་སྟེ། གཏུལ་བྱ་ལ་ལྷན་ལ། བད་
དཀའ་དཀྱིལ་བཞུ། ཅན་དན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཐག་ལྷ་ལས་དང་པོ་བཞི་ཆོགས་བཤད་
ལས་སྤོབ་བཤད་ཀྱི་སྟོད་དུ་མི་རུང་ལ། ཕྱི་མ་ཆོགས་སྤོབ་གཉིས་ཀའི་སྟོད་རུང་དུ་
གསུངས་པས་ད་ལྟ་ཅན་དན་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་དགོན། ས་སྤྱི་པ་ལ་སྤོབ་བཤད་ཐགས་ཆེ་
ཡང་བཤད་མཁན་དང་ཉན་མཁན་ཆད་ལྷན་བྱང་ན་དགེ་ལུགས་པ་ལ་སྤོབ་བཤད་ལག་མི་
འཕྲིག་པ་ཡོད་པས་རང་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཆོག་མར་བརྒྱུད་ལྷན་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་

^༡ རྟེན་གཤམ། མདོ་སྟེ། ས་ཆེད་དུ་བརྗེད་པའི་ཆོམས། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ ༡༣༧ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “པ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་།” ཞེས་སོ།

^༢ རྟེན་གཤམ། མདོ་སྟེ། ཞ་ཕྱིར་མི་སྟོན་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ ༡༣༧

^༣ སྟོན་རྒྱུད་ མཛོད་དབང་།

དགོས། དེ་ལྟར་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱལ་བཏབ་པ་བཤད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟ་དང་
སྒྲུབ་ནས་ཤེས་དགོས་པས། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། “ཅ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་
རྣམས་ནི། མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་གནས། དེ་ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྩེས་འབྲངས་ནས། གླ་མའི་མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་བྱར་གསུངས།” ཞེས་དང་། གླ་མའི་
མན་ངག་ཟེར་བའི་བྱར་བ་གཞན་མེད་པས་ཅ་བཤད་དོ་སྟོད་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤྲོས་
ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། “ཚུལ་དེ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མན་ངག་གི་ཀློག་སྟེ།” ཅེས་གསུངས་པས་གླ་མའི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཅ་བཤད་འཁྱོར་བ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་རིམ་གཉིས་ལ་གོ་བ་ཆགས་ནས་
དེ་རྩེས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་དགོས་པ་འགྲེལ་བ་བཞི་སྟབས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་ལས། སྟོན་དུ་རིམ་
ལྔ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིས་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱལ་དབང་
བསྐྱེད་པ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་ཞེས་སྟུབས་མགོན་རྗེ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས།

དེས་ན་འདིའི་ལམ་རིམ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
ཉམས་ཁྲིད་དམ་དམར་ཁྲིད་དངོས་ཀྱི་རིམ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་)ནི།
སྟོན་བ་འདིས་རྒྱུད་གསུངས་ཚུལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། “འདི་སྐད་
བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱེད་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་རྗེ་རྩེ་བཅུན་མོའི་རྩ་ག་ལ་བཞུགས་སོ།” ཞེས་
སོགས་སྟེང་གཞི། འཁོར་ལུན་ཆོགས། གཟུངས་དཀྱིལ། བསྐྱེད་དཀྱིལ་སོགས་རིམ་བར་

༡ རྩེ་ཆོང་ཁ་བ་རྫོང་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ཁ རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ། སྟབས་གཉིས་པ། གཅོད་དབང་། འོག་གྲངས་ ༤༤བ ༤

༢ རྩེ་ཆོང་ཁ་བ་རྫོང་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས། ཁ རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལེགས་མ། སྟབས་གཉིས་པ། གཅོད་དབང་། འོག་གྲངས་ ༤༤བ ༤

༣ འགྲེལ་བ་ མཛོད་དབང་།

༤ རྩེ་བཀལ་རྒྱུད་འབྲས། ཅ གསུང་འབྲས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གྲངས་ ༨༠ན ༩ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་
དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་པོ་རྗེ་རྩེ་བཅུན་མོའི་རྩ་ག་རྣམས་ལ་བཞུགས་སོ།”
ཞེས་སོ།

བཤད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འབྲུག་པ་ལས་ཡིག་དོན་གྱི་བཤད་པ་རྒྱད་གསུངས་
 ཚུལ་དང་སྒྲུང་དགོས་ལ། དེའང་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུས་གཅིག་
 གི་ཆེ་འདི་ཐོས། གཞན་དུ་གཞན་ཐོས་པ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཐོས་པ་དང་།
 དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཐོས་ཀྱི་དུས་གཞན་དུ་མ་ཐོས་ཞེས་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་མཆོན་
 གྱི་རྣམ་གངས་ཏེ། ལྷ་མ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་འདུས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་འདི་ལྟར་ཡིན།
 “དོ་རྩེ་བཙུན་མའི་རྩ་ག་ལ་བཞུགས་སོ།” ཞེས་པ་རྩུང་གསུམ་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་
 རྒྱད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། “ཟབ་མོ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་སོ།” ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་བྱ་
 མཉམ་པར་བཞག་པས་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པས་རྩ་ག་ཞེས་པས་གནས་བསྟན། བཟླ་དྲུག་གིས་
 མི་ལང་བའི་ཡང་བཟླ་དྲུག་གིས་མི་ལང་བའི་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་འཁོར་དང་
 གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བཟླ་དྲུག་གིས་མི་ལང་བ་ལ་བྱེད། གཟུངས་དྲུག་གིས་གཟུངས་མ་ལྟ་མོ་
 རྣམས་དགུར་བསྟུས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱི་བདེ་བསྟན། བསྟུས་དྲུག་གིས་
 གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། “འདུས་པ་གསང་བ་ལས་བྱུང་བ།” སོགས་ཀྱིས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་དྲུག་འཁོར་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དྲུག་འཁོར་སྐུལ་ཏེ་
 རྒྱད་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་རིས་ལྟར་བྱས་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་མོད། བོད་ཀྱི་ལྷ་
 མ་པོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དང་འཆོམས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་

༡ རྩེ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ཤེལ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༩༠ནས་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། “དོ་རྩེ་བཙུན་མའི་རྩ་ག་རྣམས་ལ་
 བཞུགས་སོ།” ཞེས་སོ།

༢ རྩེ་བཀའ། ཤེས་རབ་སྒྲུ་ཆོགས། ༡ ཤེས་རབ་སྒྲིང་པོ། ཤོག་གངས་༡༩༥ནས་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། “ཟབ་མོ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་སོ།” ཞེས་སོ།

༣ རྩེ་བཀའ། རྒྱད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ཤེལ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༩༡ནས་

གསང་འདུས་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཀོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གྲིང་འདིར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བཞིན་པའི་སྐབས་དེའི་ཆེ་རྒྱ་གར་
 ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་ཏིས་^༡སྤྱོད་ཤར་ནས་ལུ་དང་། སྤྱོད་ལུ་བ་ནས་ཤར་དུ་
 རབ་བྱུང་མང་པོ་རྒྱུ་བ་གཞིགས་ནས་ནམ་མཁར་སྟོན་མེད་པའི་སྟོག་ཆགས་མཐོང་མ་སྟེང་
 བ་མང་པོ་འགོ་བ་འདི་སྟེ་ཡིན་ཟིས་པས། འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྱས་སྟེ་
 རྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཤུ་ཁྱུ་བ་བ་བཞུགས་པའི་འཁོར་གྱི་ཉན་
 རོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསོལ་བ་ན། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྟོན་པ་དེ་
 ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གནས་འདིར་བྱོན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུམ་དུ་དགོངས་མ་ཐག་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་བ་
 ཐུགས་ཀྱིས་མཐེན་ནས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་འཁོར་བཅས་བྱོན། རྒྱལ་པོས་འདོད་
 ཡོན་གྱི་སྟོན་པ་མ་སྐངས་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཐབས་བཀའ་སྟུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་
 པས། རྟོན་པས་ཆགས་བལ་གྱི་སྦྱའི་རྣམ་པ་མི་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 ཆ་ལུགས་སྟེ་སྟུལ་ཏེ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར། རྒྱུད་དང་
 གདམས་དག་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ། རྒྱལ་པོས་ཡུལ་གྱི་སྦྱེ་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་
 པས་ཐམས་ཅད་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་ཏེ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས།
 ཡུལ་དེར་ཏེ་དུ་ཀ་རང་བྱུང་གི་ལྟ་ཁང་བཞེངས། ཡུལ་སྟོངས་ཏེ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྷུས་གང་བ་
 ཞིག་ཏུ་སོང་བ་ལ་ཐུག་ན་རྟོ་རྗེས་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་ལྷ་པོ་རྣམས་དཔའ་པོ་
 དང་། མོ་རྣམས་དཔའ་པོར་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ། མཆོ་སྐལ་པའི་ལུལ་དུ་གྲོང་
 བྱེར་ཆགས་པ་ད་ལྟའི་ཨོ་རྒྱན་ཏེ་བེ་སྟུ་ཀལ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ལྷ་མོ་ཡིན་
 ཀྱང་ཕྱིས་རྣལ་འབྱོར་མར་སོང་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་འདིའི་ལྷ་བརྒྱུད་དུ་བཞུགས་

^༡ ཨིན་རྒྱ་ཏིས་ ཤིང་དཔར།

བ་སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འཕྲོར་མས་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གནང་། དེ་ནས་ས་ར་ཏ་
 དང་། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐུ་པོགས་ལ་བརྟུན་པས། “གསང་བ་ཀྱང་འདུས་
 སྟུང་མཛད་གསང་བའི་བདག་། ཉན། སྐྱ་བའི་ཞབས་སོགས་སྐྱ་མ་བརྟུན་པ་ལ།” ཞེས་
 པའི་བརྟུན་ལུགས་དེ་འབྲེད། གདམས་པ་དེ་མོད་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱོངས་འདིར་སྐྱོན་
 འབྱེད་པ་པོ། “རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་སོགས།”^༡ ཞེས་སོགས་ལྟར་པོ་
 ཆེན་རིན་བཟང་། པ་ཆབ། ཆག་སོགས་མང་ཡང་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་བ་མར་འགོས་གཉིས་
 ཡིན། སྐྱོ་བྲག་མར་པ་ལོ་རྩེ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱ་རོ་བཅ་ཆེན་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་གསན། སྟོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་གསན་ཀྱང་
 མོད་དུ་བཤད་རྒྱུ་མ་ཆུགས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། སྐྱོ་བྲག་མར་པའི་གསུང་སྟོས་ཅུང་
 ཟད་རེ་ཡོད་པ་འདྲས་ནས་ཆོད་ལྷན་ཁོ་ནར་མཛད། མར་པ་ལ་སྟོབ་མ་ཀ་བཞི་སོགས་
 ཡོད་པས་མི་ལའི་མགྱར་འདུམ་སོགས་ལ་དབག་ན་འབྱུང་མེད་དང་། གཞུང་གི་རྒྱལ་
 སྟོན་ཆོས་རྟོག་དང་། གཙང་རོང་གི་མེས་སྟོན་ཆོན་པོ་སོགས་ལ། མཆུར་གྱི་སྟོབ་མ་
 ཁམས་པ་རོ་མཉམ་རྗེ་རྗེའི་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་ཁྱེད། ཞེས་དང་། རྒྱལ་གིས། མེས་ཀྱིས་ཞེས་ཏ་
 ཅང་མི་འཐད་པ་མིན་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པ་སྐྱོན་ཆེགས་ཡོད་པའི་ཆོད་ལྷ་བྱ་རེད། མར་པ་
 མན་ངག་ལ་དམ་པས་སྟོབ་མ་རེ་ལ་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྟོར་རེ་རེ་ཅུམ་གནང་
 བས་མན་ངག་ཁ་འཐོར་བ་ལྟར་སོང་ཞིང་། དེམ་ལྷ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་དེམ་ནས་ཉམས་
 སུ་ལེན་ཚུལ་ཞིག་དེ་དུས་ནས་ཡོད་ཀྱང་། གྲགས་ཅུང་བས་ཕྱིས་རྒྱབ་པ་ལྟར་སོང་བ་ལ་
 རྗེས་དེམ་ལྷ་གདན་རྫོགས་དང་། དེ་ལས་རྒྱས་པར་དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་མཛད་དེ་ཆེག་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ར་དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ ༡༧༩

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ར་དེམ་ལྷ་གསལ་སྟོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་ ༢༣༩

༣ མིད་ལའི་ཤིང་དཔར།

༤ རྫོག་སྟོན་ མཛད་དཔར།

དོན་གྱི་ཆ་ཤས་རེ་ལ་འང་ཞིབ་ཏིག་མཐའ་ཡས་པ་གནང་། འབྲེལ་པ་བཞི་སྒྲགས་སོགས་
 སུ་འགོས་ཀྱི་སྟོང་ཐུན་ཚད་མར་མཛད་ཀྱང་སྒྲགས་འགར་ཆིག་རིས་སོར་བཞག་མ་གནང་
 བའང་འགའ་ཞིག་འདུག་པས། དེམ་ལུའི་ཁྱིད་ཀྱི་སྟོར་ལ་མར་པ་འབྲེལ་ཅུང་མེན་པ་སྟར་
 འདུག། གཙང་རྟ་ནག་ཏུ་འཁྱུངས་པ་འགོས་ཁྱག་པ་སྟམ་བཙས་ཞེས་གྲགས་པ་འདིས་རྒྱ་
 གར་ཏུ་སྦྱིར་བཞེ་ཏའི་རྩ་མ་དོན་གཉིས་དང་། ཁྱད་པར་འདུས་པའི་སྟོར་རྒྱལ་བུ་སྦྱིན་གྱི་
 རྒྱགས་ཅན་དང་། བལ་པོ་རྩོད་གི་རྒྱ་ག་གོ་ཞི། བལ་པོ་མཐེལ་གྱི་ཚ་ཏུ་བྱ། བག་པོ་དམ་
 ཆིག་དོ་རྩེ་སོགས་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། དེམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་སོགས་རྩོགས་པར་གསན།
 དེ་སྟར་མར་འགོས་གཉིས་ཀ་ལ་དབང་ཁྱིད་རྒྱུད་དང་སྟོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་མངའ་ཡང་
 དར་སོ་ཆེ་ཅུང་གིས་བསྐྱེད་རྩོགས་མར་པ་དང་། རྒྱུད་དང་སྟོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་འགོས་
 བས་བརྒྱུད་པ་གྲགས་ཆེ་བས་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཐའ་དཔྱོད་སྒྲུ་གྱར། མར་ལུགས་
 གདམས་ངག་དང་། འགོས་ལུགས་བཤད་སྟོལ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་གསུངས།
 དབང་ལ་མར་འགོས་གཉིས་ཀ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་རྩ་མ་འཕགས་འོད་ལ་བྱ་
 སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་རྩོགས་པར་གསན། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྩ་མ་རེད་འདའ་བ་དང་།
 ལུའི་སྟོབ་མ་རྒྱུད་པོ་སྟམ་པ་སོགས་ལ་མར་འགོས་ཀྱི་བཀའ་སྟོལ་སོགས་འོད་ཏུ་གསང་
 བ་འདུས་པའི་ཆོས་སྟོར་རྩེ་སྟེང་བཞུགས་པ་དང་། འདུས་པ་གཅིག་བྱར་མ་ཟད་གངས་
 ཅན་ཏུ་བཞུགས་པའི་གདམས་པ་གང་ལ་ཡང་མ་གསན་པ་དང་། མི་མཁྱེན་པ་དང་། ཞིབ་
 ཏིག་མ་མཛད་པ་མེད་པས་འོད་ཀྱི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ཐམས་ཅད་ལས་རྩེའི་རང་
 ལུགས་འདི་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས། དེའང་བསྟན་པ་སྟེ་དར་ལ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་སོགས་
 འོད་ཏུ་སྟོན་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་པར་གྲགས་ཆེ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤར་གིས་ཅིག་ཅར་པ་དང་
 དེམ་གྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བྱས་པ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ཆར་བཅད་དེ། རྒྱལ་པོས་དེར་

༩ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བུ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱགས་བཞེན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་ཅིང་། ཁྱི་སྤོང་གི་
 དུས་སྤགས་གསར་ནས་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པས་རིམ་བོར་པས་རང་གི་བྱ་ལ་སློབ་པ་སོགས་
 བྱས་ཏེ་ལྟ་དུ་ཞུགས་ནས་ཆད་དང་བྱུང་མེད་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྒྱུད་པ་སོགས་ལ་བོད་ཀྱི་
 མངའ་བདག་བྱང་སེམས་ཁྱ་དཔོན་ཡིད་མ་ཆེས་པར་རྒྱ་གར་ནས་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤེ་གསར་
 དུ་བསྐྱར་ཞིང་། སྤར་གྱི་དེ་དག་གིས་ལྟ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདོར་མ་ཉན་པ་ལ་རྒྱུད་ཉིང་ཞེས་
 དེར་སང་གི་བར་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས། སྤར་ལ་ཡང་གསར་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱར་བ་
 ཡོད་ཀྱང་མར་འགོས་སོགས་ཀྱིས་གསར་འགྱུར་མཛད། ཏུ་ཕུང་གིས་ལྟ་བུ་སོགས་པར་
 བཤད་པ་གནད་དུ་མ་སོང་བས་རྗེའི་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་“གངས་རིའི་ཁྱོད་དུ་བསྐྱོན་པ་སྤ་
 དར་ལ།” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེའི་སྐྱེ་ཆའི་སྟོང་ལ་གང་མིན་གྱི་ཡུལ་ལ་སློབ་
 ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་བོད་སྤ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱགས་ལ་འབྱུངས་ནས་སྤྱིར་མོ་ལྟར་གྱི་
 ཆོགས་སྤུ་ཤེར་སྤྱིང་གི་“གཟུགས་སྟོང་པའོ།” ཞེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྟོར་གྱི་དོན་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཆོགས་སྟོལ་པའི་རྗེས་ལ་ཀ་པའི་
 ཅར་ལུས་པས་ཀ་བ་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་ཀ་བ་ཞེས་ད་ལྟའི་བར་མཇལ་རྒྱ་ཡོད། སྐྱེ་ཆའི་
 སྟོང་ལ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱགས་ལ་ཞེན་པས་གསེར་སྤེང་དུ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་མང་ལ། ཏག་དུའི་
 ཏོགས་བརྟེན་སོགས་སྤ་ཅོམ་གཞན་དུའང་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཀྱིས་གསུངས། སྤ་བས་ཤིག་སྤ་མ་དབྱུ་མ་བ་དང་མཇལ་ཏེ་ཁོང་གིས་ལོ་རྒྱུ་མཛད་ནས་རྗེ་
 བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་མདོ་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་

༡ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་ཕྱགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། བ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙོད་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༤༣༥

༢ རྗེ་བཀའ། ཤེས་རབ་སྤྱི་ཆོགས། ཀ ཤེས་རབ་སྤྱིང་ལོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༤༥ ནྟ

༣ ཀ་པའི་ མཛོད་དཔར།

༤ ཀ་བ་དེ་ མཛོད་དཔར།

༥ ཀ་བ་ཞེས་ མཛོད་དཔར།

པའི་ལྟ་བུ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞུས་པས། གང་ཡང་མིན་གསུངས། འོ་ན་ཅི་
 བྱེད་ཞུས་པས། ངས་བཤད་པ་འདི་དག་ས་ཐོན་དུ་གྱིས་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་དབྱེད་པ་
 དང་། སྒྲ་མ་དང་འཇམ་དབྱངས་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་འདེབས། ཆོག་ས་བསགས་སྦྱིབ་
 སྦྱངས་སུ་སྦྱིལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ལྟ་བུ་མཁོར་བ་རྟེན་ཡོང་།
 གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མི་མཐུན་ན་འདོར་འོས་མན་དག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་འབབ། གཞུང་
 ཆེན་མོ་ནི་ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སུ་སྦྱིལ་ལ་འབད་པས་ཟབ་
 མོའི་ལྟ་བུ་མཁོར་བ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དབྱེད་པ་དགྲང་ལོ་ལྔ་
 བརྩ་མ་བཞེས་བར་དུ་མ་རྫོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་མི་ཤེས་པ་ཅི་ལ་ཡིན་
 ཀྱང་། ཡང་དག་མཐའ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ཤེས་པ་སྤྲུགས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པས་ཆོས་
 ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྟུན་གྱུབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་སྨོང་
 གི་རྟོག་པ་འགག་དགོས། དེ་ལ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྤྲ་རགས་མཐའ་དག་དབྱུ་མར་
 ཐེམ་དགོས། དེའི་ཚུལ་སྤྲུགས་མ་གཏོགས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མ་གསུངས་པས་དེའི་བར་
 དུ་དབྱེད་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་སྨོང་ཐོག་ནས་དབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་
 ལེགས་བཤད་མང་དུ་སྒྲེལ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ། “འཇམ་པའི་དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་
 བོ་ཡི།” ཞེས་སོགས་འདུས་པའི་སྒྲིང་དང་། “བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་སྤྱབ་པ་མཇུག་པའི་
 ཆོ།” ཞེས་སོགས་བདེ་མཆོག་དང་། “ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།” ཞེས་
 ཞེས་སོགས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་ས་བརྒྱུད་ཡོངས་ལུགས་དེ་འདྲ་རེད།

༡ རྩོམ་ཁ་བ་རྫོང་མཐའ་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསང་བའི་རྣམ་ཐར། གཙོང་དཔར། ཤོག་གངས་༩ན་༩ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇམ་
 པའི་དོ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཡིས།” ཞེས་སོ།

༢ རྩོམ་ཁ་བ་རྫོང་མཐའ་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསང་བའི་རྣམ་ཐར། གཙོང་དཔར། ཤོག་གངས་༩ན་༩

༣ རྩོམ་ཁ་བ་རྫོང་མཐའ་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསང་བའི་རྣམ་ཐར། གཙོང་དཔར། ཤོག་གངས་༩ན་༩ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞི་
 ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི།” ཞེས་སོ།

“འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ལ་མངོན་སུམ་དུ།” ཞེས་སོགས་མེ་བཙུན་གྱིས་ཉིན་
 བཞིན་གདམས་པ་ལ་བཞེན་ནས་པོད་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་སྤགས་ཀྱི་
 དཀའ་གནད་མཐའ་དག་གཟིགས་ཤིང་། རྟོགས་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་
 ཏེ་སྔོན་ཆད་སྒྲོངས་འདིར་མ་བྱུང་བའི་སྔོན་གཏོད་བས་མེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་
 སངས་རྒྱུ་བཙུག་པོའི་ལྷན་འདས་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བཟང་དང་འབྲ་བར་
 ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བ་སོགས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་གྱི་བཤད་པ་མཐའ་མེད་ཀྱང་།
 ཟབ་སོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་མ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་དམན་ལ། རྫོང་བ་པོ་ཆེས་
 མདོ་སྤགས་སྤྱོད་མེད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད། དེ་ཅུ་
 ཀྱིས་ཐུགས་མ་ཆོམ་བར་ཐོས་དོན་སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་བྱུངས་ཏེ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་
 གོ་འཕང་བརྟེས། པོད་སྤྲ་མ་ལ་བདེ་གསང་ཅན་དུ་མ་ཟད། མཁྲ་མ་ཡ། གྱེ་རྟོར། གདན་
 བཞི་སོགས་རྒྱུད་སྤེལ་ལ་ཆེར་གྱི་བཤད་ཁྱིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་
 མཁན་མང་པོ་བྱུང་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ། མར་མི་ལྟ་བུ་ཆེ་གཅིག་ལ་བྱུང་འདུག་གི་གོ་
 འཕང་བརྟེས་པ་དག་གིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པ་གཞིར་བཞག །
 གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་ཅི་ལྟར་ཡང་གསུང་སྒྲོས་ལ་མན་ངག་གི་གནད་མི་
 གསལ་བ་མང་བས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྒྱུ་འོད་ཀྱི་གདམས་པ་
 རྫོང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སུས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེ་བ་མེད་ལ། རྫོང་ལ་
 སྔོན་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་པར་མ་ཟད། འོལ་ཁར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་ཏེ་
 བཞུགས་སྐབས་རྒྱ་སོག་ཕུར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་གི་རལ་གྱི་རྫོང་གི་ཐུགས་ཀར་
 བཙུགས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་
 ཞིང་། འཁོར་དུ་རྫོང་གིས་པ་དང་མི་གིས་པ་དུ་མ་ཁ་གདངས་ནས་ཡོད་པའི་མང་པོ་བདུད་

༡ མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ། ༢ དབལ་ལྷན་ས་གསུམ། གཅད་དབང་། ཤོག་གངས་༤༡༡

ཅིས་ཆོས་པ་རྒྱལ་ཆབ་མཁས་ལྷན་པོ་གསུང་པ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་རྣམས་དང་། ལ་ལའི་ཁར་
 བདུད་ཅི་མང་པོ་འཁོར་བ། ཅུང་ཤས་རེ་བདུང་བ། ཅུང་ཟད་རེ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའང་
 མང་པོ་གཞིགས་པས་རྗེའི་བསྟན་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་མོས་པ་ཚུན་ཆད་
 ལ་མེད་མི་རུང་དུ་སྐྱེ་ལ་བའི་ལུང་བསྟན་བརྟེན་ཤིང་། “སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམས་གཉིས་
 ཏེ།”⁹ ཞེས་སོགས་ལྟར་ལུང་གི་བསྟན་པར་ཐོས་བསམ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་
 བསྟོམ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་གཉིས་ཆོགས་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱུན་རིང་གནས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་
 བས་རྗེ་ཤེས་རབ་སྟེ་ལ་བཀའ་བབས་པས་ཁོང་གིས་དབུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤང་དང་། དེའི་སྟོབ་
 མ་འདུལ་ནག་པས་གཙང་སྟོང་སྤང་རྒྱུད་ཚུགས། ཤེད་མེད་གིས་སྤང་རྒྱུད་སྦྱིན་པ་དབལ་
 བ་ལ་གཏད། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་མ་རྒྱུད་ཆེན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ལ་ཡོངས་ལྷགས་སྟོབ་
 ཅུང་བས་ལྷག་དོག་ལུང་བའི་རྒྱུན་ཡིན་ཡང་ཟེར། དབུས་སྟོང་དུ་མེད་པས་པ་མཁས་ལྷན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་པས་དེར་སྟོབ་མ་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་ཆོགས་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་
 འཆད་ཉན་མཛད་པ་ད་ལྟའི་རྒྱུད་སྟོང་འདི་ཡིན་པས་འདི་དང་སྤང་རྒྱུད་གཉིས་ལ་དབུས་
 ཀྱི་རྒྱུད་སྟོང་སྤང་ཟེར། སྟོན་གཙང་སྟོང་གྱི་སྤང་རྒྱུད་དང་། དབུས་ཀྱི་སྤང་རྒྱུད་གཉིས་ལ་
 རྒྱུད་སྟོང་སྤང་ཅེས་རྒྱ་མིག་ལུང་དུ་དབྱེར་གྱི་མ་ཞལ་བཞེས་མཉམ་དུ་མཛད་པ་ལ། སྟེ་བ་
 གཙང་བའི་འཁྲུགས་པ་བསྐྱང་བྱིན་ཆད་སྤང་རྒྱུད་རྒྱ་མིག་ལུང་དུ་མེད་པས་མ་ཐུབ་ཀྱང་སྤང་
 རྒྱུད་པས་ད་ལྟའི་བར་གནས་དེར་དབྱེར་གྱི་མ་ཞལ་བཞེས་མཛད། རྒྱུད་སྟོང་པར་མི་བྱིས་
 ཞིག་གིས་མཐུན་རྒྱུན་སྒྲུབ་ཏེ་སྒྲུབ་མཆོད་མཛད་ནས་བཞུགས་པར་གྱིས་པ་ཞིག་གིས་
 འདི་ཆོས་མེར་ནག་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྱུག་དུག་གི་ཞེས་ཡང་ཡང་འདོན་པ་རང་རེའི་
 མཆོད་གལ་གྱི་སྒྲུབ་འདི་ཡིན་པ་འདྲ་བས་ལུས་པ་དུག་ཟེར་བ་ལྟར་འཕགས་ལུགས་ཆོས་

⁹ སྟེ་བ་སྟན། མངོན་པ། ཀུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་བརྒྱུད་པ། འོག་གསུངས་༥༥ན་

སེར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་ཕྱག་པའི་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱུད་ཆེན་ཀྱང་དགའ་དོན་གྲུབ་ལ་ཕྱལ།
 ཁོང་རྣམ་ཆོས་དེ་ལ་ཆུ་སྐྱོན་མཛད་པས་མཁོ་དགའི་ཡོ་བྱད་སྐྱོན་ལྟར་འདུས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཆོད་གཞི་སྦྱར། སྐྱེ་དེ་རྒྱུད་སྟོང་ཉེན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ཕྱིས་སྤྱད་པོར་ཏུ་སྐྱོན་བངས།
 རྒྱུད་སྟོང་ར་མོ་ཆེར་བཞུགས་ཏུས་ཤིག་ལ་ཁྱིས་ཁྱེར་ནས་ལྷ་སྐྱེ་དགའ་ཆལ་ཏུ་འཕངས་པ་
 དེར་འཇའ་ཆོན་ལྷག་པ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱེད་པ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་ཅེ་ནས་གཞིགས་ཏེ་དེར་སྐྱོས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བཟུན་ཆེད་དེ་ཕྱལ་བས་ཕྱག་མཆོན་སོགས་བཅས། ཁྱས་གསོལ་
 མཛད་དེ་ཕྱིར་གནང་བ་རྣམས་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེའི་ཆེ་བ་དབྱུང་བ་ལྟར་ཡང་འདུག། །རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེས་སྐྱོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་འབྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་པལ་པས་ད་ལྟ་བཤད་རྒྱུ་
 མ་ཆད་པར་ཡོད། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་སྒྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐལ་བས་གདམས་
 པའི་བརྒྱུད་པ་དེ་སྟེང་མཆིས་མོད། ཁྱད་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནང་ཚུལ་རྣམས་
 བར་ལས། ཉིན་མོ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། མཆོན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་གསན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་དཀར་ཆག་ཐོའི་ཡིག་རྒྱུད་བཞིན་གདམས་པ་མཐའ་དག་བྱམ་པ་གང་
 འུའི་ཚུལ་ཏུ་གསན་ཏེ་རིམ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ཐེན་གྲིས་ཡིག་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
 ཆེན་མོ་མཛད། རྫོགས་རིམ་ལ་རྗེ་རང་གི་གསལ་སྐྱོན་དང་། གདན་རྫོགས་ལས་ལྷག་པ་
 སྤུས་ཀྱང་དགའ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྤྱད་དང་དཔེན་ས། སེར་སེང་ལས་སྤྱད་
 དང་དབྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོང་སྤྱད་རྣམས་སྤྱད་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་གསར་སྒྲགས་ཀྱི་བཟུན་པ་མ་
 ཉམས་པར་གནས་པ་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། སྤྱད་རྒྱུད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་བར་
 འོན་པ་ལས་རྒྱུད་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཡང་འཕེལ་དགུང་ཡོ་བརྒྱུད་ཅུ་ཡོལ་བར་བཞུགས་
 ཀྱང་སྐྱོན་བརྒྱུད་འཛིན་ཀུས་པའི་སྐྱོབ་མ་དགོན་པར་བྱང་། སྐབས་ཤིག་སྤྱད་རྒྱུད་པ་པོ་ཏ་

༡ བསྐྱེད་པས་ མཛོད་དཔལ།

༢ སྐྱོན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

ལར་ཞབས་བརྟན་ཞིག་ལ་མེབས་སྐབས་ཀྱན་གཟིགས་ལྷ་བས་འི་བ་འགའ་གནང་བ་ལ་
 ཆུད་ཆེན་གྱིས་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་བྱལ་བས་ནམ་ཐར་དུ་ཀྱ་ལར་ལྷགས་མཁར་སྐོར་གཏོ་
 མདོས་ལྟར་བྱང་བ་མ་གཏོགས་འིས་ལན་གཞན་ལེགས་པོ་བྱང་ཚུལ་འདུག་པ་ལྟར་བཀའ་
 ཆོས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཡང་ཡང་གནང་བས་ཅུང་ཟད་གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་།
 དེའི་ཆེ་ཆུད་ཆེན་གྱིས་སྔ་ཆུད་པའི་གདམས་པ་འདི་ནམས་རྒྱན་འཆད་པའི་དུས་ལ་
 བབས་ན་ནི་དེར་ཟད། དེ་ལྟ་མེན་ན་དེད་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་སླེབ་པས་སྔོན་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་
 ཁྱག་ལ་ཤོག་ཅེས་ཆོས་རྒྱལ་ལ་འཕྲིན་བཅོལ་མཛད་པས་སློབ་མ་རྣེས་ཆེ་མཆད་ལྷ་བྱང་
 ཞིང་། དེའི་ཆེ་མི་ཆུད་ཅེས་བཀའ་དམ་པོ་གནང་བར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་
 ཞེས་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས། དེ་དུས་ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀྱན་
 མཁྱེན་གོང་མ་ནམ་གཉིས་དགེ་དགེ་སྤྱག་ཡིན་པས་ཁྱོས་བྱས་ཏེ། ད་ལྟ་སྔ་ཆུད་དཀོན་
 མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། བཀྲས་ལྷན་རྣེས་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་གཉིས་
 བཞུགས་འིང་ཉན་རྒྱ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་དགེ་ལྷན་པའི་སྤྱན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ལལ་ཆེར་
 འཆད་ལ་ཉེ་གསུངས་ནས་ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེས་རྣེས་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་
 ལས་དབེན་ས་ནས་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་གང་འདོད་དང་། སྔ་ཆུད་རྣེས་འཆད་ལའང་
 བདེ་གསང་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ཁ་ཡར་གསན། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མས་དེ་ནམས་ལྷང་སྐྱུ་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྔ་ཆུད་དུ་མེབས་ནས་ཁྱི་སྒོ་ཁྱོས་རྒྱ་མཆོ་ལའང་དབེན་ས་ལྷགས་
 གསན་ཞིང་། དགེ་འཕེལ་དུ་མེབས་པའི་ཕྱི་ལོ་སྔ་ཆུད་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་བར་ཆར་གྱིས་
 སྐྱུ་བསིལ་ནས་ཉེ་འཁོར་གྱི་གོང་སྤེ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པར་སྔ་རྣེས་འཆད་ནས་ན་བཟའ་ར་
 དང་བཅས་གནང་ནས་སང་ཉིན་མཛལ་བས་ཆོག་གསུངས་པ་བཞིན། སང་སྤུ་བར་མཛལ།

༡ ད་ལྟ་སྔ་ཆུད་ མཛོད་དཔལ།

༢ ལྷན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

ཁ་དར་ལྷ་འབྲེལ་ཕུལ་ཏེ་ཞབས་སྒྲིལ་པོར་གྲངས། དགེ་ལུན་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་
 ཡོངས་ཚོགས་ཁྱེན་ཁ་དར་ལྷ་འབྲེལ་ཞིག་ཕུལ་གསུངས་པའི་དྭགས་ཀྱི་དགོས། བསམ་སྦྱོར་
 གྱིས་བསྟན་ཚུལ་ལ་རགས། རྟོག་ཕྱིར་ཆོས་བཅོང་བ་ལ་སྦྱས་ཉན། འབྲུལ་བའི་ཆེ་ཆུང་
 གོང་བའི་གཏམ་རེད། ཡོད་ན་འབྲུལ་དགོས་པ་མར་བས་རྫོགས་ལ་ར་མ་རྒྱུ་ཆགས་ལེན་
 བཅུག་པའི་ནུས་ཐར་ལྟར་ཡིན། དེའི་ཆེ་ཆུང་ཆེན་གྱིས་དབྱ་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྱི་བ་གནང་བ་
 ལ་ལན་ཕུལ་བས་ཐུགས་མགྲ། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་གང་ཡོད་
 རྫོགས་པར་གནང་དགོས་ཁྱེས་པས། གསུམ་ཀ་མི་ཡོད་། གཅིག་འདམ་གསུངས། འོ་ན་
 གསང་འདུས་ཁྱེ་ཁྱེས་པས་ཐུགས་སྒྲུབ་ལས་ཀྱང་དབྱེས་ནས་ཁྱིད་ཀྱིས་འདམ་ཀ་མ་ནོར།
 གསང་འདུས་ལེས་ན་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལེས། ད་ཁྱིད་ལ་འདུས་པའི་སྒྲོར་རྫོགས་པར་
 སྒྲེར་གསུངས་ནས་གནང་། བཀའ་བབས་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལོ་གཅིག་གི་རིང་
 བཞུགས་པས་ཕྱིས་སྐབས་འགྲིག་ཚུལ་གྱིས་བདེ་འཛིགས་གཉིས་ཀྱང་ཁྱེས་ནས་ཐེན་གྱིས་
 ཡོད་ལ། གཞན་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན། ཕྱིར་མེད་ཁར་མདོ་སྤྱད་དུ་དགོན་
 ཆེན་ཞིག་འདེབས་རྒྱ་ཡོང་བས་དེ་དུས་རྒྱུད་བྲ་ཞིག་ཀྱང་ཚུགས་ཐབས་གྱིས་ཞེས་རས་
 ཀྱི་སྒྲུ་ཆོས་དང་། མཐུལ་མེ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་ཕུལ་བ་སྟེང་ན་དོ་མེ་འཆང་གི་བྱང་དུ་ཕུལ་
 ཞེས་ཅི་མོ་འབྱར་དོད་དུ་ཡོད་ལ། ཆོས་བྱ་སོ་བདུན་ལས་དེ་རྒྱལ་དུང་དང་གཞན་མགོན་བྱ་
 བསྐྱེགས་པ་ཞིག་གནང་བ་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་མཐུལ་དེ་ཕྱིས་རྒྱུད་པ་ལ་
 གནང་བའི་ཆོས་བྱ་ད་ལྟའི་ཆོས་བྲའི་འབྲུལ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཟེར། འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་
 ལས་མདོ་སྤྱད་འདྲིར་རྒྱུད་གཉིས་ཚུགས་པའང་བསྟན་པ་ལ་བན་པའི་གསུང་རྒྱར་མང་
 གསུངས་པ་དགོན་ལུང་དང་འདྲིའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡིན། སྒྲིན་ཁོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡང་

༡ ཡོངས་པས་ མཛོད་དཔར།

༢ ཐབས་གྱིས་ཞེས་ མཛོད་དཔར།

གསེར་ཁོག་ཏུ་རྒྱུད་འཇུགས་པར་ཞུས། སྤྱུལ་ས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགོན་ལག་ན་མས་
 སུ་སྤྲུགས་བྱ་མང་བའི་ཁོང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་སྤོང་ཉིད་
 གྱི་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་སྤེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུད་པ་སྐྱ་མ་མཆོག་གྲུབ་
 ཆང་དང་། དགོ་བཤེས་རིན་ཆེན་ཆོས་བཟང་སོགས་ཀྱིས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པ་དགོ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས་དགོས་ཀྱང་བཀའ་པོད་ལྟ་སོགས་འཆད་ཉན་
 གྱི་སྒོལ་འཛིན་དགོས་པས་སྒོ་མང་སྐྱ་མ་དང་། ས་པོར་ཁའི་མཁན་པོ་ཅན་ལས་མ་མཛད་
 ལ། སེར་སེར་རྣམ་འབྲུལ་ཐུགས་སྤྲུག་དགོ་འདུན་ལྡན་ཆོགས་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲིར་
 ཕེབས་ཏེ་འབྲེལ་བ་བཞེས་སྤྲུགས་སྤར་མེད་པར་དུ་བཀོད། རྗེའི་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་མོ་གསེར་
 གདུང་དུ་བསྐྱར། སྤང་རྒྱུད་དུ་སྤར་བདེ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་མཆོད་མ་ཚུགས་པའི་མཆོད་
 གཞིས་གཞུང་ལ་ཞུས་ནས་ཆོགས་རྒྱུར་བྱས་པ་སོགས་ལབ་སྤྲུག་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་པ་དང་ཉན་
 བ་པོའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྤྱུར་ནས་ཀྱང་གསུངས། དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་གོང་
 མའི་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་གྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་ལ་སྤང་དང་དབེན་ས་གཉིས་
 ཀ་ཆང་། སེར་རྩོ་བཟང་ལོར་བྱའི་རྣམ་ཐར་དུ། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མར་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཞུས་པས་ཁྲོད་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཡང་ཞུས་ན་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བསྟོན་
 མཛད། འོན་རྫོགས་རིམ་ཡང་ཞུ་ཞུས་པས། སྤང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བྱུང་ནས་གོ་བྱི་ཆེན་
 མོ། ཐང་སག་ལ། དེད་གསུམ་ཀས་ཐོབ་ཀྱང་བརྒྱུད་པ་གཞན་གཉིས་ལ་མ་གནང་བའི་
 གདམས་པ་མཐའ་དག་དེས་ཁྲོད་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་གསུངས་ནས་གནང་ཚུལ་འདུག །ཐང་
 སག་པས་སྤང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལས་འཛིགས་གསང་གི་ཁྲིད་གསན་ཀྱང་སྤར་ཡང་ཀུན་
 མཁྱེན་གོང་མ་ལས་ཞིབ་ཁྲིད་དང་། གསང་འདུས་གྱི་དབང་ཡང་གསན་ཏེ་ཕན་ཚུན་ལུས་
 དྲེལ་དངོས་སུ་སྟོན་རིམ་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡོད། ཞོག་དོན་
 ཡོད་མཁས་གྲུབ་པའང་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་དགོ་འབྲེལ་དུ་བཞུགས་པའི་བྱུང་དུ་བདེ་གསང་

འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་ཁྱར་བྱིན་པས་དེ་དུས་ཁོང་རི་ཁྱོད་པ་གྲ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་
 གྱང་འདུལ་མེད་ཆེ་བས་མདོར་བསྡུས་རེ་གནང་ནས་ཞིབ་པར་དེད་གི་སློབ་མ་ཐང་སག་པ་
 ལ་ཉན་པས་ཆོག་ཅེས་དེར་བཏང་ཚུལ་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་གསལ། གུན་མཁྱེན་གོང་མ་
 མདོ་སྤྲད་དུ་ཐེབས་རྗེས་ཐང་སག་པ་དང་། རོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་གྲགས་ཆེ་བས་ད་ལྟའི་
 བརྒྱུད་ཡིག་པལ་ཆེར་དུ་གུན་མཁྱེན་གོང་མ་མ་ཐེབས་འདུག་གྱང་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
 མཆོའི་གསལ་ཡིག་དང་བརྒྱུད་འདེབས་སོགས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་ཐང་སག་པ་དང་།
 ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀས་གུན་མཁྱེན་གོང་མར་གསལ། དེའི་བྱིས་སུ་བྱུང་
 བདལ་དུ་སྤེལ་བ་པོ་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གུན་མཁྱེན་གོང་མར་ཆོས་གསལ་
 པར་དགོངས་ནས་སྒྲི་མང་སྒྲ་མའི་དུས་ཐེབས་གྱང་ཉིན་དེར་ལྷ་བཟང་སོགས་མི་ཆེན་མང་
 པོ་བྱང་དུ་ཁོང་ནས་དགོང་མོ་ཞིག་ལ་མཇལ་ཁ་ཁྱུ་བྱུང་ཅམ་ལས་བཀའ་ཆོས་ཉན་རྒྱུ་མ་
 བྱུང་། དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་གིས་ཐེམས་རྒྱུད་ལ་པན་ཞིང་། བྱིས་ཆོས་
 ཉན་པ་གསར་སྤེལ་ལ་ཇ་རེ་གནང་བའང་དེ་དུས་ཀྱི་རང་ལྟོང་གིས་ཡིན་གསུངས་པར་
 འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས་གསུངས། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
 བསོད་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་། སྙན་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་
 དབང་རྒྱལ་བ་སོགས་གིས་ཁྱིད་གསལ་ཡོད་གྱང་ཁྱུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། སྤུབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་
 གིས་དབྱས་གཅང་དང་། མོང་གོལ་ཆེན་དུ་བདེ་གསང་གི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་མདོར་
 བསྡུས་རེ་གནང་འདུག་གྱང་དགོན་འདིར་འཛིགས་བྱེད་རིམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་
 གསང་གི་རྒྱན་མེད་པ་ཡིད་པམ་པས་སྤར་ཨེ་ཉེད་ལྟ་དགོས། སྙན་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་
 གིས་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཅིག་གནང་ཡང་བདག་དོ་རམ་པར་བཞག་ཡོད་
 པས་འགོ་མ་བྱུང། དེ་མ་གཏོགས་དགོན་འདིར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་གནང་བ་མ་ཆོར་

བས་དེད་ཐུང་གི་སྒྲ་མའི་གོ་སར་ཡོད་དུས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་མ་ཐོབ་པ་དོ་ཆ་
 བས་བྲག་དཀར་དཀར་པ་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུར་བཞེས་ཀྱང་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་
 གདན་པོར་ནས་སྒྲ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ལ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་དང་ཕྱི་ལ་བྱ་ལྷ་ལྷའི་
 བསྐྱེད་རྩོགས་སོགས་འདོད་ཆོས་མང་པོ་ཉན། ཁོང་སྒྲ་མས་གང་གསུང་སྐྱེའི་ཉམས་དང་
 བཅས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་ཅིང་། ཞལ་ནས་ཀྱང་མན་ངག་མི་ལ་གསང་དགོས། བཤད་
 བ་ཆ་ཆང་བ་དགོས་པས་སྒྲ་མས་གང་གསུང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྐུལ་བ་ཡིན། སྤར་ཡིན་
 བ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ལ་ཆོ་ག་འདོན་དགོས་པ་མེད། ཡིད་དོར་ཤར་སྤངས་བྱས་
 བ་ཁྱིད་ཆ་ཆང་རེ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེང་སང་ཆོ་ག་དང་ཁྱིད་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་ལ་མེད། རི་ཁྱོད་པ་
 ཆེ་སྒྲོ་ས་བཏང་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་ང་ཆེ་བྱི་མ་སྒྲོ་ས་བཏང་གི་རི་ཁྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་ནས་
 བར་དང་ཁེངས་སྤངས་སྤྲགས་ནས་གནང་། སྤར་བྱ་ལྷག་དཔོན་སྒྲོ་བ་ཀྱིས་ལོ་རེ་བཞིན་
 དེའི་བདེ་ལམ་དང་སྟོན་འཇམ་དཔལ་ཞལ་སྤང་། དེའི་མཐར་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་
 ཀྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་རེས་མོས་ཀྱིས་གནང་བས་དེ་ལས་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀའི་
 རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་ཆར་གསུམ་རེ་གསན་པ་ལ་ཐེན་གྱིས་ཀྱང་འདུག །སྐྱེ་ཞབས་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་འཛིན་བྲལ་གཅིག་ཅིང་རྒྱས་མཐུན་པས་ཐོག་མར་ཉོར་ཆང་གསེར་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེར་
 ཆོས་གསན་དུ་བཅུག །དེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དུས་ནས་ཆོས་འབྲེལ་ཞུས་པ་ཡིན། བྲལ་རྒྱུད་གི་
 ཚུལ་གནང་སྟེ་བྱང་འགག་དང་། ཟམ་སོའི་གཟན་ཤམ།^१ རེབ་ཀོང་གི་ལྷམ་བཞེས་ཉེ་རྩོག་
 རྩོག་ལེབས། རྒྱས་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་བ་ཞུས་ཀྱང་། སུས་ཤེས། དེ་འབྲེལ་གྱི་འདུག་མོད་ཅེས་
 ཆོས་ལ་བཀའ་དམ་པོ་གནང་བས་པལ་ཆེར་ཀྱིས་ཅང་མི་ཤེས་པར་ཅི་བ་ཡོད་ཀྱང་
 གདམས་པ་གང་ཞུས་ཀྱང་སྤྲགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་ལ་ཐོགས་པ་མེད། དེ་སྤར་སྟོན་གྱི་

^१ སྐྱེ་ཚུགས་ མཛོད་དཔར།

^२ གཟན་ཤམས། མཛོད་དཔར།

མཁས་གྲུབ་དེ་དག་གིས་གདམས་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་
 བྱས་རང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་བཤད། དེ་དག་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་བརྟེན་ནས་རིམ་བར་
 བཤད་པས་ཁྱིད་རྒྱན་ཅམ་དུ་མ་བྱད། རྫོང་མེ་ལ་བརྟེན་སུ་ཉིག་བསྟར་བ་ལྟར་བྱོན། དེགས་
 གྲུ་ཆང་གིས་སྤང་དང་དཔེན་སའི་བརྒྱད་ཡིག་བསྟན་ནས། འདིར་སྟོན་དང་། མི་སློབ་པའི་
 རྒྱང་འདུག་གི་ཐེང་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས་པ་ལྟར་རི་པོ་དགེ་ལུགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་
 ལ་སངས་རྒྱས་པ་དུས་ཕྱིས་བར་དུ་མང་པོ་བྱོན། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་དམར་ཁྱིད་
 རྣམས་ཀྱང་སློབ་མ་སྟོན་ལྟར་རེ་གཉིས་ལ་གནང་སྟེ་དེས་ཀྱང་ཉམས་སུ་གླངས་ནས་
 ཉོགས་པ་སྟེས་པ་ན་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལས་ད་ལྟའི་ལུགས་བཞེན་ཁྲོམ་ཆོས་སུ་འཆད་
 པའི་སྟོལ་ཆེར་མེད། དེ་ཡང་སྟོ་དང་འཆམས་པ་རེ་གནང་བ་བསྐྱེད་ཏེ་ཉམས་འོག་ཏུ་
 རྒྱད་པ་ན་དེ་འཕྲོས་གནང་བ་ཁྱིད་ཀྱི་ཉན་ལུགས་རེད། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཁྱིད་རང་གི་ཉན་ལུགས་ལྟར་བྱེད་པ་དགོན་ཁེས་མ་ཁི་བཤེས་རབ་
 བཟུལ་གིས་ཀྱིས་གསུང་མགྱུར་ཡང་མཛད་འདུག་པ་ལྟར་ལྟར་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀུན་
 མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་མ་མང་པོ་ལ་བྱུང་གདལ་དུ་སྟེལ་བས་
 བཀའ་བྲིན་ཆེ། དེད་རང་གིས་སློབ་པའི་བདེ་གསང་འདིགས་གསུམ་ཀའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
 ཀུན་མཁྱེན་གོང་མ་ལས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་གསུང་རྒྱན་ལ། གླ་མ་དམ་པ་བར་མ་ཆད་པ་
 ལས་འོངས་པའི་གདམས་པ། མི་བར་བྱིས་མ་ཆོད་པ། ལྟ་བར་དུ་འདྲི་མ་ཞུགས་པ། ཕྱིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་རད་མ་ཡལ་བ། མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱངས་སྟོ་ལེ་བ་གསུངས་པ་བཞེན་ར་ཡན་ཆད་
 རྫོང་འཆང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཤི་སྟག་ཡིན། དེར་སང་སྟོགས་ཀུན་ན་ཆོས་
 རྒྱན་རྣམ་པར་དག་པ་དགོན་ཀྱང་བསྟན་པ་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བའི་དུས་བབས་དང་།
 ཀུན་མཁྱེན་གླ་མ་ཡལ་སྟས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོན་འདིར་གདམས་ངག་གང་
 འདོད་ལག་མི་འཛོག་པར་ཉན་རྒྱ་ཡོད་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་བབས་

བས་བདག་ལྟ་བུས་གསང་སྤྲུགས་ཁ་ཅེད་དུ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཤེས་དགའ་ཡང་། སྤྱབས་
མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཅུང་ཟད་རེ་ཤོད་ཅེས་བཀའ་གནང་བའི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་
དང་། སངས་རྒྱུས་དངོས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། སྤྲུགས་བཟང་པོའི་
བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་མེད་ཀྱང་གསུང་རྒྱུན་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཅོའི་
མ་ཉི་རྗེས་རྫོས་ལྟར་ཞུ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཉན་པའི་བྲལ་ནས་བསྐྱད་པས་མི་ཆོག །
“ལེགས་པར་རབ་རྩ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག”གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཅོས་རྒྱུད་ཅོས་སྤྱ་
མ་སོང་བར་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཉེ་ཅོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་ཡང་ཡང་འདྲིས་པར་
བྱས་ནས་དོན་ལྡན་མཛད་དགོས། ལེགས་པར་མ་ཉན་ན་ཉེས་པ་ཡོད། རབ་རྩ་མ་ཉན་ན་
མི་གོ་ཡིད་ལ་མ་བཟུང་ན་བརྗེད་འགྲོ་ཆོག་མང་ཉུང་ལ་སྒྲོས་པ་མེད། སྒྲོན་བས་“འདི་ནི་
སྤྱག་བསྐྱལ་འབགས་པའི་བདེན་པའོ”གསུངས་པས་མང་པོས་འབྲས་བྱ་བཞི་སོགས་
ཅོ་བོ་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་སྒྲོན་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སྒྲོན་བས་འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
རྒྱ་མཚོར་མཛོད་སྟེ་ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བྱགས་བྲག་པས་རྒྱར་
ཤོག་གསུངས་པ་ཅོ་མ་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་ནས་མ་སྒྲོད་པར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཤོག་ཅེས་དེར་བཟོད་པའི་ལམ་རིམ་ཆ་ཆང་ཡིད་ལ་གར་ནས་དབྱུང་འཛོག་
བྱས་པས་དགོ་སྒྲོང་དུ་སོང་བ་རེད། དེར་སང་རྒྱར་ཤོག་གསུང་ན་མདུན་དུ་ཅུང་ཟད་རྒྱར་
ཅོ་མ་བྱས་ཡོང་གསུངས། ཇེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་སྐལ་བ་སྒྲོད་ལྟ་བུ། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྒྲོན་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དུས་ཆོད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་འཛོམས་ན་རྟོགས་པའི་
སྤྱ་བྱ་འབྱུངས། གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལས་

༡ རྟེ་བཀའ། བལ་ཆེན། ཁ་སངས་རྒྱུས་ལལ་པོ་ཆའི་མདོ། ༣༡༤བཟུང་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལེགས་པར་ཉོན་ལ་རབ་རྩ་ཡིད་ལ་བྱུངས་
ཤིག”ཅེས་སོ།

༢ རྟེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ས་ཆོས་འཁོར་གྱི་མདོ། ཤོག་གངས་༩༧༥ནང་།

༣ ཡོངས་གསུངས། མཛོད་དཔར།

སྒྲིན་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནམ་འདྲེན་སྟོང་འབྱུང་བས་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་
 བསྐྱལ་། དེའང་པར་བསྐྱུས་ཆོད་ལ་དམན་ཀྱང་ལེགས་པ་དང་། བསྐྱུས་ཆོད་ལ་ལེགས་
 ཀྱང་དམན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིང་འདི་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་དོ་བས་སངས་རྒྱུ་གཞན་
 གྱིས་འདུལ་ཞིང་དུ་མ་གྱུར་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱིས་བདག་གིར་བཞེས་ཚུལ་དང་། མར་
 འགྲིབ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བ་ལ་བྱུང་བས་དམན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆ་གཅིག་ལ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་
 གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་པའི་རྟེན་དང་། དེའི་གདམས་པ་གསང་སྤྲལས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལས་
 གཞན་ལ་མཐུན་སྟངས་དུ་མེད་པས་བཟང་ངན་སྟོས་ས་སྟོས་འཛིག་གིས་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་
 རེད། སྤྲལས་རྒྱ་གར་གྱི་མཐེལ་དངོས་གཞི་ལའང་དར། ལུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་སོགས་སུ་
 དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་། ཤེར་མདོ་སྟོ་
 ཕྱོགས་དང་། པ་ར་ཏ་ནི་^༡དང་། བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་སྟོ་
 ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་སྤེལ། པ་ར་ཏ་ནི་^༢ཞེས་པ་མི་ལའི་^༣མགུར་སོགས་ལ་དབག་ན་
 མངའ་རིས་སུ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་སོགས་གྱིས་སྤེལ་བ་དང་། དེ་ནས་བྱང་དུ་འཕྲོས་པས།
 “ཡུལ་མཆོག་བསྐྱན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤྲས་ཕྱིར།”^༤ གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲལས་ཤེར་
 མདོའི་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་པོར་ཡོད་པས་བདེ་ལམ་དུ་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་པ་དང་།
 ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། སྟོང་པོའི་ཡང་སྟོང་པོ་ལ་སྐྱེ་འོད་འཛིག་པ་གནད་ཆེ།
 སྤྲལས་མར་འགོས་གྱིས་བྱང་དུ་སྐྱན་བྱངས་པ་དང་། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱང་དུ་འཕྲོ་བའི་
 དུས་ལ་བབས་པ་ན་སྒྲིན་ཐོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་སྤྲས་དོན་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱ་
 བྱང་སྤྱི་སྤྱི་སོགས་མ་ཆུང་བྱང་དང་། ལྷལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་རོང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་པ་

^༡ པ་ར་ཏ་ནི་ མཛོད་དཔར།

^༢ པ་ར་ཏ་ནི་ མཛོད་དཔར།

^༣ མིད་ལའི་ ཤིང་དཔར།

^༤ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པའི་གསུང་འབྱུང་། བ་བྱལ་མཐའི་རྩ་བ། ལྷལ་པུ་གསུམ་པ། བཀྲས་འཁྲུལ་དཔར་མ། ཤོག་གངས་ ༡༤༧༥

སྤེལ། རྒྱུད་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱུ་མེད་རིམ་བྱོན་ཡལ་སྤེལ་གྱིས།
 མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྒོལ་སྐད་དུ་བྱུང་བ་བྱོགས་འདྲིར་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མཛད་པའི་
 དུས་ཆོད་དང་མཛུལ་བ་ངེས་པར་ཡ་མཚན་ཆེ་བས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐར་
 པའི་པན་ཡོན་བཞད་ན་ཁ་མཐོ་ཐུག །རྒྱ་ཆོགས་བཞད་ན་སྤྱིད་ལུག་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་
 པར་ཀུན་སྒོར་འབྲུག་པར་ཅན་གྱིས་ཐེན་པར་བྱས་ནས་ད་ངེས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱན་འདྲི་དོན་མེད་དུ་
 མི་བཏང་བར་ལེགས་པར་ཉན། མཐར་བསྡུ་བས་རྒྱུས་བཏབ་ན་དེའང་སྤྱིང་པོ་ལེན་ཚུལ་
 གཅིག་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱ་མཐུད་ནས་འབད་དགོས། སྤྱོན་རིམ་གཉིས་བཀའ་དམ་པས་ཁྱིད་
 མོར་བྱ་རེ་གནང་བ་རང་རང་གིས་བསྒྲུབས་པས་ཉམས་ཉོགས་སྤྱན་ཆེགས་སྤྱེས་ཏེ་སྤེལ་
 བ་མར་འགོས་ཀྱི་གདམས་པ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་རིགས་བྱུང་བ་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཞོར་བ་ཡི་གེར་བཏབ་པས་ད་ལྟ་སྤྱན་ཆེགས་རེ་
 མ་གཏོགས་འཁྲུལ་བ་ཆུང་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལས་ཐོས་ན་གདམས་དག་ལ་
 དབང་ཐོབ་ཅིང་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་ཡིད་ལ་འཕུག །སྤྱད་རྒྱུད་དགོན་མཆོག་གི་
 ཡར་འཕེལ་གྱིས་སྤར་ཁྱིད་ཡིག་མང་པོ་བལྟས་ཀྱང་སྒྲ་མས་གསུངས་པ་ན་གསར་དུ་
 མཛུལ་བ་ལྟར་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། རྒྱུད་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་ནས་སྒྲ་མས་
 གསུང་ན་སེམས་དོར་འཕྲོད་པ་ལ་འབྱུང་ཆེ། གདམས་དག་འདྲིའི་སྒྲ་མ་གོང་མའི་གསུང་
 རྒྱན་ལ། སྒྲ་མས་མ་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆར་བརྒྱ་གཤར་ཀྱང་ཆོག་སྤྲུལ་ཡིན་
 གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་ཁྱིད་ཉན་ན་གདམས་དག་དོ་འཕྲོད་པ་དང་། བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྒྱན་
 ཐོབ་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད། རྒྱུད་ཉན་ན་ཡང་དེའི་ནང་གི་གདམས་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱན་ཐོབ་པས་ཉམས་སྤྱ་ལེན་པ་ལ་དབང་ཞིང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ། བསོད་གསུང་
 དོ་རྗེ་འཆང་ནས་ད་ལྟ་ལུང་གི་ལེའུའི་དུས་ཡིན་པས་ལུང་བྱས་པ་ཅམ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་
 པན། ལུང་དོན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བའི་བག་ཆགས་འབྲུག་པར་ཅན་འཛོག་གསུངས། གནད་མ་གོ་བ་

འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉན་ནས་ཅི་བྱེད། ལྷ་ལ་གནང་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་མོད། འོན་ཏྲུང་གིས་
 རྣོ་མ་པ་བསགས་ནས་ཅི་བྱེད། ལྷ་ལ་སྟེར་རྒྱ་མ་རེད་མོད་བྱས་ན་རིགས་པ་མཚུངས།
 མདོར་ན་སྟོབ་གཉེར་བྱས་པའི་དགོས་པ་མདོ་སྟགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར་བ་
 དགོས། མདོ་རྒྱུད་པས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་བྱས། བོད་སྡེ་མས་
 ཆེ་སྟོད་མདོ་ལ་སྟོད་ཆེ་སྟགས་ཅ་འབྱིད། ཆེ་སྟོད་སྟགས་ལ་སྟོད་ཆེ་འདུལ་བ་ཅ་འབྱིད་
 ཅེས་བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་བཀའ་གདམས་གོང་མས་གསུངས། མདོ་སྟགས་འགལ་མེད་
 གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན། ད་ལྟ་དབུས་གཙང་ནང་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སར་སྟགས་ཀྱི་བལྟ་རྟོགས་ལ་འདྲེམས། རྒྱུད་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་ལོ་ལ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཞག་མི་ཆོག་ཟེར། དགོན་པ་འདིར་དང་པོ་ནས་འདྲེགས་བྱེད་
 ཆོག་མས་འདོན་སྟགས་མདོ་སྟགས་བྱང་འབྲེལ་དང་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་པ་རྩེ་
 རང་གི་སྟགས་དགོངས་མ་རྟོར་བ་དེ་ཡིན་པས། “དགོན་སྡེ་འདིར་ཡང་བསྐབ་བ་གསུམ་
 ལྟན་ཞིང་།” བྱམས་དང་སྟོང་རྩེས་རྒྱུད་གང་མཁས་ཤིང་བཅུན། “གསུང་རབ་བྱང་རེས་
 རིགས་པས་ལེགས་རྟོགས་པས།” ལམ་རིམ་གཉིས་སྟགས་བྱུབ་བསྟན་དར་བར་ཤོག །
 ལྟན་མོང་ལམ་གིས་རྒྱུད་སྟོངས་སྟོན་གསུམ་ལྟན། རིམ་གཉིས་རི་དབང་ལྟར་བརྟན་ནས་
 འཕྱོར་དང་། སྟོན་བྱེད་དབང་དང་གོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི། ཉམས་ལྟན་མཁས་བྱུབ་
 མང་པོས་ས་བྱུབ་ཤོག །” ཅེས་སྟགས་སྟོན་གནང་བ་དེ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་ཐེབས་པ་
 དགོས། བདེ་གསང་འདྲེགས་གསུམ་མ་འདིའི་འདོན་རྟེན་ཡང་རྩེ་རང་གིས་གདངས་སུ་
 བཀྲུགས་ཏེ། མཁས་བྱུབ་མང་པོས་ས་བྱུབ་ཤོག ། ཅེས་པའི་སྐབས་ཕྱོགས་སུ་བྱུག་གིས་
 རྒྱུངས་ཀ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱ་ཤོད་ནམས་ཀྱི་ངག་ནས་ཐོས་གསུངས།

⁹ ཀྱན་མཁྱིན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཀ་གསུང་མོར་བྱ། ཟླ་མའི་གསོལ་འདེབས། བཀྲུས་འཁྲིལ་དབང་ལ། ཤོག་གངས་3039
 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་སྡེ་མ་དང་གསུམ་བ་གཉིས་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་སྡེ་འདི་ཡང་བསྐབ་བ་གསུམ་ལྟན་ཞིང་།” “གསུང་རབ་བྱང་རེས་
 རིགས་པས་ལེགས་རྟོགས་པས།” ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ཉམས་ཁིད་དངོས་ལ། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན། གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས། དེར་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བ། ཅི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་(གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན)ལ། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་རྒྱངས་པ་སྟོད་རུང་དང་པོ། དབང་བཞི་ལེགས་པར་ནོད་དེ་དམ་སྟོམ་མིག་འབྲས་ལྟར་བསྐྱུང་བ་སྟོད་རུང་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་རྒྱངས་པ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས། ཐུན་མོང་ལམ་རྒྱངས་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཉམས་འོག་དུ་རྒྱད་པ་ལ་ཟེར། དེའི་སྟོན་འགྲོ་སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཀྱི་རེས་འབྱུང་དང་། རྒྱང་དུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མར་ཞོག །ཆོ་འདིའི་སྤང་གས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་མ་བྱི་བ་ཞིག་གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་སྟོད་རུང་དུ་ཅི་ལ་འགྱུར། འོན་ཀྱང་ཆོ་སྤྲ་མའི་རྒྱངས་འཕྲོ་དང་། སྟོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་གདམས་པ་དང་མཐུལ་ཏེ་སྟོ་ཁ་ཅུང་ཟད་སྟོགས། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཁ་ཐབས་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ན་བས་སྤང་སྤང་སྟོས་ན་མ་དད་པ་མ་སྟེས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་འདི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་ལེགས་སྟོན་ཐེབས་པའི་རྟགས་ཡིན། ཐུན་མོང་ལམ་རྒྱངས་རེས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཅིང་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོད་ན་གསལ་འདེབས་པ་ལ་མི་རྟོས། སྟོན་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དང་རྒྱད་སྟོན་པ་གས་ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྒྱན་དུ་འདུག། ད་ལྟ་དེ་འདྲ་དཀའ་བས། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རྩེ་བམོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་བས་ཁིད་རྒྱང་དུ་ལའང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ཆར་རེས་ཀྱན་སྟོང་བཅོས་དགོས་གསུངས་བས་ལམ་རེས་ཤར་སྟོམ་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆམས་པ་རེའམ། ལམ་རེས་བསྐྱུས་དོན་ནམ། མ་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ནས་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་ཤར་སྟོམ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། རྒྱབས་མགོན་དོན་རྩེ་འཆང་ནས་དབང་གི་སྟོན་དུ་ལམ་ཁིད་ཐོབ་དགོས་ཞེས་སྟོན་གོན་གྱི་ཀྱན་སྟོང་དང་། དངོས་གཞིའི་ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་

པའི་སྐབས་གང་རིགས་ལ་ལམ་ཁྱིད་མདོར་བསྐྱུས་ཆ་ཆར་རེ་གནང་ཞིང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁྱིད་ཀྱི་སྡོན་དུའང་དེ་དགོས་གསུངས། རང་རེ་མཆམས་འདིར་ལམ་འགག་ནས་ཡོད་པ་
 ལ་འགྲུབ་ཐག་ཉེ་ཞིང་སྐྱར་པའི་ཆོས་ཤིག་རྟེན་དུ་རེ་བ་ནི་དཔེར་ན་འགྱོར་བ་ཕུན་སྲུལ་
 ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཁང་ཞིག་ལ་འགྲོ་འདོད་དེ་རྒྱང་བསྐྱུས་བྱས་ནས་ལམ་བར་
 གྱི་རྟོག་སྐྱེར་རྩ་བ་ལ་རྒྱང་། སྒོ་བཅད་པ་ལ་མི་དཔྱོད་པ་དང་འབྲ། བལ་མོ་ཆེས་ལམ་རིམ་
 ཟེར་པའི་ཆོས་རྒྱར་པ་པོ་ཉེ་གཅིག་ཡོད་པ་རེ་ཁྱོད་པ་ལྟ་བུའི་གཏོས་རྒྱུད་རེས་ལྟ་རྟོག་གྱེད་
 རྒྱ་དང་། ཁྱོད་མཐུ་ཆེ་བ་ཆོས་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་ལ་ལྟ་དགོས་སྐྱུམ་པ་སྤྱེ་སྤྱིད་ཀྱང་
 གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་གང་བྱས་ལམ་རིམ་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལ་གོ་དགོས། མ་མཐའ་ཆེ་འདི་གལ་རྒྱུད་། ཕྱི་མ་གལ་ཆེན་བྱས་ནས་དགོན་
 མཆོག་ལ་སྒོ་ཅེ་གཏད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྩེད་ཟད་རེ་བསམ་ན་ཉམས་ལེན་ཞིག་གི་མགོ་
 རྒྱགས་ཡོང་། འདི་ཕྱི་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གལ་ཆེ་བྱས་ན་ཁོས་འོང་མཁན་ལ་ཆོས་ཡོང་
 ཐབས་མེད། འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ལྟ་བུས་བསམ་སྒོ་གཏོང་མི་ཤེས་ཞེས་སྐགས་གངས་
 ལྟ་བུ་རེ་གསོག་ཀྱང་ཀུན་སྒྲོང་ཆེ་འདིའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ན་སྤྲིག་ལས་ཡིན་པ་རྩོ་པོའི་
 གསུང་སྒྲོས་ལས་ཤེས། ཆེ་འདིར་ཞེན་ལོག་རྣལ་མ་སྤྱེས་ན་རྒྱུད་དུའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་
 ཆོས་ཀྱི་དམའ་ཤོས་ཡིན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ཁྱ་དཔོན་གྱིས་མཉམ་མེད་རྩོ་པོ་ཆེན་
 པོ་སྤྱན་དྲངས་ཉེ་བོད་ལ་ཕན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་པར་བསྐྱུལ་བས་ལམ་སྒྲོན་མཛད་དེ་
 བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེར་བྱས། འདི་དང་མཐུན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ཡིན། མི་མཐུན་ན་མིན་ཞེས་བཅའ་ཡིག་བཞག་པ་རེད། དེ་ལས་སྤྱེས་བྱ་
 གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས། “གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས།” མོགས་ལྟར་ཕྱི་མ་ཁོ་ན་

༡ རྩ་བ་བརྒྱད། མཛོད་དབང་།

༢ མགོ་རྒྱགས་ཡོངས་ མཛོད་དབང་།

༣ ཡོངས་ཐབས་མེད། མཛོད་དབང་།

༤ རྩོ་བསྟན། དུས་ཤིང་རྩོ་པོ་ཁྱེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན། ཤོག་གངས་༣༣༡༡

གཙོ་བོར་དོན་གཉེར་ཅན་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བསམ་ན་པར་བལྟས་ཆོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་
བཙོ་གི་ཡོད་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིལ་འབྱུང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མང་། དེ་ལ་སྤྱོད་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་མར་བདེ་འཁྱེའི་ཉེན་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་། དེའང་མི་རྟག་སྤྱུག་བསམ་སྟོང་བདག་མེད་
བཞིའི་ཆོགས་ངན་ཡིན་པས་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསམ་ལས་
མ་འདས། སྟོབས་འཕྱོར་གོ་ས་སྟུན་གྲགས་རྒྱས་ན་ཕུན་ཆོགས་རྟེན་པར་ཅི་ཡང་ཆགས་
ཞེན་གྱི་ངོ་ན་བྱུང་བར་ཡོད། ཆེ་པ་རོལ་དུ་འཕོས་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དང་། མྱོག་
ཆགས་གྲོག་མ་གཉིས་བྱུང་མེད་པར་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་དགོས་པས་འཁོར་བའི་
ཕུན་ཆོགས་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཞེན་ལོག་དང་། དེ་ལས་ཐར་
འདོད་རྣལ་མ་སྦྱེས་ན་སྦྱེས་བྱ་འབྱིང་དང་། ཉན་རང་གཉིས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་དགོས་
པས་བསམ་སྟོང་དེ་དང་མ་མཐུན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གངས་སུ་མི་རྩུང་ན་ཐེག་ཆེན་ལྟ་
སྟོས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་པས་བསམ་སྟོང་མ་བཏང་བར་བཤད་ན་སྟོན་
མི་ཡོང་། ཞིབ་དུ་བསམ་ན་སེམས་ལ་འཆར་བ་དང་སྟོར་ཤོང་རྒྱ་དཀའ། དེའང་རང་གཅིག་
བྱ་ཐར་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་དོན་ལྟ་ཅི། རང་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས། དེས་ན་གཞན་དོན་
དུ་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱལ་ནི། “སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག །”^༡ ཅེས་སོགས་གྱིས་
བཤད་པར་དམ་བཅས་ནས། “རྫོགས་སངས་བྱིས་སྦྱུ་ལ་སོགས་དང་།”^༢ ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྱིས་བྱང་སྟོན་སྒྲངས་ནས་སྟོད་པ་སྦྱི་དང་བྱུང་བར་པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྟོབ་
ཚུལ། དེ་ནས་དབང་མཐོན་ཉེ་སྤྱགས་ལ་འཇུག་ཚུལ། ཆངས་སྟོད་ལ་དབང་གསུམ་པ་
དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱི་བའང་བྱར་དུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་དགག་སྦྱབ་ཅུང་དུ་དང་བཅས་

^༡ མི་ཡོངས། མཛོད་དཔར།

^༢ ཐེ་བཟླ། དབུ་མ། ཁི་རོ་པོ་རྗེ། བྱང་རྒྱལ་ལས་སྟོན། ཤོག་གངས་ན་༣༤བ་༣

^༣ ཐེ་བཟླ། དབུ་མ། ཁི་རོ་པོ་རྗེ། བྱང་རྒྱལ་ལས་སྟོན། ཤོག་གངས་ན་༣༤བ་༣

མཛད་དེ། རང་རྒྱུད་ཆོས་སུ་སྤང་མ་སྤང་ལམ་སློན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བལྟས་ན་ཤེས་
 པས་དག་ཐེར་མཛད་ལུགས་དེ་འདྲ་ཡིན། སྤྱིར་རྒྱལ་པའི་མདོ་རྒྱུད་སོ་སོར་བྱང་པེས་སྟ་
 ཆོག་གས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུང་འདས་སུ་བཟོད་པའི་ཐབས་སུ་འདུད་གོས་
 གྲང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་དུས་བསྟུ་མི་རུས་པས་མཉམ་མེད་རྡོ་པོ་ཆེན་པོས་དེ་ཐམས་ཅད་གང་
 ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་བསྟུས། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་སྟེས་བྱ་གསུམ་
 དུ་བསྟུས་ནས་ཆེ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆོས་པའི་གྲངས་ནས་བརྟོན་བ་འདི་གོ་དགོས།
 ཕྱིས་སུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྟོན་པ་མ་ཉམས་གྲང་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་ཆག་བྱུང་བ་ལ་རྩེ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལམ་སློན་བཞིན་དུ་གསལ་
 བར་མཛད་པ་ལྟར་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱུ་ནས་མཐུག་ཞི་ལྷག་གི་བར་དང་ལམ་
 རིམ་གཉིས་ལ་ཤར་སྐྱངས་རྒྱས་པའོ། མ་རུས་ན་ལམ་རིམ་བསྟུས་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་
 གཞིར་གྱུར་མ། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀའི་སློན་ལམ་རེ་རེ་ལ་དབྱེད་ན་ལམ་རིམ་
 དང་རིམ་གཉིས་ཆ་ཆར་བརྩེ་རྩེ་པོ་ཆའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་དག་ཅི་རིགས་པའི་སྟོ་
 རས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པེས་བྱས་ན་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་དེ་ལས་
 ལྷག་པའི་སྟོང་པོ་ལེན་རྒྱུ་དཀའ་བ་ནི། རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས། “དེ་ལྟར་རྒྱུད་འབྲས་བུའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི།”^༡ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས།
 “འཛིག་ཉེན་དུ་ནི་ཀྱན་མཁྱེན་ནམས།”^༢ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་ཉེན་དུ་
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལྟ་དུས་བ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟར་དགོན་ལ། མེ་ཏོག་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལུས་ཀྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་ན་སྟེ། སྤྱི་བལྟམས་པ་ན་ཁ་འབུས། རབ་དུ་བྱུང་ཆེ་མེ་ཏོག་

^༡ ཉམས་ཆགས་ མཛོད་དཔར།

^༢ འགོ་བཤེས་གཉེན་ བྱིང་དཔར།

^༣ རྩེ་ཏོང་ཁ་ལ་སྟོ་བཟང་ཐུགས་པའི་གསུང་འབྲས། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ་ལས་ལམ་རིམ་བསྟུས་དོན། གཙང་དཔར། སོག་གྲངས་ ༦༩ན་

^༤ ལྱང་འདི་མ་རྟེན།

འཆར། སངས་རྒྱལ་ཉེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ན་ཆེར་རྒྱས། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་ཆེ་རྒྱེད་
 རྣམ་སྐྱམ་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱལ་དང་དཀོན་མོན་འབྲུ་ནའང་གལ་ཉེ་ཡོད་ན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མཐོང་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ཕྱོན་པའི་དུས་མ་གཏོགས་སུ་ལ་ཡང་
 མཐོང་ཐོས་མེད་པས་དཀོན་པར་ཤེས་ལ། སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་དཀོན་པ་བསྐྱལ་
 བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཕྱོན་པའི་ནང་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་སྤྱན་ལེགས་དང་། ཐ་མ་མོས་
 བས་རང་གི་སྤར་ཕྱོན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པར་སྟོན་ལམ་བཏབ་
 བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤགས་ཡོད་པར་རིགས་པས་སྤྱབ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 གཞན་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་སྤགས་འབྱུང་བར་མདོ་རྒྱད་ལས་བཤད་པ་མེད། སྟོན་པས་ཞིང་
 ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་གསུང་ཡུལ་ས་དུམ་བུ་བཅུ་
 གཉིས་ལས་འཛམ་གླིང་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལས་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་
 རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ང་རང་ཆོ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་
 གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་ཕྱོན་པའི་དལ་འཕྱོར་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་
 བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྩ་རྩེ་ཐེག་པ། དེའི་ནང་ནས་མདོ་སྤགས་
 ཐོས་བསམ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་གདན་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྟན་པ་དང་ལན་
 གཅིག་མཛལ་བའི་སྐབས་འདིར་སོ་མེད་ཀྱང་རྩིལ་གྱིས་འབྲད་མེར་བའི་དཔེ་ལྟར་འབད་
 དགོས། སངས་རྒྱལ་ལ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་ཆོས་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བྱགས་བཅུད། གང་ཟག་མཆོག་གི་སྐལ་བ་ཅན།
 སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཆེ་གཅིག་གམ་སྐྱེ་བ་བཅུ་དུག་ཚུན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་ལྟན་ལྟ་བུ་མ་
 གཏོགས་སྟོན་མི་ལུས་པའི་ཆོས། རྩ་རྩེ་འཆང་ནས་ཅ་བའི་བླ་མའི་བར་བརྒྱད་པ་དམ་པ་

༡ སངས་རྒྱལ་བའི་ མཛོད་དབང།

༢ འབྲུད་ མཛོད་དབང།

བར་མ་ཆད་པ་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་བསམ་མི་ཆོག་
 བསམ་པ་བཟང་པོ་དགོས། བརྒྱུ་མེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་
 གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སོང་བས་དེའི་གོ་མི་ཆོད། དེས་ན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་དང་། དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་ཉེན་འབྲེལ་གསུམ་འཛོམ་པ་ཤིན་ཏུ་
 དཀའ་། རྒྱུད་པའི་རྒྱ་དགོ་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱིས་མཁར་རྩ་བརྩུང་བ་ལ་གྲུ་པ་ཁ་གསུམ་ཁང་བའི་
 བག་བརྒྱད་ནས་ཐོས་པས་ཁོ་ན་རེ། འཕྲོས་མི་དགོས། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ལ་
 གནས་འཆོར་ལ་ཁད་ཡོད་ཟེར་བ་ལྟར་ནས་འཆི་ཆ་མེད་པས་དོ་རྒྱལ་རང་ཡང་མི་འཆི་
 བའི་གདེངས་མེད། གལ་ཏེ་ཤི་ན་ཆོ་འདིའི་ལུན་ཆོགས་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་བསམ་ན་ཆོ་
 འདིའི་སྤང་གས་ཅུང་ཟད་ལྡོག། སྤྱི་མར་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་མི་
 བརྟན་པར་འདོར་ཚུལ་བསམ་ན་སྤྱི་མའི་སྤང་གས་ཅུང་ཟད་ལྡོག། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ཚུན་ཆད་
 ཀྱིས་འདོན་པ་བསྟན་པ་དར་ཞིང་དགོ་བཤེས་བཞུགས་པའི་བྱིན་ཡིན་པས་ཆོག་ཅམ་དུ་མ་
 སོང་བར་བསམ་པ་ཆོས་ཐོགས་སུ་འཁོར་དགོས། ཆོ་འདིའི་སྤང་གས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 བོག་པར་རྒྱ་ཆོས་ལ་ཐོགས་པ་དཀའ། དཔལ་འབྱོར་དང་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་པོར་སྟོན་
 དགོས་པའི་གནད་འདི་ལ་ཐུག། སྦྱིར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེན་མང་ཡང་གཞན་གྱི་ཡིན། རང་ལ་
 གཅིག་པོ་འདི་ལས་མེད། དེ་རྗེས་ཡོད་མེད་སུས་ཤེས། འཆི་ཁ་མས་ཀྱང་དེ་རིང་སྤྱད་སྟམ་
 པའི་རང་ལ་འཆི། དེས་ན་ཐོག་མར་དཔལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་སྒྲགས་ཏེ་བསམ་ན་
 དེས་སྤྱ་བྱངས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་སྦྱེད་གོས། ལུན་མོང་ལམ་སྤྱང་གི་གཙོ་བོ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ། ཆོས་
 ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱོན་ཏེ་གཡས་
 སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་བྱས་ནས་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པས་ཆོས་བསྟན། དེ་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་

དུ་འདུས། སྤྲུལ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་པན་ཡོན་དགའ་བ་མེས་པོ་འདི་
མེད་པས་ལན། དེས་ན་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་གྱི་མེས་པོ་བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་གསལ་ཅི་ཐེབས་
བྱེད་དགོས། དགེ་སྦྱོར་གནད་དུ་འགྲོ་བ་དང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཆད་བ་ཀྱན་སྦྲོང་ལ་སྟོས།
མཛོད་ལས་ཡིད་གྱིས་འདི་བྱའོ་སྟུང་བ་མེས་པོ་འདི་ལས། ལས་དེ་བྱས་པ་བསམ་པའི་
ལས། མེས་པོ་འདི་ལས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ལུས་དག་གིས་བྱས་ཀྱང་བྱས་བསམ་གསལ་
ཆད་བསམ་ལས་ལམ་མི་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་དགེ་སྦྱོར་ལའང་འདྲ། དེས་ན་འདི་གྱི་
གཉིས་ལས་གྱི་མ། གྱི་མའི་མངོན་མཛོད་ལས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་། ཐར་པ་གསུམ་ལས་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཚུབ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱངས་ན་
སྒྲ་ཅིག་མ་རེས་ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྫོགས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལག་ཏུ་ཆུད་
ཡོད་པ་མ་ཤོར་བའི་གོང་འདིར་སྟོང་པོ་ཅི་ཡོན་ལ་འབད་དགོས།

སྟོན་རུང་གཉིས་པ་བཤེས་གཉིན་མཆན་ལྟར་ལས་དབང་བཞི་རྣམ་དག་སྦྱ་བཞིའི་
ས་པོན་ཐེབས་རེས་སུ་འོད་པ་དགོས། དབང་རྣམ་དག་ནི་སྒྲ་མའི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་མཐའ་
དག་རྒྱད་དོན་དང་འཕྲོར་ཞིང་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་བཞེས་མ་ཉམས་པ་དང་། སྟོབ་མའི་ཤེས་
རྒྱད་དག་པ། དབང་གལ་དུ་བསྐྱད་པ་ཅུ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དབང་དོན་བདུན་པ་རྣམས་
ས་པོན་ཐེབས་རེས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པ་གལ་ཆེ། སྒྲ་མ་གཅིག་གི་བྱང་ནས་མི་ཉེར་ལྟས་ལྟན་
ཅིག་ཉན་ན་ཡང་དབང་ཐོབ་ཕྱགས་མི་འདྲ་བ་དེ་སྟེད་འབྱུང་ཡང་རང་རང་གི་སྒྲ་ཆོད་གྱི་
དབང་ཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པས་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉན་པ་གལ་ཆེ། དེར་
སང་མ་ཆོག་ཅུ་གྱི་ཆེད་དང་པོ་ནས་ཆོག་མང་པོ་བསྐྱབ་ནས་དེ་ལ་དབང་དང་བསྟེན་
པ་དགོས་པའི་གཏམ་མེད། མི་བརྒྱ་སྟོང་ཆོགས་ནས་བསྐྱར་ཀྱང་བྱུང་ཆུ་ཅུ་ཐོབ་པ་

ལ་དབང་དུ་གོ་བ་མང་། ཟུཅུ་བཀུན་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱུད་ལས་དབང་མ་ཐོབ་པའས། ཐོབ་
 གྲང་བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་ན་སྟོན་པོ་
 འབྱུང་། སྐུགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་གཅིག་སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཞི་ལས་ལྷེ་ཞེས་གསུངས་འདུག །ད་
 ལྟར་རྒྱུད་སྟོན་སོགས་སྐུགས་གྲ་རྣམས་སུ་དབང་དང་བསྟེན་པ་མ་སོང་བ་མང་བས་
 དེ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད། བདག་འདུག །སྟེན་སྟེག་སོགས་
 བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དཔེ་གསུང་གང་ཡོང་ཞེས་ལྷང་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལ་
 ཞུས་པས། ཁོང་གི་ཞལ་ནས། རྒྱུད་སྟོན་སྟེན་སྟེག་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་སྐུགས་ཀྱི་བཀའ་
 བབས་ཡིན་པས་ཆོགས་མང་གིས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། རྒྱུད་སྟོན་སྟེན་སྟེག་
 གྲ་བ་ཡིན་གྲང་རང་རང་སོ་སོས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་མི་ཆོག་གསུངས་པ་ངས་བལྟས་
 བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའང་འཆར། སྐབས་དེ་བསམ་ན་དེ་ལས་གཞན་གསུང་རྒྱ་ཆེད་
 བའང་ཡིན་ནམ་སྟེན་གསུངས། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་ཆོད་ཀྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་ཉམས་ལེན་
 བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་ལམ་སྐྱུངས་ལ་མྱོང་བ་རྣམས་ཆེད་ནས་བཤེས་གཉེན་མཆོད་ལྡན་ལས་
 སྐྱེ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་དེས་ཀྱི་དབང་སྐྱར་ཡང་ཁྱེད་གོས་པ་ཡིན། སྐྱེ་གོང་མ་སྤང་རྒྱུད་
 དུ་ཕེབས་དུས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་དབང་གི་གོ་ཆོད་ཅེས་ཀྱང་མཆོད་
 གོང་མ་ལྟ་བུ་ལའང་དབང་གི་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་ཀྱི་དོགས་པ་མཛད་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
 དེའང་བྱམ་དབང་བསྐྱེད་རིམ། གཞན་གསུང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟེན་བྱེད་དང་། རྫོགས་རིམ་
 ལ་ཡང་གསང་དབང་སྐྱེ་བུས། ཤེར་དབང་འོད་གསལ། ཆོག་དབང་ཟུང་འདུག་གི་སྟེན་
 བྱེད་ཡིན་པས་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དབང་བཞི་དང་། བྱམ་དབང་ཅན་ལས་
 མ་ཐོབ་ན་རྫོགས་རིམ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་དབང་། འོན་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གྱི་

⁹ ཟུ་བཀུན་ མཛོད་དཔར།

⁹ གང་ཡོངས་ཞེས་ མཛོད་དཔར།

ཉམས་ལེན་མ་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མེད། དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་པར་དབང་དུས་སུ་ཁས་ལྗངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་སྟོན་དང་བསྟོན་ཏེ་བསྐྱེད་
 དགོས། རྟེན་ཡང་སོ་ཐར་ལུས་དག་གི་སྟོང་བདུན་ལམ་ཐོབ་བཅས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཅས་པས་
 ལུས་དག་ཚུལ་མཐུན་དུ་གནས་དུས་སྐར་ལྟར་བའི་རྒྱ་ལ་སྐྱད་པ་འཕེལ་བཞིན་པ་དང་།
 བཅོལ་བ་ལྟ་བུ་ལས་གསར་དུ་སྐྱད་པ་མེད། སྐབས་ཀྱི་བྱ་སྐྱོད་ལ་དེ་དང་བྱང་སྟོན་ལས་
 མེད་ཀྱང་ལེགས་བྱུང་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཆོག་མང་། རྒྱད་ཕྱེ་གོང་
 མར་ཆེ་མེད་དང་རྟེན་འཕྲོར་རྒྱད་ཀྱི་ཅ་ལྟར་བཅུ་བཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོན་པོ་བརྒྱད་དམ་
 བཅུ་བཟའ་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེན་པའི་དམ་ཆོག །ལྟེན་ལ་འཕྲོར་ལ་ཉག་པར་
 གནས་དགོས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་མང་། རང་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 དུ་སོང་བས་སོ་ཐར་ཙམ་ཡང་དཀའ་ལྷན་སྟོན་པ་གོང་མ་གཉིས་ལྟ་ཅི་སྟོན། འོན་དམ་ཆོག་
 བསྐྱེད་དཀའ་བས་ཉམས་སུ་ལྗངས་པ་དོན་མེད་དམ་སྟུན་ན་དེ་ལྟར་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱ་
 མིན། སྟོན་པ་ཏ་ཅང་སྐབས་རྗེ་ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་ཐམ་པ་
 འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་ན་ཕྱིར་ལྗང་དུ་མེད་པའི་བཅས་པ་མཛད། སྐབས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་དཀའ་བས་ཉམས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྗངས་ཆོག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་བཞིན་
 སོ་ཐར་སྟོན་ལྟན་གྱིས་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག །ལྟར་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ལྟར་མ་ལྟར་གི་
 མཆོམས་ཐེན་པར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་གོང་མ་གཉིས་ཉམས་ན་ཆུ་མ་ལས་དབང་ཉན་པའམ།
 དེ་མ་འགྲིག་ན་བྱང་སྟོན་ཉེན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ལྗངས་ཀྱང་སྟེ་ལ་སྐབས་སྟོན་བདག་འཇུག་གིས་
 གསོ་དགོས། བདག་འཇུག་ལེན་པ་ལའང་ལས་རྒྱུ་གི་བསྐྱེན་པ་ཆད་ལྟན་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས། སྟོན་པ་གསོ་བ་འདི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དོན་བྱུང་པར་ཞོག །ཕྱི་མའི་ངན་སོང་
 གི་སྟེ་སྟོན་གཙོད་པ་ལའང་གལ་ཆེ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བར་ཆོས་དང་

༡ བསྐྱེད་དགོས། མཛོད་དཔལ།

གང་ཟག་ཡ་གྲུལ་དུ་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་པན་ཡོན་
དཔྱིས་ཕྱིན་པ་དཀའ་ཡང་སྒྲོ་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་ནས་ཆེ་འདིར་ཆགས་ཞེན་བཀག། མིང་པའི་
ཕུན་ཆོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས། ཉེ་མ་རེ་བཞིན་ཕུན་དུག་དུ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱོ་
བཟང་རྒྱས་ན་རྟོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། གང་ལྟར་ཕྱི་རྩོམ་བསྐྱོ་བཟང་དང་།
བདག་འཇུག། རྟོར་མེས་ས་བསྐྱོས་བསྐྱོས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་རེས་ལྟར་བ་
རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱོབས་ཉེ་འཕེལ་ཁ་བཅད་ན་ལྟར་བ་དང་ཞག་དུ་མ་འཕྲོགས་པའི་ཉམས་ལེན་
བསྐྱངས་པ་ཡིན་པས་ཕུན་དུག་ནལ་འབྱོར་སོགས་བཤགས་བསྐྱམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་བཙོན་
བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་མི་རུང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི། རྒྱུད་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
ཕྱོགས་སུ།”^༡ ཞེས་སོགས་ལ་བྱང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོད་པས་བྱང་དོན་པལ་ཆེར་བསྐྱེད་
རིམ་དང་། དེས་དོན་རྩོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་དགོས། དང་པོ་ལ་དེ་ཅུམ་གྱིས་དོན་མ་རྩོགས་
པར་ཟབ་དོན་གཞན་བཤད་དུ་ཡོད་པས་བྱང་དོན་དང་། རྩོགས་རིམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བཤད་པ་
དེར་དེས་པས་དེས་དོན་ཞེས་བཤད། འདིར་ཡང་དེས་དོན་ཕྱང་པོ་ལྔ་འདྲ་གསལ་དུ་བཅུག་
པ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཀྱང་བྱང་དོན་སྦྱེ་པོའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་དབེན་པ། ཁྱོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་
གཅིག་སོང་བ་དགོན་པ་དང་། ཁྱོང་ལས་དབག་ཆད་བཙོ་ལྔ་འདྲས་པའི་དགོན་པ་ཆེན་
པོར་མེ་ཉོག་བཅལ་དུ་བཀྲམས་པ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་བསྐྱར། གཞན་
ཡང་། “ལམ་གྱི་བཞི་མདོའམ་ཤིང་གཅིག་བྱང་།”^༢ ཞེས་སོགས་ལམ་བཞི་འདུས་དང་།
ཤིང་གཅིག་ནི་ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མ་དེ་དང་། དེའི་གྲིབ་མ་ཤིང་གཞན་ལ་མི་འབབ་པ་ལ་

^༡ རྟོ་རྩེ་འཆང་གི་གསུངས་མཛོད་དཔར།

^༢ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༡༠༧༦ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
ཕྱོགས་མཆོག་།” ཅེས་སོ།།

^༣ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་བདུན་པ། འོག་གངས་༡༠༧༧

བཤད། མཚན་མ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱ་གར་ན་དབང་ལྷག་གི་རྟེན་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། བོད་དུ་དེའི་
 རོད་ལ་བ་ཅེས་བརྟུབ་ཅེས་རྩ་ལོ་རྩ་བས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་གི་ཁུངས་ཡོད་རྒྱ་
 རེད། རྣལ་འབྱོར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་གནས་དེ་འདྲ་དང་། རྟོགས་པ་གོང་
 མར་ཕྱིན་པ་དག་ཚོར་འདུས་སོགས་གཡེངས་པ་ཆེ་མར་སེམས་མ་གཡེངས་པར་བསྐྱོམ་
 བ་རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་རྩེ་ཆེར་འབེལ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་འགལ་རྟེན་དང་བཤམ་ཁོར་། མཐུན་
 རྟེན་ཆང་བ། རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་དགོས། དེའང་སྤྱིད་ཉལ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོབ་པར་རྩེས་སྤྲུལ་མཐུན་པའི་གནས་གལ་ཆེ་བས་བྲ་སའི་ཆོགས་
 གཏམ་ལ་ཀྱ་ཆ་ཉལ་ཡོང་དང་། རོལ་མོ་དཀོལ་མི་ཆོག་པ་སོགས་ཡོད་དེ། མོས་བསམ་
 སྟོམ་སྟུབ་གང་བྱེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་སྤྲུལ་ཡིན་པས་སེམས་གཡེངས་པའི་རྟེན་
 དུ་འགྱུར་བས་བཀག་པ་རེད། གནས་དང་གྲོགས། བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱིང་ན་
 ཡིད་དང་མཐུན་ལུགས་ཡོད་པས། “མཐུན་པར་བྱར་པའི་ལུལ་ན་གནས་པ་དང་།” ཞེས་
 མགོན་པོ་སྤྲུལ་བྱིས་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་བསྟགས་པ་ལྟར་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་དེར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་འདུ་བྱ་བ་ལ་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་
 གང་ཡིན་ཀྱང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲིང་དེ་འཆད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གནས་འདི་
 ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ལ་ཉི་མ་ཤར། ལྷུང་ལ་མ་བབས་པའི་ཆོད་དུ་ཐོ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེ་
 མཚན་མ་གཅོད་པ་ཟེར། དེའི་ནང་ནས་མཆོད་གཏོར་སྟུབ་དགོས་ལ། ལམ་རིམ་གྱི་གནས་
 ཁང་གྱི་དོར་དང་དོན་འདྲ་ཡང་ཐ་སྲིད་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་ལས། མཐུལ་གྱི་དོར་བྱ་གསུངས།
 རྒྱ་གར་ན་སའི་སྟེགས་བྲ་བྲ་བཞི་རྒྱུ་པོ་སོགས་ལ་རྒྱུར་ལ་དང་བ་བྱུང་བྱགས་ཏེ་གྱི་
 དོར་བྲས་པ་མཆོད་སྟེགས་སྤྱ་བྱེད། དཔེ་སྤྱོད་ལའང་བྲགས་རིས་བཞག་པ་ཞེས་དེ་འདྲ་

9 རྟེན་མཐུན། རྟེན་ཡིག་དེ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་བྱིས་ཁྲིད། རོག་གུངས་༧༩བཅ ལས་བྱང་བ་ཙུང་མི་འདྲ་ཞེ། “མཐུན་པར་བྱར་པའི་ལུལ་ན་གནས་
 པ་དང་།” ཞེས་སོ།

འདུལ་བ་ནས་བཤད་བ་དེའི་མིང་ལ་མཐུལ་ཟེར། གང་ལྟར་གནས་ཁང་དང་མཆོད་སྟེགས་
 སོགས་ཀྱི་དོར་བྱས། དེར་མེ་རྟོག་གཅུལ་དུ་བཀྲམས། བ་བྱུང་བྱུགས་པས་བགེགས་ཞི་
 བ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་འཛོམས་བས་དངོས་བྱུབ་སྦྲར་བའི་དགོས་པ་ཡོད། གྲིས་འབྱར་གྱི་སྦྱ་
 དམིགས་རྟེན་དུ་བཀྲམས། དམ་ཐུས་དོར་རྩིལ་སོགས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་འབྲུལ་
 རྒྱའི་མཆོད་གཏོར། ཉན་མཆོད་རྣམས་བཤམས། དེའང་རྒྱ་གར་ན་ཁྱེ་དང་རྩ་གཙང་
 སོགས་ཐུས་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག་པ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྦྱ་གསལ། བོད་འདྲིར་གཏོར་
 མའི་དབྱིབས་སྣ་ཆོགས་བཟོ་བ་ལ་ཁུངས་མེད་ཟེར་བའང་ཡོད། གང་ལྟར་གཏོར་ཐུས་
 རྣམ་འཁྱོར་བ་རབ་ཀྱིས་ཤིང་བདུད་ཅི་ལྷ་དངོས་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་སོགས་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་སྦྲངས་རྟོགས་སྦྲར་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་རྒྱལས་ཆད་ལྡན་བྱས་བཤམ། ལས་དང་པོ་བས་
 ཨ་རུ་ཤ་ཆེན་སོགས་དོད་ལུབ་ཀྱི་སྒྲན་སྦྲར་ནས་སྦྲར་ལྟར་སྦྱབ་བ་དང་། ཡང་ན་ཁུངས་
 ལྡན་གྱི་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བསྟེས། ཟན་ལས་སྦྲང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་བཟོས་བ་རང་
 དགར་ཤི་བར་མོས་ནས་དེ་ལས་གཏོར་མ་བཟོ་ཞིང་། ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ལས་རང་རང་
 ལ་གཏོར་ཐུས་མི་འདྲ་བ་ཡོད། གཏོར་མ་སྦྱང་རྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྒྱུན་ལ་སྦྱིང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་རྒྱས་བར་བྱེད་ན་བཤོས་བྱ་ལྷ་
 གངས་སམ། བསྐྱ་ན་མཐེབ་ཀྱའམ་བཅད་ཁ་མས་ལྷ་གངས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་བྲ། སྦྱང་རྒྱུད་
 བའང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཆོད་རེད། རྩུགས་སྦྱོང་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྦྱི་གཏོར། ལས་གཤིན་
 ཀྱི་གཏོར་མ། སྦྱོན་འགྲོའི་གཏོར་མ། བདག་བསྐྱེད་ལ་རྩ་གཉིས་ཉེར་སྦྱོད་རང་གི་གཡམས་
 རས་མགོ་བརྩམས་པ་དང་། ཆོགས་ཞིང་དང་རྩུགས་སྦྱོང་གི་མཆོད་པ་རྩ་བཞི་ཉེར་སྦྱོད།
 སྦྱོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་རྩ་བཞི་ཉེར་སྦྱོད་སྦྱན་རེ་བཞིན་བཤམས་སྦྱབ་ན་ཡོགས་སྦྱ་བཤམས་
 བཤམ། མིན་ན་བབས་བསྐྱུན་བྱེད། རྩ་ལྟར་བསྐྱེད་ན་དེའི་དཀར་གཏོར་ཁ་གསོ་བའི་

མཐེབ་ཀྱའམ་བྱེ་ཕུར། མཆམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བགེགས་གཏོར་དང་དཀར་གཏོར་ནམས་
 ཆགས་སུ་ཚུད་པ་བྱ། གནས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་ནལ་འཁྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་ན་ཕྱིའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ནང་དང་། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱིར་འཆར་བ་དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་གི་དབྱིབས་
 སོག་ཁར་ཡོད་པས་ཡུལ་འདིའི་མིའི་གདོང་དེ་ལྟར་གནས་བར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བས་དེ་
 དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་སྦྱོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་དེས་བྱ། འཛོལ་གདན་རྒྱུ་མཐོ་
 བའི་ལོག་ཏུ་དོ་རྩེ་བྱི་བ་རྒྱུད་དང་སྟོན་པའི་ནམ་ཐར་དང་མཐུན། གཡུང་བྱང་བྱས་ཀྱང་མི་
 རུང་བ་མེད། དེའི་སྟེང་ཀྱུ་ཤ་དང་རུར་བ་བཀམས། ཕྱི་རོ་མདུན་རིའི་སྟེང་ལ་ཉི་མ་སྟེབ་
 བའི་ཆོད་ཏུ་སྤར་གྱི་ཕྱག་དར་བགེགས་གཏོར་དང་ལྷན་ཅིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ནག་
 ཕྱོགས་པ་ཇུས་དང་དགོར་ཆ་ལ་འཁོར་བས་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཇུས་
 ལྷུང་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བཏང་ནས་བསྐྱུད། དེས་བཟུང་མིན་གྱང་སྟོ་དཀར་ནག་གི་མཆམས་ནས་
 གཏོར་། གཉུག་མར་གནས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་པ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་
 ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་མཐུན་རྟེན་ཆང་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། མཆམས་ཐོ་ལྷར་བསྐྱེད་མི་
 བསྐྱེད་གྱི་ཡུགས་གཉིས་ཡོད་པས་སྐྱབས་བདེ་ན་ཕྱོགས་བཞིར་ཐོ་བཞིའམ། ཁང་བའི་
 ལོགས་བཞིའམ། ཐོ་བྱ་བཞི་པའི་ངོས་བཞི་ལྷང་སྐྱུ་དག་དབང་ཆོས་ལྷན་པའི་གསུང་ལྷར་
 རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཐོ་གཅིག་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦྱོང་བ་འཕགས་སྟེས་པོར་
 བསྐྱེད་པ་བྱུང་ཆེ། གང་མོས་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་གཞན་བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོག །རྟོར་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་
 ཁྱིའི་དུས་དཔའ་རིས་དམ་ཆོས་དང་དེད་གཉིས་ལྷགས་མཁར་གྱི་ལིང་རིས་བྱི་བར་བྱིན་
 པའི་ལམ་བར་མཆམས་ཐོ་ཞིག་གི་ངོས་ལ་བེ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱིས་སྟེང་དུ་དར་རྒྱུང་དུ་ཞིག་
 ལ། “རྒྱལ་ཆེན་སྐུན་བཟང་འཁོར་བཅས་ཀྱིས།” ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཅིག་བྱིས་

འདུག། དམ་ཚེས་ཀྱིས་ཚུམ་པ་ཡང་ལེགས་པོ་འདུག་སྟེ། བེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ནས་ཀྱལ་
 ཆེན་སྐུན་བཟང་ཟེར་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱག་ལེན་ཞིབ་མོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཆོད་རེད་ཅེས་འབྲུ་བ་
 རོས་པས་མཆམས་ལ་སྟོད་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱག་ལེན་སོགས་ལེགས་པར་རྩད་བཅད་དེ་སྟོ་
 འདྲེགས་ཆོད་པ་དགོས། ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་ལེན་སོགས་མཐོང་རོས་ཡོད་སྟེད་དེ། བར་
 བལྟས་ཆོད་ལ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མང་པོ་འདུག་པས་དེ་འབྲུས་ན་མི་
 ལེགས། དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་ལས་ལྟ་དང་བཀའ་སྟོད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་
 འདྲིར་བཤེགས་མཐར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་བཤམ། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཀར་ཁམས་
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྟོད་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལས་གཤིན་དུ་
 བསྐྱེད་བཤང་གསུང་བཤད་དང་སྤྱག་ལེན་གཉིས་ཀར་ཡོད། མཆམས་མ་གྲོལ་བར་དུ་འོད་
 ལྷ་མི་བྱེད་པ་དང་། འོད་ལྷ་བྱས་ནས་ཐོ་ཅོག་གི་རྣམ་པར་བསམ་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད།
 གང་ལྟར་ངོ་མོ་ལྷའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཡོད་པས་གཏོར་འབུལ་གྱི་དུས་མཆམས་ཐོའི་ལྷ་ཡང་
 དན་པར་བྱས་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་དང་། བསྐྱུལ་བསྐྱོད་སོགས་བྱས་མི་ཆོག །ལྟར་
 མ་བསྐྱེད་ན་རང་ཉིད་དེ་ཕན་ཆད་མི་འགྲོ་བ་དང་། དམིགས་འོག་དུ་མ་རྩད་པ་གཞན་དེ་
 ཚུན་ཆད་བཀལ་མི་ཆོག་པའི་དྲན་གསའི་བཞུ་དང་། ཐོ་འདིའི་ནང་ཆེ་འདི་ཕྱིའི་སྤང་ཤས།
 རང་གཅེས་འཛིན། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སོགས་མི་སྤྱེ་ཞིང་། སྐུན་མོང་དང་སྐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ཉམས་ལེན་མི་འདོར་བའི་བཞུ་ཡིན་སྟེ་དུ་འཛོགས་པ་གསུང་བཤད་ཡིན་པས་ཕྱི་
 མ་འདི་གཙོ་ཆེ་བ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་ཐོགས་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཁ་
 རག་སྟོམ་རྩུང་སོགས་ཀྱིས་སྟོ་ཡིག་སྐུར་བ་ལྟར་ཡིན། སྤར་ལྷའི་རིགས་འགྲོས་བྱེད་ན་
 མ་གཏོགས་གསར་མ་རྒྱུད་འབུམ་དུ་མཆམས་ཐོའི་ཁྱད་མེད། དེས་ན་ཕྱི་མཆམས་ནང་
 མཆམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་ཆེད་ཐོ་བསྐྱང་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་གསུངས། འགའ་ཞིག་

གིས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་སའི་སྒོན་ལས་དུས་ཕྱགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔའི་འཕྱར་དར་འཛིན་གོང་
ལ་བཅུགས་ནས་ཕྱགས་གཏོར་གནང་བ་དེའི་ཁྲུངས་ཡིན་གསུངས་ཀྱང་ཕྱར་ལྷ་དེ་ཡིན་
བས་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུངས་གསལ་སོ་མེད། མཆོམས་རྟེན་ལ་འཛོག་པ་ས་སྤྱུ་བཀའ་
བརྒྱུད་སོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་དགེ་ལྷན་པའི་དམ་པ་འགས་ཀྱང་གནང་བས། མཆོམས་ལ་
མ་བསྐྱད་པའི་གོང་ནས་པར་འགྲོ་རྒྱུར་ཁོང་དང་སྤང་ལེན་མི་བཞེད་པའི་བདར་པར་གཏོར་
བའི་རྟེན་དང་། རྒྱུར་ཁོང་བའི་རྟེན་གཉིས་སོ་སོར་བསགས། དེས་ཅན་མིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་
མཆོམས་ཐོའི་རྒྱུར་སོ་སོར་བཞག་སྟེ་འགྲོ་ཁོང་འདིའི་དུས་ཕྱིའི་བར་ཆད་ནང་དུ་མི་གཏོར་
ཞིང་། ནང་གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་མི་འཆོར་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། དེ་ལྟར་སོ་བཞག་སྟེ་ཕྱི་
མཆོམས་བཅད། གདན་ལ་འཁོད་དེ་སྤར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གསལ་བཟུང་བ་བླན་པར་བྱས།
བསྐྱགས་ཡུངས་སམ། གསར་དུ་ཡུངས་ཀར་བསྐྱགས་པ་ཕྱགས་བཞིར་འཛོར་ཞིང་
སྤྱུ་ལེ་སྤྱུ་ལས་བཞེད་དེ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཕྱགས་བཞིར་སེ་གོལ་གཏོག་།
གསར་འཛིགས་ལ་གཡས་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་གཡོན་སྐྱོར་བྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་
རྒྱ་ལས་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོས། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱི་པོར་ཨོ་
ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྟེ་བར་ཨོ་ཀྱིས་མཆན་པ་སོགས་བཞེད། གཡོན་པའི་སྤན་
མཛུབ་ཀྱིས་བདུད་ཅིས་སྤྱི་མཁུན་སྤྱིར་གར་རེག་སྟེ་སྐྱོ་གསུམ་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱི་རོ་པོར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ལག་པ་རྩོ་རྩོ་དང་བཅས་གདན་ལ་རེག་སྟེ་སྤྱུ་ལས་བཞེད་ཅིང་གདན་
དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་རྩོ་རྩོའི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་སྟེ་སྤྱིན་པས་རྒྱ་གར་རྩོ་
རྩོ་གདན་དུ་བདུད་བཟུལ་བའི་རྣམ་ཐར་བླན་པར་བྱ། འདི་དག་ལ་ནང་མཆོམས་གཅོད་པ་
ཟེར། བདེ་གསར་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མཆོམས་ལ་སྟོད་སྐྱབས་ཆོ་ག་གཞན་མི་

༡ བཀའ་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

༢ ཡུངས་དཀར་ མཛོད་དཔལ།

༣ སྐྱོ་གསུམ་གྱི་རོ་པོར་ བེད་དཔལ།

འདོན་པར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གཡོ་མེད་ཀྱི་རང་ནས་ཆིག་བྲིལ་དུ་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད། ཉེར་
 དགུའམ་གནས་གང་ལྟ་བུར་དེ་དག་ཆགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས་དགོང་མོ་དེར་སྒྲུ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་དང་། རྒྱུ་པས་འགྲོ་སོགས་ལམ་ཐུན་མོང་པའི་སྒོས་སྒོ་
 བཅོས་ཏེ། རང་ཉིད་མི་རྟག་འཆི་བས་མ་བཅོས་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་འདི་
 རོན་མེད་རྒྱུད་ཐོས་སུ་མི་བཏང་བར་སྦྱིར་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དང་།
 བྱུང་བར་ཆེ་འདི་དང་ལོ་འདི་དང་རྒྱ་བ་འདི་དེའི་ནང་ནས་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་དང་། ད་
 རེས་ཀྱི་ཐུན་འདི་ལ་རོན་མེད་པའི་རྣམ་གཡེངས་ལེ་ལོ་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་
 གཏོང་བར་གཞུང་ནས་ཅི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་སྟམས་དུ་ཀྱན་སྒོང་ལྟགས་
 དག་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱ་བ་ཐུན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། མོ་རངས་གནས་གཅིང་གི་ལྟ་རྣམས་
 སྤྱིང་བཞིའི་འདྲིལ་རྟེན་དུ་རྒྱ་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་པའི་དུས་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་འོག་མིན་ནས་སྒྲུན་འདྲེན་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆེས་གཅིག་ལྟ་བུའི་
 མོ་རངས་ནས་ཆོ་གའི་མགོ་རྩམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་(སྒྲིང་བ་)ལ་སྦྱིའི་སྒྲོན་འགྲོ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་གཉིས། དང་པོ་(སྦྱིའི་སྒྲོན་
 འགྲོ་)ལ་སྐད་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད། རང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལས། སྒྲོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་འབུལ་
 བ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་རྒྱལས། རྟོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་ལྟ་ལས།

དང་པོ་(སྐད་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད་)ནི། ཆོ་གའི་ཐོག་མར་སྐད་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ནི། དེ་མ་ཐག་ནང་མཆོད་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཐ་མལ་པས་
 མི་རྣམས་པས་རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན།

༡ དགུང་མོ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༢ འགྲོ་རྩམ་པ་ ཤིང་དཔར།

བདེ་འཛིག་སོགས་ལ་སྒྲིལ་ཅིག་གིས་ཞེས་ཡོད་ལ་འདིར་ཆོག་རིས་ལ་མ་ཐོན་ཀྱང་སྒྲིལ་
 ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེའང་ག་ཁྲག་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་སུ་བསྐྱེད་ན་ནོར་བ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་སེམས་རྒྱལ་བཅད། ལུས་གདགས་གཞི་ཕྱང་སོགས་དང་བཅས་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ལྟོང་བར་སྦྱངས་པའི་རང་ནས་འོད་སྤྲོད་པོ་ཁྱེ་གང་བ་ལ་ཞལ་ཕྱག་སོགས་རིམ་གྱིས་
 གསལ་འདེབས་པ་མངོན་ཉོགས་རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་ཆད་ལ་འབྱ། ལྟོང་བ་དང་འོད་སྤྲོད་པའི་སྦྱང་
 བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ནལ་འཁྱོར་ཏེ་དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆོད་དགོས། ལུས་གཏན་
 ལས་ལྟར་བསྐྱོམ་མི་ཆོག་ཟེར་བའང་མིན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་ལྟོང་བར་སྦྱངས་ཏེ་བསྐྱོམ་
 དགོས། ལྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་ན། དབུ་མའི་རིང་སོང་ལས་སྦྱ་
 མའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་དངོས་སུ་བརྒྱུང་བ་དང་བྱད་མེད་པར་གསུངས། ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་
 བ་ཐབས་ཅད་ལྟོང་སྦྱངས་ཀྱི་སྦྱང་ནས་ཡོངས་དགོས། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་འཁྱུར་བ་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་རགས་ལས། བྱང་སེམས་བཅོས་མ་དང་། བདེན་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཡོད་
 ཆེས་བཅོས་མ་ཅམ་མེད་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་ཀྱང་སྦྱེ་བ་དམན་པར་སོང་བའི་གཏན་རྒྱུད་མང་
 བས་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འཁྱོད་དགས་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཅན་
 གཞན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་འགོད་པ་ལ་རང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་
 པར་འདུག །དེའི་ཕྱིར་ལམ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་སྦྱུང་བའི་ཅི་མ་ཡལ་བའི་རང་ནས་སྒྲིལ་
 ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐོན་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་པའི་གསུང་བཤད་ཀྱང་ཡོད། གང་ལྟར་རང་གི་
 གཞུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་བའམ། ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་འཆར་བས་ཕྱང་པོ་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་ང་འཆར་ཕྱགས་མེད་པ། “ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར།”^༡

༡ འདི་ལྟར་ ཤིང་དབར།

༢ རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། འདེབས་ལྟན་རྒྱལ་གསལ་གྱི་དབུ་མ་འཁྱུག་ག། སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་ག། རྟོག་གངས་༢༡༠ན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། ད་ལྟ་འབྱུང་ལུས་རགས་བ་དང་། སེམས་རགས་བ་རྣམ་ཤེས་
 ཆོགས་བྱུག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་བག་ལ་ཞ། །འཆེ་བའི་ཆེ་
 སེམས་རགས་བ་རྣམས་ཐེམ་ནས་ཕྱང་པོ་བཞིའི་བདག་ཉིད་རྒྱུང་སེམས་སྤ་མོས་བྱ་བ་
 བྱེད་པས་ལུས་སེམས་དང་ང་ལ་སྤ་རགས་གཉིས་རེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རགས་པའི་ཕྱང་
 སོགས་ལ་བཏགས་པའི་ང་དང་། སྤ་བ་གཉེག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ལ་བཏགས་པའི་ང་གཉིས་
 གཅིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ཆེ་གཅིག་ཤོས་བག་ལ་ཞ་ནས་གནས་པས་གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་
 མི་འགྱུར་བར་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས། དེ་རེ་རེ་ལ་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པོ་
 རྒྱུ་འབྲས་པའི་འཆར་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ལུས་སེམས་སྤ་མོར་བཏགས་པའི་
 ང་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན། ལུས་སེམས་རགས་བར་བཏགས་པའི་ང་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 ལུས་སེམས་སྤ་རགས་མ་བྱེ་བའི་དབྱེར་མེད་པོ་རྒྱུ་འབྲས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཏགས་པའི་ང་
 གང་གས་གཞི་དང་བཅས་སྟོང་པར་སྦྱངས་དགོས་ཏེ། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ།
 “གང་གས་གཞི་ཕྱང་སོགས་ལ་སྤ་རགས་མ་བྱེ་བའི་ང་གང་གས་གཞི་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་
 མེར་གྱིས་ལྷན་ས།” ཞེས་གསུངས་པས། མེར་གྱིས་ལྷ་བ་དང་། སྟོང་ཆམས་གྱིས་སོང་བ་
 གོན་འདྲ་མེ། ང་ཚུགས་སྤུབ་གི་སྤང་བ་ཞིག་པའི་དོན་ཡིན། ངས་དེའི་ཆེ་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་
 བྱས། མ་འོངས་པ་འདི་བྱེད། ད་ལྟར་འདི་བཞིན་བྱ་ཞེས་འདས་མ་འོངས་གི་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ང་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆང་བ་ལྟར་འཆར་བས། ལྟ་ཁྱིད་རྣམས་སྤང་ཕྱིང་ཕྱིང་བ།
 ཐོབ་ཐོབ་བ། ཚུགས་སེ་བ། སྟོར་བྱིལ་ལེ་བ། ཞེས་གསུངས། ངར་འཛིན་ལྟན་སྤེས་ལ་

9 ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲས། 19 འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སྐལ་བཟང་འདུག་པོགས། བཟུང་འཁྱིལ་དབར་མ། ཤོག་
 གངས་ནན་ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་མེ། “རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་སྤ་རགས་མ་བྱེ་བར་བཏགས་པའི་ང་གང་གས་གཞི་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ལྷ་བ་ལས།”
 ཞེས་སོ།

9 མ་འོང་བ་ མཛོད་དཔར།

9 མ་འོང་གི་ འིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ལུས་སེམས་ལྷ་རགས་མ་བྱེ་བར་གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་འབྲེལ་ནས་ལུས་སེམས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྲེང་ན་ང་རྒྱགས་སེ་བ་རྒྱུན་པར་འཆར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་ངོས་མི་ཐེན། འཆར་
རྒྱལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ང་བྱེས་པའི་དུས་དང་གཞོན་དུས་འདི་ལྟར་བྱས། ད་ལོ་འདི་ལྟར་
བྱ། ཆས་ནས་འདི་བྱེད་ཅེས་དེ་དང་དེའི་ཕུང་པོ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཆར་རྒྱལ་
གསལ། དེ་བཞིན་དུ་ང་བསྐྱད། ངས་ཐོས། ང་གཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཐོག་མེད་ནས་བྱེ་
མའི་བར་གྱི་ང་འབྲེས་ནས་ཡོད་པས་རྩ་ཤེས་ཤིག་ཆེན་ལས། “འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་ནི་
བདག་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །” ཅེས་གསུངས། དེས་ན་གདགས་
གཞི་ཕུང་པོ་ལ་ལྷ་རགས་མ་བྱེ། ཇེ་ལ་བདགས་པའི་ང་ལ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་འོད་
དུ་ཁྱབ། དེ་ཡང་འཆར་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱངས་པ་མཐའ་ནས་བསྐྱས་
ཏེ་ཡལ་བ་དཔེར་བྱས། ང་མི་སྤྲང་བའི་སྤྲང་པ་ཙམ་བསྐྱོམ་ན་ནམ་མཁའ་བསྐྱོམ་པ་དང་
ཁྱད་མེད་པས་དེའི་སྤྲེན་གྱིས་བདེན་སྤྲང་བྱན་དགོས་གསུངས་པའང་ཡོད། འོད་དུ་ཁྱབ་
བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲང་བ་རྒྱབ་པའི་ཐབས་བྱས་པ་ལས་སྤྲང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་རིག་ཤེས་
རྗེས་དཔག་གི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྤྲང་བ་དེ་ལ་སྤྲང་མེད་ཟེར། “སྤྲང་
ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འབྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་མིན།” “ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ཆོས་གཏན་མེད་ཀྱི་ཆད་སྤྲང་མ་ཡིན་པར་རྫོ་དེའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་དཔེར་ན་ད་ལྟ་རྫོ་མ་
ཁྱེགས་པའི་སྐབས་དཔུས་གཙང་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ངོར་མི་

༡ འཆར་གྱི་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༢ ཐུ་མཐའི་ མཛོད་དཔར།

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་བསྐྱོ་བཟང་གཞུགས་པའི་གསུང་འབྲས། བ་རྩ་ཤེས་སྤྱི་ཆེན། རབ་བྱེད་དུག་པ། ཤོག་གངས་༡༩༩༤ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
འགྲོ་བ་སོ་སོའི་བདག་རྒྱལ་མི་སྤྲེན་པའི་བྱེ་བྲག་པོ། ལྷས་བྱིན་གྱི་སྤྲེན་པ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བདག་ལ་འོ་སྤྲེན་དུ་བསྐྱང་བའི་བདག་ནི་ཆེ་རེའི་
བདག་རྒྱལ་པེ་བ་ཡིན་ནོ། ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་མ་བྱེ་བའི་འཛིན་སྤྲངས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། ཞེས་སོ།

༤ མ་བྱེ། ཤིང་དཔར།

༥ ཐུ་བལྟན། དུས་ལ་ འདབ་ལ་ཐུན་རྒྱ་བ་གཞུགས་པ། དུས་མ་འདུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ། ཤོག་གངས་༢༠༡༤

འཆར་བ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་སྟོང་སངས་འཆར་
 དགོས། མེད་དགག་ཅེས་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་མི་སྒྲིབ་བ་བུམ་མེད་དུ་འཛོག་།
 དེ་ལས་གཞན་མེད་པས་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དུ་བརྗོད་པ། ཞེས་
 གསུངས། འཆར་བདེ་ཕྱིར་ར་གདགས་གཞི་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་སྒྲེམས་ཀྱིས་ཁྱེན་ས་
 བདེན་སྟོང་ལ་སྒྲོ་བཞག་། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་ལྟ་བུར་ལྟོགས་སྒྲུབ་ཏུ་ཤར་བ་དགག་བྱ་
 རེས་པའི་གནད་སོགས་བཞེས་དབྱེད་པས་སྟོང་ཆམས་ཀྱིས་སོང་བ་དེ་དང་རང་སེམས་
 དབྱེར་མེད་དུ་མོས། དེའི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་བྱིངས་སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་སྒྲིབ་ཆ་ལྟའི་སྒྲིབ་
 ཤར་བ་དགོས། ཤེས་པ་གང་དང་གང་ལ་རེས་ངོ་དང་སྒྲིབ་ངོ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་དེ་
 གསལ་བར་འབྱེད་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལེགས། དེའི་རེས་ངོར་གཉིད་ལས་གཞན་མི་
 འཆར། སྒྲིབ་ཆ་མི་ལམ་གྱི་རི་རུ་བ་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་
 རེས་པ་སྟོང་ཉིད་བྱངས་ཤིང་སྒྲིབ་བ་ལྟ་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ། དེའང་རྒྱའི་ཀྱང་སྟོང་བུམས་སྟོང་རྗེ་
 བྱང་སེམས། དུས་ཀྱི་ཀྱང་སྟོང་ལྟ་བ་སྟེ། སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པའི་ཚུལ་དུ་
 ཞུགས་པའི་སྟོང་བ་དེ་ལྟར་ཤར་བ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ། “སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བར་
 འབྱུང་།” ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གྲྲུབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྒྲིབ་
 ཤར་བའི་སྒྲིབ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་གང་སྒྲིབ་དག་པའི་རྣམ་རྟོག་དུ་འཆར་བ་ལ་
 བསྐྱབ་དགོས། འཆར་རྒྱ་བྱང་ཀྱི་སེམས་བདེན་མེད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པས་
 སྟོང་བྱང་གྱི་བི་མ་སྒྲིབས་ན་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་དུ་ཤར་ཡོང། བརྟ་ཅམ་
 ཀྱིས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཆར་དགའ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་གསུང་རྒྱུན་རེད་བསམ་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། ཆོ་

༡ རྗེ་བཙུན། དབྱ་མ། འདུལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གསལ་ལ། དབྱ་མ་འབྱུག་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བྱག་ལ། ཤོག་གངས་ ༥༠༠༩

༢ སངས་རྒྱ་བྱང་ མཛོད་དཔར།

༣ ཤར་ཡོངས། ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

གཤི་མགོ་མཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པོར་སྤྱོད་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པའི་ངང་ནས་སྤྱང་ཆ་
 རྣམ་འགྲུར་མི་འབྲ་བ་བསྐྱར་ནས་འགྲོ། དེས་རྟོག་པས་བདག་པ་ཅམ་འཆར། དེ་ལས་
 བདེན་སྤྱོད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་འཆར་བ་ལས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཅི་མ་ཡིས་བའི་ངང་
 རྣམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་འཁོར་ཆ་གཅོད་པ་ལ་མི་མན་ཁིང་། ལྟ་བུས་ཐེན་ན་ཆོ་ག་ལྟར་རྣམ་
 འགྲུར་མང་པོ་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་ཆ་གཅོད་པ་ལ་རུས་པ་ཆེ། དེས་ན་འཁོར་ཆ་གཅོད་པ་
 ལ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་ཤེས་པ་དགོས། ཀུན་རྫོབ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོམ་པས་འཁོར་ཆ་གཅོད་མི་རུས་ཞེས་རྒྱ་གར་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་དོགས་སྤོང་མཛད་པ་
 དགོངས་པ་ཟེ། དེའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་བ་ཐམས་ཀུན་བཟང་ལས།
 “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་སེམས་ལས་གཞན་པ་ཡི། མིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་
 ཡིན།། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྤྱང་མི་འགྲུར།།”
 ཞེས་བསྐྱེད་ངེས་བསྐྱོམ་པའི་ངེས་པོར་ཟབ་པ་དོན་དམ་པའི་ཉམས་ལེན། སྤྱང་ངོར་རྒྱ་ཆེ་
 བ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ཆོགས་ཡོད་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་དང་
 སྤྱང་ཆ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ལུས་འོད་
 དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱང་མེད་ཅམ་སྤྱོད་ཉིད་མིན་པས། མིང་གིས་པར་བདག་པ་ཅམ་ལས་གདགས་
 གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་སྟེ་མ་པ་དེའི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད། སྤྱོད་པ་དེ་ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འོད་
 སྤྱོད་པོ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ལྟར་འཆོམས་པ་ལ་ངའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ཡིད་ངོར་ཨོ་འཆར་ལྟ།
 དེའང་རུལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པའི་གདོས་བཅས་ཀྱི་ཤེས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་འོད་དང་འོད་
 ཟེར་གྱི་རང་བཞིན། འཇའ་ཆོན་དང་། ཉི་མའི་འོད་དང་། ཤེས་གོང་དང་། མར་མའི་རྣམ་པ་

1 འགོ་མཐུག་ སྤྱང་དབང་།

2 རྟོ་བསྐྱེད། རྒྱུང་འགྲེམ། དེ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས། སྤྱུ་བ་ཐམས་ཀུན་བཟང་། སྤྱི་གྲངས་ ༣༥༦ ལས་ལྟར་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་པས་གཞན་པ་ཡི། མིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། དེ་དང་རྣམ་པར་འགལ་པར་འགྲུར་བའི་སེམས་”
 འདི་ནི་མངོན་སྤྱུ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་འགྲུར། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྤྱང་མི་འགྲུར།། ཞེས་སོ།

དཔེར་བཞག་ནས་ཡིད་ལ་གསལ་ན་དེ་ལ་ཞལ་བྱུག་བཏོད་ནས་གསལ་འདེབས། འདི་ལྟ་
 བསྐྱོམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ཡིད་རྩེར་འཆར་བ་ཞིག་དེས་པར་དགོས། འདི་མེད་པར་ལྟ་
 བསྐྱོམས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་ཤིག་ཁག་གཏོས་བཅས་ཀྱི་མེས་པོ་ཡིད་རྩེར་ཁེགས་དཀའ་
 གསུངས་པ་འདི་དམར་ཁྱིད་ཡིན། སྟོང་སྤྱང་གིས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱ། དེ་ལས་འོད་སྟོན་པོས་
 བར་དོ་ལོངས་སྤྱ། ལྷའི་སྤྱར་བཞེངས་པས་སྤྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱེ་ཉེ་དབང་རྟོན་ལ་འདི་ཅམ་གྱི་
 སྟོང་ནས་ལས་འཁྲེར་གསུམ་ཆང་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་དཀའ་ཡང་བག་
 ཆགས་འཛོག་། དེ་ཡང་རང་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཞེས་པའི་སྤྱལ་སྤྱེ་ལ་ལ་ལུས་ཆོགས་པར་
 གུབ་པ་ཆོག་ལྟག་མས་གསལ་འདེབས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲ། ཞེ་སྤང་འདུལ་བར་
 གྱེད་བའམ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེ་སྤང་འདུལ་བའི་སྤྱར་བཞེངས་པ། མི་
 བསྐྱོད་པ་ཞི་བ་ལ་ཁྱོ་ཉམས་རྩེད་ཟད་ཡོད་པ། སྤྱེ་མདོག་སྟོན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་།
 འག་པོ་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོ་ལ་འག་མདངས་འདྲེས་པ། འག་དཀར་དམར་བ་ཞེས་པའི་
 དང་པོ་རྩ་ཞལ། གཉིས་པ་གཡམས་ཞལ། གསུམ་པ་གཡོན་ཞལ་ཉེ་ཞལ་གྱི་འགྲོ་རྩལ་འདི་
 འདུས་པའི་ལྟ་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ། སྟོག་འཛོན་གྱི་རྒྱང་ལ་ཁ་དོག་སྤྱེ་ཆོགས་ཡོད་
 པས་དེ་མཆོན་ཞིང་སྤྱེ་ལུས་རྩལ་དུ་འདོན་པས་རྩ་ཞལ་འག་པོ་བྱས། དེའང་ཞལ་གཡམས་
 གྱིས་སྤྱེ་ལུས་དང་རྩོམ། གཡོན་གྱིས་འོད་གསལ་དང་རྒྱང་མ། རྩ་ཞལ་གྱིས་རྒྱང་འཇུག་
 དང་དབྱེ་མ་མཆོན་པ་དང་། ཡང་དཀར་པོས་སྤང་བ། དམར་པོས་མཆེད་བ། འག་པོས་
 ཉེར་ཐོབ། གསུམ་ཀས་རྒྱང་འཇུག་མཆོན། བྱུག་དུག་གི་གཡམས་པ་གསུམ་གྱིས་ལུགས་
 འབྱུང་གི་སྟོང་པ་གསུམ་དང་། གཡོན་པ་གསུམ་གྱིས་ལུགས་ལྟོག་གི་སྤང་གསུམ་བཞོན་
 པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་མཆོན། སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་གི་ནང་ནས་དབྱང་མགོ་
 རྣམས་གྱེས་པ་མེ་ལོང་གཅིག་གི་ནང་མདུང་ལུ་གསུམ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་པན་རྩོན་གཅིག་

གཅིག་གི་མོ་མི་འགྲོག་ཅིང་མི་སྤྲིབ་པ། དེ་དག་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་མལ་བའི་ག་
 བྱ་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་པ་མིན། གཡས་དང་པོས་རྩོམ་ཅི་ལྟ་བུ་
 སྤྲུགས་ཀྱང་འཛིན་པ་མི་བསྐྱོད་པ། གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའམ་བཅུ་གཉིས་
 པ་རྣམ་སྤྱང་། གསུམ་པས་བརྒྱ་དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད། གཡོན་གྱི་ཕྱག་དང་པོས་སྤྲུགས་
 ཀྱང་ཕྱི་ལ་བྱ་འཛིན་པ་རྩོམ་ཅི་ལྟ་བུ་འཆང་། གཉིས་པས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་འབྱུང་། གསུམ་པས་འལ་
 གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྱང་ལ་གཡས་འཁོར་ལོ་རྩོམ་ཅི་
 སོགས་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་དང་པོར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ལྟ་རེ་རེས་ཀྱང་
 རིགས་དུག་གི་ཕྱག་མཆན་བསྐྱམས་པ་ནི་རྣམ་པ་རིགས་སོ་སོའི་ལྟ་སྤྱང་ཡང་དོན་ལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱན་གྱི་བྱུང་བདག་དང་། རིགས་དུག་ཀ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པ་མཆོན། རང་འབྲེལ་ཡུལ་ནི་རང་སྤྱང་གི་རིག་མ་ཞེས་པ་དང་དོན་འབྲེལ་སྟེ་རང་གི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། ཞལ་ཕྱག་དང་རྒྱན་ཆ་ལྷགས་འདུ་བའི་དོན་ཡིན།
 ཞི་ཉམས་ཅན་ལ་རྩོམ་ཅི་ལྟ་བུའི་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མ་དང་། ཁྲོ་མོའི་ཉམས་ཅན་ཟད་ཡོད་པ་ལ་
 རེག་བྱ་རྩོམ་ཅི་ལྟ་བུའི་ལམ་ལྟམ་སྤྱང་ལ་ཡུལ་བརྒྱའི་སྤྱི་ལ་ཀྱང་གིས་འབྱུང་པས་
 ཐབས་ཤེས་ལྟར་འབྱུག་དང་། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་གཉིས་ལྟར་འབྱུག་མཆོན། ཡབ་ཡུམ་
 གཉིས་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱ་རྒྱ། ལྟན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། སེ་མོ་དོ། དོ་ཤལ། ཕྱག་
 གདུབ། ཞབས་གདུབ། འོག་པག་སྟེ་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་མཆོན་
 བའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དེའང་དབྱ་སྤྱུ་རལ་བའི་ལན་བྱ་ལྟར་སོ་སོར་
 སྤྲིས་ནས་འལ་བསྐྱར་ཉེ་ཅི་མོ་ནང་དུ་བཅུག་ནས་དཀྱིས་གཉིས་རྒྱབ་པའམ། ཡང་ན་མ་
 སྤྲིས་པར་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་རལ་བའི་མོར་ཅོག་ཟེར། དེའི་སྤྱིང་མ་རྣམས་ལས་སྤྱི་ཉིག་གི་

༡ གསུམ་པའི་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༢ སྤྲིས་ནས་ མཛོད་དཔར།

༣ མ་སྤྲིས་ མཛོད་དཔར།

ཏ་བ་ཏ་ཕྱེད་རང་རང་གི་འོག་མའི་དགྲིས་ལ་སྐྱེབས་པ། ཅེ་མོར་ནོར་བུའམ་གསེར་གྱི་རྩ་
 རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་རྟོག་གིས་སྐྱས་པ། དེའི་དབུས་མར་སྤྱི་པོའི་ཅ་འཁོར་མཆོན་པའི་རིན་པོ་ཆའི་
 འཁོར་ལོ་ཅིབས་སོ་གཉིས་བའམ། རྩ་རྩེ་ཅེ་མོ་སོ་གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་
 ཤར་བའམ། ཡོངས་གྲགས་ལ་ལྷ་བཏབ་པ་ལྟར་ཡོད། སྤྱི་པོར་དབུ་རྒྱན་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
 བརྟན་པ། མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཅིབས་གསུམ། སྟན་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཏུ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལ་ཞལ་སོ་
 སོའི་ཐད་ནས་བལྟས་ན་རང་སྤྱིར་ཏུ་ཅིབས་གསུམ་རེ་བབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། དབུ་རྩ་མ་
 གཅིག་ལ་འབྱར་སོ་གསུམ་དོད་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལས་མི་དགོས། དབུ་གསུམ་
 ཀའི་སྤྱིར་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་ལྷན་མཐའ་བ་ཏུ་རིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ། གཡས་
 སུ་རྩ་སྤྱིར་དང་འོད་དཔག་མེད། གཡོན་ཏུ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་སྟེ་རྒྱལ་བ་རིགས་
 ལྷའི་སྐུ་འབྱར་དོད་ཏུ་ཡོད་པ། རྩ་སྤྱིར་གི་རིགས་ཅན་ལ་དབུས་སུ་རྩ་སྤྱིར། དེའི་འུལ་
 ཏུ་མི་བསྐྱོད་པ་འགྲོ་བ་སོགས་ལྷག་མ་རྩམས་ལ་རིགས་འབྲས་སྟེ། ཆས་འབྲུག་ལ་རིགས་ལྷ་
 མི་འབྲ་བ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མཆན་འདི་ཡིན། འཁོར་ལོའི་ཅིབས་གཅིག་ནས་གཅིག་གི་བར་སུ་
 ཉིག་གི་ཏ་བ་ཏ་ཕྱེད་སུམ་གསེབ་སྐྱོན་མཆོམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཡན་ཆད་ཁེབས་པ། རྒྱ་
 གར་ན་གཞོན་ཏུ་མེ་མོར་ཏུ་མེ་རྟོག་གི་རྒྱན་འཆར་བ་ལྟར་སྟན་གཉིས་ཀྱི་མོར་ཏུ་མེ་རྟོག་
 ལྷན་ལ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཡུ་བ་ཕྱིར་བསྟན་པ། དར་དབྱངས་ནི་དེ་རྩམས་འབྲེལ་ཐག་གི་མདུད་
 མཆོམས་སུ་ཁྱུག་པ་དང་ལྷག་མ་ལེབ་མོར་འབྱར་བ། དབུ་སྤྱིར་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་པན་
 རྒྱན་མི་སྤྱིབ་པ། སྟན་རྒྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་པོ་གདུབ་ཀོར་རམ་ཏུང་ལོང་ལྷ་བུ་ལ་ཁོར་བུ་
 སུམ་རྒྱགས་དང་རྩེ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་ཕྱེད་པའི་རྟོག་གིས་སྐྱས་པའི་མཆོམས་སུ་ཏ་བ་ཏ་ཕྱེད་
 འབྱར་བ། ཞལ་གཞན་ལ་སྟན་ཡོད་ཀྱང་སྟན་རྒྱན་ཅ་ཞལ་མ་གཉོགས་པ་ལ་མི་དགོས།

༡ མི་འབྲ་ཡོངས་པའི་ མཆོད་དཔག་།

༢ དར་དབྱངས་ནི་ མཆོད་དཔག་།

མགུལ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་བ་གསུམ་མཐ་ལྷ་གཤིབ་མགུལ་འཁོར་བ། མདུན་དུ་རྩ་
 འདབ་མཚོན་པའི་རྩོ་རྩེའམ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩ་དུག་པ་ལས་དྲ་བ་དྲ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ག་ཡན་
 ཆད་ཁེབས་པ། འདི་དག་ལ་སྒོར་བ་གཉིས་དང་གསུམ་དང་ལྷ་དང་བརྒྱད་གཤིབ་སོགས་
 བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། སྒོར་བ་མི་འཁོར་ཆེད་སྒྲིབ་དུ་ཀྱ་རུ་ཁས་སྒྲེལ་བ། རྒྱ་བཟོ་བའི་
 སྐབས་ལས་བསྒྲོམ་པའི་དུས་ད་ལྟའི་ལག་བདེ་ཞིག་གིས་བཟོས་པ་ལྷ་བྱའི་བཤད་པ་དེ་
 རྒྱ་དུ་འགྲོ་ཞེས་ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་གསུངས། ལྷག་གི་མཁྲིག་མ་ལ་ལྷག་གདུབ་དྲ་བ་དྲ་
 སྒྲིབ་དཔྱད་བ་རོས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་མཁྲིག་མ་ལོང་བྱའི་ཆེགས་མཚམས་སུ་
 ཞབས་གདུབ་དྲ་སྒྲིབ་ལོང་བྱ་རོས་ལ་འབྱུང་བ། ལྷག་གི་དཔྱད་བ་དང་། ལུས་མའི་ཆེགས་
 མཚམས་ཀྱི་དེ་ལ་ཆེགས་རྒྱ་ཐེར་བས་ཡོད་མེད་ཅི་ལྟར་ཡང་རུང་། སེ་མོ་དོ་དང་།
 མཚོད་སྒྲིབ་ཐོགས། སེ་རལ་ཁ་རྣམས་དོན་འདྲ་སྒྲིབ་ལོངས་གྲགས་ལ་སེ་རོས་བྱས་ཐེར་
 བས་པལ་སྐད་ལ་དཔྱད་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བད་གོ་བ་ལ་ཐན་བ་མང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་བ་
 གསུམ་མཐ་ལྷ་གཤིབ། མདུན་རྒྱ་དུ་རྩོ་རྩེའམ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩད་པ། དེ་ལ་དྲ་བ་དྲ་
 སྒྲིབ་འབྱུང་བ་ལྷག་གོང་གཡས་གཡོན་ནས་མཚན་གཡས་གཡོན་དུ་སེ་རལ་ཁར་བཏང་
 བ། དོ་ལལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དོག་པོ་ཆེ་ཆུང་འདྲེས་པའི་སྒོར་བ་མགུལ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དོ་ནི་
 གཡས་གཡོན་མཉམ་པ་དང་། ལལ་ནི་མར་དཔྱད་བ་ལ་སྒྲིབ། མོད་པའི་དེབ་ཡིག་དུ་ལལ་
 བ་དཀར་དམར་གཉིས་ཞེས་ཡོད། འོག་པག་གས་སྐར་གས་ནི་མདུན་དུ་སྒྲིབ་པའི་རྩ་འཁོར་
 མཚོན་པའི་རྩོ་རྩེའམ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་རེ་བཞི་བ་དང་། དེ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་བ་བརྒྱད་
 གཤིབ་དང་། དེ་ལས་སྒོར་བ་བརྩ་དུག་སོགས་དཔྱད་པ། སྐྱ་སྟོད་ལྷ་རྩས་ཀྱི་གོས་གཟན་

༡ ཨ་རིགས་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 ༢ ལོང་བྱའི་ཆེག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 ༣ ལུས་མའི་ཆེག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།
 ༤ ཆེག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

ལྷ་ར་ལེབ་མོར་ཐར་བཅད་དེ་མནའ་པ་^༡དང་། བསྐྱེལ་ནས་དགྲིས་ཚོག་པ་བལ་པོའི་སྟོང་
གཟན་ལྟ་བུ། སོག་པོའི་ཆས་ལྷ་ར་གོང་བ་མེད་པ་རྩོམ་རྩེའི་ཡང་རག་ལྟ་བུའང་གསུངས།
ཤམ་ཐབས་འཆམས་གོས་^༢ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷ་ར་མདུན་རྒྱབ་ལེབ་ཆག་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་སྤུལ་
དང་ལྷེབ་མང་བ། འཕྱར་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སྤྱི་བཤུངས་པ་འདྲ་མིན་
ཡོད་ཀྱང་རིས་གཅིག་ལ་སྟོ་ཡོད་པས་ཡབ་ཡུམ་སྟོ་མས་འདུག་གི་སྐབས་གཡས་གཡོན་
དུ་འཕངས་ཏེ་ཕྱེ་ཚོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་གླེང་མས་གསུངས། སྟོ་མས་འདུག་གི་དུས་སྟག་
ཤམ་^༣འགྲོལ་དགོས་པས་བདེ་མཆོག་གི་བསྟོན་པ་ནམ་མཁའི་མདངས་འདྲེས་མར། སྟག་
ཤམ་^༤འགྲོལ་བ་འབྱུང་། ཞེས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས། དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གོས་སྟོ་ཚོགས་པ། སྤྱིར་ལྟའི་གོས་བཟུང་ན་མེན་མོས་ལོན་པ།
བཏང་ན་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པ། འཇམ་པ། སྤུལ་པ། ཡང་བ་སོགས་ཁྱད་ཚོས་བརྒྱད་ལྟན་
ཡིན་པར་སྟངས་རྒྱུད་རྩོམ་འཆང་གི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ཞེས་སྐབས་མགོན་རྩོམ་འཆང་
གིས་མི་འདྲི་དབང་གནང་སྐབས་གསུངས། ཐེག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་
པ་འཆར་བ་དང་སྟངས་པའི་དཔེ་ལ་འདི་ལེགས། དེ་ལྷ་ར་ནང་བལྟས་ཀྱི་དང་། ཕྱི་བལྟས་ནང་
གསལ་བའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱུ་སྤྱུགས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྟན་པ་ལ་དཔེགས་ནས་གསལ་སྟངས་དང་། དེ་ལ་ངོ་ཞེས་ང་
རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྟོམས། ལྟ་བསྟོམས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་འདིགས་ཀྱི་ད་བསྟོམས་ནས་དུ་བྲག་
ལུག་ལ་ཐོགས་ཏེ་ཕྱིར་མ་ཐོན་པའི་པོ་རྒྱུས་རྫོ་རྫོང་ལས་འབྱུང་བ་ལྷ་ར་ཡིན་པས་ལུས་འོད་
གསལ་དུ་བརྒྱག་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་བ་གོམས་དགོས། ལུས་འོད་ལྷ་ར་བསྟོམས་པ་མིན་པས་

༡ མནའ་པ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༢ མཆམས་གོས་ མཛོད་དཔར།

༣ སྟག་ཤམས་ མཛོད་དཔར།

༤ སྟག་ཤམས་ མཛོད་དཔར།

སྒྲིང་སྒྲིང་གིས་ཀུན་རྫོང་དང་ཐ་མལ་པའི་སྒྲིང་ཞེན་བཀག་སྟེ་སེམས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་བཞག །
 མ་མཐའ་སྒྲིང་མེད་ཀྱི་དང་ནས་ལྷ་བསྐྱོམ་བ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཀ་ལ་འབྲ། འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་
 རང་བཞིན་འཆར་སྒྲིང་ཆེད་འོད་སྒྲིན་པོ་ཐོག་མར་བསམ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་འདོད་ན་ལྷ་འི་
 རྣམ་འབྱོར་བྱུང་དང་བྱུང་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྲལ་བ་དང་། ལྷ་འི་རྣམ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
 པར་ནང་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རྣམ་ཐོལ་མཆོད་གཏོར་ཚུན་ཆད་ལ་དགོས། ཐབས་ཤེས་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་ཡང་
 གོམས་ན་འཆར་སྒྲིང་བ་རང་ཅག་ཆེ་འདིའི་སྒྲིང་ཤས་གོམས་ཤུགས་གིས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
 པ་དང་འབྲ། བོད་འོག་དུ་དམིགས་རིམ་མང་ཡང་། གཙུག་ཆེར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ལྷ་འི་རྣམ་ཐོལ་ལས་མ་གཏོས་བ་གལ་ཆེ་བས་ཆོ་གའི་ཐོག་མར་སྐྱད་ཅིག་དཀོར་བསྐྱེད་
 མཛད་བ་གནད་ཟབ་མོ་ཡིན། ཐོན་དཀོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་བཏང་ནས་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་
 པར་བསྐྱེད་ས་ཉེ་ཉམས་རྟོགས་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་བ་ན་ལྷ་མ་ལ་རྟོགས་བ་བྱལ། དེ་འཕྲོས་སྒྲོ་
 དང་འཆོམས་པར་འཆད་པས་ཁྱིད་ཆར་བ་ན་ཉམས་ཁྱིད་ཀྱང་རྟོགས་བ་བྱས་ཉེ། དེ་རྗེས་
 ཡོ་རྒྱལ་སོགས་པར་དཀྱིས་གཅིག་ལ་ཆེག་དེའི་གྱིས་བསྐྱོམ་བ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 ཐོག་མ་འདིར་སྐྱེ་མདོག་བྱག་མཆོན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྒྲོལ་ཡོད། ད་ལྷ་
 ཉེ་ཐོག་མ་དུང་བཟུང་བྱས་ནས་ཆོས་བྱུང་ཁ་ཤས་ལ་ཐར་ཆགས་སུ་ཅེ་འགྲོ་བྱེད་བ་ལས་མི་
 འགྲིག། ཞལ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡི་གེར་བཀོད་ནས་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་དཀའ་བའི་ཆོད་དུ་
 ཡོད་པས་མང་པོ་བཤད་ན་སྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སུན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་ཡང་སྟི། གང་ལྟར་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཤར་སྒྲིང་ས་བྱས་ན་རྟོགས་རིམ་ཞར་ལ་འགྲོ་ཞིང་བྱང་འབྲུག་གི་ས་པོན་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་ཡོང་། ཐབས་ཤེས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་རྟོགས་དུས་རྒྱུན་མི་
 བརྟེན་པའི་བརྟེན་རྟོག་དེའི་བཟུང་། དེ་ཡང་ལག་བ་གཡས་དང་རྟོ་རྗེས་ཐབས་མཆོན་པས་

༡ ཐེབས་ཡོངས། མཛོད་དཔར།

ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རང་རྒྱུད་ལ་གསལ་འདེབས་པ་མི་བཞེད་པའི་
 བཟར་རྟོག་དང་། ལག་པ་གཡོན་དང་རྩལ་བྱས་ཤེས་རབ་མཆོན་པས་དེའི་ཉམས་ལེན་མི་
 བཞེད་པའི་བཟར་རྩལ་བྱ་འཛིན་པ་རབ་བྱུང་གི་སྐབས་དགེ་སྦྱང་གི་བླ་པ་གསེ་ཆེད་ཆོས་
 གོས་གསུམ་དང་། དབང་གི་སྐབས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་བཞེད་པའི་བཟར་རྟོག་རྩལ་
 དང་། ལྷའི་ར་རྒྱལ་གསལ་སྒྲུང་མི་བཞེད་པའི་བཟར་ཆས་འཇུག་གཏད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་མཆོན་
 རོན་བླ་པའི་སྟོན་པ་རྟོག་རྩལ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན། དེས་ན་མགོ་བཤེས་གཉེན་⁹
 བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྟོག་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྩལ་བྱས་མཆོན་པ་ནི། རྟོག་ཅི་ཐབས་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་རོན་ཡིན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཡ་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐབས་བདེ་ཆེན་གྱིས་
 སྦྱང་ཉིད་རེས་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དགོས་པས། གཉིས་ཀའང་རོན་དམ་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟགས་ལུགས་ལ་རོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་བདེ་སྦྱང་རམ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་འདིའི་རོན་དམ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཤི་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཤི་
 ཀྱི་མིང་ཡིན། རྟོག་ཅི་ཡར་རྒྱས་གསལ་གསལ་པ་ལྟ། མར་རྒྱས་གསལ་གསལ་མ་ལྟམ་
 མཁའ་འགོ་ལྟ། བད་འདབ་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཅ་འཁོར། རྟོག་ཅི་སྟེ་པའི་བྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཡུམ་གྱི་མཁའ་ནང་གི་ཅ་བརྒྱད། རྩལ་སྟེ་བྱུང་བརྒྱད་པས་ནོར་བུའི་དབྱུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་
 བརྒྱད། ཁོག་པ་སྦྱང་པས་ཡུམ་གྱི་མཁའ། ཡུ་བའི་རྟོག་ཅིས་ཡབ་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལམ་
 རིམ་གཉིས་ཆ་ཆང་མཆོན་ཚུལ་ནས་འཕྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་ཤེས་ནས་རྟོག་རྩལ་
 མཆོན་ལྟུང་བཞིན་དགོས་ན་མགོ་བཤེས་གཉེན་¹⁰བསྟེན་ཚུལ་བྱུང་འཇུག་གི་བར་

⁹ འགོ་བཤེས་གཉེན་ ཤིང་དཔར།

¹⁰ འགོ་བཤེས་གཉེན་ ཤིང་དཔར།

གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་འཛིག། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གྱི་ལམ་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་འགོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག། རྟོག་དཔྱད་གང་ཡང་མེད་པར་དགོལ་བ་
 བ་ལང་གི་སྒྲེལ་བཅགས་པའི་དེལ་བྱ་དང་འབྲེལ་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་
 གསུངས། དེལ་བྱ་ལས་རྩ་སྤྱབས་དག་བརྒྱུང་མཆོག་ཏུ་ཅི་བ་བསམ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 སོང་བས་ལན། “རི་ལྟར་སྒྲེས་བྱའི་ཐོ་རྒྱུན་རྒྱུད།” ཅེས་སོགས་དང་། དབྱ་མའི་རིང་སོང་
 ཏུ་རྒྱལ་འཁྱོར་པའི་ཐུགས་རྩའི་སྐད་ཅིག་མ་གསུངས་བ་ལྟར་རྟོག་དེལ་གྱི་མཆོན་དོན་
 གསུངས་བ་འདིས་མཆོན་ནས་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་རྫོགས་ཆང་
 བས་ཕུན་གྱི་མགོ་‘མཐུག་འཁྱོངས་བ་དགོས།’ བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཕྱིན་དུག་ཏེ་རེའི་ནང་དུ་
 དུག་དུག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐེན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྒྱལ་འཁྱོར་གོ་སྒྲུབ་གྱི་རོ་མོ། དེ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་དོན་གཅིག་ཅེས་སྒྲིན་སོགས་
 ཐབས་ཤེས་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཏེ་རེའི་ནང་དུའང་ཆང་དགོས་པར་
 གསུངས་བ་དོན་འདྲ། མདོ་ལུགས་ཐབས་སྟོང་རྗེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་
 རྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད། སྤགས་ཁྲ་མེད་གྱི་སྐབས་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་ཐབས་དང་། དོན་དམ་འོད་
 གསལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ཡིན། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་དུས་སྤང་དུར་གོ་འཁང་མཆོག་བརྟེན་བ་
 ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཏེ་ལ་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཉམས་ལེན་རྫོགས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ཆང་བ་དཔྱད་སྟོམ་ལ་རགས་ལས་བས་ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིན།
 སྤགས་དོན་ཡོད་རྗེ་གསུམ་དཔེར་མི་བྱེད་པ། སམ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད། སི་རྟི་བྱུང་པ། བརྟོ་ས་མ་ཡ་རྟོ་རྟེའི་དམ་ཆོག་ཉིལ་བརྟན་པའམ་ཉེ་བར་མཐོས།

༡ རྗེ་བཙུན། ཤེར་ཕྱིན། ག་རྒྱལ་བ་བུམས་བ་མགོན་མོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། སྤུམ་པ་བརྟན་པ། ཤེག་ཐངས་ ༡༡ནེ
 ༢ འགོ་ ཤེར་དཔལ།
 ༣ འཐུག་འཁྱོངས་བ་དགོས། མཛོད་དཔལ།

ཨེ་ཁ་སྒྲི་མི་འདའ་བར། རྩ་ར་ཡ་མི་བཟུང་བར་བགྱེད། བརྩ་སཏུ་རྩོ་མེམས་དབའ། རྩ་
གསུམ་སྒྲི་གསུང་བྱགས་རྩོ་མེ་གསུམ། ཉི་ལུས་དེ་ལ་ལྷོག་ཆས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྒྲི་དོན་
དེའ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བའི་དམ་ཆོག་གི་རྩོ་མེ་ཉི་བར་མཐོས་ཉི་
ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། དེ་མི་བཞེད་པའི་བརྩར་མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྩོ་
རྩོ་མེ་བཟུང་བར་བགྱེད། ཞེས་གཤམས་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩོ་མེ་སྤྱིང་གར་བརྟེན། བརྩ་གརྩ་
རྩོ་མེ་དེའ་བྱ། ཉི་མེ་མཐོས་པར་བྱེད་པ་སྒྲི་དེས་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེའ་བྱ་དཀར་
བརྟེན། དཀར་ཉི་སྒྲི་བྱུང་ཀྱི་མིང་ཡིན། དེ་སྒྲི་སྒྲི་གསུང་བྱགས་སམ་རྩོ་མེའ་བྱག་རྩའི་
དམ་ཆོག་གསུམ་བསྒྲིན་པ་ལ་ལམ་ཡོངས་རྩོ་གས་འདུས་པས་དེས་རྩོ་མེམས་སོགས་
མཐོས་པར་བྱེད་པ་བྱང་དོན་དང་། དེས་དོན་དེ་རྩུང་ལ་མཐོས་པ་སྒྲི་མཆོན་བྱེད་བཤད་པ་
སྒྲི་ནང་དུ་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བསྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། རྩ་གིས་དེས་དོན་ཀྱི་
རྩོ་མེ་བྱགས་བདེ་སྤྱང་གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཞིང་། རྩོ་མེ་སྤྱོད་པ་བརྩུད་དུ་གསོར་བ་ཉི་ནང་གི་
རྩོ་མེ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་
རྟགས་པ་དེས་རྩུས་བཏབ་ནས་ཉམས་སྤྱུ་ལེན་པའི་བརྩ་དང་། “སེམས་ཅན་རྩོ་རྩོངས་དང་
འབྲལ་བ་ཡི།”^༡ ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྩོ་རྩོངས་རྩོ་རྩོངས་པ་མ་དེག་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་རྩོ་མེ་གསོར་བ་བཞིན་དུ་མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་རྩོ་མེ་ཐབས་
ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་རྩལ་འཕྱོར་རང་རྩུང་ལ་བསྒྲིན་པ་ནི་མཐོས་པ་སྒྲི་ དེ་གང་གིས་བྱེད་
ན་རྩལ་ཐར་སྤོ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡོང་
བས་^༢ དེ་མི་བཞེད་པར་ཡིད་སྤོ་བ་དང་བཅས་པས་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་རྩོ་མེ་བཟུང་བར་

^༡ ཨེ་ཁ་སྒྲི་ ཤིང་དབའ།

^༢ བརྩ་གརྩ་ མཐོང་དབའ།

^༣ རྩལ་དབང་ལྷ་པ་དག་དབང་རྩོ་བཟང་རྩུ་མཆོད་གསུང་འདུམ། ཐ ཞེ་སྤྱོད་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་། དབར་གསུང་། ཤོག་གྲངས་ ༣ནས་ ༤ས་བྱུང་བ་
ཅུང་མི་འད་སྒྲི། “སེམས་ཅན་རྩོ་རྩོངས་དང་བྲལ་བ་ཡི།” ཞེས་སོ།

^༤ ཡོངས་པས་ མཐོང་དབའ།

བཀྲིའོ། ཞེས་དང་། དཔེ་འགྲའཛིག་ཏུ། “སེམས་ཅན་རྣམས་དང་འབྲེལ་བ་ཡི།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྣམས་པ་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིལ་བའི་བྱིང་དུ། ཞེས་སྒྲུབ་བ་རྗེའི་གསུང་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་དོན་ལ་བྱུང་ཆེར་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། ཁྱི་དང་རྟའི་བར་གྱི་ཆོག་པ་བཅད་པོ་རྩེ་བས་པོད་སྐད་དུ་བསྒྲུབ་བ་རེད། སྒྲུབས་མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ནས་ཨོ་བཟླ་རྩམ་སོགས་སྒྲགས་ཆན་བརྒྱད་ལ་དེའི་ལུ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པའི་མཐར་བསྐྱོར་ནས་དཔྱུས་ལྟར་འཁོལ་བར་མཛད། སྒྲགས་ཆན་བརྒྱད་ནི་བཟླ་རྩམ་ར་ཁྱི་དང་རྟ་རྟའི་ཆོས་སྒྲིག་ག། ༡ བ་ར་ཁྱི་དང་བ་ར་ཁྱི་སྒྲིག་ག། ༢ སི་བ་ར་ཁྱི་དང་བ་ར་ཁྱི་སྒྲིག་ག། ༣ སམ་བུ་རྩེ་ཁྱི་དང་སམ་བུ་སྒྲིག་ག། ༤ བ་ཅ་ལི་ཁྱི་གཡོ་ག། ༥ བརྩེ་བ་ར་ཁྱི་དང་སྒྲིག་ག། ༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༢༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༣༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༤༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༥༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༦༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༧༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༨༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༡ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༣ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༤ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༥ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༦ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༧ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༨ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༩༩ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། ༡༠༠ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག།

གཉེས་པ་ནང་མཆོད་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བསངས་པ། སྒྲུབ་པ། བསྐྱེད་པ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དངོས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཆང་ངམ། དགོན་གནས་སྤྱིགས་དམ་བཅས། དགོ་ཚུལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་པས་སྒྲུབ་

༡ ཅོ་རྟེ་གསུམ་པ་བཞད་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབྲུག། བདེ་མཆོག་གི་མཛོད་རྟོགས་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས། པོད་བརྒྱད་པ། མེས་མེམ་ལུལ་གཞག་གི་དེབ་གྲངས་ལོ་བཞི་ལ། དེབ་གསུམ་གསུམ། རྟོག་གྲངས་༤༡༡༣
 ༢ ལྷ་དང་སྒྲིག་ག། མཛོད་དཔར།
 ༣ འགྲིག་དམ་བཅས། མཛོད་དཔར།

གཞི་རྒྱ་རྩ་ལ་བྱེད་པ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོའི་བྱག་བཞེས་ཡིན་པས་སྒྲ་མ་མཆོད་
 བར་རྩ་མཆོད་དང་ནང་མཆོད་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་
 འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གསུངས། རྣང་མཆོད་མཆོད་གཏོར་སོགས་དངོས་སུ་མེད་
 གྲང་མདུན་དུ་དེ་དག་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་ནས་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་ཏེ་སྤུལ་ཆོག །གཏོར་མ་
 སོགས་ལ་ཆར་རྒྱ་ནང་མཆོད་གསུམ་གྱིས་བྱན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་
 གོང་མའི་དུས་ནས་ཐོག་མར་ཆར་རྒྱས་བྱན་པ་མེད་པས་བྱག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཟེན་གྱིས་ཤིག་ལས། རྗེ་ཕྱི་མ་བསངས། བསངས་རྒྱ་འཛོམ་པ་མེད་གསུངས། ཞེས་
 འདུག། ཐ་མལ་པའི་རྩས་ཀྱིས་བསངས་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐོག་མར་ནང་མཆོད་
 བྱིན་རྒྱབས་མཛད་པས་དེའི་གོང་དུ་བསངས་འཛོམ་མི་མཛད། བསངས་པའི་ཆེ་ངེས་
 རོར་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྲན། སྤང་ཆ་རང་ཞེ་སྤང་རྩོམ་གསལ་པའི་བྱགས་ཀར་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལེབ་མོ་ཁ་དོག་དམར་པོ། དེའི་དབུས་སུ་བྱགས་བདེ་སྤྲོད་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོ་རྩྱ་སྤོན་པོ་བྱིན་འབྱེད། དེའི་མཐར་གསུང་གི་རོ་པོ་ལས་སྤྲགས་
 བཀོད། རང་སེམས་རྩྱ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་སྤོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྩོགས་ཀྱི་
 སྤྲགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སྤྲགས་
 མེད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཞོད་པ་ན་ས་པོན་སྤྲགས་མེད་དང་བཅས་པ་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱ་
 འབྲུག་སྤོང་ཕྱིར་བ་ཕྱར་སྤྱོད་ཤིང་། རྒྱ་དཔལ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྤྲེ་ལ་ཁོ་པོ་བདུད་རྩི་
 འབྲིལ་བའམ་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱང་བ་ཆོང་རྩོལ་བ་ལྟར་
 འཕྲོས་ཏེ་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྤུབ་གཞི་ལ་གནས་པའི་བགོགས་ཀྱིས་མཆོན་བྱིན་གསར་
 པའི་བགོགས་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏེ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤང་པོའི་ཁྱུ་བདས་པ་ལྟར་

⁹ བྱིན་བརྒྱབ་ ཤིང་དཔལ།

¹⁰ བོང་བ་ མཛོད་དཔལ།

མཐའི་རྒྱ་མཆོད་པར་འགྲམ་དུ་བསྐྱད་པ་དང་། དེས་དོན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བགེགས་དང་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཆོས་དབྱེངས་ཀྱི་རོ་མོར་ཐད་པར་བསམ་
 པ་ནི་བགེགས་བསྐྱད་པའི་ཆོ་ག་སྟེ་འདི་བགེགས་གཏོར་གཏོར་བ་སོགས་བསངས་པའི་
 རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། ཏུས་རྒྱན་པར་ཡང་བགེགས་ཞི་བའི་ཆེད་དང་། སྐྱ་འབྲ་དང་
 དཔེ་ཆའི་རིགས་གཞོན་ཅེས་ཅེས་མེད་དུ་འཕངས་ན་སྐྱབས་འཕྱེད་པསྐྱབས་བྱ་དང་འགལ་
 ཉེན་ཆེ་བས་དེས་པར་དེ་ལ་བགེགས་གནས་ན་རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྐྱགས་ཀ་ནས་ཁྱོ་
 བོའི་ཆོགས་སྟོས་ཏེ་དམིགས་པ་སྤར་ལྟར་སྤགས་གང་རིགས་ལན་ཁགས་རེ་བརྗོད་པས་
 འཕུས། བགེགས་བསྐྱད་པའང་དགེ་བསྟོན་གྱིས་འབྱུང་བརྟེན་བྱས་ནས་འདེད་པ་ལྟ་བུ་
 མ་ཡིན་པར་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤར་བ་བྱུང་དགོས། རང་ཅག་གི་ལུས་མིངས་སྟོན་གང་ཡོད་
 ལས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ལས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས། དེ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་སྐྱག་པས་མ་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུར་སོང་
 སྟེ་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རྩ་བ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེས་དོན་
 ཀྱི་བགེགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། དེས་བྱངས་པའི་དུག་གསུམ་སོགས་
 སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་འཕྱུར་རི་སྟེད་པའི་སྤང་ཆའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་ལས་ཕྱི་
 རོལ་བྱང་དོན་གྱི་བགེགས་སྤུ་ཤར་བ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་
 བའི་དེས་དོན་གྱི་ཁྱོ་པོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་སྤང་ཆ་སྟེ་སྐྱབ་ཞིན་ལག་གི་རྣམ་
 པར་ཤར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱོ་པོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་རྣམ་རྟོག་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་རུས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། “འཁོར་
 འདས་ཐམས་ཅད་འཛོག་བྱེད་དང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་པས་བསྐྱད་སོགས་དེ་

༡ དེས་དོན་ལ་ མཛོད་དཔར།

༢ དགེ་སྟོན་གྱིས་ ཤིང་དཔར།

ལྷར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་ཡིན་རོ།།

གཉིས་པ་སྤངས་པ་ལ། དེས་ངོ་དང་སྤང་བ་གཉིས་ཀར་སྤྱང་ཉིད་འཆར་དགོས། ལྷ་བ་གཞི་དམིགས་ཉེན་དང་། སྤྱང་པར་སྤངས་རྒྱ་གཙོ་མོ་བདེན་འཛིན་ལྷལ་བཅས་ཡིན་པས། རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་དུ་མ་ཆོག་པ་ལ་པར་མིང་བརྟུགས་བཅས་པ་ཅམ་ལས་དོན་ངོ་མོས་ལྷ་བ་པ་རྩལ་ཟེད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱང་ཉིད་ལ་སེམས་ཞུགས་ན། “གཅིག་གི་ལྷ་མོ་གང་ཡིན་པ།། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྷ་མོ་ཡིན།།” ཞེས་པ་ལྷར་ནང་མཆོད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་ལྷ་བ་ཀྱིས་སྤྱང་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པས་དེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཅུབ། སྤྱང་པ་དང་རང་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིག་པ་ལས་དེར་ནང་མཆོད་མེད་པ་དང་། ང་མི་སྤང་བ་དང་། བྱིད་ཆོས་ལ་ངོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིག་པ་ག་ལ་ཡིན། ཉམས་ལེན་དང་རྟོགས་པ་མཐོན་མོ་འདོད་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་པན་རྒྱན་འདོར་མི་མིད་པ་ལྷ་བ་དགོས་ཀྱང་ཆེ་འདི་གལ་རྩལ་ཅམ་ཡང་དགལ། ཆེ་འདི་གང་བྱས་ཀྱང་སྤྱ་ཐེར་བཞིན་གཏིང་ལ་རྒྱག་པས་དགའ་ས་ཐམས་ཅད་འདི་ན་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་ཀྱིས་ལང་མོ་རེ་ཅམ་བྱས་པ་ལ་འང་རྟགས་མཆོན་མང་། དེས་ན་གཞན་གྱིས་སྤོར་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་འདི་རྣམས་མེད་པས་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་བཀག་པ་ཤེས་ནས་འབད་དགོས་སོ།།

༡ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲས། ཁ་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱལ་བཟང་འཇུག་དོགས། བཀྲས་འཁྲུལ་དཔར་མ། འོག་གྲངས་ ༣༠༩ ལས་བྱང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་ལྟེ། “འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛིག་བྱེད་དང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་ཡིན་ཏེ་མ་པའི་རྩལ་སེམས་ཡིན་པས་བཞེགས་ཀྱང་སེམས་དེས་བཏགས་པ་དང་བཞེག་པ་ཅམ་གྱིས་བྱ་བ་ཅིང་། བསྐྱེད་པ་དང་གཞིག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་སོགས་དེ་ལྷར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ རྩེ་བལྟན། དབུ་མ། ཆ་རྒྱལ་དཔོན་ལྷ་རྩེ་དཔ། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་ལ། རབ་བྱེད་བརྒྱད་ལ། འོག་གྲངས་ ༤༧༩ ལས་བྱང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་ལྟེ། “དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྷ་མོ་གང་།། དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྷ་མོར་བཤད།།” ཅེས་སོ།།

༣ གཞན་གྱིས་བསྤོར་ མཛོད་དཔར།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྒྲ་གྱི་ཐུས་ཐ་མལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིང་པར་སྒྲུངས་ཏེ་
 ཆོས་གསར་དུ་བཏགས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྒྲིང་ཉིད་
 དེས་པའི་སྒྲུང་ཆ་རྗེས་སོབ་སྒྲུབ་ལྟ་བུར་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞིའི་གོ་སར་རྩྭ་སྒྲོན་པོ་ཉལ་
 ལྟ་བུས། དེའི་སྒྲིང་ཡི་གྲེན་བཟེང་ངམ་ཉལ་སྟབས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག །དེའི་སྒྲིང་རྩྭ་སྒྲོན་
 པོ་ཉལ་སྟབས་སུ་གནས་པ། དེའི་ནང་གི་ཡི་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་བ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཁ་དོག་
 ལྡང་སྒྲོན་དབྱིབས་གཞུ་ལྟ་བུ་བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པ། སྒྲིང་འོག་གི་རྩྭ་གཉིས་ཡོངས་
 སུ་སྒྲུར་བ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲིང་དུ་རྩྭ་རྩྭ་མེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལྟ་བུར་བུར་གནས་པ།
 དེས་ན་རྩྭ་ཡི་རྩྭ་གི་ཡི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་དེ་གསུམ་བཅེགས་ཏེ་གསལ་བཏབ་པའི་ནང་གི་ཡི་
 ལས་རྒྱུད་དང་། རྩྭ་གཉིས་ལས་རྩྭ་རྩྭ་མེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན། དེའི་སྒྲིང་རྩྭ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུ་རྒྱུད་པའི་རྩྭ་ལས་མེ་དཀྱིལ་རྒྱར་གསུམ་པའི་རྒྱར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་དུ་
 རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་ལྟག་པ་རྒྱ་གམ་རྒྱར་ཟད་ལྟག་པ་དང་། སྒྲིང་འོག་གི་རྩྭ་གཉིས་ལས་རྩྭ་རྩྭ་
 མེ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ། རྩྭ་བདེ་སྒྲིང་གི་ཡེ་མེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་རྒྱུད་
 དཀྱིལ་སོགས་བདེ་སྒྲིང་གི་ཡེ་མེས་ལས་མི་འདའ་བ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རྩྭ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲ། མེ་དཀྱིལ་གྱི་རྒྱར་མཐུན་དུ་མི་དཀར་པོ།
 གཡས་སུ་ཀླུང་དམར་པོ། གཡོན་དུ་རྩྭ་སྒྲོན་པོ། དེ་ལས་མི་མགོའི་སྐྱེད་བྱ་རྩྭ་སྒྲོན་པ་བཅད་མ་
 ཐག་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ལྟག་པ་དབྱས་དང་། ཁ་ཕྱིར་བསྟན་པའི་སྐྱེད་བྱའི་འཛོམ་དུ་ཨ་དཀར་
 པོ། དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་བ་ལས་སོད་པ་ཕྱི་དཀར་བས་ཐབས་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཡེ་མེས། བར་
 དམར་བས་སྒྲིང་ཉིད། གཉིས་ཀ་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཆང་བས་བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 མེས་མཆོན། ཐོད་པའི་མཐེལ་དུ་ཀླུང་དམར་པོ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདའ་མ་བརྒྱད་པ་ཟེའུ་
 འབྲུ་ལ་ཀླུང་དམར་པོས་མཆོན་པ། མི་མགོའི་སྐྱེད་བྱ་དཀར་དམར་ནག་པ་དང་། སྐྱམ་

རྟེན་པ་དང་། བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སྤང་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཆར་ལས་དངོས་སུ་གསན་
 པ་ལའང་ཅུང་ཟད་འབྲ་མེད་ཡོད་པས་ཁྱིད་ཡིག་སོ་སོའི་ཡུང་ཐོབ་ན་ཉམས་ལེན་དུས་གང་
 གྲུས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད། ཐོད་པའི་དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་ཐོན་རྩྱ་ལས་མེད་ཀྱི་
 དང་འི་རྩྱ་རྩྱ་གིས་མཆན་པ། འཆར་བདེ་ཆེད་འི་རྩྱའི་རྒྱ་མཆོའི་ནང་མར་ཁུ་ལ་ཤ་བཅུག་
 པ་ལྟ་བུ་གསུངས། ཤར་དུ་ནམ་སྤང་གི་ས་ཐོན་རྩྱ་ལས་སྤང་ཆེན་གྱི་ཤ་དང་འི་ཆེན་རྩྱ་
 གྱིས་མཆན་པ། ལྟོར་རིན་འབྲུང་གི་ས་ཐོན་ཨི་ལས་རྟེན་ཤ་དང་རྩྱ་ཨི་གིས་མཆན་
 པ། ལུབ་དུ་ཡོད་དཔག་མེད་གྱི་ས་ཐོན་རྩྱ་ལས་བ་ལང་གི་ཤ་དང་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྩྱ་
 གིས་མཆན་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་གྱི་ས་ཐོན་ཁི་ལས་ཁྱིའི་ཤ་དང་ཤ་ཆེན་ཁི་གིས་མཆན་
 པ། འདིར་གཤེགས་པ་ལྟའི་ས་ཐོན་ལས་ཤ་དང་བདུད་ཅི་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ལྷར་འགོད་
 པ་ལས་མཆན་ས་སུ་མི་འགོད་པ་སྐྱུ་ལུས་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་ཅལ་དུ་འདོན་པ་ཡིན། ཤ་དང་
 བདུད་ཅི་པན་རྩྱ་མི་སྤྱི་བ་དང་། ཤ་ནམས་བུབས་ཆང་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའི་
 སྤྱིང་གའི་ཐད་དང་། ལུས་ལུས་གཏུབས་ཏེ་སྤངས་པའི་ཅི་མོའམ། དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་
 ཤ་ནམས་ཁྱི་ཙག་ལྟ་བུར་གནས་པའི་མཆོག་མར་ཡི་གེ་འགོད་གསུངས། ཤ་དང་བདུད་
 ཅི་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཤའི་སྤྱིང་མཉམ་དུ་འགོད་དམ། ཡང་ན་བདུད་ཅི་མཆོན་
 བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཤའི་གཡོན་ཤ་བདུད་ཅིར་ལུབ་མཆན་ས་སུ་འགོད། ཤ་ཆེན་ནི་སྤྱིར་མི་ཤ་
 ལ་བྱེད་ཅིང་། ཐོད་པས་ཤ་བརྒྱུད་ནས་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་དེར་ཤ་ཆེན་ཞེས་ཅམ་པ་དང་མཉམ་དུ་
 ཟ་བ་ཡོད་ལ། ས་སྤྱིའི་རྗེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཤའི་དྲངས་མ་ལ་གསུངས་པ་
 ལེགས་ཏེ་ཤ་ལྟའི་བཅུད་གྱི་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་གསལ་བཅུབ་ན་གནད་ཆེན་སོ་
 ཡོད་རྒྱུ་རེད། རྒྱུད་ལས། “སྤང་པོའི་ཤ་དང་རྩྱ་ཨི་ཤ་དེ་བཞེན་དམ་པ་ཁྱི་ཨི་ཤ་། ཟས་གྱི་
 སྤྱིར་ནི་བཟའ་བར་བྱ།”^༡ ཞེས་སྤྱད་དེ་ལྷར་བཅུགས་པ་ལས་དོན་ལ་རིགས་ལྟ་ཡོ་ཤེས་

༡ རྟེན་པ་ མཛོད་དཔར།

༢ ཤ་བཀའ། རྒྱུད་འདུས། ༥ གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེན་རྒྱག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༤༣

ཐུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་གཙང་བའི་རྒྱས་སུ་སེམས་པ་མིན། རྒྱས་དེ་དག་གི་སྤྱང་ཐུན་
 མོང་དུ་ཨོྲ་དཀར་པོ་གཅིག་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་བརྒྱ་འཕྲོས་པ་ཤིང་ཐུ་བདུད་ཅི་ཐུ་ལ་
 ཟུག་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་འཕེབས་བཞིན་པ། དེའི་སྤྱང་གི་བར་སྤྱང་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་སྤྱང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་དཀར་པོ་ཅི་ཐུ་པ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་
 བ་བསམ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ས་པོན་ལས་བསྐྱེད་པས་མིང་གིས་བཏགས་ཅིམ་གྱི་རྟེན་
 འབྱུང་མཆོན་པ་དང་། འོག་གི་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱིས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བརྒྱ། མེས་
 གཏུམ་མོ། སྤྱང་བྱས་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། ཐོད་པས་བདེ་སྤྱང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་
 འཇུག། ཤིང་ཐུ་གཤེགས་པ་ཐུ་དང་བདུད་ཅི་ཐུ་གཤེགས་མ་ཐུའི་ངོ་བོ་དང་། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་
 སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་ཐར་ལམ་གྱི་སྟོན་རྩ་ཡིན། དེ་ལས་སྤྱུ་ལུས་དང་འོད་
 གསལ། དེ་ལས་བྱང་འཇུག་འབྱུང་བ་སོགས་སྤྱགས་ལམ་ཆ་ཆར་མཆོན་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅིམ་
 བསྟན་པས་གཞན་ལ་དེས་ཤེས། བསྐྱེད་རིམ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་སྤྱར་ནས་ཤེས་
 དགོས་པས་གོ་བ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་རྒྱུད་དོན་གདམས་པར་ཤར་བ་རེད། བྱིད་ཀྱི་དུས་གོ་
 བ་རྟེན་ཐུབ་པའི་ཆོད་རགས་རིམ་ལས་ཞིབ་པར་མི་གསུང་། དཔེར་ན་འོད་ཁང་དུ་མར་མེ་
 བསྟན་ནས་བབས་འདི་འདྲ་འདུག་སྟུང་པའི་ཆོད་ལས་རྒྱུད་དོན་དམར་རྩེན་ལ་དབྱུང་མི་
 རུང་བ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། “མེ་མར་ལ་ནི་བ་ཏྲ་བཞག །”ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
 བར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་གསུངས། ཐུག་དཀར་དཀར་བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་ནང་མཆོད་ལྷ་
 བྱ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྩོགས་རིམ་གྱི་གནད་མང་པོ་གསུངས་ཏེ་དཀྱིལ་ལ་སྤེལ་པའི་ཐད་ཀ་
 དེར་མདོར་བསྡུས་རེ་གནད་ནས་མང་པོ་བཤད་མི་རུང་། མེ་མར་ལ་བ་ཏྲ་བཞག་པ་ཡིན་
 གསུངས། ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བསྐྱེགས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོམ་ཆེའི་ཆོག་བཀའ་དམ་པས་དཀྱིལ་ནས་
 བཤད་ན་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་སྒྲ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་།

སྒྲོས་དང་བཅས་ཞིབ་པར་ཐོས་ཀྱང་མང་བས་མ་བྲིས་སོ།།

བཞི་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། སྟེང་གི་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
 རྒྱུད་དཀྱིལ་ལ་ཐོག་པས་བསྐྱོད་དེ་རྒྱུད་གཡོས་པས་སྟེང་གི་མེ་སྐྱར། ཐོད་པའི་ནང་གི་
 རྩས་རྩམས་ཟངས་ཆེན་པོའི་ནང་མར་ཁུ་ལྷར་ཁུ་ནས་ཁོལ། ལྷ་མ་ཁར་གནས་པའི་དོ་
 རྩེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་རྩས་ཀྱི་ནང་ལྷུང་ནས་གཡལས་སྒྲོར་དུ་འཁོར་ཏེ་ལན་གསུམ་
 དཀྱུགས་ཤིང་ཁུ་ནས་བདུད་ཅི་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པས་རྩས་ཀྱི་དོ་པོའི་སྟེང་མ་དག་
 པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྩམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་དོག་དེ་དོ་ནས་པའི་སྐྱོན་གྱི་དེ་མ་སྐྱེདས་
 ཏེ་ཁ་དོག་ཤེལ་ལྷར་དཀར་པོར་གྱུར། ཐོད་པའི་མཐེལ་གྱི་བསྐྱེད་དཔལ་པོ་སྟེ་བའི་ལྷ་དང་
 བཅས་པ་ཁུ་ནས་བདུད་ཅི་དང་འབྲེས་པས་ཁ་དོག་དཔར་མེར་དུ་གྱུར་ཏེ་བདུད་ཅིའི་དོ་
 པོར་རྟོགས་པར་བྱས། བདུད་ཅི་ལྷ་ཆོས་སྟེང་གི་ལོ་ཡིག་བདུད་ཅི་འཕེབས་བཞིན་པ་དེ་
 ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་བྱ་ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ཁམས་ཁྲབ་པར་འཕྲོས་ཏེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྩས་པ་ཤི་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷའི་རང་བཞིན་ལ་དོ་ཕོ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྱགས་ཏེ་ཐོད་པའི་ནང་གི་བདུད་ཅི་དཔལ་ཆོག་པ་
 ལ་བསྐྱན་པས་རྒྱ་མཚོར་ཆར་བབས་པ་ལྷར་ཅི་ཅམ་བསྐྱན་ཀྱང་འཕེལ་བ་མི་མདོན་ཞིང་།
 ཁྱིན་པའི་རྒྱ་ལྷར་ཅི་ཅམ་བརྩམ་ནས་ཡོངས་སྐྱད་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་པར་བསམ། ཁོང་
 འངས་པའི་དབྱངས་ནས་ཁྱིམ་ཆང་ཞིག་གི་མི་ལྷག་རྩེ་དར་དུ་ཤོང་བ་ལ་དེ་ཆང་འབར་
 གི་འདུག་ཟེར་བ་ལྷར་འབར་བ་དང་སྐར་བ་རྩས་གངས་ཏེ་མང་པོར་སྟེལ་བའི་དོན་ཡིན་
 གསུངས། ལྷ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཐུགས་དོན་རྩེ་པོ་ནོན་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་རྩས་པར་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ནང་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་གཉིན་པོ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཐ་མལ་སྐྱར་ཞེན་དང་དེ་བདེན་འཛིན་
 གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ལྷ་མིས་དེ་མ་སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་འོད་དཔག་མེད་དང་གསུང་དོ་

རྒྱུ་ལྡན་པོ་དང་། རོང་དཔག་མེད་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་ཅིར་མངའ་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་
 ལྷུངས་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་བ་དང་། ཡི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནམ་པར་དག་པ་ནམ་སྤང་དང་སྐྱ་
 རྩོད་རྒྱུ་ལྡན་པོ་དང་། རྣམ་སྤང་གཟུགས་ཤུང་ནམ་དག་གི་ལྷ་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་མངའ་
 བསྐྱར་བས་ཡི་གྲིས་མང་པོར་སྒྲེལ་བ་ཡིན། ཐང་སག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡི་ལྷུང་ལྷ་
 གསུམ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་སུ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་
 ལན་བདུན་བརྗོད་ན་ལེགས་པས་དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ནི། རང་ཞེ་སྤང་རྩོད་རྩོད་གསལ་བའི་
 ཐུགས་ཀའམ། མདུན་དུ་རྒྱ་བའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བ་དང་། མཐར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བཀོད། ཡི་ལྷུང་ལྷ་དང་པོའི་ཆེ་འོད་ཟེར་གྱིས་སོག་པས་རང་གཞན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སློག་གཅོད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཀྱན་
 སྤྲོང་དང་བཅས་པ་ཐད་ཀྱིས་ཆད་ནས་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་སོགས་ལ་བསྐྱེམས་ནས་
 ལུལ་བས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སློག་གཅོད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བར་
 བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་པའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན། གསུམ་པས་ལོག་གཡེམ། བཞི་བས་
 རྩུག་ལྷ་པས་སྤྲུལ། དུག་པས་ཆོག་རྩུབ། བདུན་པས་དག་འབྲལ་ཀྱན་སྤྲོང་དང་བཅས་པ་
 ཐད་ཀྱིས་ཆད་ནས་ཐེམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལས་གྲོལ་བར་བསམ་ན་
 ཆོགས་བསགས་སྤྲིབ་སྐྱངས་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་སྤྲོང་བ་དང་བྱིན་ཆད་སྤྲིག་པས་
 མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཀྱན་སྤྲོང་དང་བཅས་ན་མི་དགེ་བཅུ་སོགས་སྤང་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཆོང་ཡང་སྐྱ་ལུས་སྤྲིན་བྱེད་ལུས་དག་གི་ལས་བདུན་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་སྤྲོང་
 བ་ཡིན་པས་གནད་ཆེད།

གསུམ་པ་སྤྲོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་འབྲལ་བ་ལ། སྤྲིགས་སྤྲོང་ཞལ་རྒྱུར་གཟིགས་པའི་
 གཡམས་ནས་མགོ་བརྒྱམས་ཏེ་རྒྱ་བཞི་རྩུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཉེར་སྤྲོད་ལྷ་གངས་དངོས་སུ་

བཤམ་བཤམ་ཆར་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་མང་པོ་བསམ་ཆོག །གངས་མང་ཉུང་
 ཅམ་ལ་སྟོས་བ་ཅི་ཡོད། མཆོད་གཏོར་བསངས་སོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོན་གྱི་
 བཀོད་བ་ཡིད་ལ་བྱན་ནས་ཆམས་རེས་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་
 ཅན་བསྐྱེད་ཚུལ་འཆར་དགོས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ལ་སྤར་ལྷར་བཞི་ལས་བསངས་
 སྤངས་གཉིས་འདྲ། བསྐྱེད་བ་ནི། སྤགས་དོན་བྱ་ཏེ་མཆོད་ཇས་མི་སྤང་བའི་བདེན་སྟོང་
 དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་གྱི་སྤང་ཆ་ལས་མཆོད་པའི་གོ་སར་མཆོད་པའི་གངས་མཉམ་
 གྱི་ཨ་ཡིག་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཐོད་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཨ་རྒྱ་
 གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཨ། བླ་འྱི་བླ། འཕྱེད་འཕྱ། རྒྱ་བའི་རྒྱ་སོགས་ལ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་བ་
 ཨི་ཤི་ལྷི་རྒྱ་ལྷི་གི་ནོ་ཤི་རྣམས་བཅོ་ལྔ་རེ་གནས་བ་ལས་མཆོད་ཡོན་ནས་རོལ་མའི་བར་
 གངས་དེ་སྟེད་བྱུང་བར་བསམ། མཆོད་ཇས་རྣམས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་
 བ་ནི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་
 དེ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲོ། བཞི་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ལ་བྱིན་ནི་གཟི་བྱིན་དང་། བརྒྱབས་
 བྱི་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་
 གསུངས་པས་སོ་སོའི་སྤགས་བཞིན། ཕྱག་རྒྱ་བྱས། ཆོག་རིས་ལྷར་དེ་དང་དེར་གྱུར་བར་
 མས་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོད་བྱས་ནས་མ་སྤངས་པར་དང་པོ་རང་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
 ཤེས་རང་ཆས་སུ་ག་ལ་སྟེ། ཕྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་དང་པོ་དེ་ལྷར་སྤངས་ནས་
 རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བ་བྱུང་འདུག །དེས་ན་མཆོད་ཇས་རྣམས་རོ་མོའི་ཁྱད་པར་བདེ་
 སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མཆོད་ཡོན་སོགས་རང་རང་གི་གཞུགས་ཅན། བྱེད་
 ལས་གྱི་ཁྱད་པར་མཆོད་ཡོན་གྱིས་ཐུག །ཞབས་བསིལ་ཞབས། ཞལ་བསིལ་ཞལ།

༡ མཆོད་གཏོར་བསང་མཛོད་དཔལ།

༢ བླ་འྱི་བླ། མཛོད་དཔལ།

བསངས་གཏོར་སྐྱེ། མེ་ཏོག་དབྱུ། བདུག་སྒྲོས་ཤངས། མར་མེ་སྐྱེ། བྱི་ཆབ་སྐྱེ།
 ཞལ་ཟས་སྐྱེ། རོལ་མོས་སྐྱེ་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་གི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེ་བར་
 བསམ་ལ། མཚོད་ཇུས་རང་མིང་འབྱུ་གསུམ་གི་བར་དུ་སྐྱེལ་ནས་བཟོད་དེ་དོ་རྩེ་གསུམ་
 གི་རོ་བོར་གྱུར་བའི་མོས་བ་བྱ། དེའང་རེ་རེ་བཞིན་ནས་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་གི་མཐར་ཕྱུང་
 བཏགས་བ་ལས་བྱེན་རྒྱབས་ལ་བྲ་རྒྱ་མི་སྒྲིབ། རང་ཅག་གི་ཆོར་བ་བདེ་བ་རྒྱལ་སྐྱེའི་
 ཀུན་སྒྲོང་ལས་ཉོན་གིས་བསྐྱེད། རོ་བོ་ལས་ཉོན་གིས་ཐེན་བའི་སྐྱེག་བདེན་གི་རང་བཞིན་
 བྱེད་ལས་ཟག་བ་ཁོ་ན་སྐྱེལ། ཟག་བཅས་སུ་འདོག་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་བའི་ཟག་བཅས་
 ཏོག་བའི་ཟག་བཅས་གཉིས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཟག་བས་བཅིངས་བ། ཟག་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྐྱེགས་ཟག་བའི་སྒྲོ་དུག་བཞག་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཤས་རེ་རེའི་སྐྱེད་དུ་ཆང་།
 སངས་རྒྱུས་གི་སའི་བདེ་བ་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ལས་ཉོན་གིས་མ་བསྐྱེད་བར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་གི་རང་བཞིན། འབྲེལ་བའི་ཆོ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་སེལ་
 འདོད་དང་བདེ་བ་སྐྱེབ་འདོད་གི་བྱམས་སྐྱེད་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་གིས་ཐེན་བས་ཀུན་
 སྒྲོང་ཟག་བ་དང་མ་འདྲེས། འོངས་སྒྲོད་བའི་ཆོའང་ཟག་བས་མ་བཅིངས། བྱེད་ལས་ཟག་
 མེད་གི་བདེ་བ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་བ། “འདི་ལ་རོ་མི་ཞིས་བ་རོ་མཆོག་སྐྱེད་།”¹ ཞེས་བ་ལྟར་
 ཆོགས་གཉིས་གོམས་བའི་ལག་རྩེས་ལས་བྱང་ཆུལ་རྒྱས་བར་སྐྱེལ་ཡང་འདིར་མང་བས་
 འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། འཇིགས་སྒྲོང་གི་གཏོར་མ་བྱེན་རྒྱབས་གི་ཆོ་ག་ནང་མཚོད་དང་
 འབྲ། གཉིས་ཀ་རོ་བོ་ཟག་མེད་གི་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་འབྲ་ཡང་ནང་མཚོད་བཏུང་བ་
 དང་། གཏོར་མ་བཟའ་བའི་རྩེས་ཡིན་བས་རྒྱལ་བ་ཞི་རྒྱས་སྐྱེགས་རང་རང་ལ་རྒྱལ་སྐྱེལ་གྱི་
 བཞི་རྒྱ་གམ་རྒྱར་གསུམ་སྐྱེགས་གི་དབྱིབས་ཅན། ལྷང་ན་ལས་མཐུན་གི་བདུད་ཅི་སྐྱེད་རྒྱ་

1 འབྲེལ་བ་ ཤིང་དབང།

2 རྩེ་བསྐྱེད། ཤིང་ཕྱིན། 1 རྒྱལ་བ་བྱམས་བ་མགོན་སོ། མཚོན་ཏོགས་རྒྱུ། རྒྱབས་བཟུང་བ། ཤིག་གངས་1943

3 རྒྱས་བར་བསྐྱེལ་ མཚོད་དབང།

ཡོད་པ་སྤྱར་བྱར་སྤྱངས་པ་ནི། “དཔར་ཆེན་གཏོར་མ་དེ་ལྟར་སྤྱངས་པ་ལ།” ཞེས་པའི་
 རོན་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབས་མགོན་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་གསུངས། གཏོར་མ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་གི་
 ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་གཏུ་མོ། སྒྱུ་འོད་བྱང་གསུམ། ཡི་ཤེས་ལྷ་སོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་
 ཆང་བར་བྱས་ན་ལེགས། རང་རེ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་གྱི་བཅུད་སྤྱང་བའི་
 བྱངས་སུ་ཡོད་པས་གདམས་ངག་གི་གནད་རིམ་ཐེན་ནས་སེམས་ལ་འཛིན་དགོས། ཟན་
 གཏོར་ཐུས་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒོ་འཁོར་མི་དགོས་པར་དེ་ཉིད་དམིགས་ཉེན་བྱས་ནས་སྤྱང་
 པར་སྤྱངས། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུབ་མཆོད་ལྟར་གཏོར་མ་མེད་ཀྱང་ཡིད་གིས་སོས་ཏེ་གྱིན་
 གིས་བརྒྱབས་ནས་བྱལ་ཆོག །ཡོད་ན་དཔར་ཆེན་གྱི་ཐུང་རེད། དེ་ནས་ཕྱོགས་སྤྱོད་གསལ་
 འདེབས་པ་ནི། རང་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེ་རྟེ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་ཅེ་མོ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱག་པ་ལྷགས་སུ་ལྷ་བྱ་བཅོ་ལྷ་འཕྲོས་པ་ཕྱོགས་སྤྱོད་གཅོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་གར་
 རེག་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་ཕྱེ་འབྲེན་པ་ལྟར་བྱངས་པ་ན་འཁོར་རྣམས་
 ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་བཀྱགས་ཏེ་གཏོར་སྤྱོད་དམ་རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པ་རིམ་
 གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤོན་རྒྱལ་བ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་ཕྱོགས་སྤྱོད་བཅོ་
 ལྟར་དབང་བསྐྱར་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་གསང་མཆོད་ནས་སྤོས་
 པ་ནི་དེའི་ཆེ་བཀའ་བསྐྱོས་པའི་དམ་ཆོག་རྟེ་སུ་བྱན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ལ་བྱག་མཆོན་
 རྟོ་རྟེ་ཅེ་བརྒྱ་པ་འཛིན་པས་རྟོ་རྟེ་མཆོན་ཆ་བརྒྱ་གྱིན་ཏེ། རིག་ཕྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་
 མིག་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ། སྤང་ཆེན་ས་སྤྱང་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ། སྤྱི་མ་རྟོ་རྟེ་ཁྱབ་འདུག་སྟེ་
 དབང་། ཞོན་པ་མཁའ་ལྗིང་ནི་ཁྱུང་། ཕྱག་མཆོན་ཞོར་བུ་ཀྱི་སྤྱི་རྩ་ཞི་མཛོད་ལྷན། མེ་ནི་མེ་
 མཆོམས་ཏེ་ཤར་སྒྲོ། རྟོ་རྟེ་མེ་ནི་མེ་ལྷ། རལ་པའི་མོད་སོགས་བྱང་སྤྱོད་གི་ཆ་བྱང་ཅན།

༡ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འདུལ། ད་མགོན་བསྐྱང་། འབྲུལ་དཔལ་། ཤོག་གངས་༡༢ནང་ ལས་བྱུང་བཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “དཔར་ཆེན་གཏོར་མ་དེ་ལྟར་སྤྱངས་པ་དང་།” ཞེས་སོ།

ཕྱག་མཆན་རིལ་བ་ནི་སྤྱི་ཚུགས། །དབྱུག་གུ་ནི་ལག་རྟེན་ལྟ་བུའི་དབྱུག་བ་རྒྱུད་ཀྱི་མིང་།
 སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆོ་སྲོག་སྤྱི་འཕྲིན་ཀྱི་ལ་དབང་གྱེད་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 གཤིན་ཅེ། རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མིང་མི་པོ་ལ་ཞོན་པ། མི་དུས་ཀྱི་ཕྱི་མིང་ལ་འབྱུང་བ། རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ་ལ། རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟ་སྟེ། བཞོན་པ་²འི་དྲུགས་རྩལ་ཡང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ས་
 ཁམས་ལྟར་ཁདྲོག་སེར་པོ། རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་ཀྱི་དགོད་སྤྱོད་ཏེ་ཁོར་བདག་ཡིན་པས་ཕྱག་
 མཆན་རྟེན་ལེ་ལ་བྱི་བྱར་བྱི་ལ་བྱིས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྟེ་མོང་ཡིན། བེ་ར་རྒྱ་ར་ས་བོན་
 ཀྱི་ཁྱོད་ཁྱོད་ཏེ་འབྲས་སོགས་སྟེ་མ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སྒྲ་མས་གསུངས། ས་སྤྱི་
 བཀའ་འབུམ་དུ་ས་བོན་དུ་མ་ཁྱོད་ཁྱོད་ལྟར་ཆགས་པ་གསུངས་པས་ས་བོན་སྤྱི་ཆོགས་
 ཡོད་པའི་སྟེ་མ་བསམ་ཆོག །ཁོར་རྒྱན་མར་ཕྱག་མཆན་འབྲས་ཀྱི་སྟེ་མ་ཡོད་པས་མཐའ་
 གཅིག་དུ་ཤེས་པ་མེད། རྣམས་ཀྱི་རིང་ནི་ཆོགས་བདག་སྟེ། བཞོན་པ་ཁོར་སྤྱད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དུ་བྱི་བ་སྟེ་ཅི་ལྟ། ཆོགས་བདག་སྤྱད་ཐབས་སུ་བ་བྱི་བ་ཞེས་ཡོད། ལ་དུ་ནི་ཇས་
 བརྒྱད་སྤྱར་བའི་བཟའ་བ་སྟེ། ཀྱན་མཁྱེན་པོར་མའི་འཛིགས་ཀྱི་དབྱེད་རིམ་དུ་གསལ།
 རྣམས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ནི་འབྱུང་པའི་བདག་པོ་དབང་ཕྱག་སྟེ། འདོད་ཁམས་གཞན་འབྲེལ་དབང་གྱེད་
 ཀྱི་བདག་པོའི་འབངས་སུ་རྒྱུད་ཡོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ཆོག་གི་སྤྱབས་ཐོག་མར་
 དབང་ལྡན་ནས་བཀའ་བསྟོན་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་སྤྱར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མང་། རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ཉི་མ་སྟེ་བསྐྱོད་གཉེན་ཡིན་པས་བསྐྱེད་ཕྱག་མཆན་དུ་བསྐྱེད་སྟེ། རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆུ་བ་དང་མཛོད་
 ལས། “འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་སྤྱོད་ཆངས་པས་འདྲིད་ཕྱིར་རོ།”³ ཞེས་
 བའི་ཐད་དུ་འཕགས་པ་རྟ་རྒྱལ་གྱིས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱེད་པ་པོར་
 གྲགས་པ་བདེན་ནམ་དེས་པས། བདེན་ཞེས་འཕགས་པ་ལ་རྩུག་སྤྱི་མ་ཁུས། མི་བདེན་

² བཞོན་པ་ ཤིང་དབང་།

³ རྟ་བུ་སྤྱོད་མཛོད་ལ། ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོད་མ་མཛོད། གནས་ལྟ་བུ། ཤོག་གྲངས་ 91ན

ཞེས་སྤྲུལ་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་ངོ་ཚ་ནས་ལན་འདེབས་མ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་མི་སྤྲོད་རྗེ་ཆངས་པ། ཐགས་བཟང་རིས་དང་། སའི་ལྷ་མོ་གཉིས་རང་
 མིང་ནས་སྒྲོས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་སྤྲུལ་དེ་དག་ཕྱོགས་
 སྐྱོང་སོ་སོར་གོ་བའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། འཇིགས་བྱེད་གི་ཆོ་གར་སྟེང་འོག་གི་
 ཕྱོགས་སྐྱོང་སྟེང་འོག་ཏུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་མོད་ཀྱང་། འདིར་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་
 གསུམ་དབང་ལྟན་དང་ཉེ་དབང་གི་བར་དང་། འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཉིས་ཅུ་ལྟ་དང་བདེན་
 བལ་གྱི་བར་དུ་བཀོད། ཕྱོགས་སྐྱོང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དང་། ཕྱག་བཞི་སོགས་མི་
 འདྲ་བ་ཆོ་ག་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་ཁོག་ཆ་འདྲ། འཁོར་དུས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་བ་མ་ལུས་
 བ་བཀོད། མདོར་བསྟུན། བསྐྱེད་ཆོག་བཞག་ནས་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་གནས་པ་
 རྒྱུད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པ་ལས། ཞེས་སྤྲུལ་ཆོག་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་མདོན་དུ་མཛད་པའི་ཆེ་སྤྲོ་བུ་བླ་མོ་ཚུན་ཆད་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
 བས་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་
 གསུམ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འོལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་ནས་མ་དག་པའི་སྤྲང་ཆ་འགག་
 སྟེ་རྣམ་སྤྲང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྣམ་སྤྲང་ལུས་བཅས་སོགས་རང་རིགས་ཀྱི་འདུས་པའི་
 ལྷ་འཕག། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཤེས་རབ་མ་སྟེ་ལུས་དང་བཅས་པའི་སྤྲང་
 བཞེངས་པའི་ལྷ་གས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་རྩྱུ་ལས་རྗེ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་དམར་པོ་འོད་ཀྱི་
 སྤྱུ་གུ་ཅན་དུ་བསམ། རྒྱ་གར་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཟས་སྟོབས་པའི་སོག་མར་ཞུས་དང་
 བསངས་གཏོར་འབུལ་བ་སོགས་དང་སྒོ་བསྟན་ཏེ་ཆུ་བཞི་ལུས་བས་ཕྱག་ཞབས་བསྟུ་བ་
 སོགས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་པར་བསམ། གཏོར་སྤགས་ཨི་ཤྲུའི་སྤྲུའི་བར་དུ་བཅུག་

སྟེ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས་མགོར་ཨོྲཱ་ཨཱ་ཨཱ་དང་། མཐུག་ཏུ་
 རྩི་སྒྱུ་ཞེས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། དེ་ཡང་གཅིག་ཅེས་མ་ཡིན་
 པར་དེ་ལྟ་བུས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པ་སྟེ་བྲུབ་པ་དང་། ནམ་མཁའི་མཐའ་བྲུབ་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཅི་གཞིར་བྱས་ནས་གཅིག་བཅུ་བརྒྱུ་ལྟར་ནས་གངས་མེད་ཀྱི་བར་དང་།
 རྒྱལ་མཚན་ཅེ་མོའི་དབྱང་རྒྱན་དང་། རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་གངས་མདོ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་པ། ཞེས་པ་ཡང་དེ་དག་ལས་བཀྲལ་བའི་གངས་ཀྱི་
 གནས་ཤིག་གི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཅེ་རེའི་ནང་དུ་འདྲ་
 དེ་ལྟ་བུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཅེ་རེའི་ནང་
 དུ་ཆུད་པ་སོགས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་སོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱོད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་
 སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་དང་ཞིང་སྤྱོད་། དེ་རེ་རེའི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གར་སྤར་ལྟར་
 ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་མཐོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་པ་འབྱམས་གྲས་པན་ཚུན་
 གཅིག་ལ་གཅིག་སོན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་ལ་རང་ལུས་དང་མཆོད་རྗེས་དེ་སྟེད་སྒྱུ་ལ་
 ནས་ལུལ་ན་ཆོགས་ཇོགས་ཆབ་ཆེ་བས་ལྷ་གང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་གྱང་རིགས་འདྲ།
 དེ་ལྟར་ཆད་མེད་པའི་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་བཀུག་པ་ནི། “འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་། ཀུན་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱང་འདི་ལྟ་སྟེ།”
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་འཕམ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྤྱར་མི་ལྡང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོམས་པར་

༡ ཇི་ཅོང་ཁ་ལ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༤ རྒྱལ་འབྱོར་དག་ཤིང་། གཅོད་དབང་། སོག་གངས་མཚན་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། འཛིག་
 རྟེན་སྤྱོད་། ཀུན་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ།

ཞུགས་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་གནས་པས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གོ་མི་
 འགོག་པར། “རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།” ཅས། “རྩལ་རགས་མི་
 འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྲི་མི་འགྱུར།” ཞེས་པ་ལྟར་སྤྲི་མི་ལོན་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐབས་ཤེས་བྱང་འདུག་གི་དབྱིངས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་
 ཡུགས་ཡོད་པས་མི་ཤོང་བའི་དོགས་པ་མི་དགོས། སྤྲི་མི་ལོན་པའི་སྤང་ཆོད་གཞིར་བཞག་
 དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཁས་ལེན་ཟེན་དཀའ་ཡང་
 བྱང་འདུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ས་བརྩ་བ་མན་ཆད་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་
 གནས་ལ་ཁ་ཆོན་ཆོད་དཀའ། དབྱེ་མའི་རིང་མོང་གི་སྤྲད་ཅིག་མ་རྣལ་འཕྲོར་པའི་ཐུགས་
 རོར་བཞག་པ་ལས་དོན་ལ་མེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་མིན། འདི་ལ་ལྟོས་ན་དེ་
 འཆར་སྤྲ་བ་ལྟ་བུར་ཡོད། ཆོད་ཆོད་བྱས་ནས་འཆར་བ་ལས་ཆད་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་
 མི་རྣམས་པ་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བེད། པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ལེ་ཤེས་གྱིས། རྩལ་གཅིག་
 རྟེན་དུ་རྩལ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡོད་ཆོག་པ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་གསུངས་པར་ཉོར་
 ཆང་གསེར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་འདྲ་བསམ་ན་ཡིད་ལ་ཤར་ཆོག་པ་དཔེར་ན་ངས་
 བཟ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་མདུན་དུ་གསལ་བཏབ། འདིར་འཁོད་པའི་མི་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་རང་རང་གི་མདུན་དུ་དེ་ལྟར་གསལ་བཏབ། དེ་ཐམས་ཅད་མི་གཞན་གཅིག་གིས་
 གསལ་བཏབ་ན་འཆར་བ་ལྟ་བུར་ེད། དེ་ལྟ་བུའི་མགྲོན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྤྲ་ཡུམ་
 བཅས་གྱི་སྦྲར་བཞེངས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པས་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཀ་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་རོ་བོར་གནས་པ་ནི། “སྟོམས་པར་

9 རྟེན་བརྟེན། དབྱེ་མི། དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབྱེ་མ་འདུག་པ། ཤོག་གྲངས་272ན་3 ལས་བྱང་བརྩམས་པའི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཞོད་ན། “རྩལ་
 གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།” འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྟོགས་བྲབ་རྩལ་སྟེན་མིན། རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྲི་
 མི་འགྱུར།” ཞེས་མོ།

འབྲུག་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡི།། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཞིང་།།” ཞེས་པ་
 ལྟར་ཉེ། ཐམས་ཅད་ཟུང་འབྲུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་དོན་ནོ།། ཞི་བ་ལ་མོད་པའི་བདུད་ཅི་
 དང་། ལྷའི་ལྷགས། འོད་ཟེར་སོགས་དཀར་པོ། རྒྱས་པར་སེར་པོ། དབང་ལ་དམར་པོ།
 མངོན་སྲོད་ལ་ནག་པོ་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་རེད། རྒྱགས་སྲོད་ལ་སོ་སྤྱི་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བར་ཡོད་པས་སྤྱོད་འགྲོའི་སྐབས་འདས་མ་འདས་མ་ཕྱེ་བའི་ཡོངས་རྫོགས་ཆང་བ་
 དགོས། མཆོད་པ་རྒྱ་བཞི་སོང་ཟེན་པས་འདིར་མེ་ཉོག་སོགས་ཉེར་སྲོད་ལྔ་དང་། གཏོར་
 མ་རྣམས་དབང་པོ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་བདེ་སྟོང་གི་དབྱིངས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཞེས་ཟུང་
 འབྲུག་གི་མཆོད་པའི་དམིགས་རྣམ་ཆང་བར་བྱེད། མཐོན་རྣམས་འདུས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་
 གྲང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ལྟར་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འགྲུབ་
 པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་མཐར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད། དེ་ཡང་བདག་
 གི་དབྱིག་གསེར་ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་འབྱུང་བས་དང་པོ་འགལ་རྒྱུན་སེལ་བ་དང་།
 ཕྱི་མ་མཐུན་རྒྱུན་སྤྱི་བའི་འཕྲིན་བཅོལ་ཉེ། དབྱིག་གསེར་སོགས་མཆོག་སྤྱི་བའི་མཐུན་
 རྒྱུན་འཛོམས་པའི་མི་དང་མི་མིན་རྣམས་བྱ་བྱེད་སེམས་ལ་མི་དྲན་པར་འཛོམ་ནས་བན་
 གནོད་གང་ཡང་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་ཆོངས་པ། ཡན་ལག་བསྐྱལ་བསྦྱོད་མི་རྒྱས་པར་གིང་
 ལྟར་རེངས་པ། ཞགས་པ་དང་ལྷགས་སྒྲོག་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་མཐུ་བཅིངས་ཉེ་གཡོ་འགྲུལ་མི་རྒྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛིག་པ་སྟེ་འཛོར་བར་
 མཛོད་ཅེས་བ་དང་། བདག་ལ་དབྱིག་གསེར་སོགས་མཆོག་སྤྱི་བའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་
 བ་མེད་བ་དུས་ད་རེས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་གནང་བ་དང་། སྤོང་གྲོགས་ཉེ་
 བན་པའི་གྲོགས་མཛོད་ནས་བདེ་ལེགས་འཕྲོག་པའི་གོགས་ཞི་བ་དང་། ལས་རབ་

༡ རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་རྫོང་འཕེང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༤ རྣལ་འབྱོར་དག་ལེམ། གཅིང་དབར། འོག་གྲངས་༡༤༩༡

འབྲམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་རྟག་དུ་བསྐྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལས་བཅོལ་བས་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་པར་བསམ། སྤར་ཡང་ཞལ་བསིལ་དང་། མཆོད་ཡོན། སོ་ཅི་ཉེར་སྤྱོད། རང་
 མཆོད་ནམས་ལུ། རྟོགས་སྤྱོད་རང་རང་གི་སྤྱོད་པར་རིགས་བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་
 གསལ་བཅུ་ལྟེ་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་བས་སྤྱོད་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་མཆོད་མས་མ་
 འབྱོར་བ་དང་། ཉམས་བ་དང་། སྤགས་བ་དང་། འབྲམ་ཚུལ་མ་ལེགས་བ་དང་། ཆད་ལྷག་
 སོགས་རང་གི་མ་དག་པའི་སྤར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁོངས་བ་མཐའ་དག་བྱང་ཞིང་དག་པར་
 བསམ། མཆོམས་གལ་ཆེན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆོག་མི་བརྗོད་
 བའམ། བརྗོད་ཀྱང་སྤར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལ་མི་གཞོད་པའི་མཆོམས་སུ་བྱེད་བཞེད་
 དེ་བཞུགས་པའམ། རང་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ཞལ་རང་ལ་སྤྱོད་པ་ནས་བར་ཆད་བསྐྱང་
 བའི་བསམ་བས་བཞུགས་པར་མོས་ཀྱང་བྱུང་ངོ་།།

བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྩ་གཉིས་ཉེར་སྤྱོད་པོལ་མོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་
 བཅས་བྱིན་ཆུབས་སྤར་དང་འབྲམ་ཞིང་། བ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་རང་གི་
 གཡས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབྲམ་ལུལ་གྱི་གཡས་ནས་མགོ་ཚུམ་པ་ནི་
 གཡས་ཀྱིས་ཐབས་མཆོན་བས་སྤྱོད་པ་ཅུ་ཏེན་པ་དང་། བ་རྒྱུད་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་
 བ་གཡོན་པས་ཤེས་རབ་མཆོན་བས་འོད་གསལ་སྤོན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱག་པ་ཡིན།
 མདུན་བསྐྱེད་ལ་མཆོད་པ་ཆར་མང་པོ་ཡོད་ན་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མཆོད་ཡོན་
 དང་། རང་སྤྱོད་སུ་ཞལ་ཐས་ལྷ་གངས་ཐད་བསྐྱགས་དང་། བ་རྒྱུད་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་
 བ་གསུང་བཤད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཡོད་ངོ་།།

ལྷ་པ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་བརྒྱས་ལ། ཐོག་མར་སྤྱབས་འབྱོར་ཆོགས་ཞིང་
 བོ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་

པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བདེ་བ་པའི་རིགས་ལྟ་སངས་རྒྱུ་། འཁོར་གཞན་
 རྣམས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་། དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་རྫོགས་པའི་ཆོས་
 དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཉོག་གི་ཁང་བྱ་ཆུང་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་ལུང་
 གི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་སྐུ་བས་ལུལ་རང་རང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་སྒྲེགས་བམ་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་བྲག་རི་ལྟར་བཞེགས་པའི་གདོང་དར་དར་སྒྲེགས་ཤིང་སོགས་ལས་
 གུང་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་ཤིང་རང་སྐྱོ་སྒྲོགས་བཞིན་པར་བསམས་ལ། ཡིད་ཀྱིས་རོལ་
 བ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་། རྫོག་བ་མ་ལུས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས། འཆིང་བ་རྣམས་ལས་
 སོགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྐུ་བས་འགོ་བྱ་ཞིང་། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་བ་སོགས་ཀྱིས་
 སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད། རང་གི་སྤྱི་ལོར་ཁྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་
 དཔལ་དཀར་པོ་རྩོད་ཀྱིས་འཛིན་པས་ལུས་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མ་དཀར་པོ་རྩོད་
 ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་གཞུང་ལྟར་བསྐྱེད། ལྟ་གང་བསྒྲོམ་གུང་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྫོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དང་། ཁྲ་མའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་དགོས་པས། “ཁྲ་
 མ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ན།། སངས་རྒྱུ་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད།།”¹ ཅེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ཁྲ་མ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་དང་། མ་གྲུབ་པའི་དུས་སོགས་ཕྱིན་ཅི་སོག་འཆར་རྒྱ་མ་ཡིན་
 པར། རྒྱུ་བ་པ་སོས་ཁྲ་མ་མ་བསྐྱེན་པའི་གོང་ངས། ཡི་དམ་ཁྲ་མར་མ་ཤེས་པའི་གོང་ངས།
 ཁྲ་མ་དང་ལྟའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་པ་མ་རྟེན་པའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱུ་
 ཐོབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན། ཁྲ་མ་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བ་དང་། སྐྱོབ་མ་འབགས་པ་ཡིན་གུང་ཁྲ་
 སྐྱོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་། སོ་སྐྱེ་ཡིན་གུང་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པའི་
 སྒོ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་གཞིགས་ནས་ཁྲ་སྐྱོབ་དུ་མཆོམས་སྦྱར་བའི་

¹ སྐུ་གསུང་རྫོ་རྩེའི་ མཛོད་དཔར།

² ལུང་འདི་མ་རྟེན།

འཕྲིན་ལས་ཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་སྤང་ཆོད་ལ་ཅི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་སློབ་མ་དེས་
 གྲུ་མ་དེ་བསྟེན་པའི་སྐབས་ཚུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གྲུ་
 མ་དེའི་སློ་གསུམ་ལ་ཞུགས་ནས་སློབ་མ་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན། ཚུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ལས་སྐབས་དེར་གྲུ་མ་དེར་ཤར་བས་ཡི་དམ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ན་འབྲུབ་
 ཐག་ཉེ་བ་དངོས་སུ་བསྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ལ་ཐུག། དངོས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟེན་
 ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་ཐུག་པས་ཆོག་དང་མན་ངག་གི་མང་ཉུང་ལ་སྟོས་པ་མེད་དོ། ཡལ་
 ཡུམ་གཉིས་ཀའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ཆོག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེ་
 བས་ཆོག་རིས་ལ་ཐུགས་ཀར་རྩྱ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས། རྩྱ་གི་འོད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་
 བྱངས་པ་ལ་ཨ་རྩྱ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། རེ་རྩྱ་པོ་རྩོམ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེན་སྤྱད། སྤར་ཡང་
 དབང་ལྷ་རྒྱལ་བ་སྤས་བཅས་རིགས་ལྷ་བྱམ་བ་ཐོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྱངས། མཆོད།
 དབང་བསྐྱར། མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་ཐུགས་ཀའི་འོད་གྱིས་དོན་གཉིས་བྱས། སྐུ་མཐུ་སྟོབས་དང་གཟེ་བཞིན་རྒྱས་
 པ་སྐུ་ལུས་སྤོང་བྱེད་ཅལ་དུ་བཏོན། ཡིག་བརྒྱའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སྟོབས་བཞི་
 གསལ་བཏབ་ནས་རང་ལ་བསྟེན་པ་སོགས་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་བྲིས་ཐོན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ལ། མཐུན་རྟེན་བསྟེན་པ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་།
 འགལ་རྟེན་འགོག་པ་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་(མཐུན་རྟེན་བསྟེན་པ་ཆོགས་
 བསགས་པ་)ནི། རང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྤྲ་ཆོགས་པད་ཉི་ལ་གནས་
 པའི་རྩྱ་སྟོན་པོ། དེ་ལས་འོད་མེར་ཅེ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དཔག་མེད་འཕྲོས་པས་རང་
 བཞིན་གྱི་གནས་ནས་གྲུ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ཆོགས་རྣམ་མཁའ་གང་པ་སྤྱན་བྱངས་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁའ་བཞུགས། སྤྱོད་པའི་འོད་

ཐེར་སྤྱང་གའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གཤམ་ཆེ། སྐུ་མ་འཛིགས་བྱེད་ལ་གཙོ་
 བློ་འཛིགས་བདག་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་དུར་ཁྱོད་དུ་གསལ་འདེབས་ཀྱང་
 འདིར་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད། དེའང་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱུད་པེད་བསྐྱོད་དགོས་པ་མ་
 ཡིན་པར་འཕྲོས་མ་ཐག་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ལས་གང་འདོད་
 གྱི་གཞུགས་སྐྱར་འཆར་བ་ཡིན། སེམས་ཙན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བདེན་བྱུང་གིས་
 སྤྱོད་པར་ཁྱད་མེད་པས་རང་བཞིན་ལ་དེ་མས་བསྐྱེད་པ་མ་ཞུགས་པར་འབྲུལ་པེད་སེམས་
 ཙན་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་བདེན་བྱུང་ཁོ་ནར་སོང་བས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་དེ་མ་ཉོན་
 མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད། ཉག་པར་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་དེས་བྱ་བ་བྱེད་
 པས་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་གྱིས་སྤྱོད་ནས་མི་མཐོང་བ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་མ་རུས། “ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན།།” དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་
 འདོད།།” ཅེས་པ་ལྟར་སེམས་བདེན་མེད་ལ་རང་བཞིན་ནམ་དག་དང་། སྒྲོ་བྱུར་ནམ་དག་
 གཉིས་ཡོད་པས་སྐྱ་མ་ཡོད་ཀྱང་བྱི་མ་མེད་པས་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་དེ་མས་གཡོགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་བར་སྐྱ་དོན་གྱི་སྤྱང་བ་ལ་བཞེན་དགོས་པས་སོ་སྤྱེ་དང་། སེམས་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱར་མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པས་
 པར་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་དེ་མ་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་འཇུག །དེས་ན་དེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ལ་ཞུགས་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 ངོ་བོ་སེམས་ཁོ་རང་ལ་བྱེད། སངས་རྒྱས་པ་ན་རང་བཞིན་ནམ་དག་དང་། དེ་མ་དང་བྲལ་
 བའི་སྒྲོ་བྱུར་ནམ་དག་གཉིས་འདྲེས་ནས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོས་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱར་
 མི་ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་པས་པར་ཞུགས་པས་ཉོན་མོངས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐད་པ་

༡ རྩེ་བཅུ་ན། སེམས་ཙན། རྩེ་འཛིགས་པ་བྱམས་པ། དབྱེས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད། མེད་དང་མོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 རྒྱུ་མ་རྒྱུད་མི་འབྲེལ། “ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས།།” ཞེས་སོ།

༢ སེམས་ཀྱིས་ མཐོང་དཔར།

འཕྱོག་བདེན་ལ་འཛོག་པའང་འདི་ལ་ཐུག་ཤི། སྤྱིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཟད་པ་ན་དགག་བྱ་ཐོག་
 དེག་བཀག་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་སང་ལས་གཞན་མེད་པ་ལྟར་བྱི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་ན་
 ཆོས་ཉིད་ལས་ཟད་ཆ་གཞན་མེད་པས་སོ།། དེས་ན་འདིའི་སེམས་བདེན་མེད་གྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་གྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དག་མེད་པས་སེམས་གྱིས་མ་བྱུང་། དག་པ་གཉིས་
 ལྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་། ཆོས་སྐྱུའི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་འདྲེས་ནས་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་ཆོས་སྐྱུས་གར་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
 དང་། དེས་གར་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་གིས་བྱུང་པས་རྒྱུ་སྐྱུ་དང་། དེའི་
 གདངས་གསུང་དུ་འཆར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཞེས་པ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 ཆོས་སྐྱུ་དེ་ལ་བྱས་ནས། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཡོད་པས་ནམ་མཁའ་གར་བྱུང་།
 ཆོས་སྐྱུས་བྱུང་། ཆོས་སྐྱུས་གར་བྱུང་གཟུགས་སྐྱུས་བྱུང་པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་བཞིན་
 ཆོས་སྐྱུའི་དབྱིངས་ནས་གཟུགས་སྐྱུ་གར་འདོད་དུ་འཆར་བས་ཡོངས་སྐྱུའི་གནས་སྐྱུ་
 མོང་གི་ལུགས་ལ་གནས་གཅོང་ལས་འདས་པའི་འོག་མིན་ཁོ་ན་དགོས་ཀྱང་འདིར་ཡོངས་
 སྐྱུ་དང་དེའི་གནས་འོག་མིན་གྱིས་ཀྱང་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། འདི་ལས་
 འཕྲོས་ནས་གྱུར་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྣམ་གཉིས་སྤྱིར་བསྐྱེད་དུས་ཅོད་པ་མཛད་
 ཚུལ་ཀྱང་གསུངས། ཡོངས་སྐྱུ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐྱུར་སྐྱུ་
 འདྲན་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་རང་རང་གི་ཡོངས་སྐྱུའི་ཞིང་ཁམས་ནས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་རྣམ་པར་
 སྐྱུ་འདྲན་པ་དཔེར་ན་ཡོངས་སྐྱུ་རྣམ་སྤྱང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱུ་སྐྱུ་བྱུ་བྱུ་བ་
 སྐྱུ་འདྲན་པ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལས་
 སྐྱུ་འདྲན་པ་ནི། འོག་མིན་སོགས་ཡོངས་སྐྱུ་ལ་གྱི་སངས་རྒྱུས་རང་རང་གི་ཞིང་ནས་སྐྱུ་
 འདྲན་པ་དཔེར་ན་བྱུ་བྱུ་སྐྱུ་བྱུ་བ་དེ་བ་ཅན་ནས་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་འཁོར་དང་།

བཅས་པ་འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ནམ་བུ་སྤྱོད་
འདྲེན་པ་ལྟ་བུའོ།། མཆོད་པ་ལ། རང་གི་སྤྱིང་གའི་རྒྱུ་ལས་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་མཆོད་ཇམ་ཐོགས་པ་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་པ་
སྤྱོས་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་སྤྱིའི་རྒྱལ་ལྷ་རབ་རེ་རེར། “སྤྱ་ཅམ་ཁྱོན་ལ་དུས་གསུམ་ཆད་
སྟེད་ཀྱི།” ཞེས་སོགས་དང་། “མན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་སོན་པ།”^༡ ཞེས་
སོགས་སྤྱར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤར་བཞིན་བྱེད་པའི་དད་གུས་ཀྱིས་སྤུལ་བས་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་
ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུངས། བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་སྤྱེས་པར་མོས། སངས་རྒྱས་ལ་སྤར་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསར་ཐོབ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་
གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འཕྲོར་བས་མཆོད་ཇམ་གསར་བ་སྤུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསར་སྤྱེ་ཡོད་པར་རིགས་བསམ་འབྱུང་བོ།།
སྤྱགས་དོན་ནི། མན་ཏ་ཐ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཡུལ་སོགས་མཆོད་པ་
སོ་སོའི་མིང་། ལུ་ཏ་མཆོད་པ། མེ་ལྷ་ས་སུ་བརྒྱ་མཆོ་སྤྱོད། སྤར་ཏ་འཛོམས། ས་མ་ལ་སྤྱི་
ཡེ་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་བཞེས། ཞེས་པ་འབྱུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྟེལ་བ་སྟེ། ཇི་ཞེས་སེ་གོལ་
བར་དེབ་ཅིང་སྤྱིང་གའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱོ་ཞིང་རྒྱུ་ཞེས་བསྟུ། ཕྱག་རྒྱའི་སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱིང་
གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་མཆོན་པས་བད་ཀོར་གྱི་བརྒྱ་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་ལ་བྱེད། ཕྱག་རྒྱ་
སྤྱིང་གའི་ཐད་བྱེད་ཅིང་མཆོད་ལྷ་དེ་ནས་སྤྱོ་བས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་
དང་། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་སེམས་དེས་བཞག་ཅམ་ཡོན་པ་མཆོན་ཞིང་། རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བརྩ་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྤྱད་པའི་རྟེན་འགྲེལ་དུ་མཆོད་ལྷ་དེར་
བསྟུ་བ་དང་། ཕྱག་གི་སྐབས་ཀྱང་སྤྱིང་གར་རྟོ་རྟོ་ཐལ་མོ་སྤྱོད། ཕྱག་རྒྱའི་ཆེ་སོར་མོའི་

༡ རྟེ་བརྟན། རྟེ་ཆོགས། རྟེ་བཟང་སྤྱོད་སྤྱོན་ལས། འོག་གངས་ ༣༠༡བ།

༢ རྟེ་ཅོང་ཁ་པ་རྟོ་བཟང་གསལ་པའི་གསུང་འབུམ། ༤ རྟེ་ལ་འཕྲོར་དག་རིམ། གཅོང་དབུ་འོག་གངས་ ༣༤༧

ཆོག་དབུས་མ་མན་ཆད་མི་འཛོར་བས་བྱག་དང་ཞབས་སོར་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དང་། མར་མེའི་བྱག་རྒྱ་ལྟ་བུར་མཐེ་བོང་གི་སྐྱེད་པའི་རི་མོའི་ཐད་སོར་མོ་ལྷག་
 མ་བཏུད་པ་ལ་ཅ་རྒྱུད་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་ཅེས་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གནད་བྱུང་བར་ཅན་རེ་ཡོད་པས་རང་གཅིག་
 བྱར་ཉམས་སུ་ལེན་གྱང་བྱག་རྒྱ་དང་དབྱངས་ཉ་བྱས་ན་ལེགས། མཆོད་པ་མེ་ཉྱག་ལྟ་བུ་
 ལ་ཡང་འི་ལས་བདུག་སྟོས། ཁ་དོག་ལས་མར་མེ། བསེལ་བའི་རེག་བྱ་འི། རོ་ཞལ་ཟས།
 རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་མོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་
 བཞ། མཁྱིན་པའི་སྤྱོད་དབྱངས་སྟོན་པ། ལུས་ཀྱི་འི་ཞེས་པ། མ་མཆུའི་རོ་མངར་བ། གཏུམ་མོ་
 བསྐྱལ་བའི་རེག་བྱ་བྱས་སུ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་སོགས་བཤད་པ་གཅིག་གིས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྒྱས་ཁེབས་པས་གཞན་ལ་སྟོར་བ་དང་འབྱེད་ཤེས་པ་དགོས། རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་
 བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྟེ་ཐམས་ཅད་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱོད་ལོན་པས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་
 བྱུང་འཇུག་གི་མཆོད་པ་བྱས་ན་ལེགས་གསུངས་པར་སྐབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་ནས་
 གསུངས་པས་མཆོད་ལུལ། མཆོད་པ་པོ། མཆོད་ཐུས་ཐམས་ཅད་བྱུང་འཇུག་གིས་བྱེད་
 པའི་གནད་སྟེ་གསུང་བྱགས་དབྱེར་མེད་ལ་རགས་ལས། འདི་ཤེས་དཀའ་ཡང་། གྲུང་ཐང་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས། འབྲེལ་བ་བཞེ་སྟུགས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་ལས་སྤྱིའི་མཆོད་པ་དང་།
 བྱུང་བར་ཀྱི་མཆོད་པ་ཞེས་ས་བཅད་མཛད་པའི་ཕྱི་མའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་གསལ་དུ། “སྤྱོད་
 ཅམ་ཁྱོན་གཅིག་ལ་ཡང་།” ཞེས་སོགས་པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་བྱངས་པ་འདི་བྱུང་འཇུག་གི་
 ཡོན་ཏན་སྟོན་བྱེད་ཡིན། མདོ་ལུགས་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་ཐ་སྟོན་མེད་གྱང་གནད་བྱུང་འཇུག་
 ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་གསུངས་པ་ས་སྟེད་ན་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་ལེགས་བཤད་རེད།
 མཆོད་སྟུགས་ཀྱི་མེ་ལྟ་ས་སྟེ་ཡང་རྒྱ་མཆོ་སྟོན་ཞེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་འཇུག་གི་མཆོད་

༡ རྩེ་བཟུམ། རྒྱུད་འབྲེལ། ༡ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མ་གསུག་པ། འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེན་དུག་པ། ཤོག་གངས་༤ རལ།

བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་མིང་། འདི་དག་གྲང་སྐྱ་ལུས་སྒྲིག་བྱེད་ཅལ་དུ་
 འདོན་བ་ཡིན་ནོ།། བྱལ་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི། “གང་ཞིག་གཟུགས་དང་
 ཚོར་བ་འདུ་མེས་འདུ་བྱེད་དང་།” ཞེས་སོགས་ཏེ། གཟུགས་ལྷན་ལྷན་དག་རྣམས་སྤང་།
 ཚོར་ལྷན་རིན་འབྱུང་། འདུ་མེས་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་དོན་བྱལ། རྣམ་མེས་རྣམ་དག་
 མི་བསྐྱོད་བ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དག་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་
 མ། སྐྱེ་སྐྱེ་མཆེད་སྐྱེ་རྟོ་རྟེ་མ། བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱི་རྟོ་རྟེ་མ། རྟོའི་སྐྱེ་མཆེད་རྟོ་རྟོ་རྟེ་མ། རེག་
 བྱེད་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དག་རེག་བྱེད་རྟོ་རྟེ་མ་དང་། ཡེ་མེས་ཞབས་ལུགས་ལྟར་ན་ཚོས་
 དབྱིངས་རྟོ་རྟེ་མ་དང་བྱལ་དུ་བྱེད་གྲང་འདིར་ཚོས་དབྱིངས་རྟོ་རྟེ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱལ་
 བྱེད་ལ་འཁོ་བས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དག་ཀུན་བཟང་དང་བྱལ། མིག་དབང་རྣམ་དག་
 ས་སྟོང་། རྣ་བ་བྱལ་རྟོར་། སྤྲོ་ནས་སྟོང་། ལྟེ་འཛིག་ཉེན་དབང་སྐྱལ། ལུས་དབང་རྣམ་དག་
 སྐྱིབ་སེལ། ཡིད་དབང་རྣམ་དག་བྱམས་བ་སྟེ་བྱལ་དང་། ས་ཁམས་རྣམ་དག་སྤྱོན་མ། རྩ་
 ཁམས་སྤྲ་མ་གྱི། མེ་ཁམས་གོས་དཀར་མོ། རྩང་ཁམས་སྒྲོལ་མ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་
 དག་འཇམ་དཔལ་ཏེ་དེ་དག་སྐྱེའི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་དང་ལྷ་མོར་
 བསྟན་གྲང་རོ་བོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྟོ་རྟེ་མེ་རྟོ་རྟེ་མེ་འཆང་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
 པས་དེ་དང་སྤངས་རྟོགས་འདྲ་བ་སྟེ་མཉམ་པ། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་མེས་ཀྱི་
 གཟུང་རྣམ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟེ་འཁོར་ལོ་ཉེན་དང་བཉེན་པར་ཤར་བ་ལ་རང་ལུས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོན་
 སུ་མེད་བ་སྐྱལ་ནས་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བྱལ་འཆལ་བ་སྟེ་པར་
 བྱིན་གྱི་བྱམས་གཞུང་དུ་བྱངས་པའི་ལུང་དོན་གྲང་འདི་ཉིད་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཏི་མུག་རྣམ་
 དག་རྣམས་སྤང་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་གཤེན་རྟེ་གཤེད། སྐྱེ་མིང་བྱེ་བྱལ་ལ་བཅུགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་
 རྒྱལ་རྣམ་དག་རིན་འབྱུང་རིགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་མེས་རབ་མཐར་བྱེད། འདོད་ཆགས་རྣམ་དག་

འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་པོ་རྩ་མགོན། སྤག་དོག་རྣམ་དག་རྟོ་རྟེ་སྟེ་དོན་གྲུབ་རིགས་
 ཀྱི་ཁྱོ་པོ་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་ལས་བཞགས་མཐར་བྱེད་དེ་སྤྱེགས་ཀྱི་ཁྱོ་པོ་བཞི། ཆོས་བཅས་
 བེ་རྟེན་དང་བཟེན་པར་བཅས་པ་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། རིག་པ་ལྷ་
 མོ་བཞི་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བས་བདེ་བ་
 དང་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྤྱ་ཆོགས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་སྤྱང་བ་གང་གར་བདེ་སྤྱང་གི་
 དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རོ་པོ་ཉིད་ཏུ་གར་བའི་སྤྱ་ནས་རྟོ་རྟེ་འཆང་དང་སྤངས་རྟོགས་
 འབྲེལ་བ་མོགས་སྤར་དང་འབྲ། སྤྱད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ། དགའ་དང་ཞེས་དཔྱུག་སྟོན་
 ཅན། རྣམ་པ་ཞེས་སྟོབས་པོ་ཆེ། དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་བསྟན། བསྐྱེད་
 རིམ་འགའ་ཞིག་ན་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་སྤྱར་བའང་ཡོད། སེམས་སུ་རྟེན་ཐོགས་ཆོས་
 ཞེས་པས་སྟེང་འོག་གི་ཁྱོ་པོ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དག་གི་ལྷ་ཡོན་པར་སྟོན་པས་གཉིས་
 ཀའི་མཐར་སྤྱར་ཏེ། རྒྱུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྟེན་ཐོགས་ཆོས་གནོད་མཛེས་ཏེ། ཆོས་
 འབྱུང་བྱུང་བྱུང་ཏུ་བསྟན་པས་སོ་སྟེའི་སར་ཡོན་ཏན་ཆུང་རིམ་ནས་གོམས་པས་རྟོགས་པ་
 ཡར་འབེལ་བ་མཆོན་པ་སྤར་སོས་སྤྱད་ནས་རྒྱུའི་ལམ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འབེལ་ཏེ་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་དགོས་པ་མཆོན། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སེམས་སུ་རྟེན་ཐོགས་ཆོས་གཙུག་ཏོར་
 འཁོར་བསྐྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་མཆོན། “སྤངས་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་
 ཆགས་སྤྱིབ་པ་རྟོ་རྟེ་སྟེ།” ཞེས་པས་ཁྱོ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་ལྷ་གང་གི་རིགས་
 ཡོན་པ་སྟོན་ཏེ། མི་གཡོ་བ་ནི་སྤངས་པ་གཉི་ལྷག་རྣམ་དག་རྣམ་སྤང་རིགས། སྟེང་འོག་
 གི་ཁྱོ་པོ་གཉིས་ཞེ་སྤང་རྣམ་དག་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས། དཔྱུག་སྟོན་ཅན་འདོད་ཆགས་
 རྣམ་དག་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས། འདོད་རྒྱལ་ནི་སྤྱིབ་པ་སྟེ་རྒྱལ་རྣམ་དག་རིན་འབྱུང་
 རིགས། སྟོབས་པོ་ཆེ་སྤག་དོག་རྣམ་དག་རྟོ་རྟེ་སྟེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཏེ་རྣམས་ཅད་བྱང་

[illegible]

གྱི་ཆ་དང་། གཞན་དོན་ཁུར་འཁེར་གྱི་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱིན་
 སོགས་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྷན་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་སྤྱན་གྱི་སྤྱོད་པ་དཔག་མེད་གྱིས་སྤྱབ་པའི་
 ཐབས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ།། བདེན་འཛིན་སོགས་སྤང་བྱ་གཉིས་སྤང་གི་
 རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དབང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་
 ལ་མངའ་བའི་སྤངས་རྟོགས་ཐུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 དང་རོ་གཅིག་ཞུགས་པའི་སེམས་དེའི་རོར་བདེན་སྤྱོད་དུ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་
 འགོག་བདེན་ཏེ་སྤངས་རྟོགས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ།། ས་རང་རང་
 གི་རོ་སྒྲུབ་གྱི་སྤང་བུའི་¹འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱི་རྒྱུ་མཆོག་གིས་
 བསྐྱུན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོགས་རྟོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ། ས་སོ་སོའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་གི་གཅོ་བོ་ཐབས་ཤེས་གྱི་ཆ་རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ས་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པར་
 བཞུགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱབས་སུ་མཆིའོ།། ཞེས་པའོ།། སེམས་
 བསྐྱེད་ནི། བསམ་དང་། དག་གྱུར་པ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཞེས་བསམ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ཀྱང་པ་གཉིས་པས་
 སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད། གསུམ་པས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ཏེ། མས་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གང་
 ཡིན་ཀྱང་རྟོག་པའི་མོས་རོ་ཅམ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་བས་མོས་པ་
 སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་དག་ས་བདུན་དུ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཞིང་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་

¹ མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ སྤང་དབང་།

² སྤངས་བུའི་ མཛོད་དབང་།

སྤྱི་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཅིས་ཟིན་པས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་སར་བདེན་
འཛིན་མཛོན་གྱར་མེད་ཅིང་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་སྒོལ་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་
སྤངས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིབ་རྟོག་རྟེན་འཛིན་པ་ལྟུང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲུབས་པར་
འཇུག་ལྡང་སོགས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་རྣམ་སྒྲིབ་འབྲུག་པའི་མགོ་བརྒྱུམས་པས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་སྤོ་ཕྱོད་ཆད་ཟད་
པས་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་བཞིར་མ་འདུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་
པས་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་གི་ནང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ལུས་པའི་དམིགས་
རྣམ་ཆང་བར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་ལམ་
རྟོགས་པར་འགྲོ་ལུགས་དེ་ཡིན་ནོ། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེ་གཤེགས་
སྤྱི་བཅས་ཀྱི་བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་སྒྲིབ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཏུག་དང་། དཀར་པོའི་
ལས་ལམ་བཅུ་ལྟེ། དེའང་སྤྱི་བུ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་ལས་ལམ་བཅུ་འཕེལ་བ་
ལས་འབྲིང་གི་བསྐྱབ་གསུམ། དེ་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲིབ་སོགས་གོང་ཏུ་འཕེལ་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་སྤོ་བ་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བུ་འབྲས་བྱ་ལམ་ཏུ་བྱེད་
པས་སྤྱི་བུ་གཅིག་ལ་བསྒྲོམ་ཀྱང་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱི་བུ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཡོངས་དག་བཞིའི་རང་བཞིན་ཏུ་ད་ལྟ་ནས་སྤོ་རྒྱུ་
བསྐྱེད་དེ་སྤྱི་བུ་སོགས་དཀར་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྤྱི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་ཏུག་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། སྤོ་བ་
བརྒྱུད་ལ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་པའི་སྤྱི་བུ་གསང་འདུས་ལ་མི་བསྐྱོད་རྟོག་རྟེན་དང་། ཀྱུ་
རིག་ལ་རྣམ་སྤྱང་རྟོག་རྟེན་ཐེར་བ་གསལ་ཆེ། རོན་ཀྱང་རང་ལ་གསང་མཆོན་གཞན་ཡོད་
བཞིན་ཏུ་དེ་འདྲ་བཞིན་ན་ལྷ་ལ་རྒྱུན་སྤྱི་བུ་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་

༡ འགྲོ་བརྒྱུམས་པས་ ཤིང་དབར།

བོ་ཆེས་གསུངས། གསང་མིང་སྤྱད་གོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གསུང་བཤད་མེད་ཀྱང་། ཁི་
 རས་བར་དོ་གྲུབ་པའི་ཆོ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་རང་གི་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་ལྷས་གསང་མིང་
 རས་འཛོད་ལ། མ་སྤྱས་ན་མཉམ་པོར་ཁོངས་པའི་འདྲེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛོད་སྤྲིད་པས་དེའི་
 ཆེད་གསང་བ་ཡིན་ཞེས་དབུས་གཙང་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ཟེར་ཞེས་གསོལ་དཔོན་བསྟན་
 བ་དར་རྒྱས་ལས་ཐོས་གསུངས། དེགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་བརྒྱ་དབྱེ་ལས། འོད་དཔག་
 མེད་གྱི་དམ་ཆོག་ལ་བྱི་བྱ་སྤྱོད། གསང་བ་རྣམ་འཁྱོད་རྒྱད་དང་ལྔ་མེད། བར་བྱིན་ཐེག་
 པའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་བ་གཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་བྱི་ནད་ཟེར་བ་མ་དག། དོན་གྲུབ་གྱི་
 དམ་ཆོག་ལ་འགའ་ཞིག་ན་སྤོམ་བ་ཐམས་ཅད་ན་སྤར་ནས་འཛིན་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཉའི་ན་སོ་མཐོ་དམན་བརྗེ་བ་ལ་འཛིག་ཉེན་ན་སྤོར་ཟེར་བ་ལྟར་འདྲིར་སྤར་བཟུང་བའི་
 སྤོམ་བ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འཛིན་པའོ། “བདག་གིས་སྤོམ་བ་མ་ལུས་བཟུང་།” ཞེས་
 པའི་སྐབས་ཅ་ལྟར་བརྒྱབ་ཞི། སྤོམ་པོ་བརྒྱད། བསྐྱར་བསྟེན་བཟུང་བའི་དམ་ཆོག་སྦྱི་བྱེ་
 བག་ཐམས་ཅད་འདྲ་དགོས། མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། ཆོངས་བ་དང་བརྒྱ་
 བྱིན་སོགས་འཁོར་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལས་མ་བསྐྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལས་
 བསྐྱལ་བ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་ལས་མ་སྐྱལ་བའི་ཉན་རང་རྣམས་དེ་ལས་སྦྱོལ་བ་དང་། རན་
 སོང་གསུམ་དུ་ཆ་གང་བཤེས་སྤོམ་སྟེན་སྦྱག་གི་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མཉམ་ཏེ་དབུགས་མ་
 བྱིན་བ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་ཐུང་
 འདས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་འགོད། ཅེས་པའོ། ཆོགས་ཞིང་ཀུན་རིག་ལ་མི་
 དཔེགས་བར་བསམ་བ་དང་། འཛིགས་བྱེད་ལ་སྤོར་སྤྱངས། བདེ་མཆོག་ལ་རང་ལ་
 བསྟེན་པས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་རང་རང་གི་གཞུང་ལྟར་

༡ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ༡ རྗེ་རྩལ་འཕྲོལ་རྒྱུད། རིམ་བར་ཕྱེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ། སྐྱག་གྲངས་ ༣༤༧ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། “སྤོམ་
 བ་མ་ལུས་གཟུང་བར་བྱེ།” ཞེས་སོ།

༢ ཆ་གངས་ མཛོད་དཔར།

བྱས་ན་ཡེགས་པས་འདིར་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་འགལ་སྒྲིབ་འགོག་པ་བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཁྲོ་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚེ་
སྙུ་ལྷ་མོ་སྐགས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་
ངོ་ཞེས་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ངོ་ཞེས་པ་དང་།
གཉིད་ལོག་པ་ལ་ངོ་ཞེས་པ་བྱེགས་འདྲ། “དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད།།” ཅས་
སྐགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་འབྲས་དོ་པོ་གསུམ་དང་། འ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་གཉིས་ལས་
སྐ་མ་སྐལ་པར་འདི་དང་། བྱི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་སྐལ་སྙུ་གསུངས། དེའང་། “ལ་
མོ་ཟབ་མོའི་རྩལ་བསྟན་པ།།” སྐྱར་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ།།” ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་པོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་རྩལ་གྱི་རྣམ་
འགྱུར་མང་བས་སྟོང་གཞི་རེ་རེ་བཞིན་རིགས་པ་མང་པོས་དབྱེད་ན་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་པེས་
པ་རེ་བརྟན་དུ་འགོ་བས་སྟོང་ཉིད་བརྟུག་དང་ཉི་ཤུ་སྐགས་སྟེ་བ་ཡིན། དེས་ན་འདིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་དོ་པོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་སྟེ་ནས་རྒྱ་མེད་པ་རྣམས་ལ་
གདགས་གཞི་རྒྱ་དང་། རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱལ་བས་འབྲས་བྱ་ལྟ་བུར་
བྱས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པས་ཆོས་རང་གི་དོ་པོ་བདེན་སྟོང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། སྐྱར་རྒྱའི་སྐྱ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མཆན་དང་། མཆན་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པས་དེ་སྟོར་
འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱི་སྟོ་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་བཀག་པས་རྒྱ་བདེན་པར་མེད་པ་
མཆན་མེད་དང་། འབྲས་བྱ་སྟེས་ནས་སྟོན་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེའི་སྟོ་ནས་བདེན་
འཛིན་འགོག་པས་འབྲས་བྱ་བདེན་པར་མེད་པ་སྟོན་མེད་དེ། རྒྱའི་ཆ་ནས་བདེན་བྱལ་

9 རྟེ་བཀག་རྒྱ་འབྲས་ ཅགས་འདུས་ཅ་རྒྱ། ཡེ་ལྷ་གཉིས་པ། འགྲེལ་པར་ལྷན་པར་ལས་བྱེད་པ་བྱེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱོམ་པ་
མེད།།” ཅས་མོ།།

10 རྟེ་བསྟན། མེས་ཅམ། རྟེ་རྟེ་བརྟན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱ་ལྷ་མོ་སྐལ་སྙུ་གསུང་པོ། འགྲེལ་པར་ལྷན་པར་ལས་བྱེད་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་ལ་
མ་རྟེན་མི་འདྲ་སྟེ། “ལ་མོ་ཟབ་མོའི་རྩལ་བསྟན་ནི།།” ཞེས་མོ།།

འགོག་པའི་རིགས་པ། རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མིན། དུ་མས་དུ་མ་མིན་པ་སོགས་དཔྱད་ལུགས་དེས་གཞན་
 གཉིས་ལ་འང་མཆོན། དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དམིགས་ལུལ་དུ་
 བྱས་ནས་དེ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་བཞག་ན་གངས་འབྲེན་དུས་རྣམ་
 བར་སྒོ་གསུམ་ཞེས་སོ་སོར་བཟང་ཡང་སེམས་ལ་འཆར་ཆེ་དབྱེར་མེད་པ་དཔེར་ན་
 མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་བ་མེད་པ་དང་། བྱམ་མེད་སོགས་ཆོག་གིས་སོ་སོར་བརྗོད་ཀྱང་
 ཡིད་ལ་ཤར་ཆེ་སྟོང་སང་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་འབྲ། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
 ངོ་བོ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པ་
 ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་རང་གི་གོ་སར་བརྒྱའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་བ་ལ་ཐེག་ལེས་
 བརྒྱན་པས་པི་ཡིག་༡ ། དེ་ལས་སྣ་ཆོག་གས་བརྒྱ་ཕྱགས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར། མེ་རྒྱང་
 གཉིས་མེར། བདེན་བྲལ་སྤང། དབང་ལྡན་ནག །ལྟེ་བ་སྤང། གེ་སར་མེར་བ། དེའི་ལྟེ་
 བར་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ་མེར་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ཆད་
 ཅམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་མེར་པོ་ཅིབས་བརྩུ་བ། ཅིབས་རྣམས་སྤྱི་ལོ་
 སོ་ལྟར་ནོ་བ། སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས་མདུང་ཉིང་པ་སྤྱབས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའི་ཐད་
 མཆམས་ནས་ཕྱགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་ཐོན་པ་རལ་གྱི་ལེབ་མོར་བཟམ་པ་ལྟ་
 བུའི་ལུ་བརྗོད་ཆེ་ཅེ་སྤྱ་བ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །སྤྱབས་ཀྱི་ནང་གི་དཔུས་སུ་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ་
 ལྟ་ཞི་བ་ཡིན་པས་སྣ་ཆོག་གས་བརྒྱ་དང་རྒྱ་བའི་གདན། ཕྱགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་
 ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་། སྤྱབས་སྟོང་གི་གཙོ་བོའི་སྟེང་འོག་གི་ཆའི་ཅུང་ཟད་མདུན་རྒྱབ་དུ་སྣ་ཆོག་གས་
 བདེའི་གདན་བརྩུ་དགོད། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་བརྩུའི་སྤྱ་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོ་ཡིན་པས་ཉི་

༡ སྟོང་སངས་ མཛོད་དཔར།

༢ རྒྱན་པས་པི་ཡིག་ མཛོད་དཔར།

གདན་དང་སྐུམ་བཅེགས་ཡོད་པ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན།
གསང་འཛིགས་གཉི་གའི་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱར་བསྒྲོག་ཅུལ་དུ་འདོན་པའི་
སྐབས་མ་གཏོགས་རྒྱན་པར་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དམིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་གྲུང་ཐང་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས། འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་ན་གདན་ལ་རེག་པ་དང་། བསྐྱོར་
ཆོ་རྒྱང་ཐང་མ་རེག་པ་བྱེད། འཁོར་ལོའི་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེ་ལས་ཁྱོ་བོའི་དོ་རྩེ་རྩེ་གདེངས་པའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མེ་སྒྲག་དམར་རྩེ་རྩེ་འཕྲོ་བ་རྒྱལ་ཕྱན་ཅམ་གྱིས་རེག་པས་ཀྱང་སྤིད་པ་
གསུམ་གྱི་གདུག་ཅན་མ་ལུས་པ་བསྐྱལ་པའི་མེ་དང་ཅ་སྐྱར་ཕྱད་པ་བཞིན་བསྐྱེད་པ། བར་
མ་ཆད་པར་སྤྱོན་གྱི་ཐེང་བ་ལྟར་འབྲུགས་པ། རྒྱུད་ལས། “རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མཆོངས་
འདྲའི་འོད།”¹ ཅེས་བ་ལྟར་གདན་དབྱུས་མའི་སྤྱིང་དོ་རྩེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་
བྱག་པ་ལ་ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་པས་
འབྲུད་པ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། དེའི་བྱགས་ཀར་སྤྱ་ཆོགས་པད་རྒྱའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་འབྲུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་དོར་བྲིལ་འཛིན་པ། དམ་ཆོག་
སེམས་དཔའི་མགྲིན་པའི་ཐད་དུ་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་མ་སྐྱེལ་ཅམ་གྱི་ཆོད་ལྟ་བུ། རང་སྤྱང་
གི་ཤེས་རབ་མ་སྟེ། རང་གི་སྤྱང་ཆ་དང་། རང་འདྲའི་སྤྱང་བ་ཤར་བའམ། རང་གི་གཟུགས་
བརྟན་པར་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ཞལ་བྱག་སོགས་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡུམ་ལ་འབྲུད་པ། དེའི་
བྱགས་ཀར་རྒྱ་བ་ལ་དོ་རྩེ་སྤྱོད་པོ་ཅེ་སྤྱི་པའི་སྟེ་བར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔལ་རྩྱ་སྤྱོད་པོ།
རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་དོ་རྩེའི་རོ་བོ་ཡི་གེ་

1 རྣམ་པར་སྤྱང་མཛོད་དཔར།

2 རྩེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲུས། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། རེབ་བརྟེན་གཅིག་པ། ཤོག་གངས་901ན 3 ལས་བྱུང་བ་རྩེང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣམ་པར་སྤྱང་མཛོད་
འདྲའི་འོད།” ཅེས་སོ།

3 མ་སྐྱེལ་མཛོད་དཔར།

གསུམ་གྱིས་མཆན་པ། དེ་ལ་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། “དོ་རྩེ་ཡོངས་སྤྱད་བཞི་དང་ལྷན།” ཞེས་
 བ་ལྟར་སྤྱོད་རྩེ་ཡོངས་སྤྱད། གསུང་དོ་རྩེ་ཡོངས་སྤྱད། ཐུགས་དོ་རྩེ་ཡོངས་སྤྱད། ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སྤྱད་དེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡོངས་སྤྱད་བཞི་ལྷན་ཟེར། རང་དོ་རྩེ་འཆང་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩ་
 ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་སྟོས་པས་ཕྱོགས་
 བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཐུབ། “ཤིན་ཏུ་མ་པའི་རྩལ་སྟེས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།”^༡ ཞེས་སོགས་
 ལྟར་ཞིང་ཁམས་རེ་རེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁོ་པོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་རྒྱ་མཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་བཀོད་
 བ་རབ་འབྱམས་སྤྱད་པར་ས་བཀའིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཁོ་བཅུས་བསྐྱོར་
 བ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས། དེ་ནམས་ཡབ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས།
 ཐུགས་ཀར་ཆགས་པ་ཆེད་པོའི་མེས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཡམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ཞུགས་ཏེ། ཡུམ་
 གྱི་ཐུགས་ཀར་དབུས་དང་སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ནམས་སུ་ལྟ་རང་མདོག་ཅན་གྱི་
 ཐིག་ལེ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་མདོག་ཅན་གྱི་རྩྭ་རིང་པོ་བཅུ་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་ཁོ་པོ་
 བཅུར་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས། མི་བསྐྱོད་པ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ནས་རང་གི་གསང་
 གནས་བརྒྱད་དེ་ཐུགས་ཀར་པར་ནས་གནས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བརྩྭ་ཆེན་ཅི་
 སྤྱིང་གིས་མཆོན་ནས་བཞེད་དེ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཐོན།
 གཅིག་ལས་གཉིས། གཉིས་ལས་བཞི། བཞི་ལས་བརྒྱད། བརྒྱད་ལས་བཅུ་དྲུག་སོགས་
 སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། འཛམ་
 སྤྱིང་གེ་བ་ཐལ་བརྒྱར་སྟོན་པ་ལྟ་ཐུབ་པའི་སྤྱིའི་བཀོད་པ་གེ་བ་ཐལ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཏུ་

༡ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

༢ རྩེ་ཅོང་ཁ་ལ་ཁོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། རྩལ་འཁོར་དག་རིམ། གཅོང་དཔར། ཤོག་གངས་༥༤༩༡

བསྟན་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲོད་ཀྱིས་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་མཁལ་
 བྱེད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་རབ་
 འབྱམས་ཀྱིས་བརྟལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་མཆོག་སྤུལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མཛད་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྤང་རྣམ་
 དག་གི་ལྟ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཞེ་སྤང་རྒྱ་འབྱས་དང་བཅས་སྤངས་པ་ལ་སྒྲོམ་མཛད་
 ཟེར། སྤངས་ཆུལ་གཉིན་པོ་བྱམས་པས་མཛོན་གྱུར་ཅེ་བཅེལ་བ་ནས་ས་པོན་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤྱོད་བའི་བར་གྱི་ལས་ཆ་ཆང་བསྟན། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ས་ལས་
 རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ལའང་། གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་
 འདོད་ཀྱི་སེམས་མ་སྤྱེས་པ་བསྐྱེད། སྤྱེས་ཟེན་གནས། གནས་པ་གོང་འཕེལ་སོགས་
 དམིགས་སྒྲོར་རེ་རེ་ལ་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ཅིས་ཀྱང་འགྲོ་དགོས་པས་བྱུང་མོང་བའི་ལས་
 རིམ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་འདི་འདྲ་ཡིན། དཔྱད་ཤེས་ན་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་
 བཀོད་ཅིས་པ་གཅིག་བྱ་བསྒྲོམ་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་མོད། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་དཔྱད་བསྒྲོམ་དང་
 ཐོས་བསམ་ལ་རགས་ལས། ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་ཞེ་སྤང་དང་མཆོངས་ལྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རི་
 སྟེད་པ་དེ་རེ་རེ་ལུལ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་འགྱུར། དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སོག་
 གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུས་མཆོན་པའི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་རི་སྟེད་ཡོད་པ། ཞེ་
 སྤང་སྤངས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ལ་འཆར་དགོས་པ་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་
 བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། ཐ་ན་ཟས་ཞེས་པོ་ཁམ་གང་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བསམ་མ་ཟེན་པར་
 མེད་པས་སྤྱད་ན་དེ་ལ་རྟལ་ལྟན་རི་ཡོད་དང་། དེའི་གཞུགས་སྤྱི་རི་རོ་རེག་བྱ་སོགས་ལས་
 སྤྱེས་ཆང་ཉོན་མོངས་དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པ། མཛོད་ལས། “འདོད་ན་

༡ ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པས་ མཛོད་དཔར།

༢ ཡོངས་ལ་ མཛོད་དཔར།

༣ ཁམས་གང་ མཛོད་དཔར།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། ཉམས། ལྟ་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བ། །” ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རེད། མི་དགེ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་གིས་ས་པོན་བཏབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
 འཕེལ་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་སྤྱིང་འགས་པའི་ཆོད་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་ཉེས་
 དམིགས་ཡིད་ལ་བྱན། “སྤྱིན་སོགས་རྣམས་བཅུ་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ། །” ཞེས་སོགས་
 དགེ་བཅུ་དང་སྤྱིན་དུག་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གསུངས་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཞེ་སྤང་རྣམས་འཁྱུར་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ཏེ་དགེ་བཅུ་ལ་
 བཀོད་པས་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 བཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་པན་བདེ་ལ་འགོད་འདོད་བྱམས་པའི་སྤྱིན་པ། པན་
 བདེ་ལ་བཀོད་པ་ཐང་ཐིང་གི་སྤྱིན་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་མི་
 འཛིགས་པའི་སྤྱིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་ཆོག་
 པས་སོ། དེས་ན་རྒྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས། འགྲོ་བའི་དོན་བྱས་ཞེས་སྐྱད་གསང་མཐོ་བས་གོ་
 མི་ཆོད། འགྲོ་བའི་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་སྤྱགས་འབྱུ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་ཀྱང་
 དགེ་བཅུ་དང་པར་སྤྱིན་བཅུ་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཡོང་བས་གསང་སྤྱགས་སྟོབས་ཆེ་བ་
 དང་སྤྱར་བྱུང་འདི་འདྲའི་སྤྱིང་ནས་ཐོན་དགོས། འདི་རྣམས་གལ་མཁུང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་ར་
 རྒྱལ་གསལ་སྤང་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་རེག་མཐོང་གི་མཆོན་མ་རྟེན་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་
 མེད་པ། དཔེ་ཆོས་ལས། “སྤྱག་སོ་གཏར་རུས་རྩ་དང་བྲག །” ཅེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་།
 ལྟོ་བྲག་བྱུ་བ་ཆེན་གྱིས། “བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཐེན་ན། ། བཟླས་བརྟེན་མང་ཡང་རྩ་

༡ ལྟོ་བཟླས། མཐོན་པ། ཀྱི་སྤྱིང་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། ཆོས་མཐོན་པ་མཛོད། གནས་ལྟ་བུ་ ཤོག་གངས་ ༡༩༦༣ ལས་བྱང་བཙུང་མི་འདྲ་སྟེ།

“འདོད་ན་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་འཛིན་རྒྱན་ཅིག་མ་རིག་པ། ལྟ་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ།” ཞེས་སོ།

༢ རྩ་ཅོང་ཁ་པ་རྒྱུ་བཟང་གསལ་པའི་གསུང་འབུམ། ༩ རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། གཙང་དབར་ ཤོག་གངས་ ༣༧༣

༣ ཡོངས་པས་ མཛོད་དབར།

༤ བྱང་འདི་སོ་རྟོ་བའི་དཔེ་ཆོས་ལས་མ་རྟེན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་ངོས་འཛིན་མ་བྱུང་།

པར་སྒྲེ། །” ཞེས་ཆེ་འདིར་སྐྱེས་ཀྱིས་ཅམ་ཐོན་གྱང་གྱི་མར་གདོན་བཞེགས་སོགས་སུ་
 སྒྲེ་བ་ལྷ་བ་དགྲ་བཅེགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་ཅན་
 ལྟའི་གཏམ་རྒྱུད། གེ་རྟོག་གི་ནལ་འབྱོར་བས་རྒྱུན་ཁྱེགས་ཐོབ་པ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོག་
 རྫོག་གསུང་སྒྲོས་སོགས་མང་བས་དེ་འདྲ་ལ་མགོ་མ་འཁོར་བར་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་
 ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནས་ས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་
 ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས། ཆོ་ག་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 པ་འདྲུག་པ་ཡིན་གྱང་འདིར་དམ་ཆེག་པ་མར་གཞེགས་ནས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་འདྲེས། དེ་ནས་ས་རྒྱུད་ཐེབས་ནས་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཐེག་པ་སྐྱེད་ཀྱི་
 མི་བསྐྱོད་པའི་གདན་སྒྲུབ་པ་དེ་འདིར་ལྷ་ཁོ་ལོ་ཡིན་པས་ཉི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་ཆེག་
 རིས་ལྟར་ཞེ་སྒྲུང་རྗེ་རྗེ་ཡཔ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ར་རྒྱལ་
 བཞག་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ཞི་བྱ་འདྲེས་པས་སྒྲུ་མདོག་ནག་པོ་ལ་དམར་མདངས་ཅུང་
 ཟད་ཡོད་པས་ཁོ་བ་དང་ཆགས་པའི་ཉམས་ཅན། ཐུག་མཚན་ལྷ་ཞི་བ་ལ་རྗེ་རྗེའི་ཕྱོགས་
 ར་ནས་དབྱས་རྒྱལ་ལ་ཐུག་པ་དགོས་གྱང་འདིར་ཁོ་ལོ་རྗེ་རྗེ་ལ་དཔེར་པ། ཅེ་དགྲ་པ་ནི་
 རྒྱལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་དུ་དོན་ལ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱང་ཡར་མར་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱ་
 བཞི་བཞི་དང་། དབྱས་རྒྱལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅེས་ནས་དགྲུར་འདོད་པའི་བཤད་པ་བཞོད་
 གྱང་། གྲུན་མཐེན་གོང་མའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཅེ་དགྲ་པ་
 ལ་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འདྲའམ་སྒྲུབ་སྟེ། ལྷ་མའི་གསུང་བཤད་མི་བློན་པས་དོགས་པ་
 འདྲུག་གསུངས། ཡུམ་གྱི་རལ་པ་བྱེད་བཅིངས་ལ། དབྱ་སྒྲའི་བྱེད་ཐོར་ཅོག་དང་། བྱེད་
 ལྷག་པར་འཕངས་པ་གཅིག་དང་། དབྱ་སྒྲ་ཆང་མ་ཞུག་པ་བྱས་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་ཏུ་ཉི་ལ་

༩ ལྷ་ལྷག་ལྷག་ཆེན་གྱི་གསུང་འདི་ཉིད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་འདྲུག་པོད་གཉིས་ལས་མ་རྟེན།

ཡོད་པའི་ལུགས་གཉིས་གང་རུང་བྱེད། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབས་ཤིང་། གཞུགས་མཛེས་པ།
 སྒྲ་སྒྲན་པ། ལུས་ཀྱི་དྲི་ཞིམ་པ། མ་མཐུའི་རོ་མངར་པ། རེག་བྱ་འཇམ་བ་སྟེ་འདོད་ཡོན་
 ལཱི་དགའ་བས་རོལ་པ། རྒྱན་གཞན་རྣམས་གོང་ལྟར་ལ། རྒྱ་མས་སྒྲན་གོང་དང་ལྷན་ལཱི་
 གདེངས་ཀ་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲན་གོང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་གོང་བྱ་གསེར་གྱིས་
 བསྐྱམས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དྲི་རད་ལུན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་མེ་ཏོག་ལྷན་ལ་བཞོད་པ་དང་།
 སྒྲན་གོང་དང་ལྷན་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་བཤད་བའང་ཡོད་པས། སྒྲན་གོང་ཞེས་པ་སྒྲན་
 ཀྱི་གོང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ལ། ལྷ་ཞི་བ་རྣམས་ལ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཁྱོ་པོ་
 རྣམས་ལ་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འབར་ཞིང་འབྱུགས་པ། སྒར་སེམས་
 དཔལ་སྐྱམ་བཅེགས་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཁྱོ་པོར་བསྐྱར་བ་ལ་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་
 སེལ་ཆེད་སེམས་དཔལ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔལ་དང་། དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་གཉིས་སྒར་དང་འབྲེལ། རྒྱད་གཞུང་དང་འདིའི་
 གཤམ་རྩེ་གཤམ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མགོ་ལེན་ལ་སྐད་འདེགས་ཉིས་བཅེགས་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་
 བློ་སྒྲུབ་དབྱེད་མཐར་འཇོག་སྒྲོམ་དང་། བྱི་མས་ཅིབས་ཀྱི་ཁྱོ་པོ་རྣམས་གསལ་འདེབས་
 བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱི་དབྱེད་ཅོམ་པ་སོགས་རྒྱད་ཉིད་སྒྲུབ་ཀྱི་
 བྱག་ལེན་ལ་འབྲེལ་མེ་འབྲེལ་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་དང་མན་ངག་གི་བྱུང་ཡིན་པས་
 དགོས་པ་ཆེ། འདིར་ལུས་ཀྱི་ལུགས་ཀར་ཁྱོ་བཅུ་སྒར་ནས་བྱུབ་ཟེར་ཀྱང་སྐྱེ་མདོག་ལུག་
 མཚན་སོགས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཅུལ། དེ་ལ་གཤིན་རྩེ་གཤམ་རྣམས་ལྷན་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་
 པོ་ཡིན་པས་དབྱེད་རྒྱན་རྣམས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་གོང་གི་“གཉི་ལུག་ཉིས་པ་
 འདོད་ཆགས་རྩི་རྩི་ཆོས་བཅས་གང་།” ཞེས་དང་། “སྒྲོངས་དང་ཞེ་སྒྲུང་འདོད་ཆགས་
 ལྷོབ་པ་རྩི་རྩི་སྟེ།” ཞེས་པ་དང་སྒྲུར་ན་གོ་སྒྲ། རྒྱད་ལས། འག་པོ། དམར་པོ། དཀར་པོའི་

༡ རྩི་ཅོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གཞགས་པའི་གསུང་འབྱུང་། ༩ རྣམ་འཁྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩༡

༢ རྩི་ཅོང་ཁ་བ་སྒྲོ་བཟང་གཞགས་པའི་གསུང་འབྱུང་། ༩ རྣམ་འཁྱོར་དག་རིམ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༩༣

ཚུལ་དུ་ཞེས་སོགས་ལྟར་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་བྱས་པ་དོན་རྒྱུ་མེད་ཅེས་མོའི་
 དེས་དོན་ལྟར་སྒྱུ་འོད་ཟུང་གསུམ་མཆོན་པའི་གནད་ཆེ། ཕྱག་མཆོན་གཞན་གོ་སྤྲོ་ཞིང་།
 དབྱུག་པ་མེ་ཅོན་དང་འདྲ། གཏུན་ཤིང་ནི་གཏུན་དུ་འབྲས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིང་ལ་ཟེར། དོན་རྒྱུ་མེད་
 ལྟ་ཚུར་གཉིས་བསྟོལ་ཏེ་རྒྱལ་སྦྱར། མཐེའུ་ཚུར་གཉིས་མདུད། མཐུབ་མོ་གཉིས་བསྐྱེདས་
 པ་རྒྱུ་མཛད་དང་། མཐུབ་མོའི་ཅེ་གཉིས་ཚུར་ཟད་བཀུགས་པ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་
 པས་སྐབས་འདིར་རྒྱུ་མཛད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དོན་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དགོས།
 ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་ལག་གི་སེན་མོ་མཐེ་མོས་མནན། གྲང་མོ་གཉིས་ཅེ་སྦྱར། མཐུབ་
 མོ་གཉིས་དོན་རྒྱུ་མེད་རྩི་རྣམ་པར་གྲང་མོའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱུག་མར་བཀུག། མཐེའུ་ཚུར་གཉིས་
 བརྒྱུདས་ཏེ་ཁབ་ལྟར་བསྐྱེདས་པ་གཏུག་ཏྱར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་
 གསུངས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡབ་ལུས་ཀྱི་མཁའ་གསང་བརྒྱུད་དེ་
 རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྱངས། ཡ་སྤྲུལ་གྱི་དེ་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཅེས་མཆོན་ནས་བཞོད་དེ་
 ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས། སྤྱལ་པ་རབ་འབྱམས་བཀྱི་
 བས་རྒྱལ་པ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བཞོད་ཀྱང་འཛད་མི་བྱས་པའི་སྤྱི་སྤྱོས་ཀྱི་
 མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། སར་ཅིབས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་རང་གི་གདན་ལ་གཡོན་བརྒྱུདས་
 ཀྱིས་འཕྲོད། སྐབས་འདིར་ལུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཐོ་སྤྲུལ་མ་དགུ་དང་། ཕྱིའི་འཕྲོར་མོའི་
 ཅིབས་ལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གཅིག་ཕྱ་བཞུགས། དེ་བཞིན་དུ་ཐོ་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱང་
 སྤྱོས་ནས་རང་རང་གི་གདན་ལ་འགོད་རྒྱལ་རིགས་འགྲེ། གཏུག་ཏྱར་འཕྲོར་བསྐྱར་ཡར་
 ཅེའི་སྐབས་སྤྲོད་གི་ནང་གཙོ་མོའི་སྤྲོད་གི་ཚུར་ཟད་མདུན་དང་། གཙོད་མཛེས་མར་ཅེའི་
 སྐབས་གཙོ་མོའི་འོག་གི་ཚུར་ཟད་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་གདན་ལ་འཕྲོད། གཙོ་མོ་དང་སྤྲོད་འོག་

¹ གསུངས་ཡང་ ཤིང་དབང། དབྱུག་དབང།

² གྲང་མོའི་ཆོག་ ཤིང་དབང། དབྱུག་དབང།

³ འཕྲོད་ ཤིང་དབང།

གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་ཅི་བས་ལ་མ་རེག་པ་དགོས། སྤྱ་མདོག་ལྷག་མཆན་སོགས་མི་འདྲ་བས་
 སོ་སོ་དང་། རྒྱན་ཆ་ལྷགས་འདྲ་བས་འདིགས་གསང་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཞེས་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་གསུངས། དེ་ཡང་དབུ་སྤྱ་མོར་ཅོག་མ་ཡིན་པར་གྱེན་ཏུ་
 གཟེངས་པ་ཁ་དོག་དམར་སེར། སྤྱན་གྱི་གོང་ཏུ་སྒྲིན་མ་དང་། མཐར་ཇི་མ། ཞལ་གྱི་འགམ་
 ཏུ་སྤྱ་ར་མེ་ལྷར་འབར་བ། ཡོངས་གྲགས་ལ་གོང་མར་ཇི་མ་ཟེར། བཞིན་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བ་
 བྱི་ཞལ་གྱི་རྩམ་འགྱུར་ལོག་པའི་དོན་དང་། གསུས་ཁྲིམ་ཆེ་བ་བྱི་ལྟོ་བ་མན་ཚུན་རྒྱ་ཆེ་བ།
 གསུས་པ་འཕྱང་བ་བྱི་ལྟོ་བ་མར་འཕྱང་བ། རིན་སོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་སྤྲུག་ཤས་གསོལ་བ།
 མཐའ་ཡས་སྤོན་པོས་དབུ་སྤྱ་ཡོངས་རྫོགས་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་པར་དབུ་སྤྱ་ལ་འཁྲིལ་བ།
 སེ་རལ་ཁ་བྱི་འདིགས་བྱེད་ལ་ཐུགས་ཀའི་ཐད་སྤྱལ་མགོ་མདུད་ནས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
 སྤྱལ་ལྡང་གྱའི་མགོ་མདུག་བསྐྱོལ་ཏེ་རིན་སོ་ཆེའི་མཆོད་ལྱིར་སོགས་ལ་འཁྲིལ་བ། རྩར་
 རྒྱས་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་སྟེ་སྤྱལ་དཀར་པོའི་རྩམ་པར་སྤྱ་རགས་ལ་འཁྲིལ་བ་སོགས་སྤྲུག་
 མ་རྩམས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འགྲེ། སྤྱན་མོང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ལྷ་བརྒྱད་བཅ་ཏུ་བཞོལ་བ་
 དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུག་ལྷ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་དེ་རྩམ་པར་དག་པ་དང་། དུག་ལྷ་
 བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྤྱལ་རྒྱན་ཏུ་ཤར་བའོ། སྤྱ་ལས་སྤྱེས་པའི་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཅེ་མོ་མེ་
 དབུང་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པ་སོགས་སྤྱད་ཅིག་
 རེ་རེ་ལའང་མཛད་པ་རབ་འབྱམས་གྱིས་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་འགྲོ་རྩམས་སྤྱན་གྲོལ་ལ་འགོད་
 བཞིན་བཞུགས་པ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུའོ། ལུས་གྱི་མངལ་དུ་སྤྱ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ལུས་གྱི་
 ཁོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཇི་ཡལ་སྤྱས་གྱིས་གསུངས་ལ། འདིགས་བྱེད་གྱི་ཆོ་གར་ལུས་གྱི་བརྒྱ་
 ལས་སྤྱོས་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་ལུས་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཡབ་ལུས་གྱི་མཁའ་གསང་བརྒྱད་དེ་རང་

༡ སྤྲུག་ཤས་མཛོད་དཔལ།

༢ ལྡང་གྱའི་མཛོད་དཔལ།

༣ ཁ་དོག་ཏེ་ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

གི་ཐུགས་ཀར་བྱངས། དེ་ལས་ཕྱིར་སློབ་པ་གོ་ཆེད་ཡུམ་ཞེས་པ་དོར་ནས་བསྐྱེད་པས་སློབ་
 ཟེར་བ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་ནོ།། ཕྱར་གདབ་ལ། རང་ཞེ་སྒྲིབ་དོ་རྗེར་གསལ་
 བས་འོག་གི་གནོད་མཛེས་ལ་སྦྱུན་ཏུར་རེ་གཟིགས་པས་དེས་རང་ལ་བཀའ་བསློབ་བར་
 བེས་ནས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་སྦྱུལ་ཏེ་མཐུན་ཏུ་འདུག་ནས་བདག་གིས་ཅི་བཟུ་ཞེས་
 བཀའ་འོད་པ་འདི་ལ་བྲག་དཀར་དཀར་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པའི་ལད་མོ་
 གནང་ནས། འབྲས་སྦྱངས་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་རྒྱལ་ངོས་ལ་བལྟས་ནས་འདི་འདྲ་བྲས་
 ཏེ་དབྱུག་པ་བསྟན་པ་ན་ཁོ་རང་ཕྱག་བདེ་ལ་སློབ་པའི་བདར་གོ་ནས་ཏོག་ཏོག་ལངས་ཏེ་
 འགྲོ་བ་ལྟར་ཞེས་དཔེར་བཞོན་དེ་ཕྱག་གིས་སྦྱངས་ཀ་དང་བཅས་གནང་བ་ཉམས་དོན་
 ཅིང་འཆར་བདེ་བ་ཡོད་གསུངས། སྤགས་དོན་ནི། ཞི་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་
 ཉིད། སུམ་རྩ་འདུལ་བའམ་གནོད་མཛེས། བྱི་སུམ་རྩ་མ་སུམ་པར་ངེས་པར་འདུལ་བའམ་
 ངེས་པར་གནོད་མཛེས་ཏེ། བྱི་སུམ་རྩ་ཞེས་མར་གཙོད་ཅེས་སྦྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆར་
 གིས་གསུངས། བྱི་རྩ་བྱངས་མིག་ བྱི་རྩ་པ་ལ་འཛིན་ཏུ་རྒྱག་ཅིག །རྩྱ་དོན་དེར་བསྐྱུལ་བ།
 ལྷ་ན་ལ་ཁྲག་ཅིག །དོ་ནི་ཤེ། རྩ་ག་མན་བཙོམ་ལྷན་འདས། བེད་རིག་པ། རྩ་རྩ་རྩལ་པོ།
 རྩྱ་པའ་ནི་གསོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུལ་བ་སྟེ། དོན་བསྐྱུས་ན་ཤེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་བགེགས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་རྩམས་བྱངས་ལ་ཁྲག་ཅིག །འཁོར་རྩམས་ཀྱང་འཛིན་ཏུ་རྒྱག་ཅིག །ཅེས་གཙོ་བོའི་
 ཞལ་ནས་སྤགས་བཞོད་དེ་བཀའ་བསློབ་པས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་དོ་
 རྗེ་དེ་རྗེ་རྗེ་སྤགས་ཀྱང་བསྐྱུར་བ་འདིའི་མན་ངག་ལྷར་ལྷ་གཞན་དང་གཞན་ལའང་ལས་
 མཐུན་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྐྱུར་ཆོག་པ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་
 སྤགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པའི་གནོད་མཛེས་བརྩར་ལྷར་ཏེ་ཕྱོགས་བརྩར་མོང་ནས་
 གདོན་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱིར་བརྩའི་སྤྱིར་གར་སྤགས་

གུས་བཏབ། མགྲིན་པ་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་དོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་འདྲེན་བ་ལྟར་
 གླད་ཅིག་ལ་ཁྱིད་པ་ན་འཁོར་གྱི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་
 བཀུགས་ནས་ཉེ་འཁོར་དུ་སླེབ་པ་དང་ཁོ་མོ་རྣམས་ཞལ་བྱིར་འཁོར་བ་ལ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་
 བགོགས་གཏད་པ་ན། ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་རྩྭ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་མཆམས་
 བརྒྱད་དང་། ཤར་གྱི་ཤར། ལུབ་ཀྱི་ལུབ་རྣམས་སུ་རྩྭ་རེ་བྱུག། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
 གདོན་བགོགས་སོ་སོའི་ལས་ལས་བྱུབ་པའི་ཁོན་པ་ཁ་དོག་ལ་གཉིང་ཡངས་ཤིང་ཐབ་པ་
 འབྱུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བརྩུར་གྱུར་པའི་ནང་དུ་ཁ་བྱིར་བསྐྱར་ཏེ། སྤྱིའུ་ཚྭ་གས་སུ་
 འཕངས་པ་ན་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འབྱུབ་ཁུང་དུ་ཆུད་པར་བསམ། བྱང་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་
 བས་སྐྱལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོད་ཁོ་མོ་ལ་ལྷེ་བ་མན་ཆད་མདུང་ཅི་གཅིག་
 པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕུར་བུ་མེ་དབྱང་འབར་བ་བརྩུར་གྱུར་བ་གཞན་གྱིས་བཏབ་པ་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མོར་སྒྲོག་གི་ཀ་བ་བརྩུག་པ་ལྟར་འཁོད་པར་བསམ།
 འདིར་ཕུར་ཁུང་དང་བགོགས་ཀྱི་ཕུས་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སེམས་
 ལ་ཤར་ཆོད་ཡིན་གསུངས། སྤར་སྤྱིའུ་ཚྭ་གས་སུ་འཕངས་ཀྱང་འདིར་ཕུར་བུ་སྤྱི་མོར་
 འཁོད་པ་དམིགས་པའི་འབྲུལ་འདེགས་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །རང་ཞེ་སྤར་དོ་རྗེས་
 ཟ་ཟ་སོགས་བརྗོད་དེ་ཕུར་བུ་བསྐྱལ་བས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་
 དེ་དོ་རྗེ་མོ་བ་མེ་འབར་བར་གྱུར་ནས་ཤར་སོགས་ཕྱོགས་བཞི། མེ་སོགས་མཆམས་བཞི།
 སྤང་འོག་གི་ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མོར་བརྒྱང་བ་མ་ཡིན་པར་འདེབས་པའི་སྤངས་ཀ་ཅན་
 བྱས་པས་འཛིམ་གོང་ཆེ་བ་ལ་ཕུར་བུ་བཏབ་པ་བཞིན་སྤྱི་མོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་བར་ལུར་
 ལུར་བྱག་པར་བསམ་ཞེས་དཔོན་སྒོ་བ་བྱམས་པས་གསུངས། ཁོ་མོ་དང་ཕུར་བུ་བརྩུ་ལས་
 དོ་རྗེ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་སྤང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲོས་པས་འཁོར་གྱི་
 བགོགས་ཕུར་ཁུང་དུ་མ་ཆུད་པ་རྣམས་ཆོག་སྟེ་ཐལ་བར་སོང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཆོག་སྟེ་

ཐུང་རིང་དུ་འོས་བར་བསམ་བ་ནི། ཐུང་ལས། “གདུག་པ་ཆེག་པས་མན་ཚུན་དུ། ཐུང་
 བས་རྣམ་པར་འོས་བར་གྱུར།” ཅེས་པའི་དོན་ནོ། ཐུང་བྱ་བཏབ་བ་ན་སྤར་གྱི་འབྲུབ་
 ཁུང་དེ་ཉིད་ཐུང་ཁུང་ཁ་ཡངས་ལ་གཉིང་སྤར་བར་འགྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀ་དབྱེ་བས་གྲུ་གསུམ་
 དུ་འབྲེལ་བར་ཐུང་བར་ནི་དེ་ལོ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྤྱབ་
 ཐབས་ཁུངས་སུ་བྲངས་ནས་ཐུང་སྤགས་གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་བརྫོད་པ་དང་། ཞེ་སྤར་དོ་
 རྩེས་ཡིད་ཀྱིས་ཐུང་བྱ་བསྐྱེད་བར་གསུངས་ལ། ཀུན་མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་
 གཞོད་མཛེས་བརྩ་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཞེ་སྤར་དོ་རྩེས་ཐུང་བྱ་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་
 བསྐོས་པས་གཞོད་མཛེས་གཅིག་པོ་དེས་ཐུང་བྱ་ཞལ་བྱིར་བསྐྱན་པའི་མདུན་ནས་ཐུང་
 སྤགས་བརྫོད་དེ་རིམ་གྱིས་འདེབས་བར་གསུངས་སོ། སྤགས་དོན་གསུང་བ་འབྲེལ་བ་
 བཞེ་སྤགས། དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དུགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སུ་གསལ་བས་མ་བྲིས་
 སོ། རྩེད་གི་བགེགས་ལ་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། འོག་གི་བགེགས་ལ་ལུབ་ཀྱི་ལུབ་དུ་ཐུང་
 གདབ་བྱེད། ཐུང་སྤགས་ཚོགས་སུ་བདེ་མཚོག་ལ་གཉིས་དང་། འདིར་གསུམ་ལས་མི་
 བརྫོད་ཀྱང་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩ་བརྫོད་ན་ལེགས། ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་
 ཚང་གིས་སྐབས་འདིར་བགེགས་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་རྟེ། སློ་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་
 མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲར་མི་སྤར་པའི་རྩལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན། དེའི་ཆེ་
 རྣམ་འཁྱོར་པའི་འོར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་བགེགས་ཀྱི་སྤྲར་འོར་ཀྱངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་དེ་ཆོའི་སྤར་འོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། གཡོ་
 འགྲུལ་མེད་པ་འོད་གསལ་ལ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པའི་བརྟེན་ཡིན། བརྟེན་བརྟེན་ནས་བཞག་
 གཞོད་རྒྱ་ཞིག་ག་ན་ཡོད་གསུངས་པས་ཅོད་པ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་དབྱེད་རྒྱ་ཆེ་ལོ། རང་

༡ རྩེ་བསྐྱན། ཐུང་འབྲེལ། དེ་མཐོན་པོ་རྒྱ་སྤྱོད། མདོར་བྱས། འོག་ཀྱངས་འབར་ལས་སྤར་བརྟེན་མི་འདེམ། “གདུག་པ་ཆེག་པས་མན་ཚུན་དུ།
 འོས་བར་གྱུར་བར་རྣམ་པར་བསམ།” ཞེས་སོ།

གཞན་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་སྤང་ཆ་གདོན་བགགས་སུ་མར་བ་ལས་ཕྱིན་རུ་ཐེང་དེ་བ་མེད་པར་^१
 བགགས་མཐར་བྱེད་ཕྱར་ཕྱར་མར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷས་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བསྐྱེད་
 པའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྤང་ཆ་འཛོམས་མི་རུས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 ཅེ་ལ་རུས། དེས་ན། “རྗེ་བཙུན་རྣམས་མཁུ་ཆེ་འཕྱིན་ལས་གྱི།། བར་ཆད་གདོན་རིགས་
 འབྱུང་པའི་གཞོན་པ་བརྒྱུག།”^२ ཅེས་སོགས་ལྟར་བསྟན་པ་དང་བསྟན་འཛིན་ལ་གཞོན་བྱེད་
 བྱང་འདྲེ་ཆོད་གཏོང་སོགས་སྤྱི་བ་གཉིས་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱར་གདབ་
 བྱེད་པ་རིམ་གཉིས་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཐབས་སྟོན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 འཛིགས་གསང་གཉིས་ཀའི་ཁོ་བཅུའི་ཁྱད་པ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “ཀུན་ནས་མེར་བའི་
 འཁོར་ལོ་ནི།། ཞེས་བ་ནས། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་།།”^३ ཞེས་བ་སྟེ། ཤེས་
 བཅུ་འབྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་ལས་མཛོད་གནས་བདུན་པ་ལྟར་བསྐྱང་ཡང་ངོ་པོ་སྟན་མོང་བ་
 དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་ཤིང་ཆེ། གང་ལྟར་དེས་སྤོངས་མི་རུས་པའི་སྤང་
 བྱ་མེད། སྤང་བྱའི་ནས་འབྱུང་སྟོགས་བཅུའི་བགགས་ལ་མ་འདུས་པ་མེད། ཤེས་བཅུ་དང་
 ཁོ་བཅུར་མ་འདུས་པའི་གཉེན་པོའི་ལྷ་མེད་པར་ཤེས་ནས་བརྟོམ་བརྟུན་ལ་འབད་ན་དེ་
 ལས་ལྷག་པའི་རིམ་གྱོ་མེད་པས་རང་ལ་ཁོར་བྱ་ཡོད་པ་ངོ་མི་ཤེས་པར་གཞན་ལ་འགྲམ་
 རྒྱུ་དྲང་བ་ཁོར་བ་ཡིན། ཕྱར་གདབ་མི་བྱེད་ན་དེའི་གོང་དུ་སྟགས་བརྟུན་ནས་བརྒྱུག་པ་
 བྱེད་དམ། གོ་ཆའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཕྱར་གདབ་བྱས་ཆོག་གོ། དེ་ཡན་ཆད་སྟན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བསྐྱང་འཁོར་རོ།། འཛིགས་བྱེད་ལ་སྟན་མོང་པའི་བསྐྱང་འཁོར་སྟན་དང་། འདིར་
 རྗེས་སུ་ཡོད་པ་རང་རང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པ་གྱི་བྱེད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོས་

१ མེད་པར་ མཛོད་དཔལ།

२ རྒྱུད་ཉོན་གསུང་རབ། ག་རྗེ་བཙུན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ། ཆོས་རྒྱལ་བརྒྱུག་པ། འབྲུལ་དཔལ། ཤོག་གངས་༡༧༧

३ རྗེ་ལག་ལ། རྒྱུད་འབྲུལ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལུ་བཙོ་བཙུན་པ། ཤོག་གངས་༡༧༧

ॣ འབྲེལ་བ་ ཤིང་དཔལ།

འགྲི་རྒྱ་རྩེ་ཁེས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་དང་འབྲུག་ཁྱད་པར་བཞག་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་དོན་མེད་རུ་བ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ཚུ་ཁོལ་མ་མེ་སྟག་སྟགས་
 བཅུར་འཕྲོ་བ་ཆ་གས་རེས་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་གདུག་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་བསྟེག་
 པའི་ཚུའི་རུ་བ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་ཤུའི་མེའི་རུ་བ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་
 པའི་ཚུང་ལྷ་ཤུའི་ཚུང་ནག་འཛུབས་པའི་རུ་བ་སྟེ་མེ་ཚུང་གཉིས་འདྲེས་མར་འབྱུགས་པ།
 ཡང་གཙུག་པོས་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་དང་རུ་བའི་སྟེང་རྒྱ་ཡིག་གྲུབ། དེ་ལས་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་རུ་བ་
 ཚུམ་པོའི་སྟེང་དོན་མེད་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་ལྷ་བྱ། སྐར་ཡང་རྒྱ་བརྒྱུད་པས་འོག་གཞིར་རྒྱ་ལས་
 དོན་རྗེ་ས་གཞི། དེའི་ཕྱིར་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་མདེུ་ཅན་གྱི་མདུལ་འཕམ། ཡང་ན་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་
 མེ་སྟག་འཕྲོ་བ་ཤར་བྱལ་ལྷོ་བྱང་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཆོམས་བསྟོལ་ཏེ་བར་མཆོམས་མེད་
 བར་རྒྱ་བའི་མདུལ་ཏེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བས་གདུག་པ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་བསྟོ་བ་ཅམ་
 ཡང་མི་བྱས་པར་བསམ་པ་ནི་བསྐྱུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བའོ། དེ་ནས་ཞེ་སྐད་དོན་རྗེ་ཁོ་པོ་
 བཅུ་དང་བཅས་པའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཨོ་ལྷོ་རྒྱ་
 ལན་གསུམ་བརྒྱུད་དེ་རང་གི་ཕུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་
 མེད་དུ་མོས་པ་ནི་གོ་ཆའི་བསྐྱུང་བའོ། སྟགས་བརྒྱ་བར་འདོད་ན་སྐབས་འདིར་གཙུ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གི་མཐར་གང་བརྒྱ་བར་འདོད་པའི་སྟེང་སྟགས་བཀོད་
 དེ་མན་ངག་གི་གནད་ལྷ་དང་ལྷན་པར་བརྒྱ་དགོས་པས། གཙུ་པོ་འཕྲོ་བའི་གནད་ནི་སྟེང་
 གདོན་དང་བྱང་ཕུར་བརྒྱུག་པར་གཙུག་ཏོར་འཁོར་བསྐྱུར་དང་། བཞེགས་ཞེ་བ་ཅལ་དུ་
 འདོན་ན་རང་ཞེ་སྐད་དོན་རྗེར་གསལ་བ་བཞེགས་མཐར་བྱེད་དུ་རྒྱལ་འཕྲོས་ལ། གཙུ་
 འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རྒྱ་གི་མཐར་དེའི་སྟེང་སྟགས་བཀོད་ནས་
 བརྒྱ་ཞིང་། འབྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་སྟུང་ལས་ཆོགས་ནམས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྐངས་པས་ཆོག་
 རྟེན་ཁོ་པོ་སྟག་མ་ནམས་ལ་རིགས་འདྲ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དུ་ཁོ་པོ་དབྱའི་སྟེང་སྟགས་

ལས་མ་གྲུབ་བ་ལྷ་མ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་པ་ཡིན་པས་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཁོར་
 བསྐྱར་ལ་གྱུར་ནས་འབྱུང་བའི་སྤོང་ལྷགས་བཟླ་བར་གསུངས། འཛིགས་ཤེད་ཀྱི་བསྐྱར་
 འཁོར་ལ་གཙོ་མོ་གཞིད་མཛེས་དང་། དེའི་གནས་སྤྱིར་འབྲེག་ཉིས་པ་རྩོམ་པ་འོག་
 བཞོད་པས་དབྱུས་ཀྱི་གཞིད་མཛེས་མེད་ཀྱང་ཁོ་བཅུ་ཆར་བ་འདིར་ཞེ་སྤར་རྩོམ་པ་གཙོ་མོར་
 བྱས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་ཁོ་མོ་གང་དབྱུས་སྤྱི་བཞོད་པའི་དོན་དུ་རང་འབྲེག་ཉིས་པ་དགོས་
 སོ།། བསྐྱུབ་བྱ་སྤྱི་བའི་གནད་ནི། གཙོ་མོའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་གཡས་སྤྱི་མ་ལ། གཡོན་དུ་
 ཆོས་ཐོགས་དང་སྤྱིན་བདག །ཁྱབ་དུ་གཉེན་བཤེས། ཞབས་ཀྱི་ལ་ཚོར་ཇས། ཐེག་མེའི་
 བར་དུ་རང་གི་ཆ་མ་འགོད་པའམ། ད་ལྟ་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པ་དགོན་པས་ལྷ་མ་ལས་
 གཞན་རང་གི་མདུན་དུ་ཆུང་གདན་ལ་བཞོད། བསྐྱར་འཁོར་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲས་ཀྱང་ཆོག །རང་
 སྤྱི་ན་རང་སྤྱིར་གསལ་བའི་མདུན་ནམ། ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་མདུན་དུ་རང་མ་ལས་པའི་རྣམ་
 བ་གསལ་བཏབ། ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྲོས་པའི་མོད་ཀྱི་གྱུར་ཁང་དུ་
 རྒྱུད་པས་བཤེགས་དང་བར་ཆད་ལས་བསྐྱར་བར་མོས། ཁོ་མོ་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད་
 བའི་བསྐྱར་བ་ལ་ཁོ་མོ་རྣམས་ཞལ་བར་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་གཟིགས་པ་དང་།
 བཟློག་པ་ལ་ཕྱི། རྩེད་གདོན་ལ་ཁོ་མོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འཁོར་བསྐྱུར་གྱིས་རྩེད་དུ་རྒྱར་
 ཐབས་སྤྱི་གཟིགས་པ་སོགས་སོ།། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་ནི་ཐུགས་བཟླ་བའི་ཆེ་
 གཙོ་མོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལས་མཐུན་ཀྱི་མཆོད་ཇས་སྤྱི་ཆོགས་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་སྤྲོས་ཏེ་
 ཁོ་མོ་རྣམས་ལ་མཆོད། འཕྲིན་ལས་འབྲུབ་པའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཏེ་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་
 པའི་ཕྱིར་ཐུགས་བཟླས། ཁོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་བདུད་ཅི་དཀར་
 པོས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་པ་དབག་མེད་སྤྲོས་པ་མཆོད་ལྟ་དང་ལམ་དུ་འཛིངས་པའི་

⁹ ལྷ་བྱ་བྱ་ མཛོད་དབང་།

¹⁰ ལྷ་བྱ་བྱ་ མཛོད་དབང་།

ཚུལ་གྱིས་རང་རམ་བསྐྱབ་བྱ་ཁྲི་བ་ལ་གནས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་རྒྱ་ལས་རན་སྤྲིག་
 སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་ཉམས་པ། ག་རུས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་
 འབྲིག་པས་རྒྱག་ཁྲག་རྒྱ་མེད་བསགས་པ་སོགས་རྒྱུ་རན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་
 དང་། ཁྲོ་པོ་རྒྱམས་གྱི་རྒྱ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྦྱངས་དང་། ཉན་གཤོན་བར་ཆད་སོགས་
 འོད་ཟེར་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་གྱིས་རྒྱས་བཏབ། འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་
 གྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁུབ་པས་ཡེ་མེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྩེའི་རྩལ་བྱ་རབ་གྱིས་བར་
 མཆམས་མེད་བར་གཏམས་པས་བདུད་སྤེའི་གཡལ་ལས་རྒྱལ་བར་མོས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་མེར་མོས་བདུད་ཅི་མེར་པོས་དབང་བསྐྱར། རྒྱ་ལས་འོད་དང་བདུད་ཅི་
 མེར་པོས་ཆེ་བསོད་ཆོས་ཞོར་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་མོ་དམར་མོས་བསྐྱབ་བྱར་ཁྲུས་བྱས་
 བས་དབང་དུ་འདུ་བའི་གོགས་བྱེད་སྦྱངས། བདུད་ཅིའི་གསེབ་ནས་ལྷ་མོ་དམར་མོ་ལྷགས་
 གྱུ་ཐོགས་པ་སྒྲོ་བའམ། ཡང་ན་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་དབང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བཀྲགས་ནས་
 རང་གི་རྒྱུང་མཐེལ་ལམ་གདན་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། ལྷ་མོ་ནག་མོས་བདུད་ཅི་ནག་པོའི་
 ཁྲུས་གྱིས་བགོགས་དང་བར་ཆད་མོངས་པ་དང་། བདུད་ཅིའི་གསེབ་ནས་ཁྲོ་པོ་ཁྲོ་མོ་
 མཆོན་ཆ་ཐོགས་པའམ། ཡང་ན་མཆོན་ཆའི་ཆོགས་སྒྲོས་ནས་བསད་བསྐྱད་སོགས་བྲག་
 ལས་སྐྱབས་སུ་གང་བབས་བྱེད་པ་དང་། ལུས་གྱི་ནད་གཤོན་སོགས་ག་ཁྲག་གི་རྒྱུ་པར་
 ཁྲོ་པོ་ཁྲོ་མོ་རྒྱམས་གྱི་ཞལ་དུ་དམར་ཆེལ་ཆེལ་གསེལ་བར་བསམ་མོ། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
 བའི་གནད་ནི་བསྐྱང་བ་ལ་གཡས་དང་། བརྒྱུག་པ་ལ་གཡོན་དུ་འཁོར་བ་དང་། འཁོར་ལོ་
 གྲབ་གྲབ་དང་ཡིང་ཡིང་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་དོང་ཆེ་དང་མགལ་མེ་ལྟར་བར་མཆམས་
 མི་མངོན་པར་འཁོར་བ་དགོས་ལ། ཕྱིར་བརྒྱུག་ལ་གོང་ལྟར་གཤོད་མཛེས་སམ་ཞེ་སྤང་དོ་

༡ རྒྱུ་བྱ་ མཛོད་དབང།

༢ རྒྱུ་བྱར་ མཛོད་དབང།

༣ དྲག་ལས་ མཛོད་དབང།

རྗེས་བཀའ་བསྐྱོས་ཏེ་གཞོན་མཛེས་སྤྱོད་པ་འདིགས་ཕྱེད་དང་འདི་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཆོག །
 བཤེགས་དང་བར་ཆད་མི་ལམ་རན་བ་སོགས་དེའི་གཞུགས་དང་། བ་རོལ་པོས་རང་ལ་
 ཅད་པའི་གཞོན་འཆེ་ཕྱེད་མཁན་རྣམས་ཅད་འདི་དང་། དེ་ཕྱེད་མཁན་གྱི་བྱད་མ་ལ་ཚོད་
 གཏོང་ཐེར་བས་དེ་དག་སྤྱོས་པའི་གཞོན་མཛེས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་འབྲུགས་པའམ། གཞོན་
 མཛེས་མི་སྤྱོད་ན་ཁྱོའོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོས་པའི་འོད་ཐེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་བཀྲུགས་ནས་
 ཁྱོའོ་རྣམས་ཞལ་ཕྱིར་གཟེགས་པ་ལ་གཏད་པས། དམིགས་རྣམ་འཆར་བདེ་ཕྱིར་དེ་དག་
 གི་རྒྱུ་མཐིལ་དུ་རང་རང་གི་ཐིག་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་སོར་བཞི་
 བ་རེ་བྱུང་བ་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་མགོ་མཇུག་བསྐྱར། ཁྱོའོ་གདན་དང་བཅས་
 རྣམ་མཁར་འཕགས། འཁོར་ལོ་གཡོན་དུ་ཕི་རི་རི་འཁོར་བའི་ཅིབས་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་འཕག་
 པའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་ཉི་གདན་གྱིས་བསྟེག་པའི་ཐལ་བ་རྒྱུད་གིས་གཏོར། རྣམ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་
 རང་དུ་གནས་པར་མོས་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྤྱོས་
 གུང་གདུག་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་དང་ངས་བརྒྱལ་བར་བསམ་པ་འདི་དག་སྦྱར་སྦྱོན་བརྒྱུད་ཁོ་
 བ་ཡིན་གུང་ད་ལྟ་ཅི་རིགས་པ་ཡི་གེར་འཁོད་པའང་མཐོང་རོ། ། དེ་ལྟར་གཙུག་པོ་རྩོད་རྗེ་
 འཆར་ཞི་བ་དག་སོར་བསྐྱར་བའི་མངལ་ནས་ཁོ་བརྟུ་སྤྱོད་བཞི། རྒྱུད་ལས། “ཁྱོའོ་ཞེ་སྤང་
 གནས་ལས་སྤྱེས།” ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོན་ཏེ་གཙུག་པོའི་བཀའ་བཞེན་འཁོར་བས་
 བཀའི་འཁོར་ལོ་ཐེར། དེ་ལ་གསད་པའི་བཀའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་སོ་སོའི་སྤྱུང་ཚུལ་
 དང་། ཁ་སྦྱར་དཔྱེ་བ་སོགས་མང་ཡང་ཞིབ་པར་འགྲེལ་བ་བཞི་སྤྲུགས་སོགས་སུ་གསལ་
 ཞེས་ཞལ་འཕངས་མཛད་ནས་མན་ངག་དམར་རྗེན་དུ་བཤད་མི་རུང་བས་གཞན་འདི་དང་
 འདི་ན་གསལ་ཞེས་སྒྲ་མས་ཁྱུངས་བསྐྱར་བས་མན་ངག་དེ་དང་དེའི་ཁྱིད་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་

༡ ལྷན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔར།

༢ རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འདུས་ ཅ གསར་འདུས་ རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྟུ་གསུམ་པ། རོག་གངས་༡༡༩ན་༣

༣ འཕྲེལ་བ་ རིང་དཔར།

སུ་ཡིན་པ་ལ་དབང་བ་སྤྲད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཆང་གི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་གོང་
མས་གསུངས། ཅུ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྩ་བཞི་པ་ལས་གནོད་མཛེས་ཀྱིས་བྱ་མོ་འགྲུགས་པའི་
ལས་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས། “དོན་རྗེ་ཞགས་པ་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས།། བྱ་མོ་རྣམས་ནི་འགྲུགས་པའི་
མཆོག་།” ཅེས་པའི་མན་ངག་གིས་གནོད་མཛེས་ཀྱི་བྱག་མཆན་དང་པོ་དོན་རྗེ་ལྷགས་ཀྱིས་
བསྐྱར་ཏེ་བགྲགས་འགྲུགས་པ་དང་། “དོན་རྗེ་བདུད་ཅི་ཁྱ་བོ་ཆེ།། དོན་རྗེ་བྱར་བྱ་བསྐྱོམ་པར་
བྱ།”¹ ཞེས་སོགས་དང་། “མེ་སྐྱག་འབར་བ་འདྲ་བ་ཡིས།། རྩྭགས་བརྩའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དབབ་པར་བྱ།”² ཞེས་པས་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བའི་བྱར་གདབ་བསྐྱར། ལེའུ་བརྩ་གསུམ་
པར། “བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས།།”³ སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམ་
པའི་དགོས་པ་བསྐྱར་ཏེ་ཞིབ་པར་རྒྱུད་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ཡན་ཆད་སྒྲིབ་འཕྲི་
ལྟེ། སྒྲིབ་ལས་དང་སྐྱར་ན། “དེ་ལྟར་སྐྱ་མ་དེ་བཞིན་”⁴ “སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོ་
བྱའི་དགེ་ཅོངས་བཟུང་། རང་ཉིད་མིད་མཆོར་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྐྱོ་
སྐྱངས་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ་དང་། བྱ་མོར་ལམ་སྐྱངས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱགས་ཀྱི་
འཇུག་སྐྱོད་དབང་ནོད་དེ་དམ་ཆིག་དང་སྐྱོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ། ར་མལ་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྐྱར། ཞིང་གི་ཕུལ་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཞིང་བསྐྱར་ཏེ། རྩྭགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། དཔལ་ལྷན་ཞེ་སྐྱང་དོན་རྗེ་སོགས་

1 རྩྭ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་བཞི་པ། འོག་གངས་193ན7 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ལྟེ། “བྱ་ལ་དོན་རྗེ་ལྷགས་
པས།། ལྷ་མེན་བྱ་མོ་འགྲུགས་པའི་མཆོག་།” ཅེས་སོ།

2 རྩྭ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པ། འོག་གངས་194ན6 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ལྟེ། “དོན་རྗེ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོ་
ཆེ།། དོན་རྗེ་བྱར་བྱ་བ་བསྐྱོམས་པ།” ཞེས་སོ།

3 རྩྭ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པ། འོག་གངས་194ན6 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ལྟེ། “རྩྭགས་བརྩའི་དཀྱིལ་
འཁོར་མཆོག་རྣམས་པ། མེ་སྐྱག་འབར་བ་འདྲ་བས་གདབ།” ཅེས་སོ།

4 རྩྭ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པ། འོག་གངས་194ན4 ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ལྟེ། “བསམ་གཏན་ལས་
བྱུང་དམ་བཅས་པ།” ཞེས་སོ།

5 རྩྭ་ཅོང་ཁ་བསྐྱོད་ཐབས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 18 གསུང་མོར་བྱ། གསང་འདུས་སྒྲིབ་ཤིས། གཙང་དཔར། འོག་གངས་364ན3

ཀྲིས་བསྐྱར་འཁོར་བསྟན་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཤར་སྟོན་རེ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་ལ།
འཛིགས་བྱེད་ལ་ཆོགས་ཞིང་སྟེས་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་གི་ལས་བསགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
སྐྱར་ཀྱང་འདྲིར་ཆོགས་ཞིང་སྐྱངས་གཞི་དང་མི་སྦྱར་བ་རྒྱད་དང་ལྷན་ཆེན་རང་རང་གི་
གསུང་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐེན་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན། གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་དཀྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གསུམ། དང་པོ་(རང་དོན་ཕུན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན)ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷག་མོས། བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འཁྱེར་
བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
སྐྱལ་སྐྱོར་མེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་ལུས་དཀྲིལ་བཀོད་ནས་སྟོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
ཅིང་མེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་བྱ་བ། དེ་ཡང་བའི་སྐྱ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྲིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའོ། དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ལྷག་མོས)ལ། སྟོང་སྤྲ་མ་ཞིག་ནས་སྟོང་བའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
བསྟོན་པ། སྟོད་བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྲིལ་འཁོར་གཞལ་
ལས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ། དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷ་བསྐྱེད་དེ་ཅི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་
བའི་རྩལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།།

དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྟོན་པ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་ལས་འཁྱེར་དངོས་གཞི་མ་
ཡིན་པར་འཛིན་བྱ་གྲིང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྟོན་དུ་ལྷན་དགོས། དེ་ཡང་སྟོང་
སྤྲ་མ་ཞིག་པའི་ལུལ་གྱི་བར་སྐྱར་སྟོང་སངས་ཀྱིས་སྟོད་བྱི་མ་ཆགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལྟར་
ནས་ཐར་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་འབྱུང་བའི་གཞི་བྱེད་
པས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བཤད། སྟོང་སྟོང་བའི་སྟོན་དུ་མནར་མེད་ནས་བརྩམས་

ཉེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་གཉིས་པའི་རྒྱ་སྒྲིབས་འཇུག་
 བསྐྱེད་དེ་དེར་སྐྱེས་པའི་བར་གྱིས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྒྲིབས། དེ་ནས། “མེ་ཡིས་
 བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །” ཅེས་སོགས་དང་། “ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན།”
 ཞེས་སོགས་སྐར་རེག་བྱ་སྒྲིབ་ལས་ཕྱི་མ་ཆ་བའི་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་ཅི་ཡིང་ནགས་ཆལ་
 ནས་བརྩུང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་མན་ཆད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པས་མེ་
 ལྷེ་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་ཉེ་ཐམས་ཅད་ནས་མཁའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་སངས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་
 སྒྲིབ་བྱེད་དང་། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། “དངོས་པོ་མེད་པས་
 སྒྲོམ་པ་མེད།” ཅེས་སོགས་ལ་ཆུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཡིག་དོན་
 དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་སྐབས་སུ་བབས། སྐབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་དབུས་
 བེབས་རྗེས་མའི་སྐབས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདི་ལ་བས་འཕུལ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། འདི་ལ་ཡོད་དེ། བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་མེད་དེ།
 སྒྲོམ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ལན་ལུལ་བས་བྱགས་དབྱེས་ནས་བྱག་
 ཐལ་མོ་སྐུར་ཉེ་རིགས་གནས་མཐར་སོན་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྩུབ་པ་ཞབས་ཞུ་དག་
 ལས་ཐོས་སོ།། “མེ་ནི་འདས་དང་གཞན་སྐྱུབ་བྱིར།”^༡ སོགས་སྐར་སྒྲོམ་བྱེད་ལ་བདག །
 བསྒྲོམ་བྱ་ལ་གཞན་གྱི་ཐ་སྐྱད་བྱས་ནས་སྒྲོམ་པ་བདག་གི་ལས་དང་། བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་
 བསྒྲོམ་བྱ། སྒྲོམ་པ་སོ་སྒྲོམ་བྱེད་ལ་བྱས་ན་དང་པོ་ལ་བས་འཕུལ་དགོས་སམ། གང་ལྟར་

༡ མེ་བཅུན། མངོན་པ། རྒྱ་སྒྲིབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། སོག་གངས་༡༠བ།

༢ མེ་བཅུན། སྤྱིར་ཡིག་དེ་མགོན་སོ་རྒྱ་སྐྱུབ། བཤེས་སྤྱིང་། སོག་གངས་༤ ནྟེ།

༣ མེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། སོག་གངས་༤ ནྟེ། ལས་རྩུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་སྒྲོམ་པ་
 མེད།” ཅེས་སོ།།

༤ མེ་བཅུན། རྒྱ་ཆོགས། ཅ་སྐྱུབ་དཔོན་མ་རུ། ཉེགས་འཇུག་སོག་གངས་༡༠ནྟེ།

དངོས་པོ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ན་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་
 པ་མིན་ལ། བསྐྱོམ་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་འདྲ་དེ་མིན། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་བ་
 དང་། དངོས་མེད་གཏན་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་པས། བསྐྱོམ་
 པ་ཆེག་རིས་ལ་ཐོན་ནས་གཞན་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྐྱུར་ཏེ། གང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
 དང་། གང་གིས་སྐྱོམ་པ་པོ། ཅི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་དམིགས་མེད་དུ་སྐྱོམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་
 སྐྱོམ་པའི་ཞེས་སྒྲུས་ཟིན་གྱི་ཐོན་ཆོད་བཤད་པ་ཡིག་དོན་དང་། “དངོས་པོ་མེད་པས་སྐྱོམ་
 པ་མེད།” ཅེས་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུ་བ་
 བཀག་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོམ་
 པ་མེད་པས་དེ་ཉིད་བདེན་མེད་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ།
 ཞེས་པས་བསྐྱོམ་བྱ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཆན་མཐུན་གང་གས་གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པར་བརྒྱུད་ནས་སྐྱོམ་པ་འདྲ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོམ་པ་མིན་པས་དེ་ཉིད་བདེན་མེད་རྣམས་པར་ཐར་
 པའི་སྐྱོ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། “དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས།”¹ ཞེས་པས་འབྲས་
 གཤེད་དངོས་པོ་སྐྱོན་པར་བྱ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྐྱོ་སྐྱོན་
 མེད་བསྐྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་བརྟམས་བཞག་ཅམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། སྟོང་
 བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གཏན་ཆེགས་སུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱོམ་པ་ལས་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་ཡུལ། སྐྱོམ་པ་པོ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམས་ཐར་
 སྐྱོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་རང་མེས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། རང་གིས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་

¹ སྟེ་བཀག་ཏུ་འབྲས། ཅེ་གསར་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧༣ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་སྐྱོམ་པ་
 མེད།” ཅེས་སོ།

² སྟེ་བཀག་ཏུ་འབྲས། ཅེ་གསར་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧༣ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་
 མེད་དེ།” ཅེས་སོ།

སྐུམ་དུ་མ་རྟོགས་ནའང་རྟོགས་པའི་མོས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཞུགས་
 ནའང་ཞུགས་པའི་མོས་པ་དང་། རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་གཅིག་
 ཏུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་སོང་བའི་མོས་པ་སྟོང་དགོས་ཞེས་དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་
 ཡང་ཡང་གསུངས། རྟོང་མ་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོབ་པའི་ཐོག་མར་སྐ་བླ་ལས་སྟོང་སྐྱངས་མེད་
 བའང་འབྱུང་བ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་རྟ་མགིན་གྱི་སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀ་དག་མ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 ཆོས་ཐབས་ཅད་ཀ་ནས་དག་པས་སྤང་བུ་ཡེ་ནས་དག། ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་ཇོགས་པ་ལ་སྟོ་
 བྱར་གྱི་དྲི་མས་སྤྱི་བ་ནས་ངོ་མ་འཕྲོད་པ་དེ་ངོ་སྤྱད་དགོས་པར་བཤད། ཁ་ཅིག་སྟོང་སྐྱངས་
 བྱས་པས་སྟོད་བཅུད་གང་ཡང་མི་སྤང་བའི་ཅང་མེད་དུ་བསྟོམ་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་
 བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་གཏན་མེད་དུ་སོང་བ་མིན་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་མེད་ལ། དེ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་
 དང་འདྲེས་ནས་ཡོད་པས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་
 དུ་འདོད་པ་འདི་གལ་ཆེ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རང་རེར་དབང་མེད་དུ་སྤང་བས་མི་སྤང་བའི་
 མོས་པ་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་མེད། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོར་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་སེམས་ལ་འཆར་བཅུག་ན་ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་
 བསྟོམ་པའི་མན་ངག་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞིའི་
 ད་གྱི་ལ་འཁོར་གཞལ་ལས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤྱད་ཅིག་
 གིས་རྟོ་རྟེའི་ས་གཞི་རྩ་བ་གྱུར་སྒྲ་རེ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དང་།
 ཆོ་ག་དང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མི་གསལ་ཡང་བགེགས་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་ན་སྐབས་འདིར་ཁོ་
 བཅུའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཕྱར་ཁྱང་དང་བཅས་བདག་མདུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་གྱིས་གསལ་
 བཏབ་ཆོག་ཅེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། དེའི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་བསྟོམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱད་

ལས། “ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར།། སངས་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ།།” ཞེས་དང་། དེའི་དབྱིབས་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་མ་ལས། “ཆོས་འབྱུང་བ་ནི་ཅི་ལྟར་
 བསྐྱོམ།།”^༡ ཞེས་ཁུས་པའི་ལན་དུ། “སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས།། བྱ་གསུམ་དུ་ནི་
 རྣམ་པར་བསྐྱོམ།།”^༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་གི་དཀར་བས་ཐབས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་
 བེས། ཉན་དམར་བས་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད། དེ་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་ལ་ཆང་བས་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་དང་ཟུང་འདུག །ཟུང་གསུམ་གྱིས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་མམ་རྣམ་ཐར་སྐྱ་
 གསུམ་ཡུལ་བཅས། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་ཁྱེན་དུ་སྤྱོད་པས་པས་ས་མོང་མར་ཡོན་ཉན་རེ་རྒྱས་
 སུ་འགྲོ་བ། ཅེ་མོ་སྤྱ་བ་ཐུར་དུ་བྱུག་པས་མོས་སྟོང་གི་སར་ཡོན་ཉན་རྒྱུང་བ། ཉན་བཞེན་
 བ་ཀྱན་དེའི་ནང་དུ་རྒྱད་པས་ཐབས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་མཆོན་ཞིང་། ཡེ་
 བེས་དེ་ཉིད་སྤང་བུ་ཐབས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོན་པས་འདི་ཙམ་ཤར་སྐྱོམ་བྱས་ཀྱང་ས་
 ཆོད་ཆེད། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་དབང་ལྡན་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྤེལ་
 བའི་སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱེད་འདབ་མ་རེ་བཞེའམ་དཔག་མེད་ཅེས་བཤད་པའང་ཡོད། བསྐྱེད་ལྟེ་བ་
 ལྗང་། གེ་སར་སེར་བ། དེའི་ལྟེ་བར་རྩ་རྒྱད་ལས། “ནམ་མཁའ་དོ་རྟེན་དབུས་གནས་པར།།
 ‘དཀྱིལ་འཁོར་དོ་རྟེན་ཀྱན་སྐྱེས་བསམ།།’” ཞེས་པ་ལྟར་རྩྱི་ཡི་རྩྱི་སྟོན་པོ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་
 སྟོན་པོ་གཞུ་ལྟ་བུ་བཅད་ཁ་ཤར་དུ་བསྟན་བ། དེའི་སྟེང་རྩྱི་རྩྱི་དམར་པོ་ལས་མེ་དཀྱིལ་
 བྱ་གསུམ་ཟུང་གཅིག་ཤར་དུ་བསྟན་བ། དེའི་སྟེང་རྩྱི་རྩྱི་དཀར་པོ་ལས་རྩ་དཀྱིལ་དཀར་
 པོ་རྒྱུ་པོ། དེའི་སྟེང་རྩྱི་ལོ་རྩྱི་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་བྱ་བཞི་བ། རྩྱི་རྣམས་མགོ་རྩལ་དུ་

༡ ལྟེ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ཅ གསར་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེན་དབྱུག་ག། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ ནྟ།

༢ ལྟེ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱེ་མ། ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ག། ཤོག་གྲངས་ ༡༤ ཟླ ༣

༣ ལྟེ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱེ་མ། ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ག། ཤོག་གྲངས་ ༡༤ ཟླ ༣

༤ ལྟེ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ཅ གསར་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ག། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ ནྟ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་མི་འད་
 ལྟེ་ རྩྱི་དོ་རྟེན་ཀྱན་སྐྱེས་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ།། ཞེས་པོ།

[illegible]

རིགས་ལྔའི་ཆོགས་སྟོ་བར་གསུངས་ལ། ལྷང་སྤྱ་རིན་པོ་ཆེས། རྣམ་སྤང་ཞལ་གསུམ་ཐུག་
 ཐུག་བའི་ཆོགས་འོད་ཟེར་དུ་སྟོས་བས་རྩ་བའི་ནང་གང་བ་བསམ་གསུངས་འདུག་གོ། རྩི་
 ཡིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ཀྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་འོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལས་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 གདན་སོ་གཅིག་དང་བཅས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་མཛོད་ལས། “ཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱང་ནས་ནི།” དཔལ་བའི་སྤྱིད་པའི་བར་དུའོ།”
 ཞེས་སྟོད་བཅུད་ཆགས་པའི་ཡུན་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་སྟོད་མ་མེ་འཛིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འཐབ་བྲལ་བར་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡས་རིམ་གྱིས་
 ཆགས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་རྒྱང་འཇམ་བུ་དལ་གྱིས་ལྷང་བ་ནས་མགོ་བཅམས་ཏེ་
 འོག་གཞི་རྒྱང་དཀྱིལ་དང་། དེར་ཆར་བབས་པས་རྒྱ་དཀྱིལ་ལས་གྱིས་ཕྱིར་མི་འཕོ་བར་
 གནས། དེའི་སྤྱིང་གསེར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆར་བབས་པ་རྒྱུ་ཁར་སྤྱིས་མ་ལྷར་ཆགས་
 བས་གསེར་དཀྱིལ། གསེར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆར་བབས་པ་རྒྱང་གིས་བསྐྱབ་བས་
 ཁམས་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་ལས་རི་རབ་གསེར་རི་སྤྱིང་བཞི་སྤྱིང་ཐུན་བརྒྱད་ལུགས་རི་དང་
 བཅས་ཆགས་ཀྱང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ད་དུང་མེད་པས་སྟོད་གང་གིས་སམ་བཤུས་སུ་
 འཛིག་དབྱུང་དགོས་མོད། སྤྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགོན་ཕྱང་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཤིག་
 གསོལ་དཔོན་གཙང་པ་རབ་འབྱམས་པ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སོགས་སུ་མ་རྩ་ཡེ་ཤེས་
 དཔལ་འཕྱོར་བའི་བྱང་དུ་མཇལ་ཏེ་ས་རིས་ལས་བཅམས་པའི་དོགས་པ་ཁ་ཤས་ཞུས།
 ཁོང་གིས་ང་ལ་གཏན་ནས་མ་ཆོད་པའི་དོགས་པ་ཞིག་ཡོད། མདུན་གྱི་ཀ་བ་¹འདི་ད་ལྷང་

⁹ རྩི་བསྟན། མཛོན་ལ། ཀུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་ལ། ཤོག་གངས་ 90བ་6 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 ཀར་སྤུ་མ་རྒྱང་མི་འདྲ་ཞེ། “འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱང་ནས་ནི།” ཞེས་སོ།

¹⁰ ཀྱ་བ་ མཛོད་དཔལ།

ཆོས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་རེད། ཁང་པ་འདིར་སྤྱུ་ཡང་མེད་དུས་གང་གིས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་ཡིན་གསུངས་པར། གཙང་པ་རབ་འབྱམས་པས་སྤྲགས་བདེན་པར་འདུག །
 དེ་གཏན་ནས་ཆོད་རྒྱུའི་དོགས་པ་ཞིག་མ་རེད། དཀའ་མོ་འདུག་ཞུས། བྱུང་དེ་ནས་ཕྱིར་
 ཁོང་ཞོར་ཁོ་ཆེའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཁུ་མོ་ཁ་དམར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་འདོགས་
 བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་ལོགས་ལ་སྐྱུར་ནས་སྟོད་དགོས་པས་ཁྲབ་པ་ཨེ་ཡོད་ན་ཟེར་
 བ་ལྟར་གནས་སྐབས་གང་ཟག་དེར་མེད་ཀྱང་སས་བསྐྱུས་བཞག་ཆོག་པ་འདྲ། དེ་ལྟར་
 འོག་གཞི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོད་ཆགས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞེའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཙས་བསྐྱེད་བས་མ་དག་པའི་སྟོད་ལ་ཁོངས་སྟོད་པའི་
 ལས་ཉོན་བྱི་བཙས་སྟོད། ལས་དུས་གྱི་ཁོངས་སྐྱུལ་གྱི་ཞིང་སྐྱུངས་པའི་དགེ་ཅུ་མྱིན་བྱེད་
 དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ཡེ་མེས་རང་སྐྱུང་ལས་ཀྱབ་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་
 འབྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཙན་བཞག་པར་མོས། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཁྲིད་གྱི་
 སྐབས་ཐིག་དང་རྫོས་བསྐྱུར་ཅིགས་སྐབ་ན་རབ། མ་མཐའ་སྟོས་བཅེངས་ནས་ཕྱག་ཁྲིད་
 མཛད་པ་བྱིན་རྒྱལས་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པས་སྟོད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཀུན་མཁུན་གོང་མར་
 གནང་སྐབས་དགྲང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་ཀྱང་སྐྱུ་མའི་ཕྱག་ལེན་ཡིན་ཞེས་ཕྱག་འདར་མི་ཡི་
 ཡི་ཅུ་འཇག་མ་བསྐྱམས་ནས་དོ་སྟོད་གནང་རྒྱལ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་དོ་རྩེ་སྟོད་
 གསུངས་པ་དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པའི་ཐེན་བྱིས་སྤྱུ་བཞོད་འདུག །དེའང་ཅིག་པ་དང་སྟོགས་
 མདོག་ནས་སྐར་ནས་གཙོ་བོའི་བར་གྱི་སྐྱུ་མདོག་དང་མཚུངས་པར་དཀར་སེར་དམར་
 ལྗང་སྟོ་བ་དང་། འཇམ་དོར་མོགས་གཞན་ལ་རིགས་བདག་གི་སྐྱུ་མདོག་གིས་བྱས་པའང་
 ཡོད། བོད་སྐུ་མ་ལ་ཅིག་པ་ཁ་དོག་ལྷ་བཙེགས་པའི་ཕྱགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བྱི་དཀར་ལ་
 རང་སྟོ་བ་དང་གྱི་ཡོལ་བ་ལྷ་བཙེགས་ལྟ་བུ། མེལ་ལྟར་དྲངས་པས་དོས་གཅིག་ནས་པན་

ཚུན་སྤྱི་བ་མེད་དུ་མཐོང་བ་དཔལ་ལྷན་ཆ་ལྷན་པ་བཅུ་གསུམ། བར་གྱི་རྒྱུ་ཆ་ལྷན་པ་གཉིས།
 རྒྱུ་གས་གཅིག་གི་སྒོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་དུ་ཅིག་རྒྱུ་ཆ་མེད་པའི་ཉར་སྒོ་ཡིན་
 པས་ཅིག་བ་དུམ་བུ་བཞི་མ་འབྲེལ་བ། ཅིག་པའི་ཁར་ཐོག་ཁར་གྱི་རྩོད་ལའ་གསལ་མའི་
 རྟོད་ལྟ་བུ་བརྒྱ་རྒྱ་ག་ལོགས་རིན་པོ་ཆེ་དཔར་པོ་མེད་ལེགས་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུམ་བུ་ཟེར་བས་དེ་
 འདྲ་བུ་བཞིར་བཏང་བའི་རོས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བུ་བཞི། རྒྱལ་པོ། རྒྱ་གས། རྒྱུ་གསུམ་ལ་
 ལོགས་པས་སྤ་བཏབ་པའི་བ་གྲ། དེའི་སྤེར་རིན་པོ་ཆེ་བུ་ལྷན་པ་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་རིམ་
 གྱིས་བཏེག་པའི་གསེར་སྤུམ་རིམ་བ་བཞི་འམ། ལུགས་གཅིག་ལ་གསེར་སྤུམ་ཉིས་
 བཅེགས་ལ་སྤེ་བར་གྱི་ཀ་ཆར་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཞིར་བཟང་བ་དང་། དེའི་སྤེར་
 ཐོད་པའི་སྤྲད་ལ་སྤུམ་དང་། རར་རེའི་གྲབ་བསྐྱེགས་པའི་སྤེ་བྱིར་སྤྲག་པ་ལ་ཆུ་སྤོན་མ་ག་
 རའི་ཁ་ནས་འཕྱར་བའི་སྤུ་ཏིག་ལོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རྩོད་ལའ་ལམ་བུ་བ་དང་། རྩོད་ལའ་སྤེར་
 པའམ་བུ་སྤེར་གསུམ་མམ་ལྷ་གཤིབ་འཕྱར་བས་གསེར་གྱི་སྤྲ་རགས་གྱི་ཁོང་མེད་སྤྱི་བ་
 ཉན་ཡོད་པ། དེའི་སྤེར་སྤེལ་ཁུང་གི་གྲབ་སྤེལ་བཅེགས་སྤར་སྤུམ་བཏང་བ་བུ་འདབ་སྤེ།
 བུ་འཕྱར་བའི་མཁུག་སྤྱིའི་དབྱིབས་སྤུ་ཡོད་པས་མིང་དེ་སྤར་བཏགས་པ་འདྲ། སྤུམ་སྤེ་
 ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བུ་དཀར་པོ་སྤེ་སྤྲག་མཆུ་མེད་མགོ་བུར་དུ་བསྤན་བ་སྤུ་ཁོར་
 ཡུག་དུ་བཅུག་པ་ཆུ་འབབ་པའི་བད་མཆུའི་རྟོད་ཡིན་པས་སྤེ་མོ་འདྲོད་སྤུམ་ལས་ཅུང་ཟད་
 བྱིར་ཐོན་བ་བྱེད། དེའི་སྤེར་བརྒྱ་འདབ་མ་བྱེད་པ་བསྐྱར་བ་སྤུ་བསྐྱེགས་པ་བུ་འདྲོད་རྟོད་
 དེ། རྒྱའི་མཁར་ལ་དེའི་འཁྲེས་སྤུ་ཡིབ་ནས་མཆོན་འཕེན་པས་མདའ་ཡལ་ཟེར། མདའ་
 ཡལ་གྱི་ཁར་གསེར་བུམ་བསྐྱེགས་པའི་ནང་རྒྱལ་མཆོན་ལྷོགས་རེར་བརྒྱད་དམ་བཅུ་བུག་

༡ དཔལ་ལྷན་ཆ་ལྷན་པ་མཛོད་དཔལ།

༢ ཀྱ་བཏེགས་རིམ་མཛོད་དཔལ།

༣ བཏེགས་པའི་མཛོད་དཔལ།

༤ ཀྱ་ཆར་མཛོད་དཔལ།

ཁར་སྤྱོད་དུ་སྤྱུག་ནག་བཅུག་པ་ལྟར་ཡོད། སྤྱོགས་བཞིར་སྤྱེའུ་ཁ་ནང་བསྟན་གྱིས་བཟུང་
 པའི་གདུགས་བཞི། ཅིག་པའི་སྤྱིའི་འགམ་དུ་འདོད་སྟམ་དམར་པོ་བྱ་བཞི་བས་བསྟོར་བ་
 ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཐུགས་ཐོགས་པ་རྣམས་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་པ། སྟོ་དང་
 སྟོ་ཁྱུད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆོམས་དང་ཅིག་པའི་སྤྱི་ནང་གི་བྱར་བཞིར་སྟེ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་རྩོ་རྩེ།
 སྟོ་བཞིའི་མདུན་དུ་སྤྱུགས་བྱ་བྱ་བཞི་བ། དེའི་སྤྱོད་བྱམ་པ་ནས་སྟོན་པའི་ཀ་བ་བཞི་བཞི།
 དེས་བཏེག་པའི་སྟམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་སྟམ་བྱ་དང་པོ་རྩུ་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གསེར་
 སྟམ་ཤར་བྱ། དེར་པོ་ཆེ། ཉ་མིག་གི་སྟམ་བྱ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དེ་འབྲ་བའི་རི་མོ། དེའི་སྤྱོད་
 ཀ་བ་བཅུགས་ཏེ་བར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་སྟན་སྟམ། དེའི་སྤྱོད་ཆ་རྩྭ་ལ་འཕོལ་རིས་སམ་
 བྱེའུ་སྤྱུག་ཁར་བསྤྱིགས་པའི་རི་མོ་ཞེས་དར་སྟེ་ཁ་པོ་བཅེགས་པའི་རི་མོ་ལྷ་བྱ། དེའི་སྤྱོད་
 སྟན་སྟམ། དེའི་སྤྱོད་ཤར་བྱ་སོགས་གསུམ་དང་མདའ་ཡབ་སྟེ་བཞི་བར་མ་ཆད་དུ་གནས་
 པ། སྟོའི་ནང་ཁོ་ཁར་། ཅིག་པའི་ཐད་ཁར་སྟོའི་རུ་བཞི་སྟོ་སྤྱུགས་དང་བཅས་འབྱེད་སྟམ་
 བར་ནས་བྱེད་པ། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་རྩྭ་བཞི་སོར་བསྟོ་ཁྱུད། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་
 རྩྭ་བཞི་བཞི་སོར་བསྟོ་འགམ། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་རྩྭ་བཞི་བཞི་སོར་བསྟོ་ལོགས་ཏེ་
 འགམ་ལོགས་སྟོ་དང་མཉམ་པའི་ལུགས་སོ།། གཞན་དུ་ནང་མ་སྟོ་ལོགས་དང་། ཕྱི་མ་སྟོ་
 འགམ་དུ་རོས་འཛིན་པའི་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་མིང་འདོགས་ཅམ་ལས་དོན་ལ་འབྲ། ཉ་བབས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པད་སྟེ་ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་དམ་བཅུ་པ་དེ་དུགས་སོ་སོ་དང་བཅས་བ་ནི་
 ཆོས་འཁོར་བསྟོར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུ་ཞིང་ཆོས་ལ་འདུན་པ་རྩྭ་མི་འཆད་པའི་རྩྭ་

१ ཀྱ་བ་ མཛོད་དཔར།
 २ བཏེགས་པའི་ མཛོད་དཔར།
 ३ ཀྱ་བ་ མཛོད་དཔར།
 ॣ ཆ་རྩྭ་ མཛོད་དཔར།
 ॥ བྱེའུ་སྤྱུག་ མཛོད་དཔར།
 ० ཤར་བྱ་ མཛོད་དཔར།

མཐུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱོད་པས་མ་ར་རྩ་སིར་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་
 ཆངས་པ་ཆེན་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིག་སྤྱོད་ཕུལ་བ་ལ་ནགས་ནས་རི་དྲགས་རུ་
 རུ་པོ་མོ་གཉིས་བྱུང་སྟེ་མིག་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བུ་ཞི་དུང་འགྲོ་པལ་བ་མ་ཡིན་པར་སྒྱུལ་བ་
 ཡིན་པས་ཆོས་ལ་དོན་གཉེར་དགོས་པའི་བརྟེན་པས་འདི་ཡང་དེ་དང་ཆ་མཚུངས་ཤིང་།
 དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྒྲོས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅན་དུ་ཤར་བས་སྤྲགས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་
 གྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ཐབས་མདོ་ལས་ལྷག་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་འདྲའི་སྟེང་ནས་གོ་
 དགོས། རྟ་བབས་གྱི་གཡས་གཡོན་བྱས་པ་ལས་ཐོན་པའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་བརྒྱད་གྱི་
 ཡལ་གར་དབུས་སུ་རྒྱལ་སྤིད་སྤྱོད་པར་གར་སོང་བའི་མཐར་གཞན་དུག་གིས་བསྐྱོར་བ།
 དེ་དག་གི་བར་དུ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་བརྟེན་པ་ཡོངས་
 གྲགས་གྱི་བྱུང་བའི་ཆ་ལྷགས་སམ། ཤར་ཕྱོགས་པ་ནས་སྤྱོད་སོགས་ལྟ་བུ། དེའི་སྟེང་གི་
 རྣམ་མཁར་སྤྱོད་གསལ་ནས་ལུས་བྱེད་ཐོན་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་
 བཞ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཆངས་ཐིག་ནས་ནང་དུ་སྒྲོ་ཆད་རེ་ཡོང་བའི་
 མཆོམས་ནས་གཡས་གཡོན་ཆ་སྐྱོད་ལྟ་བུར་ཀ་བ་^༡དབངས་ཆ་སྐྱོད་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་
 གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་བཅུག་པ་ལ་གཏུང་རིང་བཞི་བཏང་བ་ལ་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་དང་། ཕྱི་མ་
 གསེར་སྐྱམ་ལ་བཀལ་ཏེ་ཕྱི་བྱམས་བྱ་བཞི་བ་བྱུང་། སྒྲོ་ཆུང་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་ཕྱི་ནང་
 དུ་གཏུང་གཉིས། སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཅིག་གཏོང་གཡས་གཡོན་དུ་ཀ་བ་^༢གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་
 བཏེག་པའི་^༣གཏུང་སྤིད་དུ་ཆ་སྐྱོད་བཅུ་གཉིས། ཀ་བ་^༤གཏུང་བཅས་གྱི་དབངས་ཆ་སྐྱོད་
 བཅུ་དྲུག་པ། དེ་དག་ལ་ལྷམ་བཀལ་ཏེ་ཁོ་ཁང་དང་སྒྲོ་ཁང་གི་ཐོག་དབུབ། དབུས་སུ་

༡ ཀ་བ་ མཛོད་དཔར།

༢ ཀ་བ་ མཛོད་དཔར།

༣ བཏེགས་པའི་ མཛོད་དཔར།

༤ ཀ་བ་ མཛོད་དཔར།

གཞུགས་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་ཚད་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་མྱོར་ཆ་ཆུང་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་གར་བྱ་རྒྱུ་པོའི་རྒྱ་
 ཆད་དེ། དེ་ལ་རྩོད་མེད་ཐེང་བ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ཁང་སྐྱེ་གི་གཡས་གཡོན་ཆ་ཆུང་གཉིས་
 གཉིས་སོང་མཆས་ཆ་ཐུན་རེས་རེ་ཕྱི་མིག་དགྲུང་བཅད། དེ་ལ་ཀ་ཆུང་གི་གཞུང་
 བཅས་གཉིས་གཉིས་བཅུགས་པའི་སྤྱིང་གདུང་འཁོར་རེ་ཕྱི་མིག་དགྲུང་བཅས་སོག་
 དུབ་པ་ལ་སོ་བྱང་ནང་མཐུ་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཁང་བྱ་ཆུང་ངམ་གར་བྱ་རྒྱུ་པོ་ཞེས་
 དཔངས་ཆ་ཆུང་དྲུག་གོ། དེའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ཡང་སྤྱིགས་བཞིར་ཀ་བ་སྤྱིང་གཞུང་འཁོར་
 རེ་ཕྱི་མིག་དགྲུང་བཅས་དཔངས་ཆ་ཐུན་སྤྱིང་གི་ཀ་ཆུང་བཅུད་ཀྱི་སྤྱིང་ཐད་ཀར་ཡོད་
 ལ། སྤྱིང་གི་རེ་ཕྱི་མིག་དགྲུང་པའི་གཞུགས་བརྒྱན་མཐེལ་དུ་ཤར་བ་སྤྱིང་ལོག་གི་རྒྱུ་
 མྱོར་གསུམ་ཐད་སོར་འབབ། ཀ་བ་འདི་དག་ལ་སྤྱིང་དུ་འཁོར་ལོའི་རི་མོ་ཅམ་གྱི་ཡང་
 མྱོས་དོན་རྒྱལ་ཐུན་ཆུང་ཆད་འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་བྱུང་བ། རེ་ཕྱི་མིག་དགྲུང་པའི་སྤྱིང་
 གི་ཀ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཀ་བ་གསེག་ཁ་གཉིས་ཅེ་མོ་ཤར་རུབ་རུ་དུད་དེ་བཅུགས་པའི་ཅེར་
 གདུང་ལེབ་སྤྱིང་ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་ཁེང་སྤྱོད་ཆད་གཅིག་པ་སྤྱིང་དུ་བཏང་བའི་ཀ་བ་
 གདུང་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་ཆུང་དྲུག་གོ། ཕྱི་ཁུམས་བྱ་བཞི་པའི་སྤྱིང་ཀ་བ་སྤྱིང་
 གཞུང་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་གདུང་བྱ་བཞིར་འབངས། ཤར་རུབ་རུ་མར་སྤྱིང་གདུང་དེ་ལ་
 བརྟེན་ཞིང་། ཅེ་མོ་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་གདུང་རིང་ལ་རྒྱལ་པའི་ལྷུ་བཏང་། ཀ་བ་གསེག་ཁ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ཆེད་པར་སྤྱོད་གདུང་བཏང་ནས་དེ་དང་ཕྱི་ཁུམས་ཀྱི་གདུང་ལ་

༡ ཀ་ཆུང་ མཛོད་དཔལ།

༢ ཀ་བ་སྤྱིང་གཞུང་ མཛོད་དཔལ།

༣ ཀ་ཆུང་བཅུད་ མཛོད་དཔལ།

༤ ཀ་བ་འདི་དག་ མཛོད་དཔལ།

༥ ཀ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཀ་བ་ མཛོད་དཔལ།

༦ ཀ་བ་གདུང་ མཛོད་དཔལ།

༧ ཀ་བ་སྤྱིང་གཞུང་ མཛོད་དཔལ།

༨ ཀ་བ་གསེག་ཁ་ མཛོད་དཔལ།

བཀལ་བའི་ལྷམ་བཏར་སྟེ་ཐོག་བཀལ་བས་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་དབྱིབས་ཐོན། གཏུང་ལེབ་སྟེང་
རྒྱད་བཅུགས་པའི་ཁང་བྱ་རྒྱུ་བཞི་དབངས་ཆ་སྟན་གཉིས། དེའི་སྟེང་ནོར་བུ་ཆ་དགྲུ་
བ་ཆ་སྟན་གཅིག །དེའི་སྟེང་རྩོུ་ཆེ་ཆེ་ལྷ་བ་ཆ་སྟན་གཅིག་དང་བཅས་བ་ལ་རྩོུ་ཆེ་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆའི་ཉོག་ཅེས་བཤད། གཏུང་རིང་མུང་གི་ཐོག་འགྲེལ་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་འདུག་
སྟེ། ཞིབ་པར་སྟོན་བསྐྱར་ཁྱིད་པའི་ཐེན་ཐོ་ལོགས་སུ་ཡོད་བ་ལས་ཤེས་སོ། ། དེའི་ཕྱི་གི་
དགྲུ་པའི་ཕྱིར་ཆ་རྒྱུང་གཅིག་པའི་འོད་སྟེང་སྟོན་དོན་ལ་མཐའ་མེད་དུ་འཕྲོ་བ། གར་བྱ་
རྒྱུ་པོ་རིམ་བ་དང་པོར་བྱས་ནས། དེའི་ཕྱི་རིམ་བ་གཉིས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱང་རྒྱབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་བ་གཉིས་གཉིས་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་རྣམ་དེར་ཤར་བས་ལྷ་མིའི་ལྷས་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཤར་ནས་
ཁུབ་དང་། དབུས་ནས་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་འོད་སྟེང་གི་བར་སྐྱིབ་མེད་དུ་མཐོང་བས་ཕྱི་
བལྟས་ནང་དང་། ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་འོག་ཀྱན་རྒྱར་ཐེག་
གིས་བཅད་པའི་ཀ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར། ལྷ་སེར། ཁུབ་དམར། བྱང་ལྗང་།
དབུས་སྟོ་བ། ཀྱན་མཁེལ་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་རིགས་ལྗེའི་གནས་སུ་ལྷ་སྟན་རྒྱུང་བྱང་
འཁུང་བ་བྱ་བཞི་ལ། དུམ་བཞེར་རྒྱ་གས། རྩོུ་ཆེ་མ་བཞེར་རྒྱར་གསུམ། བྱང་སེམས་བརྒྱད་
དང་ཁོ་བརྒྱར་རྒྱུང་གདན་ལྷ་བྱ་ཞེང་ཆ་སྟན་གསུམ་བ་ཕྱོགས་བཞེར་འཁོར་བ། ལྷའི་ཁོ་
པོའི་གནས་སུ་འང་ཞེང་ཆ་དེ་ལྷ་བྱ་སོང་བ། ཞེས་གསུངས། དེའི་སྟེང་སྟོན་ཆོགས་བརྒྱའི་
གདན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པས་སོ་གཅིག་སྟེ། གཙོ་པོ་ཡལ་དུམ་གདན་གཅིག་ཀྱང་ས་
པོན་སོ་སོ་ལས་བསྐྱེད་པས་གཉིས་སུ་བགྱང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོ་སོས་
གསུངས་ལུགས་ཡིན་པས་ངེས་པ་མེད། དེའི་སྟེང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་གཙོ་པོ་
དང་ཁོ་པོ་བཅུ་ལ་ཉི་མ་སོགས་ཆོག་ལྟར་ལ་གོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་དུབ་བྱས་བ་ལྷ་བྱའོ།

གསུམ་པ་དེར་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ། ལྷག་
མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའོ།

དང་པོ་སྤྱད་གཞི་བཅུད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་ཆགས་པའི་རིམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ལྟ་ཞིག་ཆེ་འཕོས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེས་པ་ནས་བཅུམས་བསམ་གཏན་དང་
པོ་གསུམ་དང་འདོད་ལྟ་དུག་ཡས་རིམ་དང་། བྱང་། ལུག་། ཤར། ལྷོ་ལོ་མི་རྣམས་དང་། རྩད་
འགྲོ་ཡི་དུགས། ཆ་གང་གི་དཔུལ་བ་རྣམས་རིམ་བར་ཆགས་ཏེ་མཁར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་
གཅིག་སྐྱེས་པ་ན་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཛུགས་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱེད་གཅིག་
དང་། བཅུད་ཆགས་པ་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། དེ་ལས་འཛམ་གླིང་གི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་
མི་རྣམས་རྩས་སྐྱེས། རང་འོད་ཀྱིས་སྤང་བ། རྩའལ་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་འགྲོ་བ། དགའ་བ་
ཟས་སུ་ཟ་བ། ཆེ་ལོ་གངས་མེད་ཐུབ་པ། མཆན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ། དབང་པོ་ཆང་ཞིང་
ཡན་ལག་ཅིག་ཅར་རྩྭ་གས་པ་ལས་རིམ་ཀྱིས་ཁམས་ཟས་ལ་སྟེད་པའི་བག་ཆགས་སང་
དེ་ཟས་རགས་པ་བསྟེན་བས་འོད་ཉམས། ཆེ་ལོ་གི། པོ་མོའི་དབང་པོ་དོད། མངལ་ནས་སྐྱེ་
བའི་བར་དུ་བྱང་བས་འདྲིར་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་སྐྱེས་ཡན་ལག་རྣམས་ཅིག་ཅར་
རྩྭ་གས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་བར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟ་ས་པོན་བྱག་མཆན་སོགས་ལས་བསྐྱེད་
མི་དགོས་བར་ལྷག་བར་མོས་པ་ཅམ་ཀྱིས་རྩ་ལས་རྩ་བྱར་དོལ་བ་ལྷར་ལྷ་སོ་གཉིས་ཅིག་
ཅར་རྩྭ་གས་པ་བཞེདས་བར་མོས་ལ་རིམ་ཀྱིས་གསལ་འདེབས། དེའང་གར་བྱ་རྒྱུ་པོའི་
སྟེང་གི་རེཅུ་མིག་དགུ་པའི་དབུས་ཀྱི་ཉི་གདན་ལ་རིགས་དུག་པ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཡབ་ལུས།
ཚྭ་གས་བཞེད་རྣམས་སྤང་སོགས་བཞི། མཆམས་བཞེད་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི། རིམ་པ་
གཉིས་པའི་མཆམས་བཞེད་རྩོ་རྩོ་མ་བཞི། ཤར་སྐྱེའི་ཁ་ནང་བསྐྱེད་ཀྱི་གཡས་སུ་བྱམས་

༡ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དབང་།

༢ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དབང་།

༣ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དབང་།

བ་དང་། གཡོན་དུ་ས་སྤྱིང་། ལྷོ་སྤྱིང་གཡམས་སུ་བྱག་རྩོད་དང་། གཡོན་དུ་ནམ་སྤྱིང་། ལུབ་
 ལྷོ་ཤི་གཡམས་སུ་འཛིག་རྟེན་དབང་བྱག་དང་། གཡོན་དུ་འཇམ་དབལ། བྱང་སྤྱིང་གཡམས་སུ་
 སྤྱིབ་སེལ་དང་། གཡོན་དུ་ཀུན་བཟང་། སྤྱོ་བཞིར་གཤེན་མེ་གཤེད་སོགས་བཞི། བྱ་བཞིར་
 མི་གཡོ་བ་སོགས་བཞི། གར་བྱ་རྒྱུམ་པོའི་འོག་གི་ཅུང་ཟད་རྒྱབ་དུ་གནོད་མཛེས་གཙོ་པོ་
 དང་ཞལ་ལྷ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། སྤྱང་གི་རེའུ་མིག་དགུ་པའི་ཅུང་ཟད་མཐུན་དུ་གཙུག་ཏྱིར་
 འཁོར་བསྐྱར་ཞལ་གཙོ་པོ་ལ་ཕྱོགས་བ་སོགས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་སྤྱར་ལ། ལྷ་རེ་རེ་ལའང་
 རིགས་དུག་གི་བྱག་མཚན་ཆང་བས་རྣམ་སྤྱང་རང་རིགས་ཀྱི་བྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་དང་
 པོ་བྱས། བརྒྱ་འོད་དབག་མེད་ཀྱི་བྱག་མཚན་ཡིན་གྱང་རྣམ་སྤྱང་གིས་བསྐྱམས་བས་ཁ་
 འོག་དཀར་པོ། སྤུན་མ་ཡུམ་ཡིན་བས་བརྒྱའི་དོད་ལ་ལྷན་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 སོགས་པོར་འོག་ཀུན་དུ་རང་རང་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཟུར་དུ་བཏོན་ནས་ཐུན་མོང་
 བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྐྱེབས་བྱས་པས་ཆོག་ཅུང་ལ་དོན་འདུས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུད་དང་དགོངས་
 འབྲེལ་ཆད་ལྷན་ཀྱི་མན་ངག་སྤོ་མོ་ཚུན་ཆད་དམིགས་སྤྱད་པར་ཐོན་བ་རྗེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
 རྒྱད་ཆོས་སུ་བོད་པོས་སོ།།

གཉིས་བ་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པར་བསྐྱོམ་བ་སྟེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་
 དབག་མེད་སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུགས་ཏེ་སྤྱང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་
 ཐམས་ཅད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་བ་ལ་རང་རྩོད་མེད་འཆང་ཡབ་ཡུམ་
 ལྷོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་མཚམས་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་གངས་མཉམ་སྤྱོད་པའི་སྟེ་ལ་རྣམ་སྤྱང་ཡུམ་སྤུན་མ་དང་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཏེ་སེམས་ཅན་རེ་
 རེའི་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པས་ཞུགས་པས་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡུས་གང་། རྟེན་སྤྱིབ་དག་
 ལས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྣམ་སྤྱང་གི་སྤྱར་གྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རིན་

འབྱུང་དང་སྐྱ་མ་གྱི་ཡབ་ཡུམ། འོད་དཔག་མེད་དང་གོས་དཀར་མོ་ཡབ་ཡུམ། རོན་གྲུབ་
 དང་སྒྲོལ་མ་ཡབ་ཡུམ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོལ་ཏེ་སེམས་ཅན་
 སོ་སོའི་སྤྱི་པོར་བྱོན་ནས་དབང་བསྐྱར་སྤྱི་བ་པ་སྐྱུངས། བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་སྒོ་བ་སྤྱི་བ་
 གྲོལ་ལ་བཀོད་ནས་དེ་དང་དེའི་སྤྱོད་སྤྱུང། འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱོད་གར་སྤྱུང། དེ་ནས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་རིགས་ལྗེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པའི་ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 རང་གི་ཤར་གྱི་རྣམ་སྤྱང་། ལྷོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རིན་འབྱུང་། ལུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འོད་
 དཔག་མེད། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རོན་གྲུབ། དབུས་པ་རྣམས་རྩོུ་རྩོ་འཆང་གི་ཕྱགས་ཀར་
 བསྐྱེམས་པ་ནི་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་རོན་ཡིན་པས་སྤྱི་རོལ་དུ་
 གཤེགས་པ་མིན་ནོ།། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་བྱང་པར་མཛོད་དང་བསམ་གཟུགས་
 ལས། བདེ་བ་ལུས་ཚོར་དང་། ཡིད་བདེ་སེམས་ཚོར་ལ་བཤད་པ་སྤྱོད་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བ་ན་དང་པོར་ལུས་ཚོར་བདེ་བ་དང་། དེའི་སྤྱོད་གྱིས་ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོར་སྤྱེས། བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་དོ།།
 དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་བཞི་ལས། སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀུགས་
 ཏེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ནས་འཇུག་པ་ནི་རྩོུ་རྩོ་
 སེམས་དཔའི་འཇུག་པ། ཚོ་ག་སྤྱི་བྱུང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚིག་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་འཇུག་པ་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ། ཀུན་རིག་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་ཤར་སྒྲོལ་ནས་འཇུག་པ་སྤྱོད་པ་
 རྩོུ་རྩོ་པའི་འཇུག་པ། དབང་གི་སྤྱོད་དབྱེར་སྐབས་ཅིག་པ་བཏེག་པའི་འོག་ནས་འཇུག་པ་
 རྩོུ་རྩོ་པའི་འཇུག་དང་བཞི་ལས་འདིར་དང་པོའོ།། དེ་ལ་སྤྱག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱུད་
 ལས། “དེ་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གསུང་དང་
 ཕྱགས་རྩོུ་རྩོུ་པདག་པོ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་

དབུས་སུ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ།”ཞེས་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་འགོད་པ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
དང་པོ་ལས། “གསལ་བ་དེ་ཡི་རོ་མོ་ཉིད།” ཅེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་
གནས།”ཞེས་དང་། ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པར། “ཡི་གེ་རྩྭ་གྲིས་གནས་བསྟོན་སྟེ། རྟོ་རྟེ་
གསུམ་འབྱུང་བསྟོན་པར་བྱ།”ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་འགོད་པ་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འཁྱར་དངོས་
གཞིའི་མགོ་ཚུལ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྩ་ལ་
ཅན་སོ་གཅིག་སྟོན་ཏེ་རྩ་སྤང་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྩ་ས་
བཀུགས་ཏེ་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྩ་ས་སུ་འགོད་དགོས་པས། འོད་ཟེར་གྱིས་
ཤར་གྱི་རྩ་སྤང་བཀུགས་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་པོར་གཟུགས་ཕྱང་དང་རོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བཞུགས། དེ་བཞིན་དུ་མཐོན་པར་འོད་དཔག་མེད་རང་གི་འདུ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད། རིན་
འབྱུང་སྟེ་བར་ཆོར་ཕྱང། རོན་བྱུང་གསར་གནས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་དབྱེར་མེད།
སྤྱན་མ་རིན་འབྱུང་ལ་ཕྱོགས་པ་ས་ཁམས། ལྷ་མ་གྱི་སྤྱིང་གར་ཞལ་རྒྱུ་ལ་ཕྱོགས་པ་རྩ་
ཁམས། མཐོན་པར་གོས་དཀར་མོ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཞལ་སྤྱིར་མེ་ཁམས། སྤྱི་པོར་
སྟོལ་མ་རྩ་སྤང་དང་ཞལ་སྤྱིར་རྒྱང་ཁམས་དང་དབྱེར་མེད། ས་སྤྱིང་ཆ་གཉིས་སུ་སོང་བ་
ཅ་ཞལ་གྱི་སྤྱན་འབྲས་གཉིས་སུ་མིག་དབང་དང་དབྱེར་མེད། ཕྱག་རྟོར་ཆ་གཉིས་སུ་སོང་
བ་ན་བ་གཉིས་སུ་ན་དབང་། རྩ་སྤྱིང་སྤྱིང་དབང་། འཛིག་ཉེན་དབང་སྤྱག་སྟེ་དབང་། འཇམ་

༡ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ་གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༩༡ན། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་རྩ་ས་བཙོན་སྤྱན་འདས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་པར་གསུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་བཞག་ཏོད་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ།” ཞེས་སོ།

༢ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ་གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༩༠བ།

༣ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ་གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པ། འོག་གངས་༡༠༦ན། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡི་གེ་རྩྭ་གྲིས་གནས་
བསྟོན་སྟེ། རྟོ་རྟེ་གསུམ་བྱུང་བསྟོན་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

༤ འགོ་ཚུལ་སྟེ། བེད་དཔར།

དཔལ་སྤྱིང་གའི་ཅུང་ཟད་རྒྱབ་ཏུ་ཡིད་དབང་། སྤྱི་བ་སེལ་གསང་གནས་སུ་ཡུས་དབང་།
 གུན་བཟང་ཆོག་ས་རྣམས་སུ་དེ་དང་དབྱེར་མེད། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བྱམས་པ་ཅ་རྒྱས། མིག་ཏུ་
 གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་གཉིས་ས་སྤྱིང་ལ་འབྱུང་བ་ཡུལ་གཟུགས་དང་དབྱེར་མེད། རྣ་བར་སྒྲ་དོ་
 རྩེ་མ་གཉིས་ཕྱག་དོར་ལ་འབྱུང་བ་ཡུལ་སྤྱ། སྤྱར་བྱི་དོ་རྩེ་མ་ནས་སྤྱིང་ལ་འབྱུང་བ་ཡུལ་བྱི།
 སྤྱར་རོ་དོ་རྩེ་མ་འཛིག་ཉེན་དབང་ཕྱག་ལ་འབྱུང་བ་ཡུལ་རོ། གཙོ་བོའི་ཡུམ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་
 མ་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ཏེ་སྤྱི་བ་སེལ་དང་འབྱུང་བ་ཡུལ་རེག་བྱ་དང་དབྱེར་མེད། ལག་བ་
 གཡམས་ལ་གཤིན་རྩེ་གཤིན་སོགས་འོག་ཏུ་ཡུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་འཆད་འགྱུར་སྤྱར་ཡུས་
 གྱི་ཆ་དེ་དང་དེར་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམ་བ་ནི། ཅ་རྒྱད་ལས། “དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།” རས། “བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དོ་རྩེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ།” ཞེས་
 བས་བསྟན་ཏོ།

བཞི་བ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ་ལ་ལྷག་མོས་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་གཞུག་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་སྤྱི་བ་སེལ་གྱིས་ཐ་
 མལ་བར་གྱུར་ཏེ། བ་ལས་ཐོབ་པའི་རུས་པ་རྒྱ་ཁྱབ་གསུམ། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤ་ཁྲག་
 བགས་པ་གསུམ་མམ། འབྱུང་བཞི་ཅ་ཐེག་གི་ཁམས་དུག་ལྷན་དུ་གྱུར་བ་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་
 ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རང་གི་ཕྱང་ཁམས་
 སྤྱི་མཆེད་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱིང་གར་བསྐྱད་པ་ཕྱང་
 སོགས་ཐེམ་རིམ་དང་སྤྱར་ཏེ་གཙོ་བོ་ཐེམ་པས་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྤེ་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་འབྱེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་འབྱུང་ངོ། །རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ནི།
 ཕྱང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཞི། དབང་པོ་དུག །ཡུལ་ལྷ། གཞི་རུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷམས། ཁས་ལེན་
 ཀྱི་རྒྱན་ལ། གཟུགས་ཕྱང་གིས་བསྐྱས་པ་ལྷ། ཆོར་ཕྱང་གིས་བསྐྱས་པ་ལྷ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་

བྱང་པོས་བསྐྱས་པ་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱང་པོས་བསྐྱས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པོས་བསྐྱས་
 པ་ལ། ཞེས་འདྲིན་པ་འཆར་བདེན། དེ་ཡང་རང་གི་བྱང་པོ་གསལ་ལྟ་དང་འོ་མོ་དཔེར་མེད་
 བྱས་ལ་འཕེན་པ་བྲག་རྩ་བཏང་། འོད་ཟེར་གྱིས་བྱང་པ་ཉེ་ལྟ་ཆོན་པ་དེ་རིམ་གྱིས་ཞུ་ནས་
 སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱ་དང་ཉེ་བ་ན་བྱང་པ་འབྱུང་ཅན་དུ་གྱུར། རྩྱ་ལ་ཐེམ་པ་དང་འོད་གསལ་ལ་དུ་ཐེམ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་དུས་མཉམ་པ་བྱེད། བྱི་རྟགས་ཀྱང་བཞུབ་ན་སྐར་འོ་འཕྲོད་པ་ལ་བྱང་
 ཆེ་བས། དེ་ལ་རྣམ་སྤྱང་ཐེམ་པས་གཟུགས་བྱང་། སྤྱན་མ་ཐེམ་པས་ས་ཁམས། སའི་སྤྱང་
 པོ་ཐེམ་པས་མིག་དབང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་ཐེམ་པས་གཟུགས་
 རྩོ་རྩེ་མ། བྱམས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་མི་གཡོ་བ་གསུམ་ཐེམ་པས་དཀར་པོ་དང་ཕྱོན་པོ་
 ལ་པོ་གསལ་པ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་
 ཤེས་ཉེ་གཟུགས་བྱང་གིས་བསྐྱས་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་གཟུགས་བྱང་ཐེམ་
 པས་བྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སྤར་ལས་ལ། ས་ཁམས་ཐེམ་པས་བྱུས་ས་ལ་བྱིངས་
 པའི་ཉམས་སྒྲེ། མིག་དབང་ཐེམ་པས་གཟུགས་མི་མཐོང་། ཡུལ་གཟུགས་ཐེམ་པས་བྲག་
 མདངས་ཉམས་སྒྲོ་བས་ཟད། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པས་མིག་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་ཅན་
 དུ་འགྱུར། བྱང་རྟགས་སྤྲིག་རྩྱ་ལྟ་བུ་ཤར་བར་མོས་ནས་ལྟ་ཐོག་རྩ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་
 རིན་འབྱུང་ཐེམ་པས་ཆོར་བྱང་། ལྷ་མ་གྱི་རྩ་ཁམས། བྲག་རྩོར་ན་དབང་། སྤྱོད་རྩེ་མ་ཡུལ་
 སྤྱོད་གཞན་གྱིས་མི་སྤུབ་པ་དང་འོད་རྒྱལ་ཐེམ་པས་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉེ་
 ཆོར་བྱང་གིས་བསྐྱས་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་རིམ་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་འཁོར་
 ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་མི་བླ། ཁ་རྩ་དང་སྤྱ་རྩ་སྤྲུག། རྣ་བའི་བྱང་སྤྱོད་འཆད། སྤྱོད་མི་ཐོས།
 ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་མི་བླ། བྱང་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཤར་བར་མོས་ལ་ལྟ་

༡ གཅིག་ཆར་ མཐོང་དབང་།

༢ གཅིག་ཆར་ མཐོང་དབང་།

བ་ཟླ། འོད་དཔག་མེད་ཐེམ་བས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། གོས་དཀར་མོ་མེ་ཁམས། རྣམ་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་དབང་། དེ་རྩོད་རྩོད་མ་ཡུལ་ནི། རྩོད་མཁུན་དང་དབྱུག་སྒྲུབ་ཅན་ཐེམ་བས་གཞི་དུས་ཀྱི་
སྐར་རྩོད་ཡེ་ཤེས་ཉི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱུས་བ་ལྟ་ཅིག་ཅར་ཐེམ་བའི་བྱི་རྩགས་
རིམ་བར་ཉི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མིང་མི་ཟླ། བཟའ་བཏུང་འཇུ་དཀའ། སྒྲུབ་གི་རྒྱ་བ་འཆད།
སྒྲུབ་དེ་མི་ཆོད། ཉི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དོན་མི་ཟླ། རང་རྩགས་མཁའ་སྒྲུབ་མེ་ཁྲེ་ལྟ་བུ་ཤར་
བར་མོས་ལ་ལྟ་བ་བསྐྱུངས། དོན་གྲུབ་ཐེམ་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ། སྒྲོལ་མ་རྒྱུང་ཁམས།
འཇིག་རྩན་དབང་སྒྲུག་ལྟེ་དབང་། རོ་རྩོད་རྩོད་མ་ཡུལ་རོ། སྒྲིབ་མེལ་ལུས་དབང་། རེག་བྱ་རྩོ་
རྩོད་མ་ཡུལ་རེག་བྱ། ཀྱན་བཟང་། བགེགས་མཐར་བྱེད། སྒྲོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཐེམ་བས་
གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཉི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱུས་བ་ལྟ་དང་ལྟག་མ་གཉིས་
ཐེམ་བའི་བྱི་རྩགས་རིམ་བར་ལུས་བསྐྱུས་བསྒྲོད་མི་ཁུས། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་རང་
གནས་ནས་ཕྱིར་འཕོ། ལྷེ་སྒྲོམ་ཞིང་བྱུང་ལ་ལྷེ་ཅ་སྒྲོ། ལྷེས་རོ་མི་སྒྲོང་། ལུས་ཤེས་ཀྱིས་
རེག་བྱ་མི་ཆོད། ལྷེའི་བྱ་བ་དང་དགོས་བ་རྣམས་མི་ཟླ། རང་རྩགས་མར་མེ་ལྟར་འབར་
བའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བར་མོས་ལ་ལྟ་བ་བསྐྱུངས། དེ་ནས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱུར་ཐེམ་བས་
སྒྲུང་བ་དཀར་ལམ་བ། གཞོད་མཛེས་ཐེམ་བས་མཆེད་བ་དམར་ལམ་བ། འཇམ་དབལ་
ཐེམ་བས་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་བ་ཤར་བར་མོས། དེའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། གཞི་དུས་
ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། ཡིད་དབང་གསུམ་ཀྱི་ཆ་རེ་ཐེམ་བ་ཡིན། རྣམ་ཤེས་སོགས་ལ་
སྒྲུབ་གས་མང་བས་ཡོངས་རྫོགས་དུས་གཅིག་ལ་ཐེམ་མི་བྱུག། རགས་བ་སྒྲུབ་ནས་ཐེམ་
བཞིན་བ་དང་། སྒྲུབ་ཉེར་ཐོབ་དང་ལྟན་ཅིག་ཐེམ་བས་སྒྲུབ་ལྟར་ལྟ་རེ་དང་སྒྲུབ་དགོས་བ་
མིན་ཏེ། ཞིབ་བར་མཐའ་དཔྱོད་སྒྲུག་ཀྱི་མཐུག་ན་གསལ་ལོ། ཆོས་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་

༡ སྐར་རྩོད་ཡེ་ཤེས་ ཤིང་དབང་། མཛོད་དབང་།

༢ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དབང་།

རྣམས་ལ་ཐེམ་རྒྱ་མེད་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་དེ་དག་ཏུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་མ་བགང་
 རོ།། དེ་ནས་གཙོ་པོ་ཡབ་རྒྱུ་ལྷོད་སྟངས་སྟེང་གའི་བར་དུ་བསྐྱས་པས་ཉེར་ཐོབ་
 འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་བར་མོས་ལ་ཤུ་རྒྱ་རྒྱའི་ཐུགས་དོན་བློ་ནས་རང་སེམས་ཆོས་སྐྱེད་
 དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་རྣལ་
 འབྱོར་ཏེ། དེས་གཞི་ལ་མ་འོངས་པ་ཉ་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་སྦྱོང་།
 ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་འབྱུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྟེན་
 བྱེད་དུ་འབྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུབ་པའི་བག་ཆགས་
 བྱེད་པར་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་སྟེ་ལྷོད་སྟངས་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་རོ་འསྟོན་པར་བྱས་ནས་བསྟོམ་
 དགོས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གོང་འོག་ཏུ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་རོ་
 འསྟོན་པར་བྱས། ཡིད་རྡོར་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་བཀག། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཤར་པའི་
 ལྷོད་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱངས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གོམས་པར་འབྱུར་གྱི། ཆོ་ག་དག་ནས་ཐོན་པ་
 ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག །རྒྱུད་སྟངས་མཆོམས་འདིར་ཨ་རྒྱ་གོལ་ཉི་ཤེས་ཅུང་ཟད་བཞགས་
 བས། གདན་དབྱས་མའི་སྟེང་དུ་ཞེས་མགོ་ཡེན་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཉམ་འདོན་
 གནང་བ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འོད་གསལ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་ལོངས་སྐྱུར་
 ལྷང་པའི་བད་ཡིན། ལྷལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོའི་སྟོབ་མ་སྟོོ་བཟང་བསྟན་པས་རྒྱུད་བཟུང་བ་ར་བ་
 སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་བསྐྱངས་ཏེ་སྐབས་འདིར་ལུས་གནད་དང་བཅས་ལུན་རིང་མཉམ་
 པར་འཛོག་པའི་སྟོལ་ཆུགས་པའི་ལོ་རྒྱས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།
 གསང་འདུས་རྒྱས་པ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གདན་སྐབས་དེར་མི་སྦྱང་བ་ལས་བསྐྱེད་བ་མིན། དང་
 སྦྱོར་ལ་གཙོ་པོའི་གདན་བཞག་ནས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གདན་དང་བཅས་བསྐྱེད་བའོ།
 ཆོས་སྐྱེད་རྣལ་འབྱོར་ལས་ལངས་ནས་གཙོ་པོའི་གདན་ལས་འཁོར་གྱི་གདན་གསལ་མི་

འདེབས། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་ཚུལ་མེས་པ་དཔེན་གྱི་སྐབས་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་།
 དེ་མཚན་ཆད་དུ་དོན་ལ་ཐམས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་བར་དོ་བྱུང་གྱིང་ཡིད་དོར་སྐྱ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བ་
 ཡོད་ལ། འདི་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་བས་འཆི་ཁར་ས་རྩ་ལ་ཐེམ་པའི་བྱི་ནང་གི་རྟགས་
 འདར་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྤང་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་སོགས་སྒོ་བྱས་དང་འཆོམས་པར་
 བསྐྱུངས་ན་བྱི་མའི་དགོ་སྤྱོད་དང་བསྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཆེ། རྒྱུད་པ་བསམ་གཏན་སེལ་ཆང་
 སྐྱ་འདའ་ཁར་བདེ་གསལ་གི་ཆོ་ག་ཉིན་བདུན་རེ་དང་། འདིགས་བྱེད་ཉིན་ལྷ་གསུངས།
 དེའི་སྤར་ནས་དྲུགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་ག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་དུ་
 གཞུགས་པའི་སྤྱོད་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསལ། མཆོན་མོ་གཟེམས་ཁར་སྤྱད་ཅིག་དཀོན་བསྐྱེད་
 དང་། དེའི་སྤྱི་པོར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནས། ཀྱང་མཐེམ་གཉིས་སུ་གནོད་མཐེས་རྒྱལ་པོ་
 ཞེས་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྤང་ཞེས་དལ་བྱས་གསུངས་ཏེ།
 གཙོ་བོ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཅིས་གཟེམས་པས། མཆོན་མོ་མི་ལམ་ལ་སྐྱ་
 ལུས་དང་། སད་དུས་སྐྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱེད་སྤྱོད་བར་དེས། ཞལ་ནས། སྤྱད་རིམ་འདི་དག་
 ལ་མོས་བ་རེ་བྱས་ན་སྐྱ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་བྱུང་གྱིང་མར་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཐག་ཆོད་
 རེད་མོད་གསུངས། ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ། ཅ་རྒྱུད་ལས། “དམ་ཆོག་ཁྱ་བྱུང་ཆོ་
 ག་བཞིན། འབྲས་བྱ་འདོད་བས་བདུང་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་གསལ་བྱ། དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།
 བསྐྱེད་རྒྱུད་དོར་བྱེད་ལས། “གཞུགས་སུ་རྟོག་དང་མེ་མོང་དང་།”⁹ སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེན་
 ལ། སྤྱད་རིམ་ལ་བྱི་ནང་གི་རྟགས་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་ཚུལ་བཞུ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སུ་

9 རྟེན་གཤམ་ རྒྱུད་འབྲུག་ ཅ་གསལ་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གཤངས་ ༡༠༡ན་༡ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཆོག་ཁྱ་བྱུང་ཆོག་
 བཞིན། འབྲས་བྱ་འདོད་བས་བདུང་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་གསལ་བྱ། དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།
 10 རྟེན་གཤམ་ རྒྱུད་འབྲུག་ ཤེ་མཐོན་སོ་རྩ་སྟེན། མཛད་བྱས། ཤོག་གཤངས་ 359 གཞུང་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུད་དོར་བྱེད་ལས་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་དེར་མ་རྟོག་
 པས་སྐྱུང་ཐབས་མཛད་རྒྱས་ཁྱད་སུ་བྱུངས་ཡོད།

ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མས་དྲགས་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་གནང་བ་ཡིན་གསུངས།
 གཉིས་བ་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་ལས་འཁྲེར་དང་པོའི་མགོན་པོ་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
 སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་ལུས་ཅལ་དུ་འདོན་བ་སྟེ། སྤར་གྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ནལ་
 འཁྱོར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། གདན་དཔུས་མའི་སྟེང་རྩྱི་ལས་ཉི་མ། དེའི་སྟེང་
 ཨྱི་ལས་རྒྱ་བ། དེའི་སྟེང་ལྷ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་བརྒྱད། ཉེ་བར་མས་རིམ་ནས་ཨྱི་
 ལྷ་རྩྱི་བཅེགས་པ། ཉི་རྒྱ་བརྒྱ་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་བ་ལས་རྒྱ་བ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་ལ་ཐེམ། སྤགས་བཞེད་ལ་རྒྱུད་མེམས་ཅན་རྒྱ་བར་
 སྤར་བ་རའོ་ཞེས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱབ་གཞི་རྒྱུད་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་རྒྱ་བ་ལ་ར་རྒྱལ་འཛོག་
 བ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། རྒྱ་བའི་སྟེང་རྒྱ་བ་ལས་ཐོན་པའི་རྩྱི་སྟོན་པོ། དེའི་གཡས་སུ་
 ལྷ་དམར་པོ། གཡོན་དུ་ཨྱི་དཀར་པོ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་སྟུན་
 བངས་ཏེ་འབྲུ་གསུམ་ལ་ཐེམ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་རྩྱི་ལ་ཐེམ་པས་རྩྱི་དཀར་
 པོ་བྱལ་བ་ས་ཐོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་ལས་རྩྱི་མེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ཨྱི་ལྷ་རྩྱི་
 བཅེགས་པས་མཆོན་བ་བྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་ཆོག་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱོ་རྣམས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་འདྲིའི་མངོན་བྱང་གི་གངས་སུ་
 ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་མེད་དོ། འོག་མིན་དུ་དང་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་འོངས་སྐྱེ་ལ་དང་
 པོའི་མགོན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་བའི་ཐོག་མར་བྱགས་ཀར་དོན་
 དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་པོ་རྩྱི་ཅེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྲལ་པས་རྩྱི་ཅེ་ལྟ་བུ་ལ་དང་པོའི་
 རྩྱི་ཅེ་ཞེས་ནལ་འཁྱོར་རྒྱུད་ལས་བཤད། འདྲིའི་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་ལས་འཁྲེར་རྣམས་
 རིམ་ལ་སྤར་རྒྱལ་ངོ་མཆར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆོག་པའི་ཆོག་རིས་སོགས་ལ་དབྱེད་ནས་ཤེས་
 དགོས་གསུངས་ཏེ། ཉི་རྒྱ་བད་གསུམ་གྱིས་གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་
 ལུགས་ལྟོག་གི་སྤར་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལམ་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤར་ལོགས་

གྱི་ལྷགས་ལྟོག་གི་སྒྲིལ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། འབྲས་བྱ་ལ་གསར་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཡེ་
 བེས་ཆོས་སྒྲིལ་ལྟོགས་གྱི་སྒྲིལ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཆོན། ཡེ་བེ་གསུམ་གྱིས་དེ་དག་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་རང་དུས་གྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་གསུམ་མཆོན། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པས་
 གཞི་ལ་བར་དོའི་རྒྱལ་གཞི་རྒྱུ་མེས་པོ་མོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དང་། ལམ་ལ་དཔེ་དོན་
 གྱི་འོད་གསལ། འབྲས་བྱ་ཡེ་བེས་ཆོས་སྒྲིལ་མཆོན། རྫོང་བཅུད་རྒྱ་བར་ཐེམ་པས་དེ་ཐེམ་
 ཅད་གྱི་ཅ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་རྒྱུ་མེས་པོ་མོ་ཡིན་པ་མཆོན། རྒྱ་བའི་སྤྱིང་གི་ས་ཐོན་ལས་
 བྱང་རྒྱལ་པའི་ཡེ་བེ་གསུམ་གྱིས་གཞི་ལ་བར་དོའི་དག ། ལམ་ལ་དག་མ་དག་གི་སྒྲིལ་
 བའི་གསུང་། འབྲས་བྱ་ལ་ཡོངས་སྒྲིལ་གསུང་དང་། རྒྱལ་བ་པའི་ཅ་རོ་རྒྱུ་དང་དུ་གསུམ་
 ཡང་མཆོན་པར་བཤད། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་པར་དོའི་བྱ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་གྱི་
 ཡོངས་སྒྲིལ་མཆེད་པ། ལྷག་མཆོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པས་བར་དོའི་ཡིད། ལམ་འབྲས་གྱི་
 ཡོངས་སྒྲིལ་ལྷགས། རྫོང་ཅེ་ལྷ་པས་ཡོངས་སྒྲིལ་ལྷགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྟོག་ཆས་
 ཡེ་བེས་ལ། རྫོང་ཅེ་ལྷ་བའི་ཡེ་བེ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གསུང་ལྷགས་དོན་གསུམ་
 དཔེར་མི་ཕྱེད་པ། རྒྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པས་གཞི་ལ་བར་དོ་བ། ལམ་གྱི་དག་མ་
 དག་གི་སྒྲིལ་ལྷགས། འབྲས་དུས་གྱི་ཡོངས་སྒྲིལ་མཆོན། བར་དོ་བ་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་ལས་
 ལྷག་པ་ལྷར་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡེ་བེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན། བར་དོ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་ཡིད་
 ལུས་ཅན་ལྷར་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་འཇམ་ལུས་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད། རྒྱ་བ།
 ས་ཐོན། ལྷག་མཆོན། རྒྱ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པ་ལྷས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེམ་སྤང་དང་།
 མི་ཤིགས་པའི་རྒྱུ་དག་དཔེར་རྫོང་བསྐྱེད། དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ། དག་མ་དག་གི་
 རྒྱ་ལུས་རྣམས་མཆོན་པར་ཡང་བཤད་དོ། ། རིགས་དྲུག་ཀའི་བར་དོ་ཡོངས་སྒྲིལ་ལམ་

༡ རྒྱ་ལྟོག་གི་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༢ རྒྱ་ལྟོག་གི་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༣ རིགས་དྲུག་ཀའི་ མཛོད་དཔར།

འཁྱེར་འདི་འདྲ་རིགས་གཞན་གཙོ་བོར་འཕྲོས་པ་ལ་མེད་པས་ཁྱད་ཆོས་མང་བར་མཐའ་
 དཔྱད་སྒྲུ་གྲུ་ལས་གསུངས། དེའི་གནད་ཀྱིས་གསང་འདུས་འཛིག་ཉེན་དབང་སྒྲུག་གི་
 བར་དོའི་ལམ་འཁྱེར་ལ་དཔྱད་དགོས་པ་སྣང་ཡོད། དེ་དག་གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ལས་ལུགས་སྒྲིག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་། བར་དོ་དུས་མཉམ་གྲུབ་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་ཁིང་དེ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སྒྲུ་དག་མ་དག་གི་རྒྱ་མའི་
 སྒྲུ་འབྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འབྱུང། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སྒྲུ་འབྲུབ་
 པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་སྒྲུ་དུ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་དོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ནས་
 མོས། འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས། “རྩོ་རྩེ་གསུམ་ཡིག་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོག་། རྒྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་
 བསྐྱོམ་པ། ། བྱང་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་བྱིང་། ། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་དག་གིས་བྱ། །” ཞེས་
 པས་བསྐྱོན་ཏོ།

གསུམ་པ་སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྱུར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། སྒྲུལ་སྒྲེ་རྩོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་པ།
 དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འཁོད་པ། སྒྲུ་གསུང་སྒྲགས་བྱིན་བཏབ།⁹ སེམས་དབའ་སྒྲུམ་བཅེགས་
 བྱ་བ། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཏབ་པའོ། དང་པོ་(སྒྲུལ་སྒྲེ་རྩོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་པ་)ནི། དམིགས་པ་
 འཆར་བདེ་བའི་ཆེད་གཞལ་ལས་ཁང་གི་སྟེང་གི་གཏུང་རྒྱུམ་གྱི་བར་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་
 གྱི་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་སྒྲགས་དཔྱེར་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་
 པ་ལ་ལ་ལུམ་དབག་དུ་མེད་པ་སྟོམས་པར་ཁྱེགས་པ་ནི་གཞི་ལ་པ་མ་གཉིས་སྟོམས་
 འཇུག་དང་ཆོས་མཐུན། ལ་ལ་ལུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་སྟོས་པས་བྱང་རྒྱབ་
 གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ལུམ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་
 མཉམ་སྟོ་བ་ནི་རྒྱང་འཇུག་གི་གནད་དེ་གཞི་ལ་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་སྦྱོར་སྒྲག་དོན་གཉིས་

⁹ ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ཤེའུ་བཏུ་གཅིག་པ། ཤོག་གངས་ ༡༠ རྩེ་ ༤ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་གསུམ་པ་རྩུང་མི་
 འད་ནྟེ། ‘བྱང་རྒྱབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ནི།’ ཞེས་སོ།

⁹ བྱིན་རྒྱབས། མཛོད་དབང་།

བྱང་སེམས་ཀྱིས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས། བསྐྱས་པ་སྒྲིན། སྒྲིན་པ་གྲོལ། གྲོལ་བ་
 ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་བདེ་སྤྱང་བྱང་འཇུག་ལ་བཀོད་པ་ནི་གཞི་ལ་ཕོ་མོ་བདེ་
 བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱས་
 པ་ལ་འདིའི་གནད་ཆང་དགོས། སྒྲིས་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གདུང་རྒྱུ་ཀྱི་དབྱས་
 སུ་འདྲེས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། རང་དང་པོའི་མགོན་པོ་གདན་ལ་བཞུགས་པ་དང་པོར་གདུང་
 འཁོར་འོག་གི་བར་སྤང་ལ་འཕགས། མི་བསྐྱོད་པ་དང་པོའི་མགོན་པོའི་གདན་ལ་བཞུགས།
 རང་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་དེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས་
 པ་ནི་གཞི་ལ་བར་དོ་པའི་ཁའམ་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མའི་མངལ་དུ་ཕྱང་པོ་རྫོགས་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་སྐྱེལ་སྐྱར་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་རྒྱུད་ཞལ་བྱུག་
 མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཆོ་ག་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞི་ལ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་བཅས་པ་
 དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེས་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱེ་བ་སྤྱོད་།
 ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་པས་རགས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱར་འཛིན་
 པའི་དགེ་ཅ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འབྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་ཀྱི་སར་སྐྱེལ་སྐྱར་བྱེད་པ་ཐེར་འབྲམ་འབྱེད་
 པའི་རུས་པ་དང་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་སྐྱམ་དུ་སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དོ་འཕྲོད་
 པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེལ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་ནི་ཟེལ་གཞོན་དོ་
 རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ལ་སྐྱེམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་

སོགས་གྱིས་བསྟན་རྟོ།།

གཉིས་པ་ལུས་དགྱིལ་ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལུང་སོགས་བརྟེན་
 བ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་གཉིས། དང་པོ་(ལུས་རྟེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་)ནི། རང་སྦྱུལ་སྦྱོང་རྩེ་འཆང་དུ་
 གསལ་བའི་ལུས་གྱི་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་ལས་དེ་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་འོད་ཟེར་
 ཆད་ནས་ཕྱི་དགྱིལ་གྱི་སྒྲིབ་གཡས་གཡོན་གྱི་ངོས་བཞི་ལ་ཐེམ་པ་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱུན་
 ཡིན་སྟེན་པ་འཆང་། བསྐྱེད་རིམ་དུ་རྒྱུར་བཞི་ལ་ཐེམ་གསུངས་པས་གང་ལྟར་ཡང་ལུས་
 གྱི་ཆ་དེས་ཉེར་ལེན། ཕྱི་དགྱིལ་གྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མས་ལྟན་ཅིག་ཕྱེད་རྒྱེན་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱར་བཞི་བྱལ་བས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱི་དགྱིལ་དང་ལུས་དགྱིལ་
 གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དབྱེར་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལས་སོ་སོ་བ་མེད། སྒྲ་རྒྱུད་བས། ཁ། སྒྲ།
 བཤང་གཅིའི་ལམ་གྱི་བྱག་བ་བཞི་ནི་སྒྲོ་བཞི་ཞེས་བཅད་དེ་གསུངས། དེ་བཞི་ལས་དེ་
 མཆུངས་གྱི་འོད་ཆད་ནས་ཕྱི་དགྱིལ་གྱི་སྒྲོ་བཞི་ལ་ཐེམ་པས་སྒྲར་ལྟར་ལུས་དགྱིལ་གྱི་
 སྒྲོ་བཞི། རྣམ་ཉོག་གི་བཞོན་པ་རྒྱུད་ཁ་དོག་ལྟ་ལས་འབྲས་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དག་པའི་
 འོད་ལྟ་ཆད་ནས་ཕྱི་དགྱིལ་གྱི་ཅིག་བ་རིམ་པ་ལྟར་ཐེམ་པས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་ཅིག་པའི་ཁ་
 དོག་ལྟ། ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ངོ་པོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་འོད་དམར་པོ་ཆད་ནས་ཕྱི་
 དགྱིལ་གྱི་པ་གྲུ་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་པ་གྲུ། རྒྱུ་མ་ནས་ལུས་གྱི་དབང་པོའི་བར་ཏྲ་
 བ་ཏྲ་ཕྱེད་རྒྱུན་དང་བཅས་པ། རྩེ་དང་གཉིས། བརྒྱ་གཉིས། ལག་དང་གཉིས། དབུང་པ་
 གཉིས་ཏེ་རྒྱུད་བརྒྱུད་ལས་ཀ་བ་བརྒྱུད་ནི་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུའི་ནང་གི་ཀ་བའི་གྲངས་ཀྱི་ལ་
 མི་འགྲིག་པས་སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ཅིག་གཏོང་གི་ཀ་བ་བརྒྱུད་ལ་ཕྱེད་པ་གསུང་རྒྱུན་ལས་

༡ ཀྱ་བ་བརྒྱུད་ མཛོད་དཔལ་།

༢ ཀྱ་བའི་གྲངས་ མཛོད་དཔལ་།

༣ སྒྲོ་ལོགས་གྱི་ ཤིང་དཔལ་ མཛོད་དཔལ་།

༤ ཀྱ་བ་བརྒྱུད་ མཛོད་དཔལ་།

འབྱུང་ཞེས་བདེ་གསང་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་གསུངས། ལྷང་སྐྱུང་ག་དབང་ཆོས་ལྡན་དང་།
 ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གས་དེས་ཉེར་ལེན་བྱེད་པར་གསུངས་
 བ་སྔད་རྒྱུད་གོང་མའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན་ལ། མཁས་བྱུང་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། རྒྱལ་བ་
 དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། བཅུ་ཆེན་བསོད་ནམས་པ་སོགས་པལ་ཆེ་བས་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་སྔ་
 མས་ཉེར་ལེན་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་
 ཀལ་སྐྱམ་བྱ་དཀར་པོ་ཞིག་བཅོད་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་དཔེར་མཛད་ཀྱང་། དང་པོས་སྐྱམ་
 བྱ་ལུས་དང་། གཉིས་པས་བཅོད་ལུས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་དོ། །གང་བྱས་ཀྱང་གནས་སྐྱབས་
 ཀྱི་སྒོམ་ལུགས་ལ་འཛོལ་ཆེར་མི་འོངས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་གནད་ཆེ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་བསྒོམ་པས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་དང་རྩོུ་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱའི་ཆ་
 གས་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྐྱལ་པའི་ལག་རྩེས་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། རས་
 གིས་དང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་སྐྱབ་གཞི་བཅོས་པ་དང་མ་བཅོས་པའི་བྱེད་པར་དང་། བཤད་
 རྒྱུད་རྩོར་ཕྱེད་ལས། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷུང་།” སངས་རྒྱུས་ཀུན་གྱིས་ཡང་
 དག་བརྟེན།” ཞེས་དང་། “དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།” ཞེས་དང་། ཆོ་གར་
 ཡང་། “ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོར་ལྷུང་” “ཅེས་” དང་། ཡིག་
 རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གསུང་མང་
 པོར་དེར་འབྱུར་པར་གསུངས། རང་གི་རྩལ་རྒྱན་དུ་རྩལ་སྤྱུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད་ཉེར་ལེན་

༡ གཉིས་གའི་ མཛོད་དབང།

༢ མི་འོང་ཀྱང་ ཤིང་དབང། མཛོད་དབང།

༣ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲམ་ ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྩོུ་ཕྱེད་ལ། ལེུ་རེ་བརྒྱུད་ལ། ཤོག་གངས་པ་༡༣༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་མི་འདྲ་
 སྟེ། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འབྱུང་།” ཞེས་སོ།

༤ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲམ་ ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྩོུ་ཕྱེད་ལ། ལེུ་རེ་བརྒྱུད་ལ། ཤོག་གངས་པ་༡༣༦

༥ རྒྱུད་རྒྱུད་ཆོས་སྒྲིར། སྔོན་དང་པོ། བཅུ་ཆེན་སྐྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱུ། གསང་འདུས་དབང་གི་རྒྱུད་འདེབས་དང་བདག་བསྐྱེད། འབྲུལ་དབང། ཤོག་
 གངས་༡༡༦

༦ ལྷང་ཞེས་ མཛོད་དབང།

གྱིདོན་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དེར་འབྱུར་བར་མ་བཤད་དོ། ། གང་ལྟར་
 དབྱུད་ན་ཆོག་འཁྲི་ཆོད་དཀའ་ཡང་། མོས་སྒྲོམ་དང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐའ་མེད་
 བས་དབྱུད་པ་མ་ཐལ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྷ་ལ་ཤ་རུས་ཅ་རྒྱས་སོགས་མེད་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་
 བེམ་ཆོས་སྤྱངས་ཆེད་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་ནས་བསྒྲོམ་པས་དོན་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །
 བོད་སྤྱ་མ་དག །རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ངོ་བོར་མོས་བ་ཅམ་
 དང་། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱུང་བ་གདོད་ནས་གསལ་འདེབས་བ་དང་། ཟྱེ་ནང་གི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བྱེ་བཅུག་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཟྱེ་དཀྱིལ་སྟོང་བར་སྤྱངས་ནས་ལུས་
 དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པ་སོགས་མི་འཐད་པའི་དགག་བཞག་ལེགས་བར་ཤེས་ན་རང་ལུགས་ལ་
 དེས་བ་སྟེ་བས་མཐའ་ཆོད་བར་ཤེས་བ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་
 ལ་རགས་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྒྲོམ་པ་ནི། ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅམ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་དང་ལྷ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་བ་ཅམ་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་
 བས་ལྷ་བཤོས་ལ་མར་རྒྱན་བཏགས་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་སྟུབ་གཞིར་བྱས་
 བས་དེས་ཉེར་ལེན་ལས་ལྷ་བྱུང་བ་ན་ལུས་དང་དབྱེར་མེད་པ་རབ་ལུགས་བསྟེན་བ་མེད་
 རོ་བོར་སོང་བའོ། ། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མ་མཐའ་དགོས་ཞེས་གྲང་
 ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས། དེ་ལ་གཅིག་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་ཁེབས་
 བས་རང་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤྱོད་མཆོམས་ཀྱི་བར་གྱི་ནང་དུ་
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཨོྭ་ཡིག་
 གིས་ལྷན་ཅིག་གྱེད་རྒྱུ་ཞེས་ལུང་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྟེན་རིམ་
 དུ་འང་འབྱུང་བ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཁྱིད་ལན་གཅིག་གི་ཆེ། གཟུགས་སྤང་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་

མེད་པའི་ཨོྲ་གྲིས་ཉེར་ལེན་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོན་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྲིས་ལྟན་ཅིག་
བྱེད་ཀྱིན་ལས། ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་དེ་ལས་རྣམ་སྐྱར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆོམས་
ནས་མགྲིན་པའི་བར་རང་གི་འདུ་ཤེས་གྲིས་ཉེར་ལེན། དེ་དང་དབྱེར་མེད་སྤང་བུ་འདུ་ཤེས་
གནས་ཀྱུར་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་^༡ གྱི་རོ་སོ་ལྷུ་ཡིག་གི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་འོད་དཔག་
མེད་ཐོར་ཅོག་རྣམ་སྐྱར་གི་འཕོང་ལ་མ་རེག་ཅིང་དང་། མགྲིན་པ་ནས་རུ་མ་གཉིས་གྱི་
དབྱས་གྱི་སྤྱིང་གའི་བར་རྣམ་ཤེས་དང་ཞེ་སྤང་རྣམ་དག་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་སོ་
རྟུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ཐོར་ཅོག་འོད་དཔག་མེད་གྱི་འཕོང་ལ་མ་རེག་ཅིང་། སྤྱིང་ག་ནས་ལྟེ་
བའི་བར་ཆོར་སྤང་དང་རྒྱལ་རྣམ་དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་སོ་སྐྱ་སེར་སོ་ལས་རིན་
འབྱུང་ཐོར་ཅོག་མི་བསྐྱོད་པའི་འཕོང་ལ་མ་རེག་ཅིང་། ལྟེ་བ་ནས་བརྒྱའི་རྩ་བའི་བར་འདུ་
བྱེད་དང་ཐལ་དོག་རྣམ་དག་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་སོ་རྒྱ་ལྡང་བུ་^༢ ལས་དོན་བྱུང་ཐོར་ཅོག་
རིན་འབྱུང་གི་འཕོང་ལ་མ་རེག་ཅིང་། དེ་ལྟ་རྩ་འཕོར་གྱི་གནས་སུ་ཞལ་གཙོ་སོ་དང་ལྟ་
ཐོགས་མཐུན་པ། བདེ་ལམ་དུ་ཆོགས་ཞིང་གི་གནས་སྤར་འབྱུ་ལྟ་བུ་འོད་པའི་གནད་འདི་
ཡིན་ལ། ལུས་གྱི་རྟེན་ཀྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་མེམས་སྤྱི་སོར་གནས་པས་དེར་གཟུགས་བྱང་རྣམ་
དག་རྣམ་སྐྱར་བཀོད། འདུ་ཤེས་མང་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བྱ་བྱེད་གྱི་རྩ་བ་རག་དང་
གསུང་ལ་རགས་ལས་ཤིང་། དག་སྐྱེ་བ་མགྲིན་པ་ནས་འབྱུང་བས་དེར་འདུ་ཤེས་རྣམ་དག་
འོད་དཔག་མེད། རུ་མ་གཉིས་ནས་ནང་དུ་གཞལ་བའི་དབྱས་བྱང་གི་རུས་པ་སུམ་ཐལ་
གི་ཐད་གྱི་སྤྱིང་ག་ནི་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་གི་ཐེགས་པའི་^༣ དབྱས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཐོག་མར་ཆགས་
པའི་གནས་ཡིན་པས་དེར་རྣམ་ཤེས་རྣམ་དག་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། མཛོད་ལས། “སྟོག་ནི་

༡ སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

༢ ལྡང་བུ་ མཛོད་དཔལ།

༣ ཐེག་པའི་ མཛོད་དཔལ།

ཆེ་ཡིན་ཅོད་དང་ནི། རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ།” ཞེས་ཅོད་སྟོག་གི་རྟེན་དུ་བཤད་
 ལ། ཆོར་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་གཞི་རྟེན་ཅོད་དང་། ཅོད་ཀྱི་གཙུག་པོ་གསུམ་མེ་ལྷེ་
 བར་གནས་པས་དེར་ཆོར་བྱང་རྣམ་དག་རིན་འབྱུང་དང་། ཆོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 བའི་སེམས་བྱུང་ཞེ་དགུ་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་འདུ་བྱེད་པའི་རྩ་བ་
 ཅ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་བྱེད། དེའི་རྟེན་དང་བཞོན་པའི་རྒྱུང་པལ་ཆེར་ལྷེ་བ་མན་ཆད་དུ་
 རྒྱ་བས་གསང་གནས་སུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་དག་དོན་བྱུབ་བཤོད་ལ། ལྷེ་བ་སོགས་སུ་འབྱུང་
 བཞིའི་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་གནས་པས་སྤྱན་སོགས་བཞི་བཤོད་དེ། ལྷེ་བར་སྤྱན་མ་རིན་
 འབྱུང་དང་ཞལ་སྟོར། སྤྱིང་གར་སྒྲ་མ་གྱི་མི་བསྟོད་པ་ལ་འབྱུང་བ། མགྱུན་པར་གོས་དཀར་
 མ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཞལ་སྟོར། སྤྱི་བོར་དམ་ཆིག་སྟོལ་མ་རྣམ་སྤྱང་དང་ཞལ་སྟོར་དང་།
 བྱེ་སྤྱུས་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཁེབས་པའི་གཞུགས་ཅན་དྲངས་པ་ཟེར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ།
 རྣ་བའི་བྱག་པར་ཁོ་ག་གཙུག་ནས་བཅད་པ་ལྟ་བུ། སྤྱར་དུལ་ཐུར་གཉིས་གཤིབ་ལྟ་
 བ། བྱེའི་དཀྱིལ་རྩེ་བྱེད་འགས་པ་ལྟ་བུ་དབུས་སྟོང་བ་རྣམས་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་
 བ་སོགས་སུ་བཞག །བྱུབ་མཐའ་གོང་མས་དབང་པོའི་རྟེན་དེ་ལྟར་འཛོག་པས་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་པར་བརྟེན་ཚུར་བརྟེན་ཡིན། མིག་འབྲས་ནང་ས་སྤྱིང་གཉིས་དང་། མིག་གི་སྟོར་
 གཞུགས་དོ་རྩེ་མ་གཉིས་པན་ཚུན་འབྱུང་བ། རྣ་བ་གཉིས་སུ་བྱག་དོར་གཉིས་རྣ་བའི་ནང་
 རས་ཞལ་བྱེ་ལ་གཟིགས་པ་སྤྱོད་རྩེ་མ་ལ་འབྱུང་བ། སྤྱ་བྱག་ནང་གི་བྱ་ག་འཛོམ་མདོར་
 རས་སྤྱིང་ཞལ་བྱེར་གཟིགས་པ་བྱེ་རྩེ་རྩེ་མ་ལ་འབྱུང་བ། ཐང་སག་པས་སྤྱིའི་ཅེ་མོར་བསྟོམ་
 བར་གསུངས། སྤྱབས་འདིར་བྱེའི་དབུས་སུ་འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱག་ཞལ་བྱེར་གཟིགས་
 པ་དོ་རྩེ་རྩེ་མས་འབྱུང་བ། མི་བསྟོད་པའི་མདུན་རྒྱལ་གང་རུང་ལ་འཇམ་དཔལ་ཡལ་རྒྱུང་

༡ ལྷེ་བརྟན། མདོན་ལ། ཀུ་སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༥བ།

༢ དྲང་བ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༣ བྱེའི་དཀྱིལ་རྩེ་བྱེད་ མཛོད་དཔར།

གཙོ་པོ་དང་ལྟ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། གསལ་གནས་སྤྱད་ཀྱང་ནག་གི་མཆོམས་སམ། རོན་
 གྲུབ་ཀྱི་འོག་ཙམ་མམ། རྗེ་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་དབྱུང་སྤྱི་བ་སེལ་ཞལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་ལ་རེག་བྱ་རྗེ་
 རྗེ་མས་འབྱུང་པ། སྤྱི་བས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་སྒྲ་མཆོད་དང་། བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་
 རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཆེགས་སུ་མ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཀྱན་བཟང་
 འགོད་པ་གསུངས་ཀྱང་གྲངས་འབྲེན་མ་གསུངས། སྒྲ་མཆོད་ཐེན་བྲིས་སུ་མ་གཅིག་
 གི་རྣམ་བཤད་དང་། དགའ་པོ་མངལ་འབྱུག་གི་མདོ་མགོ་སྐྱོས་ཙམ་བཀོད་ཀྱང་དེ་རུས་
 པའི་དུམ་བུ་བཅིས་པ་ཡིན་འདུག ཀྱན་མཁུན་གོང་མའི་གསུང་ཐོར་བྱར་ཆེགས་དངོས་
 བསྐྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། ཆེགས་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་མ་རུས་ན་བྱང་གི་རུས་པ་སུ་
 བྲག་ཆེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་འདུས་མདོ་ཡིན་པས་དེར་ཀྱན་བཟང་
 གཅིག་བསམ་ནས་དེ་ལས་ཆེགས་གར་ཡོད་དུ་མེ་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་
 ཀྱན་བཟང་རེ་བསམ་ན་འཆར་བདེ་བ་སྤྲད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས། སྤྱི་གཙུག་
 ཏུ་ཅ་རྒྱུས་ཀྱི་རོ་པོ་བྲམས་པ་རྣམ་སྤྱད་གི་རྒྱབ་ཏུ་ཞལ་རྣམ་སྤྱད་ལ་བལྟ་བ། ལག་མཐེལ་
 གཉིས་སུ་དེའི་རོ་པོ་རྩྱུ་ལས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དང་གཞན་གྱིས་མི་སྤུལ་པ་དབྱ་མཐེ་པོང་
 ལ་བསྟན་ནས་ཞལ་ལག་པའི་མཐེལ་ངོས་ལ་གཟིགས་པ། ཁ་དང་སེའི་བར་རམ། ལྗེ་དང་
 སེའི་བར་རྟ་མཁྱིན་ཕྱིར་ལྟ། རྗེ་རྗེ་ལོ་རྒྱུ་དབྱུང་བཅུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཞལ་ཕྱིར་ལྟ། དབྱང་
 པ་གཡས་གཡོན་གྱི་མགོ་སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ནས་ཐོན་པའི་ནང་མི་གཡོ་བ་དང་འདོད་
 རྒྱལ་དབྱ་ཕྱོན་བསྟན། ཞབས་སྤྱིལ་ཀྱང་གི་ཤུས་མའི་ལྟ་དགཉིས་ཀྱི་ནང་དབྱུག་ཕྱོན་དང་
 ལྟོབས་པོ་ཆེ། སྤྱི་གཙུག་རྣམ་སྤྱད་གི་སྤྱིང་མདུན་གཙུག་ཏིར་འཁོར་བསྐྱར་གཙོ་པོ་དང་
 ལྟ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། ཞབས་སྤྱིལ་ཀྱང་གི་མཐེལ་དུ་གཞོད་མཐེལ་གཉིས་ཞབས་རྒྱང་པའི་
 རྒྱབ་དང་། དབྱ་རྒྱང་པའི་ནང་གི་རྒྱ་ཆེགས་ལ་བསྟན། ཞལ་རྗེ་ངར་ལ་ཕྱོགས་པས་གཞོད་

ལུས་འདི་ལ། རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་མེས་བཞིན་གནས། །” ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྩ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆོ་ག་ལྷན་ལེན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཆད་ལྡན་གྱི་
ཁྲངས་དང་སྐྱར་ཏེ་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་གས་སྤྱོད་ཆད་དེ་དང་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་དང་། ཁྲད་
པར་འདུས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དང་འཕྲོང་པ་ལྷ་བྱ་གཞན་ལ་དཀའ། ཅེས་པའདྲི་རྒྱུད་རེ་དང་
རྩོད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆོག་དགོན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་ཆོག་རོ་མ་ཅེས་པའདྲི་སྐྱར་
པའི་བྲེ་མའི་མན་རག་གིས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་
ནོར་པའི་མན་རག་ཁྲད་པར་ཅན་འདི་འདྲ་དང་མཇལ་བ་སྐྱེལ་བ་བཟང་པོ་རེད་སྟེ་སྐྱེས་ནས་
འབད་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་། རང་གི་སྐྱེ་པའི་རྣམ་སྤང་གི་བྱགས་
ཀའམ་དེ་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་ཏུ་གནས་པའི་ཨོ་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱ་པའི་སྤྲེད་ཏུ་ཨོ་དཀར་
པོ་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་མཆོན་པའི་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས་སྐྱེན་མའི་ཆོགས་མཁའ་ཁྲབ་
ཏུ་ཕྱོས་པས་སྐྱོ་རྩི་རྣམ་སྤང་གི་སྐྱེའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་དང་། དེ་རེ་རེའི་སྐྱེལ་
པའང་ནམ་མཁའ་གང་བ་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་གོ་མི་འགོག་པ་སྤར་མ་གོ་མས་པའི་
རྩོ་ལ་མི་བདེ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་ན། “དེ་ཆེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
མཐོང་ཞིང་།” ཞེས་སོགས་ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་ནས་རིམ་པར་
གོང་ཏུ་འབྲེལ་བས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཞི་ནས་ས་བརྒྱ་པར་རྩལ་རི་སྤྲེད་པའི་གངས་དང་།
བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱར་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་བགང་ཡས་སྤྲད་ཅིག་སྤྲད་ཅིག་ལ་སྟོན། སངས་

༡ མེ་བ་གཤམ་རྒྱུད་འབྲེལ་ ཅེས་པའདྲི་རྒྱུད་རྩི་རྩེ་མེད་པ། ལེའུ་རེ་བཞི་ལ། སོགས་གངས་པ་༢༠ནན་ལས་བྱུང་པའི་ནད་ནས་ཆོག་རྩང་ལྷ་མ་ཁྲུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “རྩི་རྩེ་ཕྱོད་དཔོན་སྐྱེལ་ནི།” ཞེས་སོ།

༢ མེ་བ་ལྷན། དེའུ་མ། འ་དབའ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲེགས་པ། དེའུ་མ་འཕྲེག་པ། མའི་ཡོན་ཏན་པའདྲི་པ། སོགས་གངས་པ་༢༡༩བཅུ་ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་
སྟེ། “དེ་ཆེ་འདི་ས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།” ཞེས་སོ།

༣ བ་སྐྱེའི་ཁྲུང་བྱར་ མཐོང་དཔལ།

རྒྱས་ནས་རྒྱས་རྟོག་སྤོ་ལོ་ཡང་ཞི་བས། “རྒྱས་རྟོག་མི་མང་འཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱིང་མཐའི་བར།”
 ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆོས་སྐུ་ལས་མ་གཏོས་པར་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྤྲད་ཅིག་རེ་ལ་རྒྱལ་
 བའི་མཛད་པ་རབ་འབྱམས་སྤྱིང་མཐའི་བར་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། སྤྲགས་ཀྱི་ཟུང་འདུག་
 གི་སྐུ་ཡང་འདི་འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་དགོས་ཞེས་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
 གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རང་གིས་སྟོས་པའི་སྐུན་མ་རྒྱུན་དངས་པའི་རྒྱས་སྤྲང་ནས་
 མཁའ་གང་བ་དང་ཞལ་སྟོར་དུ་ཕྱོན་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ཀྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 གཏུང་འཁོར་ཀྱི་རེའུ་མིག་དགུ་པའི་ཐད་དེར་དབྱས་སུ་གཅིག་། འཕྲིགས་མཆོམས་སྟེང་འོག་
 ཏུ་རེ་རེ་སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འཁོད། རང་སྐུལ་སྐུ་རྟོར་སེམས་སུ་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་
 རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཐོན་ནས་གཙོ་བོའི་མདུན་དུ་འཁོད་དེ། “དབལ་ལྟན་སངས་རྒྱས་
 སྐུ་འཆང་བ།”^༡ སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པས་འཁོར་རྒྱུས་ལ་གསོལ་
 བ་བཏབ་པས་དེ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་སྟོམས་པར་ཞུགས། བདེ་སྟོང་
 གི་ཉིང་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་ཐུགས་ལ་འབྱུངས། འོད་ཟེར་དཀར་པོར་ལྷ། རང་གི་རྒྱས་སྤྲང་
 གི་སྟོ་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐྱེ་ཐོར་ཕྱོན། ཐོར་ཅོག་གི་ཐད་ཆ་སོ་གཉིས་
 སུ་སོང་བའི་ཆ་ཆེ་བ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱས་སྤྲང་དང་། གཞན་སོ་གཅིག་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྟ་སོ་སོ་ལ་
 ཐེམ་པས་བདེ་བས་ཆོམ། ལྷག་མས་གཞིའི་རྟོར་སེམས་ཀྱི་སྐུ་གང་བས་སྐུ་ལུས་བདེ་བས་
 ཁྲབ། རང་སེམས་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་ཐོར་སོང་བ་དེས་སྟོང་བཞིན་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ་ཅེས་བཤད། དེའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྟོ་རྗེ་དང་རང་ལུས་དབྱེར་མེད་པའི་སྐྱེའི་དབང་ཐུག་ཐོབ་

^༡ རྟེན་བཞུན། དབྱེས་ལ་ འདམས་ལྟན་རྒྱ་བ་ཐུགས་པ། དབྱེས་འཕྲུག་པ། མའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ཤོག་གངས་༢༡༦ན་༢

^༢ རྟེན་བཞུན། རྒྱུད་འབྱུངས་ ཅུག་སངས་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༡༡༡བཅུ་ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ལྟ། “སངས་རྒྱས་སྐུ་འཛིན་
 དབལ་དང་ལྟན།” ཞེས་སོ།།

^༣ ཀུན་ཏ་ལྟ་བུའི་ མཛོད་དམར།

བར་བསམ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཆོགས་བཅད་བརྗོད། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་རྗོད་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག་
 གོ། སྐྱུ་རྗོད་ཆེན་ལ་ནུ་སྐྱུ་དང་། རྗོད་ལ་མི་བསྐྱུད་པ་ཞེས་འདིགས་ཀྱི་དཀོས་འབྱུང་གི་
 མཁའ་ཁྱུ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རོང་ཤིག་ཅོད་པའི་སྐྱུ་བསམ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤོད་སྐྱུ་མ་ནུ་སྐྱུ་དེ་གི་
 སྒྲོ་དེ་ལ་ཀྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནུ་སྐྱུ་སྐྱུ་མོར་བཞོད་པས་སྐྱུ་གཙུག་ལ་ནུ་སྐྱུ་དེ་གི་སྒྲོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་བྱིན་རྒྱལ་ལ། རང་གི་མགྲོན་པའི་འོད་དཔག་མེད་
 གྱི་ཐུགས་ཀའམ། ལྷའི་དབྱུང་གྱི་འདིག་རྟེན་དབང་ཐུག་གི་ཐུགས་ཀའམ་གོ་ས་ཐ་མི་དང་
 དུ་ལྷུང་ལས་བསྐྱུ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བར་ལྷུང་དམར་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་
 ལས་གོས་དཀར་མོའི་ཆོགས་སྒྲོས་པས་གསུང་རྗོད་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ལྷའི་ཆོགས་ནུ་
 མཁའ་གང་བ་སྐྱུ་དངས་པ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གདུང་འཁོར་དུ་ཆོན་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་
 བཞུགས་པའི་གཙོ་བོའི་མདུན་དུ་རང་འདྲ་གཉིས་པ་འཁོད་དེ་བདག་གི་དག་གསུང་རྗོད་རྗོད་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདེ་སྟོང་གི་རོ་མོར་ཞུ་བ་རང་གི་
 ལྷེ་ལ་ཞུགས་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་སོང་བའི་ཆེ་བ་མགྲོན་པའི་འོད་དཔག་མེད་དང་། གཞན་
 ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ། ལྷག་མས་གཞིའི་རྗོད་སེམས་གྱི་སྐྱུ་གང་བས་བདེ་བས་
 ཆོམ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གསུང་དང་རང་གི་དག་དབྱེར་
 མེད་པའི་གསུང་གི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་བསམ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཆོགས་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་
 གསུང་རྗོད་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག ། ཐུགས་བྱིན་རྒྱལ་ལ། སྐྱེད་གའི་མི་བསྐྱུད་པའི་ཐུགས་
 ཀའམ་དེ་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དང་དུ་རྒྱུ་ལས་ཉི་མའི་སྐྱེད་དུ་རྒྱུ་སྐྱུ་མོ་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ་
 ལས་སྐྱུ་མ་གྱི་འདི་ཆོགས་སྒྲོས་པས་ཐུགས་རྗོད་ལྷེ་མི་བསྐྱུད་པའི་ལྷའི་ཆོགས་ནུ་མཁའ་
 གང་བ་སྐྱུ་དངས་པ་གདུང་འཁོར་དུ་ཡབ་ལུས་རྒྱུད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་པའི་གཙོ་བོའི་
 མདུན་དུ་བདག་གི་ཡིད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གཙོ་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས། བདེ་སྟོང་གི་རོ་མོར་ཞུ་བ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་སོང་བའི་ཆ་ཆེ་བ་

སྤྱིང་གའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ལྷག་མ་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐེམ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་བདེ་བས་
 ཚིམ། ལྷག་མས་གཞིའི་རྩོད་མེས་ཀྱི་སྤྱོད་བས་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་སྟེ་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དང་རང་མེས་ས་དབྱེར་མེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་
 བར་བསམ་ལ་སྤྱོད་ལས་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྩོད་ལ་རྒྱལ་བཞག་གོ། སྤྱོད་གསུང་
 ཐུགས་སྤྱོད་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་སྤྱོད་མ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ལྟ་བུར། རང་ཉིད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནས། ཨ་རྒྱ་ཀོ་ཉྟྱ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མེད་ལ། འདིའི་དམིགས་རིས་
 ལ་སྤྱོད་མས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ལས་རིགས་ལ། མེས་ས་དཔལ་བརྒྱད། ཁྱོ་པོ་
 བཅུ་སྟེ་ཡབ་ཉེར་གསུམ་གྱིས་རང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་དགུ་སྤྱོད་འབྲེན་པ་དང་། རྩོད་མ་ལ།
 སྤྱོད་སོགས་བཞི་སྟེ་ལུས་དགུས་རང་འབྲས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རིགས་ཀྱི་ཡབ་ཉེར་གསུམ་སྤྱོད་
 འབྲེན་བར་གསུངས་པས། སྤྱོད་མས་རང་འབྲས་མཁའ་གང་པ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྤྱང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་རིན་འབྲུང་། གོས་དཀར་མོས་འོད་དཔག་མེད། སྤྱོད་མས་དོན་བྱུག་
 གསུགས་རྩོད་མས་བྱམས་པ་ས་སྤྱིང་གཤེན་རྩོད་གཤེན་མི་གཡོ་བ་བཞི། སྤྱོད་རྩོད་མས་
 ཐུག་རྩོད་ནས་སྤྱིང་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་འདོད་རྒྱལ་བཞི། དེ་རྩོད་རྩོད་མས་འཇིག་རྟེན་དབང་
 ཐུག་འཇམ་དཔལ་ཉ་མགྱིན་དབྱུག་སྤྱོད་ཅན་བཞི། རྩོད་རྩོད་མས་སྤྱིབ་ཤེས་ཀྱན་བཟང་
 བཞེགས་མཐར་བྱེད་སྤྱོད་པོ་ཆེ་བཞི། དེ་ག་བྱ་རྩོད་རྩོད་མས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྤྱིང་འོག་གི་
 ཁྱོ་པོ་གཉིས་སྤྱོད་འབྲེན་པ་ཀྱན་མཁའ་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ལྟར་རོ། ཡབ་
 ཉེར་གསུམ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྤྱིང་འོག་གི་ཁྱོ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ག་བྱ་རྩོད་རྩོད་མ། རྣམ་
 ལྟར་སོགས་བཞིས་སྤྱོད་སོགས་བཞི། བར་དང་བར་སྤྱིང་མེས་ས་དཔལ་དང་ཁྱོ་པོ་བཞིས་
 གསུགས་རྩོད་མ། སྤྱོད་རྩོད་ལྟུང་གི་མེས་ས་དཔལ་དང་ཁྱོ་པོས་སྤྱོད་རྩོད་མ། ལུབ་དང་ལུབ་
 བྱང་གི་མེས་ས་དཔལ་དང་ཁྱོ་པོས་དེ་རྩོད་རྩོད་མ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་མེས་ས་དཔལ་དང་ཁྱོ་
 པོས་དེ་རྩོད་རྩོད་མ། སྤྱོད་འབྲེན་པ་སྤྱོད་མའི་རིགས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་

མོ་འཕོ་བའི་སྐྱབས་ལས་ཤེས་སོ།། ཀུན་མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཡབ་ཉེར་གསུམ་
 ལས་རིགས་ལྡས་སྤྱོད་སོགས་བཞི་དང་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ། ས་སྤྱོད་སོགས་སེམས་དབང་
 བཞིས་དོ་རྗེ་མ་བཞི་སྤྱོད་འདྲེན་པ་ལས། ཁྲོ་མོ་བཅུ་དང་བྱང་སེམས་ལྷག་མ་བཞིས་ལུས་
 སྤྱོད་འདྲེན་པ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་། འོག་ཏུ་སྤྱོད་འདྲེན་ལུགས་ཡབ་ཉེར་གསུམ་དང་། ལུས་དགུ་
 རྣམས་སྤྱོད་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་ཁྲོ་བཅུ་དང་བྱང་སེམས་ལྷག་མ་བཞིས་ཀྱང་རང་འབྲས་
 སྤྱོད་བར་གསལ་ལོ།། ལུང་སྐྱེད་རིམ་མོ་ཆེའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་རིགས་ལྡས་ལུས་ལྷ། ལུས་ལྡས་
 རིགས་ལྷ། དོ་རྗེ་མ་བཞིས་ས་སྤྱོད་སོགས་བཞི། འོགས་མཚམས་ཀྱི་སེམས་དབང་དང་
 ཁྲོ་མོ་བཞིས་གཞུགས་དོ་རྗེ་མ་སོགས་བཞི་བཞི། སྤྱོད་འོག་གི་ཁྲོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རེག་བྱ་
 དོ་རྗེ་མ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་འདུས་པའི་ལྷ་ཆོགས་སྤྱོད་འདྲེན་བར་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་
 ལ་མཐའི་གསལ་ལྷེད་སྤྱོད་ཞེས་པ་གཅིག་གི་ལས་མ་བྱུང་བས་ཡབ་ཀྱིས་ལུས་སྤྱོད་བ་ལྷ་
 ལྷེག་འདུག་པ་ཡི་གེ་མ་དག་བཤམ། གསུང་རྒྱུན་མི་འབྲས་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་དཔྱད་
 དགོས་སོ།། རིགས་ལྡས་རང་འབྲས་སྤྱོད་ཏེ་ལུས་ལྷ་སྤྱོད་འདྲེན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་
 བ་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡབ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་ནམ་མཁའ་
 གང་བ་སྤྱོད་པས་ལུས་དང་ལུས་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྤྱོད་པས་ཡབ་ནམ་མཁའ་གང་
 བ་སྤྱོད་པར་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ཀྱིས་འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱང་པ་གཞུང་
 རྒྱུ་ཀྱི་བར་སྤྱང་ལ་འཁོད། རང་འབྲས་གཉིས་པ་སྤྱོད་ཏེ་གསེལ་བ་བཅུབ་པས་སྤྱོད་པས་པར་
 ལུགས། བདེ་སྤྱོད་གི་དོ་མོར་ལུ་བ་ཆ་སོ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་
 ཐེམ་པས་སྤྱོད་ཀྱང་། ལྱིར་སྤྱོད་པས་གཞིའི་དོར་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱང་བས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་
 དཔྱེར་མི་ལྱེད་པའི་དོ་རྗེ་འཆར་ཐོབ་པར་མོས་ལ་སྤྱགས་ཀྱིས་ར་རྒྱལ་བཅུང་། དེ་དག་ནི་ཅ་
 རྒྱུད་ལས། “དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པས། ‘རྩྭ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ།།”

9 རྗེ་ཤཀལ་རྒྱུད་འབྲས། 3 གསུང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། རེ་བུ་བཅུ་གཅིག་གི་ཤོག་གངས་1066 ལས་ལྷུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྒྱུང་མི་འབྲས་

སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་སམ་གཉུག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་”རྟག་ཏུ་འཆར་བ། དཔེ་ཁ་
 ཅིག་ཏུ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ། ཞེས་བཅོས་པ་ལྟར་ན་འོད་འཕྲོ་བའི་དོན་ཏུ་འཕྲོ་བས། ད་དུང་
 དག་ཏུ་འཆར་བ་བྱས་ན་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཅུ་བ་ལས།
 “ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་ཡུར་བའི་ཆོག །དེ་ཡི་དབྱས་སུ་བསམ་བར་བྱ། རྩོམ་ཆེན་པོ་ཅེ་ལྔ་
 བ། ། རྟག་ཏུ་སྦྱར་བས་རྣམ་པར་བསྟོམ།”¹ ཞེས་རྟག་ཏུ་ཞེས་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་ཐོན་འདུག་
 ཅིང་། མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྔ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འོད་འཆར་བ་གསལ་བར་བསྟན་པས་མིན་
 བ་འདྲའོ། མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པ་འཛོམས་པའི་འོད་དང་འོད་ཟེར་འབར་བའི། འཛིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོ་གར་འོད་ཟེར་ལྔ་འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སེམས་དབའ་
 སྤུམ་བཅེགས་ཀྱིས་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་རགས་སྤུམ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བ་གསུམ་སྦྱོར་བ་སྤྲ་མའི་
 གསུང་བཤད་ཡིན་པས་འདི་གནད་ཆེ། མདོ་ལུགས་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པས་ལས་ཉོན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་སྤྱིས་མི་ལེན་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་དེས་
 བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ལུས་འཁོར་བ་སྤུམ་སྤངས་མ་རུས། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཉོན་
 སྤྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་ས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཁས་ལེན་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན། རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས། “འབགས་
 བས་ན་དང་ག་བ་དང་།”² ཞེས་སོགས་ལྟར་ས་དང་པོར་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་
 པའི་སྦྱང་ཉིད་མཛོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡི་གེ་སྦྱོབས་ཆེ་བས་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ཟད་
 པར་སྤངས། ས་བརྒྱུད་པར་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་ནས་ཤེས་སྤྱིབ་སྦྱོར་པའི་མགོ་ཚུལ་ཞིང་མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལྔ་བྱ་དང་པོར་ཐོབ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤངས་

¹ མིན་པས་ མཛོད་དཔར།

² ཕྱེ་བ་ལ། རྒྱུད་འབྱུག་ ཅ་གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ ལེུ་བཅུ་ན་པ། ཤོག་གངས་ ༡༠༩ བཅ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་དབྱས་སུ་རྒྱུད་པར་ནི། ཡི་གེ་མཆོག་གི་ཆོག་བསམ་པོ། རྒྱུད་བ་རྩོམ་ཆེན་པོ་ནི། ཅེ་ལྔ་ལྔ་རྟག་ཏུ་བསྟོམ།” ཞེས་སོ།

³ ཕྱེ་བ་ལ། སེམས་ཅོམ། མེ་རྩོན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་ཁྲ་མ། སྤུམ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༡༠༩ བཅ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “འབགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་།” ཞེས་སོ།

པའི་རིམ་པས་ཐེ་བཟང་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱན་མཐའི་ལུས་ལོངས་སྐྱའི་མཆོན་དཔེའི་སྐྱའི་རིགས་
 འདྲའི་རྒྱར་བཤད། དེ་ལྟར་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རགས་ལྷ་མདོའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོང་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྦྱོང་མི་རུས། ས་བཏུ་སྟིད་པ་ཐ་མ་བ་དེས་ཤེས་སྤྱིབ་པལ་ཆེར་སྤངས་ཐེན་
 བས་རང་ལམ་གྱིས་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་མན་ཆད་ཀྱི་དོད་ཐུབ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཏུའི་རྒྱལ་
 བ་རྣམས་གྱིས་དབང་གསུམ་བ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ལྷན་སྤྱེས་
 གྱི་བདེ་བའི་རོ་ཐོར་སོང་བ་དེས་སྦྱོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 ཐོབ་པ་ན་རྒྱར་སྤྲ་མོ་ཐེམ་པས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྲ་བ་སྤངས་ཏེ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་
 བ་སྦྱོང་རུས་པས། གྲུབ་མཐའ་ཅ་བར། “མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་ཟད་རུས།།
 ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱར་སྤྲ་སྤྱགས་ལས་མདོས་མི་རུས།།” ཞེས་གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་མདོ་
 ལས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ལུལ་སྦྱོང་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་ཀྱང་ལུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་སྤྱེས། སྤང་བྱ་ཤེས་སྤྱིབ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཀྱང་དཔེ་བཞོན་པའི་རྒྱར་དང་གཉེན་
 སོ་ཤིན་སྤྱའི་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་ཐོར་བསྐྱེད་དེ། དེས་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྤྱེས་པ་དང་།
 འདྲའི་སེམས་དབང་སུམ་བཅེགས་ལྷ་བྱ་ལ་ཡང་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་རགས་པ་གནས་
 སྐབས་པའི་ལུས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱར་། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
 དབང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་ད་ལྟ་ནས་གཞིའི་
 སེམས་དབང་གསུམ་སྦྱོང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སེམས་དབང་གསུམ་འབྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་སྤྱིན་
 བ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནས་བྱང་རྒྱུ་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་མང་བས་བྱངས་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་པའི་གནད་དང་
 རྟེན་འབྲེལ་ཉམས་ལེན་རེ་རེ་ལའང་ཆང་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ལུལ་མཆོག་

9 ཀྱན་མཆོན་འངས་དབྱངས་བཞེད་པའི་གསུང་འབུམ། བ་གྲུབ་མཐའི་ཅ་བར། སྐབས་བཅུ་གསུམ་པ། བཀའ་འཁྱིལ་དབང་མ། ཤོག་གྲངས་704
 ལས་བྱང་བ་འདྲེན་བཞེད་ན། “མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་ཟད་རུས།། ལུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ལུལ་ཅན་མཆོག་སྤྱེས་བཞིན། རྟེན་
 བསྟན་ཀྱང་གཉེན་སོ་མཆོག་སྤྱེས་བྱེད། ཤེས་སྤྱིབ་རྒྱར་སྤྲ་སྤྱགས་ལས་མདོས་མི་རུས།།” ཞེས་སོ།

བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤུས་བཞིན། དེ་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤུས་
ཕྱིར།” ཞེས་དང་། “ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་སྤྱར་བུལ་ཆེ།”¹ ཞེས་སོ། འདི་
དག་ནི་ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པར། “རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་སྤུས་པའི། བདག་ཉིད་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་རྫོ་རྩེའི། དམ་ཆོག་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་དང་།”² ཞེས་དང་། ལེའུ་བརྩ་པ་སྤར་
བངས་པ་དང་། བརྩ་གཅིག་པར། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། མི་
བསྐྱོད་རྫོ་རྩེ་རབ་བསྐྱོམ་བྱ། སྤྱིང་གར་ཡི་གེ་རྩྱུ་བསམ་ནས། སེམས་ནི་ཐེག་ལེར་གྱུར་
པར་བཞག །”³ ཅེས་པ་བང་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན་ཏོ།

ཐུ་པ་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཅའ་པ་ནི། ཆོ་ག་གཞན་ལ་དབང་སྒྲ་སྤྱན་བངས་ཏེ་ཆེ་
དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྱུག་མས་རིགས་བདག་འབྱུག། འདིར་ཐོག་མར་རིགས་བདག་བསྐྱོད་
དེ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་རང་
རྫོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱེ་པོར་སྒྲ་མའི་རོ་པོ་རྫོར་སེམས་དཀར་པོ་རྫོར་བྱིལ་འཛིན་
པས་རང་འབྲེལ་རྫོ་རྩེ་དཔྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མ་ལ་འཁྱུད་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
བསམས། ཐུགས་ཀར་སྒྲ་གདན་ལ་རྩྱུ་གི་“མཐར་ཐུགས་ཐེང་བཀོད་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བཞས་
ཀྱང་ཆོག་ལ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན། རང་རྫོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་སྐྱེ་པོའི་ཨྱི་ལས་འོད་ཟེར་
སྒྲ་མོ་ལ་ཨྱི་དཀར་པོ་ཡོད་པ་དབག་མེད་འཛོམས། ཐུགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

1 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲུག། བ་བྱུ་མཐའི་ཆ་བ། སྤུས་བརྩ་གསུམ་པ། བཀའ་འཁྲེལ་དཔར་མ། འོག་གངས་ཀྱང་བཅུ་

2 ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲུག། བ་བྱུ་མཐའི་ཆ་བ། སྤུས་བརྩ་གསུམ་པ། བཀའ་འཁྲེལ་དཔར་མ། འོག་གངས་ཀྱང་བཅུ་

3 ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲུག། རི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ། རྫོ་རྩེ་སེམས་དབའི་སྤྱུབ་ཐབས། འོག་གངས་ཀྱང་བཅུ་བཅུ་གཞིས་པར་
ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་ཆོག་ཅི་བཞིན་མ་རྩེད་པས་རྫོ་རྩེ་སེམས་དབའི་སྤྱུབ་ཐབས་སུ་ཁྱུང་བངས་པ་དེ་ཁྱུངས་སུ་བཅོལ་ཡོད།

4 ཐེ་བཀའ་ལྷན་འབྲུག། 3 གསུང་འབྲུག་ཆ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པ། འོག་གངས་ཀྱང་བཅུ་ཀྱང་བཅུ་ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་ལྟེ། “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་
དབུས་གནས་པའི། རྫོ་རྩེ་མི་བསྐྱོད་རབ་དུ་བསྐྱོམ་བྱ། སྤྱིང་གར་ཡི་གེ་རྩྱུ་བསྐྱོམས་ནས། སེམས་ནི་ཐེག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །” ཅེས་སོ།

5 རྩྱུ་གྱི་ མཛོད་དཔར།

གྱི་པོའི་ཨོ་ལ་ཐོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་ཅེ་ནས་སྤང་གི་ལྟའི་ཆོགས་ནས་མཁའ་གང་
 པའི་ནམ་བུ་སྤྱད་བངས། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པས་བདེ་སྤྱང་གི་རོ་བོར་ཁྱབ་རང་གི་སྤྱི་
 བོ་ནས་ཁྱགས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཐིམ་པས་སྐྱུ་གང་། བྱིར་སྟོན་ནས་དམ་
 ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གང་། ལྷག་མ་སྤྱི་བོར་ལུང་བ་ལས་རྟོ་ཅེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ལུས་
 སྤར་སྤར་བསྐྱེད་པ་ནི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་དེས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་
 གང་པ་ལྟེན། ཡང་རང་གི་མགྱུན་པའི་ལྷུང་ལས་འོད་ཟེར་སྟེ་མོ་ལ་ལྷུང་མར་པོ་ཡོད་པ་
 དཔག་མེད་འཛོམས། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགྱུན་པའི་ལྷུང་ལ་ཐོག་པས་
 དེ་ཐམས་ཅད་གསུང་རྟོ་ཅེ་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ལུས་ཀྱི་ལྟའི་ཆོགས་ནས་མཁའ་གང་པའི་
 རྣམ་པར་སྤྱད་བངས། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པས་བདེ་སྤྱང་གི་རོ་བོར་ཁྱབ་རང་གི་སྤྱི་བོ་
 བོ་ནས་ཁྱགས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གང་། བྱིར་སྟོན་ནས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་
 གང་། ལྷག་མ་སྤྱི་བོར་ལུང་བ་ལས་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་གདན་ལྟེན་པ་ནི་དག་
 རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་སྟེ་མོ་ལ་
 རྒྱ་སྟོན་པོ་གནས་པ་དཔག་མེད་སྟོམས། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་
 རྒྱ་ལ་ཐོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྟོ་ཅེ་མི་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱད་
 བངས་པ་སྟོམས་པར་ཁྱགས། བདེ་སྤྱང་གི་རོ་བོར་ཁྱབ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱགས། ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་གང་། བྱིར་སྟོན་ནས་དམ་ཆོག་པའི་སྐྱུ་གང་། ལྷག་མ་སྤྱི་བོར་ལུང་
 བ་ལས་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་གདན་ཀྱི་སྟེང་རྒྱ་ཡིག་ལྟེན་པ་ནི་ཡིད་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། སྤར་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་གདན་ལས་འོད་ཟེར་སྟེ་མོ་
 ལ་རྒྱ་ཡིག་ཡོད་པ་དཔག་མེད་འཛོམས། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་
 ཀའི་ཐོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དཔེར་མི་བྱེད་པའི་རྟོ་ཅེ་འོད་ཆང་ཡབ་ལུས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱད་བངས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཁྱགས། བདེ་སྤྱང་གི་རོ་བོར་ཁྱབ་རང་གི་སྤྱི་བོ་

ནས་ཞུགས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་སྒྲུབ་གང་། སྒྲིབ་ཐོན་ནས་དམ་ཆོག་སེམས་དབའི་སྒྲུབ་གང་། ལྷག་མ་སྒྲིབ་མོར་ལུང་བ་ལས་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གདན་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་གི་མཐར་ཡིག་བརྒྱུད་སྒྲུབ་སྒྲིབ་ཐུབ་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིབ་ཐོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སེམས་དབང་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱེད་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་དང་དོན་འབྲས་བར་གསུངས། ཏུ་ཡིག་སྒྲུབ་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དབག་ཏུ་མེད་བ་བབས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་སྒྲིབ་ཁྱད་དུ་སྒྲིབ་མེས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དག་སྒྲིབ་ལུས་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོམ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མོས་བ་དང་བཅས་དམིགས་བ་འདི་ལྟར་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་པའི་ཐབ་ཁྱད་ཡོད་ཅེས་སྒྲིབ་རྒྱུད་རྩོམ་འཆང་གིས་ཀྱན་མཐུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་བ་ལ་སྒྲིབ་བརྒྱུད་དུ་གནང་བ་ཡིན། འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། “རྩོམ་འཇོན་མཆོག་ཅོད་པན་ལོ།” སངས་རྒྱས་རྒྱལ་མེས་ནི་ཆེན་པོར་བཤད། དམ་ཆོག་འདི་ནི་དམ་པོར་ཤོ།” ཞེས་པས་བསྒྲིབ་ཏོ།

བཞི་བ་དེ་འབྲས་དབའི་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་རྩོམ་ཆགས་དང་མཆོད་པ་བྱ་བ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་རང་ཉིད་སྒྲུབ་སྒྲིབ་རྩོམ་འཆང་ལུས་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་བཞོད་པའི་ཡབ་རྒྱུད་ཡིན་པས། ལྷ་བས་འདིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་རྒྱུ་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་

1 སྒྲིབ་རྒྱུད་ མཛོད་དཔར།

2 རྩོམ་སྒྲིབ་རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་དབུ་ལྟན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ། རྩོམ་སེམས་དབའི་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གྲངས་209བཅ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་སྒྲིབ་ཁྱད་པོ་འབྲས། “རྩོམ་ཆོག་འཇོན་ཅོད་པན་ལོ།” ཞེས་སོ། གཞུང་དུ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་ཆོག་ཅི་བཞིན་སྒྲིབ་པས་རྩོམ་སེམས་དབའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ལྱུང་དངས་པ་དེ་ཁྱད་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པོ་ལོ།

3 མན་ཆད་ བེད་དཔར།

བཅོ་ལྔ་མཁའ་། རིན་འབྱུང་ལ་མེད་རྒྱུད་མཁའ་།^༡ འོད་དཔག་མེད་ལ་གར་མཁའ་། རོན་
 བྱལ་ལ་བཟོ་བྱེད་མཁའ་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་གདོལ་བའམ་རིགས་ངན་གྱི་བྱ་མོ་
 སྒྲེ་ག་ཅན་དགོས་པས་རང་གི་སྤྲོད་གནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཆ་རང་རིགས་ཀྱི་ཐ་མལ་
 པའི་བྱ་མོ་ཞིག་གི་ནམ་པར་ཐོན་། སྤྲོད་པར་སྤྱངས། ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མར་
 བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་ས་མོན་ལས་ལྷ་ཉེར་དགུ་ཆོ་ག་ལྟར་བཀོད། བྱམས་འཇམ་དབྱངས་
 ཀྱང་བཟང་གསུམ་གྱི་ལུས་ཅ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་འདིར་མ་བཀོད་ལ།
 སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་བཞེད་དང་། རྗེ་རྗེ་མ་ལུ་ལུས་དང་ལྷ་སྤྲེགས་མཐུན་པ་ལ་ཡབ་ཀྱིས་པར་
 འབྱུང་བ། ཁྱོ་མོ་བཅུ་ནི་ཁྱོ་བཅུའི་ལུས་ཡིན་པས་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་སུ་མི་གདོགས་པའི་
 ཟུར་བ་མེན་པས་ཞལ་བྱག་སྐྱ་མདོག་བྱག་མཆོན་སོགས་དེ་དང་འབྲ། གནོད་མཛེས་དང་
 རྗེ་རྗེ་ས་འོག་དོན་གཅིག་པ་ལུས་ས་འཛིན་ལྷ་མོ་ཞེས་པའི་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས། ལས་
 རྒྱ་ཡིན་ན་རང་གིས་སྤྱང་སོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ལུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་
 ཀྱང་། ཡེ་རྒྱ་ལ་སྐྱབ་གཞི་སྒྲོམ་བཅོས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པས་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅམ་
 ཡིན། འོན་ཀྱང་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་པས་ཡབ་ལ་བསྐྱེད་པ་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་
 ཆོད་དོ། མཁའ་གསང་གིན་རྒྱལ་མོ། ཡབ་ལུས་ཀྱི་མཁའ་གསང་སྤྲོད་པར་སྤྱངས་ཏེ་བྱེ་
 ཐ་མལ་པའི་རྟགས་ལ་ནང་དོ་རྗེ་དང་པར། རྗེ་རྗེའི་དབྱུས་རྩ་དང་པར་འབྲེལ་སྐབས་འོད་ཟེར་
 ཀྱི་སྐྱ་གྲ། བྱ་གཟུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་མཆོན་པའི་ཡི་གེ་པར་མེར་པོ་མགོ་ནང་བསྐྱན་གྱིས་
 བཀག་པས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་རེངས་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཐུར་འཕོ་བ་འགོག་། ཁདོག་
 ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་དང་མཐུན་པར་མེར་པོ་བྱས། སྤྱན་པས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆེ་འཁོར་
 རྒྱལ་སྐས་དཔག་མེད་བཞུགས་ཀྱང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་དང་། མཆོད་པའི་

^༡ མེད་རྒྱུས་མཁའ་། འོད་དཔག་།

^༢ འགོ་། འོད་དཔག་།

ང་རྒྱལ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་ཚས་མཐུན་པར་འདིར་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཏུ་
 བྱུར་ཞེས་ཡིད་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལས་དོན་རྗེ་འཆང་གི་སྐུའི་ནལ་པ་བསྐྱར་
 བ་མིན། རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་པ་སོགས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྐྱུར་བ་བཅས་ལ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེ་རའོ་ཞེས་
 ང་རྒྱལ་བཟུང་། དེ་ནས་དོན་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཛོམས་ལ་རྩྭ་ཞེས་དག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་
 སྦྱོམས་པར་འབྲུག་བའི་ལས་ལ་གནས་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་རྒྱས་ཏེ་དོན་རྗེ་དང་བསྐྱེད་
 བ་དེགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་འོད་ཟེར་ནས་པ་ལྷས་གང་སྟེ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
 མོ་བཟོ་རྒྱུད་པ་བསམ་གཏན་སེལ་ཆང་གིས་འདི་ལ་རྩྭ་ཞེས་གདངས་རིང་པོ་གནང་བ་ལྷིས་
 རྒྱུད་དུ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་སོགས་ལས་རྩྭ་སྐྱུར་སྐྱངས་ཞེས་འབྱུང་རོ།། དེ་
 ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཁུ་ཅས་བརྗོད་པས་ཡིད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་
 བསྐྱར་བའ་བས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བདེ་ཆེན་གྱིས་མཛོད་པས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་པ་དོན་རྗེའི་བདག་ཉིད་
 དེ་རའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཟུང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་འདི་ཅམ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གསང་མཛོད་སྐབས་ལྷར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་དང་
 ཡམ་གྱིས་ཡུམ་ནམ་མཁའ་བྱུང་བ་སྦྱོས་ཏེ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་མཛོད། དང་སྐྱུར་ཅམ་
 བྱེད་ན་སྐབས་འདིར་ལྷ་མི་བཞུ་བར་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་སྟགས་ཀར་སྟགས་ཐེང་
 བཀོད་ནས་བསྐྱུས་པ་དང་མཛོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་སྐྱང་བཙེར་བསྐྱུ་སོགས་བྱའོ། དེ་དག་
 སྦོན་ལམ་ལས། “གང་དུ་འཆང་རྒྱུའི་ཁིང་ཀུན་དག་བྱས་ནས།” ཞེས་པས་གཞལ་ཡས་
 ཁང་བསྐྱུས་ཏེ། མ་དག་པའི་ཁིང་སྐྱངས་ནས་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྱུབ་པས་མདོ་
 ལུགས་ཀྱི་ཁིང་དག་སྐྱུར་བའི་ཉམས་ལེན་ཆང་། “དེར་ནི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་འཕང་མདོན་གྱུར་

༡ རྗེ་ཅོང་ཁབ་རྩོམ་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསུང་ཐོར་བྲ། གསང་འདུས་སྦོན་གྱིས། གཙང་དབང་། ཤོག་གྲངས་༥༦ ནྟན

བའི།” སྟགས་རྒྱུ་པ་བདུན་གྱིས་སྒྲུ་གསུམ་ལམ་འཁྲེར་གྱི་ཉིང་འཛིན། རྗེ་མཆོག་
 ཅེས་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་གའི་ཆིངས་དང་། མ་མཁུ་གྱི་སྒྲེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱང་བྱེད་
 དང་པོ་སྤྱར་བའི་ཉིང་འཛིན་བསྟན། “རང་དོན་ཕུན་ཆོགས་དེ་ཡི་སྤྱར་བའི་ལམ།”^༡ ཞེས་
 ཤོ་ལོ་གས་རང་དོན་ཕུན་ཆོགས་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་
 ཕུན་ཆོགས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱར་ལམ་ནི། བྱལ་མཐའ་ཅ་བར། “ཐབས་ཐབས་མང་བྱིར་ལམ་ལའང་
 སྤྱར་བྱལ་ཆེ།”^༢ གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་རང་རིགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་
 མཁའ་གསང་བརྒྱབ་སྟེ་རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་ར་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནམས་བསྐྱུས་ནས་
 བསྟན་ཏོ། །འདིར། “འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།”^༣ ཞེས་པ་ལེུ་
 དང་པོའི་རྒྱད་ཆོག་རོ་མ་ཡིན་པས་དེ་དང་། བཅུ་བདུན་པར་“འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་
 སྤྱོད་པའི་དཔལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་”^༤ དང་། ལེུ་བདུན་པར། “དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྤྱོད་
 བས།”^༥ སྟགས་གྱིས་མཁའ་གསང་བརྒྱབ་སྟེ་སྦྱོམས་འཇུག་གི་ཚུལ་དང་། བཅོ་ལྷ་པར།
 “སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ།”^༦ སྟགས་གྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྐྱའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་
 བཤད་པ་ལ། དང་སྤྱོད་ལ་སྐབས་འདིར་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མི་བཞུ་བར་མ་ཟད། བདག་
 བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལའང་གསང་མཆོད་སྐབས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ན་དེའི་མཆོད་པའི་

༡ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་རྫོང་པའི་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུས། ཁ་གསུང་མོར་བྱ། གསང་འདུས་སྤོན་ཤིས། གཅོང་དབར། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༤༩ན

༢ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་རྫོང་པའི་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུས། ཁ་གསུང་མོར་བྱ། གསང་འདུས་སྤོན་ཤིས། གཅོང་དབར། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༤༩ན

༣ གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞུང་པའི་གསུང་འདུས། པ་བྱལ་མཐའི་ཅ་བ། སྐབས་བཅུ་གསུམ་ལ། བཟུང་འཁྲེལ་དཔེ་མ། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༤༩ན

༤ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་རྫོང་པའི་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུས། ཁ་གསུང་མོར་བྱ། གསང་འདུས་སྤོན་ཤིས། གཅོང་དབར། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༤༩ན

༥ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས། ཅ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེུ་བདུན་པར། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༤༩ན ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཉིད་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་” ཞེས་སོ།

༦ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས། ཅ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེུ་བདུན་པར། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༥༠ན

༧ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འདུས། ཅ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེུ་བཅོ་ལྷ་པར། འོག་གངས་མཆོད་པར་༡༥༡ན

སྐབས་དང་། བདག་འཇུག་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཕྱིན་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་སྟོན་
 དགོས་པས་གསང་དབང་སྐབས་ལས་བཞུ་བ་མིན། དེས་ན་འདིར་ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་གཏུངས་པས་ཆོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལས་རྩལ་ཅུ་ལྟར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བབས། རྟོན་བྱའི་བྱ་གཤེ་པཎ་ཡིག་གི་བྱར་ཡོད་ཅམ་ཕྱེན་པས་ཡིད་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆ་གས་སྤོ་མོ་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་པབ་པ་རིགས་ལྷ་སོགས་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་བསམ། འདིར་ལས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་དངོས་
 སུ་འཕོ་བ་མི་རུང་ངོ་།། ཐེག་ལེ་ཡིད་ཀྱིས་པབ་པ་དེ་ཡུམ་ཀྱི་བྱུགས་ཀར་ཆ་གཉིས་སུ་
 མོང་བའི་ཆ་གཅིག་སྒྲིལ་ས་གཞལ་ལས་ཁང་གདན་བཅས་གར་སྟོ་རང་ལ་བསྟན་པ། ཆ་
 གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་བྱུར། དེ་ལས་དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་ཨོ་
 ལྷ་མོ་མུ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་ཨོ་ལྷ་མོ་མུ་ དེ་བཞིན་དུ་གར་ཀྱི་གདན་ལ་ཨོ་ལྷ་མོ་མུ་
 བསྟ། གར་བྱ་རྒྱལ་པོའི་འོག་གི་གདན་ལ་ཨོ་ལྷ་མོ་མུ་གི་བར་འབྲུ་གསུམ་དང་ས་པོན་
 སྟེལ་བའི་སྟགས་སོ་གཉིས་སྟགས་སྟེང་ལྟར་རྒྱལ་སྟོར་མ་ཡིན་པར་ལྟའི་ཞལ་ལྷ་སྟགས་
 དང་མཐུན་པར་ཐད་བསྟེགས་སུ་བཞོད། དེ་ལས་རྩི་རྩི་སོགས་བྱུག་མཆོན་སོ་གཉིས། དེ་
 ལས་གཙོ་པོ་མི་བསྟོད་པ་ཞི་བ་སོགས་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྟེད་པ་ཞི་སྟོ་བདུན་བསྟེད་ཀྱི་དང་
 པོ་བསྟེད་པའི་སྟོངོ།། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ལ་རང་གིས་ང་
 རྒྱལ་འཛིན་དགོས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཅེས་མ་སྐྱར་ལ། འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་ཆོག་ལ་ཐོན་པར་
 བྱས་པ་སྐྱེ་ལུས་ཅལ་དུ་འདོན་པས་ཡིན། སྐབས་མགོན་རྩི་རྩི་འཆང་ནས་མི་བསྟོད་པ་
 དང་། རྩི་རྩི་འཆང་ལ་ཐུ་བཞི་གསུངས་ཀྱང་མཆོན་གཞི་ཡིད་ལ་མ་དེས། གཞན་ལ་བྲིས་
 པས། དང་པོའི་མགོན་པོའི་མོ་སར་བཞུགས་པ་དེ་མི་བསྟོད་པ་ཁོ་ན། སྐལ་སྐལ་རྩི་རྩི་འཆང་
 རྩི་རྩི་འཆང་ཁོ་ན། བསྐྱར་འཁོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཞེ་སྟང་རྩི་རྩི་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ། རྣམ་སྟངས་སོགས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་ཟེར། དུགས་པོའི་བསྟེད་

རིམ་སོགས་སྤྲུལ་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོན་རྗེ་འཆང་ཁོན། ལུས་དཀྱིལ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ་ཁོན་ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མ་དང་། རྗེ་
 རྗེ་སྟེམས་མ་དང་། རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུལ་མ་སོགས་ལའང་སྤྱི་ཅིངས་དབྱེད་དོ།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱིའི་མཛད་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་རང་དོན་རྗེ་འཆང་ཡབ་ལུས་ཀྱི་མཁའ་གསང་བརྒྱད་
 དེ་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བྱངས། བརྗེ་གཅེས་བསྐྱལ་བས་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཐོན་ཏེ་
 མི་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་མེད་ཐུགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་སྤྲོ་བའི་སྟོ། ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤྱི་དང་། ཞེ་སྤར་སྤངས་པ་སྟོས་མཛད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་
 བསྐྱེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་མཛད་པའི་སྟོ། སྤུལ་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་བསྐྱེད་
 པའི་སྟོ། ཐུགས་བཅུར་མི་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་པ་ནི་འདྲེས་པའི་སྟོ། རིགས་
 བདག་རང་ཆས་སྤྱོད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དབང་བསྐྱར་པའི་སྟོ། དེ་
 ཐམས་ཅད་སྤར་བྱོན་ནས་རང་གི་མདུན་ཏུ་འདུག་པ་ལ་རྒྱལ་བཞག །རང་གི་སྤྱིང་གར་
 རྟགས་པས་སྤར་ཀྱི་གདན་ཆ་བ་དེ་ནི་གདན་ལ་ཐིམ་པའི་སྤྱིང་རང་དོན་རྗེ་འཆང་ཞེ་བ་དེ་
 བསྐྱེད་འཁོར་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་ཞེ་སྤར་དོན་རྗེ་ལ་སྤར་ཀྱི་ལུས་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མས་
 འཁྱུད་དེ་བཞུགས་པ་ནི་གདན་ལ་འཁོད་པའི་སྟོའོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་
 བདུན་བསྐྱེད་སྤྱར། འཁྱེ་པའི་སྤྱིམ་ཏོག་ལས། “གལ་ཏེ་རྒྱལ་གཞན་དབུས་མར་བྱུང་། དེ་
 ཡི་གནས་ལ་མི་བསྐྱེད་འཁྱུར། གང་ཆེ་འཁོར་གཙོ་སངས་རྒྱས་འཁྱུར། བྱུང་བ་དེ་ནི་
 བསྐྱེམས་པར་བྱ།” ཞེས་སོགས་ལྟར་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མ་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་འཁྱུད་
 པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་སོགས་ལྟར་རང་གཙོ་བོར་འཕོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་བ་སོགས་

9 རྗེ་བཙུན། རྒྱད་འབྲེལ། ཉི་མོ་བདེན་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་ལྷ་ཀར་འཁྱེ། སྤྱིམ་པའི་མེ་ཏོག་མེ་ཏུ་དང་མོ། མོག་གངས་མཐོང་། ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་
 ཆོག་རྒྱུ་མེ་རྩེད་མེ་འདྲ་སྟོ། བྱུང་བ་དེ་ནི་བསྐྱེམས་པར་བྱ། ཞེས་སོ།

ཆོ་ག་ལྟར་ལ། དེག་བྱ་རྩོད་རྩེ་མ་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ལ་བསྟེན་སྟེ། རྣམ་སྤྱང་སོགས་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཀོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལས་གཞན་རྣམས་དོན་ལ་བྱང་ཚུབ་རྩོད་རྩེ་དང་སྤྱངས་རྟོགས་འདྲ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་མ་བཤད། སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱོད་པར་བཞུགས་ནས་ངན་སོང་ན་གནས་པ་རྣམས་མཐོང་རིས་ལ་བཀོད། རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤྱང་དོར་ཉམས་སྤྱོད་བསྟར། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་ལམ་བསྐབ་གསུམ་ལ་བཀོད། དེ་རང་བདེ་དོན་གཉེར་ལས་བསྐྱོག་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བཀོད། དེ་ལ་དབང་བསྟར། རིམ་གཉིས་བསྟན་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱོད་ནས་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱེད་ཅེས་སྒྲ་མས་གསུངས། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་བུམས་པས་ཅེ་བཅེལ་བ་ནས་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་པའི་གཞིའི་ང་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་རྩལ་ཅམ་མེད་པར་ལྷ་བས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་སྤྱང་བའི་བར་ཐབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཆང་ལ་ཤར་སྟོན་དགོས། དགའ་ལྡན་པ་སྟོ་མའི་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་ཨ་རིག་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་ཆང་ལ་ཁམས་གོང་མར་ཞེ་སྤང་མེད་པས་འདྲིའི་ཞེ་སྤང་སྤྱངས་ཞེས་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པའི་འོང་ངས་ཞུས་པར། དེའི་ཀླན་སྟོང་གི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་བར་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་ཞེ་སྤང་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་ཁམས་གོང་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་རྣམས་སྤྱངས་དགོས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། མཛོད་ལྟར་ན་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འཇུག་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཞེ་སྤང་རྒྱས་ཏེ་འཐབ་ཅོད་སོགས་ཡོད་པས་དམིགས་བྱེད་པ་དཀའ་བར་སྤྱང། སེམས་ཅན་དེག་བྱ་ལ་ཞེན་པ་སྤྱངས་ཚུལ་མི་སྟུག་པ་དང་འདོད་ཡོན་ལའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་སོགས་སྤྱང་དང་འདྲ། རྒྱལ་བ་རྣམས་དེག་བྱའི་བདེ་བས་མཆོད་པ་སོགས་གསུང་བའི་འཁོར་ལོ་མ་ལྟར་

གོ་དགོས། གྲང་སེམས་རྣམས་ལ་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཅ་རྒྱས་སྦྱངས་པ་སོགས་ལ་དེ་
 དག་གི་རྒྱང་བསྐྱད་པའི་གནད་དང་། མིག་ན་བ་ལ་མིག་ཏུ་མིག་དབང་གི་རོ་སོ་སྒྲོ་ལས་ས་
 སྒྲིང་བསྐྱད་དེ་སྒྲགས་བརྒྱས། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱས་མིག་ནད་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅས་སྦྱང་བ་དང་།
 སྒྲིབ་སོགས་ལུས་བཞེར་སེམས་ཅན་ནད་གདོན་གྱི་གཏུང་བ་ཞི་བ་སོགས་དང་། ཁོ་བཅུར་
 དབང་པོའི་གདོན་འཛུམས་པ་སོགས་དང་། ཆ་བའི་ནད་ལ་མི་གཡོ་བ། རྒྱང་ནད་ལ་དབྱུག་
 སྒྲིབ་ཅན། སྒྲིང་གདོན་ལ་འཁོར་བསྐྱར། ས་གོད་ཅུ་གོད་ལ་གོད་མཛེས་ལྷ་བྱ་རང་
 རང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཆོགས་འབྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་
 བ་དང་བཅུ་བཞི་བ་སྒྲགས། གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་འཁོར་མའི་དཔེ་རིས་
 དང་བཅས་པ་སོགས་གསུང་བཤད་ཐོབ་ན་མན་ངག་གི་གནད་ཤེས་རྒྱ་མང་ཞེས་ཀྱང་
 བོ་གཅིག་གིས་རྒྱན་མ་བདས་པའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་གསུངས། ཁྱིད་གཅིག་གི་ཆེ་མཆོམས་
 འདིར་མགོ་མཐུག་ཏུ་བཤགས་པ་ཆར་གསུམ་འེ་བཏང་ནས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་ལས་
 ཆོགས་དེའི་ལུང་དང་རོ་སྒྲོད་མཛད་དེ་པར་རྟེན་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཟད་མ་ཆར་བ་བར་གསར་
 དུ་ཁ་བསྐྱང་ཡོད་གསུངས། གཞལ་ལས་ཁང་ལ་སྒྲགས་ཟུར་བ་མེད་པས་འབྲུ་གསུམ་
 གྱིས་འབྱིན་སྒྲགས་མཛད་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྒྲེན་སྒྲགས་མི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་ཁ་
 བསྐྱང་ཆོག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། རིགས་ཏུག་དོ་རྗེ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུ་ན་རིན་འབྱུང་
 སྒྱུ་དོན་གྲུབ་གསུང་། རིགས་ཏུག་བ་མི་བསྒྲོད་པར་འདུ། དོ་རྗེ་གསུམ་ཏུ་མ་འདུས་པའི་
 ལྷ་མེད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་ཏུ་མ་འདུས་པའི་ས་པོན་དང་སྒྲགས་མེད་པས་ལྷ་ཐམས་
 ཅད་ལ་འདི་བརྒྱས་ཆོག །མི་ཏུ་རྟོར་ཐེང་། རིན་འབྱུང་སོགས་ལྷ་མང་པོའི་རིགས་བསྐྱས་
 ཀྱི་བསྐྱེན་པ་ལ་ཨོ་ལྷ་རྒྱུ་གི་བརྒྱས་པ་བྱས་ཆོག་པ་དམ་པ་སྒྲུ་མའི་བྱུག་བཞེས་ལ་ཡོད།

༡ འགོ་མཐུག་ ཤིང་དཔར།

༢ རྒྱུ་གྱི་ མཛད་དཔར།

གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་མ་དག་པའི་སྟོང་གི་ཁྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་བའི་
 དགོས་པ་ཆེ། ཨ་རིག་དགོ་བའིས་ཀྱིས། ཟུང་འདུག་པས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 ལྷ་སྦྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོད་ཀྱས་པས་དེ་
 དུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་ལ་པར་བྲིན་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་
 ཡོད། ཉན་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དེའི་ངོར་གངས་མེད་གསུམ། ཟུང་འདུག་པ་དང་
 གང་ཟག་གཞན་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་སྦྱང་བ་སྐྱད་ཅིག་བསྐལ་པར་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཚུལ་ཡིན་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཛད་པ་མོས་ངོ་ཅམ་
 ཡིན་ཀྱང་། ཟུང་འདུག་པས་དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ། གཅིག་
 བཀོད་ལ་གཞན་མི་འགོད་པ་དཀའ་འང་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ལ་རགས་ལས་སམ། སྐྱད་
 ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་འཛོག་བྲིན་སྦྱང་ངོར་ཡུན་རིང་འཆར་བ་མོ་སྐྱེད་
 ཆེ་སྟུམ་བ་ཡོད་གསུངས། དེ་ནི་སྟོན་ལམ་ལས། “མཁའ་དབྱིངས་དོ་རྩེ་སྦྱར་བས་སྦྱར་བ་
 ཡི།” སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་སྦྱར་ཏེ་གཏུམ་
 མོ་སྦྱར་བས་བྱང་སེམས་ཞུ་བའི་ཆ་གས་ལས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྲུབ་པ་དང་།
 དེའི་སྦྱལ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གིས་སྟོང་དང་། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བཅུད་ཀྱིས་མ་དག་པ་
 སྦྱངས་ཏེ་དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པར་འཆར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་འཛོན་
 འགྲུབ་པ་སོགས་མ་མཐའ་སྟོན་ལམ་འདིའི་སྟེང་ནས་ཆོ་ག་དང་སྦྱར་ཏེ་ཡིད་གཤམ་བྱས་
 བ་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རབ་འབྱམས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་། བསྐྱེད་
 རིམ་སྐབས་ཅུ་དབུ་མ་ནས་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ངེས་ཅན་མིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པས་
 དབུ་མར་གཞོལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། འདིའི་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་མེག་ལེ་ཐབ་པ་འབྲུག་སུམ་

༡ རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་རྫོང་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། ཁ་གསུང་ཐོར་བྱ། གསུང་འབྲུག་སྟོན་གིས། གཙང་དབར། རྟོག་གུང་མ་༢༦ བཟུང་།

དུ་གྱུར་པ། ལྷ་མོ་བཞི་ལྷས་ལས། “ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད།”¹ ཅེས་
 སོགས་དང་། གཙོ་པོ་བསྐྱེད་པ། མདོར་བྱས་ལས། “རང་སྤྲུགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།”²
 སོགས་དང་། མངལ་གྱི་ལྷ་ལ་རང་གིས་ར་རྒྱལ་འཛིན་པ། ཅུ་རྒྱུད་ལས། “དེ་ཉིད་བྱུང་མེད་
 གྱི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ཏེ་”³ ཅེས་དང་། སྟོན་གསལ་ལས། “བཅོམ་ལྷན་འདས་རྩོམ་
 འཆར་བ་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་གྱི་དེ་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་”⁴ ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ། དེས་ན་
 རྒྱུད་པ་བསམ་གཏན་སེལ་ཆང་གིས། རྒྱུད་གཞུང་གི་སྟེང་ནས་རིམ་གཉིས་བསྟོམ་བ་ཡིན་
 གསུངས་པ་གོ་རྒྱ་ཆེ་གསུངས།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སྟན་དངོས་དང་། སྟན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 གཉིས། དང་པོ་(སྟན་དངོས་)ལ། ལྷ་མོ་དེ་རྣལ་འབྱོར། བཟླས་པ། ལྷ་བ་སྤྲུགས་བསྐྱེད། མཆོད་
 བསྟོད་བདུད་ཅི་སྤང་བ། ཉར་བསྐྱེད་དང་ལ།

དང་པོ་(ལྷ་མོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་)ནི། སྟོན་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པ་
 དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཏེ། ཆོ་གར་མི་གསལ་ཡང་། སྟོན་ལམ་ལས། “སྟོན་འཛིན་གྱི་སྟེང་
 ལས་ཀྱི་སྟེང་ཅི།”⁵ ཅས། “མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ལྷ་མོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་དང་།”⁶ ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལ་སྟོན་འཛིན་ཀྱི་ལམ་ནི་གདོང་གི་སྟེང་དང་། སྟེང་སྟེང་གི་ལམ་གསུང་

¹ འགྱུར་བ། མཛོད་དཔར།

² རྩེ་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༡ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སྤྲུགས་པ། འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༡༠ན། གཞུང་དུ་ལྷ་མོ་བཞི་ལྷས་ལས་
 ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཐེར་མ་རྟེན་པས་འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ཁུངས་སུ་བཅོམ་ཡོད།

³ རྩེ་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༢ མགོན་པོ་ལྷ་སྟོན། མདོར་བྱས། འོག་གངས་༤ནས་ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་ལྟ། “རང་སྤྲུགས་ཡི་གེ་ལས་བྱུང་བ།”
 ཞེས་སོ།

⁴ རྩེ་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༣ གསུང་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༤ནས་

⁵ རྩེ་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༡ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སྤྲུགས་པ། འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་༡༤བ།

⁶ མདོར་བྱས་ཀྱིས་ཀྱི་རྩེ་དུ་གཉིས་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་ལོང་གི་ཅ་བའི་ས་བཅད་ལ་གཞིགས་ན་གསུམ་པ་ཡིན་དགོས།

⁷ རྩོམ་ཁ་བ་སྟོན་བཟང་གསལ་བའི་གསུང་འབྲུམ། ༡ གསུང་མོར་བྱ། གསུང་འདུས་སྟོན་མེས། གཙོ་དཔར། འོག་གངས་༣༤ ནས་ལས་བྱུང་བ་
 རྩེ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་འདྲིར་བཞོད་ན། “སྟོན་འཛིན་གྱི་སྟེང་ལས་ཀྱི་སྟེང་ཅི།” གནས་ནས་འདྲ་ཐེར་བྱ་བ་འབྲེད་པ་ཅན། བདེ་གཤེགས་ལྷ་བདག་
 རིན་ཆེན་ཁ་དོག་ལ། ལྷ་མཆོད་བྱང་སེམས་སྟེ་ཡུངས་འབྱུང་ཅན། དེ་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཡོངས་རྩོགས་ཤིང་། མ་འདྲེས་གསལ་ལ་
 རི་མིད་འདོད་ཀྱི་བར། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྷ་མོ་དེ་རྣལ་འབྱོར་དང་།” ཞེས་སོ།

བའི་སྒྲ་ཅེ་ལ་བྱེད། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེ་འདུས་པར་སྒྲ་བྲུག་གི་འདུས་མདོ་སྒྲིབ་སྟག་གི་ནང་
 དང་། འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྒྲ་ཅེར་བཤད་པ་མང་ཡང་གཉིས་ཀ་རུང་། དང་པོ་
 རས་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ་སྤྱད་གཞི་སྤྱད་བྱེད་འོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲ་ནས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་
 དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་ར་རྒྱལ་བརྟན་པས་སྒྲ་མ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་གསལ་མི་གདབ་
 ཅིང་། བྱི་མ་གསལ་འདེབས་པའི་ཆོ་སྒྲ་མ་རྒྱུད་སྤྱར་མི་བྱ་བར་སྒྲ་མའི་སྤྱང་དམིགས་པ་བྱི་
 མ་བསྐྱེད་ཏེ་གསལ་སྤྱང་ཤར་བ་ན་མཐར་ར་རྒྱལ་རེ་འཛོག་པ་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ་བསྐྱུངས། དེའི་
 ཆོ་ལས་དང་པོ་བས་སྤྱང་འོག་གི་སྒྲ་མོ་ཅུང་ཟད་རེ་བསྒྲོམ་ན་བྱིར་ཆོད་གཅོད་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་
 བས། བྱིར་ཤས་ཆེ་ན། སྤྱང་གའི་རྩྭ་གི་རྒྱ་དྲ་ལས་རྩོམ་སྤྱོད་པོ་ཅེ་ལྟ་འོད་ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བ་
 ཡུངས་འབྱུངས། དེ་མི་གསལ་ན་ནས་འབྲས་ཅམ་མཁྱིལ་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྒྲ་བྲུག་གཡས་
 རས་ཐོན། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་ཉི་གདན་སྟན་མ་བྱེད་གཤག་ཅམ་ཀྱི་སྤྱང་བྱིན་འབྲེལ་དུ་བཞོད་
 པ་ལ་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་། ཆོད་ཤས་ཆེ་ན། རྟགས་ཀྱི་བྲུག་པའི་
 རང་ཉི་གདན་ལ་སྤྱང་ག་ནས་ཐིག་ལེ་སྒྲ་མོ་འོད་ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བ་ཡུངས་འབྱུངས་ནས་འབྲས་
 ཅམ་པ་བ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱར་ལྟར་བསྒྲོམ། བསྐྱེད་རིམ་རྟགས་པ་མཐར་བྱིན་པར་སྒྲོ་
 བསྐྱེད་པོགས་སྒྲ་མོ་ལ་ཆིག་དེལ་མི་དཔོས་པས་བྱིར་ཆོད་ཆོད་པ་ན་སྤྱར་བྱི་དམིགས་པ་
 ལ་འཇུག །ཐོག་མར་ལྟའི་གོ་སར་ཐོ་ཡོར་འབྲེལ་རེ་ཤར་ན་འཇུག་གིས་ཆ་དང་གསལ་རར་
 ཡོད་ན་པོགས་ཐོན་སྒྲ་བས་དེ་ལ་དབྱ་དང་བྲུག་ཞབས་ཀྱི་རྟགས་པ་བཏོད་དེ་འཆར་ཕྱེན་
 པ་ཞིག་དམིགས་ཏེན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་བསྒྲོམ། གཅིག་ལེགས་པར་ཤར་ན་དེས་ལྟག་
 མ་ལ་རྒྱས་ཞབས་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོད་སྤྱང་བར་རིམ་པར་བསྐྱེད་ཏེ་རྟོགས་པར་
 ཤར་བ་ན་བྱི་ནས་ནང་། རང་ནས་བྱི། ཤར་བྱུག་སྟེ་བྱི་རྟུང་རྟུང་སྤྱི་ཡོད་འཆར་པ་ལ་

༡ རྒྱུད་བསྐྱེད་ ཤིང་དཔལ།

༢ པོགས་ཐོན་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

བསྐྱབ། བྱིར་ཁྱོད་ཆོད་ན་འཕྲོ་ཐུགས་ཞར་ལ་ཁེགས་བས་རྩེ་ཞིབ་ལ་བཏང་ནས་དམིགས་
 བ་ལ་བྱིར་ཁྱོད་དང་བྲལ་བར་འཛོག་ཚུལ་ཞིབ་བར་ས་སྟེ་དང་ལམ་རིམ་ལྟར་ཡིན། དེས་
 རོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ལྷང་ཆ་རྟེན་བརྟེན་བར་གར་བའི་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་
 བྱིའེ་རྣལ་འབྱོར་བྱང་འབྲེལ་མེ་ལོང་ལ་བྱད་བཞིན་དང་ཚུའི་ཁྲོ་བ་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བྱུབ་
 བ་ལྟར་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཐོགས་བཅས་སྤྱ་འཐས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མ་བྱུབ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཁོ་ན་ལ་ཡིད་ཅི་འགོ་བྱ། ཐབས་ཤེས་དང་ལྷ་སྐྱ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་བ་ཐད་ཀ་
 ཐད་ཀར་བར་ནས་ཆོ་གའི་མགོ་མཇུག་འབྱོངས་བ་དགོས་བས་རྟོང་བྱིལ་བྱག་རྒྱའི་དཔ་
 ཆོག་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་གསུངས་བ་ལས་རྟོང་བྱིལ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆད་བ་
 ཐོག་ཏུ་བབས་བ་ག་ལ་ཡིན། དམིགས་སྟོར་རེ་རེ་ལ་ཆོ་གར་ཐོར་འབད་ནས་ཉམས་སྟོང་
 བན་བུན་རེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་བྱིན་གྱང་། “ཅེ་མོ་ཐོབ་བ་རྩ་
 མི་འཆད།། བཟོད་ཐོབ་བན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟོང་།།”¹ ཞེས་བར་ད་དུང་མ་སྟེབ་བས་ལས་
 འབྲས་སྤྱ་ཞིང་ཐབ། འཁོར་བའི་བྱི་མཐའ་རིང་བས་ཅི་འདྲ་བའི་ཆོད་ཐིག་དགལ། དེ་བས་
 བཀའ་ཐོད་ལྷ་ལ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་དབྱེད་བ་གཞིར་བཟུང་། སྤགས་ཀྱི་སྟོན་བ་བཏབ་སྟེ་མདོ་
 སྤགས་ཡོངས་རྩོགས་དམིགས་འོག་ཏུ་བྱག་གི་ཚུད་བ་བྱས་ནས་སོ་སྟེ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སའི་བར་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་གོ་བ་དང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱས་ན་ས་ཆོད་
 དང་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེས་བྱ་དཔ་པའི་གསུང་རྒྱན་ཡིན། དེ་ལྟར་གོམས་བས་རགས་བ་ལྟའི་
 འཁོར་ལོ་ལ་ར་རྒྱལ་གསལ་སྤང་ནམ་འདོད་དུ་འཆར་ཡང་། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་དེ་
 ལྟར་འཆར་མི་རུས་བ་ལས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་ལས། སྟེ་མཆེད་དང་
 ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྟའི་སྐྱན་ཀྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་རྟེན་ནས་

¹ འགོ་འཇུག་ བེད་དཔར།

² ལྷ་བསྐྱེད། མདོན་ལ། ༡ སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་བྱག་ལ། ཤོག་གངས་༡༤བཟུང་ལས་བྱང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅེ་
 མོ་ཐོབ་བ་རྩ་མི་འཆད།། བཟོད་ཐོབ་བན་སོང་མི་འགོན།།” ཞེས་སོ།

གྲིང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གི་དྲུག་ཆར་སྐྱོང་རུས་པ་ན་རགས་པ་བྲལ་བ་གཅིག་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་འཛོག་ཐུབ་ཆེ་རགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའམ་
 མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤྱི་གཅིག་ལ་ཅུལ་དུ་འདོན་པས་ཅ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལས་རྩོ་
 རྩེ་སྤྱོད་གཅིག་ལས་གཉིས། གཉིས་ལས་བཞི་སོགས་ཞལ་ཁེབས་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཁྲལ་
 པའི་བར་དུ་སྤྱོ་ཞིང་མཐར་སྐྱ་བྱག་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་རྩྱི་གི་རྒྱ་དལ་བསྐྱད་པ་དང་།
 འོག་སྤྱིའི་ཐེག་ལེ་སྤྱ་མའི་ནང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེའི་གཙོ་བོ་ཡལ་
 ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་གི་ཐེག་ལེར་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱོས་པ་སོགས་བྱ་དང་ཆ་བོ་ཡང་ཆའི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོ་ཞིང་བསྐྱད་པ་དང་། དེ་དག་སྤྱ་མ་མ་བརྟན་བར་ཕྱི་མ་མི་སྤྱོ་ཞིང་། སྤྱོས་པའི་
 གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་ཕྱིར་བསྐྱད་པ་དགོས། སྤྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གྲིང་ཆོད་དང་བྲལ་
 བར་ཉིན་ཞག་གི་དྲུག་ཆར་སྐྱོང་རུས་ན་སྤྱ་བ་རྩོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
 ལོ་རྒྱུ་སོགས་ཅི་ཅམ་འདོད་ཀྱི་བར་མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྤྱ་མོ་ལ་དབང་ཐོབ་པའམ་སྤྱ་མོ་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་དེ། འདི་ལྟར་སྐྱདས་པས་དམིགས་རྟེན་སྤྱ་བ་དང་། སྤྱོ་བསྐྱུ་ལ་དབྱེད་
 འཛོག་གི་ཉམས་ལེན་ཆད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱགས་ཞུགས་ཞི་ལྷག་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་ཡོད་
 བར་བསམ་གཞུགས་ཆེན་མོར་གསུངས། འདི་ལ་སྤྱོང་རྩོལ་སྤྱ་མས་དོགས་པ་གནད་བར་
 ཐོས་ལ། རྒྱད་སྐྱད་དཔོན་སྤྱོ་བ་མཐུ་སྤྱོ་བས་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱང་ཐེ་ཆོས་བྱེད་མོད། དེ་ལྟར་
 ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་སྤྱགས་རིམ་སོགས་སྤྱ་གསལ་ལོ། ། འདི་དག་གི་ཆེ་དབང་པོ་རབ་
 ལ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ཡོང་བ་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་ཅོད་པ་དང་། རྒྱང་དབྱེད་
 མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོང་ཉིད་རྩོགས་ན་སྤྱོར་ལམ་དུ་འཛོག་དགོས་པས།
 བསྐྱེད་རིམ་སྤྱབས་ཀྱི་འདི་སྤྱོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་མིན་ལོ། ། བསྐྱེད་

༡ གཅིག་ཆར་ མཆོད་དབང་།

༢ ཡོངས་ལ་ མཆོད་དབང་།

རིམ་སྐབས་དབུ་མ་ནས་སྟོ་བསྐྱེ་མི་དགོས་ཀྱང་ཕྱ་མོ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་
 ཅུ་འཁོར་དུ་དམིགས་ཆེན་གསལ་བཅུ་བཞེད་དབུ་མ་ནས་སྟོ་བསྐྱེ་སྐྱེད་ས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་
 ཆོགས་པ་འདྲེན་ནོ།། འདི་ནི་ཅུ་རྒྱུད་ལས། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཡུངས་ཀར་”
 གྱི་ནི་འབྲུ་ཆད་ཅམ། ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། ‘ནལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་བསམ།།
 རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ།།”¹ ཞེས་བས་བསྟན་
 ཏོ།།

གཉིས་པ་བརྒྱས་པ་ནི་སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་། སྟོན་
 ལས་ལས། “ཕྱི་ནང་བརྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག །”² ཅེས་ནང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
 རྫོར་བརྒྱས་སམ་ཡིད་བརྒྱས་དང་། ཕྱི་དག་བརྒྱས་གཉིས་ལས་ཡིད་བརྒྱས་བྱས་ན་སེམས་
 གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་སྒྲགས་ཤིང་དང་དམིགས་པ་འཆར་བའི་དགོས་པ་ཆེ། དེ་ནི་
 སྒྲགས་དག་ནས་མི་བརྗོད་ཅིང་ལྷེ་མཆུ་མི་འགྲུལ་བར་ཡིད་གྱིས་བརྒྱ་བ་ཡིན་པས་འདིར་
 ཡིད་གྱིས་ཨོ་ལྷུ་རྩྱུ་ཆར་ཁ་གས་བྱེན་པར་བྱེད། རྒྱུད་པས་སྟོ་བ་དང་བསྐྱེ་བའི་མཛད་པ་
 ཅན་དུ་གྱུར། ཅེས་ཅུང་ཟད་བཞུགས་ནས། དེ་ནས་སྐྱ་མཐམ་བྱིང་འདྲེན་གྱིས་དབུ་བསྐྱེལ་
 བས་སྒྲགས་བརྒྱ་བ་ནི་འབྲུ་གསུམ་ལ་ཡིད་བརྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུད་གནད་དག་ལས་
 མོས། དེའི་ཆེ་མུགས་ཀའི་ས་ཐོན་ལས་རྒྱུད་རྩྱུ་གི་གདངས་གྱིས་བྱིར་འཕྲོ་བ་དང་ལྷ་སོ་
 གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས། འཕྲོ་བའི་དོན་བྱས། ཨོ་གྱི་གདངས་གྱིས་ལྷའི་ཆོགས་དང་
 ལྷན་ཅིག་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་སྒྲགས་ཀའི་ས་ཐོན་ལ་ཐེམ། ལྷུ་འི་གདངས་གྱིས་གནས་
 པར་བསམ། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱང་ཡིད་བརྒྱས་བྱས་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

¹ ཡུངས་དཀར་ མཛོད་དཔར།

² སྟོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅུ་གསར་འདུས་ཅུ་རྒྱུད། ལེུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༠ན ༡ ལས་པའི་ནང་ནས་ཆེན་པོ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘ནལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོས།། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ན་སྟོ།། བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ།།’ ཞེས་སོ།།

³ རྩེ་ཅོང་ཁ་བ་རྩོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་གསུང་མོར་བ། གསར་འདུས་སྟོན་གྱིས། གཅོང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ ༣བ ༡

གཉིས་པ་ངག་བརྒྱས་ལ། དམ་ཚིག་གི་བརྒྱས་ལ། རྩི་ལེའམ་ཁྱིགས་ཀྱི་བརྒྱས་ལ། ཁྱོས་
 པའི་བརྒྱས་ལ། ཁྱོ་བོའི་བརྒྱས་ལ། བོད་བྱའམ་འགོག་པའི་བརྒྱས་པ་དང་ལྟ་ཡོད་དེ། ཡིག་
 ཆ་རྣམས་སྟུགས་ལ་ལོ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་སྟེང་གའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྟུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔལ། དེའི་སྟུགས་ཀར་དྲོ་ཆེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པའི་སྟེ་བར་ཉི་གདན་ལ་རྩྭ་གི་མཐར་
 སྟུགས་འགོད་དམ། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་གོ་ས་ཐ་མི་དང་ཀྱི་སྟུགས་
 ཀར་ཉི་མ་ལ་རྩྭ་གི་མཐར་སྟུགས་སྤང་སོ་སོར་བཀོད་ཀྱང་ཆོག །དེ་དང་ལུས་ཀྱི་སྟེང་
 གའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྟུགས་ཀར་ས་བོན་གྱི་མཐར་ཉི་སྟེང་བརྩྭ་ཉི་གཟུགས། དེའི་མཐར་
 སྟེང་བོ་ཨོ་ལྷ་བརྩྭ་ཉི་རྩྭ་རྩྭ་དང་། དེའི་མཐར་ན་མོ་རྩྭ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱད་ཕྱེ་ལོག་
 མའི་སྟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དོར་ནས། ཨོ་ཀྱི་ཀ་ནི་མན་ཆད་བཀོད་པ་འདུས་པའི་
 ཅ་སྟུགས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལུས་དང་། ཡལ་ལུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའོ་ཆེ་
 མའི་སྟུགས་ཀར་ས་བོན་ཁྱི་གི་མཐར་དེའི་སྟེང་བོ་དང་ཉི་སྟེང་། བར་གྱི་རྣམ་སྤྱང་དང་།
 ཡལ་ལུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱང་གསུམ་ཀའི་སྟུགས་ཀར་ཨོ་གྱི་མཐར་དེའི་སྟུགས་དང་།
 གཟུགས་དྲོ་ཆེ་མ་དང་། ཡལ་ལུས་ཀྱི་སྟུན་འབྲས་ཀྱི་གཟུགས་དྲོ་ཆེ་མ་བཞིའི་སྟུགས་ཀར་
 ས་བོན་ལ་དེའི་སྟུགས། སྤྱིའི་ཀུན་བཟང་དང་། ཆོགས་ཀྱི་ཀུན་བཟང་རྣམས་ཀྱི་སྟུགས་ཀར་
 དེའི་སྟུགས་དང་། ལུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁོ་མོ་བཅུའི་སྟུགས་ཀར་རྩྭ་གི་མཐར་ཡལ་གྱི་སྟུགས་
 བཀོད་ནས་བརྒྱ་བ་སོགས་དེའི་རིགས་པས་ལྟ་སྟུག་མ་རྣམས་ལ་སྟུགས་འགོད་རྩལ་ཤེས་
 སོ། །བགགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྟུགས་གཙོ་བོའི་སྟུགས་སྤང་གི་མཐར་བཀོད་ཆོག །ཐོག་
 མར་རང་སེམས་ས་བོན་རྩྭ་དང་དབྱེར་མེད་བྱས་ནས་དེས་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སྟུགས་སྤང་
 སྟོག་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡིད་ལ་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཅུང་ཟད་བརྒྱས། དེ་བཟུན་པ་ན་རྩྭ་གི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་སྟུགས་འཁོར་གསལ་བར་བྱས། སྟུགས་སྤང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའི་སྟུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྤྱིར་འཕྲོས། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་སྟུགས་ཀྱི་སྟུན་ཁྱད་

ལྟར་སྤྱངས། ཞེས་པའི་སྐབས་དེའི་ངོ་མོ་དཔྱིགས་ནས་སྤྱི་ཚུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་
 དང་། གཉེན་པོ་ལས་གྱི་དཔྱིགས་ནས་སྤོང་ཚུལ་དང་བཅས་མ་ཞེས་པར་ཅི་ལྟར་སྤྱོདས།
 དེས་ན་སྤྱོམ་སྒྲུབ་གནད་དུ་འགྲོ་བ་ཐོས་བསམ་ཁོ་ན་ལ་རགས་ལས་སོ།། གཙཱ་བཤེར་
 སོ་སོའི་སྤྱགས་བརྒྱ་པའི་སྐབས་སྤྱགས་ཀ་ནས་ལྟ་དེ་དང་དེ་གཙཱ་བཤེར་པའི་ལྟ་སོ་
 གཉེས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ལྟར་རང་རང་གི་
 སྤྱི་དང་སྤོས་གྱི་མཛད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་རང་རང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད།
 ལྟར་འདུས་ནས་སྤྱགས་ཐེང་ལ་ཐེམ་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལེན་དུ་གནད་ཆེ། སྤྱགས་
 བཛོད་པ་ན་ཕྱིར་སྤྱོ་ཞིང་། རྫོགས་པ་ན་བསྐྱ་བཅི། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། “བཛོད་ནས་
 རྫོ་རྫོ་བཅི། རྫོགས་ནས་རབ་དུ་བསྐྱ་བར་བྲ།” ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དབྱགས་
 འདུང་རུབ་རེ་སྤྱགས་གྱི་སྤྱོ་བསྐྱ་རེ་ལས། ལྟར་པར་འགྲོ་བ་སྤྱགས་ཆར་གཅིག་། ལྟར་རུབ་
 པ་ཆར་གཅིག་ལྟ་བུ་འུང་། ཆོས་བསྟན་ཏེ་ལས་ལ་བཀོད་པ་སོགས་ནི་མཆོག་གི་དངོས་
 གུབ་སྤྱབ་པའི་དཔྱིགས་པ་ཡིན་ལ། ལྟན་མོང་བ་ཞི་སོགས་གྱི་ལས་སྤྱབ་པ་ལ། རང་ཞེ་
 ལྟར་རྫོ་རྫོར་གསལ་པའི་མདུན་དུ་བསྐྱབ་བྲ། གོས་དཀར་པོ་དེ་མ་མེད་པ་ཁྱོན་ནས་ལྷ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཁོད་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱགས་ཀའི་
 ས་མོན་སྤྱགས་ཐེང་དཀར་པོ་ལས་ལྟ་སོ་དཀར་སོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བའི་བྱམ་པ་
 རོགས་པ་དཔག་མེད་སྤྱོས་ནས་རྒྱས་གསོལ་བས་རོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་བགོགས་གྱི་བར་ཆད་ཐམས་
 ཅད་ཞི་ནས་ལུས་དྲངས་གསལ་འདྲེ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྤྱར་པ་དང་། ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ལྟ་ལས་འདྲེ་མེད་གྱི་རྫོ་རྫོའི་རྒྱལ་ལྟ་རབ་གྱིས་ལུས་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་བསྐྱེད་བྲ་ག་ཐམས་ཅད་

[illegible]

༢ ལྷ་བ་བྱ་ མཛོད་དཔར།

བར་མཚམས་མེད་པར་གཏམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་ལ་མེར་པོ་སོགས་སྤར་
 བསྐྱང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྐབས་འདིར་ཡང་ཁོ་བརྩའི་བསྐྱང་འཁོར་
 གསལ་བཏབ་ཡོད་ན་དེ་དང་། སྤྱི་དཀྱིལ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཁྲོ་པོ་དང་ཁྲོ་མོ་སོ་
 སོའི་ཐུགས་ཀར་སྤྲོད་པོ་དང་། རང་རང་གི་སྤོང་སྤྱགས་འདི་དང་གྱུར་ནས་འབྱུང་བ་བཀོད་
 ནས་བརྒྱ་ཞིང་། སྤྱོགས་བརྩའི་བགོགས་འཛོམས་པའི་དམིགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཚོག་སྐབས་ལྟར་དང་། གནད་ལྗེའི་དམིགས་པ་བསྐྱངས་པས་ཚོག་གོ། མཐར་ཡིག་
 བརྒྱ་བརྒྱ་བ་ལྷང་སྤྱིའི་ཚོ་གར་ཆད་འདུག །ལས་རྒྱལ་མཚོག་གི་གཞི་སྤྱི་ཐོག་དང་བརྒྱས་
 པ་ཡིན་པས། སྒོན་ལམ་ལས། “དེས་ནི་ཇས་སྤྱགས་འབྱུལ་འཁོར་བསམ་གཏན་ལ།”
 ཞེས་པོ་ལོ་ཀས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱས་ཏེ། ཇས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིན་སྤྱེག་དང་། ལྷ་
 མོ་བཞི་ཞུས་ལས། “ཇས་བརྒྱད་ཡན་ལག་སྐྱབ་པ་བཤད།” ཅེས་པ་ནས། ‘འཆི་བ་མེད་
 དང་ནད་འཛོམས་སོ།’^༡ ཞེས་པ་ལྟར་རལ་གྱི་སོགས་བྱུ་ཆེན་བརྒྱད་དང་། སྤྱགས་དང་།
 འབྱུལ་འཁོར། བསམ་གཏན་གྱི་ལས་སྤྱོད་ནམས་རྒྱད་དང་བྱུ་ཆེན་གྱི་དཔོངས་པ་བཞིན་
 ཉམས་སུ་བྱངས་ན་གདམས་ངག་པལ་གྱི་དོ་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་དེས་པར་བྱང་འཐུག་འབྱུ་
 པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་འཛོག་གོ། གསང་འདུས་སྤྱིན་སྤྱེག་ལ་ཇས་གཙོ་པོ་ལ་གང་
 མང་། ཡུམ་ལ་གང་འཚམས།^༢ འཁོར་ལ་བཞི་ཚན་དུ་བཅད་དེ། སྤྱང་འོག་གི་ཁྲོ་པོ་གཉིས་
 མཚམས་ཀྱི་ཁྲོ་པོ་བཞིའི་སྤྱང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་འབྱུལ་བར་བྲག་དཀར་དཀར་བརྩ་^༣ རིན་པོ་ཆེའི་
 ཐེན་པོ་ལས་འབྱུང་བ་འདི་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཐུག་བཞེས་ཡིན་པས་
 བདེ་མཚོག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་བྱང་ན་ལོགས་གསུངས།

^༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྱུམ། །གསུང་ཐོར་བྱ། གསང་འདུས་སྒྲོན་མིས། གཙང་དཔར། རྟོག་གྲངས་༢༩༠༣

^༢ སྤྱི་བཀའ། རྒྱད་འབྱུམ། ཅ ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས། ལུ་བཞི་བ། རྟོག་གྲངས་༢༩༠༣

^༣ གང་མཚམས། མཛོད་དཔར།

^༤ བཀའ་བརྩ་ མཛོད་དཔར།

གསུམ་པ་ཁྱེ་བ་སྤྱུས་བསྐྱེལ་ནི། སྟོན་པ་ཞིང་འདིར་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་ཞིང་
ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པས་རོལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། གཙུ་པོ་
འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་མོ་བཞིས་སྤྱུས་བསྐྱེལ་ཏེ་བཞེངས་པ་ལ་ཆོག་སྟེང་བྱས་
ནས་ཁྱེ་བ་སྤྱུས་བསྐྱེལ་ཟེར། སངས་རྒྱུ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་མཛད་པ་སྟོན་ཕྱགས་གྱིས། ཤེར་སྤྲང་
ལས། ཟབ་མོ་སྤྲང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོན་པར་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལས་བཞེངས་པར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འདའ་སྟེ་སྤྲང་མི་སྤྲང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་།
འདིར་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ཚྭགས་བཞགས་པ་ལ་གཙུ་པོ་ཡབ་ལུས་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ཡབ་ལ་ཐེས་པ་ནས་རྒྱ་དཀོན་གསལ་དུ་ཐེས་པའི་སྟེང་རིམ་གྱིས་ལྷན་
སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་འོད་གསལ་མཛོད་དུ་མཛད་པའི་སྟོབས་གྱིས་
སྤྲུ་མི་སྤྲང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་གོང་ལྟར་ཆོས་སྤྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྟོམ་པར་
བྱའོ།། དེ་ནས་བྱམས་པའི་རོ་བོ་སྤྲན་མས། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་ཞེས་སོགས་དང་། སྤྲང་
རྒྱུ་འོ་བོ་སྤྲུ་མ་གྱིས། རྒྱ་ཆེའི་སྤྲུ་ཁྱོད་སོགས་དང་། དགའ་བ་ཆད་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་གོས་དཀར་
མས། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་སྟེ་སོགས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་རོ་བོ་དམ་ཆོག་
སྟོལ་མས། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤྲུ་དབྱངས་གྱིས་
བསྐྱེལ་བས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་དམ་ཆོག་གིས། “ཡོངས་སུ་མ་དག་གནས་རྣམས་སུ།
མིད་པ་ཇི་མིད་གནས་པར་སྟོན།”^༡ ཞེས་པ་ལྟར་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱུ་ལས་གཞུགས་ཀྱི་
སྤྲང་བཞེངས་ནས་འཁོར་བ་མ་སྤྲངས་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་
བསྟོམ། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ལེུ་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱུད་རིག་ཏུ་གསལ་ལོ། གྱེ་རྒྱུད་དང་

^༡ སྟོན་པར་ ཤེར་དཔལ་ མཛོད་དཔལ་

^༢ སྟོན་བསྟན། སེམས་ཅན། མི་རྒྱུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྤྲུ་མ། སྟོབས་གཉིས་པ། སོག་གངས་༤༧༧ ལས་བྱང་བཅུང་མི་འདྲ་ཉི།
“ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། མིད་པ་ཇི་མིད་གནས་པར་སྟོན།” ཞེས་སོ།

འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སོགས་ལ་བར་དོ་ཡོངས་སྒྲིའི་ལས་འཁྱེར་སྐབས་ཞུ་བ་
 ལྷན་བསྐྱལ་སྒྲུང་གཞི་དང་སྒྲུང་བྱང་། འདིར་དང་པོ་སྒྲུང་བའི་མཁུག་གི་རིག་མ་འདུ་བ་
 མན་ཆད་སྒྲུང་གཞི་དང་སྒྲུང་རྒྱ་མེད་པས་ལས་ཞེགས་རིམ་གྱི་སྒྲིམ་ཤེད་དང་འབྲས་བུ་དང་
 ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བསྟོད་མཆོད་བདུན་ཅི་སྒྲུང་བ་ནི། འདི་ག་ཉིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཕྱོན་པ་ལ་
 བསྐྱུགས་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེན་བཀུར་བདག་གིར་བཞེས་ནས་ཡོན་གནས་མཛད་
 པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། “མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ།།” ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ལྷ་སོ་གཉིས་རིགས་ལྷར་བསྐྱུས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་ཞེགས་ལ་བསྟོད་པ་
 ཡིན་པས་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་མི་བསྟོད་པ། གཉིས་པས་རྣམ་སྒྲུང་། གསུམ་པས་རིན་འབྱུང་།
 བཞི་པས་འོད་དཔག་མེད། ལྷ་པས་དོན་གྲུབ་གྱི་རིགས་གྱི་ལྷའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བསྟོད་ན་དེར་མ་འདུས་པའི་ལྷའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྟོད་ལུལ་གྱི་ལྷ་མེད། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷ་ག་
 ཆས་སྟེ་བས་རེ་རེ་ལའང་ལྷ་རེ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་
 པར་ཤར་བ་རྣམ་སྒྲུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བུ་རྒྱུད་གྱིས་གསུང་ཚུལ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་
 བསྐྱོམ་ན་རིགས་ལྷ་འབྲུབ་པས། ཞེགས་རིམ་སྐབས་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་
 ལྷ་དང་། དེ་གསང་བ་རིགས་གསུམ། དེ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ལྷ་རེ་
 རེ་ལའང་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པར་འདི་དག་གིས་ཤེས། ལས་དང་པོ་བ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
 ཡན་གར་བ་རེ་ལས་མི་འཆར་བ་སྟེ་རོལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྟེང་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲུང་
 ཞེན་གྱི་སྟོབས་རེད། སངས་རྒྱས་ཐུགས་ཆོས་སྒྲིའི་སྟེང་ནས་འཛིན་དགོས་པས་ཡང་དག་
 མཐའ་ལ་སྒྲར་མི་ལྟར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཁྱུགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་

༡ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུམ། ༣ གསང་འདུས་ཆ་རྒྱུད། ལུ་བཅུ་བདུན་པ། རྟོག་གྲངས་༡༣༡ན།

༢ སྟོམས་པར་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

བའི་ཆད་ཡིན། ལུལ་བྱི་བྲལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིང་དང་ལུལ་ཅན་མཐར་ཐུག་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་གྱི་སྒྲོང་ནས་འབད་ཚུལ་བྲལ་ཡང་གང་འདུལ་གྱི་གཞུགས་སྐྱེ་སྒྲོ་ཆོགས་འཆར་བ་ལ་སྐྱའི་ནམ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་སོ་སོའི་ཐ་སྐྱད་སྒྱུར་བར་གོ་ན་འདིའི་བསྟོད་བའི་གནད་ཤེས་སོ།། དེས་ན་རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་ལྷ་སོ་དཔག་མེད་སྟོས། བསྟོད་བ་པོ་དང་བསྟོད་ལུལ་གཉིས་ཀར་ང་རྒྱལ་བཟུང་ནས་བྲག་ཆའི་དབྱངས་ལྷར་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བློན་ནས་བསྟོད། ཡོན་ཏན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་འདོད་དང་། ཐོབ་པར་གསོལ་བ་འདེབས། དེ་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། འདིའི་ཆོག་དོན་ལེན་བཟུ་བདུན་བའི་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ་གསལ་ཞིང་། བསྟོད་བའི་ཐན་ཡོན་ནི། རྒྱུད་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡི།། བསྟོད་ཆོག་ཞི་བ་འདི་ནམས་གིས།། རྩོམ་མངས་སྟོད་བསྟོད་ན་ནི།། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྲ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།། བྱིན་དགས་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་གི་མཆོད་པ་བཞི་ལས། བྱིའི་རྗེས་གྱི་མཆོད་པ་དང་། བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། བསྟེད་རིམ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་མཆོད་པ་ནི་བྱི་མཆོད་དང་། བྱང་གི་རྗེས་གྱི་མཆོད་པ་དང་། གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་མའི་རྫོགས་རིམ་སྒྲིན་བྱེད་དང་། རྒྱ་ལུས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་མཆོད་པ་ནི་ནང་མཆོད་དང་། གསང་མཆོད། ཤར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་སྒྲིན་བྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིང་གི་མཆོད་པ་ནི། དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ཟུང་འབྲུག་གི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་རྒྱ་མཆོ་སྒྲིན་རབ་འབྱམས་འདོད་སྤུམ་སོགས་སུ་སྟོས། ལྷ་ནམས་གྱི་བ་སྐྱེ་དེ་དེར་ཡང་།

1 གནས་ཤེས་ ཤིང་དཔར།

2 ཐོབ་པར་ མཛོད་དཔར།

3 རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ་ ཅ གསང་འདུལ་རྩ་རྒྱུད། ལེན་བཟུ་བདུན་ག། ཤོག་གྲངས་93 བར་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་ལྷེ་འབྲ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་མཐོམ་པར་འགྱུར།། ཞེས་སོ།།

མཆོད་ལུལ་དེ་སྟེང་བསམ་ནས་ཉེར་སྦྱོང་འདོད་ཡོན་སོགས་ལུལ་བསམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་ཏེ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེ་སྦྱོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ཡང་ཨོ་ཞེས་མཆོད་ཡོན་སོགས་བ་དབག་མེད་སྦྱོས། སམ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། སྦྱོ་ཞེས་བསྟུང་བ་ཡང་རྒྱད་ལས། “བརྟེན་ནས་དོ་རྩེ་སྦྱོ་བ་ནི། རྩེ་གས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ།” ཞེས་པའི་དོན་སྟོགས་གཅིག་གོ། ལུག་རྒྱའི་སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྦྱིང་གའི་ཅ་འདབ་མཆོན་ཞིང་། མཆོད་ལྷ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་ག་ནས་སྦྱོ་ཞིང་དེར་བསྟུང་བ་དང་། ལུག་རྒྱའང་སྦྱིང་ག་ལས་མི་འདབ་བར་བྱེད་བ་འཁོར་འདས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཡིན་བ་དང་། རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་གར་བསྟུས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སློན་བྱེད་དང་། བད་ཀོར་པར་འཁོ་དུས་དལ་བ་དང་། རྩར་སྦྱར་བ་བྱས་ནའང་རྒྱང་སྦྱར་དུ་འདུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་འོད་ཟེར་སྦྱོ་བསྟུ་སོགས་ལའང་འདྲོ། ཕྱི་མཆོད་ཡོན་གྱང་རང་གིས་འབུལ་ཚུལ་གྱིས་ནང་གི་འདོད་ཡོན་སོགས་ཀྱི་གནད་ཆང་བ་བྱས་ཆོག་གོ། རྣང་མཆོད་ལ། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས། མཐེ་བོང་སུམ་ལས་རི་རབ། མིང་མེད་རྒྱུ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོར་བྱེད་བ་གདན་བཞིའི་དགོངས་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། བཏ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགྲས་སུ་མཐེ་བོང་རྒྱུ་ལས་ས་གཞི་ཞེས་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བཀོད་ནས། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཆོའི་བཤད་བ་དེ་མཆན་བྱར་མཛོད་འདུག་པས་བྲག་དཀར་དཀར་བརྩ་རིན་པོ་ཆེས་ནང་མཆོད་མཐེ་བོང་གིས་ཡར་འཁོར་བ་གནང་། འདོན་ཆ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལ་ལག་པ་ཁ་ཡར་བསྟར་ནས་མཐེ་བོང་གིས་འཁོར་བ་རྒྱད་པའི་ལུག་ཡོན་ཡིན་པར་རྒྱད་བ་བསམ་གཏན་མེད་གེ་ཆང་།

⁹ སྟེ་གཤམ། རྒྱང་འབྲེལ་ ཅ་གསང་འདུས་ན་རྒྱད། ལེུ་བརྩ་གསུམ་ལ། ཤོག་གངས་༡༡༩བཅ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “བརྟེན་ནས་དོ་རྩེ་སྦྱོ་ཞིང་། རྩེ་གས་ནས་རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ།” ཞེས་སོ།

⁹ བཀའ་བརྩ་ མཆོད་དབང་།

གིས་གསུངས། གང་ལྟར་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། “སྟོམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་སྟུར་བས།”⁹
 ཞེས་པའི་སྟོམ་པོ་མཐའ་པོར། མཐའ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་ལྷག་མ་སྤྱོད་ལག་ཡིན་པས་མཐའ་
 སྤྱོད་སྟུར་ནས་ལན་གསུམ་དགུགས་ཏེ་འབྲུལ་པའི་ཆེ་མཐའ་སྤྱོད་ཁ་ཕྱེ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་
 ཆོག་ཅེས་གྲུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་གཞན་རྣམས་གྲུང་དེ་
 ལྟར་མཇུག་དོ། ། ལྷ་མོའི་བསྐྱང་བར། “སྟོམ་པོ་ལས་བྱུང་བའི།”¹⁰ ཞེས་པའང་འདི་
 དང་དོན་འདྲ། ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་བཟུང་ཅེ་སྟུར། ཞེས་པ་སྟོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 རི་རྒྱལ་གྱིས་སྟབ་ཤིང་དང་། ལྷ་ལོར་རྒྱལ་སྟུལ་གྱི་རྣམ་པས་སྟབ་ཐག་བྱས་ནས་འོ་མ་ཅན་
 གྱི་རྒྱ་མཆོ་བསྟུབས་པ་ལས་བཟུང་ཅེ་བྱམ་པ་གང་ཐོན་པ་བཟུང་བས་ཆེ་རིང་ཞིང་རྣམ་པ་
 མེད་པ་སོགས་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྟུར་བ་སྟེ། གང་ལྟར་རྒྱ་མཆོ་བསྟུབ་པའི་བཟུང་
 ཅི། མཐའ་སྤྱོད་རྟོ་རྟེ་དང་བསྐྱེད་བསྟུབ་པའི་བཟུང་ཅི། ག་ལྷ་བཟུང་ཅེ་ལྷ་སྟུངས་རྟོགས་སྟུར་
 གསུམ་བྱས་པའི་ཐོད་པའི་བཟུང་ཅི་རྣམས་འདྲེས་པ་མཐའ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷངས་ཏེ་ལུལ་བས་
 སོར་སོ་སྟུང་མཆོམས་སྟུལ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་བྱག་པ་ལས་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམ་པ་
 འདུས་པའི་སྐྱབས་གསུང་བཤད་ལ་གནང་། ལྷེད་ག་ནས་ལྷ་མོ་རྟོ་རྟེ་མ་སྟོས་ཏེ་འབྲུལ་
 བར་བཤད་པ་ཡོད། དེ་ལ་སྟེང་གི་དེ་མིག་དགུ་པའི་ཤར་གྱི་གཏུང་རྒྱུམ་སྟེང་སེའྲེ་བརྒྱུད་
 ཀྱིས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ལམ་འདྲིའི་དབང་བསྟུར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་
 གནང་བའི་བཀའ་འདྲིན་གསུམ་ལུན་གྱི་ལྷ་མ་རྟོ་རྟེ་འཆང་དང་། དེའི་གཡས་སྟུང་གའི་ལྷ་
 བརྒྱུད་དང་པོ་རྒྱལ་སྟུམ་སྟོ་གྲོས་རིན་ཆེན་སོགས་དབང་བརྒྱུད་དང་། གཡོན་དུ་ལྷག་ན་
 རྟོ་རྟེ་སོགས་བཤད་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མ་རྣམས་གཏུང་མའི་སྟེང་རྒྱལ་པོར་བྲལ་བ་སྟེ་གསུམ་ནས་

9 རྟོ་མེགས་རྒྱུད་འབྲུམ། ག་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་མ་༢༥༣ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟེང་མེད་མཐའ་པོ་ཅེ་སྟུར་
 བས།” ཞེས་སོ།

10 རྟོ་བསྟན་རྒྱུད་འབྲུམ། ག་ལྷ་མོ་དམག་ཐོར་སྟེ་མན་ངག་ཤོག་གངས་མ་༢༤༤

3 བཏེགས་པའི་ མཇུག་དབང་།

བཞུགས་པ་ལ་སྒྲིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ནས་སྤུལ། འདུས་པར་ལྟ་སོ་སོའི་སྤྱགས་ཀྱིས་བདག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་ལ་འབྲུལ་བའི་གསུང་བཤད་མཛད། སྤྱིང་མཁྱིན་སྤྱི་ཤོར་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་
 རང་དང་། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་བསྐྱེད་
 རིམ་ནམས་སུ་གསུངས། གསུང་བཤད་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་སྤྱིའི་རྩལ་ལྷ་རབ་རེ་རེ་ལའང་
 རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ཡི་དམ་གྱི་ཞིང་ཁམས་བཞུགས་པས་དེ་ལ་སྤྱིང་གའི་ཐད་ནས་སྤུལ། བད་
 རུའི་སྤྱིང་ཆོས་སྤྱང་བསམ་སྟེ་སྟེ་བའི་ཐད་ནས་འབྲུལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱི་
 རོལ་ཏུ་བཀྱགས་ནས་རྫོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་འབྲུལ། སེམས་ཅན་རང་གནས་སུ་བྱུང་
 བར་བསམ་ན་སྟབས་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གསུངས། རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་
 བའི་དབང་གིས་ནམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་རོན་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྟ་དང་འབྲུལ་བས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 ལྟའི་རྣལ་འཕྲོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་ལྟ་ལ་ནང་མཆོད་སོགས་སྤུལ་ཆོག །
 རྒྱད་སྟེ་འོག་མའི་ལྟའི་རྣལ་འཕྲོར་ལ་གནས་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྟ་ལ་ནང་མཆོད་སོགས་སྒྲ་
 མེད་ལྟར་སྤུལ་མི་ཆོག ། ཞ་མི་ཏས་རང་གིས་བདུད་ཅི་སྤྱང་བས་སྤུས་ལ་གནས་པའི་ལྟ་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བསམ། མཆོག་དམན་གྱི་མཁྱོན་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་བ་སྟོང་བཅུད་
 དག་པ་རབ་འབྲུམས་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱང་བ་གོམས་བྱིར་ཡིན་ནོ། ། མཆོད་བ་བྱི་མ་གཉིས།
 མཁའ་གསང་བརྒྱབས་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ནས། མཉེས་
 པར་གྱུར་ཅེས་བས་བསྟན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེར་མི་གསལ། འདིའི་རང་ཉིད་མི་
 བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅེས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་པ་དང་སྟོར་
 ལ། གཙོ་བོ་སྤུལ་སྤྱོད་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་པས་རང་ཉིད་རྫོ་རྩེ་འཆང་དུ་གྱུར་ཅེས་དང་། འཁོར་
 མེད་པས་སྤུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་སྤྱང་དགོས། གསང་མཆོད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྤྱིང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པར་གྲགས་ཆེ་ཡང་། གྱུང་

ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཆོ་གའི་ཆོག་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཕྱི་སྟོང་ནས་
 མཆོད་པ་གཉིས་ཀ་འཛོག་དགོས་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཆོད་པ་གསང་མཆོད་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་
 པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པར་གོ་དགོས། འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱུང་མ་ཐོན། རང་གི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་རྟོགས་པ་འབྱུང་དགོས་པས་དེ་ལ་གོ་བ་རྟེན་བའམ་མ་མཐའ་གོ་བ་སྐྱེས་པར་མོས་ནས་
 འབྱུང་གསུངས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཀྱང་ད་དུང་གོ་དགའ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 བེད་ཀ་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་སྐྱེ་ཐུགས་སྐྱེ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་པས་
 རང་གིས་དེ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས་འབྱུང་ལམ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བཞེན་པའི་རྒྱུ་ལུས་སྐྱེ་ཤར་བ་དེ་ཐུགས་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་
 རང་གིས་ར་རྒྱལ་བྱེད་དམ་དབྱེད་དགོས་ཀྱང་། མདུན་བསྐྱེད་ལྟར་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་
 པར་ཁྱེད་ཀྱིས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱ་རབ་ལས་བྱུང་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ནམ་
 མཁའ་གང་བ། དེའི་ཡབ་ཀྱིས་ཡུམ་དང་། ཡུམ་ཀྱིས་ཡབ་སྟོས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའ་
 གང་བ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་ནས། “རྒྱ་མཆོ་སྤྱིན་ཀྱི་བཀོད་པ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི།”^༡
 ཞེས་པ་ལྟར་མཁའ་བྱུང་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་
 འཇུག་གི་བདེ་ཆེན་མཛོད་དུ་མཛད་པ། རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྟེའི་དམ་
 ཆོག་གི་ཁྱེ་བས་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ་བྱུང་པ་རྟོ་རྟེ་རྟེ་ཆུས་གང་བ་ལྟར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།”^༢

^༡ དབྱེར་མེད་གཅིག་ཕྱི་སྟོང་། ཤིང་དཔར།

^༢ སྟོམ་པར་། ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

^༣ རྟོ་རྟེའི་ལ་སྟོ་བཟང་ཐུགས་པའི་གསུང་འབྱུང་། རྟོ་རྟེའི་ལ་སྟོ་བཟང་ཐུག་ཤིས། གཙང་དཔར། ཤིང་གྲངས་༡༩ན།

^༤ སྟེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྱུང་། ཅུ་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ། ཤིང་གྲངས་༡༩༡ན། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “དེ་ནས་ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོ་རྟེའི་དམ་ཆོག་གི་ཁྱེ་བས་ཡོངས་སུ་གང་སྟེ། བྱུང་།”

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆོམས་⁷ལ་གཏོར་འབྲལ། ཁ་ཟས། ཉལ། ལྷང་། ལྷུས། ལུས་བརྟས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས། གཏོར་མ་བཟོ་ན་ལས་མཐུན་གྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དྲོག་ཅན་
 རྣམ་ཚུ་དང་བྱེ་གཅིང་ཅིམ་ཡང་རུང་བ་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་གསུངས། གཏོར་མ་སྐྱེ་
 བོ་ལ་རུང་ཟད་འཛེམ་བས་སྣོད་དུ་འོ་མ་རྒྱལ་པའི་ནང་མར་འཛོགས་པ་ལའང་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད། དེས་ན་ལོ་གཏོར་སྐྱེ་བོ་ལ་རྒྱ་གཅིང་སོགས་བྲན་ན་ལེགས་པ་འདྲ། གཏོར་མ་ནང་
 མཆོད་ལྟར་བཟབ་པའི་ཐུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ།⁸ བདག་བསྐྱེད་ལ་འབྲལ་བ་མིན་པས་
 མདུན་བསྐྱེད་ཡོད་ན་དེ་དང་། མེད་ན་འགྲེལ་གཏོར་ལྟར་ལ་བྱེ་རོལ་རྩ་ཁྲོ་བཅུ་ཕྱོགས་སྦྱོང་
 བཅས་བཀོད་པ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་གཏོར་མ་སྐྱེ། དེ་ལ་སྐྱེ་མོང་
 པའི་བསྐྱེད་འཁོར་བསམ་ཆོག་གྲང་ཡོངས་གྲགས་ལ་རང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་ནང་དུ་གསལ་བཅུ་བ་ལྟར་ལྟར་ཡོད་པས་ཆོག་ལ་མི་གསལ། བསྐྱེན་གཙོ་རྒྱུང་ཅིམ་ཀུན་
 འདུས་སུ་མོས་ནས་གཏོར་མ་སྐྱེ་ཉེ་ཁྲོ་བཅུ་སོགས་བཞག་གྲང་རུང་། བགེགས་ཞི་བ་
 དང་ལས་འབྲལ་བ་སོགས་གྱི་ཆེད་ཆོ་ག་མ་ལྟོག་ན་སྐད་ཅིག་དཀྱོང་བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་སྒོ་
 རྣམ་འགྲེལ་གཏོར་བཅུད་ན་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་ཉམས་ལེན་ཆ་ཆང་ཞིག་ཡིན། སྐད་རྒྱུད་
 པའི་བྲམ་མ་རྒྱུད་མཆོད་སྐྱེ་མ་ལ་ཉེར་བསྐྱེད་དང་ཕུར་གདབ་མེད། བྱི་མ་ལ་ཁྲོ་མཆོད་དང་
 ཕུར་གདབ་ཡོད་ཀྱང་ཉེར་བསྐྱེད་མེད་པས་གཏོར་མ་གྱོན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཅས་རང་ལ་
 བསྐྱེམས། ཁྲོ་བཅུ་དང་ཕྱོགས་སྦྱོང་བདག་བསྐྱེད་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་
 མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་བགེགས་དང་བར་ཆད་བསྐྱེད་བར་བསམ་པ་ཡིན། རང་གི་ཉམས་
 ལེན་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བྲས་ཆོག །གཞལ་ཡས་ཁང་མེད་ན་རང་གི་སྤྱིང་
 འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་འཁོད་པའི་ཆོག་གི་འདོར་ལེན་ཤེས་དགོས་སོ།།

⁷ རྒྱན་འཆོམས་ མཛོད་དཔར།

⁸ བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། མཛོད་དཔར།

ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་ལྷ་མོ་བཞི་ཞུས་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བཟའ་བཏུང་ནང་
 མཆོད་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། རང་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་གང་ཡིན་དུ་གསལ་བའི་
 མགིན་པ་ཟངས་དྲུང་མེས་བསྐྱེད་པ་ལྷར་དམར་བའི་ནང་རྗེའི་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ལྟེ་བར་རྩྱ་ཐོན་པོ་ལས་རྩོམ་ཐོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་འོད་ཀྱི་སྒྲ་ཀྱ་ཅན་གྱི་ཅེ་མོར་ཨོ་
 དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་བ་བསམ་པ་ནི་ལྷོག་མཐའ་མགིན་པ་སྦྱངས་པའོ། ལྷགས་
 ཀར་སྒྲ་ཆོགས་བདེ་ཉི་ལ་རྩྱ་ཐོན་པོ་མེ་ལྟེ་གསུམ་འབར་བར་བསམ་པ་ནི་སྦྱང་ག་སྦྱངས་
 པའོ། སྦྱང་གའི་རྩྱ་རྒྱ་མ་ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས་སམ། ཐེག་ལེའི་ནང་རྒྱ་མ་ལ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་
 ཆོང་བའམ། རྒྱ་མ་ཡི་དམ་ཐམས་ཅད་བཀོད། གསང་གནས་སུ་ཡོ་ལས་རྒྱང་། ལྟེ་བར་རྩྱ་
 ལས་མེ། སྦྱང་གར་ཡོ་ལས་ས། མགིན་བར་བོ་ལས་རྒྱ་དཀྱིལ་རྣམས་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་
 མཆོན་བ། ཨོ་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཟས་དྲུངས་ཏེ་སྦྱང་གའི་ལྷ་ལ་སྤུལ་བས་གསང་གནས་ཀྱི་
 རྒྱང་གཡོས། ལྟེ་བའི་མེ་འབར། སྦྱང་གའི་ས་བསྐྱེད། མགིན་བའི་རྒྱ་ཁོལ་བས་ཟས་རྣམས་
 མགིན་བར་དྲུངས་སྤྲིགས་ཕྱེ་སྟེ་དྲུངས་མས་ལྷ་རྣམས་ཆོས་བར་བསམ། ཟས་ཅུང་ཟད་ཞུ་
 བས་ཁ་སྦྱོར་བུམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་རེ་འཛིན་པ་འདི་སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་བསམ་གཏན་
 སེལ་ཆོང་གིས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆེ་ག་རིམ་ལྷར་རྒྱན་བར་གསུངས་
 པས་དགྲུང་ལོ་དོན་བཏུན་བཞེས་ཀྱང་སྐྱོད་ཀར་དང་གཉེར་མ་མེད་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་དུ་
 གསུངས་པ་ལྷར་ཡོད་དོ། བསྐྱེད་ཁ་ཐབ་ཁྱང་། ལག་པ་དགང་གཟར་རྒྱག་ །བཟའ་བཏུང་
 བསྐྱེད་ཁ་སྤྲི་སྤྲི་མོས་ལ་བཏུད་ཅེར་བརྒྱབ་ནས་རང་ལྷར་གསལ་བའམ། ལྷགས་ཀའི་རྩྱ་
 མམ། ཐེག་ལེར་ལྷ་ཐམས་ཅད་བཀོད་དེ་སྤུལ་བར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་གདན་བཞི་ལྷར་ལ།
 ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བུལ་ཞིང་ཟས་ལ་སྟེད་པས་རང་དོན་དུ་བཟའ་བ་ཁམ་རེ་དང་བཏུང་

༡ བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། མཆོད་དབར།

༢ ཁམས་རེ་ བེང་དབར། མཆོད་དབར།

བ་ཅུབ་རེ་ལ་བྱང་སྤྱོད་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་རེ་དང། སྤྲུགས་ཀྱི་རྩ་ལྗང་བཅུ་གསུམ་
བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་རེ་འབྱུང་ཞིང། སྤྱོད་འབྱུང་སོགས་སུ་ཉེས་དཔེགས་གཞན་
ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ། བཟའ་བཅུང་རྒྱན་དུ་བསྟེན་དགོས་པས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།

ཉལ་བའི་ཆེ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་ནས་ལྷག་མོས་ལྟར་བསྐྱས་ཏེ་
སྤྱང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་བས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་
རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་།

མོ་རངས་ལྟར་བ་ན་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱེ་བ་སྐྱས་བསྐྱལ་བས་མི་ལས་ལོངས་སྐྱའི་རྣལ་
འབྱོར་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷ་ལོངས་རྫོགས་སུ་ལྟར་བྱལ་ན་རབ། མིན་ཀྱང་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེ་
ཡབ་ཡུམ་དུ་བཞེངས་པར་མོས། རྒྱུད་པའི་བཅའ་ཡིག་ཏུ། དགོ་བསྐྱོས་ཀྱིས་མཁར་བརྟ་
ཁྱེ་བ་སྐྱས་བསྐྱལ་གྱི་རྩལ་དུ་དལ་བྱས་རིམ་གྱིས་གཏོང་གསུངས་པ་འོད་གསལ་ལས་
སྤྱོད་བྱང་དུ་སྤྱོད་མི་བྱང་བས་ཐོག་མར་བྱག་འཆལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིན། དགོ་སྤྱོད་རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་བ། གཞིའི་སྤོན་དུའང་བྱག་འཆལ་
བ་དང། དཔེགས་བཅེ་མའི་གྲོ་སངས་དང་པོ་ཆོས་སྤྱོད་བཞེངས་བརྟ་ཐེར་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་
བཞེངས་བརྟ་ཡིན་འདུག །འབྲས་སྐྱངས་རྒྱལ་རིར་གྲགས་རྒྱལ་མ་གནས་པས་དེར་བྱག་
འཆལ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཐེར་བ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཆེའོ།

ཁྱས་ཀྱི་ཆེ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་དབང་ལྷ་གསལ་བཅུ་དེས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་དབང་རྫས་བྱམ་རྒྱ་སོགས་ཐོགས་ནས་དབང་ལོངས་རྫོགས་བསྐྱར་བས་སྤོ་
གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་དག་པར་བསམ། སྤོན་དང་སྤོན་མཆོམས་ཁྱད་
པར་མེད་པར་ཉམས་ལེན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་དགོས་པས་སྤོན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་

༡ དགོ་སྤྱོད་ཀྱིས་ སྤྱང་དཔར།
དགོ་བསྐྱལ་ཀྱིས་ མཛོད་དཔར།

རྒྱལ་ས་ཐུན་གྱི་ཉམས་ལེན་མི་བཞེད་ཅིང་པོགས་འདོན་པའི་ཆེད་ཡིན། ཐུན་མཆོམས་རྒྱ་
ཡན་དུ་སོང་ན་ཐུན་གྱིས་གར་ཡང་མི་བྱིན་པས་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཐུན་ལས་ཐུན་མཆོམས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་གལ་ཆེད།

ལུས་བརྟས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རི་ཁྱོད་པ་མཐུན་སྟེན་མེད་པ་དང་བཅུད་ལེན་པ་ལ་
ལྷག་པར་མཁོ། བདེ་འཛིགས་སོགས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་གསུང་བཤད་འདུས་པའི་སྐབས་
ཡོང་། དེའང་སྤྱི་པོར་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་བར་སྤང་ལ་མ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བ། དེའི་འོག་གི་དབུས་སུ་ཨོ་དཀར་པོ་མགོ་བྱར་བསྟན། ཨོ་རྒྱ་བ་དང་
བཅས་པ་ལས་རིགས་ལྗེའི་རོ་བོ་བདུད་ཅི་སྤྱི་ལྷའི་རྒྱན་བབས། ལུས་གང་། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བསམ་པ་ཐུན་དང་ཐུན་མཆོམས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་དང་
ཉམས་ལེན་གང་ལའང་བྱས་ཆོག །ཞིབ་པར་འབྲེལ་བ་བཞེས་ཐུགས་སུ་གསལ་ལོ།

ལམ་ཁྱིད་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་ལ་ཡང་ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་དང་། ཁྱད་པར་ཐུན་ཐ་མ་
ལ་མགོ་ནས་ཁ་རྩམས་ཉེ་བཤད་པ་ཆར་གསུམ་རེ་བྱེད་པ་དཔོན་སྟོབ་བྲམས་པས་གནང་
བ་དུས་དབང་གིས་ཁྱིད་ཐོབ་པ་ཉུང་བས་ཆོས་ཐུན་ཐ་མ་ཅམ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ཁྱིད་རྒྱན་
ཅམ་ཐོབ་རྒྱའི་ཐབས་མཁན་མཛད་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐད་ཅིག་དཀྱིང་བསྐྱེད།
རྟོག་འཕྲུལ་དང་ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས། རྟོགས་སྦྱོང་ལ་གཏོར་མ་ལུལ་ཉེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ།
བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་། ཆོགས་ཞིང་
མཆོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་བརྩའི་བསྐྱེད་འཁོར། ལུས་གང་བ། ཐུན་མོང་བ་རྩ་གྱུར། གོ་
ཆའི་བསྐྱེད་བ། འདོད་ན་ཁོ་བརྩའི་སྤྲུགས་བཟང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ། འབྱུང་བ་རིམ་
བརྟེན་གསལ་གཞལ་ལས་ཁང་གནད་བཅས་དང་། དེར་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད། ལྷག་མོས་གྱི་

༡ འདུས་པའི་སྐབས་ཡོངས། མཛོད་དབུ་

༢ འགོ་ནས་ ཤིང་དབུ་

༣ དེས་ཀྱང་རྒྱན་ཅམ་ ཤིང་དབུ་

མཛད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བཀོད། རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ཐིམ་རིམ་དང་སྤྱར་ཏེ་ལྷག་
 མོས་ལུས་ལ་བསྐྱས་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེལ། མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་
 མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེལ། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ནང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་འཆར་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་
 བ་སྤྱལ་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེལ། ལུས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལུང་སོགས་བཙེན་པ་ལྷར་
 བསྐྱོམ། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།^༡ སེམས་དཔའ་ལུས་
 བཅེགས། རིགས་བདག་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཡིག་
 བརྒྱ་བརྒྱས། རིག་མ་ཆོག་སྤྱུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད། མཁའ་གསང་བྱིན་རྒྱབས།
 རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་ར་རྒྱལ་བཟུང་། ཐེག་ལེ་ཡིད་གྱིས་ལུས་གྱི་བརྒྱར་ཐབ་སྤྱེ་
 ལུས་གྱི་ཐུགས་ཀར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད། མཛད་པ་མཛད་དེ་རང་
 གནས་སུ་བཀོད། གནས་སྐབས་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་སྐབས་
 དང་། ཐ་མར་ལྷ་མོ་ལ་ཆིག་བྲིལ་བྱ། ཡིད་བརྒྱས་དང་རྒྱ་བརྒྱས། ཡིག་བརྒྱ། ལྷ་བསྐྱས་
 བསྐྱལ། བསྐྱོད་པ། བྱིན་དགས་དང་པོ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ཉེར་བསྐྱེད་བྱས། ཐུན་
 མཆོམས་སུ་གཏོར་མ་ཁ་ཐམ་ཉལ་ལྷང་ཁྱུས་དང་ལུས་བཟྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཅས་ཆོ་
 ག་རྒྱས་པའམ་མ་ཚུགས་དང་སྤྱོར་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཆོས་ཐུན་རེ་རེ་བཞིན་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པའི་བཤད་པ་སློབ་པའི་ཡིད་ལ་འཆར་རྒྱུན་པ་རལ་དུ་བཏོན་ཏེ་གསུང་
 གི་ཉམས་འབྱུར་མི་འདྲ་བའི་བཤད་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱལ་གྱིང་འདྲིར་སྤྱོད་གས་གཅིག་དུ་
 ཡིད་ལ་འབྲིལ་བའི་སློབ་ལྷ་བྱུར་མིང་ཐོ་ཅམ་སྤྱར་ཡང་བྱིས་སོ།། དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས། “གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ།། མི་འཛིགས་སློབས་པ་མཆོག་

^༡ བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། མཛོད་དཔལ་།

སྟེར་འདུས་པའི་ལམ།།” ཞེས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་
 འདུས་པ་ཅུལ་དུ་བཏོན་པ་ལ་གནད་ཆེ་བས་བྱལ་མཐའ་ཆེན་མོར་“དབལ་གསང་བ་འདུས་
 པས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་སྟོ་བྱེ་བ་མཐོང་ནས་” ཞེས་དང་། དེས་མཆོན་རྒྱུད་ལྟེ་དང་དགོངས་
 འབྲེལ་རྣམས་སུ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པའི་བསྔགས་བརྟེན་མཛད་པ་སྟར་བྱུང་ཆོས་ཤིན་
 ཏུ་མང་། རྗེའི་གཞུང་དང་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དང་བྱལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་
 མེད་དང་། བྱུང་པར་འདིའི་ཆོ་གའི་ཆེག་བྱར་ཕྱ་མོ་རེ་ཚུན་ཆད་བྱལ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་
 ཟད་རང་གི་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མ་དང་དངོས་སུ་སྦྲར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡིད་
 ཆེས་དང་དད་པ་ལྷག་པར་སྟེ་བས་ཅུང་ཟད་རེ་སྦྲར་བ་འདིས་མཆོན་ནས་འབྲེལ་བ་བཞི་
 སྔགས་དང་། བསྟེན་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཞིབ་པར་སྦྲར་བ་ཤེས་དགོས། བྱལ་མཐའ་ཆེན་མོར་
 ལྷག་ཆང་བ་འགོག་སྐབས། འདི་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གསང་བསྔགས་དང་འདུས་བསྔགས་
 ཤེས་དགོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་དེའི་རེ་བ་མི་སྦྲང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་
 པས། མདོར་ན་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པས་རྒྱུད་དོན་མཐའ་ཆེད་པར་ཤེས་ནས་
 མདོ་སྔགས་ཡོངས་ཛོགས་ཀྱི་ཆེག་དོན་ལ་མི་འབྲེལ་པའི་གདེངས་སྟེད་པ་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས། ཆེག་སྟེ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་
 ཛོགས་ཀྱི་སྟོ་བྱེ་ནས་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་བསྟན་པའི་
 སྟོང་པོ་བྱི་མ་མེད་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱའོ།། སྟེས་པ། སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་
 གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ། བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ལུང་སྟོང་པོའི་བཅུད། མཆན་ཅམ་འཛིན་
 པའང་བྱང་ཚུབ་རྟོ་རྟེ་དང་། འད་བར་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་ཡང་ཡང་བསྔགས། བསྐྱལ་པར་
 རྟེན་དཀའ་གོང་ན་མེད་པའི་ལམ།། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དགོན་རྟོ་རྟེ་ཐེག་། མཆོག་

༡ རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་སྟོ་བཟང་སྔགས་པའི་གསུང་འབྲེལ། ༣ རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན། གཙང་དཔལ། ཤོག་གངས་ཐན་༡

༢ ཀུན་མཁྱིན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲེལ། བ་བྱལ་མཐའ་ཆེན་མོ། བསྔགས་འབྲེལ་དཔལ་མ། ཤོག་གངས་༡༣༧༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
 འད་སྟེ། དབལ་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་པས་མདོ་སྔགས་ཡོངས་ཀྱི་སྟོ་བྱེ་བ་མཐོང་ནས་” ཞེས་མོ།

གི་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱའི་སྔོན་ཉིད་ལས། གཞན་གྱིས་ཐོབ་མེན་གདོང་ལྡེའི་འོས་བཞིན།
 བདག་ཅག་མྱོང་དང་བསམ་པའི་སྟོབས་ཞན་པས། ཆོས་རྒྱལ་འདི་འདྲ་སྔོན་པའི་འོས་ཉིད་
 ཏུ། འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་མཚན་ཅམ་རྟེན་དཀའ་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་གཏེར་ཆེན་ལམ་རྗེ་དམ་པ་
 དེའི། གསང་གསུམ་བསམ་མི་བྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། འད་དཀར་ཟེགས་མ་སྟོང་ལ་
 འཁོར་བ་ལས། ཡོངས་ཇོགས་མདོ་ཐུགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། རྣ་བའི་ལས་དུ་བྱང་
 བའི་སྐལ་བཟང་རྟེན། འདིར་འབད་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་ཇོགས་ལྷན་སྟོན། མཁའ་
 བྱུང་དག་དང་མ་དག་ཞིང་ཁམས་བརྒྱུར། འཆར་བའི་རྒྱ་འབྱུལ་གྱ་ཆར་འབྱུལ་བཀྱི་
 བས། བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེའི་དགའ་ཆོལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །རབ་འབྱུལ་ས་རྒྱལ་བའི་མད་
 བྱང་མཛད་པའི་བྱུང་། གཅིག་ཏུ་འཁྱེར་བའི་རྒྱབས་ཆེན་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས། བས་མཁའ་
 རི་སྤྱི་འགྲོ་རྣམས་སྒྲོལ་བ་ལ། རྒྱལ་སྐས་འཇམ་དབལ་སྟོང་པོ་ལྷར་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་བར་
 རྒྱ་མ་ཡི་དམ་གཙུག་བསྟན་ནས། ལས་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། སྐས་
 བཅས་རྒྱལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་སྟོན་ལས་དང་། ལྷང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འཛིན་ལ་དབང་
 འགྱུར་ཤོག །ཅེས་འདུས་པའི་ལས་རིམ་པ་དང་པོའི་བརྗེད་བྱང་མི་བསྟོད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྱ་
 བ་འདི་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྱུར་ངེས་པར་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་འཛིན་མཚུངས་རྒྱ་མ་
 མཆིས་པ་སྟན་བརྒྱུད་རྒྱ་མཆོའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མ་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ། ཡ་རྗེ་
 བཙུན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་འཛིན་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་མཚོས་པའི་སྐལ་བ་
 བརྗེད་མོ་རྩང་ཟད་ཀྱིས་པ་དེ་བཞིན་ཡི་གེར་འཁོད་པ་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་འདེབས་མཁན་མང་དུ་བྱུང་ཡང་
 བདག་འདྲ་ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྟེ་ཟེན་ཅམ་ལ་ཡང་སྟོང་སྤངས་མ་མོང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྟན་བརྒྱུད་རྒྱི་
 གདམས་པ་འདི་འདྲ་འགོད་པ་ལ་སྒྲག་པས་བཞག་ཁྱང་། ཉེ་ཆར་ཐུགས་རྗེ་བདག་ཉིད་རྒྱ་མ་ཡམ་སྐས་རྣམས་

༡ ཟེགས་ ཤིང་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

༢ སྟན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

༣ སྟན་རྒྱུད་ མཛོད་དཔལ།

གྱིས་གྱིས་ཆོག་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྷུ་པ་པ་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོ་རང་གི་གསུང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་
 བྱིན་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་སྦྱོང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་ཟེན་ཆོ་ལྷ་བྱི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་
 རང་ཉིད་སྤྱངས་པ་ཞན་པའི་ཆོ་སྦྱོན་གྱིས་སྤྲུགས་པ་དང་། ཞལ་ཤེས་གྱི་རིགས་གསལ་བར་གྱིས་པ་སོགས་
 རོངས་པ་མཐའ་དག་ཆུ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་བཀའ་སྦྱོད་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱིང་ནས་འཆགས་ཤིང་། དགེ་བས་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཆུ་མ་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཆང་ལ་མ་རྟོར་བའི་ལས་བཟང་པོ་འདི་སྦྱོད་པའི་སྦྱོད་ལྷན་
 ཏུ་གྱུར་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་པའི་
 དགོངས་པ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་ཀུས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལྷོ།། །།

༡༡། དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོགས་རིམ་
རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་
མི་བསྐྱོད་ཆལ་གྱི་བདུད་ཚི་
ཞེས་བྱ་བ་བཟུགས་སོ།

༡༣༥ ། ལྷ་མ་དང་བཙུམ་ལྷན་པད་ས་མི་བསྐྱོད་དོན་རྒྱུ་དེའི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་བྱི་ལྷ་ཚོགས་ས་
ལ་ལུག་ལའོ་ལ་ལོ། བཙུམ་བཙུམ་པོས་རྒྱུ་བཟུང་དུ་གསོས་ལ།

འདིར་དབའ་གསར་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་བ་ལ་རྫོན་འཕྲོ་དང་།
དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་(རྫོན་འཕྲོ)ལ་སྐྱེན་མོང་དང་། སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྫོན་འཕྲོ་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱད་ལྔ་དང་པོ་ དབང་ཐོབ་ནས་
དམ་ཆིག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བ་ལྟོད་ཀྱང་གཉིས་པ། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱེས་ཅི་རིགས་
མོང་བ་ལྟོད་ཀྱང་གསུམ་པའོ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་
ཐོན་པའི་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པས།
“ཡོངས་སུ་མ་དག་གནས་ནམས་སུ། སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།” ཞེས་སྒྲིང་
རྩེའི་དབང་གིས་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་མི་གཞིལ་བར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པས་གསར་
དུ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་སྟོན་
པར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལས་སྡིག་པ་རྣམས་འཁྱུ་བ་དང་
སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱུག་གིས་སེལ་བར་བྱར་མེད། ཆོས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་སྟོ་དང་འཆམས་པར་
སྟོན་དགོས་པས། རིན་ཆེན་ཕྱིར་བར། “དང་པོར་མངོན་པར་མཛོ་བའི་ཆོས།”¹ སོགས་
ལྟར་གདུལ་བུའི་འདོད་བྱ་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་མངོན་མཛོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཐོབ་ཕྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྤངས་སྤངས་རྒྱལ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་དུའི་ཆོས་
སྟོར། ངེས་ལེགས་ལ་གཉིས་ལས་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཅན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐེག་དམན་

[illegible]

“ཡོངས་སུ་མ་དག་ཁེང་རྣམས་སུ། སྲིད་པ་རྩི་སྲིད་པ་རྣམས་པར་སྟོན།” ཞེས་སོ།

[illegible]

གྱི་ཚོས་ལས་བཅུམས་ཏེ་འབྲིང་གི་ཚོས་སྒོར། ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྒོར་གསུངས་ཤིང་། ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་གསུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་སེམས་པ་ཞིག་མེད་མི་
 ཅུང་དུ་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། དགེ་ཚུལ་སྒོར་གི་སྒོམ་པ་སྒྲངས། བྱ་ས་
 ཆེན་པོ་འགྲིམ་ནས་ཆེ་འདི་ཁོ་ནའི་བསམ་སྒྲོར་བསྟེན་ན་དེ་ལས་ངོ་ཆ་བ་དང་མཆོང་ཆེ་བ་
 མེད། དེ་ལས་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་ལུས་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་
 ཏེ། སྤྱི་འཆིའི་ཐེང་བ་རིམ་བར་བརྒྱད་པ་ལ་ཡིད་སྲུང་ནས་གཞན་དོན་དུ་ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་
 དོན་དུ་གཉེར་བས་ཆེ་འདི་རིག་འཛིན་བསྐྱབ་སྟེ་རྟེན་དེ་ལ་འཆོང་རྒྱ་བ་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་
 གསུམ་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལམ་ཆེར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཚོགས་འབྲ། ཡུན་རིང་པོའི་
 བར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤག་པོས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ་ཡུགས་
 ཤག་པོས་བསྐྱེད་ཏེ་སྟན་འདི་ལ་སྟོད་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཡིད་ནའང་དོན་
 དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་ལ་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་གསུངས། དེ་ལས་ལ་རྒྱད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོའམ་མཐར་སྤྲུག་འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི། སྟོན་པ་དོ་རྟེ་འཆོང་གིས་གསུངས་
 པ་ལྷག་ན་དོ་རྟེས་བསྐྱེད། རྒྱད་དོན་སྒྲུར་ཡང་ཁུས་པས་བཤད་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལྷའམ་ཤུག་
 གསུངས་པ་ལམ་ཆེར་བོད་དུ་འབྱུང་། རྩོམ་མོང་པའི་ཡུགས་ལ་ཐས་གཅོང་སོགས་སྤྱི་ཐེང་
 མང་པོར་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་བཤད་པ་མང་ཡང་། དོན་ལ་ཡལ་ཡུམ་དང་རྒྱད་པ་པོ་སོགས་
 རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་ཐ་མི་དད་པར་བཤད། ཅ་བཤད་ཤན་སྒྲུར་ནས་གང་བྱུང་གིས་བཤད་
 མི་ལུས་ལ། བཤད་ཀྱང་རྒྱད་དོན་དང་འབྱོར་དཀའ་བས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་
 ཀྱིས་འདིའི་སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྲས་ཞེས་པ་མཛད། དེ་རྒྱད་དོན་མདོར་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 ཡིན། དེར་གསུངས་པའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདིའི་ཞེས་རྒྱད་དང་རྒྱར་བ་
 མདོ་བསྟེ་དང་། རྟོགས་རིམ་སྟོན་པ་རིམ་ལྷ་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཅུང་

ཟད་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ་གཉེན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
 དང་དགྱིལ་ཆོག་ཉི་ལུ་པ། ལྷ་བའི་སྟོན་གསལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་སྡེ་མའི་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྟོར་མང་། དེ་ལས་མར་མའི་གདམས་པ་འབྲུལ་
 མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་མན་ངག་ཁ་འཛོར་ནས་འདྲ་མིན་སྡེ་ཆོགས་བྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས་ཉོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ལྟར་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཡབ་སྤྱུ་སྤྱུའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
 བས་བཤད་རྒྱད་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་སྤྱར་ཏེ་རྒྱད་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་སོག་པར་ཐུགས་སྤྱུ་ཆད།
 གསང་རྣམ་ལྟར་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཡབ་སྤྱུ་སྤྱུ་སོགས་བཅ་བྱུབ་དང་། དཔེན་ས་བཀའ་འབུམ་དུ་
 རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་པ་གསན་པར་གསུངས་ལ། བྱང་པར་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་མདོ་སྤགས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པའི་གནད་ཉིན་བཞིན་བསྟུལ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། “བྱ་སྤྱའི་གོང་གི་ཅན་ལྟོ།” ཞེས་སོགས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་འཇམ་
 པའི་རྫོ་རྗེའི་གཙོ་མཛད་པའི་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་མན་ལ་
 ལམ་ངོ་མཆར་བ་བྱང་ཞིང་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གནད་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རེས་པ་རྟེན་ནས་
 ལེགས་བཤད་མང་དུ་སྟེལ། དེ་ཡན་ཆད་ཤོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་བ་
 མ་བྱུང་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་ལ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྤྱུ་མ་གང་ལ་བརྟེན་ན་ལེགས་ལྷས་
 བསམ། རེད་འདའ་བ་ལས་དྲག་པ་མེད། དེས་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྟོན་མི་ཐུབ་གསུངས་པས་
 ཤེས། ལྷག་ཆང་ལོ་རྩ་བའི་སྤྱུ་མ་སྤྱུབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་གིས་བསྟུལ་ཏེ་ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོ་མཛད་པས། ལྷག་ལོས་ཞི་གནས་ཡན་ཆད་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ལྷག་མཛོར་སྟོར་ལ་
 དབྱང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་མེས་པ་བསྟེན་དུག་པའི་ཐད་འགལ་ཁྱར་བཅོ་བརྒྱད་བཅིས་ཀྱང་།
 ཕྱིས་གསེར་མེད་སོགས་གཟིགས་པས་ང་རྒྱལ་ཆག་སྟེ། “ཁྱོད་སྟོ་ཉི་མས་གཞོན་ལུའི་དུས་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རྫོ་བཟང་ལྷགས་པའི་གསུང་འབུམ། ༡ གསུང་མོར་བྱ་ལས་གསང་རྣམ་ཆོགས་བཅུད་མ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༤༡བ།

༢ མོད་ཅེས་ ཤིང་དཔར།

ཀྱི་ཆོ། །” ཞེས་སོགས་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཐའ་མེད་པས་ཟབ་ཡངས་མཐུན་པའི་གཏེར་
 དང་། མདོ་སྡུག་གི་དཀའ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
 གཏེར་དུ་བསྡུགས་ཤིང་། ཕྱིས་ལྷ་བཤའ་དོར་ནས་རྗེའི་ལུགས་ལྷར་བཟུང་བ། “ཁྱོད་ལ་
 གསོལ་བྱས་ཏེ་ཅང་མཆོག་འཛིན་གྱིས། །”⁹ ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལྷ་མཆོག་འཛིན་དོར་
 ནས་བསྟན་འཛིན་མཐུན་བ་ནི་ལྷ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་མཐུན་བ་ལ་བྱེད་པས་དགེ་འདུན་
 སྡུག་མཐུན་ཞེས་བཤའ་དེ་ལ་གོ་དགོས་སོ། ། དེས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་
 ཉིད་དང་མཆུངས་པའི་མཛད་བ་སྟན་མོང་དུ་བསྟན་པས་རྒྱལ་བ་གཉིས་བ་ཞེས་མཆོན་
 གསོལ་བ་དོན་དང་མཐུན་ལ། དེ་ནས་སྤྱད་དང་དཔེན་སའི་མཁས་བྱུང་རིམ་པར་བརྒྱད་
 པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་བ་ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་སྐུ་བ་ཀའང་སྐུ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 མ་ནོར་བ་ལག་དུ་ཆུད་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆུང་། ཤེས་རབ་དཔལ་གསར་དེ་ལ་ཆོས་སྤྱི་མི་ཅི་
 བར་མན་དག་སྤྱོད་མོ་རེ་ལ་གདམས་དག་རེ་བ་འབྲུལ་བ་ཡིན། ཁྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་
 རྫོགས་རིམ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་བསྟེན་རིམ་དང་། དེའང་ལམ་སྟན་མོང་བ་མེད་ན་གདམས་
 དག་ཟབ་པས་གང་ཡང་མི་འོང་བས་ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་
 དང་། དེའི་གཞི་སྐུ་བས་འཁོ་ནས་གལ་ཆེ་བས་རིམ་གཉིས་ལ་ཡིད་གཤམ་གྱིས་བག་
 ཆགས་བཞག་ནས་གཙོ་ཆེར་སྟན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལ་སྟོང་བ་འདོན་དགོས། གནས་
 བརྟན་ཞལ་མར་གཟིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མ་ཆུད་ན་མཆོང་ཆེ་བས་ལམ་གྱི་སྤང་རྩོ་
 ལ་གཟབ་ནས་ཁྱིད་ཉན་བ་ཅོམ་ལ་མ་བཞག་པར་དཔེ་བལྟས་དང་ཡིད་གཤམ་། མ་མཐའ་
 འང་རྗེའི་མདོ་སྡུག་གི་ཡིག་ཆ་མགོ་ལ་བཞག་ནས་སྟོན་ལམ་འདེབས་དགོས། ད་ལྷ་
 རྫོགས་རིམ་དངོས་ཉམས་སྤྱོད་པ་དཀའ་འད་བཀའ་གདམས་གོང་མས། ཉམས་སྤྱོད་པ་

9 ལྷ་ག་ཆོང་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འདུས། ༧ རྗེའི་དང་རྒྱལ་བ་རྟེན་པ། ཤོག་གངས་༦༡ན།

10 ལྷ་ག་ཆོང་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འདུས། ༧ རྗེའི་དང་རྒྱལ་བ་རྟེན་པ། ཤོག་གངས་༦༢ན།

རུས་པ་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་བཏབ། མི་རུས་པ་རྣམས་ཕྱི་མ་ཚུན་ཆད་ལ་ཆད་བར་སྒོན་
 ལས་འདེབས་གསུངས་པ་སྐབས་སུ་བབས། རང་ལ་དགེ་ཅ་གང་ཡོད་བསྐྱོས་ཆོག་གྲང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་ལེན་ལྟ་བུ་ཁྱིད་ལེགས་པར་ཉན། སེམས་ལ་བརྩུང་། ཡང་ཡང་
 གོམས་འདྲིས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བྱུང་བར་ཅན་བཞག། །དེ་གཞིར་བརྩུང་ནས་གང་བྱས་ཀྱི་
 དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་
 བསྐྱོས་ན་ལེགས། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྒོ་བྲག་མར་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ཐུན་སྒྲོལ་ལ་བསྐྱེད་
 རིམ་དང་། ཐུན་སྒྲོལ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོས་པར་གསུངས་པ་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་
 ལས་མི་འབྱུང་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དེ་བཞོད་ནས་དགག་བ་མ་མཛད་པ་ལས་དང་པོ་
 བས་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་བ་ལ་དམོངས་པར་འདུག །མི་རྟག་བ་
 རགས་པ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ཡང་མེད་པས་རྫོགས་རིམ་ག་ནས་ཡོང་སྐྱམ་ནས་འཛོག་ན་ཅམ་
 བ་མེད་པས་གསེར་དུལ་དོར་བར་རིགས། སྐུབ་ཁང་པ་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོས་སེམས་
 བསྐྱེད་མཆོད་པ་གནད་པའི་སྤྲུལ་ཉིན་དེ་རིང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམ་སྒོ་ཐོངས། སྒོན་
 སེམས་དམ་བཅའ་ཅན་བརྩུང་ནས་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་དུ་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་བསྐྱབ་
 བ་རན་འགྲོར་འགྲོ། སྒོན་པ་ཅམ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་བསྐྱབ་གྲང་ཆོག་གསུངས། བྱམས་
 བ་རིན་པོ་ཆེར་སྒྲ་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་བྱེད་དེས་བས། ཁོ་པོས་དམ་བཅའ་ཅན་
 འཛོན་རྒྱ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་སྐུ་མས་དམ་བཅའ་ཅན་བརྩུང་ནས་བསྐྱབ་བྱར་སྒོ་བ་མ་རུས་
 བ་རན་འགྲོར་སྐྱེ་གསུངས་པ་ལ་མི་སྐྱག་གས་བྱས་བས། ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་རན་འགྲོར་
 གངས་མེད་སྐྱེས་གྲང་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་ཅན་བརྩུང་ནས་སྐྱེ་བ་མིན། ད་རེས་
 སེམས་ལན་གཅིག་བསྐྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་སྐུལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱར་སྒོ་བ་མ་རུས་
 བར་དཔུལ་བར་སྐྱེས་གྲང་ཐབས་མེད་པས་ཅིས་གྲང་འཛོན་དགོས་གསུངས། བཅ་ཆེན་
 དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་སྒྲོང་རྡོལ་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་ཅ་ལྟར་དང་བཅས་ཏེ་

ཕྱི་ན་མཁར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐག་ཆོད། འོན་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་མཁར་མེད་རང་གི་སྤྱད་གནས་ལྟ་བུར་སོང་བ་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིན་པས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་དང་ལན་གཅིག་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་དབང་ཅིས་ཀྱང་ཉན་དགོས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ། རང་ཅག་མི་དགོ་བ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཁྲིགས་པར་ཅི་དགར་འདུག་ཀྱང་དགོ་པའི་ཚུགས་ལ་འཛེམ་པ་གཞི་ནས་ཆོས་ལ་དོན་གཉིར་ཞུ་བས་ལན་ད་ལྟ་རང་ཕྱི་ནས་དཔྱལ་བའི་ཆ་ཀྱང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ལྟ་ཞོག །ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་ཐུན་གཅིག་ན་བས་ཐོས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དཔྱགས་བྱེད་བྱེད་བ་འདི་མ་ཆད་པར་གདན་འདི་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་བཀའ་བློན་ལས་རང་ལ་བཟོ་ལྟ་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐང་མར་བཞུགས་པའི་གདམས་པ་སྤྱག་པར་ཐོབ་སྟེ་བག་ཆགས་བྱུང་བར་ཅན་འཛོག་རྒྱ་བྱུང་བ་སྐྱལ་བ་ཆེ། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བར་བག་ཆགས་འཛོག་ལུགས་མེད་པས་རྒྱུད་དུས་ལས་འབྲས། འབྲིང་གིས་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། ཆེན་པོས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་བྱིན་དུག་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱགས་ལ་དབང་ཐོབ་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་སྟེ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོར་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཡང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཆད། ཆོས་ཀྱིས་སྐྱབས་དངོས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་བྱང་དོར་སྐྱབ་པས་རན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པས་བདག་འཛིན་ལས་སྐྱོབ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པར་བསྐྱབ་པས་ཤེས་སྤྱོད་ལས་སྐྱོབ། ལམ་རིམ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པས་མདོའི་ལམ་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་ཁུས་པའི་ཤེས་སྤྱོད་ལས་སྐྱོབ་པ་ཞིང་

༡ སྐྱབས། མཛོད་དཔར།

༢ སྐྱབས། མཛོད་དཔར།

༣ སྐྱབས། མཛོད་དཔར།

ལ་བ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐུ་སྐུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་སྤང་སྤང་འདི་ལག་ལེན་ལ་བརྟའ་ནས་ལས་བཟོད་པ་ཡིན་པས་སྤང་དོར་དེ་ལྟར་
 བསྐྱབ་སྐུ་པས་ལས་འབྲས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་ཤོགས་དང་འཕྲོགས་
 རས། བཟའ་བརྟའ་དང་ཅེད་ཤོགས་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་དང་། བསམ་
 པ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཤོགས་སུ་འཛིན་ལུགས་
 ཡིན། བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་སྐུ་དུ་ལེགས་ཉེས་སྒྲོ་ལ་བཀའ། སེམས་
 རོར་འདྲིས་པ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐུ་དུ་ཁ་སེམས་ཆོས་ལ་ཕྱོགས། ཆོས་གྱི་ཉིང་དགོས་
 མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་གྱི་ཁོ་འཕང་ཞེ་ལུག་ལ་བརྟའ་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་གང་བྱས་
 དོན་ལྟར་དུ་འགྲོ། རྟོ་རྟོ་རིན་པོ་ཆེ་ཆག་ཀྱང་དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ལ་རྟོ་རྟོ་
 རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་བའི་དཔེས། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་ཡང་སྒྲོན་པ་
 ཅམ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྐྱབ་བརྟའ་ལས་གསུངས་པས། “བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་
 པ་ལ།། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྱོད་ལུག་འགྱུར།།” གསུངས་པ་བཞིན་སེམས་དེ་གོང་དུ་
 སྤེལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད། དོན་ཀྱང་སྒྲོམ་པས་གདུང་བས་ཚུ་བརྟའ་འདོད་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་
 པ་སེལ་མི་རུས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་ན་བསམ་པ་བཟང་བ་ཅམ་ཡིན། ཚུ་
 བརྟའ་ཚུལ་ཡང་རྟའ་དོ་གསུམ་ནས་སྒྲོམ་པ་སེལ་བའི་བར་རིགས་མང་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
 ཉམས་ལེན་ལའང་རིགས་མང་ཡང་འདྲིར་སེམས་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་སྒྲ་མ་དམ་པ་
 ལས་དབང་ཅོད། དེའི་ཆེ་ཡང་སྤྲགས་སོས་པའི་ལམ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་
 དང་ཉོག་པས་བཞག་ཅམ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་འདི་བྱས་པས་མ་འོངས་པ་ན་འདི་འགྲུབ་ཅེས་

༡ སྐྱོབས་པར་ མཛོད་དཔེ།

༢ འདྲིས། བྱུང་ན་ མཛོད་དཔེ།

༣ རྟོ་བཟུན། དབྱུས། ལ་ རྒྱས་སྐུ་ཞེ་བ་ཟ། སྤྱོད་འཇུག་ ལེན་བརྟའ་ག། ཤོག་གངས་༢༡༩༩

༤ མ་འོངས་ མཛོད་དཔེ།

ལམ་འབྲས་ཀྱི་གནད་དང་སྒྲུར་ནས་ཉན། དབང་དུས་སུ་ཁས་ལྗངས་པའི་དམ་ཚིག་ཚུལ་
 བཞིན་བསྐྱར་ན་མདའ་གཞུ་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ། ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་འབེན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 ཉམས་ལེན་གནད་དུ་ཁེལ་ན་འབེན་ལ་མདའ་ལོག་པ་ཡོངས། མདོ་ལུགས་སྒྲིན་པའི་ཉམས་
 ལེན་ལ་ལུས་ཡོངས་སྒྲོད་ལག་གིས་སྟོབས་པ་སོགས་སྒྲུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལ་རྒྱ་
 སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་ཆེ། སྐགས་ལ་རང་ལྟར་བསྟོན། མེ་ཏོག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བྱང་
 བར་གསུམ་ལྟན་དུ་བརྒྱབས། ལུགས་ཀ་ནས་མཆོད་ལྟ་སྒྲོས་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་གང་པའི་
 མི་བསྟོད་པའི་ལྗེའི་ཚོགས་ལ་མཆོད་པས་ལུགས་རྒྱུད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དབུལ་བ་དང་བུལ་བའི་མགོན་སྐབས་ལྟས། སྐྱ་
 ལས་སྐྱལ་བ་རབ་འབྲས་བཞེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་མཆོད་པའི་སྟེང་ནས་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཚུལ་ཏེ། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་ད་ལྟ་ནས་མོས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱབས།
 སེམས་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་
 འབྲས་བུ་འབྲིན་པ། “སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།” ནས། “སེམས་
 སྐྱབས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།” ཞེས་དང་། “ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་
 སྐྱེས།” ཞེས་པ་བྱུང་མཐའ་གོང་ལོག་གི་བྱང་པར་རྩེད་ལས་དོན་གྱི་འབབ་ས་གཅིག །
 སེམས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་
 གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་དང་འཆར་ལུགས་མི་འབྲ་ཡང་གནད་གཅིག་ལ་
 འབབ་སྟེ། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར། འཆར་བྱེད་སེམས་ལས་
 གཞན་མེད་པས་སོ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་རང་སེམས་འབྲས་པ་དེས་སྒྲོང་ཉིད་

༡ རྟེན་གཞི། དབུ་མ། འདུས་ལྗེའི་རྒྱ་བ་ལུགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དུག་པ། ཤོག་གངས་༢༠༡༧

༢ རྟེན་གཞི། མདོར་པ། ཀྱི་སྐབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད། གནས་བཞི་པ། ཤོག་གངས་༡༠༧༩

ལ་མཉམ་པར་བཞག །ལུས་ལྡེའི་སྒྲ། དག་སྒྲགས་ཀྱི་གདངས། ཡིད་རྒྱལ་བའི་སྒྲགས་
 ཐབས་ཤེས་དཔྱེར་མེད་དང་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་བྱུང་གི་ཉམས་ལེན་བསྐྱངས། སྤྱད་རིས་
 སོགས་དང་སྒྲགས་ཏེ་ཡིད་རྩོད་གཞིའི་སྒྲ་གསུམ་སྐྱངས་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་
 འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། བསྐྱེད་རིས་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་ནས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་
 སར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་གཏད་ནི་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོན་པས་རྒྱང་
 དབྱ་མར་དངོས་གནས་ལ་ཐེམ་པ་ལས་ཆོས་སྒྲ། རྒྱང་རྒྱུར་ཤར་བ་ལས་ལོངས་སྒྲ། རྒྱང་
 བྱིར་བྱེས་པ་སྒྲུལ་སྐྱར་རོ་སྤྱད་དེ་ཡང་ཡང་བསྐྱོན་པའི་མཐར་ལས་འབྱེར་གསུམ་དངོས་
 གནས་ལ་འབྲུབ་པར་འབྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོད་འགྲོ་ལ། འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་གྲིབ་སྤྱོད་བརྗོད་
 སེམས་བསྐྱོན་བསྐྱས་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས།
 དང་པོ་(འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་གྲིབ་སྤྱོད་བརྗོད་སེམས་བསྐྱོན་བསྐྱས་)ནི། བསྐྱེད་རིས་སྤྱ་རགས་མཐར་བྱིན་
 ལས་རྫོགས་རིས་ལ་འཇུག་ནས་འདིར་རྗོད་སེམས་བསྐྱོན་བསྐྱས་དང་། རྒྲ་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་རིས་པར་དགོས་པ་མིན་ཀྱང་པོད་ཏུ་མར་མི་སོགས་དམ་པ་ཤོང་མས་གདུལ་བྱ་
 རིས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་མཁས་སུ་གནད་བ་ཡིན། གོ་རིམ་ཡང་རིས་ཅན་མེད་ཀྱང་པལ་
 ཆར་རྗོད་སེམས་སྤྱོད་ཏུ་མཛད་དེ། བཤད་པ་གཞན་ཏུ་བྱིས་ཐིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་(མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། རང་གི་མཐུན་ནམ་སྤྱི་པོར་སེང་
 གོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་'རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཏུ་སྒྲ་
 ཆོགས་པད་ཉི་ལྔ་བའི་གདན་ལ་རོ་པོ་རང་གི་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྒྱལ་
 བརྗོད་རྗེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་བྱུག་བྱུག་ཡུམ་རེག་བྱ་རྗོད་རྗེ་མས་འབྱུང་བའོ།། རྗོད་རྗེ་འཆང་སྒྲ་
 མཛོག་དཀར་པོ་འཕམ་སྤྱོད་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་ཡུམ་རྗོད་རྗེ་དཔྱེངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མ་

དཀར་མོའམ་སྒྲོན་མོས་འཁྱུང་བའམ། མེད་ཁྱིའི་སྒྲེང་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཨྲགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ལྷ་ཡོངས་ཨྲགས་སམ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་དབྱས་སུ་མེད་གཤེ་ཁྱི་ལ་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཡུམ་བཅས།
 དེ་དག་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ཀྱང་རུང་། སྒྲ་མ་ཞལ་མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྩོ་རྩེ་
 འཆང་ཡབ་རྒྱུད་བྱས་ཆོག་ཀྱང་ཨྲགས་ཤིང་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། དབང་བཞི་རྒྱས་པར་ལེན་
 བ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ཨྲགས་ལུས་དཀྱིལ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་ན་ལེགས། གང་ལྟར་
 སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་བྱ། མཐའ་སྐྱོར་དུ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་དབའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསྐྱེད་སྤྱད་ཡེ་ལེས་པའི་ཆོགས་གསལ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག །
 གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད། གཙོ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་གི་འོད་ཟེར་
 གྱིས་སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་པ་སྐྱབ་བྱངས་ནས་ཐིམ་པས་ཀྱན་འདུས་ནོར་བུ་ལུགས་ལྟར་
 བྱ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱད། ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱད། ཉམས་ལེན་བྱིན་སྐབས་
 བརྒྱད་དང་། ཁྱད་པར་འདུས་པའི་དབང་བཤད་ཁྱིད་མན་དག་གི་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་
 སྐྱབ་བྱངས་ནས་ཐིམ་པས་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས། རྒྱད་སྟེ་བཞི་དང་ཁྱད་པར་འདུས་པའི་ལྷ་
 ཆོགས་ཐིམ་པས་ཡི་དམ་ཀྱན་འདུས་ཏེ། རྒྱད་སྟེ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྐྱེམས་ཀྱང་རུང་།
 རྩོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱེམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
 རྟེན་གསལ་བམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེམས་པས་དམ་ཆོས་ཀྱན་འདུས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་
 ཉན་རང་དབའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱད་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་རྒྱས་བསྐྱེམས་སྐྱབས་དང་སྤྱད།
 ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཐུགས་བཞེད་མེད་པ་དང་། བཞེད་ན་བྱིན་གྱིས་
 སྒྲོབ་མི་རུས་པ་དང་། རུས་ཀྱང་ཡལ་ཡོལ་ལེ་ལོ་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བས། སྐྱབ་མ་
 བྱངས་ཡང་། “ཅུ་སྐྱབ་བཞིན་དུ་གར་དམིགས་དེར་སྤྱང་བས།” ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱབ་མའི་སྟོ་

གསུམ་དོན་རྒྱུ་གསུམ་དུ་མོས་པ་བྱིན་རྒྱལ་པ་འདྲུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། དེར་མོས་པ་ཅམ་
 གྱིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱིན་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་པ་འདྲུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་མལ་བའི་སྤང་
 བའི་གཉེན་པོར་ལྟའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྐྱ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་དངས་ནས་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ། རྒྱ་
 གཉིས་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིའི་རྟེན་སྒྲིབ་དཔྱུས་ལྟར་ལ། རང་གི་རྟེན་སྒྲིབ་གསང་བའི་འཁོར་
 ལོ་མ་ལྟར་དམིགས་རྣམ་འཕྲོད་པ་བྱས་ནས་ཡུལ་ན་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གནད་ཤིན་དུ་ཆེ། བྱིའི་འདོད་ཡོན་གཞུགས་མཆོག་འབྲིང་དམན་པ་གསུམ་
 གཞུགས་དོན་རྒྱུ་མ་མེ་ཡོང་ཐོགས་པ་སོགས་སྐྱ་མོས་ནས་འབུལ་བ་དང་། རང་གི་འདོད་
 ཡོན་ལྟ་མོ་རྣམས་གྱི་ཡུས་གྱི་ཆ་ཤས་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཡོན་གྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བ།
 “འདོད་པའི་སྐྱ་ཆུལ་དུག་ཅུ་བཞི་ལ་མཁས།” ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་། རིན་ཆེན་དབང་
 རྒྱལ་མ་སོགས་ལ་ཡང་གྱི་རང་གི་འདོད་ཡོན་སྐྱུགས་ནས་ཡོད་པ་ཆོག་དོན་ལ་དཔག་ན་
 ཤེས། འབུལ་ཆུལ་གཞུགས་གྱི་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞུགས་དོན་རྒྱུ་མར་བསྐྱེད་ནས་ས་
 སྒྲིང་གི་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ས་སྒྲིང་ཡལ་ཡུམ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་
 ཆོགས་ཐག་མེད་གྱི་བདེ་བས་དབྱེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ་པ་གཞན་ལ་རིགས་འབྲ། རང་
 མཆོད་ནི། ཡལ་ཡུམ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཐག་མེད་གྱི་བདུད་ཅིར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ཡུལ་བས་བདེ་བས་རྒྱད་གང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ཡུམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པར་བསམ། བསང་མཆོད་ནི། རང་རིགས་གྱི་བྱུག་རྒྱ་མ་སྒྲིམ་ནས་
 བྲ་མའི་སྐྱའི་ཆ་ཤས་ལ་གནས་པའི་ལྟ་རྣམས་གྱི་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཡལ་ཡུམ་སྒྲིམས་པར་
 ཞུགས་པའི་བདེ་བས་སྒྲིང་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྒྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་པར་མོས།

9 རྩོམ་ཁ་བ་རྩོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ། 10 གསུང་མོར་བྱ། གསང་འདུས་མཆོད་འདུལ། གཙང་དབང་། ཤོག་གངས་369བཅ

9 རིག་འཕྲེ། མཛོད་དཔར།

3 གང་ཏེ་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། རང་གི་ཟུང་འཇུག་ལ་གོ་བ་རྟེན་པ་དེ་འབྲལ་བ་ལས། བསང་
 མཆོད་ལུལ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་ཏེ་སྒྲ་ཐུགས་
 ཟུང་འཇུག་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོན་གྱི་བཀོད་པ་རབ་འབྲམས་ནས་མཁའི་མཐའ་སྒྲས་པར་བསྟན་
 ནས་འགོ་བ་རྣམས་སྤོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པས་དབྱེས་པར་བསམ། “གང་ཞིག་གཟུགས་
 དང་”སོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་བྱིད་ལྟར་ལ། རྫོགས་ཁོང་གི་སྒྲ་ལས་བདུད་
 ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལས་གྱི་འགལ་
 རྒྱུ་རྒྱུད་ནས་རྫོགས་པ་སྤྱེས་པར་བསམ་པ་མ་ཏི་དམིགས་བཅེ་མ་འདོན་པ་ཚུན་ཆད་
 ལ་འབྲ། མཐུལ་ཉེར་གསུམ་མའས། སོ་བདུན་མ་ལུལ། དེ་ནས། “དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་
 ཐུབ་དབང་དོན་རྗེ་འཆང་།”^༡ ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་གསོལ་འདེབས། གཞན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ།
 ཡོངས་གྲགས་ལ། སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས་གྱི་རོ་བོ་སྒྲ་མ་རྗོ་རྗོ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་× དམ་ཚེས་ཀྱན་འདུས་× དགེ་འདུན་ཀྱན་འདུས་× ཡི་དམ་ཀྱན་
 འདུས་× ཆོས་སྤྱང་ཀྱན་འདུས་× ཞེས་དང་། ཡང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་× དམ་ཚེས་
 བདུད་ཅིའི་འབྱུང་གནས་× བྱིད་གསུམ་འདེན་པའི་གཙོ་བོ་× དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་
 གནས་× བདག་གི་རེ་སའི་སྐྱབས་གནས་× ཞེས་བའས། བསྟན་ན། དུས་གསུམ་སྐྱབས་
 གནས་ཀྱན་འདུས་གྱི་རོ་བོ་སྒྲ་མ་རྗོ་རྗོ་འཆང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། ཞེས་བཞིན། གང་
 ཡིན་ཀྱང་མཇུག་ཏུ། བདག་གི་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགོ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་
 ལས་དུ་འགོ་བར་× ལམ་ལ་འཁྲལ་བ་ཞི་བར་× འཁྲལ་བ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་× བྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྲ་མཐའ་དག་འགག་པར་× བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་སྒྲ་མཐའ་དག་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་
 བར་× རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུ་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་× ལམ་རིམ་པ་

^༡ རྗོ་རྗོ་འཆང་ལ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ཞ་གསུང་རྫོང་ཏུ། གཏང་རྒྱ་གི་མཆོད་པ་བྱ་ཚུས། གཙང་དཔར། ཤོག་གངས་༥༥༡བ

^༢ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་འག་དབང་སྒྲོ་མཐའ་རྒྱ་མཆོད་གསུང་འདུམ། བ་སྤྱང་ལོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་འབྲལ་དཔར། ཤོག་གངས་༤༣བ

གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་མ་བྱུང་པར་བདག་གི་ལུས་བདེ་བ། ཅ་
འཇམ་པ། རྒྱུད་དལ་བ། རྒྱུད་དབྱ་མར་འཇུག་རུས་པ། བདེ་བྱིད་འབར་བ། བདེ་སྤོང་གི་
རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སོགས་དཔེ་གས་སྒྲོར་གང་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སྦྱར། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་གསོལ་འདེབས་
འདིའི་གོང་འོག་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པས། བསྐྱུས་པ། བླ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་
གསུམ་ལས་ཐོང་དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་རང་
གི་གནས་གསུམ་དུ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པས་སྒྲོ་གསུམ་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱིབ་
པ་དག །བླ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་འཁྱིན་ལས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་
བཞི་ཐོབ། ལམ་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་
བྱ་སྐྱ་བཞི་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་བཞག་པར་བསམ། ཨོྃ་སྐྱའི་ས་མོན་དང། སྐྱེ་མོན་ལུས་ཀྱི་
དྲངས་མ་གནས། དེར་བདུད་ཅི་བབས་པས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱང་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་
དག་ནས་ལུས་སྐྱའི་སྐྱར་བསྐྱར་བའི་ལག་རྩེས་འཛོག་། དེ་ལ་བྱས་དབང་གི་བྱེད་ལས་ཆང་
བས་བྱམ་དབང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས། ཅ་རྒྱུད་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་ལོངས་སྐྱ་
འབྲུབ་པས་དེའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་གསང་དབང་། ཡིད་ཆོས་སྐྱར་འབྱར་བ་ལ་
དབང་བར་བྱས་པ་དེའི་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་པས་ཤིང་དབང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས། “ལུས་རག་
ཡིད་གསུམ་རགས་སྤ་ཕིན་ཏུ་སྤ།” ། ཞེས་པ་སྐྱར་དང་མོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་
སྐྱིབ་པ་རགས་པ་དང། བཞི་པའི་སྐབས་སྤ་བ་སྐྱངས་ནས་རྒྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་དབང་
བར་བྱས་པས་དབང་བཞི་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དབང་བཞི་རྒྱས་པ་ལ། གོང་
དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྟོགས་ལུས་དཀྱིལ་བཅས་གསལ་བཏབ། བརྒྱལ་གྱི་མཇུག་མ་

༡ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

༢ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

༣ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲས། བ་བྱས་མཐའི་ཅ་བ། སྐབས་བརྒྱ་གསུམ་ལ། བཟུམ་འབྲིལ་དཔར་མ། རོག་བྱངས་༡༩༧༦

མའི་རྗེས་སུ་རྫོགས་པར་མོས་ནས་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བྱང་སྡོམ་དང་སྟགས་སྡོམ་བཟུང་། དབང་བཞིའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ། ལྷ་མ་དང་སྟོང་གའི་ལྷའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་རྫོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་སྐུན་བྱངས་པ་ནས་མཁར་འཁོད། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། སྐུན་མ་ལ་སོགས་པའི། ལྷས། བགགས་བསྐྱད་པར་གྱུར་པའི་བར་དབང་ཆོག་ལྟར་ཆོགས་བཅད་དང་སྟགས་ཅན་གྱིས་རིགས་ལྔའི་དབང་། དམ་ཆོག་གསུམ་བྱིན་ནས་རྗེ་རྫོགས་དཔོན་གྱི་དབང་། རང་གིས་མཆོན་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱལ་བ་དེ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའོ། གང་ལྟར་ལྷ་མ་ལ་ལ་ལྷ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གནད་བ་སྐྱང་བས་གསང་དབང་། གཙོ་བོའི་ལྷ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་གཏད་པ་དང་འདུལ་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བཞི་བྱངས་པ་ལེར་དབང་། ལྷ་མའི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་གྱིས་དབང་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཞེས་སོགས་བྱང་འདུག་གི་བད་སྐྱད་དེ་གོ་བ་ཆགས་པ་དབང་བཞི་པ་ལྟེ། འདིས་སྟགས་སྡོམ་སོར་ཆུད་པ་དཔེན་ས་སྐུན་བཟུང་གི་གསུངས་རྒྱུན་ཡིན་པར་རྗེ་རྫོགས་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་མགོན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ནས་པར་ཆེན་རྫོགས་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པའི་གནད་གོ་ནས་ཞིབ་ཆ་རྩལ་ཅད་དགོས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་མིན། དེ་ནས། “དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་རྫོགས་རིན་པོ་ཆེ། བདག་གི་སྟོང་གར་པད་རྫོང་གདན་བཞུགས་ལ།” ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཀྱང་བྱུང་། གང་ལྟར་མཐར་ཆོགས་ཞིང་མང་པོ་གསལ་བཏབ་ཡོད་ན་གཙོ་བོ་ལ་བསྐྱུས། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཡོད་ན་བཀོད་པ་མ་བསྐྱུས་པར་སྟོང་གར་སྐུན་བྱངས་ཀྱང་ཆོག་ཆོད་

9 རྒྱུད་སྐྱད་ཆོས་རྫོགས། བོད་དང་པོ། པར་ཆེན་རྫོགས་བཟང་ཆོས་རྒྱུན། གསང་འདུས་དབང་གི་རྒྱུད་འདེབས་དང་བདག་བསྟེན། འབྲུལ་དཔལ་། འོག་གངས་9བ9 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྣམས་ལ་རྩལ་ཅི་འདྲ་ལྟེ། “བདག་གི་སྟོང་གར་པད་རྫོང་གདན་བཞུགས་ལ།” ཞེས་སོ།

རེད། མདུན་དུ་གསལ་པ་བཏང་ཡོད་ན་སྤྱི་ལོར་སྤྱན་བྲངས། སེང་ཁྱི་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་ལ་
 ཐེམ་པས་སྤྱིང་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་དང་། ཉི་གདན་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལའི་དམར་ཆ་ལ་ཐེམ་
 པས་ཉི་གདན་དང་། རྒྱ་གདན་དཀར་ཆ་ལ་ཐེམ་པས་རྒྱ་བའི་གདན་དུ་བྱུར། ལྷ་མ་སྤྱིང་
 དཔུས་ཀྱི་ཞིན་དུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ལ་ཐེམ་པས་དེ་ཉིད་རྒྱ་མའི་སྤྱར་དཀྱོང་གིས་
 བཞེངས་པར་མོས། བརྒྱ་བུམ་སྤྱར་བུས་ཀྱང་ཆོག །གསུང་རྒྱན་གཅིག་ལ་སྤྱིང་གའི་མི་
 ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་དམར་པོ་གདན་དང་། དཀར་པོ་གོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རང་
 སེམས་རྒྱ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་གསུངས། དུས་རྒྱན་སྤྱིང་གར་བཞུགས་པར་མོས་
 བ་དཔལ་འཕྱོར་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་པའི་ཐབས་མཆོག་དང་། ཟས་
 གོས་མཆོད་པར་བུལ་བས་དཀོར་གྱིས་མི་ཚུགས། གཞན་གྱིས་རང་ལ་བུག་མཆོད་
 མོགས་བྱེད་པ་རྒྱ་མར་བསྟལ་ན་ཆོགས་ཇོགས་པའི་ཡན་ལག་མཆོག་དུ་འབྱུར། སྤྱིང་གར་
 སྤྱན་བྲངས་ཐེན་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལ་སྤྱང་ཞིང་། སྤྱིས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 ཁྱབ་པའི་མཛད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱར་ཡང་མདུན་དུ་བཞུགས་པར་བསམ་པ་ལ་འགལ་བ་
 མེད། “རྒྱལ་གཅིག་སྤྱིང་ན་རྒྱལ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་ནམས།” ཞེས་བ་ལྟར་བརྟན་གཡོ་རབ་
 འབྱམས་ཀྱི་རྒྱལ་གངས་ལྟར་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བུས་ན་གནད་ཆེ་བ། རྗེ་བཙུན་མི་ལས།
 “ངས་མང་པོའི་གསེབ་དུ་རྒྱ་མ་བྲན།”⁹ ཞེས་སོགས་དང་། བཅ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་
 ཤར་གངས་རི་མ་ལྟར་ལ། དེ་ཚུལ་ཡང་རང་རེས་པ་མ་བྲན་པ་ལྟ་བུ་ཐ་མ་དང་། ཡི་དམ་
 དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྲན་པ། སྤྱིགས་བཙུང་རྒྱལ་བ་སྤྱིས་བཅས་དང་དོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྲན་
 པ། སྤྱིད་བཙུད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་མོས་ནས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མའི་རྣལ་
 རྟོན་དུ་བྲན་ཚུལ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བུས་པས་གང་སྤྱང་རྒྱ་མ་བྲན་པའི་རྒྱེན་དུ་འཆར་བ་རྒྱལ་

9 རྗེ་བཀའ་ལལ་ཆེན། ཨ་སྤྱིང་པོ་བརྒྱན་པའི་མདོ། སོག་གངས་ ༣༠༩༤ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདུ་སྤྱི། “རྒྱལ་གཅིག་སྤྱིང་ན་རྒྱལ་སྤྱིད་ཞིང་རྣམས་
 ཉེ།” ཞེས་སོ།
 10 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

དབང་བསྐྱལ་བཟང་ཆུ་མཆོ་སོགས་ཀྱི་གསུང་མགུར་ལྟར་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་
 དེགས་འདུ། མཐུག་ཏུ། སྤྱི་བ་ཀྱན་ཏུ་སོགས་སྒྲ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྐྱོ་སྟོན་གྱིས་
 མཆོམས་སྦྱར། ཉམས་རྟོགས་འདོད་ན་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུལ་སོགས་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་མཆོན་མ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱུང་བར་དུ་འབད་དགོས། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་
 གསང་རྣམ་དུ། “ཆུ་མིག་ལུང་དུ་རྒྱུད་རྒྱལ་འདུས་པའི་ལམ།།” ཞེས་སོགས་ནི་སྒྲ་མའི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྟགས་ཟུར་ཅོམ་གསུངས་པ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དུ། “རིན་ཆེན་དུ་
 མས་སྦྱས་པའི་ཁྱིམ་ལ།།”⁹ ཞེས་སོགས་དང་འདྲ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་དེ་ནས་
 ཚུར་ཐེབས་པ་ན་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྟ་ཆོགས་ཀྱིས་ཞལ་བསྟན་པ་ལ། ཕྱིར་
 གཟིགས་པས་སྤྱི་མིག་ལུང་ཟུར་ཆག་ཅེས་ཟེར། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱིད་ལྟ་ག་
 མ་མེད་པར་སྤུལ་བ་འདི་དག་འཕྲན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མ་དང་སྒྲ་མཆོད་སོགས་ལའང་སྦྱར་ཆོག །
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཆོམས་དང་། སྟོན་འགྲོ་ཁྱིད་ཆེན་བཞི་
 ལ་གྲངས་གསོག་པའི་ལག་ལེན་དར་སོ་ཆེ། དེ་ཙམ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་ཁྱིད་བཞི་མེད་པ་དང་
 ཁས་མི་ལེན་པ་ག་ལ་ཡིན་ཀྱང་། སྟན་ཏུག་རྣལ་འབྱོར་དང་སྦྱོར་བའི་ཆོས་དུག་གི་ཁོངས་
 སུ་སྟོན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་པས་ཟུར་དུ་སྤྱེ་ནས་རྩལ་འདོན་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲུང་ཐང་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས། རང་རེས་ད་ལྟ་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་སྟོབ་ནས་སྒྲོམ་
 པས་ཤི་སྟེ་སྤྱི་མར་ལག་སྟོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་སྐལ་བ་དམན། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་
 བའི་དལ་བ་རྟེན་གྱང་རྣམ་གཤེད་གི་བྱ་བས་ཐེལ་ནས་ཆོས་སྦྱབ་པའི་ལོང་མེད་པ་འདི་མི་
 ཁོམ་པ་དགུ་བ་ཡིན་པར་ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གསུངས་པ་གྲུང་ཐང་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ནས་ཡང་ཡང་བྱངས། ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱོ་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཆོག་གི་

⁹ ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འདུམ། བ་གསང་རྣམ་འོག་མེན་མ། བཀའ་འཁྱིལ་དཔལ་གསང་། ཤོག་གྲངས་༤ན།

¹⁰ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རྒྱུ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ཁ་གསུང་ཆོར་དུ། གསང་བའི་རྣམ་ཐར། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤ན།

རིགས་མང་བ་ཆ་གཅིག་ནས་ཆོས་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོས་ནས་དཔལ་ལས་སྤང་
བྱར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རང་རང་གིས་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་ལ་བརྟག་ནས་འདོར་ལེན་བྱ་
བཤ། “རང་བས་ཚུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར།། ‘རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲུང་བར་གྱིས།།”
ཞེས་པ་ལྟར་དགོས་སོ།། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱེད་མཐུག་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱིད་སྤོང་ན་
ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་དོར་མེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་དང་། ཆོགས་ཞིང་གི་སྐབས་མཐུན་དུ་སྒྲུང་མ་
དམ་ཆེག་པ་གོང་ལྟར་རྒྱས་བསྐྱས་གང་རིགས་སམ། བསྐྱེད་ན། རང་གི་མཐུན་གྱི་ནམ་
མཁར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བ་པར་
གྱུར། ཅེས་དམ་ཆེག་པ་གསལ་བཟབ། རང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེར་གསལ་བའི། ཞེས་པ་ནས།
མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེན་བྱངས། ཇུ་ཕྱི་ཕྱི་རྩོམ་ཐེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་ཐེ།
ཞེས་ཆོགས་ཞིང་སྐྱེན་བྱངས་པ་དེ་ལ་བསྟེམས། མཆོད་པ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་བར་
གོང་ལྟར་ལ་རྒྱས་བསྐྱས་རང་གིས་བབས་དང་བསྐྱེད་པས་ཆོག །མཐར་ཆོགས་ཞིང་མི་
གཤེགས་པར་སྤར་སྤར་སྤྱིང་གར་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ་བཞུགས་པར་མོས་ན་སྐབས་བདེའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་ལ།
འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ས་བཅད་མདོར་བསྐྱས་ཡིན། འདི་
སྤར་རྟེན་མ་སོགས་ལ་མེད་ཀྱང་། དུས་ཤིས་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྱིད་ཡིག་རྣམས་བྱུང་ཆེ་
ཞིང་། འོལ་ཁྲོའི་བཟང་འཕྲིན་ལས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་མའི་གཞུང་དུ་ས་བཅད་འདིས་མཆོན་
རྗེའི་གསུང་བསྐྱེད་པ་མང་བས། བྲག་དཀར་དཀར་བཟུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། བྲག་མཐའ་གཙང་
བ་གལ་ཆེ། ཡིན་མེན་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་བལྟ་མི་བྱུང་། དཔལ་ཉམས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གཞི་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་བྲིས་འདུག །ཨ་ཁ་ཁ་གསུངས། ཐོན་གྱི་རྟེན་མའི་ཆོ་ག་

༡ ཐེ་བསྐྱེད། དབྱ་མ། ཁི་རྩོམ་རྩེ། དྲང་རྒྱལ་ལས་སྐྱོན་གྱི་དཀྱའ་འབྲེལ། སོག་གངས་ན་༡༠བཟུ་ལས་རྒྱུང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ལྟར་ཕྱི་ཕྱི་རྩོམ་ཐེར་མི་འདྲ་
སྟེ། ‘འདོད་པའི་དངོས་པོ་དང་ལས་སྤང་བར་བྱ།’ ཞེས་སོ།།

༢ ཨ་ཁ་ཁ་ མཆོད་དཔལ།

དཔ་དུམ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྒྲིན་སྒྲིང་ལོ་ཆེན་ཕྱིན་ཆད་རྟེན་མའི་གཞུང་ནམས་ཀྱང་བད་ལྷ་
 རྫོགས་འདེས་པ་ལས་ཆོག་སྒྲུང་ལེགས་པ་མང་བས་དེ་འདས་འཁྲུལ་གཞི་བྱེད་མི་རུང་
 གསུངས།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།
 ལུས་སེམས་སྤྱོད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ལ་ལུས་
 རགས་པ། སྤྱ་བ། སྤྱིན་ཏུ་སྤྱ་བ་གསུམ་ལས། མངལ་སྤྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་གུས་
 གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་ནི་ལུས་རགས་པ། གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད། བཞོད་བ་བྱང་
 རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཀར་དཔར་ནི་ལུས་སྤྱ་བ། རྟོང་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་བར་སྤྱིན་ཏུ་སྤྱ་
 བའི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ནི་ལུས་སྤྱིན་ཏུ་སྤྱ་བའོ། དང་པོ་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་མ་
 བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པས་རགས་ལ། སྤྱི་མ་གཉིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་ལྷན་པ་
 མ་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་མི་ཤེས་པས་སྤྱ་བ་དང་། སྤྱི་པོ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ནམས་གནས་དེ་དང་
 དེར་ལུས་གྲུབ་ཅམ་ནས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་གནས་པ་རྟེན་སྒྲོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གནས་པ་
 ཅ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུད་ནི་བཅུད་ལྟ་བུ་སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱུད་མཐིལ་བར་སྤྱི་ནང་དུ་འབྱུང་
 འཇུག་སོགས་གཡོ་འགྲུལ་ཡོད་པས་གཡོ་བ་རྒྱུད་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཤར་ཡོང་བས་ཅ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱིས་བཞོད་དེ་
 དམིགས་པ་གཏད་པའི་གནས་ཡིན་པས་བཞོད་བ་བྱང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བཤད། སྤྱིས་
 ཏུ་འཁྲིང་གིས་ཉེར་མེན་གྱི་ལུང་པོ་སྤྱུག་བསལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནས་ལུས་
 རགས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་སྤྱི་པོར་ཨོ་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ་ནས་ལུས་སྤྱ་བ་སྤྱུང་
 བའི་འགོ་བཅམས་ཤིང་། སྤྱིན་ཏུ་སྤྱ་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་གི་ནམ་འཁྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་དུལ་
 བར་བྱེད་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་སེམས་ལའང་རགས་པ། སྤ་བ། སིན་ཏུ་སྤ་བ་གསུམ་ལས། སྒོ་ལའི་དབང་
 ཤེས་སེམས་རགས་པ། ཅེ་ཉོན་དུག། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་དང་མཚུངས་ལྟན་
 གྱི་ཡིད་སེམས་སྤ་བ། འཆི་ཆེ་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་ཆེ་སྐྱེ་སེམས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་
 འགྲུར་ལ་དུས་རྒྱན་བག་ལ་ཞ་བའི་གཉུག་སེམས་ནི་སིན་ཏུ་སྤ་བའོ།། དང་པོ་ཐོས་བསམ་
 ལ་མི་ལྟོས་པར་ངོ་འཕྲོད་བས་རགས་པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོས་ཟེན་
 དཀའ་བས་སྤ་ཞིང་། ལམ་རིམ་སྐྱབས་དབང་པོའི་སྒོ་སྒྲིམ་པ་ནས་སེམས་རགས་པ་བརྟལ་
 བའི་མགོ་བཅུམས། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གིས་སྤྱག་བདེན་གྱི་ཅ་བ་ལས་ཉོན་དང་། དེ་མ་རིག་
 བ་ལ་སྤྱག་བ་ཤེས་ནས་སྤྱིང་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་སེམས་སྤ་བ་འདུལ་ཐབས་དང་། རྫོགས་རིམ་
 སྐྱབས་སྤྱིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་སེམས་སིན་ཏུ་སྤ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་སོ།།

གསུམ་པ་ལུས་སེམས་སྐྱན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐོག་མེད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་སིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་མེད་ཆ་བ་
 དང་། རྒྱའི་གཤེར་བ་ལྟར་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པ་སྤྱི་མེ་བཞག་ནས་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་
 བཞག་ནས་མེ་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་མེད་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་སྤ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 པའི་སྐྱན་མོང་གི་གནས་ཚུལ་སྤ་མ་ལས་རྒྱར་དུ་བཞད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་གང་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གཞི་དོན་ཟེན་པའི་ཆེད་ཡིན། མདོ་ལུགས་སིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་
 གསལ་བར་མ་བྱས་པར་སེམས་རགས་པ་ནས་བརྟལ་བར་བྱེད་པ་སྤྱིང་པོའི་ཡལ་ག་ནས་
 བཅུམས་ཉེ་དུས་བྱར་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ལམ་བྱལ། སྤགས་གྱི་སྐྱབས་དང་པོ་ནས་
 རྒྱང་སེམས་སྤ་བ་བརྟལ་བས་རགས་པ་རང་བྱུགས་གྱིས་ཁེགས་པ་སྤྱིང་པོ་ཅ་བ་ནས་
 བཏོན་ན་ཡལ་ག་གཅོད་པའི་རལ་བ་བསྐྱེན་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ལམ་སྐྱར་བྱུང་
 ཆེ། མདོ་ལུགས་བདེན་འཛིན་འཁོར་ཅར་བཞག་ཀྱང་ལུགས་འདིར་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་
 དང་བཅས་འཛིག་དགོས། ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། ཀ་བུམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སོགས་

རྒྱན་གཅིག་མི་གཅིག་མཛད་སེམས་ཀྱིས་བརྩད་ནས་དབུ་མ་བས་ལན་བཏབ་བ་པོ་ཉིར་
ལོངས་བ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་ཐག་ཆོད་དཀའ་བས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལ་གཏུགས་ན་
སེམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གཅིག་གས་ཐ་དད་དཔྱད་དཀའ། གཞན་སྟོགས་པས་སེམས་ལ་
མཉམ་པར་འཛོག་ཟེར་བའང་འདིའི་སྟོགས་འགྲོ་ཞིག་རེད། རྫོགས་རིམ་རྣམས་སུ་གནད་
དུ་བསྟུན་ས་དང་དམིགས་རྟེན་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལ་བྱེད་པར་འབྲེལ་གནས་སྟེ་
མགིན་ལྟེ་གསར་སོགས་མི་འབྲ་བ་ལ་སོ་སོའི་གདུལ་བྱའི་ཅ་རྒྱུད་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་
རྒྱང་འདུལ་སྟེ་བའི་གནད་ཡོད། ལུས་སེམས་རགས་བ་སྦྱངས་ནས་ཐ་བ་མཛོན་དུ་གྱུར་ན་
རྟོགས་བ་སྟེས་བས་ཐོག་མར་ལུས་སེམས་ཐ་རགས་གསུམ་གསུམ་ཁྱེ་ནས་མཐུག་ལུས་
སེམས་ཐུན་མོང་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་བ་འདི་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་པའི་གཞིར་གལ་
ཆེན་།

གཉིས་བ་(ལས་བཟོད་པའི་རིམ་བ་)ལ། དཔེན་བ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། བདེན་བ་
གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སོ།། དང་པོ་(དཔེན་བ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་)ལ། ལུས་དཔེན་སྟེ་རྟོ་རྟེ་
ཉིང་རེ་འཛིན། དག་དཔེན་གསུང་རྟོ་རྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན། སེམས་དཔེན་སྟེ་རྟེ་ཉིང་
རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུས་དཔེན་སྟེ་རྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། རིམ་ལྔ་བསྟུས་བ་གསལ་བ་ལས། “ལུས་དང་
དུས་དང་ལུལ་རྒྱུད་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ།” ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར།
ལུས་ཀྱི་གནད་རྣམ་སྟངས་ཀྱི་ཆོས་བདུན་ལྟར་དུ་འཁོད། དུས་ཀྱི་གནད་སྟེར་རྒྱན་དུ་དང་།
ཁྱད་པར་ལྟེ་རྟོ་མའི་དུས་མོ་རངས་སམ་སྟེ་རྟོ་རིག་བ་དྲངས་དུས་བསྟོམ། རྒྱུད་གི་གནད་

༡ བརྩད་ནས་ ཤིང་དཔར།

༢ གཞིར་ མཛོད་དཔར།

༣ རྟོ་བསྟུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི་དཔལ་ལྟན་ཏུ་རྟོ་བ། རིམ་ལྔ་བསྟུས་ལ། ཤོག་གྲངས་༢༠༤པམ་ ལས་རྒྱུད་བ་རྩེར་མི་འབྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་དང་ལུལ་
ཀྱི་ནི། གནད་ནི་བཞི་རྟོ་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།།

རྒྱུ་རྩེ་དགུ་ལྷན་དང་དབྱུགས་ལྷན་པ་ཉེར་གཅིག་བཟང་སྟེ་ཆམ་ལ་པལ་ནས་རྒྱུ་རྩེ་
 བག་ཅན་དང་སྒྲ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དལ་བའི་དུས་བསྐོས། རྒྱུ་རྩེ་དགུ་ལྷན་ལ་ཅ་འཁོར་མི་
 དགོས་པས་རྩེ་རྒྱུ་དབྱུགས་ཅམ་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲ་ལྷན་གཡས་གཡོན་དང་། གཉི་
 ག་ནས་རྩལ་འཕེན་གསུམ་གསུམ་བྱས་པས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་བསམ། ཞིབ་
 པར་གཞན་དུ་མིས་ཟིན་རྟོ།། གང་ལ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ལུལ་གྱི་གནད་ནི། གང་ལ་
 དམིགས་པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་མ་ཞོར་བ་གཡ་ཆེ་བས་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ། དབྱུ་མ་དང་
 ཅ་འཁོར་ངོས་མ་ཟིན་པར་དེའི་དབྱུས་གཡ་ཤེས། དེས་ན་ཐོག་མར་ཅའི་ཆགས་ལུགས་
 ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པས་ཅ་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རང་གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་
 འཆང་དུ་གསལ་བའི་ལུས་ཤིག་ཁྲག་གདོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྤུ་མ་ལུས་བཏབ་
 པའམ་ཤེས་བྱས་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ལྟར་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་ཞིང་ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་
 བའི་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱི་དབྱུས་བྲང་པོ། མིའི་སྤྲེལ་ཆོགས་
 རང་དུ་ཅུང་ཟད་འབྱར་ནས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱབ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བར་ཅ་དབྱུ་མ་
 ཕྱི་སྒྲོ་ལ་ནང་དམར་བ། ཡར་སྟེ་ཆངས་བྱག་གམ་སྟོན་མཆོམས་དང་སྒྲ་ལྷན་གི་འཛོམ་
 མདོར་ཁ་བྱེ་ནས་ཡོད་པ། དེའི་གཡས་སྒྲ་རོ་མ་དམར་མོ། གཡོན་དུ་རྒྱུང་མ་དཀར་མོ་
 གཉིས་ཡར་སྟེ་ཐོད་པའི་འོག་སྤྲད་ཤུན་ཅས་སྟེལ་བ་ལ་སྤྲད་རྒྱ་ཐེར་བས་དེ་ནས་མར་
 འཁྱོག་སྟེ་སྤྲེལ་དུས་པའི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་གནས་པ། མར་སྟེ་ལྟེ་བ། ལྟེ་འོག་སོར་
 གསུམ་མམ་སོར་བཞི། གསང་གནས། རྐང་མཐེལ་བར་གནས་པའི་བཤད་པ་གཞན་དུ་
 འབྱར་ཡང་འདྲིར་རྩེ་རྒྱུ་དབྱུགས་ལུས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་དུ་མཛུབ་མོ་སྤུམ་གཤིབ་ཀྱི་
 རྩལ་དུ་སོང་བའི་མར་སྒྲ་ཏྲགས་ཀྱི་ཅེར་གནས་པ། གཞི་ལ་རྩེ་རྒྱུ་གི་མདུད་པས་དབྱུ་མ་
 རས་རྒྱུ་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་ཡོད་ཀྱང་། རྩེགས་རིམ་བསྐོས་པའི་སྤྲེལ་ཅ་མདུད་ཀྱི་ལ་ཉེ་

དབུ་མ་རྒྱུད་གིས་གང་ནས་སྐྱ་ལཱི་རྣམ་པ་དང་། རྩ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་འགག་སྟེ་དབུ་མ་ལ་
 འབྱར་བའི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་དགོས་པས། རྫོགས་རིམ་རྣམས་སུ་རྩ་མ་དམར་ཁར་
 དང་རྒྱུད་མ་དཀར་ཁར་ཞེས་བཤད་དོ། བ་མའི་ཁྱ་ཐག་གི་དྲངས་མའི་དབུས་སུ་རྣམ་
 ཤེས་ཞུགས་ཏེ་ཐོག་མར་གང་དུ་ཆགས་པའི་གནས་སྟོང་ག་དང་། དེ་ནས་ཡར་སྐྱོལ་དང་།
 མར་རྒྱུད་མཐེལ་བར་རིམ་པས་ཆགས། སྟོང་མཁྱེན་སྐྱོལ་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་བཞི་སྤྱ་མ་སྤྱ་
 མ་ལས་བྱངས་ཉིས་འབྱར་དང་། གསང་གནས་སྐྱོལ་དང་། རྩར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་
 སྟོང་ག་དང་འབྲ། དབུ་མ་སྟོན་གིང་ལ་རྩ་འཁོར་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱོལ་མར་ལྷན་པའི་སྟོང་
 ལྷན་རྒྱུའི་འོག་དབུ་མ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱེས་
 པས་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱེས་པས་བརྒྱ་དྲུག་། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་
 ཀྱེས་པས་སྐྱོལ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཅེ་སོ་རྩུང་ཟད་ཐུར་དུ་ཕྱོགས་བ་
 གདུགས་ཁ་སྐྱབས་བ་ལྟ་བུ། མཁྱེན་པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས་སྤར་ལྷར་
 ཀྱེས་པས་མཁྱེན་པ་ལོངས་སྟོན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱ་དྲུག་གདུགས་ཁ་སྐྱེན་དུ་བསྐྱར་
 བ་ལྟ་བུ། སྟོང་གའི་བྱང་གི་རུས་པ་སྤྱམ་ཐག་གི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལས་ཀྱེས་པའི་སྟོང་ག་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ་གདུགས་ཁ་སྐྱབ་བ་ལྟ་བུ། ལྟེ་བའི་བྲུག་པའི་ཐད་ཀྱི་
 དབུ་མ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བརྒྱ་དྲུག་། དེ་ལས་སོ་གཉིས།
 དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་ཀྱེས་པས་སྟེ་བ་སྐྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་གདུགས་
 ཀྱེན་བསྐྱར་ལྟ་བུ། ལུགས་གཅིག་ལ་བརྒྱ་དྲུག་གི་མཆོམས། དེ་རེ་རེ་ལས་བཞི་བཞི་ཀྱེས་
 པས་རེ་བཞི་ཐེར་བ་རྩུང་ཟད་འཆར་བདེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩ་འཁོར་རྣམས་པན་ཚུན་འཇིངས་
 བས་ཡོད་པ་འབྲ། བརྒྱའི་རྩ་བའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱམ་མདོ་རྟགས་ཀྱི་གོང་ཅམ་དུ་དབུ་མ་ལས་སྤར་
 ལྷར་ཀྱེས་པས་གསང་གནས་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་གདུགས་ཁ་སྐྱབ་
 ལྟ་བུ། རྩར་བུའི་ཅེ་ནས་ཡར་སོར་གང་ངམ། སོར་བྱེད་དང་དོ་ནས་དབུ་མ་ལས་སྤར་ལྷར་

གྲུ་ས་པས་ཞོར་བྱའི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་གཏུགས་གྲུན་བསྐྱར་ལྷ་བྱར་སྒྲིང་ལོག་གི་
 ཅ་འཁོར་རྣམས་ཨེ་མེ་ཁ་སྒྲོར་དུ་གནས་པ། ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་རྒྱུགས་རིམ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་འདུས་པར་འཁོར་ལོ་དུག་གསལ་འདེབས་དགོས། ཅ་འཁོར་གྲུས་ཚུལ་
 སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ཆོགས་ཅི་དགོས་པ་ལྷ་བྱ་ཡང་ཡོད་ལ། སྒྲ་མ་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་
 བ་འདུག་པ་ལྷར་སྒྲ་མས་གནང་སྒྲུལ་པ་འཆར། ཅ་འཁོར་རྣམས་མདུད་མཆོམས་ནས་ཐོན་
 བར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མས་རྩོ་རྒྱུག་ནས་ཐོན་པར་གསུངས། ཅ་འཁོར་གྱི་དཔེ་
 རིས་ཡོད་ན་ལེགས་ཀྱང་དག་པོ་མི་རྙེད། གཙང་དུ་བཅའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་དཔེའི་ཁྲོད་
 བ་ཡོད་འགྲོ་བས་དུས་འཁོར་ལུགས་དང་གཉིས་ཀ་དགོས་ཞེས་གྲུ་གི་ཡོངས་འཛིན་ལ་
 ལུས་ནས་བསྐྱར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅུ་མི་འདུག། “དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དགའ་བ་ཡི། དབྱས་སུ་
 མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྱིས།” ཞེས་སྒྲིང་གར་རྩོ་རྒྱུ་གི་མདུད་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་
 བཅིས་ན་གསུམ་དང་། སྒྲི་པོ་ལོགས་གནས་གཞན་དུ་རེ་རེ། ལོ་ལོར་བཅིས་ན་སྒྲིང་གར་
 དུག། གནས་གཞན་དུ་གཉིས་རེ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པར་བཤད། ལུ་མེད་རྩོ་རམ་པ་ཆོས་
 སྒྲིང་པོས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ནི་ལུག་ཟམ་པའི་སྒྲིང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པར་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་
 བཟང་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་ཐེར་ཀྱང་། རིགས་གྲུ་ཆོང་གིས་མདུད་པ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་
 ལུག་སྒྲོར་ཚུལ་རེད། གཡུང་རྒྱུད་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཐེར་བ་དང་འདྲ་གསུངས་པ་ལྷར་ལུག་མདུད་
 དུ་སོང་ནས་དབྱུ་མ་རྒྱུད་གིས་གང་བ་ན་རྒྱོད་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཅ་པའི་རྒྱུད་ལུ་ནི།
 མཁོན་པོ་ལུ་འཕམ་རིགས་ལུ་འཕམ་སྒྲིང་སྒྲིང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་བཞི་དང་ལུ་པ་རགས་བཤད་
 ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་ལྷ་བྱ་དང་། ཅ་པའི་རྒྱུད་བཞི་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་དུ་སྒྲ་

༡ རྒྱེ་ལགལ་རྒྱུད་འདུམ་ ཅ་ བཤད་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ལེན་རྒྱུག་པ། ཤོག་གྲངས་༥༡/༥༡ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྒྲིང་། “དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དགའ་བ་ཡི། དབྱས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྱིས།” ཞེས་སོ།

༢ རིགས་གྲུ་ ཤིང་དབང་། མཛོད་དབང་།

༣ ཡོངས་བ་ མཛོད་དབང་།

བྱུག་ནས་ཅིག་ཅར་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལྷ་མོ་བཞི་ཞེན་ལ་ཐོན་ཞིང་། དེའང་། “སྤེང་དང་གསེག་དང་
 བད་ཀ་འོག་།” ཅེས་པ་ལྷ་ར་ཅ་བའི་རྒྱང་གཅིག་ལའང་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྒྱང་རིམ་
 བར་འབྱུང་ངོ་། ཁྱེད་རྒྱ་དང་སྟོག་འཛིན་སྟོད་དང་། མཉམ་གནས་དང་སྐར་སེལ་སྤྲད་ཀྱི་
 རྒྱང་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་བྱུག་ནས་རྒྱ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་ཐ་མལ་པ་ལ་སྤྲ་
 བྱུག་ནས་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་མི་རྒྱུ་ལོ། དེ་ལས་དག་སྤྲ་བ་དང་བཟའ་བཅུང་ཁྱེད་རྒྱ་ཆེ་
 རིང་བ་སྟོག་འཛིན། བཤང་གཅི་འཕེན་འཛིན་སྐར་སེལ། རྟོད་དང་ཟས་དྲངས་སྟོགས་
 འབྱེད་པ་མཉམ་གནས། ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་སོགས་བྱ་བྱེད་པལ་ཆེར་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་
 ལས་ཡིན་པས་གཞི་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་གིས་བྱེད་དོ། དབང་པོ་ལྷའི་རྒྱང་ནི་མིག་
 སོགས་རང་རང་གི་སྟོར་རྒྱ་བས་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྷ་སྟེ་དེ་དག་ལ་རྒྱང་བཅུ་ཟེར། སྟོང་
 གའི་སྟོགས་བཞིར་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། མཆོམས་བཞིར་གཞུགས་སོགས་མཆོད་པ་བཞིའི་
 རྒྱང་ནི་རྒྱང་དེ་དག་གི་གཞི་ལྷ་བྱ་སྟེ། ལྷ་ནི་རྒྱང་དང་དབྱེར་མེད་པས་རྒྱར་དུ་མ་བཟངས་
 སོ། ། ཁྱབ་བྱེད་དང་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གཉིས་འཆི་དུས་དང་ནལ་འཁྱོར་པ་མ་
 གཏོགས་རྒྱན་དུ་སྤྲ་སྟོར་མི་རྒྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་དབྱ་མ་ལས་རྒྱ་བས་ལས་དང་པོ་པ་
 ལ་འགུགས་ཆེ་རྒྱང་མེད་ན་འཆི་རྒྱང་ཡིན། རྒྱ་བར་སྤྲ་གཅན་ཞུགས་ན་མཉམ་རྒྱ་རགས་པ་
 དང་། ཉི་མར་དེ་ལས་ཤས་ཆེ་ཙམ་འབྱུང་བ་མྱེད་ཉི་རྒྱ་སྤྲ་གཅན་གྱི་ལས་དུ་རྒྱད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱིས་ཡིན་ལ། རྒྱང་འཁྱུགས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་སོགས་ལ་མཉམ་པ་སྤྲ་བྱ་ཡོང་
 ཡང་འགུགས་ཆེ་རྒྱང་སྤོང་ཆེགས་རེས་པར་ཡོད་དོ། སྟོང་གར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་
 གནས་པའི་རྟེན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོའི་དྲངས་མ་སྟེང་དང་། མ་ལས་ཐོབ་པའི་

༡ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

༢ རྟེན་སྟེན། རྒྱད་འབྲེལ། ༡ དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་འདུས་པ། འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེག་གསལ་པ། སོག་གུངས་ ༣༠༧༤ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ།
 “སྤེང་དང་གསེགས་དང་བད་ཀ་འོག་།” ཅེས་སོ།

༣ ཡོངས་ཀྱང་ མཛོད་དཔར།

ཁམས་དཔེན་པོའི་དྲངས་ཆ་སྒྲིལ་བའི་ཕྱི་གཤམ་ཅམ་ལོག་ཏུ་བྱས་ནས་གཟུ་ཁ་སྒྲིལ་གྱི་
 ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་མེད་པའི་མེད་ལེ་དང་། དེ་དང་པོ་མོ་དཔེན་མེད་དུ་གནས་པའི་
 མིན་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་མེད་ལེ་མེད་ཏེ་གང་ལ་དཔེན་པའི་
 བ་གཏོད་པའི་ལུས་མི་དེ་ཉིད་དོ། དེ་ནས་ཅ་ལས་སྒྲིལ་བ་ནི། རང་གི་མིན་ཏུ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་
 མེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་དཔེན་པོ་མོ་དཔེན་མེད་གྱི་མེད་ལེ་དཀར་དཔེན་སྒྲིལ་བའི་པོ་མོ་
 ལུངས་འབྲུ་ཅམ་སྒྲིལ་གང་ཡོད་པ་དེས་སྒྱི་པོའི་ཅ་ལོར་ཆགས་ལུགས་སོགས་ལ་བལྟ་
 བར་བྱའོ་སྒྲིལ་བའི་པོ་མོ་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་ཡོད་ཀྱི་གོང་བྱར་འདྲིལ་ནས་དབྱ་མའི་ནང་
 བརྒྱུད་དེ་སྒྱི་པོའི་ཅ་ལོར་གྱི་དབྱས་སུ་སོང་། ལུས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཅ་རྒྱུ་མེད་ལེའི་
 གནས་ཚུལ་སྒྱི་དང་། རྒྱད་པར་སྒྱི་པོའི་ཅ་ལོར་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟ་རྟོགས་དང་དབྱུང་བ་
 བྱས་པས་གསལ་བར་མཐོང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་ཤར་གྱི་ཅ་འདབ་ཀྱི་སྒྲིལ་རྒྱུ་དང་
 བར་བྱའོ་སྒྲིལ་བའི་པོ་མོ་མེད་པ་དང་ལྷན་པས་དེའི་ཅེ་མའི་བར་སྒྱི་མི་མི་འདྲིལ་ནས་དེར་རྒྱུ་
 ཟད་བསྐྱད། རྒྱར་ཡང་དབྱས་སུ་ཡོང་ནས་ངལ་བསོས། དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ཤར་གྱི་
 ཅ་ཆད་པ་མ་སྐྱད། ཡོ་བ་བྱང་པོར་བསྐྱངས། ཞར་བ་བསལ། འཁུམ་པ་མེདས། རྟག་ཁག་རྒྱ་
 མེར་ནད་ཆད་ཆོད་ལྷན་ལྷན་གྱིས་འགགས་པ་བསལ། ཁྱོང་བ་མཉེན། ཀུམ་པ་ཐར་བཅད་
 རས་རྒྱ་ཤིང་གི་སྤྱང་པོ་ལྷར་འོང་བར་བྱས་ཏེ་ཤར་གྱི་ཅ་འདབ་ནས་རྒྱུ་ཅི་ལྷར་བསྐྱ་
 འདྲོད་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་བསྐྱས་ཆོག་སྒྲིལ་བ་བྱས། དེ་ལྷར་ཅ་ལོར་སོ་གཉིས་ལ་འགྲོ་
 འོང་སོ་གཉིས་གྱིས་སྒྱི་པོའི་ཅ་ལོར་སྒྲིལ། དེ་ནས་མཐོན་པའི་ཅ་ལོར་སྒྲིལ་བར་
 བྱའོ་སྒྲིལ་དུ་དེའི་དབྱས་སུ་བབས་ནས་ལྷར་ལྷར་སྒྲིལ། སྤྱིང་ག་ལྟེ་གསང་ནོར་བྱའི་
 དབྱས་ཀྱི་ཅ་ལོར་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལུགས་དེ་དང་འདྲ། རྟོགས་རིམ་རྒྱལ་དུ་འདོན་ན་
 ཞག་གངས་མང་པོར་ཅའི་གསལ་རྒྱང་སྒྲིལ་སྒྱེ། དབྱ་མའི་ཡར་སྒྱེ་ནས་རྒྱུ་བྱས་ན་ཅ་

འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ནས་རྒྱུད་སི་རི་རི་འབྱུང་བའི་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། ཅ་གནས་ཐམས་
 ཅད་བྱ་ག་ཏུ་རེ་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱི་ཡིད་རྩེར་འཆར་ངེས་ཀྱི་བར་སྦྱངས་
 བ་ལེགས། མི་ལའི་མགུར་འབྱུང་བུ། “ཅ་རྒྱུད་བཟིག་གི་འཁོར་ལོ་ཡོད།”⁹ ཅེས་བ་ཅ་
 ལས་སྦྱངས་པའི་མན་ངག་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་
 པས་མཆོད་ནས་སལ་ཆེ་བ་མར་མིའི་གདམས་ངག་འབྱུང་མེད་ནམས་དང་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད།
 གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་མན་ངག་ཆོད་ལྟ་ཀྱི་རིགས་ལ་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྩ་མ་
 ཐོན་བ་གང་ཡང་མེད་པ་རང་གིས་ངོས་ཟེན་ན་མན་ངག་ཟབ་ཟེར་བ་གང་ལ་ཡང་འགྲམ་རྒྱ་
 ལྡང་དགོས་པ་མེད། བྱང་བ་རྒྱལ་ཆབ་པས། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་འདི་ལ་རྩེ་
 བཅུན་མི་ལ་ལྟར་གྱི་བཙོན་འགྲུས་ཤིག་ཙམ་རུས་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙམ་ལ་
 འཆར་རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད་ཀྱང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཁ་ནང་དུ་འདེབ་རྒྱ་ཆོས་ཉམས་སྤྱི་
 ལེན་པར་འདུག་གསུངས། ལོ་གསུམ་ནི་གོ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གསུམ་ནི་རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་
 དང་དམར་ཕྱོགས་རེ་རེར་བཅིས་པས་རྒྱ་ཕྱོད་གསུམ་སྟེ། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་གང་ཟག་ལོ་
 བརྒྱར་སྟོད་པ་ཞིག་ལ་ཉི་མ་རེར་རྒྱུད་དུག་ཤང་བཅས་རེ་དབྱ་མར་རྒྱ་བ་དེ་བསགས་ན་
 དབྱ་མའི་རྒྱུད་གི་ཞག་གངས་དང་འགྲིག་པ་དུས་འཁོར་གྱི་བདུན་ཡིན། དེ་ལ་བཞེན་ནས་རྩོ་
 རྩང་པ་ལོགས་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཆོམས་སྟོམ་པ་གྲགས་ཆེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་དང་ལྟ་བ་ཆོད་ལྟ་དཀར་པ་ལས། དེ་ཡོད་ན་ཅི་ཙམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལའང་ལོ་
 ལས་རིང་བ་མ་བཤད་པས་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ཞིང་བཙོན་པ་བསྐྱེད་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཞི་གནས་
 མི་འབྱུང་བ་མི་སྟེ། རྒྱ་རེ་རྒྱུན་ཆད་ལ་ཐོབ་པའང་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལོ་
 གཅིག་། སྤ་བ་མཐར་ཕྱིན་ན་རྫོགས་རིམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ནས་རྒྱ་བ་བཅིས་

⁹ འབྱུར་བའི་ མཛོད་དཔར།

¹⁰ དཔལ་བཟང་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་མགུར་འབྱུང་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱི་ལ་སྟེགས་བམ་བཞི་པ། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་མགུར་འབྱུང་། བལ་
 ལུ་ལ་འབྱུང་དཔར། ཤོག་གངས་ ༣༩༩ན ༣ ལས་བྱང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅ་རྒྱུད་བཟིག་འཁོར་ལོ་ཡིས།” ཞེས་སོ།

འདུག། ལུས་ཐོབ་ན་ཆེ་དེར་སངས་རྒྱ་བར་དེས་བས་དེ་ནས་ཞག་བཅིས་འདུག་བས་
འབྲུལ་མེད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ངོ་འཛོད་ན་དེ་འདྲ་རེད། གདམས་པ་
དེ་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་ནས་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱར་ན་རང་གིས་ནོངས་བས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་ཀྱང་
ཐུན་རེ་ལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལམ་ཁྲིད་རྒྱས་བསྐྱུས་འཆོམས་
པ་རེ་དང་། འདུས་པའི་ཆོ་ག་དང་སྦྱོར་ཅམ། རྩོགས་རིམ་ལའང་མ་མཐའ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲིང་
ནས་ཤར་སྒྲོམ་རེ་བྱས་ཏེ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་མི་འབྲལ་བའི་
སྒྲོན་ལམ་རྩི་མ་མེད་པའི་མཆོམས་སྦྱོར་ལ་འབད་ན་ཁྲིད་ཉན་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ལུས་དཔེན་དངོས་ལ། རང་རྩོད་མེ་འཆང་ཡབ་ལུས་དུ་གསལ་བའི་ནོར་བུའི་དབྱས་
གྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཅ་འཁོར་གྱི་བྱག་པ་བཀག་པའི་^༡ཚུལ་དུ་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དམར་འབྲེལ་ལེ་བ་^༢སྒྲ་མའམ་ཡུངས་ཀར་བྱེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་རང་
གི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་རོ་བོ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་
འདྲ་མ་ཡིན་པར་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ། འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན། དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་སྟེ་བྱུང་པར་གསུམ་
ལྷན་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་དུ་འདྲིལ་ནས་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་གནས་པ་ལ་རང་སེམས་
ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་མོ་རྒྱའི་བར་ཡང་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པས། ^༣མདོ་ལུགས་སེམས་
གནས་བརྒྱད་དགའི་སྐབས་སེམས་དམིགས་རྟེན་དང་འདྲེས་པའི་ཉམས་འཆར་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ལེ་དང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པའི་ཉམས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་
གོམས་པ་ན་རྒྱང་སེམས་འདུག་པ་གཅིག་པས་སེམས་གནས་པ་ན་རྒྱང་དེར་འདུག་པ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་དུས་ཅ་མདུད་མ་སྦྱོད་ཀྱང་སེམས་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱང་ལྷ་མོ་ཞིག་

༡ བཀགས་པའི་ མཛོད་དཔར།

༢ དམར་ཁྲིལ་ལེ་བ་ མཛོད་དཔར།

༣ མཉམ་པར་གཞག་པས། ཤིང་དཔར།

དབུ་མར་ཞུགས་པ་རེས་ཡོང་རེས་མི་ཡོང་བ་ཡོད། ཉམ་ཞིག་དམིགས་རྟེན་ལ་དམིགས་
 བ་གཏད་རེས་ཀྱིས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་མེད་མཚུངས་རེས་ཅན་དུ་ཐེངས་
 བ་བྱུང་ན་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡིན། ཡན་གཅིག་ཞུགས་
 གྱུང་དེར་མི་གནས་པར་བྱེད་འགྲོ་བས་ཡང་ཡང་གོམས་ཏེ་གནས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་བྲག་
 གི་རྒྱ་བ་འཆད། བྱིངས་བ་ཕྱ་མོ་བསགས་བ་ལའང་དེ་འབྱུང་སྟེད་བས་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་
 དང་གཉིས་ཆོགས་བྱུང་ན་རྟགས་འབྱུལ་མེད་དུ་གསུངས། ཅ་ཡུ་ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ་
 ཆང་གིས་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་བའང་དེ་ཅམ་དཀའ་བ་ཞིག་མ་རེད་གསུངས་ཟེད། དེ་ཉིད་ཡང་
 ཡང་གོམས་ཏེ་རྒྱང་རིམ་བར་ཐིམ་དགོས་པས་ས་རྩ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་
 དང་། སྟིག་རྒྱ་སོགས་ནང་རྟགས་བརྒྱད་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་རེས་ཅན་དུ་བྱུང་ན་རྒྱང་
 དབུ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། གོ་རིམ་རེས་བ་མེད་པའི་ཆ་འདྲ་དབང་ཤོར་སོགས་
 ལའང་འབྱུང་སྟེད་བས་ཡིད་བརྟན་མེད། གོ་རིམ་ཁྱིགས་ཆགས་སུ་འཆར་བ་དང་སྒྲར་རོས་
 ཟེན་པའི་ཆེད། འདི་དུ་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་སུ་འདུག། འདིའི་སྟོན་དུ་སྟིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སོང་། རེས་
 ལ་མཁའ་སྒྲུང་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་སྟུང་དུ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་
 གསུམ་ཀ་སྒྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེ། འཆི་བའི་ཆེ་རགས་བ་ཉེར་ལྟ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་
 བོས་བསྐྱས་པ་ལྟ་ཐིམ་པ་ན་བྱི་དབུགས་ཆད་པས་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་
 རྣམས་ལ་བྱི་རྟགས་མེད། ས་རྩ་ཐིམ་པ་སོགས་བཞི་ལ་བྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་རེ་ཡོད་
 བས། “ས་རྩ་མེ་རྒྱང་འབྱུང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ།”⁹ ཞེས་སོགས་སྒྲར་ས་རྩ་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་
 རྟགས་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར། ཡན་ལག་སྒྲར་ལས་ཕྱ་དུ་འགྲོ། བར་རྟགས་དབང་ཤེས་མ་
 ཡིན་པར་ཡིད་ངོར་གང་སྒྲུང་སྟིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྩ་མེད་པའི་ཐང་ཡངས་པོའམ། བྱེ་མ་ཉི་

⁹ རེས་ཡོངས་རེས་མི་ཡོངས་ བརྟེན་བྱུང་།

¹⁰ ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱང་འབྱུང་ལ་ ཞི་མཁའ་ས་རྩ་ལ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལྟ་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཉིང་གཏན་ལ་ལ་བ་ལ་སྟུང་
 བརྒྱད་རྟེན་འཆིག་རྒྱུ་། ཤོག་གྲངས་ 302-34

ཚན་གྱིས་གདུངས་པས་ཚུ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ། ཚུ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་ཁ་སྒྲ་སྒྲམ་ཞིང་
 བརྟེན། ཉང་རྟགས་དུ་བ་དག་འཕྲར་བ་མ་ཡིན་པར་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་དུ་དྲན་ཞགས་
 འབྲིལ་བའོ། ཁང་བ་སྒྲོ་བཅད་པའི་ཉང་དུ་བ་འབྲིགས་པའི་རགས་པ་ཡལ་ཉེ་དུ་བ་སྒྲུབ་
 མོས་སྒྲ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་གང་པའི་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་འོད་བསྐྱེད་པས་
 ལུས་གང་། ཉང་རྟགས་སྤོན་བྱ་མེ་ཁྱིམ་གྱི་ཆར་བབས་པའོ། ཅ་གདུབ་པའི་མེ་སྤར་ནམ་
 མཁའ་འཛོམས་པས་དམར་ཚུབ་ཚུབ་འོང་བ་ལྟ་བུ། རྒྱང་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་པར་ཅོམ་པ་ན་བྱི་
 རྟགས་དབུགས་ཕྱིར་རིང་དུ་རྒྱ་ནང་དུ་རྒྱབ་པ་སྤང་ལ་རར་སྒྲ་འབྲིན། ཉང་རྟགས་མེ་ལྷེ་
 འབར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དོང་ཞབས་སུ་མར་མེ་སྤར་བའི་འོད་ལ་དོང་ཁ་ནས་ཐད་སོར་
 བསྐྱེད་པས་དམར་ལམ་ལམ་པའི་མར་མེ་སྤར་འབར་རམ། མར་མེ་སྤྱིང་འབར་གྱི་སྤང་བ་
 འཕྲུང་། རྒྱང་སྤང་བར་ཐེམ་པས་སྤང་བ་རང་དུས་སུ་སྒྲོན་གནམ་གཡལ་དག་ལ་སྒྲ་འོད་
 གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་སང་དཀར་ལམ་བ། སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པས་མཆེད་པ་རང་
 དུས་སུ་སྒྲོན་གནམ་གཡལ་དག་ལ་ཉི་འོད་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་སང་དམར་ལམ་བ།
 མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་པས་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྒྲོན་གནམ་གཡལ་དག་ལ་སྤྱོད་གྱི་
 སྤྱིང་འཕུག་པོས་པན་ཚུན་གྱི་གདོང་ལ་བསྐྱེད་ན་མི་མཐོང་བའི་དུས་གྱི་སྤྱིང་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་
 སང་ནག་ལམ་བ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པས་འོད་གསལ་རང་དུས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་
 སྤྱོན་ཆེ་ཉི་སྤྱིང་གསུམ་དང་བལ་བའི་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་སང་
 འཚར། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འཕྱོར་བ་ལ་རྒྱང་ཐེམ་པའི་སྤྱོད་པས་གྱིས་གདུམ་མོ་རང་ལུགས་གྱིས་
 འབར་ཉེ་བྱང་སེམས་ཞུ་ནས་དགའ་བཞི་འདེན་པ་ནི། “སྤྱིང་བཞིའི་དུས་སུ་སྤྱོད་གྱི་རྟེན་
 འཕྱོ་བའི།” སོགས་ལྟར་ཉེ། སྤྱིང་བཞི་ནི་སྤྱིང་པ། སྤྱིང་པ་ཆེན་པོ། བིན་ཏུ་སྤྱིང་པ།
 ཐམས་ཅད་སྤྱིང་པ་སྤྱི་སྤྱིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་བཞི་དང་དོན་འདྲ་བས། དེའི་

༡ བཀ་ཆེན་སྤྱོད་འཛེན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབྲུམ། ༣ པར་དོ་འཕྲང་སྤྱོད་ལ། བྱིང་དཔེན། རྟག་གངས་༢༡ནང་།

དུས་གསང་གནས་སུ་མདོ་བྱ་གསུམ་གྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཆངས་པའི་མེའམ་གཏུམ་
 མོ་འབར་ཏེ་སྤྱི་པོའི་རི་བོར་ཅན་ཏེ་རྒྱ་བ་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་ལས་སེམས་བདེ་བའི་རོ་
 བོར་སྤྱེས། བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་བ་དེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་
 འཛོག་བ་སྤྲུགས་གྱི་ཐབ་གནད་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་བ་དངོས་རེད། ལས་དང་པོ་
 བས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་རིམ་པར་ཤར་
 བའི་མོས་བ་དང་། གཏུམ་མོ་ལའང་དམིགས་རིམ་སྤྱོད་བ་ལས་ཐབས་མེད་དོ། ། གཏུམ་མོ་
 རྫོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་པོའི་རྩ་འཁོར་གྱི་འོག་དུ་རྒྱ་གདན་སྒྲ་མ་ཐུང་གཤག་ཅན་གྱི་འོག་དུ་རྟ་
 དཀར་པོ་མགོ་བྱར་བསྟན་ཅ་བ་རྒྱ་བ་ལ་བྱུག་པ། རོ་རྒྱུད་གི་མར་སྟེ་ཁོར་བྱའི་ཅེའི་དབུ་
 མར་བཅུག ། རང་རྫོ་རྟེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ནས་རྒྱུད་
 རྫོམ་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡབ་གྱི་ཁོར་བྱའི་ཅེ་ནས་དབུ་མར་ཞུགས། རང་གི་སྟེ་
 བྱུག་གཉིས་ནས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐད་རྟུབ་བ་རོ་རྒྱུད་བརྒྱུད་དེ་དབུ་མར་ཞུགས་བ་གཉིས་ཁོར་
 བྱའི་རྩ་འདབ་དབུས་གྱི་ཉི་གདན་ལ་ཐིམ་ཞིང་བས་ཉི་གདན་དམར་ཏ་ར་ར་བྱེད་ཅིང་།
 ཐིག་ལེ་ལས་མེ་དམར་ཆག་ཆག་འཕྲོ་བ་ནི་གཏུམ་མོའི་མེ་གསོ་བའོ། ། སྤར་ཡང་རྒྱུད་སྤར་
 ལྟར་རྟུབ་པས་དམིགས་ཉེན་ལས་མེ་སྟོམ་སྤ་རྟ་རྩམ་རྒྱ་ཁབ་ཅན་རེག་བྱ་ཤིན་དུ་ཆ་བ་
 མོར་གང་ལོགས་ཅི་ལྟར་འཆམས་པ་འབར་བས་གསང་གནས་གྱི་གཏུམ་མོ་ཞུག་གི་ཐིག་
 ལེ་ཐོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྤར། དེ་ལས་མེ་འབར་བས་སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་བྱུང་ཤད་གྱི་
 རྟམ་བ་ཅན་ལ་ཤོག ། དེ་ལས་མེ་སྤ་མོ་རིམ་བར་འབར་བར་བསམ་བ་ནི་གཏུམ་མོ་སྤར་
 བའོ། ། དེ་ལྟར་སྟེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་རེག་བྱ་ཆ་རང་དང་ལྟན་པའི་མེ་སྟེ་བྱའི་སྟེ་
 ཀར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ག་དང་མཁའ་བ་བརྒྱུད་དེ་གྲེན་དུ་མོར་ནས་སྤྱི་པོའི་རྟ་ཡིག་ལ་ཤོག་པས་
 སྤན་བྱ་ལ་ཤིང་བས་རེག་བ་ལྟར་རྟ་ཡིག་འགྲུལ། མེ་སྟེ་མར་ལ་གདུངས་བ་ན་ཐིགས་

བ་འབབ་པ་ལྟར་རྟེ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེགས་པ་འབབས་ཀྱི་གསང་བ་རྒྱུད་དེ་དཔེགས་
 རྟེན་ལ་རེག་པས་ཆེར་འབར། རྟེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐེགས་པ་འབབས། ལུས་ཀྱི་ཅ་སྟོང་
 གྲག་དོན་གཉིས་ནས་བྱང་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་པོའི་ཅ་གནས་ཐམས་ཅད་ནས་
 བྱང་སེམས་མགྲིན་པར་བབས་པས་དགའ་བ་སྤྲེས། དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག།
 དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་གར་བབས་པས་མཆོག་དགའ། ལྟེ་བར་བབས་པས་བྱང་དགའ། གསང་
 གནས་ཀྱི་ཐེག་ལེར་ཐེམ་པས་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྲེས། དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མ་
 འཕོས་པར་འཛིན་དགོས་པས་བྱུང་ཐོབ་དུ་ཁས་འཆེ་ཞིང་བྱ་ལོ་འབྲིད་པ་ག་ལ་རིགས།
 མར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲས་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྟགས་དང་ཡོན་ཏན་
 གཞན་ཡང་དགོས་ཀྱི། བྱ་དང་བྱ་མོ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ། དེ་ནས་འབབ་ཆུ་ཤག་པོ་གྲུ་
 དུ་བརྒྱུག་པ་བཞིན་བྱང་སེམས་གསང་གནས་ནས་ལྟེ་བར་སྤྲེབ་པ་ན་དགའ་བ། སྤྱིང་གར་
 སྤྲེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། མགྲིན་པར་སྤྲེབ་པ་ན་བྱང་དགའ། སྤྱི་པོར་བརྟན་པ་ན་མས་
 བརྟན་ཀྱི་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྤྲེས། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ལས་མས་བརྟན་ཀྱི་
 དགའ་བཞི་བྱང་པར་འབགས་ཏེ། ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉིད་ལ་རྒྱུང་འབྱིར་ཆེ་བ་དང་།
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བཞིར་བྱེ་བས་སོ།། དེ་རེ་རེའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པས་རྒྱལ་བའི་རྒྱགས་ཆོས་སྤྱི་འབྱུང་པར་བྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཆོས་
 སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་དང་། རྟེན་པའི་སྐབས་སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སད་
 པ་གཞིར་བཞག་ལ་འབྱུང་བ་ཐེམ་རིམ་འོད་གསལ་བར་བསྐྱེམ་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བས་
 སོ།། དགའ་བཞི་འོད་གསལ་དུས་དངོས་དང་། དེ་མན་ཆད་རྒྱུང་དུ་མར་ཞུགས་པས་ཆ་

༡ ཐེག་པ་ མཛོད་དཔར།

༢ ཐེག་པ་བབས་ མཛོད་དཔར།

༣ ཐེག་པ་ མཛོད་དཔར།

༤ མཉམ་པར་གཞག། ཤིང་དཔར།

༥ མཉམ་པར་གཞག་པས་ ཤིང་དཔར།

འབྲ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གིས་དེས་མེད་འབྱུང་ངོ་། ། དེ་ནས་སྤར་ཆོས་
 སྐྱུ་ལ་མཉམ་བར་བཞག ། དེ་ལས་འོངས་སྐྱུ་ལ་དུ་ལྡང་སྐྱུ་ལ་པའི་འཕེན་བ་བྲན་བར་བྱས་
 ལ་མཉམ་བཞག ། དེ་ལས་ལྡང་བར་ཆོས་བ་ན་གཞི་ལ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ལས་བར་དོའི་
 ལུས་འབྱུབ་བ་ལྟར་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉེར་ལེན་དང་།
 སེམས་གྱི་ལྷན་ཅིག་ཤེད་སྟེན་ལས་ཡིད་ངོར་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 ལུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་འོངས་སྐྱུ་རྩོ་རྩེ་འཆར། སྐྱབ་གཞི་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་
 དང་མཐུན་པའི་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་སམ་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་
 ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞེན་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་བ་ནི་སད་དུས་གྱི་འོངས་
 སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་དང་། འོངས་སྐྱུ་དེས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་སོགས་ཐུགས་
 དམ་ལ་འབྱུག ། དེ་ལས་ལྡང་བར་ཆོས་བ་ན་ལུང་པོ་རྩིང་བ་དམ་ཆོག་བར་གསལ་བའི་
 ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་བ་ན་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་སྐྱའི་བར་
 འཆར་ཞིང་། སྐྱལ་སྐྱུ་རྩོ་རྩེ་འཆར་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བཞེངས་བ་སད་དུས་གྱི་
 སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ་སད་དུས་གྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་མོ། ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱ་བྱག་
 ཅས་རྒྱུད་ལྟ། དབང་པོ་ལྟ་ལུལ་ལ་འབྱུག ། ལུལ་གང་སྤང་སྤྱོད་པའི་ནམ་རྩ་ལ་ཏུ་འཆར།
 སྤྱོད་བ་དེ་ལུལ་དུ་བྱས་ནས་རང་སེམས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་པོར་འཆར་བས་སྤྱོད་བ་
 བདེ་བ་དང་། བདེ་སྤྱོད་དཔྱེར་མེད་དེའི་སྤང་ཆ་ལྟ་སྐྱར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལས་དབེན་
 གཞིའི་ལུས་རང་གི་ལུང་པོ་ལྟ། ཁམས་བཞི། དབང་པོ་དུག ། ལུལ་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེར་ལྟ་
 ལྟར་སྟེ། བྱམས་བ་དང་ཀུན་བཟང་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་ཞི་བ་ཉི་ཤུ་ལ་ལྟ་ལྟར་སྟེ་ནས་
 གཟུགས་ལྟ་ནས་སྤང་རིགས་ལྟ། ཆོར་བ་ལྟ་རིན་འབྱུང་རིགས་ལྟ་ནས་རིག་ལྟ་ལྟ་རིག་ལྟ་

༡ མཉམ་བར་གཞག ། ཤིང་དབང་།

༢ མཉམ་གཞག ། ཤིང་དབང་།

དོ་རྩེ་མ་རིགས་ལྟེ་བར་གང་སྤང་རིགས་བརྒྱའི་རོ་མོར་བལྟས་ཏེ་བདེ་སྤྱང་གིས་རྒྱས་
 བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དཔེན་ནོ།། དེ་དག་གི་སྐྱུ་མདོག་རིགས་
 ལྟ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ལ། སྤྱི་ཉམས་དང་ཞལ་བྱུག་གི་གངས་བྱུག་མཆན་སོགས་རང་རང་གི་
 ཅ་བའི་ལྟ་དང་འདྲ་ནོ།། ལུས་དཔེན་གྱི་ལྟ་སྐྱུ་ལ་དེ་གང་རྒྱང་གིས་མ་བྱལ་བྱང་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོག་ཟེན་ལ་ཐོན་པའི་དབང་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྟེང་ལས་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དཔེན་
 བཤད་པས་སོ།། གཟུགས་སྤང་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལུང་དང་། རྣམ་སྤང་ཉི་ཤུ་རྣམ་སྤང་དུ་
 བསྐྱས་ཏེ་གང་སྤང་རིགས་ལྟེ་རོ་མོར་བལྟས་ནས་བདེ་སྤྱང་གིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོམ་
 པ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྟེ་ལུས་དཔེན། རིན་འབྱུང་སྐྱོད་རྩེ་རྣམ་སྤང་། རོན་བྱལ་གསུང་དོ་རྩེ་
 རོད་དཔག་མེད། རྒྱག་པ་དོ་རྩེ་འཆར་བྱུགས་དོ་རྩེ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱས་ཏེ་གང་སྤང་དོ་རྩེ་
 གསུམ་དུ་བལྟས་ནས་བདེ་སྤྱང་གིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་གསང་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་
 ལུས་དཔེན། དེ་གསུམ་ཡང་གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆར་དུ་བསྐྱས་ནས་གང་སྤང་དེའི་རོ་མོར་
 བལྟས་ཏེ་བདེ་སྤྱང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་
 དཔེན་ནོ།། དེ་ཡང་ཁྱིད་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ལམ་དང་སྤྱར་ནས་གནད་པ་མིན་ཀྱང་སྟོ་ལ་ཡོད་
 པས་འཆར་བདེ་བས། “སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་སྟོག་ཅོལ་དང་།”^༡ སོགས་མདོར་
 བསྟན་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་རྒྱག་རིམ་ལྟས་བསྐྱས་ཅུལ་
 སྟོན་ཏེ། སོར་བསམ་ལུས་དཔེན། སྟོག་ཅོལ་ངག་དཔེན། འཛིན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ།
 རྩེས་བཅན་ཏིང་འཛིན་གཉིས་བྱང་འབྱུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་རྒྱག་བསྐྱུ་བྱ་དང་རིམ་
 ལྟ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པས། ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ཞེས་གསུངས། རིམ་ལྟ་ནི། བསྐྱོད་རིམ་དང་།
 ལུས་དཔེན་ངག་དཔེན་གཉིས་སེམས་དཔེན་ལ་བསྐྱས་ནས་སེམས་དཔེན་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་

^༡ གསུམ་ཀྱང་ མཛོད་དཔེར།

^༢ རྩེ་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་བྱུགས་པའི་གསུང་འབྱུག། ཁ་གསུང་མོར་བྱ། གསང་འདུས་སྟོན་གིས། གཅོད་དཔེར། སོག་གངས་མེ ༣༦༤

ཞེས་གངས་གཅིག་ཏུ་བཅེས། ལྷ་འོད་བྱང་གསུམ་དང་ལྷར་བྱེད་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་
 རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཚོགས་རིམ་གྱི་ཆ་
 འག་དབེན་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འག་དབེན་ནམ་རྗེར་བཞུས་ཀྱི་རིམ་ལ། སེམས་དབེན་ནམ་
 དགོངས་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རིམ་ལ། ལྷ་ལུས་སམ་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་ལ། འོད་
 གསལ་ལམ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་རིམ་ལ། བྱང་འཕྲུག་གི་རིམ་བ་དང་ལྡོ། ། “ཁོར་བྱ་
 ཐེག་ལེ་ཕྱ་མོར་སེམས་བརྟན་པས།” སོགས་ཤོ་ལོ་ཀས་ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་དང་།
 “དེ་ལས་ལངས་ཆེ་གང་ཤར་སྤང་བ་ཀྱང་།” སོགས་ཤོ་ལོ་ཀས་ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་བསྟན། ཁོར་བྱའི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་དང་། ཐེག་ལེ་ཕྱ་མོ་དམིགས་
 རྟེན་ ཉི་མ་ནི་གཏུམ་མོ། རྒྱ་བ་བྱང་སེམས་ཏེ་ཁོར་བྱའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཐེག་
 ལེ་ཕྱ་མོར་དམིགས་བ་བརྟན་པས་གཏུམ་མོས་བྱང་སེམས་བཞུས་ཏེ་ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་
 གི་དགའ་བཞི་བྱངས་བ་ནི་ལུས་དབེན་ལྷ་རྟོ་རྗེའི་ཏིང་འཛིན་དུ་བསྟན་རྟོ། ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 དབང་པོ་ལྷ་ལུལ་ལ་ཞུགས་བ་ན་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ལུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་
 སྟོང་གི་རོ་ཐོར་སྟོམ་པའམ་སྤྱད་པས་སོར་སྤྱད་དང་བྱང་སོགས་རིགས་ལྷ་སོགས་སུ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པས་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་ལས། ལྷའི་རྣམ་པ་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་
 བསྐྱོམ་པས་རྟོག་དཔྱད་གཉིས། སིན་སྦྱངས་སྟེ་བའི་སྤྲ་ལྷས་ཀྱི་དགའ་བ། སིན་སྦྱངས་
 དུས་ཀྱི་བདེ་བ། མཉམ་བཞག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་བཅས་ཅེ་གཅིག་
 པའི་ཡན་ལག་དང་། སྤྲ་མ་གཉིས་རྗེས་ཐོབ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རྫོང་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། ༣ གསུང་ཐོར་བྱ། གསལ་འདུས་རྫོན་ཤིས། གཅོད་དཔར། ཤོག་གངས་པལ་༡༤༣༧༥ ལས་བྱུང་བ་
 རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁོར་བྱ་ཐེག་ལེ་ཕྱ་མོར་སེམས་བརྟན་པས།” ཞེས་སོ།

༢ མཉམ་གཞག་གི་ཤིང་དཔར།

༣ རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་རྫོང་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུག། ༣ གསུང་ཐོར་བྱ། གསལ་འདུས་རྫོན་ཤིས། གཅོད་དཔར། ཤོག་གངས་པལ་༡༤༣༧༦

༤ མཉམ་གཞག་གི་ཤིང་དཔར།

གིས་བསྐྱུས་པར་བཤད་དོ། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་མཚན་མོ་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་
 མི་ལམ་ངོས་ཟིན་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་འཕེན་བ་བྲག་པོ་བཏང་།
 གཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཐོགས་པ་ན་གཉིད་ཐ་མལ་པར་མ་ཤོར་བར་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་
 དམིགས་ཉེན་སྒྲིང་གར་བྲངས་ཏེ་ཉེ་གདན་སྐྱོན་མ་ཕྱེད་གཤག་ཅམ་ཀྱི་སྒྲིང་ཐིག་ལེ་ཡུངས་
 འབྲུ་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྐྱོམ་པས་སྒྲིང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་དང་། མིག་རྒྱ་
 རྣམ་འོད་གསལ་བར་ཆ་འདྲ་ཡོད་པ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་
 བརྒྱད་སྒྱུར་ཏེ་གཉིད་འབྲུག་གི་དུས་སུ་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་
 གཉིད་ཆོས་སྐྱུའི་བསྐྱེད་བ། གཉིད་རེ་སྐབ་ཏུ་སོང་སྟེ་མི་ལམ་མི་བར་ཚོམ་པ་ན་སྒྱར་ཀྱི་
 འཕེན་པས་མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ལྷང་པོ་སྒྲིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འཆར་
 དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ཡིད་ངོར་བཞེངས་ཏེ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱད་རིམ་
 སོགས་ཐུགས་དམ་ལ་འཇུག་པ་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེད་བ། རྣལ་འབྱོར་འདིའི་སྐོ་ནས་
 མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་བསྐྱོད་བ་སྒྲིང་སྒྲིང་པའི་རྣམ་ཐར་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་
 ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་ཡུན་རིང་པོར་གནས་ཀྱང་སྐྱང་པོ་སྒྲིང་བ་གཉིད་
 མ་སད་པར་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མང་ངོ་། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་གཉིད་སད་པར་
 ཚོམ་པ་ན་ལྷང་པོ་སྒྲིང་བ་དམ་ཆིག་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་ཡིད་ངོར་སྐུལ་སྐྱོད་རྗེ་འཆར་དུ་བཞེངས་པ་དང་གཉིད་ལས་སད། ལྟ་
 བྱག་ནས་སྒྲིང་རྒྱ། དཔར་པོ་ལྟ་ཡུལ་ལ་འཇུག་། གང་སྒྲིང་སྒྲིང་པ། སྒྲིང་བ་བདེ་པ། བདེ་བ་
 ལྟ་སྒྱུར་འཆར་པ་ལ་བསྐྱུལ་བ་ནི་སད་པ་སྐུལ་སྐྱུའི་བསྐྱེད་བ་སྟེ་མི་ལམ་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྐྱོར་
 གསུམ་མོ། དེ་ལྟར་ཉིན་མོ་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་དང་མཚན་མོ་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་

བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་ཡོང་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་
 བ་དེ་ལས་གོང་མའི་རྫོགས་བ་མ་ཐོབ་བར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་ན། སྤྱི་འཆི་བར་དོ་གསུམ་
 ཐ་མལ་བར་མ་ཤོར་བར་སྤྱི་གསུམ་དང་བསྐྱེ་རུས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་འཕེན་བ་དྲག་
 བོ་བཏང་། ཁོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་སྤྱིང་གར་བྱངས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་བ་དང་
 དབྱེར་མེད་བྱས། དེ་ལ་དམིགས་བ་གཏད་ནས་སྤྱིང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་^༡
 རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་དངོས་སུ་འཆར་བ་
 དེ་མ་ཡིག་ལྟ་བུ། རང་གིས་སྤར་བསྐྱོམ་བ་དེ་བུ་ཡིག་ལྟ་བུར་དོ་སྤྱད་ནས་བསྐྱོམ་སྟེ་འཆི་
 བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་དེས་སྤྱིང་ཞིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་རུས་ན་
 འོད་གསལ་མ་བུ་འཛོད་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུགས་དམ་ལ་བཞུགས་ཞེས་བྲགས་བ་སྟེ་འཆི་བ་
 ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱེ་བའོ། དེ་ལ་ཐ་མལ་པས་ཞག་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་པས་འཕེན་པའི་དབང་
 གིས་ཅེ་ཅམ་འདོད་ཀྱི་བར་མཉམ་པར་བཞག་ནས།^༢ དེ་ལས་ལྡང་བར་ཆོམ་བ་ན་འོད་
 གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་གི་དྲེད་ཆེན་
 ལས་ཡོངས་སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྤྱར་བཞེངས་ཏེ་རིམ་འཛིན་དང་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་
 སྟོགས་ཐུགས་དམ་ལ་འདུག་བ་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱིའི་བསྐྱེ་བ། དེ་ནས་ལས་དབང་གིས་སྤྱི་
 བ་ལེན་བར་ཆོམ་བ་ན་བ་མ་གཉིས་སྤྱལ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཏུ་གསལ་བའི་ཐུགས་
 ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་རྩལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་ཡིད་དོར་སྤྱལ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་
 བཞེངས་བ་སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱིའི་བསྐྱེ་བ་སྟེ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་མོ། ཕྱིར་བཅས་
 རས་མངལ་གྱི་བ་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་བཞེད་ཀྱང་གོམས་སྟོབས་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དང་མངལ་ཏེ་ལམ་ལྷག་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོང་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོན་ལམ་

^༡ གསུམ་ཡོངས་ མཛོད་དཔར།

^༢ མཉམ་པར་གཞག་པས་ ཤིང་དཔར།

^༣ མཉམ་པར་གཞག་ནས། ཤིང་དཔར།

ལས། “སྐྱུ་མ་ཡོངས་སྐྱུ་ཡོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་དང་།” ཅས། ‘ཡོངས་ཚྲོགས་མན་ངག་གནད་
ལ་མཁས་གྱུར་ཏེ།”⁹ ཞེས་དང་། “གལ་ཏེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་གྲུབ་པའི།”¹ སོགས་
ཀྱི་དོན་ཏེ་བསྐྱེད་བ་དགྲུ་ཡོད་ན་མན་ངག་ཡོངས་ཚྲོགས་ལ་མཁས་པར་གསུངས་པས་འདི་
ཚྲོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་པལ་ཆེ་བའི་མཐར་སྐྱོར་དགོས་ཤིང་དམིགས་སྐྱོར་གཅིག་
ལེགས་པར་སྐྱོར་ཤེས་ན་ལྷག་མ་དེའི་རིགས་འགྲེ་ཡིན་པས་སྤོ།། ཞལ་ཤེས་རྣམས་
བཀའ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པས་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་ཁྱིམ་ཆགས་སུ་བསྐྱེགས་ནས་འཆད་མི་
རུང་ཞིང་། གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་ཞིབ་ཆ་མཁས་གྲུབ་སྐྱུ་མཆོད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུད་དང་།
ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་གསང་འཛིགས་ཀྱི་ཚྲོགས་རིམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་ཆོག་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆེ་བས་ཟུར་ཅམ་ཞུ་ན། གོགས་བྱུང་ན་སེལ་ཚུལ་དང་། སྐྱེད་
མེད་ན་བོགས་འདོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ལམ་གོང་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱུད་དང་གཏུ་
མ་སོགས་དག་སྐྱོར་བྱས་ན་གོགས་མང་བས། གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་གོགས་སེལ་དང་
ལུས་སྐྱོར་འབྲུལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། སྐབས་སུ་བབས་ཆེ་རྒྱུད་འཇམ་སྐྱོར་སོགས་
མེད་མན་ངག་ལྟར་བསྐྱོར་བའི་གནད་ལ་མཁས་ན་གོགས་ཉུང་ཞིང་། བྱུང་ཡང་འབྲུལ་
འཁོར་སོགས་ལ་ཆེར་མ་སྟོས་པར་དམིགས་པས་སེལ་སྤྱ། ལུས་ཐམས་ཅད་ཁྱོལ་ཆོག་
ལྟར་བྱི་ནང་དུ་བྱག་པ་ཏ་རེ་ཡོད་བ་ནས་རྒྱུད་འཁོར་གིས་ནད་བྱུང་བ་ཁོང་ཆོས་སྐྱོར་
གྲུབ་ཡིན་རྒྱ་རེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་སྤར་འདུ་བ་གྲེས་ནས་འཁོར་བས། སྤར་འདུས་བ་
དང་བྲིས་ཀྱང་འདུ་བ་ལ་མི་གཞོད་པར་བོགས་ཐོན་པའི་གོགས་སེལ་ལ་མཁས་དགོས་
པར་རིམ་ལྡུག་གསལ་སྟོན་ལས་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་ཅ་རྒྱུད་གི་གོགས་
སེལ་མི་དགོས་སོ།། དེའང་དམིགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་སྟོན་མེད་ཀྱང་ཕྱང་པོ་

9 རྩོམ་ཁལ་རྩོམ་ཐུང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 16 གསུང་ཐོར་གྱ། གསང་འདུས་སྟོན་ཤིས། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་36 ཅན་ཅ

9 རྩོམ་ཁལ་རྩོམ་ཐུང་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། 16 གསུང་ཐོར་གྱ། གསང་འདུས་སྟོན་ཤིས། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་36 ཅན་ཅ

2 མཉམ་པར་གཞག་ཆེ་ ཤིང་དཔལ།

བསྐྱལ་བསྐྱོད་བྱས་ན་ན་ཟུག་ཡོད་པ་ཅ་གེགས་དང་། རང་དགར་བསྐྱད་ན་སྐྱོན་མེད་ལ།
 དམིགས་པ་བསྐྱངས་ན་ལུས་ཅེད་ཡམ་ཡམ་པ་དང་། ལུས་འཆག་ལ། ཆ་བ་སྐྱལ་བྱེད་ལ།
 བ་རམ་རམ་ལ། ཅ་ཅུ་འདོར་དགའ་བ་སོགས་སྐྱང་གེགས་ཏེ། སྐྱ་མ་ལུས་བསྐྱོད་པས་ཅ་
 གཡོས་པ་དང་། སྤེམ་དམིགས་པ་གཏད་པ་ན་སྐྱང་བསྐྱལ་བས་སྐྱོན་མེད་ཏེ་བྱུར་བའོ།
 སྐྱང་གེགས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་མང་ཡང་དེ་དང་དེར་དམིགས་པ་ཅལ་ཏེ་འདོན་ཅུལ་གྱི་བྱང་
 བར་ཅམ་ལས་དོན་འདྲ་བས། གཟེར་མིག་ལྟ་བུ་བྱུར་ན་སྤྱིར་གཤི་རྒྱུ་ལས་གཟེར་གར་ཡོད་
 གྱི་སར་ཅ་གསལ་བཏབ། ཅའི་ཁར་ན་ཟུག་དེ་སྤྱི་ཁག་གེ་བའམ་སྤྱི་འད་དེ་གནས་པ་རྒྱུ་གི་
 འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་བྱངས་ནས་དམིགས་རྟེན་ལ་རོ་མེད་ཏེ་ཐིམ་པའམ། རྒྱུ་ལ་ཐིམ་
 པས་རྒྱུ་ཡང་ཞབས་ཀྱི་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་དང་། དེ་ཡང་འོད་གསལ་ཏེ་སྐྱད་པའི་བསྐྱུས་
 གཞིག་གི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ན་པལ་ཆེར་དེས་བྱབ་ལ། སོ་སོ་ལ་ལག་པ་ན་
 བ་དེར་དམིགས་པ་སོགས་འདྲ། སྐྱང་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་དང་སྤྱོགས་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་
 སྐྱང་བསྐྱང་ནས་སྐྱང་པ་ལ་བྱར་བྱར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་ཆམས་གྱིས་སོང་
 བར་བསམ་ལ་བདེ་ཉམས་བསྐྱེད། སྐྱང་ནད་དང་བྱམ་ཅན་བྲག་ཏུ་བསྐྱང་བས་མིག་ཡོང་བ་
 དང་། རྒྱ་བ་འོན་པ་སོགས་ལ་དེ་དང་དེར་དོར་བསྐྱས་གལ་ཆེ། ལུས་ཏུམ་བྱར་ཆད་པ་དང་།
 ལུས་ལས་སྤྱོམ་སྤིག་སོགས་སྤྱི་ཁག་ཆགས་གྱི་རིགས་ཐོན་པའི་ཉམས་བྱུར་ན་སྐྱང་འདུ་མི་
 འདོད་པའི་རྟགས་དང་། བྱང་གྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་མིན་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྱགས་ནས་
 དམིགས་རྟེན་ལ་རོ་མེད་ཏེ་བསྐྱེམས་པ་སྤར་དང་འདྲ། བློ་ཆེན་དག་དབང་བཟ་ཤིས་རྒྱ་
 མིག་ལུང་ཏེ་རིམ་གྱི་ཁྱིམ་ལ་བཞུགས་སྐབས་ཉ་ཞིག་འོག་སྐྱོན་པ་ཞུགས་པའི་ཉམས་
 བྱུར་བ་སྐྱང་འདུ་བའི་ལྟས་དང་། འཕེ་བན་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྤལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་
 མིད་ནས་མགོ་ཅམ་བྱིར་ཐོན་པ་མིས་པས། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མས་མགོ་ཡང་མིད་ན་ཆེ་

འདིར་རྟོགས་པ་ཁྱད་འཕགས་རྟེན་ཅེས་གསུངས་ཟེར། ཅ་གོགས་ལ་ཅ་ལས་སྤངས་པའི་
 མན་ངག་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལུས་དང་ཅ་ཐམས་ཅད་དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཤིང་བྱས་དུ་མར་མེ་སྤར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅ་ནམས་སྤྱོད་བ་དང་ཞར་
 འཁུམས་སོགས་མེད་པར་འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་བསམ། ཡང་ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤོ་ཕྱི་དོ་དང་། ཉེན་སྤྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཁྱད་བྱུང་ན་
 དམ་ཉམས་གྲིབ་ཅན་དང་བྱད་ལུང་འདྲིས་པ་དང་། དཀོར་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱད་པའི་སྒྲོན་
 ཡང་ཡིན་སྟེང་ལ། ཁྱད་པར་སྒྲུ་མ་ནི་ཡུལ་གཉན་པས་དེ་དང་དམ་ཆོག་འགལ་བའི་མི་དང་
 གཏོད་ལྟར་པ་དང་། དེའི་ཟས་གོས་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་གཏོད་པས་
 ཆོས་སྤྱོད་སོ་སོའི་ཆོ་གར་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་བཞགས་པ་མཛད་འདུག་པས་དེ་
 དག་ལ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་གལ་ཆེད། ཡང་དགའ་བཞི་བྲངས་ཆོ་ཆགས་པའི་སྒྲོན་བྱུང་ངམ།
 ཅ་ཐེག་སྒྲོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་ཐེག་ལེ་འཆོར་བ་ལ་འདྲོན་དང་འགྲེམ་གྱི་དམིགས་པ་དགོས་
 པས་དགའ་བཞི་ལ་མི་སྤྲུག་པར་གནས་མཐོ་ས་ནས་ཕྱིར་ལྟོག་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་རྩྭ་གི་
 ཞབས་ཀྱ་ནས་རྩྭ་མགོ་བྱར་བརྟན་གཉིས་མགར་བས་སྐྱམ་པས་ལྷགས་འདྲན་བ་ལྟར་
 ཐེག་ལེ་རྩྭ་གིས་ལྷག་པར་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་ལོའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་སྤེལ་སྤེལ་གྱི་བར་དུ་བྲངས་པར་
 བསམ་པ་འདྲོན་དང་། ཐེག་ལེ་གྲེན་དུ་བྲངས་པ་ལུས་ལ་མ་བཟུམ་ན་ནད་སྤྱིད་པས་གཡང་
 མོ་ལྷག་ལྟར་སྤྲུག་པའི་འཁྲལ་འཁོར་གྱིས་ཐེག་ལེ་དེ་ཅ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་
 བཟུམ་སོང་བར་བསམ་པ་འགྲེམ་གྱི་དམིགས་པའོ། ཇས་གྱིས་བསྤང་བ་ཡུག་ས་མོའི་
 སྤྱིའི་རེ་བས་ཐོ་མཆན་འཆིང་བར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་མས་ཡུག་ས་མོ་ཁྱིམ་ནས་ཉལ་བའི་
 གཏོད་གིས་ཁེབས་ཆོད་གྱི་སྤྱིའི་རེ་བ་ནག་པོ་གསུངས། ལྷགས་གྱིས་བསྤང་བ་ཆོས་ཆེན་

༡ རེས་བས་ མཛོད་དཔར།

༢ རེས་བ་ མཛོད་དཔར།

ནམ་བཙོད་ཀྱིས་བཙོས་པའི་སྤྱད་པ་དཔར་པོ་རྫོང་མདུད་ཅན་ལ་སྤྲུགས་བརྒྱས་ནས་
 མཚན་ལྷེད་སྤེད་པར་བཅིངས་པའི་སྤྲུགས་ཚོགས་རིས་ཏུ་གསལ། ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཟས་
 ལུ་མདངས་ཟ་བ་དང་། མངལ་ཟ་བའི་གདོན་གྱི་དབང་གིས་ཐིག་ལེ་འཛག་པ་ལ་ཡང་ཐས་
 སྤྲུགས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།། དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་མི་བརྟན་པ་ལ། དམིགས་
 རྟེན་མི་བ་དང་། གཡོ་འགྲུལ་མེད་པ། གདན་ལ་ལྷག་པར་བསམ་བ་གནས་པའི་སྤྲུགས་
 འདོན་དང་། ཐིག་ལེ་འོད་འཛེར་བ། འོད་ཟེར་གྱིས་རྩ་ནང་ཐམས་ཅད་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་
 གསལ་བ། རང་སེམས་ཐིག་ལེ་ལས་འོད་བྱུང་བའི་མཚམས་དེར་སེབ་གྱིས་ཞུགས་པར་
 བསམ་བ་དམིགས་རྟེན་མི་གསལ་བ་གསལ་བའི་སྤྲུགས་འདོན་ནོ།། དགེ་སྦྱོར་གང་ལ་
 ཡང་ཉོན་མོངས་འཕེལ་བའི་གཏམ་དང་ཡོང་གཏམ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་འཛེམ། བཅའ་ཡིག་ཏུ་
 ཤག་གཅིག་ཏུ་འཆོགས་ནས་ཡོང་གཏམ་སྤྲོ་བ་དང་། ཅེད་མོ་ཅེ་བ་ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ་གྱུར་
 ཐང་འཛས་པའི་དབྱངས་ནས། “ནགས་ཀྱི་མེ་དང་མེ་སྟག་རི་བཞིན་བྱ།” ཞེས་སྤྲུགས་
 རྒྱལ་སྤྲུགས་པའི་གསུང་བྱངས་ནས་མེ་སྟག་སྤྲོ་མོ་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་གསོད། ནགས་ཀྱི་མེ་
 རྒྱང་བྱ་པོ་སྤྲུག་པས་ལྷག་པར་མཆེད་པ་ལྟར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ནམ་གཡེངས་སྤྲན་
 ཆོགས་རིས་བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་བས་སྤང་བ་གལ་ཆེ། བརྟན་པ་ཐོབ་ན་ནམ་གཡེངས་ཆེ་བ་
 དང་། འདུ་ཡོང་དང་རྒྱེད་རན་སྤང་བས་ལྷག་པར་སྟོབས་འཕེལ་བ་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྤྲུག་
 སྤྲུགས་ལ་འདུ་ཡོང་གིས་ཆོས་སྤྲིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་བ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 གསུངས། རྒྱ་མ་གཞན་ནམས་ཀྱིས། བརྟན་པ་མ་ཐོབ་པར་ཏུ་འདུ་འཛིད་གནོད་པས་དཔེན་
 པའི་ནགས་ཁྱིེད་བསྟེན། ཞེས་རྫོ་པོ་ཆེན་པོས་གསུང་བ་བྱངས་ནས་དཔེན་པ་གལ་ཆེ་ཡང་

༡ བཅངས་པའི་ མཛོད་དཔར།

༢ ཤག་གཅིག་ ཤིང་དཔར། མཛོད་དཔར།

༣ རྫོང་མདུད་ཐང་བསྟན་པའི་སྤྲུག་མེའི་གསུང་འདུས། ཅ པ་ལེ་ལོ་རྩ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས། ཤིང་དཔར། ཤོག་གངས་༡༧༤ ལས་བྱུང་བ་ལྷུང་མི་འདྲ་
 ཟེ། “ནགས་ཀྱི་མེ་ལྷུང་འབར་ཞིང་མཆེད་པ་ལྟར།” ཞེས་སོ།

སེམས་ཀྱི་གཡེངས་པ་མ་ཆོད་ན་ནགས་ཁྱིད་བསྟེན་པས་ཅི་ལ་ཕན། རང་གི་ཤག་གི་¹སྒོ་
བཅད་དེ་གཅིག་ཕྱར་ནས་གཡེང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཚོས་བསམ་ལ་འབད་ན་དེ་རེད་
གསུངས། སྐབས་མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགྲན་ཆུ་
དང་ལལ་བ་ཡིན་པས་འདི་ན་སྐྱེ་ཞབས་²ཀྱི་སྤྱགས་རྗེར་དག་མོད་ཟེར་བའི་དག་རྒྱུན་ཞིག་
སྟོན་ནས་ཡོད། དེ་ཆུ་མ་གཞན་ནས་ས་རན་བར་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་མའི་སྤྱགས་རྗེ་ལ་
བཞེན་ན་དག་མོད་ཟེར་བ་རེད། ཆུ་མ་གཞན་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་མགོན་མཆོག་གི་
སྐུ་ལ་བ་དང་དེའི་རོམོར་ལྟ་དགོས། ཆུ་མ་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་མཆོམས་མེད་
ལྟ་བསགས་པ་ཡང་ཆུ་མ་ལ་བཞེན་ནས་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཚུགས་པ་ལྟས་ན་
ཆོ་དེར་སྤྲིག་པ་དག་ནས་འཆང་རྒྱ་³ཁུས། ཆུ་མ་དང་འགལ་ན་ཐབས་མེད་པ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི།
“སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སྟོགས་པའི།”⁴ ཞེས་སྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་གསལ། ད་ལྟ་
རང་དེ་ལ་མཆོམས་མེད་ལྟ་དང་མཉམ་པའི་སྤྲིག་བསགས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཆོམས་མེད་ལྟ་
དངོས་སུ་མ་བྱུང་འདུག །ཕལ་ཆེ་བས་ཆུ་མ་མི་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལས་དགེ་འདུན་མཆོད་
པ་ལེགས་སྟམ་པ་སྐྱེ་མིད། མཛོད་དགའི་རི་ཁྲོད་པ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་འགྲན་ཆུ་མེད་པར་གྲགས་ཆེ། སྐྱེ་འདུལ་ཁར་ཡོ་བྱུད་གང་ཡོད་སྐྱེ་
ཞབས་⁵ལ་སྤུལ་གསུངས། མང་རྒྱུ་དེ་མི་དགོས་སམ་ཁུས་པས། དས་སྤར་མང་རྒྱ་གཉོང་
མ་ཁྲོད། གང་ཡོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་མཆོད་དེ། “མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་

1 ཤག་གི་གི་ ཤིང་དབང་། མཛོད་དབང་།

2 སྐྱེ་ཞབས་ མཛོད་དབང་།

3 སངས་རྒྱ་ མཛོད་དབང་།

4 ཐེ་བཀའ་རྒྱུད་འབུམ་ ཅ་གསར་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེ་ཁྱུ་ལ་ ཤོག་གངས་ལྟ་ན་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “སེམས་ཅན་མཆོམས་མེད་ལས་
ཤོགས་ལ།” ཞེས་སོ།

5 སྐྱེ་ཞབས་ མཛོད་དབང་།

ཡོངས་སྤངས་ནས། ལྷ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམས།” ཞེས་གསུངས་པ་ལག་ལེན་
 ཏུ་བཏབ་པའི་ཁྱལ་ཡིན་གསུངས། མདོར་ན་པ་དམ་པས། “གོགས་སེལ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་
 བྱུར་བ། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ་དེར་རི་བ། རོགས་འདོན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་བྱུར་བ། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ་
 དེར་རི་བ།”¹ གསུངས་པ་ལྷར་གོགས་སེལ་པོགས་འདོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་
 ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 ཡིན་པས། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགག་སྡེ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱར་ཏུ་སྦྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་། རྩོམ་
 སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱས་ཀྱིས་སྦྱིབ་སྦྱང་གཉིས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད།

གཉིས་པ་དག་དཔེན་ལ། སྦྱིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་རྩལ་བསྐྱོམ་
 ཚུལ། གདོང་གི་སྣ་ཅེར་འདྲ་གྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་རྩལ་བསྐྱོམ་ཚུལ། གསང་བའི་སྣ་ཅེར་ཐུས་
 ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་རྩལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་(སྦྱིང་གའི་སྣ་ཅེར་སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་རྩལ་
 བསྐྱོམ་ཚུལ)ལ་རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། འཁོར་ལོ་མེད་པའི་སྤྱགས་ཐེག་ཉི་ཆེ་བ་གཉིས།

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་འཁོར་ལོ་ཅན)ལ། སྦྱིང་གའི་སྣ་ཅེ་ནི་སྦྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས། གདོང་
 གི་སྣ་ཅེ་ནི་དབུ་མའི་ཡར་སྣ་སྤིན་མཆོམས་སམ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྣ་བྱག་དང་། གསང་
 བའི་སྣ་ཅེ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབུ་མའི་མར་སྣོལ། དེ་ལ་རང་ལུས་དཔེན་གྱི་རིགས་བརྒྱ་
 སོགས་འདུས་པའི་གསང་ཆེན་རྩི་འཆང་ཏུ་གསལ་བའི་སྦྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་བརྒྱད་རྩ་
 འདབ་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་སྤྱ་གྱ་ཅན་རིམ་ལྔ་བུའི་ཆོགས་སུམ་རིམ་ལ་ཡི་གེ་རྣམས་ཕྱི་ནང་
 ཏུ་བསྒྲིགས་པའོམ། ཡང་ན་རྩ་འདབ་ཀྱི་རྩི་ལོ་བསྐྱེད་མར་པོ་འདབ་མ་སུམ་རིམ་ནང་མ་
 བུང་མས་ཕྱི་མའི་རྩ་བ་ནོན་པ། ལྷེ་བ་དང་བཅས་པའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་བྱེན་བཟེང་

¹ ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འདུམ། ཁ་བའི་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་རྣོམ་འབྱུང་། ཤོག་གངས་ ༣༡༠བཅ ༤ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ལྷ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བཅུམས།” ཞེས་སོ།

² ལུང་འདི་མ་རྟེན།

ཁ་ནང་བསྟན་ཐད་བསྒྲིགས་སུ་བཀོད། དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་རིམ་བ་ཕྱི་མའི་ཤར་དུ་ཨ་
 ལྷ། ལྷོར་ཨི་ལྷ། ལུབ་དུ་ལུ་ལྷ། ལྷང་དུ་ཨི་ལྷ། ཤར་ལྷོར་ལྷ། ལྷོ་ལུབ་དུ་ལྷ། ལུབ་ལྷང་
 དུ་ལྷ། ལྷང་ཤར་དུ་ཨེ་རྣམས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཁ་དོག་དཔར་པོ། བར་མའི་
 ཤར་དུ་ཀ་ཁ་ག་ཟ། ལྷོར་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ། ལུབ་དུ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ། ལྷང་དུ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ། ཤར་ལྷོར་བ་
 བ་བ་ཟ། ལྷོ་ལུབ་དུ་ཡ་ར་ཡ་ཟ། ལུབ་ལྷང་དུ་ཡ་ཡ་ཡ་ཟ། ལྷང་ཤར་དུ་ཡ་ཡ་ཡ་ཟ། ལྷོར་ལྷོར་
 ཡེ་གོ་བཞི་བཞི་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཁ་དོག་དཔར་པོ། མ་ནི་ཨི་མ་གཏོགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་ལའི་རྒྱལ་དུ་སོང་ཞིང་། ལྷ་མེད་བ་གསལ་བྱེད་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་རྒྱད་ཀྱི་གསུང་རྒྱལ་དང་བསྟན་བཤོ། རིམ་བ་ནང་མའི་ཤར་དུ་རི་ལྷང་དུ། ལྷོར་རི་
 རིང་པོ། ལུབ་དུ་ལི་ལྷང་དུ། ལྷང་དུ་ལི་རིང་པོ་རྣམས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་
 ཁ་དོག་ནག་པོ། མཆོམས་བཞི་སྟོང་བ་དང་། ཡེ་གོ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཆོས་ཐེག་ལའི་རྒྱ་དྲ་དང་
 བཅས་པ། ལྷོ་བར་ཤིན་དུ་ཐ་བའི་ཐེག་ལའི་དཀར་དཔར་ཀྱི་དབུས་ཨ་ལྷང་ཤར་ཀྱི་རྣམ་བ་
 ཙན་ཆ་ཆོས་ཐེག་ལའི་རྒྱ་དྲ་དང་བཅས་པ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་བསམ་ལ། ཅ་འདབ་དང་ཡེ་གོ་
 ལ་ཕྱི་ནས་ནང་དུ་རིམ་བར་གསལ་སྤང་སྤྱངས་ཏེ་མཐར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལའི་ཨ་ལྷང་
 དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་ནས་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་རྒྱང་དང་ལྷང་མེམས་མཐའ་ནས་ནང་
 དུ་འདུས་ཏེ་ཅ་འདབ་ཕྱི་མ་ལ་སླེབ་ཀྱི་བར་ཆ་བཞིར་བཤོས་པས་སླིག་རྒྱ་སོགས་རྟགས་
 བཞི། འདབ་མ་དང་པོར་སླེབ་པས་སྤང་བ་དཀར་ལམ་པ། གཉིས་བར་སླེབ་པས་མཆོད་བ་
 དཔར་ལམ་པ། གསུམ་བར་སླེབ་པས་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ། ཆ་ཆོས་ཐེག་ལའི་དང་བཅས་
 བར་ཐེམ་པས་དགའ་བཞི་བྱངས་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བས་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་
 མཉམ་བར་བཞག་པ་སོགས་སྐྱགས་ཐེག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་བ་དགྲ་དང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་

༡ རྣམ་ཙན་ མཛོད་དཔར།
 ༢ མཉམ་བར་གཞག་པ་ འོད་དཔར།

གང་སྤང་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷ་སྤྱང་འཆར་བའི་བར་སྤྱང་དང་འདྲ།

གཉིས་པ་སྤྲུགས་ཐེག་ཉི་ཆེ་བ་ནི། རང་གསང་ཆེན་དོན་ཆེ་འཆར་དུ་གསལ་བའི་
སྤྱོད་གའི་དབྱ་མ་ལ་མདུད་པ་གསུམ་དགེས་ཀྱི་དབྱས་མའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་དབྱས་མི་
ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དཔར་ཀྱི་ནང་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སྐྱ་
ཆེས་ཐེག་ལེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པར་དམིགས་ནས་བསྐྱོན་པས་ཁྱུགས་གནས་ཐེས་གསུམ་
དང་བསྐྱེ་བ་སོགས་སྤྱང་དང་འདྲོ། ། འདི་གཉིས་སྟོན་པའི་ཡིག་རྒྱུང་ལའང་རིམ་ལྔ་
འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། འཁོར་ལོ་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། འདི་དག་སྤྱོད་གའི་ཅ་མདུད་འཁྱོལ་
ཤེད་ཡིན་པས་བསྐྱ་རྒྱུའི་རྒྱུང་ཡང་འདི་གཞུགས་སོ་ཞེས་སོགས་གཞུང་བ་ཡུལ་གྱིས་
རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པར་ཤེད་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བཞེན་པའི་རྒྱུང་ངམ། མིག་གིས་གཞུགས་ལ་
བསྐྱས་པས་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་འཆར་བར་ཤེད་པའི་རྒྱུང་ལྷ་བྱ་ཡུལ་དུག་གཡོ་ཤེད་གཞུང་
པའི་རྒྱུང་དུག །མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་གཡོ་ཞིང་བསྐྱལ་བར་ཤེད་པའི་རྒྱུང་ལྷ་བྱ་
ཆོགས་དུག་གཡོ་ཤེད་འཛིན་པའི་རྒྱུང་དུག་གོ། གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུང་
བཅུ་གཉིས་ནི། རྟོག་ཐུང་ལས། “འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟེ་བཞིན་མ།། གསལ་བ་འབར་
མ་འོད་འབར་མ།། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།། ལྷོ་རོལ་གཞུགས་སོགས་འཛིན་
པའོ།། འོད་ཟེར་འོད་མ་སྤྱང་བ་མ།། གསལ་མཛེས་གསལ་འོད་ཉི་མ་གསལ།། ལྷོ་རོལ་
གཞུགས་སོགས་འཛིན་པའོ།།” ཞེས་པས་བསྟན་པར་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་བཤད་ལུང་
གི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། ། འདི་ནི་རྗེའི་གསུང་ལས། “ཐེག་ལའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་
ལེ་མཆོག །”⁹ ཅེས་པོ་པོ་གསལ་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་གའི་སྤྲུགས་འཁོར་ངམ། ཨ་ཤད་རྒྱུང་པ་
ལའང་སྤྲུགས་ཐེག་ཟེར་རོ། །

⁹ ཐེ་བག་རྒྱུད་འདུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྗེ་ཆེ་ཐེང་བ། ལེ་ལུ་ཉེར་བརྒྱད་ལ། ཤོག་གངས་ཤལ་ལྔ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུགས་
ཅུང་མེ་འདྲ་སྟེ། “སྤྱན་སྤེལ་འོད་མ་སྤྱང་བ་མོ།། གསལ་མཛེས་གསལ་འོད་ཉི་མ་གསལ།། ལྷོ་རོལ་གཞུགས་སོགས་རྣམ་པའོ།། ཞེས་སོ།།

⁹ རྗེ་ཅོང་ཁ་བ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ཁ་གསུང་ཐོང་བྱ། གསལ་འདུས་སྟོན་ཤིས། གཙང་དཔར་། ཤོག་གངས་ཤལ་ལྔ་ལྔ་

གཉིས་པ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྔོན་ཚལ་བསྐྱོན་པ་ཞི། རང་གསང་
ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་པའི་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཉི་གདན་སྒྲ་མ་སྤྱོད་གཤག་
ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུར་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་མུར་ཤད་གྱི་
ནམ་པ་ཅན་རྒྱ་ཆེས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ། དེའི་རྒྱ་ད་ལས་འོད་དཀར་པོ་སྐྱོན་རིང་
གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྔོན་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གཙོ་ཆེ་ལ།
འཁོར་གྱིན་རྒྱ་ཡན་ལག་དང་བཅས་སྤྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་མཁྱིན་པར་མ་སྤྱོད་ཅམ་དུ་སྤང་
བ་རལ་གྱི་སྔོན་འགྲུབས་ནས་བརྟེན་པའི་རྒྱུར་གདངས་ལྟ་བུ་ཁྱིད་ཡིག་ལས་ལུག་ལྟའི་
སྒྲ་ལ་དོ་རྩལ་བ་རྒྱུར་ཞེས་དཔེ་བཞེད་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྱིར་སྔོན་པའི་དོན་ཡིན་པས། མི་གྱི་
གདངས་ཀྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཐག་ལུག་ཏུ་རྒྱུར་སྔོན་པའི་གདངས་ལྟ་བུ། དམིགས་ཉེན་
ལ་ཐིམ་པ་སྤྱོད་གདངས་ཀྱིས་གནས་པ་ལི་ཉིང་ལ་ལུ་བཏབ་པས་ཉིང་ཞེས་སྤྱ་འབྱུང་བ་
ལྟ་བུ་སྟེ། དེའང་རག་ནས་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་བརྒྱས་ལུང་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་
འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་གི་གདངས་འབྱུ་གསུམ་དུ་ཐགས་པ་རང་གིས་ཐོས་པ་ལྟ་
བུར་བཅོས་ནས་ཡང་ཡང་བསྐྱོན་ན་ཕྱིས་རྒྱུར་མ་བཅོས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སྤྱ་རང་
ལུགས་ཀྱིས་ཤར་ནས་གསུང་དོ་རྩེའི་རྒྱལ་དུ་འཕོ་བུལ་པ་འབྱུང་ལ། ད་ལྟ་རྒྱུར་ལྟང་
འཇུག་ལས་གནས་པ་མེད་ཀྱང་རང་གིས་རྒྱུར་ལྟང་འཇུག་དང་ཆད་མཉམ་པའི་གནས་པ་
རེ་ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་བསྐྱོན་པས་རིམ་གྱིས་གནས་པ་དང་། ལྟང་འཇུག་གནས་པ་ཆད་
མཉམ་པ་དང་། ལྟང་འཇུག་རེ་ལྟར་དུ་སྤང་སྟེ་གནས་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་འཕྱོ་བ་ཡང་འབྱུང་
རྒྱ། སྤྱ་མ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྟེན་ནས་སྤྱི་གི་གདངས་ཀྱིས་མཁྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་བར་དང་། དེ་
ནས་སྤྱི་མའི་ཅ་འཁོར་། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེའི་བར། སྤྱ་སྤྱོ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤང་བཞི། མཐུལ་
གང་། མཐོ་གང་། ལྷ་གང་། འདོམ་གང་། དེ་ལས་རིང་པ་དབག་ཆད་ལ་སྔོན་པའི་བར་དུ་
སྤྱ་མ་ལ་སྤྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ཏེ། ལྟང་འཇུག་གནས་གསུམ་ལུན་ཆད་མཉམ་པ་

བྱས་ནས་གོམས་པས་སྐྱབས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགགས་པ་ཕྱར་མས་བསལ་བ་ལྟར་ཅ་ཆུང་
 གི་སྐྱོན་སྤངས་ཏེ། དབང་ཐོབ་པ་ན་འོད་ཟེར་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆུང་ཆུང་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་
 བ་སྟེང་འགྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་ཏེ་སྟོང་མཁུན་སྤྱི་པོའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་ཐབས་སོ།། དམིགས་
 རྟེན་གྱི་ཅ་བ་ནས་སྤར་ལྟར་ཆུང་ཆུང་ལྟེ་བར་མ་སྟེབ་ཅམ་དང་། ཆུང་བ་དང་། གསང་གནས་དང་།
 དབྱ་མའི་མར་སྤྲ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་སོར་བཞི་སོགས་སུ་སྤར་ལྟར་འོག་འགྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་
 རྟེན་བ་ཆུང་གསང་གི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བའི་ཐབས་སོ།། དག་དཔེན་གྱི་སྐྱབས་བྱུང་བྱེད་མ་
 གཏོགས་པའི་ཆུང་དགུ་ལ་དངོས་སུ་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་ཆོག་ལ། རྟེན་བྱེད་སེམས་དཔེན་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་མ་གཏོགས་ཅལ་ཏུ་འདོན་མི་དགོས་ཤིང་མོས་པ་ཅམ་ལས་བྱེད་ཀྱང་
 མི་ལུས་སོ།། ཅ་བའི་ཆུང་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཞན་འཁོར་ཏུ་རྒྱ་ཡང་སྟོག་འདྲིན་དང་ཕྱེན་
 རྒྱ་ལ་སྟེང་འགྲོ་དང་། ཕྱར་སེལ་དང་མཉམ་གནས་ལ་འོག་འགྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་གཙུག་ཅེས་།
 ཅ་བའི་ཆུང་བཞི་རེ་རྟོག་བརྒྱས་སོང་ནས། ཡན་ལག་གི་ཆུང་ལྟ་ལ། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་
 བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བཤོ།། རྟོག་སྟེང་དང་དགོངས་པ་ལྱང་
 རྟོན་ལས། རྒྱ་དང་། རུས་སྤལ་དང་། ཅངས་པ་དང་། ལྷ་སྤྱིན་དང་། གཞུ་ལས་རྒྱལ་ཞེས་
 འབྱུང་ཡང་དོན་ལ་གཟུགས་སོགས་ལུལ་ལྟ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་མིག་སོགས་
 དབང་པོ་ལྟར་རྒྱ་བའི་ཆུང་སྟོག་འདྲིན་རྟགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་སྟོང་ག་ནས་དབང་
 པོའི་སྐྱོ་སྐྱོར་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་དོ།། དེས་ན་སྟོང་གའི་དམིགས་རྟེན་ལས་མིག་འབྲས་
 གྱི་དབྱས་གྱི་བར་ཅ་བ་དབྱ་མ་ལ་རྒྱག་ཅིང་ཅེ་མོ་མིག་འབྲས་དང་ཁ་ད་ཆད་ཏུ་ཡོད་པའི་
 ཅ་གསལ་བཏབ་ལ་མིག་གི་ཆུང་རྒྱ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་རྩྱི་གི་གདངས་གྱིས་ཕྱིར་
 སོང་། ཞི་གྱི་གདངས་གྱིས་ནང་ཏུ་ཞུགས། ལྷ་ལྷེ་གདངས་གྱིས་གནས་པ་དང་། དེས་ན་
 བ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲ། ལུས་གྱི་ཆུང་ལ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྟེན་མཐིལ་བར་གྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་

ག་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་པའི་ཅ་ནམས་ཅ་བ་སྒྲིང་གའི་དབུ་མ་
 ལ་བྱག་ཅིང་ཅེ་མོ་བ་སྒྲིའི་བྱ་ག་སོ་སོ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པ་བསམ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་
 རྫོར་བཟླས་སྤར་ལྟར་བྲ། ཡང་པལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲ་བ་ལ་སེན་མོ་རྩོན་ཆད་ལུས་ཀྱི་ཆ་
 དང་། ཅ་གར་ཡོད་དུ་རྒྱུ་ཐེལ་བ་ལྟར་ཆགས་པ་རྩ་དང་སྤེལ་པ་འབྲས་བ་ལྟར་གནས་ཐམས་
 ཅད་ནས་སྒྲག་མེད་དུ་སྤྱད་པ་དང་། ལུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱུ་གིས་མཆོན་བརྟན་གཡོ་མཐའ་
 དག་གི་རྒྱུ་དམིགས་ཉེན་ཀྱི་སྟོད་སྤྱད་བར་གསུམ་སོགས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ལྡང་འཇུག་
 གནས་པ་སྤར་འབྲ་འབྲེལ་བ་བཞི་སྒྲགས་སོགས་ཀྱི་གསུང་ལུགས་ལ་དབག་ན་ཡོད་
 འཇུག་ཀྱང་འདྲིར་སྒྲུབས་སུ་མ་བབས་པས་དེ་ཞིག་དེ་ཅམ་མོ།། སྟོག་ཐུར་བསྐྱེས་པའི་
 རྫོར་བཟླས་འདྲིར་ཡང་བྱས་ཆོག་ཅིང་། འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྤས་གཉིས་ལ་མན་
 དག་གནང་ཚུལ་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། སྟེང་འོག་གི་སྒྲ་ཅེ་ནས་རྒྱུང་ཨྱི་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་
 བར་དུ་ཞུགས། ལྷ་འི་གདངས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་གནས། རྒྱུ་གི་གདངས་ཀྱིས་སྤར་འབྲོ་བ་
 རྒྱལ་ཆབ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱིས་མམ་ལྟག་སྟོད་ཀྱི་རྫོར་བཟླས་དང་། ཐུར་སེལ་དང་མཉམ་
 གནས་རྒྱུ་གི་གདངས་ཀྱིས་སྤར་སོང་བ་དང་། སྟོག་འཛིན་དང་གྱེན་རྒྱ་སྟེང་གི་སྒྲ་ཅེ་ནས་
 ཨྱི་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་བར་དུ་ཞུགས་ཏེ་ལྷ་འི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པ་མཁས་བྲལ་ལུགས་
 ཀྱི་འབྲས་འདེད་ཀྱི་རྫོར་བཟླས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་འོག་སྟོ་འབྲེད་འཇུག་ཀྱི་རྫོར་བཟླས་ཀྱང་
 ཟེད། ཅ་བའི་རྒྱུ་ལའི་རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་མཆོག་འབྲལ་ལ། སྟོག་ཐུར་གྱེན་རྒྱ་མཉམ་གནས་
 བཞི་སོ་སོའི་རྫོར་བཟླས་ཀྱིས་ལས་བཞི་འབྲལ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྡར་རྫོར་བཟླས་
 བྱས་པས་མངོན་ཤེས་ལྷ་འབྲལ་ལ། རྒྱུད་ལས། “གསྐྱའི་བྲེ་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་།”
 ཞེས་སོགས་ཏེ། མདོ་ལུགས་མིག་ན་གཉིས་ལུལ་ཐག་རིང་སོ་ན་གནས་ཀྱང་ལུལ་འཛིན་
 ལུས་པས་མངོན་ཤེས་བཞག །སྒྲ་སྟེ་ལུས་གསུམ་ཀྱིས་ལུལ་དང་སྤྱད་ནས་འཛིན་དཔོས་

༡ སྟེ་བག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། མེུ་གཉིས་ལ། སྟོག་གདངས་༡༡༡༩

པས་མངོན་ཤེས་མ་བཞག་པ་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། སྤྲུགས་
 ལུགས་དབང་ཤེས་ལྷ་ཀའི་རྒྱུད་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱ་བས་ལྷ་ཀར་མངོན་ཤེས་སྤྱབ་ཚུལ་
 བསྐྱེད་རིམ་སྤྲུགས་མིག་ས་སྤྱིང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་འབྲེལ་བ་བཞི་སྤྲུགས་
 སྤྲུགས་ལ་ཞིང་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་བཀོད་པའང་དེའི་སྤྱིན་གྱིད་དུ་འགྱུར་རོ།། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་པས་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་ན་རྒྱ་མ་ཡི་དམ་ལ་གཏོར་མ་ལུལ། མི་ལམ་ཐེན་
 པ་དང་། མི་ལམ་དུ་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོང་ནས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། དེའི་
 འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་། ཉིན་མོའི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བར་གོམས་པར་
 བྱས། ཉལ་ཁར་ཡང་འདུན་པ་ལུགས་དག་བཏང་ནས་མི་ལམ་བྱུང་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སྤྱིང་
 ག་ནས་མགྲིན་པའི་བར་འགྲོ་ཞིང་ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གི་དོད་བྱབ་
 ལྷ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གོམས་ན་མི་ལམ་དུ་དག་ཞིང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་རོ།། སྤྱིན་
 ལམ་ལས། “གདོང་གི་སྤྲ་ཅེར་འདྲ་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་གདངས།།” ཞེས་སོགས་དམིགས་རྟེན་
 ལས་འདྲ་ཐེར་དང་སྤྲུགས་རྒྱུད་འདྲ་ཐེར་ལྷ་པ་སྤྱིང་གི་སྤྲ་ཅེར་ཕྱིན་པ་ལ་འདྲ་ཐིག་ཅེས་
 གསུངས། སྤྲུགས་ཐིག་འདྲ་ཐིག་། རྫོང་ཐིག་ཅེས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་རྒྱུམ་པོ་འཕམ་གྱུ་རྒྱར་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པས་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
 གྲུ་རྒྱར་འཛེམས་པས་སོ།། མ་རིག་སྒྲོ་ངའི་སྤྱབས་ནི་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབུས་དང་།
 དེ་མ་གྲོལ་ན་གཉུག་སེམས་ཀྱིས་སྤྱིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་འབྱུང་
 ལ། སྤྱབས་འབྱེད་པ་ནི་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། སྤྲ་ཅེ་གསུམ་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ནི་དེ་འགྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྤྲ་ཅེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྤྲ་ཅེས་བསྐྱོམ་པ་ཡེ་རྒྱ་དང་།
 ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། ལུག་རྒྱ་དངོས་མེད་པར་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ལ་

ཕྱག་རྒྱ་མ་ཞིག་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྦྲངས་པའི་
 བསྐྱེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྒྱུ་ལོ། དེ་གཉིས་གཅིག་བཤད་པས་གཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་
 གོ་བས། ལས་རྒྱ་ལ་བསྐྱེ་ཅན། རྒྱུ་ཅན་མ། རྒྱུ་ཅན་མ། རི་དྲགས་ཅན་མ་སྟེ་ཅ་མི་འབྲ་
 བའི་འབྲ་བར་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་གསུངས་པའི་ཅ་མཚོག་ནི་བསྐྱེ་ཅན་ནོ། དེ་དག་
 གི་བརྟག་ཐབས་དང་། ཅ་མཚོལ་བའི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་བར་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་སོགས་
 སུ་གསལ། གསུང་བཤད་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་གཞུང་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་དོ་སྲུང་ན་ཞིང་
 ཀྱི་གོ་ཚད་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྲངས་ཚོག་པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཕྱག་
 རྒྱ་མཚོན་ལྟར་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཐུན་མོང་ལམ་སྦྲངས་དང་། དབང་བསྐྱར་ཏེ་
 དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ། རྒྱགས་རིམ་རང་དང་རྟོགས་པ་
 མཉམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡལ་གྱིས་རང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དུམ་གྱིས་རང་རེག་བྱའོ་རྗེ་མར་
 བསྐྱེད་ན་གཉིས་ཀས་ཉོན་མོངས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གསལ་སྦྲང་ཅན་ཡིན་
 བས་ཆགས་པ་ཐ་མལ་བར་འགྲོ་མི་སྲིད་པས་ཡལ་རྗེ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་ལ་དུམ་བསྐྱེད་སྦྱིལ་
 ཀྱང་གིས་འཁྱུད་པའི་ཡལ་གྱི་ཅ་དབུ་མའི་མར་སྦྱ་རྟགས་ཀྱི་ཅེ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་གནས་པ།
 དུམ་གྱི་གསང་གནས་བྱ་རོག་གཤོང་རམ་མཁའ་འགྲོ་གཤོང་ལས་དབུ་མའི་མར་སྦྱ་མོར་
 གང་རམ་སྲིད་ཅམ་སྲིད་ཐོན་པ་ཡལ་གྱི་ཅ་ནང་བརྟག་པ་ཅ་རྗེ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་། ཡལ་དུམ་
 ཀྱི་དབུ་མ་ནས་སྦྲར་མེལ་གྱི་རྒྱུང་རྒྱུང་བཟང་རྒྱུ་ཉིའི་མར་སྦྲར་སྦྲང་པ་རྒྱུང་རྗེ་རྗེའི་སྦྱིལ་
 ཀྱང་། ཡལ་གྱི་དབུ་མ་ནས་རྒྱུང་སྦྲོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་དུམ་གྱི་དབུ་མར་ཞུགས་པས་དེའི་
 ཁམས་བསྐྱལ། དུམ་གྱི་དབུ་མ་ནས་རྒྱུང་སྦྲོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོན་པ་ཡལ་གྱི་དབུ་
 མར་ཞུགས་པས་དེའི་ཁམས་བསྐྱལ་ཏེ་ཡལ་དུམ་གྱི་གཏུམ་མོ་འབར་བས་ཡལ་གྱི་དབུ་མ་
 ཉན་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་སྦྱར་མ་སྲིད་ཅམ། དུམ་གྱི་དབུ་མ་ནས་ཁམས་དམར་པོ་སྦྱར་མ་
 སྲིད་ཅམ་ཅ་སྦྲང་མཚམས་སུ་ཁ་སྦྱོར་དུ་གནས་པ་ཐེག་ལེ་རྗེ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡལ་ལུམ་གྱི་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་པོར་སྐྱེས། བདེ་བ་དེ་སྤང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་རིམ་
ལས་མི་འདབ་བར་གཡོ་མེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་^༡བདེ་སྤང་རྫོ་རྗེའི་སྐུལ་གྱང་རོ།།
དེ་ལྟར་སྐུལ་གྱང་བཞི་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱངས་
གྱང་ཆོག་སྟེ་གང་ལྟར་རྒྱུགས་གནས་ཐེམ་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྟོན་སྟེ་སྤྱད་དང་འབྲུ། སྒོན་ལམ་ལས། “ཐབས་ཤེས་གསང་
བའི་རྩ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཅེར།”^༢ ཞེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཡལ་ལུམ། རྩ་མཆོག་ནི་དབྱ་
མ། རྩ་ཐེག་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ཐེག་ལེ། ཀྱན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་བཞོན་པའི་
རྒྱང་བཅས་ཐུན་པ་དང་། དེ་དབྱ་མར་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ཉི་མ་དང་དཔེ་སྤྱད་བའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དཔེན་བྱགས་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་
རྫོར་བརྒྱས། སྤྱང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲུ་བའི་སྤྱད་རིམ།
འོག་སྒོ་འབྱེད་འཛུམ་གྱི་རྫོར་བརྒྱས། ལས་རྒྱལོ། དང་པོ་(ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྫོར་བརྒྱས་)
ནི། ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མཁན་ལ་རྗེ་བཞིན་ཞུས་ཆོག་པ་གཞིར་བཅས། གཞན་
དུ་བཀའ་དམ་པས་དཔོན་སྒོའི་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཐད་ཀ་དེར་འདི་བཀའ་རྒྱ་དམ་པས་
ད་རེས་བཤད་རྒྱ་མེན། གཞན་ལ་རྩད་ཆོད་གསུངས་ནས་གོང་འོག་གི་གསུང་བཤད་རེའི་
ཞར་ལ་སྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནང་བ་ཉམས་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་བྲག་
དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(སྤྱང་གའི་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་ནི། སྤྱིར་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་ལ་ལྟེ་གསང་གི་ཁ་
སྐྱོར་བྱམ་ཅན་སྟོན་རིགས་མང་། དེ་ཡང་གདན་རྒྱལ་མཐོ་བས་རྩ་དབྱ་མའི་རྩ་བ་མཐོ་
ན་དམིགས་པ་གསལ་བའི་བྱང་ཆེ་བར་བཀའ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གསུངས། རྣམ་སྤྱང་

^༡ མཉམ་པར་གཞག་པས་ ཤིང་དཔར།

^༢ རྫོ་རྗེའི་ཁ་སྐྱོར་བྱེད་བྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ། ཁ་སྐྱོར་ཐོར་བྱ། གསང་འདུས་སྒོན་ཤེས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༡༤༤ནས།

གཞུགས་ཕྱང་རྣམ་དག་གི་སྣ་ཡིན་པས་དེའི་བཞུགས་སྤངས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལམ་དག་པ་དང་།
 རྩོད་སྤྱིལ་གྱིས་སྤྱིལ་ཀྱང་བཞི་ལྟར་འབྲུག། མཉམ་བཞག་གིས་བདེ་སྤོང་གི་ཉིང་འཛིན།
 མཐེབ་ཅེ་སྤྱང་བས་གཏུམ་མོ་འབར། མཆན་གསང་ཕྱེ་བས་བྱིངས་སྤྲུགས་འགོག་པ་དང་།
 སྐབས་འདིར་རྒྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱང་ཡོད་སྟེ། ལུས་འཛོང་བས་ཅ་རྒྱང་ཐེག་ལེ་རང་
 ལལ་དུ་འབབ། མིག་སྣ་ཅེར་པའ་བས་སྣ་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཉིང་འཛིན་འབྲུག། དགུ་སྤྲུག་གིས་
 རྣམ་རྟོག་བཞེན་པའི་རྒྱང་བཅས་སྤྱོད་པ་སོགས་འདི་དག་རྩོགས་རིམ་ལ་སྤྲུག་པར་གལ་
 ཆེ། དེ་དེ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བར་བ་དེ་ཡོད་པས་སྣོ་བྲག་མར་པས་ཤོད་ཀྱི་གདམས་དག་
 བསམ་ཅད་བསྐྱེམས་ཀྱང་ཁོ་མོའི་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་དོ་རྒྱུ་མི་མེར་གསུངས་སོ།། ལྟེ་བའི་བྱམ་པ་
 ཅན་ནི། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་རྒྱུ་མཇུག། ཐེག་ལེའམ། ཨ་བྱང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གང་
 ཡིན་ཀྱང་འདྲ། སྣ་བྲུག་ནས་རྒྱང་རྒྱལ་པ་དབྱ་མར་ཞུགས་ཏེ་མཆིལ་མ་སྤྱ་མེད་ཅིག་མེད་
 པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་རྒྱང་དམིགས་རྟེན་གྱི་ཅེ་ནས་མར་ཐེམ། རྒྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་བྱང་པ་
 ཡིན་ན་མ་གཏོགས་འོག་རྒྱང་རང་བྲུགས་ཀྱིས་འདེན་མི་རུས་པས་འོག་སྒོ་བསྐྱེམས། ལྟ་
 བཞི་བསྐྱེམས་ཏེ་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱེད་བཅིངས་བསྐྱེམས་ནས་འོག་རྒྱང་ཡར་འངས་ཏེ་དམིགས་
 རྟེན་གྱི་ཞབས་ནས་ཐེམ། དེ་ནས་རྒྱང་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་
 བཟུང་། རྒྱང་མི་སྦྱབ་པ་ན་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་སྣ་བྲུག་ནས་དཔ་བྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱང་
 ཕྱིར་ཐོན་པར་བསམ་པ་མིན། གཞན་དག་གི་སྤོང་འོག་གི་རྒྱང་རྒྱ་ཕྱེད་ཁ་སྤྱོད་དང་། ལྟ་
 པ་རྒྱང་གིས་བཀང་སྟེ་བྱམ་པ་སྣ་བྲུ་སོགས་བཤད་པ་ནད་འཇུག་པའི་སྤྱེན་དུ་འགྱུར་མིད།
 རིམ་ལྡེ་གསལ་སྒོན་དུ་རྒྱང་མ་བཟུང་ནའང་དམིགས་རྟེན་ལ་ཅེ་གཅིག་དམིགས་ན་རྒྱང་
 སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པས་གང་དུ་དམིགས་པའི་གནས་དེར་རྒྱང་འདུ་བར་ཡང་ཡང་

༡ རྩོད་དཀྱིལ་ མཛོད་དཔར།

༢ མཉམ་བཞག་ ཤིང་དཔར།

གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ། དེ་ལ་ལག་པས་མགོ་ལ་བྱུགས་པ་གསུམ་དང་། སེ་གོ་ལ་
 བྱུག་རྒྱུ་ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅིས་ནས་དེ་འདྲ་སོ་བྱུག་བྱུམ་ཅན་རྒྱུ་དུ།⁹ དེའི་ཉིས་འགྲུར་
 དོན་གཉིས་བྱུམ་ཅན་འབྲིང་། སྤུམ་འགྲུར་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་བར་འཛིན་བྱུམ་ན་བྱུམ་ཅན་
 ཆེན་པོ་འབྲོངས་པའི་ཆད་ཡིན། ཁམས་མི་སྟོམས་པ་དང་ཟས་མི་འབྲོད་པ་སོགས་ལའང་
 ལྟེ་བའི་བྱུམ་ཅན་བསྟོམས་ན་ལེགས། བསོད་གྲགས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ནས་གཟེར་ཅན་ཆོ་ལ་བྱུམ་
 པ་ཅན་བཟུང་སྟེ་ཕྱང་པོ་དཀྲུས་ནས་དཀྲུགས་བཅུག་སྟེ་རྒྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་འདི་ཁམས་
 མི་སྟོམས་པ་ལ་བན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐབས་གཞན་དུ་ལྟེ་གསང་སོགས་སུ་བསྟོམས་པ་
 ཡོད་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་
 སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་མི་འཇགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་སྟེང་འོག་གི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་
 ལྟག་མེད་དུ་བྱངས་ནས་བསྟེམས་ཏེ་ཁ་སྤྱོད་བྱུམ་ཅན་བསྟོམས་རྒྱུ་དེ་དང་འདྲ། སེམས་
 དབེན་སྟེ་བ་ལ་རྒྱུང་འཆི་རིམ་ལྟར་ཐེམ་པ་དགོས་པས་སྟོང་གའི་ཁ་སྤྱོད་བྱུམ་ཅན་སོགས་
 ལ་ཆེག་རིལ་བྱས་ཆོག་ལ། ལས་དང་པོ་བས་རྒྱུང་བྱང་དེ་འཇམ་སྤྱོད་ལས་བཅན་ཐབས་
 སུ་ཡུན་རིང་བཟུང་ན་སྟོང་གར་རྒྱུང་འདུས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུང་འགོ་བས་
 མི་རྒྱུང་ཞེས་དཔོན་སྟོབ་བྱུམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསུངས།

གསུམ་པ་(བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་)ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་ནི་རིལ་འཛིན་
 དང་། རྩིས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་སོ། །རང་ལྟར་གསལ་བའི་བྱུགས་ཀའི་འོད་
 ཟེར་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སྟོད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་བ་བཅུད་ལ་ཐེམ།
 བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ། ཡུམ་ལ་བ་ལ་ཐེམ། དེ་བྱུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་
 པ་ནས། ལྷ་དང་ཡང་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་ཕྱིའི་སྟོད་བཅུད་སྟོན་དུ་བསྐྱུས་ནས། རང་གི་
 ཕྱང་པོ་རྩིས་སུ་གཞིག་པས་ན་རྩིས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད། སྟོད་བཅུད་སྤྱད་

⁹ བྱུན་ཅད་རྒྱུ་དུ་ མཛོད་དཔལ་།

པ་བཞག་ནས། རང་རྫོང་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ཡུམ་ལ་བ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་རྒྱ་དོད་གསལ་
 དུ་ཐེམ་བའི་བར་རང་གི་ཡུང་པོ་རིལ་པོ་ཅན་འདྲ་གསལ་དུ་དག་བར་བྱས་པ་ལ་རིལ་
 འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་ཞེས་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲོད། འདིར་
 རྫོད་བཅུད་མི་སྤྱད་པར་དེ་དག་གི་རྒྱང་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནས་སྤར་སྤྱད་རིམ་བྱས་པས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་
 འོད་ཟེར་གྱི་ཐུགས་ཀྱས་རྫོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་བཅུད་ཀྱི་རྒྱང་
 ལ་ཐེམ། བཅུད་ཀྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱང་ལ་བསྐྱེམས། ལུས་ཀྱི་
 རྒྱང་ལ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་ལ་སྐྱེལ་བའི་བར་སྤྲིག་
 རྒྱ་སོགས་ཉགས་བཞི་དང་། ཅ་འཁོར་གྱི་འདབ་ནས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐེམ་བའི་བར་སྤྱིང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་བཅས་ཤར་བ་གསུང་བཤད་ཡིན། ཐེག་ལེ་ཅན་ལས་མེད་
 གྲང་དེའི་རིགས་འགྲེ་བྱེད། དེ་ནི་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་སོ།།
 རྫོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱང་སྤྱད་པ་བཞག་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལུལ་ཉེར་བཞིའི་རྒྱང་སོགས་སྤར་
 ལྟར་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་བར་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་བའི་
 སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྤྱར་བ་རིལ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་འབྲ་
 བའི་སྤྱད་རིམ་སོ།།

བཞི་པ་འོག་སྒོ་འབྱེད་འཇུག་གི་རྫོར་བརྒྱས་ནི། དཔེན་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་བལ་
 ཆེ་བའི་སོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་བས་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་འོག་གི་རྫོར་བརྒྱས་
 གཉིས་བསྐྱེལ་ཏེ་འོག་གི་ཕྱེད་བཅེངས་བསྐྱེལ་ཏེ་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཨྱི་གྱི་
 གདངས་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིང་རྒྱང་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་སོགས་རྒྱལ་གྱིས་
 དང་འགྲོས་འདེད་ཀྱི་རྫོར་བརྒྱས་སྤར་སྤྱོད་བྱེད།

ལྷ་པ་ལས་རྒྱ་ནི། བོད་གི་གསང་བའི་རྣམ་ཐོག་ཡེ་ཆུ་ཡིན་གྱང་ཆོག་ལ། སྐབས་

འདིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དངོས་སུ་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱང་ཐམས་
 ཅད་འཆི་རིམ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་སྒྲིང་གར་ཐིམ་ནས་ཅུ་མཉུད་ལྷག་མེད་དུ་སྒྲོལ་བ་དགོས་
 བས་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་ལན་གཅིག་ཅམ་བཞེན་བ་མེད་ན་
 ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལྷག་མེད་དུ་སྒྱུད་མི་ཁུས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བས་རྗེས་འདུག་རྣམས་
 ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་སྟེ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་རྣམ་
 ཐར་གཅིང་མ་སྟོང་བའི་ཆེད་སྟོད་པ་མ་གྲུབ་པས་བར་དོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་
 ལྟ་བུ་རེད། རྟོགས་པའི་སྐབས་ལ་སྟེབ་ན་འཆི་བའི་དུས་ཁྱབ་བྱེད་རང་དབང་དུ་ཐིམ་པས་
 དེས་སྟོད་པའི་དོད་ཐུབ་པས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་དོད་ལ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་
 སྒྱར་བཞེངས། སྐྱུ་ལུས་བ་དེས་རྟེན་གང་ཡང་དུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་མཛོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་བ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལ་སྟེབ་
 བ་དགེ་སྟོང་རྗེ་རྗེ་འཇིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོས་མགོ་མནན་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་བ་མི་བསྐྱེད་པར་ལམ་གྱི་ཁྲོགས་སུ་བསྐྱར་ཁུས། གང་སྒྲུང་བདེ་
 སྟོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལས་མི་འདའ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་
 པར་ཞུགས་ཀྱང་གང་སྒྲུང་སྟོང་པ། སྟོང་བ་བདེ་པ། བདེ་བ་ལྟ་སྒྱར་འཆར་ཞིང་། ལས་རྒྱའི་
 རྒྱང་གིས་ཁྲོགས་བྱས་ནས་རྒྱང་འདུ་དཀའ་བའི་རིགས་བསྐྱས་ནས་ཐིམ་པའི་དགོས་པ་ཆེ་
 བས་། རིམ་ལྔ་ལས། “སྐྱུ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས།། བྱུང་མེད་སྐྱུ་མ་བྱུང་པར་འཕགས།།
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།། གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་ཁུས།།” ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་བ་དེས་ལས་རྒྱ་དང་སྐྱིལ་ཀྱང་བཞི་ལྷན་གྱིས་སྟོམས་
 པར་ཞུགས་པའི་རང་ནས་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་དོར་བསྐྱས་སོགས་བསྐྱངས་པས།

༡ རྗེ་བསྟན་རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་། རིམ་ལྔ་ རིམ་བ་གཉིས་ལ། སོག་གྲངས་༤༤༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྒྱུང་མི་
 འདྲ་སྟེ་ ‘གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྲུར།’ ཞེས་སོ།

བསྐྱོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་སོགས་རྒྱུད་ལྷན་མེ་མ་ལུས་པ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ལྷག་མེད་དུ་
 ཐེམ་པས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་ཆ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་འཆི་རིམ་རྩི་ལྷ་བ་བཞེན་ཤར་
 ཏེ་གཉུག་སེམས་བདེ་ཆེན་གྱི་དོ་བོར་སྐྱེས། དེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་འོད་གསལ་ལ་ནི་སེམས་དཔེན་མཐར་སྐྱག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། ཤིན་ཏུ་
 ལྷ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པའི་སྒོ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 མཆོན་པའི་དཔེར་འགྲོ་བས་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་ཁེགས་ནས་ཆོས་
 སྤྱིའི་བསྐྱེ་བ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས་ལས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། ། འདི་མན་ཆད་ལྷ་མེད་
 ཀྱི་རྫོགས་རིམ་སོ་སོ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། འདི་ནས་པལ་ཆེར་འདྲ་བས་སྐུ་ལུས་ཡན་
 ཆད་ལ་རྒྱད་པའི་ལག་རྩེས་ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སྐུ་མ་དང་། དོན་དམ་འོད་
 གསལ་དང་། གཉིས་མེད་རྒྱུད་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་མོ། ། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྐུ་མ་ནི། འདིར་སྐུ་
 ལུས་མཆོད་པའམ་སྐུ་ལུས་སྒྲོན་མོ་ཞེས་གྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་བསྐྱེད་
 ཆོགས་འཁོར་མཐུལ་ལུལ་ཏེ་གསོལ་འདེབས་སོགས་བྱེད། སེམས་དཔེན་མཐར་སྐྱག་གི་
 དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚུམ་པ་ན་འོད་གསལ་དེའི་བཞེན་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉེར་
 ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལས་དཔེའི་འོད་གསལ་འགག་
 རྟེ་ལུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་ཡིད་དོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་ལས་
 གོ་ས་ལོགས་སུ་འོངས་སྐྱེ་རྩེ་འཆར་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་རྟེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་
 པའི་སྐྱར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པ་ནི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་དང་། ཉོན་མོངས་
 མ་སྐྱངས་པས་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་། བར་དོ་ཁེགས་ཏེ་འོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དངོས་
 སུ་གྲུབ་པས་ལས་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། དོ་རྩེའི་སྐྱེ་

༡ མཉམ་པར་གཞག་པའི་ ཤིང་དཔལ།

རྗེས་མཐུན་པོ། ལྷ་མའི་ལྷ་དེ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་ཤེས་དགོས་པས། ལྷ་
 དེ་ལས་ཉོན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་གིན་ཏུ་ལྷ་པོའི་རྒྱུ་མེས་ས་ཅམ་ལས་ལྷ་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་མའི་རྟ་སྐྱུང་རྣམས་ལྷ་པོའི་རྒྱུ་མེས་ཆ་ལས་
 ལྷ་པོ་ལྟ་བུ། གཏུལ་བྱ་གར་ཡོད་ཏུ་ལྷ་པོ་ལྷོན་པ་ཆུ་ལྟ་བུ། མེ་མཆོན་ལོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་གཅོད་མི་རྒྱས་པས་མིག་ཡོར་རམ་གྱི་ལ་མ་ལྟ་བུ། གཅིག་ལས་དུ་མ་དང་། དུ་མ་
 ལས་གཅིག་སྐྱར་བ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུ། ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་དང་དུ་མ་མཉམ་ལྷ་ནས་
 སྐྱར་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ན་སྤྱིན་ལྷར་ཡལ་བ་སྤྱིག་ཆུ་ལྟ་བུ། ལྷར་པོ་ལས་ལོགས་
 ལུ་བྱེ་ཡང་ལུས་མེས་ས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པས་སྐྱར་ཡང་ལྷར་པོ་རྟེན་པ་ལ་
 དེས་པར་འབྲུག་པ་མི་ལས་ཀྱི་ལུས་བྱང་པར་བ་ལྟ་བུ། ལྷར་པོ་རྟེན་པ་དང་ལྷུང་གཅིག་
 གིས་བསྐྱས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་སྐྱར་བ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅིག་ཅར་
 ལྷ་པོ་དེ་བའི་བྱོར་བྱོར་ལྟ་བུ། ཐོགས་བཅས་སྤྱ་འཕམས་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཛོན་བེར་ལྷ་པོའི་
 རང་མདངས་ཤར་བ་འང་འཆོན་ལྟ་བུ། ལྷར་པོ་རྟེན་པའི་བྱོར་ནས་ལྷ་པོ་དང་བྱིར་ཐོན་
 བ་དུས་མཉམ་པ་སྤྱིན་དུ་མ་ཀྱི་ལྟོག་འབྲུག་པ་ལྟ་བུ། དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ཐོབ་ཀྱིས་
 བཞེངས་པ་ཆུ་བྱར་ལྟ་བུ། མཆོན་དཔེ་གསལ་ལ་ཇོགས་པ་མེ་ཡོང་ནང་གི་རྟོར་མེས་ས་
 ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། ཐོག་མར་ལྷ་གར་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྐྱུངས་པ་དེའི་སྐྱུར་
 བཞེངས་ཀྱང་ལྷ་པོ་ཡི་དམ་གར་འདོད་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་ཆོག །འདི་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དང་ཀྱན་རྩེ་བ་བདེན་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ལྷ་ལུས་པ་དེས་ཀྱང་སྐྱེད་རིམ་ལོགས་
 ལུགས་དམ་ལ་འབྲུག །སྐྱར་ཡང་ལྷར་པོ་རྟེན་པ་དམ་ཆོག་པར་གསལ་པའི་ལུགས་ཀར་ཡེ་
 ཤེས་མེས་ས་དཔེའི་རྩལ་ཀྱིས་ཞུགས་པས་ཐ་མལ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་ཀྱི་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་
 དངོས་སུ་ལྷ་པོ་ཅིང་། རྗེས་སོ་བ་ཏུ་རིགས་གསུམ་མཐ་རྟོ་རྟོ་གསུམ་ཀྱི་མེས་ས་དབང་སུམ་

བཅེགས་བསྐྱོམ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་གིས་འོད་གསལ་དུ་འབྱུག་པ་སོགས་གྱི་ཉམས་ལེན་སྤྲོད་ཅོད།། དེའི་ཡན་ལག་གི་གདམས་པ་མཉམ་གཞག་སྒྲུ་མ་དངོས་དང་མེས་མཐུན་པ། མི་ལམ་སྒྲུ་མ་ལ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་གཉིད་གྱི་སྤྲོད་པ་འཛིན་ཚུལ། སང་འབྲམས་དང་འབྲུག་འབྲམས་གཅོད་པ། མི་ལམ་རྒྱུད་སྒྲོབས་དང་འདུན་སྒྲོབས་གྱིས་འཛིན་པ། མི་ལམ་བཅོན་ཐབས་སུ་འཛིན་པ། ཟིན་ནས་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོར་པ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་པ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་བར་དོ་སྒྲུ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་། སྦྱོར་པ་དང་། གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མེད་གསུངས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཚྲོགས་རིམ་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་འབྲུག་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་སྒྲུ་མ་ལ་ཚོགས་འཁོར་དང་། མཚན་བྱེད་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ཏེ་གདམས་ངག་སོག་པའི་ཕྱིའི་དུས་ཚོ་རངས་འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། བྱང་གི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤྲང་གསུམ་འདས་ནས་ལུགས་སྒྲོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མ་ཤར་བའི་གོང་དེར་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཞེས་བཤད། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཡང་ངེས་པར་བཅོ་ལྷའི་ཐོ་རངས་དང་གཟའ་འཛིན་ཡོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནང་གི་མངོན་བྱང་ནམ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱིས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་འཆར་རམ་ཞེས་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤུམ་རྩ་ཆང་ལ་རྩི་བ་གནང་བའི་ནང་དུ་ཡོད་ཅོད།། དེའང་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་འཛིགས་བྱེད་ཚྲོགས་རིམ་གཅེས་པ་བྲུག་གི་དམར་ཁྲིད་ལས། “འཛིགས་གསང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དཔའ་དག་བཅེགས་གྱི་དྲོར་བརྒྱས་སྒྲུ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་

¹ མངོན་བྱང་ནས་ ཤིང་དཔར།

² ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་སའོད་གསལ་འབྲུག་པ་འཛིགས་བྱེད་ཚྲོགས་རིམ་གཅེས་བྲུག་དམར་ཁྲིད། བཀའ་འབྲེལ་དཔའ་མ། ཤོག་གངས་ ༥༥ བཤེས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་འཛིགས་བུན་མོང་མིན་པའི་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཅན་གྱི་དྲོར་རྒྱས་ནི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་”

ལྷན་སྐྱེས་ལུས་པ་དེས་སྐྱེས་གསུང་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དཔལ་ལྷན་བཅེགས་པས། སེམས་དཔལ་
 དག་བཅེགས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། རིམ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱད་རིམ་གཙོ་བོར་སྐྱོད་
 དཔོན་པས། དེ་ལ་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་
 རྣམ་སྐྱད་ཏུ་བསྐྱོམ་བ་སྐྱུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ། དེའི་སྐྱེས་ཀར་ཨོ་བསྐྱོམ་བ་སྐྱུའི་ཡེ་
 བེས་སེམས་དཔལ། དེར་རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་བསྐྱོམ་བ་སྐྱུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ།
 རང་གི་རག་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་རག་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་འོད་དཔག་མེད་ཏུ་བསྐྱོམ་བ་གསུང་
 གི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ། དེའི་སྐྱེས་ཀར་ཨྲ་གསུང་གི་ཡེ་བེས་སེམས་དཔལ། དེར་
 རྒྱ་ད་བསྐྱོམ་བ་གསུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཡིད་དབྱེར་མེད་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ། དེའི་སྐྱེས་
 ཀར་ཨོ་བསྐྱོམ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་བེས་སེམས་དཔལ། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེས་རྒྱ་ད་བསྐྱོམ་བ་སྐྱེས་
 ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་གི་གནས་གསུམ་མཐ་སྟོང་གར་གཅིག་
 གི་ཐེག་ལེའི་ནང་གཅིག་བཞོད། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་ཏུ་ཁྱུ་ནས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཐེམ། དེ་
 རྣམས་འོད་ཏུ་ཁྱུ་ནས་ཡེ་བེས་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཐེམ། དེ་རྣམས་འོད་ཏུ་ཁྱུ་ནས་ཉིང་
 རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་རྒྱ་དའི་བར་དང་། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་
 འོད་གསལ་ཏུ་བཅུག་པའི་སྐྱེས་གསུང་སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱད་རིམ་
 གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་རྟོག་བརྒྱས་བྱེད་ཚུས་སྤར་དང་འབྲེལ། ཡང་གསུང་བཞད་
 གཅིག་ལ། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྐྱེད་དང་རང་གི་ལུས་
 ཀྱི་རྐྱེད་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་རྣམ་སྐྱད་ཏུ་བསྐྱོམ་བ་སྐྱུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ། དེའི་སྐྱེས་
 ཀར་ཨོ་བསྐྱོམ་བ་སྐྱུའི་ཡེ་བེས་སེམས་དཔལ། ཐེག་ལེ་ལ་ཨ་ཞུད་བསྐྱོམ་བ་སྐྱུའི་ཉིང་རེ་

འཛིན་སེམས་དབང་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ལ་དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིང་། དེ་རྣམས་གཅིག་གི་
 ཐུགས་ཀར་གཅིག་བཅེགས་ནས་བསྒྲོམ་བའང་ཡོད་ཆོད་ཡིན་སྟེ་མ་འཆར་གསུངས།
 འདི་བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བྱས་མི་ཆོག་པ་མེད་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤྱད་
 རིམ་བསྐྱངས་པའི་མཐར་མ་དག་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དེ་ནས་མཁའ་ལ་སྤྱིན་ལྟར་དག ། ཐུགས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སྤྱང་ཕྱོམས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 མཉམ་པར་བཞག་ཉི་མོ་སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མངོན་དུ་བྱས། དེའི་ཆེ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉིར་ཐོབ་འགག་པ། སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྫོགས་པ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ། མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་ནས་མཁའ་ལ་འཇུག་ལྟར་
 ཡལ་བ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འབྱུང་ངོ་། ། མདོ་ལུགས་མཐོང་སྟོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱང་
 ཅིག་མ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ཞི་མཐར་ལྷུང་ག་ལ་སྤྱིད་ཀྱང་ལུན་རིང་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 བ་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བས། “རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྤྱོད་
 བར་མཛད།” ཅེས་ཐུགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཉིར་དེ་འཛིན་ལས་བསྐྱང་
 བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་ལ། ཐུགས་ལུགས་ལ།
 “ཐུན་ནམ་ཡང་ན་ཆ་ཕྱེད་དམ། ཆ་གཅིག་ཆ་བ་ལོ་དང་ནི། བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་དག་
 ཏུ། ཡེ་ཤེས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་བྱ།” ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་བསྐྱལ་

༡ གསུང་ཀྱང་ བྱིད་དཔལ། མཛོད་དཔལ།

༢ མཉམ་པར་གཞག་ བྱིད་དཔལ།

༣ རྩེ་བཅུན། དུའུ་མ། འ་དཔལ་ཐུན་ཆ་བ་ཐུགས་པ། དུའུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་པ། འོག་གའངས་༢༡༥ནི།

༤ རྩེ་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་དཔལ་འཛིན། གཤིན་ཆེན་གཤིན་ཐུབ་ཐམས། འོག་གའངས་༢༡ནི། ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ་
 “ཐུན་ནམ་ཡང་ན་ཉིན་མཆོན་ནས། ཆ་ཕྱེད་ཆ་གཅིག་ལོ་དང་ནི། བསྐྱལ་བ་འབས་བསྐྱལ་བ་སྤྱོད་དག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྤྱོད་བས་གནས།”
 ཞེས་སོ།

པའི་བར་མཉམ་པར་བཞག་གྲང་མཉམ་བཞག་དེ་ལ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་
 ཐབས་ཤེས་བྱང་བར་ཅན་གྱི་ལག་རྟེན་ཡོད་པས་ཞི་མཐར་ལྷུང་བ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱུན་
 འཆད་པའི་ཉེན་མེད་ཅེས་སྐྱབས་མགོན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ནས་འདུ་ཁང་དུ་འཛིགས་ཤིང་བཅུ་
 གསུམ་མའི་དབང་གནང་བའི་སྐབས་སུ་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་གངས་
 མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གྱི་དོད་ཐུབ་སྐྱ་ལུས་བྱུ་བ་ཟེན་པས་གཟུགས་སྐྱ་
 མ་གྲུབ་པར་ཐབས་མེད་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་སྐད་ཅིག་བསྐལ་བ་
 དང་། བསྐལ་བ་སྐད་ཅིག་དུ་བསྐྱར་རུས་པས་གཞན་སྤང་ལ་བསྐལ་བ་གཅིག་འགོ་དཔོས་
 པའི་ངེས་པ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ལས་
 ལ་ཐོགས་འབྱེན་པའི་སྦྱོད་པའོ། དང་པོ་(དངོས་)ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་
 ཟུང་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་གྱི་སྟན་ཅིག་ཤིང་རྒྱུན་ལས་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་འགག་སྟེ་ལུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྱུ་བ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱང་པོ་རྟེན་པ་ལས་
 གོ་ས་ལོགས་སུ་ལོངས་སྐྱོད་རྟོ་རྗེ་འཆང་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
 སྐྱར་དངོས་གནས་སུ་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་པའི་
 སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཐོབ་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣལ་གྲོལ་ལས་ཐོབ་པ། དག་བཅོམ་
 ཐོབ་པ། འཁོར་བ་མ་སྤྱངས་པར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྟོ་རྗེའི་སྐྱ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་། འདི་དུས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤང་
 པ་དང་། དག་པའི་སྐྱ་ལུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་གྲང་ཟུང་འཇུག་གི་
 གཙོ་པོ་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་མ་ཐོབ་པས་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་མིན་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཁས་
 ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཡིན། ལུགས་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བས་ཉོན་མོངས་ལ་མཐོང་སྟོམ་གྱི་སྤང་བྱ་

༡ མཉམ་པར་གཞག་གྲང་མཉམ་གཞག་ བེད་དཔར།

གཉིས་མི་འབྲེད་པར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྦྲངས་ཀྱས། དེས་
 ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྦྲངས་པས་སྦྲར་བྱང་པོ་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆོག །གཞན་ས་རྫོང་
 བྲག་ལྷ་མིའི་ལུས་སོགས་བརྟན་གཤེད་རྩལ་སྤྲོད་པ་ལ་ཡང་གང་འདོད་དུ་འབྲུག་ཀྱས་
 པས་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོད་གྱི་བཀོད་པ་སྟོན་པའི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག །རྣམས་པའི་རྟེན་ལ་བརྟེན་ན་
 གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་བྱ་ཐམ་ལྡོན་ཤིང་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མཚོན་སྦྱལ་བ་རབ་འབྲམས་བཞེ་
 རས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཆོས་བསྟན་ནས་རྒྱུད་སྤྲོད་དགོས་པས་ཁྱ་མའི་
 སྤྱིའི་རྣམ་པ་རྣམས་པ་ཐ་མ་ཉོག་དང་སྦྱ་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས། “རྫོ་
 རྫོའི་སྦྱ་ལ་སྦྱེ་འཆི་མི་མང་འཡང་།”^༡ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་
 ཁྱ་མ་རྫོ་རྫོའི་འཆང་དུ་ལྷ་བ་ལ་གོ་བ་འཆང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་སྦྱ་རྣམས་པའི་ཁམས་
 ལས་བྱལ་བ་ཡིན་པས་ཐུགས་ཀ་ན་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་མོངས་སྦྱ་ཡོད་ཅེས་ཁྱི་དགེ་
 འདུན་ལུན་ཆོགས་གསུངས། ལོ་གྲུ་ཉུན་གྱི་པམ་མཐེང་པའི་གདུང་སྦྱ་མའི་སྦྱའི་ཕྱང་པོ་
 ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པས་ད་དུང་དེར་བཞུགས་ཀྱང་མིད། བྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
 དེར་ཐེབས་དུས་འདི་སྦྱ་གདུང་དང་གང་ཐག་གང་ཡིན་ཞུས་པས། མཉམ་བཞག་^༢པ་ཐེར་
 དགོས་རྒྱ་རེད་གསུངས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ལུས་ཉིད་པ་
 འཁོར་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྷང་སྦྱ་རོལ་པའི་རྫོ་རྫོའི་གསུངས། ལམ་འདིའི་གདུལ་
 བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱ་ཆེ་འདིའམ་བར་དོ་དང་། གཞན་བཞི་སྦྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་ཞིང་།
 ལྷ་ཀ་ལ་པོ་མོ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་བྱད་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་སྦྱ་ལུས་
 སྦྱེས་པའི་གཞུགས་སུ་ལྷང་དགོས། སྦྱ་ལུས་པ་དེས་སྦྲར་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་

༡ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

༢ བཅ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འབྲུག། ༡ རྒྱ་མཚོད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༦ན།

༣ མཉམ་བཞག་ ཤིང་དཔར།

ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་མངོན་ཏུ་བྱས་པ་ན་སྐྱེད་ག་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་
 དང་། ཟུགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་པའི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དཔལ་
 བར་འཕྲོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛོན་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་འོད་གསལ་དེ་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་
 ཐོབ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་ཆེ་དོན་ལ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 ཡིད་ངོར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས། དེ་ལ་བྱང་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་
 གིས་ཉེར་ལྟ་ཡོད། འདི་ནས་སྐྱེ་ཟུགས་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བས་མཉམ་
 རེས་གཉིས་ཀ་བྱང་འཇུག་པར་བཞག་ཆོག་སྟེ། རེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་དམ་འོད་གསལ་མངོན་
 གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཡོད་པས་སོ།། སློབ་པ་འཕགས་པ་རེས་ཐོབ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སློ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་ཅེས་ཁས་
 ལེན་པ་དང་འདི་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་བཅའ་ན་
 ཁུངས་རྟེན་རྒྱ་རེད། རེས་ཐོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 གི་ལྟ་སྒྲུལ་པ། བཟའ་བརྒྱུད་ལ་ལོངས་སྟོན། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་། རི་དྲགས་
 བཞོར་བ་སོགས་པར་བལྟས་ཆོད་ལ་འདི་མི་བྱེད་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་གང་བྱས་ཐབས་ཤེས་
 ཁུང་པར་བས་ཟེན་པས་མེ་ལ་བྱུད་ཡིང་བསྐྱན་པ་བཞིན་རྟོགས་པ་འཕེལ་བའི་ཁྲོགས་སུ་
 འབྱུང་། ལྟ་འདི་མི་སྒྲུལ་བྱ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་གསུང་ཟུགས་རྟེན་རབ་གནས་ཏུས་སློབ་མི་
 སློབ་ཀྱི་བྱང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་གནས་པར་སོས་ན་ལེགས། བྱང་
 འཇུག་པ་དེས་ངན་སོང་དགྲ་ག་བྲལ་བྱས་ན་གང་ཏུ་སྒྲིེས་ཀྱང་འདེན་ཐུབ་ཅེས་ཁྱི་ཆེན་དག་
 དབང་བཟ་ཤིས་པའི་གསུང་ཟེན་གྱིས་ལས་འབྱུང་། ཁུང་གི་སློ་སྒོས་རྒྱ་མཆོས་དགེ་འདུན་
 འདུ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཅི་འདྲ་དགོས་ཞེས་ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པར་ཁྱུས་པས། དེའི་དབང་གིས་འདུས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་གནས་དམན་པ་གང་
 དུ་སྒྲེས་ཀྱང་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་འདོན་སྤྱོད་པ་དགོས། དེད་ཀྱིས་བཟུ་ཤིས་དགོ་འཕེལ་
 བས་སྤྱོད་པས་དགོ་འདུན་ཡང་ཁྱི་ཁྱག་བརྒྱད་འདུ་བའི་མཆོན་མ་ཤར་གསུངས། མཆོན་
 ཉིད་ལྷ་ཆང་ལ་ཁྱུས་ཆོག་སོགས་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་དགོས་དབང་ངམ་སྤྱོད་པ་
 རང་གི་ཡིད་ལ་ཤར་ཆོད་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱུག་གམ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་སྤྱོད་
 པ་རེ་དང་སྤྱགས་ནས་ས་བཅུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྷག་མས་ཤེས་སྤྱོད་སྒྲོར་དགུ་རིམ་
 བར་སྤྱོད་པ་ཡིག་ཆ་པལ་ཆེར་དུ་གསལ། དྲགས་པོ་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་ཚིགས་རིམ་
 ལས་སྤོམ་ལས་སྒྲོར་དགུ་ཐབས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོམ་པ་མཐའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་པར་འདོད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་གོང་དུ་ཞུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་དེ་སྟེད་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐིམ་པ་ཤེས་སྤྱོད་ལས་འོས་མེད་པས་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྤྱོད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའང་འདིས་འགྲུབ། སྤྱིར་སྐབས་
 འདི་དག་གི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་ལམ་ཡང་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་ཐོགས་འབྱེན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། ཚིགས་རིམ་པས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་གསུམ་སྟེ། སེམས་དཔེན་པས་སྤྱོད་པས་དང་། སྤྱོད་པས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 དང་། སྤོམ་པའི་ལུང་འཇུག་པས་མི་སྤོམ་པའི་ལུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་སྤོམ་
 བཅས་ནི་ཁང་པ་སྤྱོད་ཐོག་གི་འོག་མ་བཟའ་བརྟུང་གཡོས་ཁང་། བར་མ་ཉེར་སྤྱོད་ཁང་།
 སྟོང་མ་གཞལ་ལས་ཁང་གི་རྣམ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གདན་དང་། དེར་ཆོགས་
 པ་མཉམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་ལྷ་གངས་པོ་སོའི་ཆས་སུ་ཞུགས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་
 ལ་གནས་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་ཆོགས་འཁོར་ཆེན་པ་དུག་ལྷན་དུ་རོལ། ལྷན་

༡ རྒྱུག་བཅོ་བརྒྱད་ མཛོད་དཔར།

༢ གཅིག་ཆར་ མཛོད་དཔར།

ལྷར་སྤྱ་དང་སྤྱའི་ལན། གར་དང་གར་གྱི་ལན། བར་དང་བར་འི་ལན་སོགས་འདྲི་ཡོན་
 ལ་རོལ་པའི་སྤྱད་པ་རྒྱ་ཆེན་སོས་བདེ་སྤྱང་གི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་དེ་གང་སྤང་སྤྱང་བ། སྤྱང་
 བ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷ་སྤྱར་འཆར་བའི་ནལ་འཕྲོར་བྱན་བཞིར་བསྐྱབ་པས་ལམ་ལ་སོགས་
 འབྱེན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། ། སྤྱོས་མེད་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས་རྒྱས་པ་མལ་ཆེར་
 སྤར་དང་འབྲ། འབྱིང་རིགས་ལྡེ་ལྷ་གངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བསྐྱས་པ་ལས་རྒྱ་གཅིག་དང་
 ལྷ་ཅིག་སྤར་ལྷར་སྤྱད་པའོ། ། ལིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ནི་བཟའ་བཅུང་། གཉིད། བཤང་གཅིར་
 འཕྲོ་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལས་མེད་པར་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱང་
 ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་འདེ་ཆེན་སྤྱབས་རྒྱས་ཏེ་སྤྱང་ཉིད་གྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་གོ་ཆོད་
 པས། སྤྱང་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཐ་སྤྱད་སྤྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་མཐར་ཐུག་
 འདི་ཡོན་ནོ། ། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱབ་ཆེན་བརྒྱད་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་སྤྱོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱད་
 བ་སྤྱང་བ་ལ་ལྡེ་རྒྱལ་གསལ་སྤང་མ་པོར་བའི་རྫོགས་པ་གདེངས་སུ་རྒྱད་པ་དགོས་
 ལིང་། རྫོགས་པའི་གནས་ཆེ་བས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་མི་རུང་ལ་དབྱེད་རྒྱ་
 ཡང་མང་། སྤྱོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་མཁའ་གསང་བསྐྱབས་ཏེ་པན་
 ཚུན་སྤྱར་བ་དང་། བྱ་ག་ཡི་གེ་མཉུ་གྱིས་བཀག་ནས་བྱང་སེམས་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྤྱིལ་ཀྱང་བཞི་ལྷན་སོགས་མན་ངག་ལྷར་དགོས་ཀྱི། ཐ་མལ་པ་ལྷར་
 བསྐྱེན་ག་ལ་རུང་། རུ་མོ་རུ་བའི་ནལ་ཐར་བྱངས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐུན་པར་གྲགས་
 ཆེ་ཞིང་། མཛད་པ་ལ་དཔག་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡོན་པ་འབྲ་གསུངས།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་བྱང་འཇུག་པ་དེས་དབང་
 ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་སོགས་མི་སྤོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་མཆན་མ་མཐོང་བ་ན་
 ལྷ་མ་ལས་དབང་བཞི་པའི་གདམས་པ་ནོད། རང་གིས་སྤྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་

སྒྲིམས་པར་ཞུགས་བཞིན་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པར་བཞག་པས་⁹སྒྲིག་རྒྱ་ནས་སྒྲོབ་པ་
 མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲིམ་ལམ་རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བྱི་ནང་གི་མཛོན་བྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟ་
 ཞིང་སྤ་བ་བྱད་པར་སྤངས་ནས་ཁྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱེ་དང་། མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་མོངས་སྒྲིད་རྫོགས་སྐྱེ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་
 མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་
 ཉིད་ལ་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྐྱལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱམ་འཁོར་བ་མ་སྒྲོངས་པར་དུ་འབྱེད་པ།
 མཐུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རི་ལྷ་རི་སྒྲིད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་གཟིགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། དེ་འབྱུང་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་
 སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་འཇུག་ཐོབ་པ་སྔན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་རྒྱུ་དུ་འཇུག་པའི་ཡ་གཉིས་སོ་
 སོར་སྐྱབ་དགོས་པས་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་པ་སྔན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྐྱེ་དེ་གང་ལས་
 སྐྱབ་པའི་གཞི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་སྔན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་གང་འོད་གསལ་དུ་
 དག་པར་བྱས་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྔན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་གང་ལས་
 སྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུར་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཐིམ་པའི་སེམས་དཔེན་མཐར་
 ཟུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྔན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྐྱ་ཅེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོག་ཚལ་གྱིས་རྩ་
 མདུད་པལ་ཆེར་གྲོལ་ཉེ་རྒྱུར་རགས་པ་རྣམས་དབྱེ་མར་ཐིམ་པའི་རག་དཔེན་སྔན་དུ་འགྲོ་
 དགོས། དེ་ལ་ནོར་བུའི་དབྱུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱུད་པའི་རྩ་ཉིད་དབྱུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་
 བརྟན་པར་བྱེད་པ་ལུས་དཔེན་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྔན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྐྱུངས་གཞི་
 རྒྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་དབང་ཐོབ་

⁹ མཉམ་པར་གཞག་པས་ ཤིང་དཔལ་།

⁹ གཅིག་ཆར་ མཛོན་དཔལ་།

ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྤྱི་ཤེས་གི་དམ་ཚིག་བསྐྱར་བ་དགོས། བྱང་ཆུབ་
 གི་སེམས་དང་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ནལ་འཁྱོར་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་ཡོང་
 བས་སེམས་གཉིས་ལ་སྒྲོ་སྒྲངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་
 ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རིས་འབྱུང་དགོས། དེ་ལ་ཆེ་འདི་སྤྱིའི་སྒྲུང་ལས་ལས་ལོག་ནས་སྤྱི་
 སྒྲོང་དགེ་སྤྱོད་ལ་བཅོན་པ་དགོས། དེ་འབྲུ་བའི་སྟོན་མོང་དང་སྟོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་
 གི་གནད་རིག་ནས་ངོ་མོ་མ་ཁོར། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས། གངས་མ་ཆད་པར་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
 པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་
 བས་སོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བཅོན་པ་ལ་རགས་ལས་ཤིང། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་འདི་ནི་མགོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཆུང་ནས་མཐུག་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་
 ལམ་ཆ་ཆང་བ། གཏུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་
 སངས་རྒྱུ་བའི་ཐབས་ཆ་ཆང་ལ་མ་ཁོར་བ་ཡིན་ལགས་ཞེས་མཐུག་འདི་ལྟར་རིས་ཅན་
 དུ་གནང་བས་ཡིན་ལགས་ཞེས་ཐག་བཅད་པ་ཉམས་སྒྲོང་གི་གསུང་ཡིན། དེ་ལྟར་མདོ་
 སྟགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་ཚིགས་དང་མཇུག་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྟེན་པ་ལ་ཟན་ཆང་གཅིག་
 གི་འདུལ་ཤེས་མེད་པར་ཡལ་བར་ཐོར་ན་རང་གིས་ཁོངས། ཅི་བྱས་ཆེ་འདིའི་ལག་ཆ་འབའ་
 ཞིག་དུ་སོང་བ་མཐར་གཏུགས་ན་སྟོ་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ཐུག། འདོད་རྒྱུང་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་བྱངས་ཡོངས། ཆེ་འདིའི་སྟོ་རྒྱལ་གྱི་མཐོ་དམན་ཅམ་ལ་ངེས་པ་ཅི་
 ཡོད། འཆང་རྒྱ་བ་ལས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྐྱེད་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ན་བདེ་སྟོམ་པ་
 ཡང་སྐྱེ་སྤིང། སྐྱེ་འཆི་མེད་ན་དེ་ལུགས་བྱས་པས་ཆོག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་མི་བརྟན་
 པ་ལ་བསམ་ནས་སྒོ་ཆོས་སུ་བསྐྱུར་དགོས། ཆོས་རིམ་གཉིས་ཟབ་ཀྱང་ལམ་སྤེམ་སྤེམ་

༡ མི་ཡོངས་པས་ མཛོད་དཔལ།

༢ སངས་རྒྱུ་བ་ མཛོད་དཔལ།

སྐྱུ་བ་གཞི་ཡིན་པས་ཉམས་སྐྱོང་ཆད་ལྡན་སྐྱེས་ན་ལས་སྤྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་སྤྱི་ཞིང་བརྟན་ལ་
 འཁྱུལ་མེད་ཡོང་བས་ལས་འོག་མ་རྣམས་གཙོ་བོར་ལག་ལེན་དུ་ཅི་ཐེབས་བྱས། བོང་མ་
 རྣམས་ཀྱང་མ་དོར་བར་སྐྱོན་དེ་བཞིན་སྒྲོན་ལས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ན་མེགས། བྱིད་
 ཐམས་ཅད་ཆར་ཕུད་རྒྱན་ཆགས་སུ་དཀའ་བས་མོ་ཅམ་རེས་འགྲོ་ལུགས་ཤེས་དགོས།
 དཔེར་ན་བསྐྱེད་བྱའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར་དུ་གཟུགས་སྤྱི་ཅི་རྒྱུ་ལྟ། གཟུགས་ལ་
 ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་སོགས་བརྟན་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རགས་པ་དེ་ཡིད་ལ་བཞག །
 བྱིད་སྐྱོང་ནའང་ལུས་དཔེན་གྱི་དམིགས་སྐྱོར་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་བསྐྱེད་པ་དག་དཔེན་
 ལ་སྐྱགས་འཁོར་ཡོད་མེད་གང་རུང་དེ་ལྟ་བུ། རྒྱུད་དགའི་རྫོང་བརྒྱས་རེས་མོས་སོགས་
 རང་ཉམས་དང་སྦྱར་ཏེ་བརྗེད་འགྲོ་བའི་རིགས་ཅུལ་དུ་འདོན། ཐེལ་བ་ཅི་ཅམ་ཆེ་ཡང་
 ཡིད་ཀྱིས་མ་བོར་ཅམ་རེ་བྱ། ལས་དང་པོ་པས་རྫོགས་རིམ་ལ་བག་ཆགས་ཅམ་རེ་འཛོག་
 བ་ཞོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
 གསུམ་བྱུང་། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བརྒྱད་ཤར། འོད་གསལ་དུས་སྐྱོང་ཉིད་ལ་མཉམ་
 བར་བཞག ། དམིགས་པས་གཏུམ་མོ་འབར། སྤྱི་བོའི་བྱང་ལེམས་ཁྱེན་སྐྱེད་འབྱུང་
 ལྟོག་གི་དགའ་བཞི་བྱངས་པའི་མོས་པ་སོགས་སྐྱག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འབྲ། ལག་
 རྗེས་ལའང་འཆི་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་གར་ཐེམ་སྟེ་དཔེའི་འོད་གསལ་གར་
 བའི་མོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་མ་དག་པའི་སྤྱི་མའི་སྦྱར་བཞེངས། བྱང་པོ་རྟེན་
 བར་ཞུགས་ཏེ་རྗེས་སོབ་ཀྱི་སྐྱོད་པ་བསྐྱེད་ས། མ་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་སྐྱེད་ནས་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ཐོབ། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་ལས་དག་པའི་སྤྱི་མའི་སྦྱར་བཞེངས། སྦྱར་ཡང་
 འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་ནས་རྟགས་པ་རྒྱུད་འདུག་ཐོབ། སྐྱོད་པ་དང་སྐྱེད་ནས་ཤེས་སྤྱི་བ་

༡ ཡོངས་བས་ མཛོད་དབར།

༢ སྐྱོངས་ནའང་ སིང་དབར།

༣ མཉམ་བར་གཞག། སིང་དབར།

རིམ་པར་སྤངས། མཐར་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་ཐོབ་པའི་མོས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤར་
 སྤང་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲོང་དགོས། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདིའི་སྤང་ནས་
 ཤར་སྤང་བྱས་ན་དོན་འདུས་ཆེ་ཞིང་འཆར་བདེ། དེ་ལྟར་སྤངས་པས་སྤྱི་བརྗེས་མར་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་
 ཡོད། མདོར་ན་ཆ་རེ་རེ་ལའང་ལམ་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ན་སྤང་བྱ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས། ཐོབ་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གནད་ཆོང་བས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་
 ཡིན། དེ་དག་སེམས་ལ་བཟུང་ནས་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་བཀའ་གདམས་
 གོང་མས། མིག་རྒྱུང་བསྐྱང་།¹ ཡིད་རྒྱ་བསྐྱེད། ཁོང་སོ་སྒྲོད་ཅེས་ལམ་རིམ་སྐྱབས་སུ་
 གསུངས་པ་རིམ་གཉིས་ལ་སྤྱར་ན་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པས་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་ཤོར་ཁོངས་སུ་
 མ་ལུས་པར་གོ་བ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤ་ཆེ། དེ་ལྟར་རྒྱན་པའམ་རྒྱ་རེ་ཆོར་གཅིག་ཅན་
 པར་བྱས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས། “སྤྱི་བ་ཀུན་ཏུ་ལུས་དང་སྒོག་ལ་ཡང་། མི་ལྟ་
 སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་བཟུང་ནས།”² ཞེས་སོགས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཉེན་འདི་
 འདྲ་ཉེན་མའི་སྐར་མ་ལྟར་དགོན་པས་སྤྱི་གསུམ་ལམ་འབྱེད་ཀྱི་གནད་ཅན་ནས་སེམས་
 ཁོར་འཁྲོད་པར་བྱས་ཏེ་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྤགས་བྱང་དུ་འདུག་པའི་ལམ་བཟང་
 ཅི་མ་མེད་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་ན་རབ། མ་མཐའ་བཀ་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐེབས་ངེས་རེ་མེད་
 མི་རུང་དུ་གཤ་ཆེ་བས་ཡིད་ལ་བཅངས་དགོས་གསུངས་སོ། “མད་བྱང་ལམ་འདི་རང་
 ཉིད་གཅིག་ལུས་ཀྱང་། འོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་རུབ་རྒྱས་ལྱེད་ཅིང་། ལམ་འདིས་རྫོ་རྗེ་
 འཆར་གི་གོ་འཕང་ལ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་བདེ་སྤག་འགོད་པར་ཤོག །”³ ཅེས་དཔལ་གསར་བ་

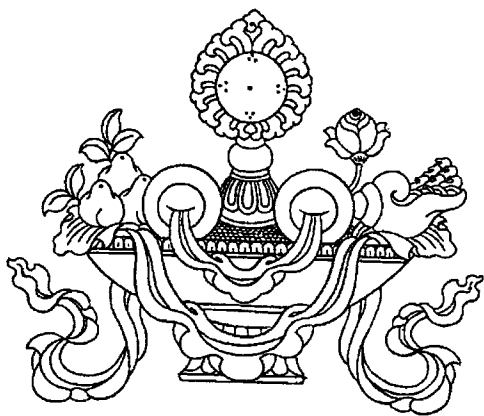
¹ ཉམས་སུ་ལེན་ མཛོད་དཔར།

² མིག་རྒྱུང་བསྐྱང་ མཛོད་དཔར།

³ མཁས་བླ་མ་དཀོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འདུམ། ཉ་གསུང་མོར་བྲ། རྣམ་དག་གདམས་རིམ་ གཏོང་དཔར། ཤོག་གངས་(ནང་ལམ་བྱང་
 པའི་ནང་ནས་ཆོག་ཀྱང་ལྷི་མ་རྩེ་མི་འདྲ་སྤེ། ‘མ་བཟླ་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་བཟུང་ནས།’ ཞེས་སོ།

⁴ རྒྱུད་སྤྱད་ཆོས་སྤྱོད། ཡོད་དང་སོ། ཁང་རྒྱུད་པ་ཆོས་དབང་ལྔགས་པ། འཛིགས་ལྟེན་སྒྲོན་ལམ་ འདུལ་དཔར། ཤོག་གངས་(ནང་ལམ་བྱང་

འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བསྟོན་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་།
 རིམ་གཉིས་ཀྱི་གདམས་པའི་བར་མཛོད་འཛིན་པ་རྒྱ་བལ་སྤྱོ་བའི་དབང་ལྷལ་ཡེ་ཐུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་བྱིན་ལས་འདིའི་ཉམས་ཁྱིད་ཐོབ་པའི་སྐབས་བརྟེན་
 ཐོ་ཅུང་བད་ཀྱིས་བ་ལ། བྱིས་སུ་རྒྱ་མ་དོ་རྟེ་འཆང་ཡབ་སྐུ་ལྷུ་གུ་གིས་དེ་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད་ཆོག་པའི་
 བཀའི་གནང་བ་སྤྱི་པོར་སྤུལ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་པོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་སྟོང་ཤེས་རབ་བྱ་མཆོས་ཟིན་ཐོ་སྤྱོ་
 བྱི་རྒྱལ་སྟོགས་བརྟེན་སྤྱོ་བལ་པ་ལ་རང་གི་སྟོན་བྱིས་སྤྱལ་པ་དང་། ཞལ་ཤེས་རྒྱལ་གསལ་བར་
 བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལ་སྤྱི་བ་པར་མི་འཕྱར་ཞིང་། ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་མ་རྟག་པའི་ལྷུ་བཅེ་
 བས་རྟེས་སུ་བཟུང་སྟེ། དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་ལྷལ་གྱི་པ་བརྒྱ་ལྷག་གང་ནས་གསལ་གསལ་པའི་
 ལམ་བཟང་འདི་དང་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་། བརྟན་པའི་སྟོང་པོ་རྟེ་མ་མེད་པ་བཤད་སྤྱོད་བྱང་གིས་
 མོ་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མདྲ་ཡི།།

ཕྱི་རྒྱུ་དང་པོ།

དབར་མ་ཁག་གཉིས་མཚུངས་བསྟར་བྱས་པའི་བསྟར་འབྲས་རེུ་མིག

དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་བསྟེན་རིམ་གྱི་བསྟར་འབྲས་རེུ་མིག

ཨང་།	ཤིང་དབར།	ཤོག་གྲངས།	མཛིང་དབར།	ཤོག་གྲངས།	དེའི་གཞུགས་ཤོག་གྲངས།
1	ཐུན་མོང་བ་	༣ན ༩	ཐུན་མོང་བ་	༣ན ༩	༥། ༩
2	རྒྱུད་དེ་	༤ན ༣	རྒྱུད་དེ་	༤ན ༤	༡། ༤
3	ཕྱན་བརྒྱན་	༤ན ༩	ཕྱན་རྒྱན་	༤ན ༤	༡༠། ༡༣
5	འབྲེལ་བ་	༤བ ༡	འབྲེལ་བ་	༤བ ༤	༡༡། ༤
6	ཞི་རྒྱ་རྒྱ་ཉིས་	༡ན ༥	ཞི་རྒྱ་རྒྱ་ཉིས་	༡བ ༩	༡༣། ༣
7	མིང་ཡའི་	༡ན ༩	མི་ཡ་	༡བ ༡	༡༤། ༡༡
9	རྫོག་རྫོན་	༡ན ༣	རྫོག་རྫོན་	༡བ ༡	༡༤། ༡༡
10	ཅིག་ཅར་	༡བ ༤	གཅིག་ཅར་	༤ན ༤	༡༥། ༡༤
11	ཀ་ཡའི་	༤ན ༤	ཀ་ཡའི་	༤བ ༣	༡༤། ༡༩
12	ཀ་བ་དེ་	༤ན ༤	ཀ་བ་དེ་	༤བ ༣	༡༤། ༡༣
13	ཀ་བ་ཞེས་	༤ན ༤	ཀ་བ་ཞེས་	༤བ ༣	༡༤། ༡༣
14	འདྲོང་ལོས་	༤བ ༡	མཛོད་ལྷུས་	༡༠ན ༡	༡༡། ༡
15	འཁྲུངས་ཡུང་	༤བ ༩	འཁྲུངས་ཡུང་	༡༠ན ༡	༡༡། ༡
16	བསྐྱེད་ལྷེ་	༡༠བ ༩	བསྐྱེད་ལྷེ་	༡༡ན ༩	༡༤། ༤
18	ལྷུ་ལ་བས་	༡༡ན ༤	བསྐྱེད་ལྷེ་	༡༡བ ༡	༡༠། ༤
19	ཕྱན་བརྒྱན་	༡༡བ ༩	ཕྱན་རྒྱན་	༡༩ན ༣	༡༠། ༡༤
20	ད་ལྷ་མཛད་རྒྱུད་	༡༡བ ༥	ད་ལྷ་མཛད་རྒྱུད་	༡༩བ ༡	༡༡། ༡༠
21	ཕྱན་བརྒྱན་	༡༡བ ༤	ཕྱན་རྒྱན་	༡༩བ ༩	༡༡། ༡༩
22	བསྐྱེད་བརྒྱན་	༡༩ན ༣	ཕྱན་བརྒྱན་	༡༩བ ༥	༡༩། ༡
23	ཡོང་བས་	༡༩བ ༡	ཡོངས་བས་	༡༣ན ༣	༡༩། ༡༣
24	ཐབས་ཀྱིས་ཞེས་	༡༩བ ༡	ཐབས་ཀྱིས་ཞེས་	༡༣ན ༣	༡༩། ༡༣
25	ཀྱིས་རྒྱུད་	༡༩བ ༩	ཀྱིས་རྒྱུད་	༡༣ན ༤	༡༩། ༡༤
26	ལྷ་ཞེས་	༡༤ན ༤	ལྷ་ཞེས་	༡༤ན ༩	༡༤། ༡༣
27	གཟན་ཤེས།	༡༤ན ༥	གཟན་ཤེས།	༡༤ན ༤	༡༤། ༡༤
28	ཡོང་གསུངས།	༡༤བ ༡	ཡོངས་གསུངས།	༡༤བ ༡	༡༡། ༡༤
29	བ་ར་ཏ་ནི་	༡༤བ ༤	བ་ར་ཏ་ནི་	༡༤བ ༤	༡༤། ༡༠
30	བ་ར་ཏ་ནི་	༡༤བ ༤	བ་ར་ཏ་ནི་	༡༤བ ༤	༡༤། ༡༡
31	མིང་ཡའི་	༡༤བ ༤	མི་ཡའི་	༡༤བ ༤	༡༤། ༡༡
32	ར་བ་ལ་རྒྱུད།	༡༤ན ༡	ར་བ་ལ་རྒྱུད།	༡༤ན ༤	༡༤། ༡
33	མགོ་རྒྱལ་ཡོང་	༡༤ན ༣	མགོ་རྒྱལ་ཡོངས་	༡༤ན ༤	༡༤། ༡༠

34	ཡོང་ཐབས་མེད།	༡༩ན་	ཡོངས་ཐབས་མེད།	༡༩ན་	༣༩༡༡
35	མི་ཡོང།	༡༩བ་	མི་ཡོངས།	༡༩ན་	༣༩༡༡
36	ཉམས་ཆག་	༡༩ན་	ཉམས་ཆགས་	༡༩བ་	༣༩༡
37	འགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩ན་	མགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩བ་	༣༩༩
38	འཆར་རྒྱ་ལེ་	༡༩བ་	མངས་རྒྱ་ལེ་	༡༩ན་	༣༩༡༠
39	འབྲང་	༡༩བ་	འབྲང་	༡༩ན་	༣༩༡༡
40	དགོ་རྒྱུ་	༡༩ན་	དགོ་བསྐྱེད་	༡༩བ་	༣༩༡
41	མན་ཡོན་དགའ་བ་	༡༩བ་	མན་ཡོན་དགའ་བ་	༡༩ན་	༣༩༡
42	ལུ་བཀུན་	༡༩ན་	ལུ་བཀུན་	༡༩བ་	༣༩༡
43	གང་ཡོང་ཞེས་	༡༩ན་	གང་ཡོངས་ཞེས་	༡༩བ་	༣༩༡
44	བསྐྱེད་དགོས།	༡༩བ་	བསྐྱེད་དགོས།	༡༩བ་	༣༩༡
45	རྫོང་འཆར་གས་གསུངས་	༡༩ན་	རྫོང་འཆར་གས་གསུངས་	༡༩ན་	༣༩༡
46	འགོ་བཤེས་	༡༩བ་	མགོ་བཤེས་	༡༩བ་	༣༩༡
47	མེ་ཆེན་པོ་	༡༩ན་	མེ་ཆེན་པོ་	༡༩བ་	༣༩༡
48	བཀུན་བསྐྱེད་	༡༩ན་	བཀུན་བསྐྱེད་	༡༩བ་	༣༩༡
49	ཡུངས་ཀར་	༡༩ན་	ཡུངས་ཀར་	༡༩བ་	༣༩༡
50	རྫོང་གསུངས་ཀྱི་རྫོང་	༡༩ན་	རྫོང་གསུངས་ཀྱི་རྫོང་	༡༩བ་	༣༩༡
51	འགོ་ཆེན་པོ་	༡༩བ་	མགོ་ཆེན་པོ་	༡༩ན་	༣༩༡
52	འདྲ་ལྟ་	༡༩ན་	འདྲ་ལྟ་	༡༩བ་	༣༩༡
53	མ་འོངས་པ་	༡༩ན་	མ་འོངས་པ་	༡༩བ་	༣༩༡
54	ཕྱི་མའི་	༡༩ན་	ཕྱི་མའི་	༡༩བ་	༣༩༡
55	མ་ཕྱི་	༡༩ན་	མ་ཕྱི་	༡༩བ་	༣༩༡
56	ཕྱིངས་སྐྱོང་	༡༩བ་	ཕྱིངས་སྐྱོང་	༡༩ན་	༣༩༡
57	འཆར་རྒྱ་རུང་	༡༩ན་	མངས་རྒྱ་རུང་	༡༩བ་	༣༩༡
58	འགོ་མཁུག་	༡༩ན་	མགོ་མཁུག་	༡༩བ་	༣༩༡
59	སྐྱོང་མི་དེ་ལས་	༡༩བ་	སྐྱོང་མི་དེ་ལས་	༡༩ན་	༣༩༡
60	སྐྱེས་ནས་	༡༩བ་	སྐྱེས་ནས་	༡༩བ་	༣༩༡
61	མ་སྐྱེས་	༡༩བ་	མ་སྐྱེས་	༡༩བ་	༣༩༡
62	མི་འདྲ་བ་ཡོང་བའི་	༡༩ན་	མི་འདྲ་བ་ཡོང་བའི་	༡༩བ་	༣༩༡
63	དར་དབྱེད་ནི་	༡༩ན་	དར་དབྱེད་ནི་	༡༩ན་	༣༩༡
64	འཆར་མས་ལོས་	༡༩ན་	མཆར་མས་ལོས་	༡༩བ་	༣༩༡
65	སྐྱེས་པས་	༡༩ན་	སྐྱེས་པས་	༡༩བ་	༣༩༡
66	སྐྱེས་པས་	༡༩ན་	སྐྱེས་པས་	༡༩བ་	༣༩༡
67	ཐེགས་ཡོང།	༡༩ན་	ཐེགས་ཡོངས།	༡༩ན་	༣༩༡
68	འགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩ན་	མགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩ན་	༣༩༡
69	འགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩བ་	མགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩བ་	༣༩༡
70	འགོ་	༡༩ན་	མགོ་	༡༩བ་	༣༩༡

71	མཆུག་འཁྲིངས་པ་དགོས།	3339	འཆུག་འཁྲིངས་པ་དགོས།	3466	4491
72	ཨ་ཁ་ལྷོ་	3336	ཨ་ཁ་ལྷོ་	3694	609
73	བཟླ་གཟླ	3359	བཟླ་གཟླ	3659	604
74	ཡོང་བས་	3356	ཡོངས་བས་	3654	6092
75	རྩ་ད་ལྷ་ལྷ་མེ་	3636	རྩ་ད་ལྷ་ལྷ་མེ་	3233	694
76	ཐྱིགས་དམ་པ་	3659	འཐྱིག་དམ་པ་	3236	6999
78	ཐིན་བཟུབ་	3656	ཐིན་ཟུབས་	3256	694
79	བྱང་བ་	3439	བོང་བ་	3439	6992
80	རེས་དྲན་ལ་	3439	རེས་དྲན་ལ་	3439	639
81	དགེ་སྤྱོད་ཀྱིས་	3436	དགེ་བསྤྱོད་ཀྱིས་	3434	634
82	གཞན་ཀྱིས་སྤྱོད་	3639	གཞན་ཀྱིས་བསྤྱོད་	3633	6696
83	རྩྭ་པ་	3656	རྩྭ་པ་	3654	669
84	འགོ་བརྩམས་	3639	མགོ་བརྩམས་	636	6690
85	མཚོང་གཏོར་བསངས་	3633	མཚོང་གཏོར་བསངས་	6369	209
86	ཐུ་བྱི་ལྷ་ལྷ་	3634	ཐུ་བྱི་ལྷ་ལྷ་	6363	204
87	འབྲེལ་བ་	6039	འབྲེལ་བ་	6334	294
88	རྒྱས་པར་ལྷུ་ལ་	6033	རྒྱས་པར་བལྷུ་ལ་	6333	2996
89	གཞོན་པ་	6056	བཞོན་པ་	6636	234
90	འགོ་རྩམ་པ་	6639	མགོ་རྩམ་པ་	6233	2993
100	སྤྱ་བསྟར་བྱུགས་རྩི་རྩི་	6659	སྤྱ་བསྟར་རྩི་རྩི་	6333	2699
101	སེམས་ཀྱི་	6454	སེམས་ཀྱིས་	6636	9993
102	སྤྱང་སངས་	6639	སྤྱང་སངས་	6633	999
103	མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་	6659	མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་	4334	996
104	སྤང་བྱའི་	6633	སྤངས་བྱའི་	4336	9990
105	འགོ་བརྩམས་པས་	4039	མགོ་བརྩམས་པས་	4334	966
106	ཚ་བྱང་	4939	ཚ་བྱངས་	4654	6094
107	སྤྱང་སངས་	4954	སྤྱང་སངས་	4453	692
108	བརྒྱན་པས་འི་ཡིག་	4956	རྒྱན་པས་འི་ཡིག་	4456	6990
109	རྩམ་པ་ཅན་	4934	རྩམ་ཅན་	4666	636
110	མ་སྒྲེབ་	4959	མ་སྒྲེབ་	4659	6393
111	པར་ཤར་བ་	4959	པར་ཤར་བ་	4659	6399
112	ཐོས་བསམས་རྒྱུ་ལས་	4336	ཐོས་བསམས་བརྒྱུ་ལས་	4236	642
113	ཡོང་བ་	4359	ཡོངས་བ་	4259	6499
114	ཁམས་གང་	4353	ཁམས་གང་	4253	6492
115	ཡོང་བས་	4633	ཡོངས་བས་	4433	6693
116	འཁོར་	4454	འཁོར་	4656	6694
117	སྤྱག་ཤེས་	4633	སྤྱག་ཤེས་	6034	9092

118	ལྷ་ལྷི	༡༩ན༧	ལྷ་ལྷི	༩༠ན༧	༡༠༠༡༡༠
119	དབྱུག་པ་བསྟན་	༡༩བ༣	དབྱུག་པ་བསྟན་	༩༠བ༧	༡༠༡༡
120	བྱུག་པའི་	༡༩བ༣	བྱུག་པའི་	༩༠བ༩	༡༠༡༡
121	མེད་པར་	༡༩ན༧	མེད་པར་	༩༠བ༡	༡༠༧༡
122	འབྲེལ་བ་	༡༩བ༡	འབྲེལ་བ་	༩༠བ༧	༡༠༧༡༡༠
123	བསྟན་བྱུ་	༡༩བ༡	བསྟན་བྱུ་	༩༠བ༧	༡༠༩༡
124	བསྟན་བྱུ་	༡༩བ༧	བསྟན་བྱུ་	༩༠ན༡	༡༠༩༡༡
125	བསྟན་བྱུ་	༡༩བ༩	བསྟན་བྱུ་	༩༠ན༧	༡༠༩༡༡
126	བསྟན་བྱུ་	༩༠ན༣	བསྟན་བྱུ་	༩༠བ༡	༡༠༩༡
127	འགྲེལ་པ་	༩༠ན༧	འགྲེལ་པ་	༩༠བ༧	༡༠༩༡༧
128	སྟན་བྱུ་	༩༠བ༧	སྟན་བྱུ་	༩༠ན༧	༡༠༩༡༡
129	འབྲེལ་བ་	༩༠བ༩	འབྲེལ་བ་	༩༠ན༩	༡༠༩༡༡
130	སྟན་པར་གྱིས་	༩༡བ༩	སྟན་པར་གྱིས་	༩༠ན༩	༡༡༠༡༩
131	བྱུགས་པས་	༩༡བ༧	བྱུགས་པས་	༩༠ན༩	༡༡༧༡
132	ཀ་བ་	༩༡ན༡	ཀ་བ་	༩༠བ༩	༡༡༩༡༩
133	དཔངས་སྟུ་ཆ་སྟན་	༩༡བ༣	དཔངས་སྟུ་ཆ་སྟན་	༡༠བ༡	༡༡༩༡
134	ཀ་བ་ཤེས་རིས་	༩༡བ༧	ཀ་བ་ཤེས་རིས་	༡༠བ༧	༡༡༩༡
135	བཞེགས་པའི་	༩༡བ༧	བཞེགས་པའི་	༡༠བ༧	༡༡༩༡
136	ཀ་ཆར་	༩༡བ༩	ཀ་ཆར་	༡༠བ༧	༡༡༩༡
137	ཀ་བ་	༩༠ན༩	ཀ་བ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
138	བཞེགས་པའི་	༩༠ན༩	བཞེགས་པའི་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
139	ཀ་བ་	༩༠ན༩	ཀ་བ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
140	མ་རྩ་	༩༠བ༡	མ་རྩ་	༡༠ན༩	༡༡༩༡
141	ཕྱི་ཕྱག་	༩༠བ༡	ཕྱི་ཕྱག་	༡༠ན༩	༡༡༩༡
142	ཤར་བྱ་	༩༠བ༡	ཤར་བྱ་	༡༠ན༩	༡༡༩༡
143	ཀ་བ་	༩༠ན༡	ཀ་བ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
144	ཀ་བ་	༩༠ན༣	ཀ་བ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
145	བཞེགས་པའི་	༩༠ན༧	བཞེགས་པའི་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
146	ཀ་བ་	༩༠ན༧	ཀ་བ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
147	ཀ་ཆར་	༩༠ན༧	ཀ་ཆར་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
148	ཀ་བ་ཤེས་ཀྱི་	༩༠ན༩	ཀ་བ་ཤེས་ཀྱི་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
149	ཀ་ཆར་བྱུ་	༩༠བ༡	ཀ་ཆར་བྱུ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
150	ཀ་བ་འདི་དག་	༩༠བ༡	ཀ་བ་འདི་དག་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
151	ཀ་བའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་	༩༠བ༡	ཀ་བའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
152	ཀ་བ་གདུང་	༩༠བ༡	ཀ་བ་གདུང་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
153	ཀ་བ་ཤེས་ཀྱི་	༩༠བ༡	ཀ་བ་ཤེས་ཀྱི་	༡༠ན༧	༡༡༩༡
154	ཀ་བ་གསལ་གསལ་	༩༠བ༡	ཀ་བ་གསལ་གསལ་	༡༠ན༧	༡༡༩༡

155	ཀ་བ་མོགས་	༤༩ནྟ	ཀ་བ་མོགས་	༨༣ནྟ	༡༩༩༡༩
156	ཅིག་ཅང་	༤༩བྲ	གཅིག་ཅང་	༨༣བེ	༡༩༣༡༡
157	ཅིག་ཅང་	༤༩བེ	གཅིག་ཅང་	༨༣བལ	༡༩༣༡༣
158	ཅིག་ཅང་	༤༩བེ	གཅིག་ཅང་	༨༣བལ	༡༩༣༡༥
159	བདེག་པའི་	༨༠ནྟ	བདེགས་པའི་	༨༥ནྟ	༡༩༥༡༨
160	འགོ་རྩམ་སྟེ།	༨༠ནྟ	མགོ་རྩམ་སྟེ།	༨༥ནྟ	༡༩༦༡༦
161	ཅིག་ཅང་	༨༡ནྟ	གཅིག་ཅང་	༨༤བལ	༡༩༥༡༠
162	བྱངས་པའི་	༨༡ནྟ	བྱངས་པའི་	༨༤བལ	༡༩༥༡༡
163	ཅིག་ཅང་	༨༡བལ	གཅིག་ཅང་	༨༤བལ	༡༩༥༡༨
164	ཅིག་ཅང་	༨༡བེ	གཅིག་ཅང་	༨༨ནྟ	༡༩༤༡༣
165	རིགས་བྱག་གའི་	༨༤ནྟ	རིགས་བྱག་གའི་	༨༤བལ	༡༩༣༡༩
167	གནད་ཀྱིས་	༨༤བལ	གནད་ཀྱིས་	༨༤བེ	༡༩༤༡༩
168	བྱིན་བརྒྱུ།	༨༤བེ	བྱིན་རྒྱུ།	༡༠ནྟ	༡༩༤༡༩
169	མ་འོངས་པ་	༨༥ནྟ	མ་འོང་པ་	༡༠བེ	༡༩༥༡༩
170	ཀ་བ་བརྒྱད་	༨༤ནྟ	ཀ་བ་བརྒྱད་	༡༡བལ	༡༩༤༡༨
171	ཀ་བའི་བྱངས་	༨༤ནྟ	ཀ་བའི་བྱངས་	༡༡བལ	༡༩༤༡༨
172	ཀ་བ་བརྒྱད་	༨༤ནྟ	ཀ་བ་བརྒྱད་	༡༡བལ	༡༩༤༡༩
173	གཉིས་གའི་	༨༤ནྟ	གཉིས་གའི་	༡༡བལ	༡༩༨༡༡
174	གྲུང་ཅེས་	༨༤ནྟ	གྲུང་ཞེས་	༡༡བེ	༡༩༨༡༤
175	བསྐྱེས་པ་	༨༤བལ	སྐྱེས་པ་	༡༩ནྟ	༡༩༥༡༩
176	ཡང་ལུ་	༨༨ནྟ	ཡང་ཁ་	༡༩བེ	༡༩༤༡༠
177	མིགས་པའི་	༨༨བལ	མིག་པའི་	༡༩ནྟ	༡༩༤༡༨
178	ཐུང་དྲིལ་རྩ་བྱེད་	༨༨བེ	ཐུང་དྲིལ་རྩ་བྱེད་	༡༩བལ	༡༩༠༡༩
179	ཚུང་བརྟན་	༨༨བེ	ཚུང་བརྟན་	༡༩བལ	༡༩༠༡༤
180	ཅེས་པ་	༨༨བེ	ཞེས་པ་	༡༩བལ	༡༩༩༡༤
181	བསྐྱེའི་ཁོང་བྱང་	༨༤ནྟ	བསྐྱེའི་ཁོང་བྱང་	༡༩ནྟ	༡༩༣༡༨
182	ཀྱན་དྭ་ལྟ་བུའི་	༨༤བེ	ཀྱན་དྭ་ལྟ་བུའི་	༡༤བལ	༡༩༤༡༩
183	བཞི་པར་	༡༩ནྟ	བཞི་པ་	༡༩ནྟ	༡༩༥༡༡
184	ཡིན་པས་	༡༩ནྟ	མིན་པས་	༡༩ནྟ	༡༩༤༡༡
185	རྩི་གི་	༡༩བལ	རྩི་ཀྱི་	༤༠ནྟ	༡༩༡༡༤
186	མེས་པ་དབང་	༤༤ནྟ	མེས་པ་དབང་	༤༩ནྟ	༡༩༣༡༤
187	ཐུན་བརྟན་	༤༤བལ	ཐུན་རྟན་	༤༩ནྟ	༡༩༣༡༡
189	མན་ཆད་	༤༤བལ	ཡན་ཆད་	༤༩ནྟ	༡༩༣༡༤
190	ཐོང་རྒྱས་མཁན།	༤༤བེ	ཐོང་རྒྱད་མཁན།	༤༩བལ	༡༩༤༡༡
191	འགོ་	༡༩ནྟ	མགོ་	༤༩ནྟ	༡༩༤༡༤
192	འགོ་མཐུག་	༡༩ནྟ	མགོ་མཐུག་	༤༤བེ	༡༩༠༡༡
193	རྩི་གི་	༡༤བལ	རྩི་ཀྱི་	༤༤ནྟ	༡༩༠༡༤

194	སྤར་པ།	༡༩ནེ	འཕྱར་བ།	༩༩བེ	༡༩༩༡
195	རྒྱུ་བསྐྱར་	༡༩བེ	རྒྱུ་སྐྱར་	༩༩ནེ	༡༩༩༢
196	འགོ་འཇུག་	༩༩ནེ	མགོ་མཇུག་	༩༩ནེ	༡༩༩༣
197	ཅིག་ཅེང་	༩༩ནེ	གཅིག་ཅེང་	༩༩བེ	༡༩༩༤
198	ཡོང་བ་	༩༩ནེ	ཡོངས་པ་	༩༩ནེ	༡༩༩༥
199	ཡུངས་ཀྱང་	༩༩ནེ	ཡུངས་དྲུག་	༩༩ནེ	༡༩༩༦
201	འགོ་བཤེས་གཉེན་	༩༩བེ	མགོ་བཤེས་གཉེན་	༡༩༩༦	༡༩༩༧
202	བསྐྱབ་བྱ་	༩༩ནེ	སྐྱབ་བྱ་	༡༩༩༦	༡༩༩༨
203	གང་འཆམས།	༩༩ནེ	གང་མཆམས།	༡༩༩༦	༡༩༩༩
204	དཀའ་བརྒྱ་	༩༩ནེ	བཀའ་བརྒྱ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
205	གནས་ཤེས་	༩༩ནེ	གནད་ཤེས་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
206	ཐོབ་པར་	༩༩བེ	ཐོབ་སར་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
207	དཀའ་བརྒྱ་	༩༩ནེ	བཀའ་བརྒྱ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
208	བཏེག་པའི་	༩༩བེ	བཏེགས་པའི་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
209	དབྱེར་མེད་ཅིག་བྱའི་	༩༩བེ	དབྱེར་མེད་གཅིག་བྱའི་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
210	སྤྱན་མཆམས་	༩༩བེ	སྤྱན་འཆམས་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
211	ཐིན་གྱིས་བརྒྱུ་	༩༩བེ	ཐིན་གྱིས་རྒྱུ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
212	ཐིན་གྱིས་བརྒྱུ་	༩༩ནེ	ཐིན་གྱིས་རྒྱུ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
213	དགོ་སྤྱོད་ཀྱིས་	༩༩བེ	དགོ་བསྤྱོད་ཀྱིས་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
214	འདུས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཡོང་།	༡༩༩༦	འདུས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཡོངས།	༡༩༩༦	༡༩༩༩
215	འགོ་ནས་	༡༩༩༦	མགོ་ནས་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
216	དེས་ཀྱང་རྒྱུ་ཅེས་	༡༩༩༦	དེས་ཀྱང་རྒྱུ་ཅེས་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
217	ཐིན་གྱིས་བརྒྱུ་	༡༩༩༦	ཐིན་གྱིས་རྒྱུ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
218	སྤྱན་བརྒྱུ་	༡༩༩༦	སྤྱན་རྒྱུ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
219	སྤྱན་བརྒྱུ་	༡༩༩༦	སྤྱན་རྒྱུ་	༡༩༩༦	༡༩༩༩
220					

ཨ་དབུ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བསྐྱེད་འདུས་རིམ་མིག་

ཨང་།	ཤིང་དབུ་	ཤོག་གྲངས་།	མཛོད་དབུ་	ཤོག་གྲངས་།	དེབ་བསྐྱེད་ཤོག་གྲངས་།
1	བསྐྱེད་པའི་	༡ནེ	བསྐྱེད་པའི་	༡ནེ	༡༩༩༩
2	ཡོང་ཅེས་	༢བེ	ཡོང་ཅེས་	༢བེ	༡༩༩༩
3	སྤྱོད་	༣ནེ	སྤྱོད་	༣བེ	༡༩༩༩
4	སྤྱོད་	༣ནེ	སྤྱོད་	༣བེ	༡༩༩༩
5	སྤྱོད་	༣ནེ	སྤྱོད་	༣བེ	༡༩༩༩
6	སྤྱོད་པར་	༣ནེ	སྤྱོད་པར་	༣བེ	༡༩༩༩
7	འདུས་པ་བྱེད་	༣ནེ	འདུས་པ་བྱེད་	༣བེ	༡༩༩༩

8	མ་ཡོངས་པ་	༥༧༧	མ་ཡོངས་པ་	633	༡༩༥༡
9	བཞིག་པའི་	633	བཞིག་པའི་	733	༡༩༥༡
10	རིག་པ་འབྲེ།	733	རིག་པ་འབྲེ།	833	༡༩༥༡
11	ཅིག་ཅན་	833	གཅིག་ཅན་	933	8076
12	ཅིག་ཅན་	833	གཅིག་ཅན་	933	8077
13	ཨ་ཁ་ཁ་	933	ཨ་ཁ་ཁ་	933	8078
14	ཡོངས་པ་	933	ཡོངས་པ་	933	8079
15	བཞིན་པ་	933	བཞིན་པ་	933	8080
16	བཞིན་	933	གཞིན་	933	8081
17	བཞིག་པ་	933	བཞིག་པ་	933	8082
18	ཡོངས་	933	ཡོངས་	933	8083
19	ཅིག་ཅན་	933	གཅིག་ཅན་	933	8084
20	ཡོངས་	933	ཡོངས་	933	8085
21	ཡོངས་པའི་	933	ཡོངས་པའི་	933	8086
22	བཞིག་པའི་	933	བཞིག་པའི་	933	8087
23	དམར་འབྲེག་པའི་	933	དམར་འབྲེག་པའི་	933	8088
24	མཉམ་པར་བཞག་པས།	933	མཉམ་པར་བཞག་པས།	933	8089
25	རེས་ཡོངས་པའི་	933	རེས་ཡོངས་པའི་	933	8090
26	མཉམ་པར་བཞག་	933	མཉམ་པར་བཞག་	933	8091
27	མིག་པ་	933	མིག་པ་	933	8092
28	མིག་པ་འབྲས་	933	མིག་པ་འབྲས་	933	8093
29	མིག་པ་	933	མིག་པ་	933	8094
30	མཉམ་པར་བཞག་།	933	མཉམ་པར་བཞག་།	933	8095
31	མཉམ་པར་བཞག་པས་	933	མཉམ་པར་བཞག་པས་	933	8096
32	མཉམ་པར་བཞག་།	933	མཉམ་པར་བཞག་།	933	8097
33	མཉམ་པར་བཞག་	933	མཉམ་པར་བཞག་	933	8098
34	གསུམ་ཡང་	933	གསུམ་ཡང་	933	8099
35	མཉམ་པར་བཞག་	933	མཉམ་པར་བཞག་	933	8100
36	མཉམ་པར་བཞག་གི་	933	མཉམ་པར་བཞག་གི་	933	8101
37	མཉམ་པར་བཞག་གིས་	933	མཉམ་པར་བཞག་གིས་	933	8102
38	གསུམ་ཡོངས་	933	གསུམ་ཡོངས་	933	8103
39	མཉམ་པར་བཞག་པས་	933	མཉམ་པར་བཞག་པས་	933	8104
40	མཉམ་པར་བཞག་པས།	933	མཉམ་པར་བཞག་པས།	933	8105
41	མཉམ་པར་བཞག་ཅེ་	933	མཉམ་པར་བཞག་ཅེ་	933	8106
42	མཉམ་པར་བཞག་ཅེ་	933	མཉམ་པར་བཞག་ཅེ་	933	8107
43	རེ་པས་	933	རེ་པས་	933	8108
44	རེ་པ་	933	རེ་པ་	933	8109

༥ ལུས་རྒྱུ་གཉིས་པ།

གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཆན་བྱང་།

རྒྱ་དཔེ།

- ༡ འདུས་པའི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་རྣམས་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ། སྐྱེ་བ་དཔོན་སྐྱེའི་སྒྲོས་མཛད།
(ལྷེ་བལྟན། རྒྱ་དཔེ། རི ༡༩༣༥-༡༩༣༥)
- ༢ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྒྲོས་པའི་ཐབས་མདོ་དང་
བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱེ་བ་ཀྱིས་མཛད།
(ལྷེ་བལྟན། རྒྱ་དཔེ། རི ༡༩༣༥-༡༩༣༥)

བོད་དཔེ།

- ༡ རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཆོ། མཁས་
བྱུང་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་གིས་མཛད།
(ལོད། བ་སྐྱ་འབྲུམ་དབར་མ། ༩༣༧-༩༩༩)
- ༢ རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཆོ་དང་།
རྩྭ་གས་རིམ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནོས་པའི་མེན་པོ་འགའ་ཞིག་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། ལ་བོང་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད།
(ལོད། ག་ཤིང་དཔར། ༩-༡༩༩)
- ༣ རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག་ བཀ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།
(ལོད། ཤིང་དཔར། ༩ ༡༩-༡༩)

- ༤ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནུས་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་མཚོའི་སྤྲེང་པོ། བཅ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (པོད། ཁ་ཤིང་དབར། ༡༩༩-༢༥)
- ༥ རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་བས་མཛད།
(པོད། ཆ་སྤྱུ་འབྲུམ་དབར་མ། ༡-༡༨༣)
- ༦ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་སློམ་རྩལ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བཀོད་བ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུང་བ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད། བརྩ་བ། འབྲུམ་དབར། ༣༣༣-༣༤༨)
- ༧ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས། ཁྲི་ཆེན་སློ་བཟང་བསྐྱན་པ་རབ་རྒྱུས་གྱིས་མཛད།
(པོད། ད་ཤིང་དབར། ༡༡༥-༣༠༡)
- ༨ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ། རྗེ་བརྩན་ཐུབ་བསྐྱན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ་ཤིང་དབར། ༣-༣༤༡)
- ༩ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློན་མེ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད། ཀ་ཤིང་དབར། ༡༣༡-༡༤༠ན་༣)
- ༡༠ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉེར་མཁོ་གཅེས་བསྐྱུས་སློ་གསལ་ཀུན་པམ། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་སློ་གྲོས་གྱིས་མཛད།
(པོ་ཏ་ཡའི་དཀར་ཆག་རྒྱ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་བ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)

- ༡༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོར་གསལ་བྱང་པའི་རེ་སྒོར་གནད་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་བས་མཛད།
(མོད། རྒྱ་འབྲུམ་དཔར་མ། ༡༥༡-༡༥༤)
- ༡༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིང་པོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(མོད། དང་པོ། བེང་དཔར། ༤༡༤-༡༡༤)
- ༡༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བརྗེད་བྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ཞ་དམར་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བས་མཛད།
(མོད། ག་དཔེ་གཞུགས། ༣༡༡-༤༥༡)
- ༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་འཕགས་ལུགས་ལྟ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་བྲིད་དམིགས་བརྗེད་བྱང་མི་བསྐྱེད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལྷང་། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(མོད། ཁ་བེང་དཔར། ༡༣༡-༡༥༣)
- ༡༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞལ་ཤེས་སྒོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།
(མོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བས་མཆན་བྱང་ཙམ་བཞོད་བ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(མོད། དང་པོ། བེང་དཔར། (༤༠༡-༤༡༡)
- ༡༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གསང་ཆེན་ལྷུང་ལམ། ལྷུང་སྐྱེད་ག་དབང་ཆོས་ལྷན་གྱིས་མཛད།
(མོད། ག་བེང་དཔར། ༡༣༡-༤༦༤)

- ༡༩ རིམ་བ་དང་པོའི་ནང་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ལུང་སྤྱོད་གདམས་ཆོས་ལྟན་གྱིས་མཛད།
 (པོད། ༣ འིང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༥)
- ༡༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ཟེན་གྱིས། རྩི་ཙོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
 (པོད། ༨ སྤྱོད་འདུས་དཔར་མ། ༤༤༡-༡༠༡༠)
- ༢༠ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་པོ། ལུང་སྤྱོད་གདམས་ཆོས་ལྟན་གྱིས་མཛད།
 (པོད། གསུམ་བ། འིང་དཔར། ༡-༤༤)
- ༢༡ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ། འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རྩེས་མཛད།
 (པོད། ༣ འིང་དཔར། ༡༡-༡༢༥)
- ༢༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་གནད་དོན་ཀྱན་གསལ། ཙོ་མེ་གྲགས་པ་བཤད་
 སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད།
 (པོད། དང་པོ། མེས་པོའི་བྱུང་བཞག་དེབ་ཟེང་། ༡༡ པོད་དང་པོ། དེབ་གཟུགས། ༩༠༤-༩༡༣)
- ༢༣ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྲིད་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡོངས་འཛིན་སྒྲུ་མའི་
 གསུང་བཞེན་ཟེན་གྱིས་སུ་བཀོད་བ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩི་རྩེས་མཛད།
 (པོད། དང་པོ། འིང་དཔར། ༩༥-༣-༣༠༡)
- ༢༤ གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་འཕྲོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ། བ་སོ་དག་
 དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་སྤྱོད་གྱིས་མཛད།
 (པོད། གཉིས་བ། ཆོས་ཚན། ༡)
- ༢༥ སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ།
 ལུང་སྤྱོད་གདམས་ཆོས་ལྟན་གྱིས་མཛད།
 (པོད། ༣ འིང་དཔར། ༤༡༤-༤-༣༡)

༩ རྩུང་རྒྱན་གསུམ་པ།

གསང་འདུས་ཇོགས་རིམ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་དཔེ་གང་ཆེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱ་དཔེ།

- ༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་བ་ལྔ་པ། རྒྱ་རོ་བས་མཛད།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༡༩༣༤-༩༤ན༣)
- ༢ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འབྲེལ། སྒྲོབ་དཔོན་དམ་ཆེག་རྩོམ་མཛད།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༡༩༥༧-༡༩༥༩མ)
- ༣ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འབྲེལ་དོན་གསལ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་བཙུན་འབྲུས་བཟང་པོ།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༡༩༩༧མ-༡༩༩༧མ)
- ༤ རིམ་ལྔའི་དཀའ་འབྲེལ། སྐལ་ལྔན་གསུམ་པས་མཛད།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༡༩༩༩-༢༠༠༠མ)
- ༥ རིམ་ལྔའི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྒྲོབ་དཔོན་སྐལ་ལྔན་ཀྱིས་མཛད།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༢༠༠༢མ-༢༠༠༣མ)
- ༦ རིམ་ལྔའི་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣམས་འཕྲོ་ཡིད་འཕྲོག་ སྒྲོབ་དཔོན་ཐུབ་བ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༡༩༩༧མ-༡༩༩༧མ)
- ༧ རིམ་ལྔའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། བཙུན་འདས་མ་དཔལ་ལྷ་སྒྲི་ཀ་ར་ཡིས་མཛད།
(སྒྲེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་ཤོག་གངས་༡༩༩༧མ-༢༠༠༣མ)

- ༩ རིམ་ལྡེ་རྣམ་པར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་རོལ་པའི་རྩོམ་མཛད།
(ཐེ་བཟླན། རྒྱད་འབྲེལ། ཆི་ཤོག་གངས་༡༩༡-༡༩བཟ)
- ༩ རིམ་ལྡེ་བཤད་པ་ནོར་བུའི་བྲེང་པ། སློབ་དཔོན་ལྷུའི་བྲང་རྒྱུ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐེ་བཟླན། རྒྱད་འབྲེལ། ཆི་ཤོག་གངས་༢༥༩༡-༡༥༡༩བ)
- ༡༠ རིམ་པ་ལྷ་བསྐྱུས་བ་གསལ་བ། དཔལ་རྒྱ་རོ་བས་མཛད།
(ཐེ་བཟླན། རྒྱད་འབྲེལ། ཆི་ཤོག་གངས་༢༡༩བ-༢༡༩བ)
- ༡༡ རིམ་པ་ལྷ་པ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐེ་བཟླན། རྒྱད་འབྲེལ། རི་ཤོག་གངས་༩༩༩-༩༩༩)
- ༡༢ རིམ་པ་ལྷ་པའི་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱ་པའི་འོད་ཟེར། འཛིགས་མེད་འབྲུང་གནས་སྐྱུས་བས་མཛད།
(ཐེ་བཟླན། རྒྱད་འབྲེལ། ཆི་ཤོག་གངས་༡༡༠བ-༡༠༡བ)

མོད་དཔེ།

- ༡ མཐོན་པོ་ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྷེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་བྱུང་འཇུག་ཞོར་པའི་བང་མཛད།
བཅའ་ཆེན་ཆོ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
(མོད་ཁ། བཟུམ་ལྷན་དཔར་མ། ཤོག་གངས་༡༢-༡༢)
- ༢ རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་ལྷེ་དམར་ཁྱིད་ཉམས་སྐྱུ་
ལེན་རྒྱུ་ཁྱེར་བདེ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཙོན་འགྱུས་ཀྱིས་མཛད།
(མོད་ཁ། ཤེང་དཔར། ཤོག་གངས་༡༩-༡༡༠)
- ༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྷ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ། ལུང་ལྷོག་དག་དབང་
བྱམས་བས་མཛད།
(མོད་གསུམ་པའི་ཐེ་ཆན་ར། ཤེ་ཅིང་དཔར་མ། ཤོག་གངས་༢༠-༡༢)

- ༤ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་གནད་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། བཟུམ་ལྷན་དཔར་མ། སོག་གངས་༤༡༥-༦༠༣)
- ༥ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོགས་རིམ། རིམ་ལྔ་གདན་ཆོགས་ཀྱི་དམར་ཁྱིད་ཟབ་དོན་ལོ་བྱའི་ཐེང་བ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་བ། འཕྲི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། སོག་གངས་༤༣༥-༡༩༨)
- ༦ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་སྒྲིང་པོ། རྩེ་བཙུན་ཐུབ་བསྐྱན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(པོད། ཁ བིང་དཔར། སོག་གངས་༣༤༣-༡༠༤)
- ༧ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཟེན་གྱིས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཟ་མ་རྟོག་གི་ཁ་བཟེད་པའི་ཕྱེ་མིག་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙེ་དབང་པོས་མཛད།
(པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀྱན་བརྟུས་འ་བ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། སོག་གངས་༩-༣༥)
- ༨ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་བ་ལྔའི་ཁྱིད། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩི་རྩེས་མཛད།
(པོད་དང་པོའི་སྡེ་ཆེན་ད། བིང་དཔར། སོག་གངས་༣༠༤-༣༣༩)
- ༩ རིམ་ལྔའི་འབྲེལ་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ། ཏཱ་ར་བླ་མས་མཛད།
(པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ལྷན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ། སོག་གངས་༣༡༩-༤༣༤)
- ༡༠ རིམ་ལྔའི་དོན་བསྐྱས་ཡིག་རྒྱུང་། སྟོ་བཟང་རྩེའི་ཁྱིམ་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཉ། བིང་དཔར། སོག་གངས་༡༩༤-༨༩)
- ༡༡ རིམ་བ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(པོད་དཔར། སོག་གངས་ ༡༩༩-༡༣༩)

- ༡༢ རིམ་ལྔ་བསྐྱས་པའི་ཟེན་གྱིས། རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
 (པོད་ཆ། བཟུ་བུན་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༡༤-༡༤༤)
- ༡༣ རིམ་ལྔ་བསྐྱས་གསལ་གྱི་རྒྱ་ཀློང་། ཏུ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད།
 (པོད་ཆ། ཏུ་ར་བཟུ་བུན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༡-༡༣༣)
- ༡༤ གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔ་སྒྲར་ཁྱིད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་འཁྲལ་པའི་ཕྱི་བྲལ་
 ཞེས་བྲ་བ་མར་པའི་དགོངས་པ་རིམ་བྱ་བ། ཏུ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད།
 (པོད་ཆ། ཏུ་ར་བཟུ་བུན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༣༠༡-༣༣༡)
- ༡༥ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་མན་རག་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུའི་ཟ་མ་རྟོག་དགེ་སྦྱོང་རིན་ཆེན་བྲལ་གྱིས་མཛད།
 (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀྱན་བཅུས་འཕྲུལ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༤༠༤-༤༡༡)
- ༡༦ རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་གསང་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་རོ་སྦྱོང་ལུ་མོ་ཁྲགས། རྒྱལ་ཁམས་པ་ལྷུས་མཛད་པ།
 (པོད་རྒྱུད་སྡེ་ཀྱན་བཅུས་འཕྲུལ། སྡེ་དགེ་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༣༤-༤༡)
- ༡༧ རིམ་ལྔའི་ཟེན་གྱིས་ཐོར་བྲུ། མི་པམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
 (པོད་རྒྱུ། ཤིང་དཔར། སྟོན་གྲངས་༣༤༣-༣༤༧)
- ༡༨ རིམ་ལྔ་གསལ་སྦྱོན་གྱི་དཀའ་གནས་བཅེད་བྱང་དུ་བཞོད་པ་ཟབ་དོན་ལྷན་པའི་ཉི་མ། འཛིགས་མེད་
 དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
 (པོད་ཆ། རོང་པོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༡༡-༤༤༡)
- ༡༩ རིམ་ལྔ་གསལ་སྦྱོན་གྱི་སྒྲ་བརྒྱུད་གསལ་འདེབས་ཁ་སྒོང་། དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།
 (པོད་ཆ། སྒྲ་བྲང་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༤༡-༡༤༤)
- ༢༠ རིམ་ལྔ་གསལ་སྦྱོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་ཁ་སྒོང་། སྒོ་བཟང་རྟ་མགྱིན་གྱིས་མཛད།
 (པོད་ད། ལག་གིས། སྟོན་གྲངས་༤-༤༩)

- ༡༡ རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཟེན་བྲིས་མེ་རྟོག་སིལ་མ། དབལ་མང་པུཌྱ་ཏ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཤིང་དབར། སྟོག་གངས་༡༠༥-༡༧༥)
- ༡༢ རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟེན་བྲིས་དངོས་བྱུང་བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ། རྫོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཁ། ཤིང་དབར། སྟོག་གངས་༡༡༧-༡༤༧)
- ༡༣ རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་ས་བཅད་རྩོ་རྩེའི་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་ལྔ་གསལ། འཛིགས་མེད་དམ་ཚེས་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(པོད་ཆ། རོང་བོ་དཀོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༧༤༤-༧༣༤)
- ༡༤ རིམ་ལྔའི་གསལ་བྱེད། མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(པོད་ཆ། བཀྲས་ལྷན་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༡-༢༥)
- ༡༥ གསང་འདུས་འཕགས་སྐོར་ལས་རིམ་ལྔ་འགོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་རྒྱུད་དོན་གསལ་བ། ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐས་མཛད།
(པོད་ཅ། རྟག་བརྟན་ལུན་ཆོགས་སྤྱིང་གི་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༡༣༤-༡༤༠)
- ༡༦ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྱིད། རྩོམ་ཁ་པ་རྫོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(པོད་ཉ། བཀྲས་ལྷན་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༡༠༥-༡༣༦)
- ༡༧ གསང་འདུས་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་རྟོག་རིན་ཆེན་བྱུང་གིས་མཛད།
(པོད་ཐ། ཞོལ་པར་མ་ལྷི་ལི་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་པ། སྟོག་གངས་༡༥-༦༦)
- ༡༨ གསང་འདུས་རིམ་ལྔའི་ཁྱིད་ཡིག་ཀུན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད་ག། ཤིང་དབར། སྟོག་གངས་༡༡༠-༡༥༠)

- ༢༩ གསང་འདུས་རིམ་ལྗེའི་ཟེན་གྱིས་སྤྱིང་པོའི་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད།
(པོད་ག འཁྱི་གུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། སྟོན་གྲངས་༣༠༩-༣༡༣)
- ༣༠ གསང་འདུས་རིམ་ལྗེའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་བས་མཛད།
(པོད་ཇ། བཀས་སྟོན་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡-༢༡༡)
- ༣༡ གསང་འདུས་རིམ་ལྗེའི་བཤད་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད།
(པོད་ཆ། ཤིང་དཔར། སྟོན་གྲངས་༡༣༡-༡༤༧)
- ༣༢ གསང་བ་འདུས་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་ཨྲགས་རིམ་རིགས་ལྟ་གསལ་སྟོན་གྱི་ས་བཅད་
གསང་ཆེན་ལས་གྱི་སྤྱིང་པོ། རྟག་གལ་བ་སྟོ་བཟང་ཙོར་བུ་ཤེས་རབ་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཉ། རྟག་གལ་བ་བུ་དཀོན་གྱི་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༢༠༡-༢༡༢)
- ༣༣ གསང་བ་འདུས་བའི་ཨྲགས་རིམ་རིམ་ལྟ་གསལ་བའི་སྟོན་མེའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུས་བ་སྐལ་ལྡན་དབྱེས་
བྱེད། རྟགས་བ་བཤད་སྟུབ་གྱིས་མཛད།
(པོད་ཀ། སྟོན་ལྟ་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༢༢-༡༣༡)
- ༣༤ གསང་བ་འདུས་བའི་ཟབ་ལས་རིམ་ལྗེའི་དཔར་ཁྱིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཁྱེར་བདེ།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་མཛད།
(པོད་ཁ། རྒྱ་བྱང་དཔར་མ་བསྐྱར་དཔར་མ། སྟོན་གྲངས་༡༡༥-༡༢༠)

བུར་རྒྱུན་བཞི་པ།

ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་ཤིང་དབར།

མོད། ༡༩༡༩

༡ ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ལྡན་དད་པའི་ཚུ་གཉེར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཤེལ་བྲེང་བ།
(༡-༡༡༠)

༢ འབགས་ལུལ་མཁས་བྱུང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུན་བྱུང་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མེ་ཏུ་ཨོ་ཀིའི་རྟོགས་པ་
བརྟེན་པ་བྱང་འཁྲུག་བྱུང་བའི་གཏམ་སྙན་ཞེས་བྱ་བའི་ཏར་ཏིསྟེ། (༡༡༡-༡༡༤)

༣ རྩེའི་བརྟོད་པ་ཅ་འབྲེལ་ཀྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྟེན་བྱང་ཐོར་བྱལ་བའི་སྒྲུ་ཆོས། (༡༡༥- ༡༡༦)

༤ རྟན་འབྲེལ་བརྟོད་པའི་ཅ་འབྲེལ་ཀྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྟེན་བྱང་བྱུང་དབང་དཀྲུག་པའི་མཆོད་སྦྱིན།
(༡༡༧- ༡༡༩)

༥ སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མང་གྲགས་པའི་ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་ཐེས་
དངོས་བྱུང་ཐོར་བྱའི་སྟེ་མ། (༡༢༠- ༡༢༤)

༦ སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མའི་དམིགས་ཤིང་བརྟེན་བྱང་དུ་བཀོད་
པ་ཟབ་ལམ་ཐོར་བྱའི་གན་མཛོད། (༡༢༥- ༡༣༠)

༧ དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མའི་གཞུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱི་ཐེན་ཐེས། (༡༣༡- ༡༣༤)

༨ རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལོ་མཁས་བྱུང་སྦྱོར་བའི་ཉི་མ་ལ་ཆེག་བརྒྱུད་དུ་སྦྱལ་བའི་སྒྲ་མའི་
ནལ་འཕྱོར་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་བྱུང་གཉིས་དགའ་ལྟོན། (༡༣༥- ༡༣༩)

༩ སྤང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་འཕོ་ཁྱིད་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་མི་བས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལུང་། (༡༤༠- ༡༤༤)

- ༡༠ རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་སྐྱབ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་མཉན་པར་འོས་
 བའི་གཏམ་གྱི་ཐེང་བ། (༤༡༠-༡༠༩)
- ༡༡ ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སློན་ལམ་ལྟེ་གཞུང་གི་མཆམས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་
 ཐེང་བ། (༡༠༣-༡༣༠)
- ༡༢ སྐབས་མགོན་སྐྱབ་ཐེང་གསུམ་པ་ཆོས་གྲར་ལེབས་སྐབས་ཀྱི་ཉིན་དང་པོའི་ཆོགས་གཏམ་གྱི་ཐིན་པོ་
 ཆོས་སྤྱིད་ལྷགས་བརྒྱའི་སྤང་བ་དགེ་ལེགས་ཤེ་བའི་ལམ་དུ་འཕྲེན་པའི་ཤིང་རྩ་དང་། གསུང་བཀོད་
 བསྐྱབ་བྱ། དེའི་དུས་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་ཐར། རྒྱ་མའི་ཞལ་གདམས་གདུང་སེལ་སྐྱན་གྱི་
 ཐིགས་པ། (༡༣༡-༡༦༡)
- ༡༣ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་འདོན་བསྐྱིགས་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་། (༡༦༩-༦)
- ༡༤ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། (༦༠༩-༦༡༡)
- ༡༥ བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞེ་བའི་སྤྱན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་གསལ་བར་བཤད་པ་
 འཇམ་དབྱངས་དགོངས་རྒྱན། (༦༡༤-༡༡༥)
- ༡༦ བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སློན་པ་བསྐྱེན་པ་བྱ་ཚུལ་དངོས་བྱུང་རྣམ་
 གཉིས་འབྲུགས་པའི་ལྷགས་རྒྱ། (༡༡༦-༡༤༩)

པོད། ༩ །ཁ།༩།

- ༡ འདུས་པ་འབགས་ལྷགས་ལྷ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་བྱིད་དམིགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་མི་བསྐྱོད་
 མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང་། (༡-༩༠༡)
- ༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ཐུའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་མི་བསྐྱོད་ཞལ་གྱི་
 བདུད་ཅི། (༩༠༤-༩༡༥)

- 3 འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་སྒྲེང་གཞི་སྤྲིན་པ་བཤད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུདེ་གསལ་བྱེད་རྩོམ་གྱི་སྒྲིན་མེ།
(316-340)
- 4 གྲུབ་ཆེན་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྲིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཏེ་རུ་ཀའི་ཞལ་ལུང་།
(347-377)
- 5 གྲུབ་མཆོག་ལུ་ཨི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྲིན་པའི་རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
དམར་ཁྲིད་ཏེ་རུ་ཀའི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི།
(383-416)
- 6 བདེ་མཆོག་བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཇོ་དང་རྩོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྤེམ་པའི་བསྐྱེད་རྩོད། (421-454)
- 7 འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཏེའི་གདོང་ཅན་བཅུ་གསུམ་སྤེམ་པའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་བ་དང་པོའི་
ཟབ་ཁྲིད་ཟེན་གྱིས་འཇིགས་མཛད་རྩོམ་པའི་ཞལ་ལུང་།
(461-494)
- 8 འཇམ་དཔལ་རྩོམ་པའི་བཅུ་གསུམ་སྤེམ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་བཟེད་བྱང་
འཇིགས་མཛད་ཞལ་གྱི་བདུད་ཅི།
(500-530)
- 9 བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིགས་མཛད་རྩོམ་པའི་དབང་པོ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་ཁྲོ་སྤྲིན་སྤྲིན་གྱི་
གདམས་པའི་གསལ་བྱེད་ཤེས་རབ་རལ་གྱིའི་ཁྲིད་ཟེར་འབྲས་འབྱེད།
(537-567)
- 10 དཔལ་རྩོམ་པའི་འཇིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རབ་རུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་
སྤྲིན་པའི་མན་ངག་རྩོམ་པའི་ཆོག་གི་མདུད་འཁྲུལ།
(571-606)
- 11 འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྤྲིན་གྱི་རྩིས་གནང་ཁྲིད་དང་བཅས་པའི་བཟེད་བྱང་ཐུགས་རྩོམ་བྱེད་ཁོད་
ཀྱིས་སྤེམ་པའི་དད་པའི་བསྐྱེད་འཇུག་ཟེར།
(613-643)
- 12 འཇམ་དཔལ་ཞི་དག་གི་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་སྤྲིན་པའི་རྩོམ་པའི་ཞལ་ལུང་།
(649-681)
- 13 རྒྱ་ར་ཆོས་སྤྲིན་རྒྱ་མཆོད་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་བཟེད་བྱང་སྤེམ་པའི་ཐེག་ལེ།
(687-717)

- [illegible]

- ༢༩ རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྩལ་ཆོན་ཆབ་ལ་སྤྱན་འཕྲེན་པའི་ཆོག་བཟ་གིས་ཆར་
འབེབས། (༢༩༩-༣༠༡)
- ༣༠ བརྒྱན་འདེབས་འགའཞིག (༣༠༢-༣༠༤)
- ༣༡ གཙུག་གི་བརྒྱན་འདེབས་ཁ་སྐྱོང་། (༣༠༥-༣༠༧)
- ༣༢ མ་གཅིག་ཁྲོས་མ་ལྷ་ལྷའི་ཞི་བའི་སྤྱན་སྟེག་ལག་ལེན་རབ་གསལ། (༣༠༨-༣༡༠)
- ༣༣ མགོན་པོའི་རབ་གནས་གྱི་ཡིག་རྒྱུ་མའི་ཞལ་ལས་འབྱུང་བ། (༣༡༡-༣༡༣)
- ༣༤ དབལ་ལྷན་དམག་ཐོར་གྱི་རྒྱལ་མོའི་བསྟེན་བ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བཀོད་བ་དག་
ལེགས་གསེར་གྱི་སྟེ་མ། (༣༡༤-༣༡༦)
- ༣༥ ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་གཏོར་འབུལ་འདོད་གསོལ་འཕྲིན་ལས་སྒོ་འབྱེད། (༣༡༧-༣༡༩)
- ༣༦ སྤྱེས་མཆོག་དོ་རྩེ་ལེགས་པའི་སྤྱུ་བརྒྱན་ལ་གཟུངས་འབུལ་རྩལ་དམ་ཅན་དགུས་དགུར་ཅེན་པའི་
བད་མཆོ། (༣༢༠-༣༢༢)

པོད། ༩ རྩེ།

- ༡ ཐོང་བའི་དབང་བཤད་གསང་ཆེན་གནད་གྱི་སྒྲོན་མེ། (༩-༡༠)
- ༢ མི་ཁྱའི་དབང་བཤད་ཐེན་མོ་རྣམ་པོལ་བདུད་ཅིའི་སྟེ་མ། (༡༡-༡༢)
- ༣ དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཐིག་འདེབས་རྩལ་རིམ་བ་མང་པོ་བྱུགས་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་བ་དོན་གཉེར་ཡིད་གྱི་གདུང་སེལ། (༡༣-༡༤)
- ༤ དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྩལ་མཆོན་མ་འགོད་བ་དང་རྩལ་ཆོན་བཟེ་རྩལ་དགྲིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་ལས་
ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཟུར་འདེབས་དང་བཅས་བ། (༡༥-༡༦)

- ༥ ཐེང་བ་དང་གི་ཡ་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་དང་ལྷའི་ནམ་བཞག་མི་ཏྲ་རྟོར་ཐེང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་སྟོན། (༣༡༣-༣༡༩)
- ༦ མི་ཏྲ་རྟོར་ཐེང་གཉིས་ཀྱི་དབང་གི་ལག་ལེན་གྱི་ཐེན་གྱིས། (༣༡༣-༣༡༤)
- ༧ གཤེད་དམར་གྱི་དབང་བཤད་ཐེན་གྱིས་འཇམ་དཔལ་དགོངས་ཀྱན། (༣༡༤-༣༡༥)
- ༨ དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་མའི་ས་གར་དང་མཚོད་གར་གྱི་སྐགས་འདོན་བརྩ་བཀྲོལ་ཁུངས་ལྷན་བདུད་
ཅིའི་ཐེགས་མ། (༣༡༥-༣༡༦)
- ༩ སྐགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་ཐོར་འགའཞིག (༣༡༦-༣༡༧)
- ༡༠ ལྷ་རྩོད་རྩོད་འཆང་ཆེན་པོས་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོད་ཐེང་བ་སྐགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཉེར་མཁོའི་ཐེག་དང་
བཤད་བ་བྱག་ལེན་དུ་མའི་སྒྲོར་ལ་བརྩེད་བྱང་མཛད་པ། (༣༡༧-༣༡༨)
- ༡༡ རྩོད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་བརྩོན་སྤྲོད་སྤྲོད་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་སྒྲོས་བསྐྱར་གི་བྱག་ཁྱིད་གསན་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱེལ་བྱང་གསར་ཆེད། (༣༡༨-༣༡༩)

ཐོད། ༥ རྩོད་

- ༡ བསྐྱར་པའི་གནད་ཀྱན་རྩོགས་པའི་གདམས་བ་བྱང་རྩལ་བདེ་ལམ་གྱི་ཞལ་ཤེས་བདུད་ཅིའི་
དཀྱིངས་ཀྱི་སྒྲོ་འབྱེད། (༣-༣༦༡)
- ༢ བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མའི་བཤད་བྱང་ཐེན་གྱིས། (༣༦༢-༣༦༣)
- ༣ བྱང་རྩལ་ལམ་རིམ་གྱི་ཞལ་གདམས་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ། (༣༦༣-༣༦༤)
- ༤ མདོ་སྐགས་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱེད་རྩལ་གྱི་ཞལ་ཆེམས་ལེགས་བཤད་རྩལ་
གཉེར་འཕེལ་པའི་རྩལ་ཐེང་སྟོན་གི་བྱང་མ། (༣༦༤-༣༦༥)

- ༥ འཇམ་མགོན་ཆོ་མའི་བྱུགས་བརྩུང་ལམ་གཙོ་གསུང་བཀོས་མི་གིགས་དོ་རྗེའི་ཐེགས་མ།
(༥༡༡-༥༢༡)
- ༦ ལམ་གཙོའི་གདམས་ངག་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་ལུང་།
(༥༢༡-༥༣༤)
- ༧ ལམ་གཙོའི་ཐེན་ཐོ་རྒྱ་གཉེར་བརྒྱ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད།
(༥༣༥-༥༤༧)
- ༨ ལམ་གཙོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་ཐེན་བྱིས་དོ་རྗེ་འཆང་བརྒྱ་སྐྱ་རས་མཛད་པ། (༥༤༨-༥༥༩)
- ༩ ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཐེན་བྱིས་གདུང་སེམས་སྒྲན་གྱི་སྒྲ་གྲ།
(༥༦༠-༥༧༤)
- ༡༠ སྒྲན་འདེན་ཁྲས་གསོལ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མཛོད་བསྐྱེད་པའི་བདེའི་བྱ་ཆར་འབྱེད་པའི་རྫོགས་ལྷན་
སྒྲན་གྱི་སྒྲ་དབྱངས།
(༥༧༥-༥༨༩)
- ༡༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གསུང་ཐེན་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་པ།
(༥༩༠-༥༩༦)
- ༡༢ འཇམ་མགོན་སྤེལ་ཐེན་པོ་ཆའི་བྱང་ནས་གསུང་པའི་སྤེལ་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཤད་པའི་ཐེན་
བྱིས།
(༦༠༧-༦༡༩)
- ༡༣ སྤེལ་རབས་སོ་བཞི་པའི་ཆོས་སྤེལ་དང་པོའི་གསུང་བཤད་ཐེན་བྱིས།
(༦༢༠-༦༣༠)
- ༡༤ སྤྱོད་འཇུག་གི་བཤད་པའི་ཐེན་ཐོ་ཞལ་ལུང་བདུན་ཅི་ཐེགས་མ།
(༦༣༡-༦༤༡)
- ༡༥ གསོལ་འདེབས་འགའཞིག
(༦༤༢-༦༥༤)
- ༡༦ ཆེ་རབས་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒྲན་ཆོག་དོན་གཉིས་འབྲས་སྤེར་དང་། འདོད་དོན་བརྒྱ་བཞད་པའི་ཉིན་
བྱེད།
(༦༥༥-༦༦༧)
- ༡༧ བསང་མཆོད་ཀྱི་སྒྲོ་ད།
(༦༦༨-༦༧༩)

པོད། ༤ རྒྱུ་

- ༡ ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་དམ་བའི་ཚས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་མདོ་སྤྲུལ་ཐབ་རྒྱས་བདུད་ཅིང་མཚོ་
ལས་སྐྱེ་ཅེས་སྒྲུངས་པའི་ཚུ་ཐེགས། (༣-༡༠༣༧)

པོད། ༥ རྒྱུ་

- ༡ འདུལ་བ་མདོ་ཅིང་བརྒྱུད་བྱང་ཐོར་བྱ་སྒྲུང་དོར་ནམ་འབྱེད། (༡-༡༣)
- ༢ བསྟན་བཅོས་མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་གིས་མཚམས་ནས་པར་བརྒྱན་པ་གཞུང་དོན་ལྟ་
བའི་ཐེག་འབྱེད། (༡༤-༡༩༡)
- ༣ ཀུན་མཁྱེན་བར་བའི་དོན་བདུན་ཅིང་ནམ་བཞག་གི་གསུང་བཤད་ཟེན་ཐོ། (༡༩༩-༡༤༧)
- ༤ འཇམ་མགོན་སྡེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་གསལ་བའི་ཟེན་གྱིས། (༡༤༩-༡༥༡)
- ༥ མདོ་རྒྱན་སྤྱར་བའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱང་ཐོར་བྱ། (༡༥༦-༡༥༧)
- ༦ བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བརྒྱུད་བྱང་མཐར་འཇིག་ཆ་གཞུང་སེལ་བའི་རྒྱ་བའི་
འོད་ཟེར། (༡༥༩-༣༤༤)
- ༧ དགག་གཞི་རྒྱང་ཅེས། (༣༥༠-༣༥༩)
- ༨ མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་ཐོར་འགའ་ཞིག (༣༥༣-༤༠༣)
- ༩ དཔེ་རྒྱན་དགོན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐོབ་ཡིག་དོན་གཉེར་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་བཞད་པའི་རྒྱ་འོད་འབྲས་གྱི་
སྡེ་མ། (༤༠༦-༤༩༤)
- ༡༠ འདུལ་བ་དང་སྤྲུལ་གྱི་ཆོག་བཀ། (༤༩༦-༤༩༩)
- ༡༡ སྤྱིའི་དཀའ་གནད་ལས་བཅུམས་པའི་བརྒྱུད་བྱང་དབྱངས་ཅན་ལོ་མཚོ། (༤༩༣-༦༤༠)

- ༡༩ དབྱངས་ཅན་སྤྱི་ཀ་གི་མཆན་དངོས་གཞི་འཇམ་དབྱངས་བརྒྱུད་མཆན་ཅན་གྱི་བྲུག་བྲིས་ལས་
བལྟས། (༦༥༡-༦༥༩)
- ༡༣ ཉེར་མཁའ་ཟེན་ཐོ་རྒྱ་ཐེགས་སྤེང་བ། (༦༥༠-༦༥༡)
- ༡༤ འདོད་གསོལ་འགའ་ཞིག (༦༥༡-༦༥༢)

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ།

དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆེག་གི་སྒྲོང་།

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།

ཆེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཐུག་བརྒྱ།

གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལཱའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།

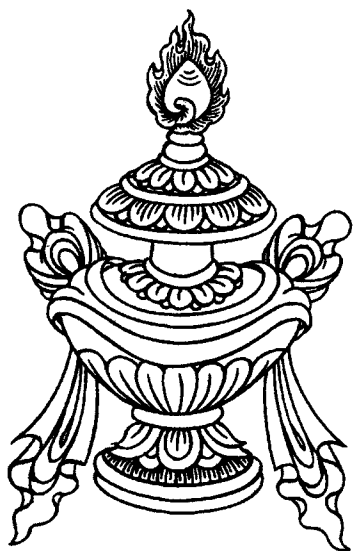
རེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་རྒྱན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲོན་ནམ་འབྲེན་ལྷུ་མེད་གཤེད་རིང་།

ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་ལོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱུན་བྱུང་།

མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྡེའི་

སྒྲོན་ཆེག་ཏུ་ལྷུ་འདི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་ལ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

॥ अथ च मन्त्रानामुपनिषद् ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཨ་ཁུ་ཚང་རྩེ་བཙུན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོ།

ལྷོ་ཁུང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ།

ཕྱུང་ཕྱུང་པ།

དཔེ་བསྐྱར་བ།

ལས་ལས་རྩིས་ལས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

མེད་ལྷོ་རྒྱད་ལྷོ་དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ལོང་བཟང་།

དགའ་བྱང་དག་པའི་དག་འདྲན་འཇམ་དབྱངས།

སྒྲིལ་དག་བཤེས་བྱམས་བ་ཚེས་ལྔ་ན།

ཕྱོ་མང་དག་བསེས་ཏེ་གདོང་ཨ་འཛིགས།

ཐུབ་པ་ལྟར་འགན་ཁུར་པ།

ལག་བསྟར་བྱ་མྱོང་བ།

ཁྱེད་ཀྱི་པ་ལས་རྟོགས།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་གྱི་བཟང་ལྷ་སྒྲུབ།

ཆེད་ས་ཆེད་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

ལོ་ལྔ་དཔེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྱེད་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།

མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན།

དབར་ཁང་།

དབར་ཐེངས་དང་པོ།

དབར་གྲངས།

དེས་ཆད།

ཡིག་གཞུགས།

ཡིག་གུངས།

མཆོད་ཆས།

ལྷན་ཆད།

क्र. ११

ལྷོ་རི་དབང་གིས།

ཀུལ་སྒྲེལ་དཔེ་རྣམས།

འཛིན་པོང་།

ཕྱད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

སྐུ་ལ་འཕྲུལ་པའི་ཕྱག་མཛོད།

ཁོར་ལུ་སྒྲུབ་མཁེལ་ དེ་ལྟེ་གསལ་པ།

ಪ್ರಿ.ವಿ. ೨೦೧೭

7-7700

17.272 cm x 24.13 cm

[illegible]

2006-02

Adobe InDesign CS3

60 GSM

ལྷན་ལེགས།

ཆེར་གཅིག་པ།

R21 R3 1013R 04 4

300/-

ISBN: 93-978-84839055 ₹ 300/-

9 789384 839055

00021